לוח דרושים

טלפון: 03-5632140 · פקס: 03-5632059

לא כל יום מגיע לכאן ענק תקשורת בינלאומי ומציע לך לתת את הטון בפיתוח העולמי של טכנולוגית ה-ATM

3Com הינה חברה בינלאומית מהמובילות בעולם בתחום תקשורת מחשבים, עם מחזור מכירות של כ- 1.5 מיליארד $ בשנה ועם 20,000,000 משתמשים בכל העולם. 3Com ישראל עוסקת בפיתוח, ייצור ושיווק של מוצרי תקשורת חדשניים בתחום ה-ATM. החברה נמצאת בתנופת צמיחה ומציעה לך אפשרות להשתלב בתפקידים רבי אתגר בסביבת עבודה דינמית, צעירה ומקצועית.

לתפקיד הפיתוח

מהנדסי/ות תוכנה

לפיתוח אפליקציות של Network Management
- 1-3 שנות נסיון בפיתוח מערכות בקרת רשת וניהול קונפיגורציות.
- היכרות עם ממשקי משתמש כ- X-11, Motif על פלטפורמת Unix.
- ידע ב- C++, TCL - יתרון
- רצוי נסיון ב- HP OpenView

לתכנון ישומי תקשורת בזמן אמת
- ידע בפרוטוקולי תקשורת - יתרון
- הכרת Router - Bridge - יתרון
- עדיפות לבעלי נסיון ב- Real Time

מהנדסי/ות חומרה

לתכנון סיפרתי
- 1-3 שנות נסיון בתכנון מעגלים ספרתיים מהירים.
- נסיון בתכנון מערכות משובצות מחשב.

לתכנון ספרתי מהיר
- 3-5 שנות נסיון
- 1-2 שנות נסיון בתכנון מעגלים ספרתיים מהירים בקצב 100 MHz ומעלה.

לתכנון ASIC-FPGA
- 1-3 שנות נסיון ב- VHDL

לתפקיד הייצור

Manufacturing Product Engineer

לפיתוח וניהול פרוייקטים רב-תחומיים של העברת מוצרים חדשים לייצור ולהטמעת DFM, DFT וטכנולוגיות ייצור מתקדמות.
- מהנדס/ת אלקטרוניקה בעל/ת 3 שנות נסיון בניהול פרוייקטי ייצור וניהול צוותים רב תחומיים.
- ידע נרחב בתהליכי ייצור של מערכות תקשורת.
- תואר שני במנהל עסקים-יתרון.

מהנדס/ת תהליכים

לאפיון, פיתוח, הטמעה ובקרת תהליכי ייצור ובדיקה
- מהנדס/ת אלקטרוניקה בעל/ת 3 שנות נסיון בסביבות ייצור ופיתוח מתקדמות
- נסיון בתהליכי ייצור של מערכות תקשורת, כולל הרכבות אלקטרוניות, בדיים ואינטגרציה.

מהנדס/ת רכיבים

להכוונה, הובלה ותמיכה בנושאי הנדסת חומרים בתפעול ובפיתוח.
- מהנדס/ת רכיבים מנוסה או מהנדס/ת אלקטרוניקה בעל/ת לפחות 3 שנות נסיון בסביבת פיתוח מתקדמת.
- הכרת רכיבים אלקטרוניים וטכנולוגיות זיווד.

לתפקיד השיווק

Service Planner

לליווי הנדסי של גופי הפיתוח, הייצור והתחזוקה, במטרה להפחית את עלות התחזוקה והשירות של מוצרינו. התפקיד כולל קשר עם חטיבות של 3Com בעולם.
- מהנדס/ת אלקטרוניקה בעל/ת 3 שנות נסיון לפחות
- נסיון בתקשורת מחשבים-יתרון
- נסיון בפיתוח מוצרי אלקטרוניקה-יתרון.

בוגרי/ות אוניברסיטה מצטיינים/ות מוזמנים/ות לפנות אלינו לתפקידי פיתוח חומרה ותוכנה.

ניתן לשלוח קורות חיים בציון שם ומספר המשרה אל 3Com ישראל משאבי אנוש, רח' תבואות הארץ 3 ת"א 69543 או בפקס' 03-494242 או ב-
E. Mail: Ruth_Rubinstein@3mail.3Com.COM

3Com שלושה צעדים לפני כולם

VOLVO FL-6 קונים אותה בקלות ובתנאים נוחים, מתפעלים אותה בנוחות מקסימלית, נוהגים במשאית חסכונית שאינה רואה מוסכים ...ומקבלים עבורה את המחיר הגבוה ביותר בשוק כמשאית יד- שניה.

VOLVO FL-6 ההשקעה הטובה ביותר

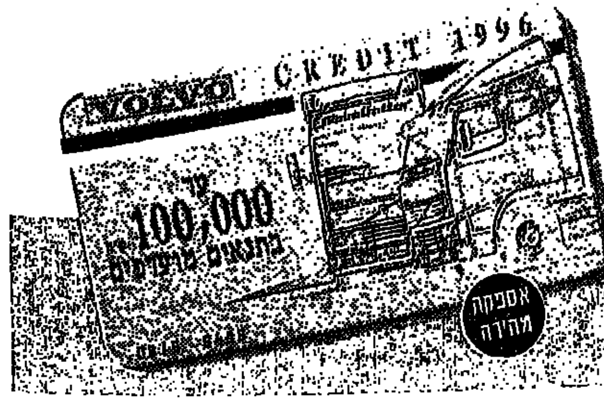

*המבצע בתוקף עד 31.8.95

משאית החלוקה הנמכרת ביותר בישראל*

*במשקל כולל 10-16 טון

"מאיר" חברה למכוניות ולמשאיות בע"מ, יבואני וולוו בישראל
תל אביב - רח' המסגר 50, טלפון: 03-5621180 באר שבע - מוסך "מאיר דרום", ת.ד. 2230 עמק שרה, טלפון: 07-274403
ירושלים - רח' האומן 16, תלפיות, טלפון: 02-781382 חיפה - רח' יפו 137 א', טלפון: 514148, 04-514110

VOLVO

לוח דרושים מעריב

טל: 03-5632140 ● פקס: 03-5632059 ● מודעות דרושים נוספות מתפרסמות במוסף עסקים ובחוברת לוח

GALCOM
גלקום מערכות מיחשוב בע"מ

טכנאי/ת מחשבים ומדפסות 709

לאחזקת מחשבי PC ומדפסות
- ● רקע ב CNA NOVELL
- ● ידע במדפסות וציוד היקפי
- ● נסיון קודם מוכח - חובה

טכנאי/ת תקשורת מחשבים 710

להתקנת ואחזקת ציוד ומערכות תקשורת LAN/WAN
- ● הנדסאי/טכנאי אלקטרוניקה ומחשבים
- ● נסיון מעשי וידע מעמיק במערכות תקשורת LAN/WAN
- ● שליטה טובה באנגלית

מנהל/ת חשבונות סוג 3 711

- ● נסיון במערכות ממוחשבות
- ● נסיון בחברה ציבורית-יתרון
- ● ידע ביבוא

מועמדים בעלי יחסי אנוש מעולים, מוטיבציה גבוהה, יכולת עבודה עצמאית ונכונות לעבודה מאומצת מוזמנים לפנות בכתב בצרוף קורות חיים ובציון מסי המשרה המבוקשת לגלקום מערכות מיחשוב בע"מ, פקס: 03-6969755, ת.ד. 25021 תל-אביב 61250 -סודיות מלאה מובטחת-

---

ללקוח שלנו
חברה כלכלית צבורית בת"א
pilat פילת
דרוש/ה

כלכלן/ית מנוסה

תאור התפקיד:
- ■ איסוף וניתוח נתונים תקציביים והכנת ניירות עמדה.
- ■ מעקב אחר ביצוע תקציבי גופים ממשלתיים ומקומיים.
- ■ בדיקות כדאיות לביצוע פרוייקטים כלכליים.
- ■ יעוץ ויצוג בפני גורמים ממלכתיים.

דרישות התפקיד:
- ■ תואר ראשון בכלכלה/מנהל עסקים-חובה.
- ■ נסיון תעסוקתי של 3 שנים לפחות.
- ■ נסיון בתחום המוניציפלי/ציבורי-יתרון.
- ■ כושר ניהול משא ומתן.
- ■ כושר הבעה טוב מאד בכתב ובע"פ.
- ■ שליטה מלאה בגיליונות אלקטרוניים (QPRO, Excel)

נא לשלוח קו"ח מתאימים ל"פילת" דרך פ"ת 114 ת"א 67012 ולציין על המעטפה עבור משרה 7020 - רק מתאימים יענו -

---

לחברה ישראלית לשילוח בינלאומי דרוש/ה

מנתח/ת מערכות - תכניתן/ית

- ★ 5 שנות ניסיון לפחות במערכות מסחריות על מחשבי דיגיטל VMS
- ★ ידע בסחר חוץ - יתרון
- ★ ידע ב-MUMPS - יתרון

נא לשלוח קורות חיים לת"ד 20099, ת"א 61200 או לפקס: 03-5611191

רשות שמורות הטבע

דרושים/ות
פקחים/יות ליחידה לפיקוח בשטחים הפתוחים
דרישות: רקע בידיעת הארץ. יוצא/ת יחידה קרבית. רשיון וידע בנהיגה בנ"ים. ידע בטופוגרפיה והתמצאות בשטח. עדיפות לדוברי/ות השפה הערבית. יכולת באכיפת חוק. בריאות תקינה. עבודה גם בשעות לא מקובלות. (מגורים באיזור הפיקוח). המעוניינים יפנו ... עד לתאריך 10.8.95.

דרוש/ה
מהנדס/ת או הנדסאי/ת פרויקט
לעבודה באזור בית שמש
נא לפנות בצירוף קורות חיים לת"ד 7113, פתח תקווה 49170

ההסתדרות הציונית העולמית
החטיבה למשאבי אנוש

משרה פנויה מס' ח/7/95
במחלקה לכספים, בהתישבות מעלה אפרים
דרוש/ה

אחראי/ת לגזברות החטיבה

תאור התפקיד:
- התאמות חשבונות ובנקים, ניתוח מאזני בוחן.
- טיפול בערבויות תשלומים ובחשבונות תקציביים.
- השתתפות בועדות שיפוט.
- מעקב אחר התחייבויות לטווח ארוך.
- מעקב אחר חוזים ותזרים מזומנים.
- ביצוע תשלומים לשלטונות מס-הכנסה ומע"מ.

כישורים דרושים:
- השכלה תיכונית+השכלה בהנהלת חשבונות סוג 3.
- נסיון של 5 שנים לפחות בהפעלת מערכת פיננסית במגזר הציבורי.
- נכונות לעבוד בשעות עבודה לא שגרתיות.
- בעל רכב.

* עדיפות לתושב המקום.

הדרגה המוצעת: 6-10 בדרוג מינהלי.

את הצעות המועמדות יש לשלוח לחט' למשאבי אנוש ת.ד. 92 ירושלים, מיקוד 91000 בצרוף קורות חיים, לא יאוחר מיום 17.8.95.

גיבור סבריטה
לאחת מחטיבות התשלובת
דרושים/ות

טכנולוג/ית טכסטיל
- * מהנדס/ת טכסטיל בעל/ת נסיון
- * בסריגה ובחוטים (סינטטים,
- * אלסטומרים).

★

תדמון/ית
- * רקע בעיצוב.
- * נסיון בהלבשה תחתונה ובגדי ים.
- * ידע ונסיון ב- LECTRA

★

מנהלי/ות ייצור
למתפרות בנתניה ובמעלות
- * הנדסאי/ת תעו"נ.
- * בעל/ת נסיון בניהול עובדים בתעשיה – רצוי בטקסטיל.

כל המשרות לעבודה במשרה מלאה
מועמדים מתאימים לפנות בכתב לת.ד. 84 נתניה 42100–כ"א

למוסד ציבורי
חשב

כישורים דרושים:
- ← רואה חשבון או כלכלן בעל נסיון של 5 שנים
- ← ידע ונסיון בהפעלת מערכת ממוחשבת
- ← הכנת וניתוח דוחות כספיים
- ← הכנה, ניהול ובקרה תקציבית

נא לפנות בפרוט קורות חיים וניסיון לת.ד. 13272 ירושלים מיקוד 91131 (עבור חשב) תאריך אחרון לקבלת הצעות 28.8.1995

אלתא
תעשיות אלקטרוניות בע"מ
חברה בת של התעשיה האווירית לישראל בע"מ, חטיבת אלקטרוניקה

חברה דינמית ומובילה בתחומה, מבטיחה לעובדיה עניין מקצועי, קידום ועבודה בסביבה טכנולוגית מתקדמת.

דרושים/ות

מהנדס/ת תוכנה בכיר/ה

כישורים נדרשים:
- – רקע בתקשורת מחשבים ISO/OSI, TCP/IP.
- – נסיון במערכות משובצות מחשב - זמן אמת.
- – הכרת מעבדי אינטל 80x86.
- – נסיון בפיתוח בשפת C ובסביבת UNIX – יתרון.
- – רקע בתקשורת רדיו – יתרון.

מהנדסי/ות תוכנה ואלקטרוניקה

בוגרי/ות אוניברסיטה מצטיינים/ות בהנדסת חשמל ואלקטרוניקה, הנדסת מחשבים ומדעי המחשב
לפיתוח מערכות מתקדמות בתחומים: מכ"ם, ל"א, תקשורת, מחשבים ועיבוד אות.

המעוניינים/ות יפנו, בצירוף קורות חיים ליחידת התעסוקה, ת.ד. 330 אשדוד או לפקס 08-563722

סודיות מובטחת

עיריית חולון
מינהל החינוך והתרבות

מכרז פומבי
בהתאם לסעיף 3 לתקנות העיריות (מכרזים לקבלת עובדים) תש"ם-1979 מכריזה בזה עיריית חולון על משרה פנויה: במינהל החינוך והתרבות דרושים:

מנהלי מרכזים קהילתיים
מכרז מס' 18/95 א'

הכישורים הנדרשים:
1. השכלה אקדמאית מלאה.
2. נסיון בתחום החינוך הבלתי פורמלי.
3. מיומנות ורקע בניהול צוות עובדים.
4. רקע בניהול משק כלכלי סגור.
5. רקע בתחום השיווק והפירסום.
6. יצירתיות.

דרישות התפקיד:
1. פיתוח וטיפוח הפעילות הקהילתית.
2. תכנון וניהול קשת פעילויות המתנ"ס.
3. שילוב צרכי הקהילה עם תפיסה חינוכית של שעות הפנאי.

היקף המשרה: מלאה

מועמדים מתאימים יפנו בכתב בצירוף קורות חיים, תעודות, המלצות ומסמכים לעיריית חולון מחלקת כח אדם ויצמן 58 חולון מיקוד 58373 עד לתאריך 8.8.95

למפעל פלסטיק חדיש ומתקדם באזור גוש דן
דרושים/ות

מחסנאי ראשי
לתפקיד ניהול מחסני חמרי גלם ותוצרת גמורה בהיקף גדול מאוד.
- • בעל הכשרה פורמלית מוכחת בניהול מחסנים.
- • נסיון קודם בעבודה בתחום הנדרש הכרחי.
- • יכולת ניהול צוותים.
- • התפקיד מתאים גם למהנדס תו"נ.

מהנדסי מכונות
- • בוגרי מוסד אקדמי מוכר.
- • בעלי נסיון של 2-4 שנים בתעשיה (רצוי בתחום הפלסטיק).
- • ידיעת עברית ואנגלית על בוריין - חובה, ידיעת גרמנית וצרפתית - יתרון.

מחסנאים
- • לתפקיד מנהל משמרת במחסן תוצרת גמורה.
- • נסיון קודם, מוכח, בניהול מחסן ובניהול עובדים.
- • נכונות לעבודה במשמרות.

לבורנט/ית
- • בוגר מגמת לבורנטים בבי"ס מקצועי.
- • שליטה מלאה בעברית.

נא לפנות בצירוף קורות חיים אל: ת"ד 8440 רמת-גן 52183

למט"ב
סניף ת"א
דרושים:
מטפלים/ות
לטיפול בקשישים בביתם
למתאימים תנאים טובים במיוחד
טל': 03-5288898

לפנימיות ילדים באזור נתניה חדרה
- * מדריך/ה
- * מטפלת
- * עו"ס

סודיות
טל' 06-399348

לוח דרושים מעריב

טל: 03-5632140 ● פקס: 03-5632059 ● מודעות דרושים נוספות מתפרסמות במוסף עסקים ובחוברת לוח

אורט

מכללות ובתי ספר למדעים ולטכנולוגיה מתקדמת
לשנה"ל תשנ"ו דרושים/ות
מורים/ות
לבתי ספר של הרשת

אורט צריפין - רכב
★ מדריך לחשמל רכב
ד.צ. 01830 צה"ל
טל: 03-9684602, 08-251229.

אורט בית אל
★ מורה לחשמל רכב
ד.צ. 02026 צה"ל.
טל: 975822, 02-975182

אורט קרית מוצקין
★ גרפיקה ממוחשבת
★ ספרות ולשון — מ"מ
★ תולדות האומנות — מ"מ
רח' בן גוריון 78 ת.ד 3060
קרית מוצקין 26100.
טל: 762920, 04-762803

אורט חולון טכני
★ מעבדים זעירים 80/88
★ מתמטיקה
רח' פרופ' שור 2 חולון 58830.
טל: 805282/3, 03-5562204

אורט הנסון אשקלון
★ לשון
★ יסודות העיצוב
★ שרטוט ופרספקטיבה
רח' אלי כהן פינת בן צבי
ת.ד. 5074 אשקלון 78150.
טל: 736785, 07-734434

אורט ערד
★ גיאוגרפיה
★ לשון
רח' יאשיהו 2 ת.ד. 1 ערד 80750
טל: 07-957388

אורט טכניקום גבעתיים
★ שרטוט וקונסטרוקציה
★ תורת הבטון
★ הנדסת קרקע
רח' גולומב 15 גבעתיים 53466.
טל: 5711958, 316553/6, 03-310786

אורט אביב אשקלון
★ אנגלית
שד' אברהם עופר, שכונת שמשון
ת.ד. 7224 אשקלון 78171
טל: 761186, 07-762726

אורט עפולה
★ מהנדס/ת אלקטרוניקה לתיכון ולמכללה
★ אנגלית
רח' בורוכוב ת.ד. 1050 עפולה עילית
טל: 06-597268

אורט שער הנגב
★ עברית
★ תנ"ך
★ אזרחות
ד.נ. חוף אשקלון 78100.
טל: 07-806445/6

אורט קרית ביאליק
★ אנגלית
רח' ניר עם ת.ד. 137 קרית ביאליק 27000.
טל בערב: 04-702515

אורט ניצנה בת ים
★ הבעה עברית
★ מקצועות המנהל
רח' ניצנה 13 א' בת ים 59359.
טל: 593454, 03-589186

אורט רמת יוסף בת ים
★ הסטוריה ותולדות עם ישראל
רח' מבצע סיני 28 ב' בת ים 59104.
טל: 592225, 03-585063

אורט סינגלובסקי ת"א
★ הסטוריה
דרך חטייסים 28 ת.ד 52066 ת"א 61250.
טל: 03-6301212

חברת החשמל

דרוש/ה
בתל אביב

מהנדס/ת אזרחי/ת או מכונות
(מסי משרה 03237)

דרישות התפקיד:
- ★ נסיון של כשנתיים בחישובי מבני פלדה ויסודות.
- ★ רצוי ידע בתיבי"ם.

מגורים באזור תל אביב.

מועמדים/ות מתאימים/ות יפנו בכתב, בצרוף קורות חיים וצילומי תעודות מתאימות ובציון מספר המשרה המבוקשת אל: חברת החשמל, מחלקת כח אדם מחוז הדרום, ת.ד. 9002 תל-אביב 61090.

מתגאים על שירות אור יותר

EIC יורונט בתנופה
ל"יורונט" תקשורת בינלאומית מקבוצת יורוקום
לעולם תקשורת מרתק דרושים/ות

מנהל/ת חשבונות סוג 3
- * ידע בהכנת דוחות כספיים. משרה 225
- * ידע בהפעלת פיננסית *.
- * נסיון מוכח.

אחראי/ת תחום גבייה
- * יכולת ניהול מו"מ. משרה 246
- * כושר ביטוי בכתב ובע"פ.
- * נסיון של מספר שנים בתחום.
- * עדיפות לבעלי/ות ידע בהנהלת חשבונות.

נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 4171 רמת-גן 52141 בציון מספר המשרה
רק מועמדים/ות מתאימים/ות ייענו.

עיריית רמלה — לשכת הדובר
פרוייקט שיקום והתחדשות העיר רמלה

למינהלת שכונה ברמלה
שכונה מעורבת יהודית - ערבית
דרושים/ות

יזם/ת קהילתי/ת למיגזר היהודי
- 50% מישרה.

יזם/ת קהילתי/ת למיגזר הערבי דובר/ת ערבית
- 50% מישרה.

דרישות התפקידים:
- – תואר ראשון במדעי החברה/עבודה סוציאלית.
- – יכולת ארגונית גבוהה.
- – ניסיון בעבודה קהילתית עם התושבים.
- – יכולת עבודה בשעות גמישות.

* היזמים יועסקו בחוזה אישי ע"י המתנ"ס
קורות חיים והמלצות יש לשלוח עד לתאריך 06/8/95 לפרוייקט שיקום והתחדשות העיר רמלה ברחוב שלמה המלך 9, ת.ד. 275 רמלה לידי אורנה מגר

יואל לביא, ראש העיר
אופיר שמחי, מנהל הפרוייקט

למפעלים ליצוא הדרים-אשדוד
דרוש
טכנאי קרור
לאחר שרות צבאי
בעל ידע בקרור תעשייתי חשמל ובקרה
לפנות לגב' ניצה טל: 08-563642

אנשי מכירות
נמרצים
לשעות אחה"צ
תמורה גבוהה
03-9221835

למפעל הייטק דרושים/ות
לעבודה מיידית בשכר גבוהה!

א. מזכיר/ה
עברית/אנגלית ברמה גבוה.
נסיון בישומי מחשב גליונות אלקטרוניים (מקינטוש) - יתרון

ב. טכנאי/ת/הנדסאי/ת אלקטרוניקה
C.F.E להקמה.
ניסיון מוכח ב-RF.
תקשורת סיפרתית, תיפעול ציוד בדיקה.

ג. אלקטרונאי/ת/טכנאי/ת אלקטרוניקה
ניסיון בכיוון ערוצי תיקשורת.

ד. טכנאי/ת/הנדסאי/ת אלקטרוניקה
ניסיון במעבדת תנאי סביבה.
פיקוד ובקרה, מתח גבוה.
"צבר" - P.C ע"פ תקן אירופאי.

03-371465, 03-371419

חורים
מקבוצת עמינח
לחנויות מחברת באזור גוש דן
דרושים/ות

מוכרים/ות

לעבודה קבועה במשרה מלאה או חלקית.
- • השכלה תיכונית מלאה ומעלה.
- • נסיון במכירות, רצוי בענף הריהוט.
- • הופעה יצוגית, כושר ביטוי ותקשורת עם לקוחות.
- • יכולת התמדה ורצון להצליח.

תנאים טובים למתאימים

נא לפנות לרים שיווק בע"מ, רח' המשביר 30, א. תעשיה חולון 58859

חברת החשמל

דרוש/ה
בתחנת הכח "מאור דוד" בחדרה

מהנדס/ת בקרה בכיר/ה
(מסי משרה 10241)

לתפקיד בכיר בתחום מגוון של בקרת תהליכים וניהול צוות עובדים.

דרישות התפקיד:
- ★ תואר ראשון לפחות בתחום הנדסת בקרה, חשמל או אלקטרוניקה.
- ★ נסיון של 5 שנים בתחום בקרת תהליכים.
- ★ רצוי נסיון בתחנות כח בתחום הבקרה.
- ★ נסיון בניהול צוות עובדים.
- ★ נסיון בציוד אלקטרומכני, אלקטרוני ומערכות ממוחשבות.
- ★ ידיעת השפה העברית על בוריה.
- ★ ידיעת השפה האנגלית ברמה גבוהה.

מגורים באזור חדרה - חובה

מועמדים/ות מתאימים/ות יפנו בכתב, בצרוף קורות חיים וצילומי תעודות מתאימות ובציון מספר המשרה המבוקשת אל: חברת החשמל, מחלקת כח אדם תפעול צפון, ת.ד. 10, חיפה 31000.

מתגאים על שירות אור יותר

הסוכנות היהודית לארץ ישראל
המחלקה למשאבי אנוש
ת.ד. 92 ירושלים מיקוד 91000

משרה פנויה מס' ח/213/95
במחלקה לעלית ילדים ונוער,
כפר הנוער הדתי בן יקיר, כפר הרא"ה
דרושים/ות
לעבודה עם נוער בגילאי 12-15

רכז/ת הדרכה
לניהול פנימיה, ריכוז והנחיית צוות המדריכים.

אם בית מרכזת
לריכוז והנחיה של אמהות בית קבוצתיות.

הכישורים הנדרשים:
השכלה תיכונית מלאה, רצוי אקדמאית, ניסיון בעבודה חינוכית עם נוער.

- ▪ מגורים במקום
- ▪ המועמדים חייבים לענות לדרישות החינוך הדתי.

עו"ס
בעל/ת תואר בעבודה סוציאלית
ניסיון בעבודה עם נוער.

▪ מועמדים בעלי כישורים מתאימים מתבקשים להתקשר למר אלבז יעקב בטל' 365689 / 06-3601315

לחברת מחשבים בגוש דן
דרוש/ה

אחראי/ת מוקד שרות לקוחות

דרישות התפקיד:
- ▪ נסיון וידע טכני במערכות P.C, תוכנות ורשתות.
- ▪ נסיון במתן שרות ללקוחות באמצעות הטלפון.
- ▪ נסיון בהפעלת קבלני משנה.
- ▪ יכולת עבודה בצוות.

קורות חיים לשלוח לת.ד. 726 גבעתיים 53461 ולציין ע"ג המעטפה "עבור מוקד שרות לקוחות"

לוח דרושים מעריב

טל: 03-5632140 • פקס: 03-5632059 • מודעות דרושים נוספות מתפרסמות במוסף עסקים ובחוברת לוח

★ John Bryce Training Centre

חברת ג'ון ברייס הדרכה הינה חברת ייעוץ והדרכה המתמחה בתחום מערכות המידע. לעבודה מעניינת ואתגרית המשלבת קשר עם לקוחות החברה דרושים:

מדריך/ה-יועץ/ת לתחום בסיסי נתונים (משרה 6511)
לתחום של SQL, DB

מומחי ORACLE7 להדרכה/יעוץ (משרה 6512)
לתחומי הדרכה וייעוץ באתרים מתקדמים בתחומי ORACLE7, DBA

מנתחי מערכות מידע (משרה 6513)
לתפקידי יעוץ והדרכה בתחומי אבטחת איכות ISO9000, OBJECT ORIENTED
בעלי נסיון בפיתוח תוכנה • ידע בשפות C/C++ • יתרון

מדריכים בכירים לתחום WINDOWS (משרה 6514)
דרושים מדריכים בעלי נסיון רב באחד מהתחומים הבאים:
VISUAL BASIC • EXCEL, LOTUS
C/C++ שפות • WINDOWS NT, WINDOWS 95

יתקבלו בברכה גם מועמדים המעוניינים במשרה חלקית או כ-FREELANCER

המעוניינים מוזמנים להעביר קורות חיים בציון מספר משרה
למוהלת משאבי אנוש בפקס 03-7523907
או לשלוח לפי הכתובת: ג'ון ברייס הדרכה, רחוב ז'בוטינסקי 5, רמת גן 52520

אם הוזמנת למבחן מיון ב-

פילת | מילא | תיל
מכון קינן | אדם
או כל מכון מיון אחר

צלצל 03-5377361 ותגיע מוכן

מבחן המיון שנשלחת לעבור באחד ממכוני המיון, יקבע אם תתקבל לעבודה. למכון נועם יש את הפתרון שיעזור לך להתמודד בהצלחה עם בחינת המיון.

צוות מאבחנים ופסיכולוגים עתירי נסיון, ידריך אותך בקורס קצר ומרוכז, כיצד ניתן להתמודד עם מבול השאלות של מבחני המיון, לענות עליהן בהצלחה ולהתקבל לעבודה.

מדיה 88'

מכון נועם
התשובה למבחני המיון

AT&T Global Information Solutions (formerly NCR)

י.א. מיטווך ובניו בע"מ
למרכז חברתנו בתל-אביב
דרושים/ות

★ טכנאי/ות אלקטרוניקה
לאחזקת מחשבים
נסיון באחזקת מערכות מחשבים-
ציוד תיקפי וציוד תקשורת.
ידע בסיסי בתוכנה וידיעת השפה האנגלית

★ אנשי תוכנה בסיסית
חבקיאים במערכות הפעלה unix

★ תוכניתני/ות MAGIC
בעלי/ות ידע וניסיון בפיתוח מערכות באמצעות MAGIC

★ מזכיר/ת מחלקה
לשעות 18:00 - 14:30
ידע בעבודות מזכירות כלליות כולל הדפסה עברית/אנגלית

המועמדים/ות מתבקשים לפנות בכתב יד לת.ד. 11027 תל-אביב 61110, בציון המשרה המבוקשת.
- סודיות מובטחת -

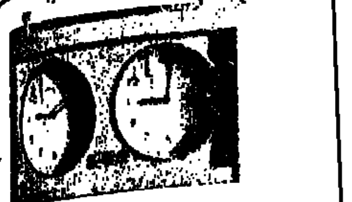

חשיבה, עשייה ושירותיות הם שם המשחק שלנו

אם את/ה מעוניין/ת להצטרף לצוות כזה, אנא פנה/י ל:

למחלקות התמיכה

מומחה/ית בתחום
• ידע בניהול OpenVMS בסביבת VMS Clusters
• ידע ונסיון בתכנות בסביבת OpenVMS
• ידע ב-OpenVMS Internals – יתרון

מומחה/ית בתחום
• מומחיות בתחום UNIX System Administration
• היכרות מעמיקה בניהול רשתות UNIX
ה-UNIX-Programming
• ידע ב-UNIX Internals – יתרון

מומחה/ית X/MOTIF
• היכרות טובה של X Terminals - X Administration
• ידע מעמיק ב-X/MOTIF Programming
• ידע בחבילות גרפיות אחרות (GKS, PHIGS) – יתרון

עובדים/ות בתחום התקשורת
• ידע ונסיון ב-TCP/IP, X.25, DECNET ושפות תכנות כדוגמת: C או פסקל.
• לבעלי/ות ידע במוצרי PATHWORKS או SNA – יתרון

למחלקת שיווק

מומחה/ית שיווק
• נסיון של 3-5 שנים בשיווק ו/או מכירות
• היכרות טובה עם שוק המחשבים והשירות בישראל
• יכולת ניהול מוצרים הכוללת: הגדרת מוצרים • תמחור מוצרים • הכנת ויישום תוכניות שיווק להחדרת מוצרים

לאגף

SYSTEM MANAGER למרכז היישומים

תיאור תפקיד:
• אחריות תפעולית לניהול, התקנה והפעלת ציוד המחשוב במרכז היישומים (PC, ALPHA, VAX וציוד תקשורת)
• הכנת תערוכות פנימיות וחיצוניות
• קשר עם לקוחות, שותפים עסקיים ומשתמשים

דרישות תפקיד:
• נסיון של שנתיים לפחות בניהול מערכת מחשב
• נסיון מוכח בעבודה עם משתמשים בסביבת מערכות הפעלה UNIX, OpenVMS, MS-Windows

לאגף

איש/אשת תוכנה
• נסיון מעשי של 3 שנים לפחות בפיתוח אפליקציות
• היכרות עם סביבת UNIX
• נסיון בעבודה עם תחנות עבודה
• ידע ב-X/Motif, C++, C

הכישורים הדרושים לכל התפקידים הנ"ל:
• שירותיות • יכולת לפתרון בעיות מורכבות
• כושר לימוד עצמי גבוה • יכולת לשיתוף פעולה בעבודת צוות

המועמדים/ות המתאימים/ות מתבקשים/ות לשלוח קורות חיים בכתב לת.ד. 5262, הרצליה, בציון המשרה המבוקשת ע"ג המעטפה.
– סודיות מובטחת –

digital

גבוה מעל כולם - NEWS DATACOM

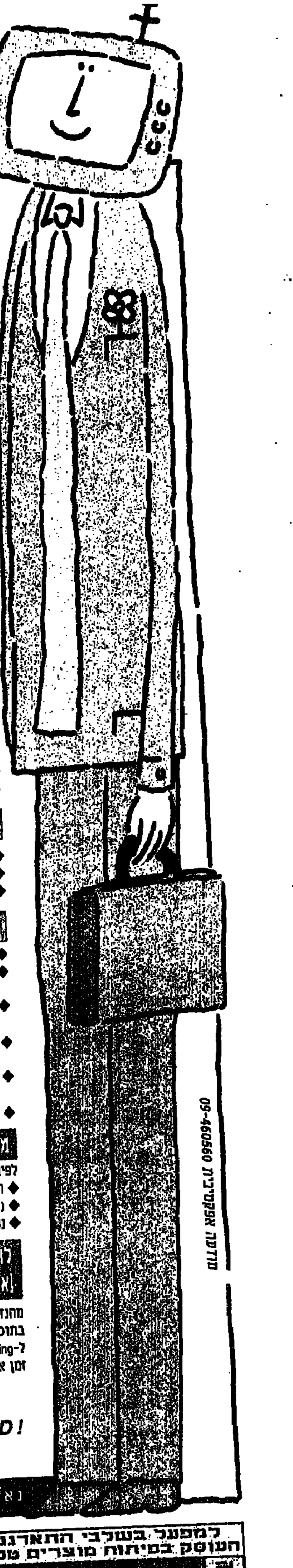

הדור הבא: טלויזיה אינטראקטיבית

News Datacom החברה הירושלמית המכתיבה ומובילה את הסטנדרט העולמי במערכות ממוחשבות להגנה על שידורי טלויזיה המועברים באמצעות לוויינים, ממשיכה לצעוד גבוה מעל כולם, והיא מובילה עתה בפיתוח הדור הבא של מערכות ממוחשבות בתחום הטלויזיה האינטראקטיבית.

News Datacom הינה חברה-בת של תאגיד התקשורת העולמי .News Corp בראשותו של רופרט מרדוק.

מוצרי החברה הירושלמית הפכו ללהיט בקרב ענקי התקשורת בחמש היבשות, והיא נמצאת עתה בעיצומה של תנופת פיתוח של מערכות חדשניות בשני התחומים: מערכות הגנת מידע וטלויזיה אינטראקטיבית.

הצלחתה של החברה מחייבת את המשך גידולה המואץ, והיא ממשיכה בתנופת גיוס של אנשים יצירתיים, המתלהבים מהרף הגבוה אותו מציבה החברה. מובטחות להם עבודה מרתקת, חדוות-יצירה, אוירה נעימה ותנאי עבודה מעולים.

NEWS DATACOM

דרושים/ות בירושלים

ניהול קופסאות Set-Top 1062
◆ רקע ב- Modulation, דחיסה ותיקון שגיאות
◆ נסיון מוכח בהשקת מוצרים
◆ יכולת מו"מ עם ספקים ולקוחות

תכניתנ/ית Visual basic 1064
◆ תוכניתן מנוסה, מהיר, יצירתי ומקדי
◆ ידע ב- Visual basic, WINDOWS

מפתח/ת מולטימדיה
◆ נסיון מוכח בפיתוח אפליקציות מולטימדיה
◆ ידע ונסיון בבניית תשתיות למשחקי מחשב
◆ ידע ב- WINDOWS
◆ ידע ב- Visual basic

מתכנת/ת קומפיילרים 1063
◆ נסיון מוכח בכתיבת קומפיילרים
◆ עדיפות לבעלי ידע ב- TCL
◆ ידע ב- UNIX, PC ו- C++ - יתרון

מהנדס/ות מערכת 1058
בעלי 10 שנות נסיון וסמלה בתוכנה
◆ ידע ונסיון ב-UNIX ומחשבי HP
◆ ידע ונסיון במערכות זמן אמת
◆ פיתוח ותמיכה במערכות מחשב מורכבות
◆ בקיאות במגוון נושאי תוכנה

אבטחת איכות תוכנה
מהנדסי/ות תוכנה בכירים בעלי ראיה מערכתית
◆ UNIX, DOS
◆ שפת C
◆ מערכות זמן אמת
◆ תקשורת מחשבים

מהנדס/ת חומרה ראשי/ת
◆ 15 שנות נסיון בפיתוח VLSI
◆ נסיון בניהול פרויקטים מורכבים משולבי חומרה/תוכנה ומסירתם ללקוח
◆ ידע מעמיק בתכנון לוגי, בדיקות ואינטגרציה
◆ היכרות עם טכנולוגיות אנלוגיות וכן ASIC, FPGA
◆ נסיון מוכח בניהול צוותים העוסקים במגוון טכנולוגיות חומרה
◆ נסיון בניהול מו"מ עם ספקים ולקוחות

טכנאי/ת תמיכה בייצור 1059
◆ ידע בהפעלת מערכת DOS
◆ נסיון בהקלדת נתונים ל-MAGIC והפקת דו"חות
◆ נסיון בהפעלת גיבוי וכתן סרטים

זמן אמת 1050
בעלי ידע ונסיון בתחומים הבאים:
◆ מערכות הפעלה זמן אמת
◆ שפת C, אסמבלר
◆ מיקרוקונטרולרים
◆ DRIVERS וממשקי חומרה

סביבת UNIX 1055
בעלי 6 שנות נסיון ויותר בתחומים הבאים:
◆ שפת C
◆ מערכות הפעלה - DOS, UNIX
◆ בסיסי נתונים - INFORMIX
◆ היכרות עם SUN, HP

מהנדס Broadcast 1068
לפיתוח מערכות טלויזיה דיגיטליות
◆ רקע בתוכנה
◆ נסיון ב- Traffic-systems
◆ נסיון ב- Aytomation systems

טכנאי/ת PC 1066
בעל 3 שנות נסיון ויותר לתחזוקת רשת מחשבי PC גדולה

SECRETARIES 1061
◆ Mother tongue-English
◆ Good working knowledge of Hebrew
◆ Computer literate (MS Word)
◆ 3+ years work experience in Israel
◆ Good Inter-Personal Skills

Technical Writers 1067
Native English speaker with proven technical writing experience preferably including technical specifications in S/W development environment

לוחמה אלקטרונית (אורחית) 1053
מהנדס/ת אלק' מנוסה, ידע מוכח. בתוכנת זמן אמת ומיקרוקונטרולרים ל- Reverse Engineering של מערכות זמן אמת

GOOD KNOWLEDGE OF ENGLISH IS REQUIRED!

המודעה מיועדת לנשים ולגברים כאחד.

נא לפנות לת.ד. 23012 ירושלים 91235 או לשלוח בפקס. 02-893400

מודעה אפקטיבית 09-460560

הסינפונייטה הישראלית באר־שבע

מנהל אמנותי: אורי מאיר

הסינפונייטה מודיעה על משרות פנויות לעונת הקונצרטים 1995/1996

קונטרבס (ראש קבוצה)

צ'לו

מועד המבחן: 29.8.95

נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים לסינפונייטה הישראלית באר-שבע
דרך המשחררים 12 באר-שבע 84299, טל: 231618 פקס: 07-235412

דרוש/ה | דרוש/ה

מזכיר/ה בלשכת מנכ"ל רשות השידור, בירושלים

לעבודה בשעות אחה"צ משעה 14:00 עד 19:00 במשך 5 ימי עבודה בשבוע

הכישורים הדרושים:
※ ידע וניסיון בניהול משרדי.
※ ידיעת השפה העברית על בורייה; ידיעת השפה האנגלית.
※ הדפסה במעבד תמלילים.

תנאי השכר ייקבעו בהתאם לכישורי המועמד/ת

בקשה, בצירוף קורות חיים ותעודות על השכלה וניסיון, יש לשלוח עד 14.8.95 לרשות השידור, כוח אדם, ת"ד 28080, ירושלים, מיקוד 91280

עיריית ראש־העין

דרושים:

מרפא/ת בעיסוק
קלינאי/ת תקשורת

דרישות התפקיד:
בוגר/ת בי"ס מוכר, רצוי נסיון בתחום הגיל הרך.

★ ★ ★

לעבודה חלקית, עם צוות רב מקצועי במסגרת התחנות לבריאות המשפחה.

★ ★ ★

קורות חיים, נא להעביר למח' מנגנון בעירייה, טל: 03-9386620
בדבר פרטים נא לפנות לאריאלה או לשוש ליטווק במח' החינוך טל: 03-9386639

בכבוד רב
יגאל יוסף
ראש העיר

למוסד ציבורי גדול באזור המרכז

דרוש/ה

מהנדס/ת בניין אדריכל/ית לעבודות תאום תכנון גוונית

דרישות התפקיד:
• 10 שנות נסיון במקצוע מתוכם 5 שנות נסיון בתכנון מבני צבור
• ידיעת השפה העברית על בוריה
• לאחר שירות צבאי
• רשיון נהיגה

המעונינים יפנו בכתב לת"ד 7093, ת"א למודעה מס' 728.

לחברה עתירת ידע מובילה בתחומה, באזור ת"א

דרוש/ה

מהנדס/ת אלקטרוניקה

★ נסיון של 4 שנים לפחות במכשור ובקרה תעשייתי.
★ הכרת נושאי תכנון ותכנות בקרים תעשיתיים.
★ רקע בהוראה או הדרכה - יתרון.
★ ידיעת השפה האנגלית. ידיעת השפה הספרדית - יתרון.

נא לפנות לת.ד. 13005 ת"א 61130, עבור אגף משאבי אנוש.

עיריית אור יהודה

לשרות הפסיכולוגי חינוכי
דרושים/ות

פסיכולוגים/ות

★ התמחות חינוכית
★ תנאי שכר מועדפים

בדבר פרטים נא להתקשר ... או בכתב לת.ד. 30 אור יהודה ... לידי מנהלת ...

ערוך שמיר

פרדס ... מושב רשפון

צעיר/ה, מגורים באיזור (רשיון ג' יתרון)
טל: 09-580914 פקס: 09-586856

לנעמת - מחוז גליל עליון החוון והעמקים

דרוש/ה

רכזת ארגונית למעונות

תאור התפקיד:
הדרכה, ליווי ובקרה לצוותים ניהוליים של מעונות יום
ליווי בבניית תקציבים ומעקב ביצוע ברמה מערכתית.
סיוע בליווי תהליכי תחזוקה, שיפוץ והצטיידות מעונות.

דרישות התפקיד:
✔ תואר ראשון בתחום ניהולי-ארגוני.
✔ ידע ונסיון בתחומי כח-אדם במערכות חינוכיות.
✔ מעל גיל 35.
✔ רכב חובה

קורות חיים בכתב יד לשלוח לת.ד. 22612 תל-אביב בציון שם המשרה.

מעונות - כי לנו איכפת

הכשרת הישוב חברה לביטוח בע"מ

חברת ביטוח בתנופת פיתוח

ליחידת המחשב דרוש/ה

מתכנת/ת

עם ראש פתוח. יכולת עבודה עצמאית ורצון ללמוד

הכישורים הדרושים:
חכרת PC
הכרת AS/400 - יתרון
הכרת מערכות ביטוח - יתרון

אפשרי בוגר/ת מדעי המחשב ללא נסיון.

מועמדים/ות מתאימים/ות יפנו בכתב בפירוט קורות חיים ונסיון מקצועי קודם לת.ד. 440 תל-אביב 61003 עבור "מתכנת"
— רק פניות מתאימות תענינה —

אגודים הדשים
לכרמל אולפינים בע"מ

יצרנית פוליאתילן, פוליסטירן ופוליפרופילן
דרוש/ה

טכנאי/ת הנדסאי/ת מכונות

הכישורים הדרושים:
• נסיון בתעשיה הכימית של כ-5 שנים לפחות באחזקה.
• נסיון בתכנון מכני.
• בעל יכולת לעבוד בצוות.
• ידיעת השפה האנגלית הכרחית.
• גיל עד 35.

בדבר פרטים ובצרוף קורות חיים נא לפנות לכרמל אולפינים בע"מ, ת.ד. 1468, חיפה 31014

אם העבודה אצלך היא טבע...

מנהל/ת

מרכז לימודי שדה באזור המרכז

התפקיד כולל ניהול והנחיית צוות מדריכות בתחומי חינוך, פעילות קהילתית ופעילות שמירת טבע.

הכישורים:
יכולת אירגון, ניהול והנחיית צוות, נסיון בעבודה בתחומי חינוך ו/או קהילה, אקדמאי באחד מתחומים אלה (רצוי)
משרה: מלאה מגורים: באזור נש דן והסביבה

מועמדים/ות יפנו בכתב לחברה להגנת הטבע, מחלקת כח אדם, רח' השפלה 4 תל אביב 66183

החברה להגנת הטבע

הכשרת הישוב חברה לביטוח בע"מ

דרושים/ות

עובדי צוות ביטוח חיים

הכשורים הדרושים:
• ניסיון קודם בביטוח חיים של 3 שנים לפחות
• השכלה תיכונית עם תעודת בגרות. רצויה השכלה אקדמאית

נא לפנות לאגף ביטוח חיים טל: 03-6386640/1 לרחל

לחברה הפצה ארצית דרושים/ות

ראשי צוותים

בתחום ההפצה בבאר שבע

• לעבודה בין השעות 03:00-07:00 לפנות בוקר
לעבודת שטח רבת אתגר
• בין הגילאים 25-35 • ניסיון פיקודי/ניהולי - חובה
• בעל רכב - חובה • העבודה במשרה חלקית

עדיפות לתושבי באר שבע
לפנות לת"ד 1388, חולון

חברה טכנית והדרכה בע"מ

דרושים/ות

מהנדס/ת תעשיה וניהול

• נסיון של 3 שנים לפחות
• בקיאות בהכנת תוכניות עבודה, תקצוב ובקרה
• ידע רב במחשבים
• הכרת תקני ISO 9000 - יתרון

מתאימים ישלחו קורות חיים לת.ד. ...

דרושים/ות

מהנדס/ת וטכנאי/ת פיתוח

נסיון של יותר מ-5 שנים ב:
■ תיכון מעגלים אנלוגיים ודיגיטליים מבוקרי מחשב
■ תיכון מעגלי הספק - SPS, הכרת 8031 ותכנותו

קורות חיים לת.ד. 626 רחובות או פקס: 08-409019

למפעל בשולי התארגנות העוסק בפיתוח מוצרים טכניים

מנהל/ן

לפנות בכתב עם קורות חיים ופירוט נסיון
ת"ד 25014, ת"א 61250

אם אתגר זה המניע שלך... רוצים אותך עכשיו בטלרד!

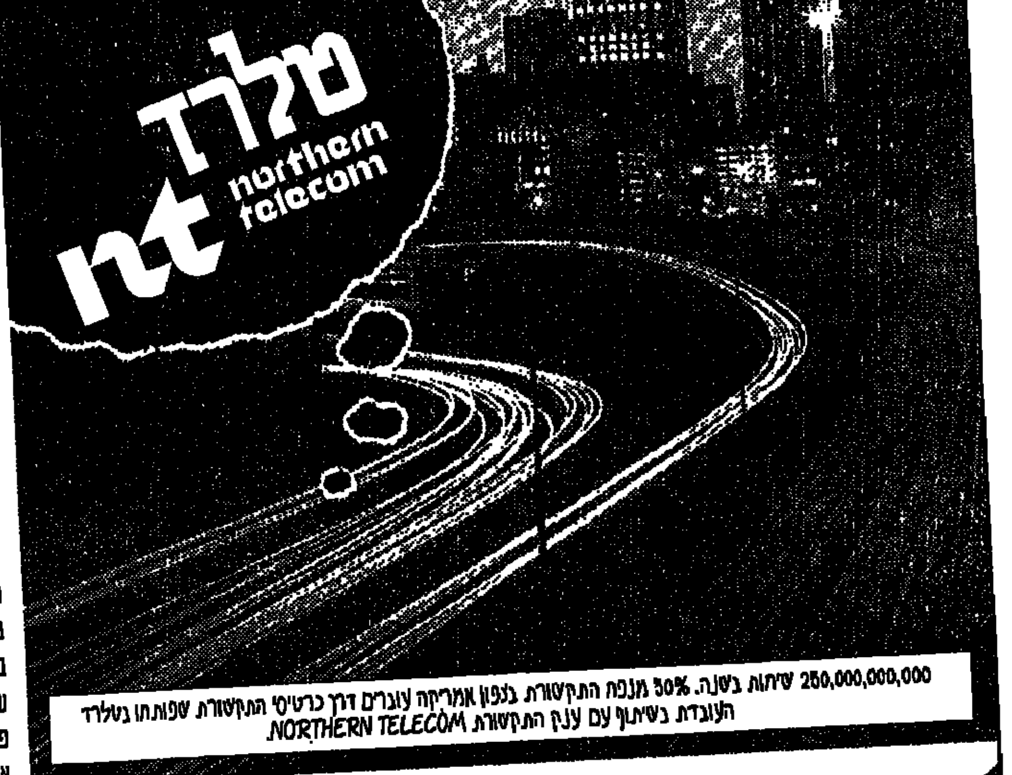

טלרד, החברה הישראלית הגדולה והמובילה בתחום הטלקומוניקציה, מציעה לך אתגרים חדשים. התקשרות עסקית ואסטרטגית עם ענק התקשורת NORTHERN TELECOM, מציבה את טלרד בראש חץ התקשורת העולמית. פרוייקטים מרתקים המשולבים באנשי מקצוע מהטובים בעולם, הופכים את העבודה בטלרד לאתגר בינלאומי. בטלרד רואים בעובד נכס עיקרי ומתוך תפיסה זו אנו מעמידים לרשותך סביבת פיתוח וכלים מהמתקדמים מסוגם ומאפשרים לך קידום אישי ומקצועי.

לאגף מוצרי קצה

מהנדס/ת אלקטרוניקה לפיתוח חומרה

(משרה 3514)

הצטרף לפיתוח דור העתיד של מוצרי הקצה.

- פיתוח מוצרי תקשורת מתקדמים.
- כושר פיתוח ויצירתיות.
- תקשורת נתונים, ISDN וטלפוניה.

לאגף אימות הפיתוח

מהנדסי/ות אימות פיתוח

(משרה 3580)

לתכנון ביצוע וליווי פרוייקטים בתחום רדיו-תאי, מתגים ספרתיים ותמסורת אופטית לשוק המקומי והבינלאומי. העבודה מתבצעת בסביבה דינמית המספקת אתגרים רבים ומגוונים.

- מהנדס/ת אלקטרוניקה.
- יכולת ליסוד וכניסה לנושאים חדשים.
- יכולת ניהולית.
- שליטה באנגלית.

ההכשרה תינתן על ידינו בטלרד.

לאגף תאום ובקרה בתפעול

רמ"ח תכנון ובקרה

(משרה 520)

- **בקרת תהליכי ייצור, מדידת פריון, ניתוח עלויות ותמחור פרוייקטים.**
- **ניתוח מודדי תפוקה תשומה.**
  חבר בפורום בקרה תפעולי.
- **ניתוח וסיוע בפיתוח כלי בקרה אחר זמני תקן למוצרים.**
- **ניהול מגעים מסחריים לקבלנות משנה כולל חוזים והצעות מחיר.**
- תואר ראשון בהנדסת תו"נ / השכלה רלוונטית.
- ניסיון בניתוח עלויות, בקרה תקציבית ותכניות עבודה.
- כושר מוכח בהפעלת צוותי עבודה ויחסי אנוש טובים.
- ניסיון בבקרה תהליכי ייצור רכש ולוגיסטיקה.
- כושר ביטוי בכתב ובע"פ בעברית ואנגלית.
- ניסיון מעשי במערכי ייצור - יתרון.

בקר/ית עלויות, תמחור ובקרה תקציבית

(משרה 3068)

- **בקרת עלויות ייצור ורכש.**
- **בקרה תקציבית בתפעול.**
- **ריכוז הצעות מחיר למכרזי קבלנות משנה.**
- **תמחור וניתוח עלויות בפרויקטים מפעליים.**
- **אחריות למערכת הדווח בתפעול פיתוח ויישום כלי ניהול מתקדמים לבקרת עלויות ותמחור מוצרים.**
- תואר ראשון בהנדסת תעשיה וניהול/השכלה רלוונטית אחרת.
- ניסיון וידע בבקרת עלויות ותמחור.
- יכולת טיפול בהיבטים מסחריים כולל התקשרויות חוזיות.
- ניסיון וידע בבקרה תקציבית.
- יכולת עבודה בצוות.
- כושר ביטוי בכתב ובע"פ בעברית ובאנגלית.
- יחסי אנוש טובים.

לאגף שיווק לקוחות ומוצרים

מהנדס/ת מערכות תקשורת נתונים

(משרה 3588)

המועמד המתאים ישולב באפיון פיתוח, תכנון מערכות ובשיווק מוצרי תקשורת נתונים בתחום ISDN, ATM-1 Frame Relay.

- מהנדס/ת אלקטרוניקה עם ניסיון מוכח של שנתיים בהנדסת מערכת בתחום רשתות תקשורת נתונים.
- ידיעת אנגלית ועברית על בוריין הכרחית (ספרדית יתרון).
- כושר ביטוי בכתב ובע"פ.
- יכולת שיווקית ועיסקית - יתרון.

לאגף התקנות ושרות

טכנאי/ת / הנדסאי/ת אלקטרוניקה

(משרה 3903)

לתפקיד שרות לקוחות.

- שליטה באנגלית.
- הפעלת PC (DOS WINDOW).
- רישיון נהיגה.
- יכולת ייצוג כלפי הלקוחות.
- רצוי ניסיון קודם בתחום תקשורת טלפונים ובנושא שרות לקוחות.
- מגורים באזור המרכז.

טלרד זוכת פרס האיכות 94 של איגוד התעשיות האלקטרוניקה

נא לשלוח קורות חיים, בציון מס' המשרה, לטלרד, מח' גיוס והעסוקה, ת.ד. 50 לוד 71100, פקס. 08-248874. סודיות מובטחת.

טלרד. עולם של תקשורת.

ביטוח ישיר

מקבוצת צור שמיר

לסביבת מיחשוב חדשנית בסביבת שרת/לקוח

דרוש/ה איש/ת PC

- ניהול רשת נובל
- תמיכה במשתמשים

נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 52097 ת"א 61520 או בפקס 03-5627257

FRUTAROM Hi Chem

FOUNDED 1933
בתנופת פיתוח

מנהל/ת רכש לייבוא חמרי גלם
- השכלה אקדמאית
- אנגלית ברמת שפת אם - יתרון
- יתרון לנסיון קודם

כימאי/ת בכיר/ה למחלקת מו"פ
בתחום הכימיה האורגנית
- תואר שלישי ■ נסיון בכימיה אורגנית סינטטית
- רצוי נסיון במחקר תעשייתי

הנדסאי/ת כימיה למחלקת מו"פ
- נסיון בכימיה אורגנית

נציג/ת מכירות
למדינות חבר העמים
- השכלה אקדמאית רצוי בתחום הנדסת המזון/כימיה/מדעי החיים
- נסיון בשיווק ומכירות
- דובר/ת רוסית ואנגלית ברמת שפת האם
- מגורים באיזור חיפה

רק מועמדים(ות) מתאימים ייענו.

נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים לפרוטרום בע"מ למנהל כח אדם, ת.ד. 10067 חיפה 26110.

אורנית מתרחבים

GM קידום ושיווק

לפרוייקט שיווקי תקשורתי דרושים/ות:

10 אנשי/נשות מכירות

מכל רחבי הארץ: גוש דן רבתי, חיפה והקריות, אשקלון, אשדוד, ב"ש והסביבה.

אנו מבקשים:
- אנשי/נשות מכירה צעירים/ות (עד גיל 28)
- הופעה נאה
- בעלי רכב - רצוי
- כושר הבעה ושכנוע מעולים
- שאיפה להצלחה והישגים

אנו מציעים:
- אזור מכירה בלעדי - בעיר המגורים וסביבתה
- שעות עבודה גמישות
- שכר בסיס + עמלות
- אפשרות לקידום
- קורס במכירות

כרטיס טיסה לאירופה בתום העבודה

נא להביא קורות חיים ותמונה, לראיונות נא להתקשר לחגית טל: 03-5703259 (רב-קוו)

צלילים ראשונים

חברה למוצרי תינוקות דרושים/ות

■ קול ותו לרך הנולד ■

אשת שיווק ייזום, חדירת שווקים, ניהול מויים מסחרי, הצגת המוצר

מפיצים אזוריים רכב חובה, עדיף מסחרי

בכל הארץ

להתקשר מיום א' 9:00-11:00, טל. 03-6423194

לוח דרושים מעריב
מדור בכירים

טל: 03-5632140
פקס: 03-5632059
מודעות דרושים נוספות מתפרסמות במוסף עסקים ובחוברת לוח

NUR - ADVANCED TECHNOLOGIES LTD.

חברה ציבורית המנית עם החברות המובילות בעולם בתחום הדפוס הדיגיטלי בפורמטים גדולים עם פריסה באמריקה, באירופה ובמזרח הרחוק.

לעבודה בסביבה רב תחומית המאופיינת בחדשנות טכנולוגית ובצמיחה מהירה

דרושים/ות

לאגף הפיתוח:

ראש צוות מכניקה (משרה מס' 1)
- מהנדס/ת מכונות עם 5 שנות ניסיון לפחות
- ניסיון בתיכנון ופיתוח מערכות משולבות ומכלולים מדוייקים
- ניסיון בהנדסת המוצר
- עבודה מול קב"מ

מהנדס מערכות (משרה מס' 2)
- להפעלה של מערכת הדפסה דיגיטלית בפיתוח
- פיזיקאי/ת ניסיוני/ת, מהנדס/ת מכונות, מהנדס/ת כימי - רקע במחשבים
- אפשרות להשתלב במערך תמיכת לקוחות בחו"ל בהמשך

מהנדס תוכנה למערכות משובצות (משרה מס' 3)
- תואר בהנדסת חשמל או מחשבים
- רצוי רקע בעיבוד תמונה או ניסיון עם מעבד INTEL 80960

מהנדס תוכנה (משרה מס' 4)
- עבודה בסביבת WINDOWS NT
- נסיון של שנתיים לפחות בסביבות חלונות

לאגף הכספים:

מנהל חשבונות (משרה מס' 5)
- ידע בחשבשבת - יתרון, ניסיון שנה לפחות, יכולת עבודה עצמאית

למערך תמיכה בלקוחות החברה בחו"ל:

מהנדס שירות (משרה מס' 6)
- השתלבות במערך תמיכה בלקוחות
- מהנדס/ת הנדסאי/ת אלקטרוניקה, מיכשור ובקרה
- 3 שנות ניסיון בתעשיה
- שליטה טובה בשפה האנגלית - חובה
- נכונות לנסיעות תכופות לחו"ל

למחלקת הרכבות ואינטגרציה:

הנדסאי אלקטרוניקה/מיכשור ובקרה (משרה מס' 7)
- ידע בבניה, בדיקה ואינטגרציה של מערכות רב תחומיות משובצות מחשב
- ניסיון מקצועי של 4 שנים לפחות!
- תמיכה בהעברת מוצרים מפיתוח לייצור

איש רכש (משרה מס' 8)
- ניסיון קודם ברכש בתעשיית ההי-טק
- יכולת ניהול מו"מ ועבודה עצמאית
- העדפה לבעלי רקע באלקטרוניקה / מיכשור ובקרה

טכנאי אלקטרוניקה (משרה מס' 9)
- ידע בעבודות חיווט והרכבה של מערכות
- ניסיון מקצועי של 3 שנים לפחות

המודעה מיועדת לנשים וגברים כאחד

נא לשלוח קו"ח לת.ד. 10053 פתח-תקוה 49001 עם ציון מספר המשרה ע"ג המעטפה.

סודיות מובטחת

רשות הנמלים והרכבות
המשרד הראשי

עובד/ת סוציאלי/ת (2 משרות)
מכרז חיצוני מס' 1/95 מכרז חוזר

תואר המשרה: עובד/ת סוציאלי/ת (2 משרות)
היחידה: נמל חיפה (1) משרה
נמל אשדוד (1) משרה
מקום העבודה: נמל חיפה
נמל אשדוד
דרגה: 7-10 ט"ו-י"ח בדירוג אקדמאים באופציה
דרישות המשרה:
1. תואר B.A בעבודה סוציאלית.
2. נסיון מוכח בעבודה סוציאלית-5 שנים לפחות. במקומות עבודה ציבוריים גדולים.
3. הכרת מערכת יחסי עבודה, מערכת שירותי הרווחה והמוסדות העוסקים בכך במקומות העבודה, בשירות המוניציפלי, הממלכתי והוולונטרי.
4. ידיעת השפה העברית על בורייה. ידיעת שפות נוספות המדוברות בארץ-יתרון!
5. תושבת חיפה/אשדוד או סביבתם הקרובה (בהתאם).
6. כפיפות לראש מדור כ"א פרט.

המעוניינים בתיאור התפקיד, קבלה ומילוי טפסי בקשה (מועמדות) למשרות הנ"ל, מתבקשים לפנות בלווית תעודת זהות, צילומי תעודות לימודים לרשות הנמלים והרכבות דרך פתח-תקוה 74 קומה 8 ת"א, או במשרדי כ"א בנמלים.

הבקשות צריכות להימסר כאמור לא יאוחר מיום 3.8.95

סיברון
טכנולוגיות מידע בע"מ

הצטרפו אלינו לפיתוח מערכות מידע חכמות בטכנולוגיות מחשוב חדישות

מפתח/ת מערכות Client-Server

לפיתוח מערכות: עיצוב + תכנות

עדיפות ל בוגרי/ות מדעי המחשב בעלי/ות נסיון

בתחומים:

MS - Windows • SQL • 4GL, C, C++

מנהל/ת תקשורת ותשתית

לשילוב מערכות Client - Server

נסיון ב-

UNIX • Novell • Win-NT

אם : מוטיבציה, תפיסה מהירה ומקוריות הינן בין תכונותיך/ן פנו אל:
ת.ד. 29155 תל-אביב 61291 פקס: 03-5662068

העבודה באזור תל-אביב

סודיות מובטחת

לחברת בת אמריקאית המתמחה בתקשורת, עבוד תמונה ומולטימדיה דרושים/ות

לתפקידי פתוח מנהיגים עם נסיון באחד או יותר מהתחומים הבאים בכל משרה:

מהנדסים/ות תוכנה
בכירים וזוטרים (משרה 1)
- מיקרופ' אינטל/מוטורולה
- SGI / SUN / PC
- MS / DOS / WINDOWS
- UNIX / X-WINDOWS / MOTIF/ MMI / GUI

מהנדסים/ות חומרה
בכירים וזוטרים (משרה 2)
- פיתוח מעגלים דיגיטליים ו/או אנלוגיים
- מיקרופרוססורים / רכיבים מתכנתים / DSP
- תקשורת ספרתית
- רקע בפיתוח ASIC / VLSI
- ושימוש בשפות התנהגותית-יתרון

מהנדסים/ות מערכות
(משרה 3)
- 2-7 שנות נסיון

תוכניתנים/ות ענ"א
(משרה 4)
- ACCESS
- ORACLE
- MAGIC

רוב התפקידים כוללים רכב צמוד+ שכר גבוה במיוחד+ אופציות

המועמדים מתאימים מוזמנים לשלוח קורות חיים לת.ד. 6998 ר"ג 52168 וציין מס' משרה ע"ג המעטפה. מועמדים מתאימים ייענו מיד. סודיות מובטחת

DSP
DSP SEMICONDUCTORS LTD.

פיתוח מעבדי אותות מתקדמים | משלב ההגדרה ועד לסיום התכנון

העולם רוצה אותנו. אנחנו רוצים אותך!

משרד ההגנה האמריקאי, החברות סימנס, ICS, KENWOOD, ASAHI KASEI, SSI, הם חלק ממבחר לקוחותינו הבינלאומיים.
העולם רוצה אותנו!
לאיכויות המעולות שלנו הגענו בזכות צוות מתוחכם יצירתי ונמרץ.
אם אתה שואף אתגרים.
אם פעילות מול חברות ענק עולמיות מרתקת אותך.
אנחנו רוצים אותך.

מהנדס/ת מחשבים (משרה 8/95)

- בוגר/ת מדעי המחשב או הנדסת חשמל ■ עד 5 שנות נסיון ■ רקע בתחומים הבאים מהווה יתרון:
- ♦ תוכנות CAD ♦ תכנון מעגלי VLSI ♦ סביבת תחנות עבודה UNIX
- ♦ שפת C ♦ שפת LISP ♦ ידע באלקטרוניקה

נא לפנות בצרוף קורות חיים אל די. אס. פי. סמיקונדקטורס בע"מ
גוש עציון 13, גבעת שמואל 51905. פקס. 03-5323220. או לדואר אלקטרוני hr@dsp.co.il

D.S.P שבבים סובבים עולם

ס.דנהיל
תעשיות כלליות בישראל בע"מ

לחטיבת הגבס
דרוש/ה
מהנדס בנין
לתמיכה טכנית באתרים

כישורים נדרשים:
- נסיון של 5 שנים בענף הבניה
- אנגלית ברמה טובה
- רשיון נהיגה
- רצוי מגורים במרכז הארץ
- העבודה בכל הארץ

תנאים יקבעו בהתאם לכישורי המועמד

קורות חיים ונסיון קודם יש להעביר בפקסימיליה 07-276273

למוסד בנקאי בחיפה
פילת
דרוש/ה

יועץ/ת השקעות

עיסוק בכלים עתידיים, מעוף, אופציות, פורוורד וכו'.
אפשרויות קידום וסביבת עבודה נעימה.

כישורים נדרשים:
- תואר ראשון בכלכלה בהצטיינות.
- עדיפות לבעל נסיון בשוק ההון.
- יצוגיות ותודעת שירות.

נא להפנות קו"ח לפילת, דרך פ"ת 114 ת"א 67012 ולציין ע"ג המעטפה משרה 7040
הפניות תועברנה ללקוח ותמויינה על ידו.

מצפים
מרכים ויוזמות-אדם בנוף בע"מ

דרושים/ות

רכז/ת הדרכה בכיר/ה ברימודי א"י

בירושלים ובצפון

מדריכים/ות מעולים/ות בידיה"א

לסיורים, טיולים וחוגי העשרה בתוכנים ס.ד.ג. בכל חלקי הארץ

לפרטים: טל' 02-385133-4 פקס' 02-385141
ת.ד. 11055 ירושלים 93110

לרשת "עמל" 1
דרוש/ה

עובד/ת למאגרי מידע

לבניית מאגר מידע - מולטימדיה
עובד/ת עם נסיון בתחומי המולטימדיה

לפרטים לפנות לרשת "עמל" 1 טל: 03-6450825, 03-6452915
פקס: 03-6472717 לעמי או עמירה

עמל 1 רשת לחינוך מדעי וטכנולוגי

משטרת ישראל
יועץ משפטי
דרוש/ה
סנגור/ית בית דין למשמעת
בירושלים
דרישות התפקיד:
עו"ד, נסיון של לפחות 3 שנים בהופעה בבתי משפט, התמקצעות בדין הפלילי, בעלי בריאות תקינה עד גיל 35.
המעוניינים העונים לדרישות נא לפנות לסנ"צ שולמית קדם טל: 02-308155.

מחוז ש"י
לענף תביעות
דרוש/ה
עו"ד
בעלי בריאות תקינה עד גיל 35
המעוניינים העונים לדרישות יפנו לרפ"ק יובל פלד טל: 02-279251.

ADMITEC LTD.
עוסקת בשיווק מוצרים לשוק המחשבים והטלקומוניקציה, רכיבי אלקטרוניקה, תוכנות, שירותי יצור הרכבה ושיווק במזרח הרחוק
דרושים/ות
איש/ת מכירות לרכיבי אלקטרוניקה
- ידע ונסיון בשיווק ובמכירות
- הכרת שוק רכיבי האלקטרוניקה
- הכרת מערכות תיכנון ויצור והמעבר בניהן
- שליטה באנגלית ועברית

מזכיר/ה
- ידע ונסיון בארגון משרד
- שליטה בעברית אנגלית כולל הדפסה
- יכולת תקשורת גבוהה.

נא לשלוח קורות חיים לת"ד 854 כפר-סבא מיקוד 44108

דרושים/ות לנו
אנשי/ות מכירות לענף הפרסום
* נסיון קודם הכרחי
תנאים טובים מתאימים
טל. 03-5376506 /8

דרוש/ה
מנהל/ת שיווק • וקידום מכירות •
בענף התיירות הכפרית
כישורים נדרשים:
- תקשורת בין אישית גבוהה
- הכרת סוכני תיירות פנים וחוץ
- נסיון מוכח בתחום
נא לשלוח קורות חיים בכתב יד לת.ד. 20258 מיקוד 61202

משרה מאיישים
רק בלוח דרושים מעריב

למפעל תעשייתי במרכז הארץ
דרוש/ה
מהנדס/ת
לביצוע אנליזות מחשב סטטיות ודינמיות לא לינאריות, בעזרת כלי תוכנה מתקדמים.
דרישות המשרה:
- מהנדס/ת מכונות או אוירונאוטיקה (תואר שני - יתרון).
- 3 שנות נסיון, לפחות, בעבודה עם כלי תוכנה מתקדמים לביצוע סימולציות.
- נסיון בעבודה עם מערכות ממוחשבות בסביבת UNIX.
- יכולת לעבודה עצמאית וכושר אנליטי גבוה.

נא לפנות בפירוט קורות חיים ובציון מספר תעודת זהות לת"ד 7025 תל-אביב.
רק פניות מתאימות תענינה
– המודעה מיועדת לנשים וגברים כאחד –

ביה
לבי"ס על יסודי דתי בירושלים
דרוש/ה לשנת הלימודים תשנ"ו
סגן/ית מנהל
דרישות תפקיד:
- הכרות והתמצאות במערכת החינוך הפורמלית והבלתי פורמאלית בארץ.
- נסיון קודם בניהול או בתפקיד מקביל.
- יכולת שליטה בצוות חינוכי.
- יכולת ליזום פרוייקטים חנוכיים.
- נסיון קודם בעבודה עם נוער טעון טיפוח.

יועדף מועמד בעל רקע תורני
על המועמדים לפנות בציון קורות חיים ופרוט נסיונם הקודם אל: ת.ד. 23092 ירושלים מיקוד 91230 עבור "סגן מנהל"

דרושים/ות
פרומדיקו PROMEDICO
נציגי/ות שיווק
משרה מס' 32
דרישות וכישורים:
★ יכולת גבוהה בשיווק ומכירה.
★ נסיון בתועמלנות רפואית/מוצרי תזונה.
★ השכלה אקדמאית רלוונטית-עדיפות לדיאטנים/ות.
★ אנגלית ברמה גבוהה.

נא לפנות בצירוף קורות חיים ובציון מס' המשרה לת.ד. 3340 פ"ת 49130
סודיות מובטחת
רק פניות מתאימות תיענינה

יעדים תעסוקה
למחלקה המשרדית דרושים/ות:
מגוון הצעות עבודה למשרות חלקיות ומלאות:
- **כתבניות/מזכירות** עם ידע במעבד תמלילים
- **מזכירות** אנגלית/עברית
- **מנהלות לישכה • קלדניות**

תנאים מצויינים למתאימים/ות
ת"א 03-5444608
ראשל"צ 03-9698644
הרצליה 09-500147
נתניה 09-332193
חיפה 04-641771/2
כרמיאל 04-9580864/5
טבריה 06-726334/5

למחלקת המנויים של עיתון יומי גדול
דרוש/ה
סגן/ית מנהל מחלקת שרות
דרישות:
נסיון בשרות ללקוח
יכולת ניהול עובדים
יחסי אנוש טובים
שעות עבודה גמישות

למוסד ציבורי כלכלי
דרושים/דרושות
בירושלים
1. בוגר/ת בכלכלה או בגיאוגרפיה
2. שמאי/ת מקרקעין
בתל-אביב
מזכירה בכירה
המעוניינים יפנו בצירוף קורות חיים לת.ד. 2600 ירושלים, לא יאוחר מיום 10.8.95 רק מועמדים מתאימים ייענו

VOLTA וולטה כימיקל
למפעלינו המפתח ומייצר מוצרים פלסטיים מתקדמים
דרושים/ות
תחום פיתוח העברות כן
מהנדס/ת מכונות / פיזיקאי/ת
יתרון לתואר מתקדם למחקר ופיתוח מוצר טכני
אחראי/ת תיקי יצור
למערכות אלקטרומכניות
טכנאי/ת הנדסאי/ת חשמל/יצור
להכנת תיקים טכניים
מועמדים/ות מתאימים יפנו בכתב יד, בצרוף קורות חיים, לת"ד 164, כרמיאל 20101, או בפקס 04-9881355
פניות רציניות בלבד יענו.

הוד לבן
למפעל מוצרי הוד לבן (ליד חדרה) דרושים/ות
מתכנת/ת RPG/400 מנוסה
נא להתקשר לטל': 06-335474 לאיל
טכנולוג/ית או מהנדס/ת מזון
נא להתקשר לטל': 06-335474 לירדנה

אל"י האגודה להגנת הילד
ויצמן 4 תל-אביב 64239
לעבודה חינוכית מעניינת בבתי ספר ותנועות נוער דרוש/ה
מסביר/ה
נסיון בהדרכה/הוראה, 21 ש"ש, 3 בקרים + בוקר/אחה"צ נוסף. שכר חודשי + נסיעות.
מגורים ב: איזור נהריה/כרמיאל/חיפה.
איזור המרכז - הרצליה עד ראשון לציון.
איזור אשדוד-אשקלון.
נא לפנות בכתב בצירוף קו"ח לסיגל

לקיבוץ שדות ים
דרוש/ה
אח/ות
* משרה מלאה
* מגורים במקום

טלפונים - בבוקר: 06-364370, 06-364447
בערב - צביה: 06-364191

גבור סבריטה
לאחת מחטיבות התשלובת
דרושים/ות
אחראי/ת שוק מקומי
* השכלה אקדמאית בשווק.
* נסיון בעבודה בשווק ומכירות של מוצרי צריכה – עדיפות לאופנה.
* בעל/ת רכב פרטי.

★

מנהל/ת מכירות ליצוא
* שליטה מלאה באנגלית ובשפה אירופאית נוספת (צרפתית, גרמנית) – חובה.
* נסיון במכירות מוצרי צריכה ליצוא – רצוי טכסטיל ואופנה.

שתי המשרות לעבודה במשרה מלאה
מועמדים מתאימים לפנות בכתב לת.ד. 84 נתניה 42100 – כ"א

משטרת ישראל
ליחידה לפיתוח טכנולוגי
דרוש/ה
קצין/ת מידע טכנולוגי
דרישות התפקיד:
תואר ראשון (לפחות) בתחום המחשבים - העדפה להתמחות בתחום סריקת מאגרי מידע-ואחסון מידע.
שליטה מלאה בשפה האנגלית
ידיעת שפה ארופאית נוספת - יתרון
יכולת עבודה בצוות
בעלי בריאות תקינה
עד גיל 35
מקום שרות: ירושלים
המעוניינים העונים לדרישות הנ"ל נא לפנות לנצ"מ אבי פאר טל: 02-308806/7

---

pilat פילת ירושלים
למפעל תעשייתי קטן בפרוזדור ירושלים
דרוש/ה
מנהל/ת תפעול
בעל/ת רקע טכני ונסיון בתפעול מערכות ייצור קטנות
נא להפנות קו"ח ל"פילת" רח' יהושע בן-נון 3 ירושלים 93145.
– רק פניות מתאימות תענינה –

תדיר-גן
(מתכת) בע"מ
למפעליה באיזור דרושים/ות:
משרה מס 1 — **מנהל/ת חשבונות**
למשרה מלאה
- סוג 2 בהנה"ח - נסיון במערכת הנה"ח ממוכנת
- נכונות לעבודה מאומצת.

משרה מס 2 — **קניין/ית מכני**
לרכש חו"ל
- טכנאית הנדסאי/ת מכונות
- שליטה באנגלית - נסיון קודם ברכש

נא לשלוח קורות חיים בכתב יד לת.ד 5025 חולון מיקוד 58850 בציון שם המשרה עבור כ"א תדיר-גן

מכשור בע"מ
מפתחת, מייצרת ומשווקת מערכות AUTOMATED OPTICAL INSPECTION לבקרת איכות בתעשיית המעגלים המודפסים לתצוגה. המערכת משלבת תחומי הרכשת ועיבוד תמונה, מערכות תנועה, אלקטרוניקה דיגיטלית אנלוגית ואלקטרואופטיקה מתוחכמים. החברה מייצאת מוצריה לחברות ה־IC המובילות בעולם.

מהנדסי/ות שירות
(משרה מס 43010)
להשתלבות במערך השירות והתמיכה בלקוחות בחו"ל.
דרישות התפקיד:
- מהנדס/ת הנדסאי/ת אלקטרוניקה מצטיין/ת.
- נסיון במערכות אלקטרוניות רב תחומיות.
- רקע בתוכנה.
- ידיעת השפה האנגלית הכרחית.
- יכולת עבודה עצמאית עם לקוחות.

[illegible]

למפעל תעשייתי גדול בענף המזון
דרוש/ה באשקלון
מיקרוביולוג/ית תעשייתי/ת מהנדס/ת מזון/ ביוטכנולוגיה/כימיה
★ נסיון קודם במפעל תעשייתי-יתרון
★ ידיעת השפה האנגלית
★ יכולת ניהולית

נא להפנות קו"ח לפקס 07-740780 או לת.ד. 9186, אשקלון 78171
רק פניות מתאימות תיענינה

M-Systems Flash Disk Pioneers
אחראי/ת ביקורת-איכות
- טכנאי/ת הנדסאי/ת אלקטרוניקה
- נסיון של [illegible] לפחות בביקורת איכות
- בסביבת [illegible]
- נסיון ביישום [illegible]
- נסיון ביישום תקני ISO-9000 – יתרון.
- הכרת [illegible] – יתרון.

נא לפנות בפירוט קורות חיים ונסיון לת.ד. 58036, ת"א 61580 או בפקס 03-647 6668 – עבור טל. סודיות תישמר בקפידה.

ש.ת.ב תוכנה בע"מ
באזור חיפה
מנתח/ת מערכות
נסיון בלקוח, תחנות עבודה, ORACLE
באיזור חיפה
מתכנת/ת-מתכנתות
נסיון ב-MAGIC 5, C
לפנות לטל. 04-373031 (ליאת)
קורות חיים לת.ד. 6074, חיפה

לחברת ערד מהנדסים
דרוש:
מהנדס/ת אזרחי/ת
לניהול ופיקוח פרויקטים בבניה
נסיון — 5 שנים
טל: 09-563278

התשובה למחפש עבודה
רק בלוח דרושים מעריב

[illegible]
היא חברה בינל עתירת ידע הנסחרת בבורסה האמריקאית. עוסקת בפיתוח מוצרים בתחום הטלקומוניקציה ויצבת בחזית הטכנולוגיה. מוצרי החברה משווקים לחברות תקשורת וכ-90% מתוצרתה מיועדת ליצוא. כחברה בצמיחה מציעה מלדמה משרות בעלות אופי יחודי האפשרות התפתחות ארוכת טווח ואתגרים מגוונים.

לאגף השיווק והמכירות
[illegible]
התקנת מערכות. הדרכה בתפעול ובאחזקת ציוד. מתן שרות ותמיכה טכנית בלקוחות. התפקיד כרוך בנסיעות תכופות לחו"ל
כישורים נדרשים:
- מהנדס/ת / הנדסאי/ת אלקטרוניקה
- נסיון בתחום הטלקומוניקציה - חובה
- ידע במערכות משולבות רדיו - חובה
- שליטה מלאה באנגלית - חובה
- שליטה בספרדית/רוסית - יתרון

לאגף תפעול
קניין/ית [illegible]
להשתלבות בצוות קניינים: טיפול בדרישות רכש ועבודה מול ספקים בתחום המכניקה.
כישורים נדרשים:
- השכלה בתחום הטכני-חובה
- עד 5 שנות נסיון בעבודה עצמאית מול ספקים/קבלנים-חובה
- הבנה וקריאה שוטפת באנגלית-חובה
- נסיון בהייטק ו/או קניינות - יתרון

לפעילות אבטחת איכות (מוסמך ISO 9001)
מוביל/ת תחום הנדסת סביבה
לקביעת בדיקות סביבה למוצרי החברה. ליווי פרוייקטים בשלבי הפיתוח וביצוע בדיקות סביבה במעבדות EMC.
כישורים נדרשים:
- מהנדס/ת חשמל/מכונות
- בוגר/ת קורס להנדסת איכות
- נסיון של 5 שנים בתחום הנדסת סביבה
- רצוי נסיון בתחום התקינה הבינ"ל ומוצרי טלקומוניקציה

מועמדים העונים לדרישות הנ"ל מתבקשים לשלוח קורות חיים מודפסים בצרוף שם המשרה ופרוט נסיון המקצועי אל: טלדטה תקשורת. מחלקת משאבי אנוש ת.ד. 2003 הרצליה 46120. פניות ללא מידע זה לא תענה. סודיות מובטחת

ITL Israel Testing Laboratories
איי. טי. אל
Approved to ISO 9002, ISO Guide 25, EN 45001
מעבדה ל- EMC
תאימות אלקטרומגנטית
באזור המרכז
איי. טי. אל. מספקת שרותי ייעוץ, בדיקות Pre-Compliance, ובדיקות Compliance, בהתאם לדרישות של ה-FCC (ארה"ב) ושל הדירקטיבה EMC (אירופה), בשילוב עם שרותי תקינה בתחום הבטיחות (Safety).
המעבדה רשומה ע"י FCC ומוסמכת ע"י מעבדה אנגלית לביצוע בדיקות בהתאם לדירקטיבה של EMC.
TÜV Rheinland
Certified Competent Laboratory
מהנדס/ת EMC
תפקיד: ייעוץ ללקוחות בתכנון, שיפורים במוצרים וביצוע בדיקות. דרישות: נסיון בתחום ה- EMC, שליטה מלאה בשפה האנגלית.
מועמדים/דות מתאימים/ות יפנו בכתב בצרוף קורות חיים, רצוי באנגלית לאיי. טי. אל. ת.ד. 211, אור יהודה 60251. סודיות מובטחת

לחברת הייטק בתחום התקשורת - בירושלים
מהנדס/הנדסאי אלקטרוניקה
- 3 שנות נסיון לפחות בפיתוח חומרה ספרתית.
- ניסיון בפיתוח רכיבי ASIC, FPGA, EPLD, PAL - יתרון.
- ניסיון בפיתוח מודמים - יתרון

מהנדס אלקטרוניקה
- 3 שנות ניסיון לפחות בפיתוח מעגלי RF ומעגלים אנלוגיים
- ניסיון בפיתוח מוצרי שידור/קליטה - יתרון.

מהנדס/הנדסאי אלקטרוניקה
לסיוע טכני בשיווק
- ידע וניסיון מוכח בתקשורת נתונים.
- יכולת וניסיון באיפיון מוצרים ובעבודה מול לקוחות.
- 3 שנות ניסיון לפחות בחברת תקשורת מובילה.

הנדסאי אלקטרוניקה
לבדיקות סופיות בייצור
- ניסיון בתקשורת ו/או בוידאו.
- 3 שנות ניסיון לפחות בבדיקות מוצרים מתקדמים • בייצור.
- הכרת מפרטים ותקנים טכניים - יתרון.

נא לשלוח קורות חיים לפקס 02-322721 או לת"ד 48017, ירושלים 91450, לידי רות

עבור איתנו את גבול האור

מודעה אפקטיבית 09-460560

אופאל טכנולוגיות בע"מ
אופאל הינה חברה ציבורית שמניותיה נסחרות בבורסה של ניו יורק (NASDAQ).
החברה עוסקת בפיתוח וייצור מערכות המבוססות על הדמיה בעזרת קרן אלקטרונים עבור תעשיית המיקרואלקטרוניקה. אופאל פועלת בכל מרכזי המיקרואלקטרוניקה הגדולים בעולם ובין לקוחותיה נמנות חברות כמו: IBM, Texas Instruments, Siemens, Toshiba ועוד.
צוות הפיתוח באופאל מתמחה בניצול טכנולוגית קרן האלקטרונים כדי להתגבר על מגבלות האופטיקה הקונבנציונלית ולהגיע לביצועים ש"מעבר לגבול האור". צוות זה הינו מהמובילים בעולם בשילוב מערכות הדמיה אוטומטיות עם ארכיטקטורת מחשבים מהירים ועיבוד תמונה אינטנסיבי.
אופאל חותרת גם בתקופה זו של צמיחה מואצת לשמירה על צביון משפחתי תוך שילוב אתגרים טכנולוגיים. אוירת עבודה נעימה ושותפות בהצלחה.

מהנדסי/ות תכנה מצטיינים/ות
לפיתוח מערכת חדשנית בארכיטקטורה מרובת מחשבים המשלבת שתי סביבות עבודה מקבילות:
- **פיתוח אפליקציה, O.O.DB, OOD, C++, X/Motif, GUI בסביבת UNIX/Silicon Graphics**
- **פיתוח מערכת הצילום, האוטומציה ו- RT הכוללת בקרי שליטה יעודיים.**

משרה 308	משרה 309	משרה 110
מהנדסי/ות תכנה בכירים	**מהנדסי/ות תכנה**	**מהנדסי/ות תכנה**
להובלת צוותי פיתוח	בעלי 3-2 שנות נסיון לפחות	בעלי רקע Multi Tasking לתחזוקה ופיתוח המערכות הקיימות

בוגרים מצטיינים בעלי תואר ראשון מוזמנים גם הם להגיש מועמדות

משרה 310
מהנדס/ת אלקטרוניקה
לשילוב מכלולי אלקטרוניקה לעיבוד תמונה וצילום רצוי נסיון באחד מהתחומים הבאים:
- שילוב מערכות רב דיסציפלינריות תעשייתיות
- חומרת מחשבים
- מערכות צילום בקצבים מהירים

משרה 311
מפתחי/ות עיבוד תמונה
- תואר שני או שלישי במדעי המחשב או מתמטיקה/פיסיקה
- נסיון בפיתוח אלגוריתמי עיבוד תמונה
- נסיון בכתיבת תכנה ל-DSP

opal
The Measure of Excellence

מועמדים הרואים את עצמם מתאימים מוזמנים לפנות בצרוף קורות חיים בציון מספר המשרה המבוקשת לאופאל טכנולוגיות בע"מ, ת.ד. 416 נס ציונה 70451

לחברה תעשייתית גדולה בתחום המזון באיזור הדרום
דרוש/ה
מנהל/ת סניף מכירות והפצה
כישורים נדרשים:
- נסיון בתחום מכירות מוצרי צריכה.
- כושר ניהול צוות עובדים.
- נסיון ניהול מו"מ מסחרי.
- השכלה אקדמאית רלוונטית - יתרון.

קורות חיים בכתב יש להפנות לת.ד. 6013 נתניה מיקוד 42160 עבור מנהל סניף

משרה מאיישים
רק בלוח דרושים מעריב

לוח דרושים מעריב
מדור בכירים

טל: 03-5632140
פקס: 03-5632059
מודעות דרושים נוספות מתפרסמות במוסף עסקים ובחוברת לוח

250,000,000,000 שיחות בשנה. 50% מנפח התקשורת בצפון אמריקה עוברים דרך כרטיסי התקשורת שפותחו בטלרד העובדת בשיתוף עם ענק התקשורת NORTHERN TELECOM.

טלרד ונורתרן טלקום זכו במכרז "הרשת הנבונה" של בזק

הארץ 5.7.95

אם אתגר זה המניע שלך...
רוצים אותך עכשיו בטלרד!

טלרד, החברה הישראלית הגדולה והמובילה בתחום הטלקומוניקציה, מציעה לך אתגרים חדשים התקשרות עסקית ואסטרטגית עם ענק התקשורת NORTHERN TELECOM. מציבה את טלרד בראש חץ התקשורת העולמית. פרוייקטים מרתקים המשולבים באנשי מקצוע מהטובים בעולם, הופכים את העבודה בטלרד לאתגר בינלאומי. בטלרד רואים בעובד נכס עיקרי ומתוך מגמה זו אנו מעמידים לרשותך סביבת פיתוח וכלים מהמתקדמים מסוגם ומאפשרים לך קידום אישי ומקצועי.

לאגף פעילות טכנולוגיות

מהנדסי/ות תוכנה

(משרה 3151)

מוכשרים ושאפתנים, המעוניינים להשתתף בפרויקט חדשני בתחום הטלקומוניקציה.

- ניסיון של מספר שנים בעיצוב ופיתוח תוכנה.
- יתרון לבעלי נסיון ב-UNIX, בסיס נתונים, עבודה ברשתות (CLIENT/SERVER) ולבעלי ידע במערכות טלקומוניקציה.
- יוצעו תפקידי הובלה לבעלי יכולת מוכחת.

את/ה רוצה להיות שותף/ה לאתגרי העתיד, פנה/י אלינו עוד היום.

נא לשלוח קורות חיים
בציון מס' המשרה (3557) לטלרד,
מח' גיוס ותעסוקה, ת.ד. 50 לוד 71100, ישראל
פקס. 972-8-248874. סודיות מובטחת.
E-MAIL: tsur@sysdap.elex.co.il

טלרד זכתה בפרס האיכות 94 של איגוד תעשיות האלקטרוניקה

טלרד. עולם של תקשורת.

התשובה למחפש עבודה
רק בלוח דרושים מעריב

קונתהל בע"מ
בית תכנה מהגדולים בישראל מקבוצת תדיראן

אנו מחפשים אנשים עם מעוף כי העתיד כבר כאן

קונתהל מבצעת פרויקט
Downsizing
באחד הקונצרנים הגדולים בתעשיה.
מיחשוב המפעלים מתבצע באמצעות
המערכת המובילה בתעשיה MFG - PRO

מובילי פרויקטים בכירים

- מהנדסי תעשיה וניהול (מעל 7 שנים בתעשיה)
- נסיון רב בגיבוש תהליכים בתחומים:
  בקרת תצורה
  תכנון ייצור
  לוגיסטיקה
  פיננסים
- נסיון בישום מערכת MRP II

נא לציין על גבי המעטפה עבור מודעה מספר 67

סודיות מובטחת

ההזדמנות שלך לפרוץ קדימה

מועמדים/ות מתבקשים לפנות לחב' קונתהל בע"מ
רח' כורזין 1 גבעתיים, 53583
פקס 5715127 או לת.ד. 306 חיפה

LSI LOGIC Corporation

החברה המובילה בעולם במתן פתרונות מערכתיים בסיליקון.
אנו מרחיבים את פעילותנו בישראל,
ומחפשים את המובחרים הבאים עבור הקבוצה המסחרית:

1. מהנדס/ת יישומים

תיאור התפקיד:
- תמיכה בלקוחות במהלך תיכנוני מערכות ושיבוצן בסיליקון.

דרישות התפקיד:
- ניסיון בתכנון מערכות DSP/ATM או ASIC/VHDL.
- 3-5 שנות ניסיון בפיתוח מערכות אלקטרוניות ו/או VLSI/ASIC.
- אנגלית דיבור, קריאה, כתיבה - שוטף.
- רגוע, יכולת הקשבה.

2. עוזר/ת למכירות

התפקיד כולל:
- מתן תמיכה אדמיניסטרטיבית בצוות מכירות הכולל 3 אנשי מכירות.

התפקיד כולל:
- מעקב אחר ספרות מקצועית ופרסומית
- מעקב אחר הצעות מחיר
- הוצאה והכנת דוחו"ת מחשב (כולל גרפים)
- הכנת מצגת לפגישות
- טיפול ברשימות תפוצה
- עזרה לאנשי מכירות בהכנת תחזיות
- טיפול בפרסומי החברה

דרישות התפקיד:
- הכרת EXCEL, MS-OFFICE, MS WINDOWS.
- נסיון בהדפסה אנגלית+עברית: דיבור, קריאה, כתיבה - שוטף.
- יכולת להישאר מעבר לזמן הרגיל.

אנא פנה/י בצרוף צרוף קורות חיים אל LSI LOGIC ת.ד. 1331 רמת השרון 47100 או לפקס 03-5403747

פוינט אוף סייל בע"מ (POS)

פיתוח מוצרי תכנה מתקדמים לתחום ניהול עמדות המכר ומרכזי הרשת ברשתות השיווק והמזון הגדולות בארץ ובחו"ל, לחברה התקנות בלמעלה מ-5000 אתרים באירופה, ארה"ב, דרום אפריקה וישראל ומוצריה משווקים ע"י FUJITSU-ICL, SIEMENS NIXDORF ואלדור. עקב גידול מואץ בפעילות המקומית והבינלאומית, דרושים להשתלבות מיידית:

- **תכנתני/ות C/C++ בסביבת DOS/WINDOWS** (מ-1)
  רצוי נסיון של שנתיים ומעלה
- **תכנתני/ות C בסביבת DOS** (מ-2)
  רצוי נסיון של 5 שנים לפחות
- **תכנתני/ות ACCESS, VISUAL BASIC** (מ-3)
- **תכנתן/ית C/C++ SYSTEM ל- UNIX ו WNT** (מ-4)
- **פרוייקטור/ית תכנה עבור לקוח אנגלי** (מ-5)
  הכרת WINDOWS/DOS, שליטה מלאה באנגלית, נסיעות תכופות לחו"ל

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב בצרוף קורות חיים ובציון משרה מבוקשת אל: רוברט הלף בע"מ ת.ד. 26283 ת"א, מיקוד 61262, או לפקס 03-291617 - סודיות מובטחת -

רוברט הלף ROBERT HALF

לוח דרושים מעריב

טל: 03-5632140 • פקס: 03-5632059 • מודעות דרושים נוספות מתפרסמות במוסף עסקים ובחוברת לוח

טלסיס בע"מ - הנדסה אלקטרונית
למעבדת הצב"ד האלקטרונית דרוש/ה

הנדסאי/ת/טכנאי/ת בכיר/ה

בעל/ת נסיון.
תנאים טובים למתאים/ה!
03-492001 לפנות לאיציק קליגר

שלוח-הראל
חברה לביטוח בע"מ

אם את/ה מחפש/ת כיוון ?
אם את/ה שואף/ת להצליח ?

עצור!
אנחנו הכתובת!

אם הינך בגיל 26-45
בעל/ת השכלה תיכונית ומעלה
אנו מציעים
קורס מקצועי בביטוח חיים וביטוח כללי
בשעות אחה"צ והערב במכללה לביטוח
* תנאים טובים * הבטחת הכנסה
בתחילת הדרך למסיימים בהצלחה.

לקביעת פגישה טל': 03-5662171 לאורלי

Internet PHONE™

בוא/י להיות שותף/ה בהצלחה הגדולה ביותר מאז הטלפון.

ווקלטק החברה שפיתחה את תוכנת ה-Internet Phone, והינה המובילה בעולם בפיתוח טכנולוגיות של העברת קול ברשתות מחשבים, מזמינה אותך להצטרף אל צוות התוכנה שיפתח את דור העתיד של שרתי תקשורת מבוזרים ותוכנות קצה לתמיכה באפליקציות מולטימדיה בזמן אמיתי, תוך שימוש במתודולוגיות מתקדמות המישמות Distributed Object Oriented. ווקלטק מציעה אוירה צעירה ויצירתית, וכר נרחב להתפתחות אישית.

למרכז הפיתוח בהרצליה נדרשים
תכנתים בעלי הכישורים הבאים:
- צעירים/ת בעלי נכונות אישית, אחריות ויצירתיות.
- עברית ואנגלית ברמה מעולה.
- נסיון מעשי של 2-3 שנים בפיתוח ב: C, C++.
- נסיון מעשי בפיתוח עבור Windows ו/או Unix.

מזכיר/ה מנוסה:
- אנגלית שפת אם
- שליטה בעיבוד תמלילים עברית-אנגלית
- ידע ונסיון בניהול משרד
- נכונות לעבודה גם בשעות לא מקובלות/יתרון.

שלח/י קורות חיים מפורטים בכתב יד ל-
ווקלטק בע"מ, רח' משכית 1 הרצליה פיתוח.
פקס: 09-561867, או ל-EMAIL: alon@vocaltec.com
מידע נוסף על החברה ניתן למצוא באתר
http://www.vocaltec.com

VOCALTEC

מנהל/ת כספים ואדמיניסטרציה

הכרחי
* תואר בכלכלה/מינהל עסקים/ראיית חשבון
* ניסיון של 3-5 שנים בניהול פיננסי, בכח-אדם, דיווחים וניהול מו"מ.
* שליטה בשפה האנגלית (שיחה וכתיבה ברמת ניסוח)

עדיפות
* ניסיון בפעילות עם חברות היי-טק,
* ניסיון בתחום הביולוגי-רפואי/הנדסה רפואית.

רק מועמדים/ות מתאימים/ות יענו.
קורות חיים נא לשלוח לכרמל ביוטכנולוגיה בע"מ
דואר נת"ע חיפה 31905

למסעדה כשרה בהרצליה
המתמחה באוכל יהודי
ודרושים:
1. טבח שף
2. טבחים/ות
3. מלצרים/ות
טל: 050-339809

מחפש משרה? מעריב

בחברה ליבוא מטאיות דרוש/ה
מנהל/ת
למחלקת חלקי חילוף
נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים
לת.ד. 2705 רמת-גן 52126
סודיות מובטחת

לחברה לניהול תיאום ופיקוח מהמובילות בארץ.
דרוש/ה
מהנדס/ת / הנדסאי/ת בניין
לתיאום ופיקוח על עבודות בניה
נמרץ/ת עם נסיון 8 שנים לפחות למבני ציבור, מסחר ומגורים
- לציין נסיון בבניה טרומית
- שפת אם עברית-חובה
- עבודה באזור המרכז

לפנות לת.ד. 2323 קרית אונו

אורביט-אלחוט טכנולוגיות בע"מ
למפעל אורביט המתמחה ביצור מסובבי אנטנות
דרוש/ה
צבעי/ת תעשייתי/ת
- בעל/ת נסיון של 3 שנים לפחות.
- עדיפות לבעל/ת תעודת צבע תעופתי.

יש לפנות בצרוף קורות חיים
לת.ד. 3171 נתניה - עבור מאיר בר.

לחברה WORLD COURIER דרוש/ה
איש/ת שיווק ומכירות
* כושר ארגוני, יוזמה ויכולת לעבודה עצמאית
* השכלה אקדמאית
* תקשורת בין אישית מעולה
* שליטה מלאה באנגלית
* ניסיון במכירות בענפי היי-טק/ רפואה- יתרון.

נא לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים
ל"וורלד קורייר". יגאל אלון 159 תל-אביב 67443
פקס: 03-6959318

לתנהלת בתי המשפט
דרוש/ה
עורך דין/עורכת דין
(אפשר גם ללא ניסיון)

לחברת יבוא רכב
בתל-אביב
דרוש/ה
מנהל/ת תפעול
תחומי אחריות:
שיווק, רכש ושרות
דרישות:
- נסיון קודם בנהול רצוי בענף.
- התמחות בשיווק רצוי תואר בהנדסת רכב ושליטה בגרמנית.

נא לפנות בכתב יד לת.ד. 2136 ת"א 61020
עבור "מנהל/ת תפעול"

הילמן פרייזלר ושות' רואי חשבון
דרושים/ות
מרכז/ת בקורת
רצוי נסיון בחברות ציבוריות
מנהל/ת חשבונות
עדיפות השבשבת
מזכירה/כתבנית
א-ב שעות עבודה: 11:00-19:00
לפרטים 03-5617025

למוסד ציבורי דרוש
מנה"ח סוג 3
בעל נסיון בהנהלת חשבונות,
בבקורת חשבונות
ובעל "ראש פתוח"
התפקיד כרוך בנסיעות
נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 7133 תל-אביב

לחברת **רפיד** דרוש:
נציג/ת מכירות
- בעל ניסיון של לפחות שנתיים במכירות
- נסיון בענף הפרסום - יתרון

נא לשלוח קורות חיים לת.ד 3398, ר"ג
עבור משרה מס' 100

רפיד

לעמותה ציבורית
דרושה מנהלת משרד
- למשרה מלאה ברמת גן
- אנגלית ברמת שפת אם
- רצוי ידע בצרפתית
- פירוט ניסיון קודם
- תולדות חיים בכתב-יד

ת"ד 2267, סביון

דרושים/ות אנשי/ נשות מכירה
למח' מוספים מיוחדים ב"מעריב"

הכישורים הדרושים:
בעלי מוטיבציה גבוהה
נסיון ויכולת ניהול מו"מ בדרגים גבוהים
רכב חובה

מתאימים/ות יפנו לטל. 03-5632441

לחברת תיירות ונופש דרוש/ה
מנהל/ת משרד לתיירות פנים וחוץ
עם ידע ונסיון רב בענף
נא לשלוח קורות חיים מפורטים
לת.ד. 7062 חולון 58170

לחברת מחשבים - מחלקת לקוחות
דרוש/ה
פקיד/ת הנהח"ש
- ידע ברמת סוג 2
- נסיון קודם בגביה

משרה מלאה, 5 ימים בשבוע.

נא לפנות בכתב ל"תים מחשבים", ת.ד. 325 ב"ב 51102

אנחנו

קבוצת עורק מפתחת מוצרים יחודיים הזוכים לביקוש במדינות רבות בעולם. אנו מחפשים אנשי תוכנה מוכשרים לתפקידים מלאי אתגר בפרוייקטים מרתקים בקדמת הטכנולוגיה עבור לקוחות בתחומי הטלקומוניקציה: מערכות "BILLING" תקשורת סלולרית ומדריכים מסווגים. התפקידים המוצעים להלן משלבים הזדמנות לעבוד בחו"ל בתנאים מעולים.

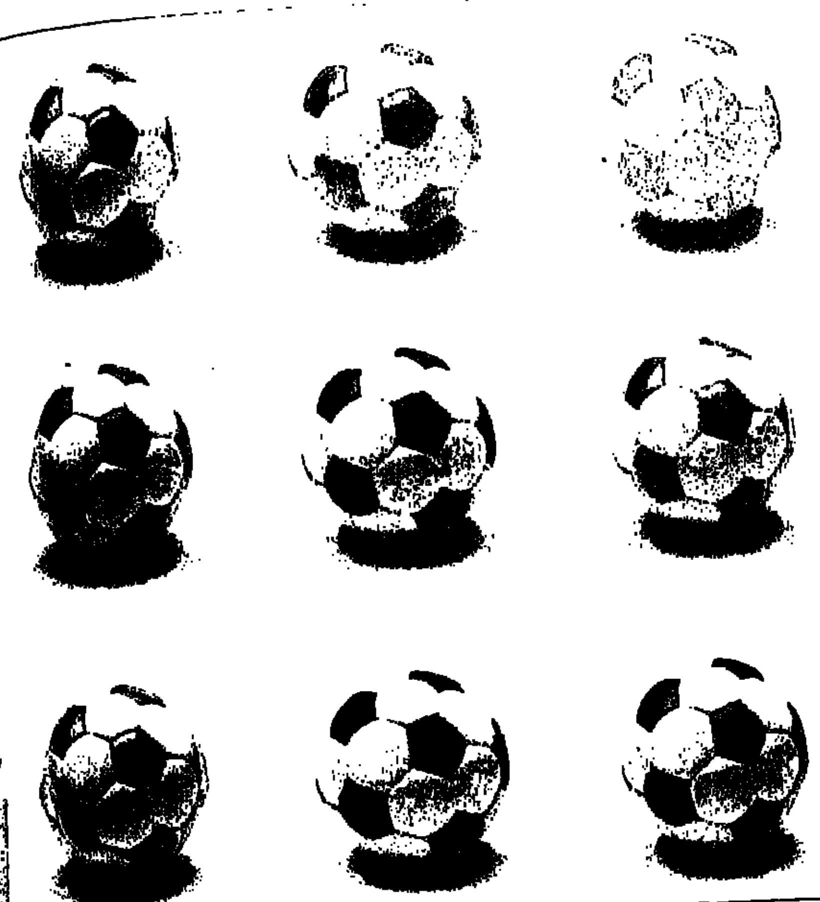

מחפשים ראש לא רגיל

לפרוייקטים בתחום הסלולרי, הטלפוניה והמדריכים המסווגים, דרושים/ות לסניפינו בר"ג, חיפה וירושלים:

- **מנהלי/ות פרוייקטים וראשי צוותים בכירים** נסיון עשיר בהובלה ופיתוח פרוייקטי תוכנה (משרה 316)
- **מומחי/ות ORACLE** ידע ונסיון בפיתוח אפליקציות בסביבת ORACLE (משרה 311)
- **ראשי צוותים מצטיינים בסביבת WINDOWS/C++, UNIX, MVS/DB2** בעלי יכולת ניתוח והובלת צוות פיתוח (משרה 317)
- **מומחי/ות POWER BUILDER** רצוי רקע בפיתוח GUI על PC (משרה 319)
- **מומחי/ות UNIX** בעלי/ות נסיון מוכח בפיתוח אפליקציות בסביבת UNIX (משרה 340)
- **בוגרים/ות מדעי המחשב מצטיינים/ות** (משרה 310)

כתבו אלינו: אבא הלל 16 ר"ג 52506 עם ציון המשרה, לידי דפנה, טל. 03-5762109, פקס. 03-5762343 סודיות מובטחת

* התשובה לחידה נמצאת במשרדי עורק.

קבוצת עורק

A FINER MEASURE OF EXCELLENCE

עבור פרוייקט חדש ומתקדם אנו מחפשים אנשי תוכנה מעולים **לאיזור המרכז והצפון** שיפתחו את הדור החדש של החברה בסביבת Windows - NT בפלטפורמות פיתוח שונות, (Alpha, Pentium,...). אם אתה צמא לטכנולוגיה חדשה, אנו מציעים תנאים מצויינים למתאימים בסביבת עבודה מתקדמת המעודדת מצויינות, ומעניקה אפשרות להתפתחות אישית. התפקידים כוללים נסיעות לארה"ב וליפן.

Senior Software Engineers - מומחי חלונות
- מהנדס/ת תוכנה/מחשבים.
- 2-5 שנות נסיון בפיתוח תוכנה, רצוי בסביבת Windows/Windows NT
- נסיון ב- C++, Object Oriented design

Software Engineers-מהנדסי/ות תוכנה
- מהנדס/ת תוכנה/מחשבים - ידיעת שפת C
- רקע ב- Windows, C++, Object Oriented Programing - יתרון
- מועמדות של בוגרים מצטיינים תשקל בחיוב

Software Engineers -מהנדסי/ות תוכנה
- מהנדס/ת תוכנה/מחשבים - עד 5 שנות נסיון - ידיעת השפה C
- רקע ב- Windows/windows NT, C++ - יתרון
- מועמדות של בוגרים מצטיינים תשקל בחיוב.

KLA ישראל, חברת בת של KLA INSTRUMENTS CORP. שמרכזה בעמק הסיליקון, הינה החברה המובילה בעולם בתחום המערכות לבקרת ייצור בתעשיית המוליכים למחצה. החברה מפתחת ומייצרת מערכות המשלבות רובוטיקה, עיבוד תמונה, אלקטרואופטיקה ספרתית, מיחשוב מתקדם MMI אלגוריתמים מתוחכמים. אנו מרחיבים את פעילותינו ומגייסים את מיטב אנשי המקצוע לסביבת עבודה מתקדמת המעודדת מצויינות ומעניקה אפשרות להתפתחות אישית, אתגר וסיפוק בעבודה. אם הינך מוכשר, נמרץ ומחפש אתגרים, בוא והצטרף אלינו.

נא להפנות קורות חיים ל-KLA, ת.ד. 143 מגדל העמק 23100
נא לציין את מס' המשרה

KLA INSTRUMENTS CORPORATION

Fax: 06-449450 e-mail: hrisrael @ israel. kla.com

הטכניון
המכון הטכנולוגי לישראל

ראש אגף פיתוח ותחזוקה
נה/113

תאור התפקיד:
ניהול האגף לפיתוח ותחזוקה.
אחריות לנושאי פיתוח ובניה בטכניון הכוללים:
השתתפות בהכנת תכנית האב של הקמפוס,
תכנית המיתאר, השתתפות בהכנת פרוגרמות לבנינים,
קביעת סטנדרטים לתכנון, עריכת מכרזים,
תיאום תכנון ופיקוח על הבניה.
ריכוז ועדת הבינוי ואחריות לכל נושאי התחזוקה בטכניון.
התפקיד כולל ניהול כח-אדם מקצועי, פיקוח על קבלנים ואחריות להכנה וניהול תקציבי הבניה והתחזוקה.

הכישורים הדרושים:
תואר ראשון בהנדסה, רצויה השכלה אקדמית נוספת בכלכלה ו/או מנהל עסקים.
נסיון ביזום ופיקוח על פרוייקטים של פיתוח ובניה בקנה מידה גדול.
נסיון של 10 שנים לפחות בפיקות וניהול צוותי עובדים גדולים ומקצועיים בתחומי הבניה והתחזוקה.
כושר ונסיון בניהול משא ומתן עם מתכננים וקבלנים.
נסיון בעריכה וניתוח תקציבי פרוייקטים.
כושר ניתוח של שיקולים תיכנוניים וכלכליים הקשורים באלטרנטיבות שונות של בניה ותחזוקה.
נסיון בעבודה בשיטות ממוחשבות בתחומי הפיתוח והבניה, ובמערכות ממוחשבות תומכות קבלת החלטות.
ידיעת השפה העברית על בורייה.
ידיעה טובה של השפה האנגלית.

הערה:
המועמד/ת יועסק בחוזה מיוחד.

מועמדים/ות מתאימים/ות הענינים/ות לדרישות יפנו בכתב, בציון קורות חיים, נסיון קודם, שמות ממליצים ומספר המשרה עד יום 10.8.95 אל: אגף כח אדם, קרית הטכניון, חיפה 32000.

EMC²

Better Storage Solutions By Design.

אי.אם.סי קומפיוטר סטורג' סיסטמס (ישראל) בע"מ הינה חברה הבת של EMC Corporation חברת Fortune-500 בעלת מחזור (ב-94') של 1.4 מיליארד ד'. EMC מפתחת, מייצרת ומשווקת מוצרי אחסון נתונים בחזית הטכנולוגיה. החברה נסחרת ב-NYSE. EMC זכתה השנה בפעם השניה ברציפות בתואר החברה הרווחית ביותר במסצ'וסטס, וכן בתואר החברה המתפתחת בקצב המהיר ביותר. עם חוג לקוחותיה בארץ נמנים אל על, בזק, מוטורולה, "מגדל חברה לביטוח" ומשרד הביטחון.
בישראל מפתחים מהנדסי החברה טכנולוגיות למוצרי העתיד של החברה בתחומים של מערכות אחסון וזיכרון, וכן בתחומים אסטרטגיים אחרים של החברה.

מהנדסי/ות חומרה
- ASIC DESIGN, HDL, CAD
- תכנון ספרתי מהיר, מהירים, מתוחכמים
- VLSI, GATE ARRAYS, FPGA / EPLD
- ידע בארכיטקטורה של מחשבים, מערכות זיכרון ומערכות אחסון

מהנדסי/ות תוכנה
- EMBEDDED CONTROL SOFTWARE (FIRMWARE)
- DISK AND TAPE INTERFACE
- ATM AND SDMS COMMUNICATION
- RTOS, UNIX, C++
- UNIX DEVICE DRIVERS

מועמדים/ות מתאימים/ות מתבקשים לפנות בכתב עם קורות חיים ונסיון אל: אשד ניהול בע"מ, ת.ד. 20379, ת"א 61204. סודיות מובטחת.

EMC² THE STORAGE ARCHITECTS

Silicom
Connectivity Solutions

לחברת סיליקום, חברה ציבורית הנסחרת בבורסת NASDAQ בארה"ב, ועוסקת בפיתוח, ייצור ושווק של מוצרי רשת (LAN) מתוחכמים ומתקדמים, דרושים/ות:

מהנדסי/ות חומרה — משרה 861
לפיתוח מעגלים דיגיטליים בסביבת מחשבי PC
- בוגר הנדסת חשמל/מחשבים
- ידע בעבודה עם מעגלים דיגיטליים
- הכרת מחשבי PC תוכנה/חומרה
- ידע בכתיבת תוכנות asm ו/או C/Pascal
- ידע בעבודה עם רכיבים מתכנתים - יתרון
- ידע ברשתות תקשורת - יתרון

הנדסאי/ת מכונות — משרה 862
- נסיון של שנתיים לפחות בזיווד אלקטרוני
- ידע בשרטוט אוטוקאד - הכרחי
- נסיון בהעברה מפיתוח לייצור - יתרון

הנדסאי/ת חומרה — משרה 863
לביצוע בדיקות ואישורים למעגלים עפ"י תקנים אמריקאים ואירופאים
- נסיון בעבודה עם מעגלים אנלוגיים/דיגיטליים
- נסיון בתכנון ועריכת מעגלים
- ידע בתקני EMC ותקני טלפוניה - יתרון
- ידע ברשתות תקשורת - יתרון

מהנדס/ת תוכנה — משרה 864
לכתיבת דרייברים ואפליקציות לתקשורת מחשבים על מחשבי PC
- מהנדס תוכנה/מחשבים
- ידע ונסיון בכתיבה בשפת C/C++
- הכרת ארכיטקטורה של מחשבי PC
- ידע בכתיבת תוכנות USER INTERFACE ב- DOS,WINDOWS
- ידע בכתיבת REAL TIME על מחשבי PC
- ידע ברשתות מחשבים (LAN)

נא לפנות בכתב, בציון מספר המשרה לחברת "סיליקום" מחלקת כח אדם, רח' הנחושת 8 ת"א 69710 או בפקס. מס' 03-6475945

מקום העבודה בכפר-סבא

Head-hunting
התאמה עסקית

חברה מבוססת, בתהליך התרחבות, העוסקת בשיווק ציוד תהליכי לתעשיה, מחפשת:

מנהל/ת שוק ומכירות

תפקיד כולל:
ביצוע מכירות, בניה וטיפוח מערכת יחסים עם לקוחות באזור המרכז והדרום.
גיבוש אסטרטגיה ופעילות שיווקית לכלל החברה.

- מהנדס/הנדסאי רצוי בתחום הכימיה, השכלה שיווקית - יתרון.
- נסיון במכירות של ציוד תהליכי לתעשיה.
- אנגלית (טכנית) ברמה טובה, שפות נוספות - יתרון.
- מגורים באזור המרכז או הדרום.

המשרה מאופיינת במידה רבה של עצמאות, עבודת שטח, התמקצעות והעמקה טכנולוגית כולל השתלמויות מקצועיות קצרות בחו"ל.

נא לשלוח קורות חיים לטלפקס (רב-קווי): 04-330679 או לת.ד. 7982 חיפה 31078. לשאלות והבהרות ניתן לפנות טלפונית.
- סודיות מובטחת -

אלדין קולטים עובדים חדשים למשפחה המתרחבת

בוא להיות שותף בצוות מקצועי המפתח מוצרי תוכנה עבור מפתחי תוכנה לשיווק בארץ ובעולם.

מתכנתים/מפתחים
משרה 101 - מתכנתי/ות C ו- ASSEMBLER מעולים

אנשי אבטחת איכות
משרה 102 - בקרה ואבטחת תהליכי יצור ורכש, למשרה חלקית הכרחי נסיון בתחום

אנשי בדיקת תוכנה
משרה 103 - רצוי נסיון בתכנות

נא להפנות קורות חיים תוך ציון המשרה המבוקשת אל: סמנכ"ל תפעול, ת.ד. 11141 ת"א 61110

ALADDIN
אלדין מערכות מידע בע"מ

אביב
איוש בכירים בע"מ
לחברת יעוץ באיזור המרכז דרושים/ות

מנהל/ת פרויקטים
- מהנדס/ת תעשיה וניהול/מנתח מערכות
- הכירות טובה של MAGIC ו- NOVELL
- נסיון בניהול פרויקטים

מהנדסי תעשיה וניהול
- נסיון של 3-1 שנים במשרד יעוץ/תעשיה

מזכירה
- נסיון בעבודת מזכירות
- הדפסת עברית/אנגלית ידע טוב ב- WORD, QTEXT

מועמדים מתאימים יפנו למשוב
רחי הלחי 31 בני-ברק, 51200
רחי דיזראלי 38א' חיפה, 34334

לתשלובת כיתן בע"מ
למפעל כיתן בדימונה

מנהל/ת מחלקת אשפרה
למחלקה של כ-100 עובדים
דרישות התפקיד:
- מהנדס/ת כימיה / מכונות / תעו"נ / שנקר.
- נסיון ניהולי קודם של 5 שנים לפחות.
- נסיון קודם בתעשיה תהליכית - יתרון.
- תנאן עזרה בהעברת מגורים לדרום.

סגן/ית מנהל/ת אריגה
דרישות התפקיד:
- בוגר/ת שנקר / מהנדס/ת מכונות/תעו"נ.
- יתרון להתמחות באריגה.

טכנולוג/ית טויה / מנהל/ת מעבדה במטויה
דרישות התפקיד:
- בוגר/ת שנקר.
- נסיון קודם בתחום הטויה.

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב בצרוף קורות חיים למשאבי אנוש ת.ד. 2147 ת"א 61020
סודיות מובטחת

כיתן

לאפריקה ישראל להשקעות
דרוש/ה

מהנדס/ת בניין

לניהול פרוייקטים בתחום הבנייה באזור המרכז

דרישות התפקיד:
- נסיון קודם של 5 שנים לפחות בניהול פרוייקטים
- גיל 30-45

נא לשלוח קורות חיים בכתב-יד ת.ד. 29238 ת"א 61291 עבור "מהנדס"
"יענו מועמדים מתאימים בלבד"

לחברת הייטק
דרוש/ה

מהנדס/ת

כישורים נדרשים:
- ידע ונסיון בתוכנה SAP / R3

משאבי אנוש

נא לשלוח קורות חיים מודפסים אל "משאבי אנוש" ת.ד. 24107 ת"א 61240 פקס: 03-6470236. המודעה מיועדת לנשים וגברים כאחד. סודיות מובטחת.

סילברבייט מערכות בע"מ
Silverbyte systems

דרוש/ה

איש/אשת שיווק מעולה לחו"ל!

רקע במחשבים ובמלונאות. ▲ ידע טוב באנגלית. רצוי ידע בשפות אירופאיות נוספות. נכונות לנסיעות לחו"ל בתדירות גבוהה כולל שהייה ממושכת ▲ מגורים בארץ.
קורות חיים יש לשלוח לת.ד. 9592 חיפה 31096 לאבי

אדם
מכון אדם לאבחון וייעוץ במשאבי אנוש

מהנדס/ת תוכנה/חומרה
TECHNICAL WRITER

מעוניין/ת להתקדם?
אגף ההשמה של מכון אדם, המצוי בקשרי עבודה עם החברות המובילות בתעשיית ההיי-טק בישראל, יסייע בידך למצוא בדיוק את מקום העבודה הראוי לך!

שלח/י קורות חיים למכון אדם, תנובות הארץ 3, ת"א 69840 או לפקס. 03-6483634 את השתי, התואר/י לך.
סודיות מובטחת, כמובן.

אגף גיוס והשמה במכון אדם מתמחה באיוש משרות מקצועיות בתעשיית ההיי-טק

דרושים/ות

פסיכולוגים לשפ"ח

תנאים מועדפים למועמדים מתאימים

לוח דרושים מעריב
מדור בכירים
טל: 03-5632140 פקס: 03-5632059
מודעות דרושים נוספות מתפרסמות במוסף עסקים ובחוברת לוח

MITRANI
ייצור, יבוא ושיווק מקלחונים
כיורי מטבח ואבזרי אמבטיה
דרושים/ות

מהנדס/ת מכונות

בעל/ת נסיון בתכנון ובביצוע קווי ייצור להקמת מפעל מתקדם.

מנהח"ש

סוג 3, בעל/ת ידע בחשבשבת ונסיון של 5 שנים לפחות.

מקדם/ת מכירות

ייצוגי/ת ושאפתן/ית,
בעל/ת כושר ניהול מו"מ.
נסיון בענף - יתרון.
☎ 03-9604178

רשות שמורות הטבע

דרושים/ות

1. אחראי/ת תמיכה ו-SYSTEM

דרישות: רקע ונסיון בנושאי SYSTEM (מערכות הפעלה DOS-UNIX).
רקע ונסיון בנושאי חומרה בסביבות תחנות עבודה ומחשבים אישיים. ציוד נלווה ומערכות תקשורת. רצוי רקע בתכנות.
יכולת למידה של מערכות חדשות כולל ספרות אנגלית.
מקום עבודה ומגורים בירושלים.

2. מפעיל/ה מערכת גאוגרפית

דרישות: רקע במדע וידיעת הארץ. תואר ראשון למחות באחד מן התחומים: ביולוגיה, גאולוגיה, גאוגרפיה, מתמטיקה, מדעי המחשב, הנדסה. ידע בהפעלת מחשבים כולל מערכות DOS ו-UNIX. רצוי ידע ונסיון בתיכנות.
ידע בהפעלת מערכת גאוגרפית (G.I.S ,Arc Info).
בהפעלה, ניהול ובנייה בסיסי נתונים.
מקום מגורים ועבודה בירושלים.

המועמדים יפנו למשרדי הרשות עד תאריך 4.8.95
ירושלים - ירמיהו 78
תל-אביב - נציבות המים רח' קלמן מגן 4 הקריה
נא לפנות לעופרה נחמיאס

למפעלנו בשדרות
דרושים/ות

מהנדס/ת תוכנה

- הכרת P.C , מיקרו בקרים של אינטל ומוטורולה.
- נסיון בשפת ++C, PLM .
- ידע פרוטוקולי תקשורת ושילובי חומרה/תוכנה.
- עד שלוש שנים נסיון.

מהנדס/ת אלקטרוניקה

- התמחות במעגלים אנלוגים, דיגיטלים ומיקרו בקרים.
- ידע בתוכנה.
- עד שלוש שנים נסיון.
- שליטה בשפה האנגלית.

הסעות מבאר שבע אשקלון והסביבה
נא לפנות בכתב יד לת.ד. 29 שדרות 80150 מחלקת כ"א

לחברה ארצית מתפתחת

מחסנאי (מפ"ט)

למכירות בדלפק

- רקע מכני רחב. והשמל
- ניסיון מוכח במחסנים
- מגורים באזור המרכז
- תנאים טובים למתאימים

נא לשלוח ניסיון וקורות חיים בכתב-יד לת"ד 53360, ת"א
- סודיות מובטחת -

לצ'יימס ישראל
דרוש/ה

מנהל/ת כללי

תואר שני וניסיון של 5 שנים בתפקיד ניהולי במסגרת לאנשים עם פיגור שכלי
קורות חיים: צ'יימס ישראל - ד"ר אשר מנחיים ראול ולנברג 26, תל-אביב 69791
פקס 03-491631

T.M.C.S.
T.M.C.S. COMMUNICATIONS
A TADIRAN - MFR SUBSIDIARY
חברה בת משותפת לתדיראן תקשורת ומר תעשיות העוסקת בכל מגוון הטכנולוגיות של טלוויזיה בכבלים
דרושים/ות

מהנדס/ת / הנדסאי/ת פיתוח בתחום ווידאו ו-RF

- מהנדס/ת / הנדסאי/ת אלקטרוניקה
- נסיון של 3-5 שנים בפיתוח מעגלי ווידאו ומשדרים מקלטים בתחום RF
- רקע והבנה בתקשורת ספרתית - יתרון
- נסיון בהובלת פרוייקט
- שליטה באנגלית, עבודה מול גורמים בחו"ל
- נסיון בתחום הטלוויזיה בכבלים - יתרון

הנדסאי/ת / טכנאי/ת תחזוקה

- הנדסאי/ת / טכנאי/ת אלקטרוניקה
- נסיון בתחזוקה של ציוד RF ו/או ציוד ווידאו ברמת הרכיב
- אפשרי בוגר/ת לתואר הנדסאי/ת
- חריצות ואחריות יכולת השתלבות בצוות

קורות חיים נא להפנות בכתב לת.ד. 3779 פ"ת או בפקס 03-9211374

גמא תקשורת

ייצור ושיווק ...
לקו מוצרי הדאר הקולי והמענה הקולי הממוחשב
דרושים/ות:

איש/ת הדרכה/תמיכה

להדרכה ותמיכה בלקוחות (משרה מס' 0160)
- ידע ונסיון בתחום התקשורת (מרכזיות ומחשבים)
- יחסי אנוש טובים
- יכולת לימוד עצמית

טכנאי/ת הנדסאי/ת אלקטרוניקה

למחלקת פיתוח (משרה מס' 0170)
- נסיון בחומרה ותוכנה למיקרו מחשבים
- נסיון בתחום הטלפוניה (אנלוגי + דיגטלי)
- יכולת לימוד עצמית

נא לשלוח קורות חיים אל: "גמא תקשורת" ת.ד. 3904 ק. אריה פ"ת 49130 או לפקס 03-9231286

לחברה תעשייתית באזור המרכז

דרוש/ה

מהנדס/ת חשמל

לעבודות תכנון של מערכות חשמל בתעשיה (כח, פיקוד, לוחות חשמל)
- עם נסיון מעל 5 שנים במקצוע
- רצוי נסיון בעבודות התקנה בשטח

נא לשלוח קורות חיים ופירוט נסיון מקצועי לת.ד. 52068 ת"א

לחברת תקשורת בינלאומית
לפרוייקט חדשני בתחום תקשורת המחשבים
דרוש/ה

מנהל/ת טכני/ת

דרישות התפקיד:
* שליטה במערכות UNIX.
* ידע ב-LAN / WAN.
* יכולת ניהול צוות ומשימות.
* נכונות לעבודה מאומצת בשעות לא שיגרתיות.
* רכב צמוד-תנאים מעולים.

נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 4171, רמת גן 52141 בציון מספר המישרה.
רק מועמדים/ות מתאימים/ות יענו.

לחברת מולטימדיה דרוש/ה:

מנהל/ת פרוייקט

דרישות התפקיד:
1. תואר ראשון במדעי המחשב.
2. נסיון מוכח של שנתיים לפחות בניהול פרוייקט בתחום המולטימדיה.
3. נסיון מוכח בשפת ++C וטכנולוגיות OOP.
4. אנגלית ברמת שפת אם.
5. הכרה מעמיקה בתחום משחקי המחשב - יתרון.

קורות חיים בצירוף מספר טלפון לפקס: 09-7741989

רגל
תיל השמה

מנהל/ת

למפעל הייטק צעיר
לקידום והרחבת הפעילות העסקית והשיווקית של מפעל בצמיחה במרכז הארץ

- השכלה אקדמאית רלוונטית.
- נסיון קודם בניהול, רצוי בתחום הטכני.
- יכולת שיווקית וכושר מו"מ.
- בעל/ת יוזמה, כישורים בינאישיים טובים אישה ניהולית מתקדמת.
- אנגלית ברמה טובה ● גיל עד 40.

נא להפנות קו"ח בכתב-יד לתיל ת.ד. 51888 ת"א 67132 בציון משרה מס' 832 ע"ג המעטפה
- רק פניות מתאימות תענינה -

אופיר - הנדסת תעשיה וניהול בע"מ

ליישום מערכת ניהול ייצור מתקדמת במספר מפעלים במרכז ובצפון הארץ
דרושים/ות

מהנדסי/ות תעשייה וניהול בכירים/ות

כישורים נדרשים:
- התמחות בניתוח מערכות מידע.
- היכרות מעמיקה עם מערכות MRP II וטכניקות ניהול ייצור מתקדמות.
- 10 שנות ניסיון לפחות.
- עצמאי ובעל יכולת הובלת פרוייקט.

קורות חיים נא לשלוח אל: חברת "אופיר" ת"ד 24, ק' מוצקין, פקס: 04-735339

עו"ד סוליד"י בעל נסיון של 10 שנים בתחום המסחרי אזרחי מחפש

עורך/ת דין צעיר/ה

לניהול משרד עו"ד בשותפות

אפשרי שותפות עם עו"ד מתחיל בעל קשרים ופוטנציאל לקוחות בהתאם.
הצעות רציניות בלבד נא להפנות לת.ד. 23796 ת"א מיקוד 61231

לחברת בניה ארצית

מהנדס/ת ביצוע

בעל/ת נסיון

מנהל עבודה

בעל נסיון

המעונינים יפנו בכתב יד.
בצרוף קורות חיים ונסיון קודם:
ת.ד. 1988 תל-אביב 61027

רק 5!

- רק 5 מובחרים, בני/ות 25-40, בעלי/ות כושר ביטוי מעולה והופעה ייצוגית, יוכלו להשתלב בתחום הפיננסים והליסינג.
- תנאים מעולים במסלול שכיר/עצמאי כולל שכר + עמלות + נסיעות לחו"ל, משרד מודרני וסביבה מקצועית תומכת.

לפנות מיום א' בטל. 03-5780445

אבידב
פתרונות ממוחשבים
לעבודה באזור חיפה ותל-אביב
דרושים/ות

תכנתים/תכנתיות

ACCESS, POWER BUILDER, MAGIC

תקשורת מחשבים

NOVELL, WINDOWS NT

מנתחי/ות מערכות

רצוי ידע ב- ADABAS

אנשי/נשות תמיכה

NS-OFFICE רשתות מקומיות

נסיון וקורות חיים יש להפנות ל- אבידב בע"מ, טלפון 09-982525, פקס. 09-987242, רח' הרב ניסים 15 ב' רעננה 43228

לחברת היי-טק אמריקאית המתמחה בפיתוח עיבוד תמונה, קול ומולטי-מדיה
דרושים/ות
לתפקידי פיתוח אתגריים, עם נסיון באחד או יותר מהתחומים הבאים:

מהנדסי/ות תוכנה

בכירים וזוטרים
משרה 51
- ★ מיקרופרוססורים MOTOROLA / INTEL
- ★ SUN / PC
- ★ MS-DOS / WINDOWS
- ★ UNIX / X-WINDOWS / MOTIF / GUI

סודיות מובטחת
העונים על הדרישות מתבקשים לשלוח קורות חיים לת.ד. 740 ת"א 61004 ולציין מס' משרה

דרוש/ה

איש/ת PC

דרישות התפקיד

- ידע ב-Novell (CNA/CNE)
- שליטה ב-Magic
- רקע ב-Windows + Data Base יתרון

אופי התפקיד

תחזוקת רשת ומעורבות בצוות פיתוח
קורות חיים יש לשלוח לת"ד 139 ת"א 63405 ולציין משרה 3
מועמדים מתאימים יענו

האם היית כבר ב COMDEX / Las Vegas
לחברה אמריקאית המרחיבה פעילותה בארץ
דרושים/ות

מתכנתי C/WINDOWS

מצטיינים ומנוסים (2-4 שנות נסיון)
נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 383 אור יהודה פקס. 03-5337096

המרכז הרפואי שערי צדק
דרוש/ה

מזכיר/ה

דרישות המשרה:
ידיעת השפות עברית אנגלית, חדפסת במעבד תמלילים נסיון של שנתיים לפחות, עדיפות למזכירות רפואיות
מועמדים יפנו בצירוף קורות חיים לאגף כ"א, ת"ד 3235, ירושלים 91031

לוח דרושים מעריב
מדור בכירים
טל: 03-5632140 פקס: 03-5632059
מודעות דרושים נוספות מתפרסמות במוסף עסקים ובחוברת לוח

POWERSPECTRUM TECHNOLOGY LTD.

PST - חברת הבת של ג'יאוטק בארה"ב, RDC ורפא"ל - עוסקת בפיתוח מערכות מתוחכמות בתחום התקשורת הספרתית. עם סיום פיתוח שלב ראשון בפרוייקט, מעבר לשלב השני, תחילת ייצור ופרישת מערכות בארה"ב ובמזרח אסיה דרושים לנו:

למפעלנו באיזור חיפה דרושים:

תכנתים/ות (3 משרות)

מס משרה 7/95/019

- נסיון של 1-2 שנים
- בוגרי/ות טכניון (אפשר ללא נסיון) בהנדסת חשמל או/ו מדעי המחשב
- ידע מוכח ב-C
- ידע במערכות הפעלה R.T (רצוי ב-RMX)

ראש פרויקט חדשני בתקשורת

מס משרה 7/95/020

- נסיון קודם בניהול פרוייקט רב דיסציפלינות
- ידע בתקשורת רדיו, טלפוניה, בקרים - יתרון
- כושר ניהול קבוצה גדולה, כולל קבלני משנה

מועמדים/ות מתאימים/ות יפנו בצרוף קורות חיים ובציון מס' משרה אל: ת.ד. 1404 קרית ביאליק 27000 לידי אילי.

למחלקת הכספים דרושים/ות:

מנהלי/ות חשבונות

לטיפול בנושאי בנקים בארץ ובחו"ל, נסיעות לחו"ל, התאמות
- מנהח"ש סוג 2 או 3
- 2-3 שנות נסיון בחברת HI-TECH - יתרון
- הכרת גליונות אלקטרוניים - יתרון

קורות חיים יש להפנות למיכל, דרך פ"ת 114 תל-אביב, מיקוד 67012. נא לציין את שם המשרה ע"ג המעטפה.
LANNET

לבנק מוביל להשקעות
דרושה

כלכלן/ית

לטיפול בעסקאות מיזוגים ורכישות
דרישות התפקיד:
- בוגר/ת תואר שני במנהל עסקים באחת האוניברסיטאות המובילות בחו"ל.
- הכרות של תחום ה-High Tech-יתרון.

משאבי אנוש
נא לשלוח קורות חיים מודפסים אל "משאבי אנוש" ת.ד. 24107 ת"א 61240 פקס: 03-6470236. המודעה מיועדת לנשים וגברים כאחד. סודיות מובטחת.

מילא
לאחד מלקוחותינו דרושים/ות

מנהל/ת מפעל מתכת

- ★ מהנדס מכונות/תעשיה וניהול.
- ★ 5 שנות נסיון בתעשיה.
- ★ נסיון מוכח בניהול.
- ★ יכולת שיווק וניהול מו"מ.

מהנדס/ת בניין (קונסטרוקטור)

- ★ 3-4 שנות נסיון בתיכנון
- ★ ידע באוטוקד.

שתי המשרות באזור קסריה

מנהל/ת פרויקטים בענף הבניה

- ★ מהנדס אזרחי.
- ★ 5 שנות נסיון בניהול פרויקטים במבני תעשיה.
- ★ נסיון בניהול מו"מ.
- ★ מגורים באזור המרכז.

נא להפנות קו"ח בכתב יד ל"מכון מילא" הירקון 45 חיפה 34461 בציון שם המשרה ע"ג המעטפה
- סודיות מובטחת -

דולט Signal Processing Ltd.

ליבית חברת START-UP בתחום עיבוד אות ותקשורת סדרתית, מפתחת מוצרים וטכנולוגיות בשתוף עם חב' בינלאומיות
דרושים/ות:

מהנדסי/ות עיבוד אות מעולים/ות!

הכישורים הנדרשים:
- תואר מתקדם בעיבוד אותות/תקשורת ספרתית או לימודים לקראת תואר.
- ניסיון קודם בפיתוח אלגוריתמים לעבוד אות.
- שליטה ב ++C/C ו- MATLAB
- 2-8 שנות ניסיון.

גם בוגרים/ות מצטיינים/ות מוזמנים/ות להגיש מועמדותם/ן
קורות חיים והמלצות לשלוח אל:
ליבית בע"מ ת.ד. 12670 הרצליה 46766 פקס. 09-565185
רק פניות המתאימות תענינה (סודיות מובטחת)

אורמיר ציוד למוליכים למחצה בע"מ
לחברה צעירה המפתחת מכונה ייחודית
דרוש/ה

מהנדס/ת מכונות מצטיין/ת

לתכנון ופיתוח

דרישות:
- יצירתיות, יוזמה, כושר ניתוח אנליטי.
- נסיון בתכן מכני ברמה גבוהה.
- ידע ב- AUTOCAD 12, CAD -יתרון.
- נסיון בתעשית המוליכים למחצה-יתרון.
- התמחות בנושאים של זרימה ומעבר חום-יתרון.
- שליטה טובה בשפות עברית ואנגלית.

מועמדים/ות מתבקשים/ות לפנות בכתב בצרוף קו"ח ל-
אורמיר - ציוד למוליכים למחצה בע"מ
ת.ד. 14 חיפה 31000 (סודיות מובטחת)

---

villar
וילאר אינטרנשיונל בע"מ
רח' טשרניחובסקי 25 חיפה
דרוש/ה

מהנדס/ת ביצוע

- * לניהול פרויקטים בבניה
- * 5 שנות נסיון מוכח בארץ

מיום א' טלפון: 04-312650 פקס: 04-335651

GIGA
ג'יגה זמן אמת בע"מ
מקבוצת ניגה
פיתוח מערכות משובצות מחשב, מערכות תקשורת, מולטימדיה וטכנולוגיית צגים שטוחים

ג'יגה זקוקה לכם בזמן אמת

מהנדסי תוכנה R.T

- מהנדס/ת מערכת בכיר לפרוייקט טלפוניה מתקדם.
- מהנדס/ת מערכת בסביבת UNIX ותקשורת.
- מהנדס/ת בתחום עבוד תמונה.
- תכנת/ת ++C/C לפתוח מערכת בקרה בסביבת X-WIN או MS-WIN.
- תכנת/ת ADA / ++C / C / פסקל בסביבת UNIX או VMS.
- תכנת/ת RT בסביבת RMX/VRTX.

תכנתי ענ"א

- תכנתים ומנתחי מערכות, ORACL-E, Power Builder.

מהנדסי חומרה

- מהנדס/ הנדסאי לפתוח מערי צב"יד, רקע בתוכנה ו-RF.
- מהנדס/ הנדסאי דיגיטלי/אנלוגי, רצוי נסיון בתקשורת וטלפוניה.

המשרות מיועדות למועמדים/ות מהמרכז והצפון
סודיות מובטחת
ג'יגה
דרך בן צבי 84, תל-אביב 68104
טל. 6817888 (03) פקס: 6818855(03)

מילא
לחברה ארצית גדולה
דרוש/ה

יועץ/ת - מומחה/ית בכיר/ה בנושאי איכות הסביבה

(משרה מס' 1600)
כישורים נדרשים:
- ★ בעל/ת הכרה מקצועית בתחום.
- ★ בעל/ת יכולת גבוהה בייצוג החברה בפני רשויות חיצוניות.
- ★ ידע ונסיון מוכח בנושאי איכות הסביבה.
- ★ השכלה אקדמית רחבה-חובה.

רק מועמדים מתאימים יענו
נא להפנות קורות חיים בציון מס' המשרה ע"ג המעטפה, למכון מילא, ת.ד. 52049 ת"א.
-סודיות תישמר בקפידה-

לחברת הי"-טק
דרושים/ות
אנשי/נשות מכירה לסביבת AS/400
משרה 400-3/95
מועמדים בעלי היכרות טובה עם מחשבי AS/400 שברצונם להתפתח בתחום המכירות מתבקשים לפנות בכתב לת.ד. 307, רעננה 43100
סודיות מובטחת

לוח דרושים מעריב
מדור בכירים

טל: 03-5632140 פקס: 03-5632059
מודעות דרושים נוספות מתפרסמות במוסף עסקים ובחוברת לוח

ביפ BIP יישומים פסיכולוגיים בע"מ INSTITUTE OF PSYCHOLOGY LTD

לחברת בניה יזמית במזרח אירופה דרוש/ה

מנכ"ל

כישורים נדרשים:
✓ רקע והבנה בענף הבניה והנדל"ן (יתרון למהנדס/ת בנין/אזרחי).
✓ נסיון כמנכ"ל (עדיף בחו"ל).
✓ שליטה בשפות זרות.
✓ נכונות לשהייה בת מספר שנים בחו"ל.

קורות חיים יש להפנות לב.י.פ יישומים פסיכולוגיים ת.ד. 26004 תל-אביב 61260
* דיסקרטיות מובטחת *

לחברת תוכנה מובילה בתחומה בעולם המפתחת ומוצאת מוצרים גרפיים מתקדמים - דרושים/ות

איש/אשת מכירות למוצרי תוכנה
(מישרה 015)
שליטה בשפה האנגלית.
שליטה בצרפתית ו/או בספרדית – חובה.
נסיון במכירות באירופה.
הבנה בתחום התוכנה.

איש/אשת תמיכה טכנית
(מישרה 016)
היכרות מצויינת של מכונות CNC (G-CODE), פלוטרים (HPGL), תוכנות תיב"מ.
הכרות טובה של סביבת WINDOWS.
שליטה באנגלית (שפות נוספות – יתרון).

נא לפנות בכתב לסקאנווק, ת.ד. 58159 תל-אביב 61581 או לפקס. 03-490778 בציון מס' המישרה.

SCANVEC The Graphics Specialist

המודעה מיועדת לנשים ולגברים כאחד. סודיות מובטחת.

רויטל, ישראל, יוני ודנה

סקר SEKER יועצים לניהול

מחפשים עמיתים חדשניים, יזמיים ויצירתיים לתהליך הפיתוח המואץ של חברת "סקר" המייצגת בארץ את חברות הייעוץ הבינלאומיות:
ARTHUR D. LITTLE – יעוץ ניהולי, הנדסי ומיחשובי
ODI – יעוץ לאיכות כוללת ורה־אינג'נירינג
TARP – יעוץ להקמת מערכות לשירות לקוחות

יועצי/ות מערכות מידע (מישרה 151)
מהנדס/ת תו"נ, עדיפות למוסמך/ת במינהל עסקים, עם נסיון של 2–5 שנים, לעבודה בתכנון ויישום מערכות מידע תפעוליות ולוגיסטיות בתעשייה, במרכז ובצפון הארץ.

מהנדס/ת תו"נ/ כלכלן/ית (מישרה 152)
עם נסיון של 2–5 שנים ברה־ארגון תהליכים עסקיים, להקמה ולהטמעה של מערכות לשירות־לקוחות בארגונים במרכז הארץ.

יועץ/ת ארגוני/ת תפעולי/ת (מישרה 153)
עם נסיון של שנתיים לפחות בתהליכי שינוי בארגוני שירות (פיננסים, ביטוח וכו'), לעיצוב מחדש של תהליכים ותשתיות תומכות (ארגון, מידע) בארגוני שירות.

מזכיר/ה (מישרה 154)
שפת־אם אנגלית, לריכוז הקשר עם גורמים בחו"ל. 5 ימים בשבוע, 10:00–18:00.

נא לשלוח קורות חיים לחברת "סקר", סוקולוב 46 רמת השרון 47235, או בפקס 03-5400815, בציון מספר המישרה. סודיות תשמר בקפידה!

B Biometrix Ltd.

למפעלנו העוסק בציוד רפואי קריטי

*** מהנדס/ת מכונות/חומרים**
נסיון בפלסטיקה - חומרים וטכנולוגיה, הבנת תהליכי יצור, דינמיות, יכולת עבודה בצוות

*** איש/ת מחלקת הזמנות**
דינמיות, תקשורת עם לקוחות, הכרת מחשב. נסיון - יתרון

*** איש/ת שיווק ומכירות בחו"ל**
נסיון בתחום הפרא-רפואי ובמכירות בחו"ל. שליטה בשפות

*** איש/ת מכירות לשוק מקומי**
נסיון במכירות ועבודה עם בתי-חולים, רקע פרא-רפואי, עבודה בכל הארץ, רשיון נהיגה, מגורים במרכז הארץ.

ת.ד. 45057 ירושלים טל: 02-861241, פקס: 02-861322.

לחברה מובילה בתחום התרופות
ד ר ו ש / ה

מ נ ה ל / ת ש י ו ו ק

התפקיד:
קביעת אסטרטגיה שיווקית, הכוונה והנחיית עובדים, מעקב ובקרה על מערכת מכירות.

הכישורים:
■ תואר אקדמי בתחום מדעי הטבע ו/או החיים
■ תואר במנהל עסקים – יתרון
■ נסיון מוכח בניהול שיווק מוצרים רפואיים
■ נסיון מוכח בניהול צוות גדול
■ שליטה מלאה באנגלית – הכרחית

משאבי אנוש ייעוץ והערכה

נא לשלוח קורות חיים (טופסים) אל "משאבי אנוש" ת.ד. 24107 ת"א 61240 פקס: 03-6470236. המודעה מיועדת לנשים וגברים כאחד. סודיות מובטחת.

ד"ר יאיר יצחייק
מחפש את הטובים ביותר
מצטייני תוכנה חומרה

* חומרה – צב"דים, תקשורת
* מנתחי/ות מערכת, מובילי פרויקטים
* זמן אמת, תקשורת, DSP
* ADABAS-NATURAL, קובול
* UNIX, אורקל, VAX/VMS, SQL
* C, C++
* POWER BUILDER

פנו ליהודית – פרודקט תוכנה 04-335567
פקס: 04-335564 טשרניחובסקי 35 חיפה 35709

לחברת תקשורת מובילה דרוש/ה:

מהנדס/ת תוכנה / תכנית/ת

✓ נסיון מוכח בפיתוח בשפת מכונה ("אסמבלר") למיקרו מחשבים.
✓ ידע ונסיון בתחום התקשורת (עדיף טלפוניה).
✓ יכולת ריכוז מאמץ ועבודה בלו"ז קצר.
✓ יכולת עבודה בצוות.
✓ יכולת לימוד עצמי.

מועמדים/ות בעלי/ות מוטיבציה גבוהה, יחסי אנוש טובים ורצון להשתלבות בחברת היי-טק מתפתחת.
נא לשלוח קורות חיים לפקס: 09-920428 עבור כ"א

---

sd התקני מצב מוצק Semi-Conductor Devices

אתגר מקצועי בחברה מובילה ומתרחבת לפתוח וייצור רכיבים אלקטרואופטיים מתקדמים
דרושים/ות

משרה 100
מהנדס/ת אלקטרוניקה
לאגף הפיתוח
לפעילות מרתקת וייחודית בפיתוח גלאים ולייזרים

כישורים נדרשים
■ ניסיון בתכנון אנלוגי ודיגיטלי
■ יכולת עבודה עצמאית
■ נכונות לעבודה מאומצת
■ ידע בנושאי VLSI - יתרון

משרה 101
מהנדס/ת איכות
לליווי איכות פרוייקטים ולבקרת תהליכים

כישורים נדרשים:
■ מהנדס/ת אלקטרוניקה/חומרים/פיזיקה
■ השכלה ונסיון בתחומי הנדסת איכות
■ נסיון בליווי ייצור רכיבים/מערכות אלקטרוניות/מיקרו-אלקטרוניקה
■ יכולת עבודה עצמאית והנחיית צוותים
■ עדיפות לבעלי רקע בסטטיסטיקה/תכנון ניסויים, ונסיון ביישומי מחשב שונים

המפעל בגוש-שגב
תנאים מועדפים למועמד/ת המתאים/ה
קורות חיים עם ציון מס' המשרה יש לשלוח לת.ד. 5161 קרית ביאליק עבור מנהלת כ"א

LSI LOGIC

LSI LOGIC מחברות הסמיקונדקטור המובילות בעולם נמצאת בתנופה עם קצב מכירות של מיליארד דולר וגידול שנתי מעל 25%. החברה נכנסה לשלב חדש בפעילותה בארץ עם הקמתו של מרכז תכנון ל-VLSI בישראל.

LSI LOGIC שמה לעצמה כמטרה לפתח מערכות שלמות על פיסת סיליקון (System-on-a-chip) ומציעה את מוצריה ברכיבים סטנדרטיים וגם כאבני בנין (Coreware) המאפשרים תכנון מערכות מורכבות ביותר בתחומי הקומוניקציה, הוידאו הדיגיטלי ותקשורת מחשבים.

האתגר הכרוך בפיתוח מערכות כאלו דורש אינטגרציה רב-תחומית הכוללת הנדסת מערכת, ארכיטקטורות מחשבים, פיתוח VLSI ושיקולי חמרה/תכנה. מרכז הפיתוח ממשיך לצמוח ואנו מחפשים מהנדסים מצטיינים המסוגלים להשתלב ולהוביל פרוייקטי פיתוח בחזית הטכנולוגיה ולהתמודד בהצלחה עם אתגר ההקמה של מפעל הייטק חדש.

מהנדסי/ות מערכת
יתרון לבעלי/ות ניסיון ביישומי channel coding
מפתחי/ות VLSI
מהנדסי/ות תכנה

בעלי ניסיון באחד או יותר מהתחומים הבאים - הצטרפו אלינו לפתח את מערכות הדור הבא

Wireless Communication	הגדרת ארכיטקטורה ברמת המערכת והרכיב
Channel Coding (QAM, QPSK)	הגדרת מוצרים חדשים
Error Correction Coding	השתתפות בוועדות תקינה בינלאומיות
Video Compression	תכנון ספרתי של מערכות מורכבות
Data Compression	מתודולוגיות פיתוח תכנה

ב-LSI LOGIC אנו מציעים אתגר טכני וניהולי ראשון במעלה, אווירת פיתוח אינטימית ובלתי פורמלית, שימוש בטכנולוגיה וציוד המתקדמים ביותר ותנאי שכר מעולים.
למצטרפים בשלב ההקמה של המרכז מוצע להשתתף בעיצוב דמותו, ומובטחים מסלולי קידום מגוונים.

אם ברצונך להצטרף שלח קורות חיים אל LSI LOGIC ת.ד. 8134 אזורית החדש נתניה 42160 או לפקס 03-5403747

תפן הנדסת תעשיה וניהול וניתוח מערכות בע"מ

תפן הינה חברה מובילה בישראל בתחומי הנדסת תעשיה וניהול ומערכות מידע. החברה מתמחה במתן פתרונות כוללים ואיכותיים בתחומי יעוץ תכנון, מחשוב, ארגון ותפעול במפעלים ובארגונים. תפן הוקמה בשנת 1982 והפכה לחברה ציבורית בתחילת 1994. מניות החברה נסחרות בבורסה בת"א. החברה מעסיקה כ-170 עובדים קבועים בישראל (ת"א וחיפה), בארה"ב (קליפורניה, אורגון, אריזונה, טכסס, ניו-מקסיקו), בסקוטלנד, באירלנד ובצרפת.

לפעילות החברה באירופה ובארה"ב, בתפקידים המחייבים מוטיבציה גבוהה ומצויינות אישית - דרושים/ות

מנהלי/ות פרוייקטים - מהנדסי/ות תעשיה וניהול
בעלי/ות נסיון ויכולת מקצועית גבוהה לתפקיד ניהולי מקצועי במגוון פעילויות החברה בתחומי תע"נ ומערכות מידע במפעלים.

הנדסי/ות תעשיה וניהול למערכי התפעול
צעירים/ות דינמיים/ות ובעלי/ות יכולת אישית גבוהה, לתפקידים מגוונים במערכי התפעול של החברה.

לפעילות תפן בצרפת דרושים/ות מהנדסים/ות דוברי/ות צרפתית.

נא לפנות בכתב, בציון המישרה המבוקשת, לתפן בע"מ רח' ראול ולנברג 14 ב', רמת החייל ת"א 69719, או בפקס. 03-6483164

Efrat

אפרת טכנולוגיה עתידית בע"מ

אפרת, מהחברות המובילות בעולם בתחום מערכות מחשב לקול ותמונה, ממשיכה בתנופת הגיוס. אנו מזמינים אנשי מקצוע מן השורה הראשונה להצטרף אלינו ולהנות מסביבת עבודה מאתגרת ו[illegible]

דרושים/ות

לעבודה באפרת ו/או בחברת האם בארצות הברית, באזור ניו-יורק

[illegible]
לניהול מטריציוני של פרויקטים מורכבים. כולל אחריות על עמידה באיכות, תקציב ולו"ז הפרויקט, ניהול הקשר מול הלקוח ותאום בין הגורמים הפנימיים בחברה. התפקיד כולל השתתפות בכתיבת הצעות ללקוחות.
כישורים: מהנדס/ת אלקטרוניקה/מדעי המחשב בעל/ת הבנה עסקית, ראיה מערכתית ויחסי אנוש מעולים. נסיון של כ- 5 שנים בפעילות דומה. נסיון בשיווק ו/או נסיון בתחום התקשורת והטלקומוניקציה. ידיעת השפה האנגלית ברמת שפת אם. נכונות לעבודה בשעות חריגות ולנסיעות תכופות.
(משרה מס' 362).

[illegible]
לתמיכה במכירות של פרויקטים מורכבים בתחום הטלקומוניקציה, כתיבת הצעות ללקוחות והשתתפות בהגדרת מוצרי החברה.
כישורים: מהנדס/ת אלקטרוניקה/מדעי המחשב בעל/ת ראיה מערכתית והבנה עסקית. נסיון של כ- 5 שנים בפיתוח ו/או שיווק של מערכות טלקומוניקציה. ידיעת השפה האנגלית ברמת שפת אם. נכונות לעבודה בשעות חריגות ולנסיעות תכופות.
(משרה מס' 363).

[illegible]

מהנדסים/ות תמיכה בפיתוח
לתמיכה בלקוחות ופיתוח תשתיות וכלים דיאגנוסטים למערכות טלקומוניקציה מורכבות.
כישורים: מהנדסי(ות)/הנדסאי(ות) אלקטרוניקה/מחשבים בעלי/ות 1-2 שנות ניסיון. נסיון באחד או יותר מהתחומים הבאים יהווה יתרון:
* C, UNIX, VAX/VMS, SYSTEM ADMINISTRATION
(משרה מס' 364)
* מערכות REAL-TIME, C, עבודה בסביבת INTEL.
(משרה מס' 365)
נדרשת ידיעת השפה האנגלית על בוריה, תיתכנה נסיעות לחו"ל לצורך תמיכה בלקוחות.

אם ברצונך להצטרף ל"אפרת" - שלח/י קורות חיים תוך ציון מספר המשרה אל: אפרת טכנולוגיה עתידית בע"מ, ת.ד. 43096 ת"א 61430 או לפקס 03-6452335,
או לשלוח ב- E-Mail ל: Efrat_jobs@comverse.com
עבור אגף משאבי אנוש.
— סודיות מובטחת —

אפרת - קול העתיד לפניך

SmartLink
Efficient PC Multimedia

Smart Link הינה חברת Start Up צעירה ודינמית עם גב כלכלי מבוסס, המרחיבה את פעילותה. דרושים לנו עובדים דינמיים המעוניינים להשתלב בצוות צעיר המפתח מוצרים בטכנולוגיות חדשניות, ולקחת חלק בהצלחה.

[illegible]
♦ לפיתוח והכללת פתרונות פקס/מודם/קול/טלפוניה.
♦ דרוש נסיון בפיתוח ובדיקת אלגוריתמי מודם

[illegible]
♦ נסיון בפיתוח VLSI/ASIC
♦ נסיון בתכנון אנלוגי - יתרון.

[illegible]
♦ נסיון בפיתוח Windows Drivers
♦ נסיון בשילוב חמרה/תכנה - יתרון.

[illegible]
♦ להקמה וניהול סיוע אדמיניסטרטיבי כולל לחברה צעירה
♦ אנגלית כשפת אם ונסיון דומה קודם - הכרחי
♦ תואר אקדמי או מקביל

נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 8215 נתניה, לפקס 09-656552,
Email: moty@slink.co.il -ל
או להתקשר למוטי ב- 09-656551

אנשים מוכשרים
אצלנו זה טבע

סביבה הנדסית צומחת ומתפתחת

למעבדת מו"פ כימי דרוש/ה

כימאי/ת בכיר/ה

דרישות התפקיד:
▸ Ph.D בכימיה עם התמחות בסינתזה אורגנית
▸ שליטה בעברית ובאנגלית
▸ מגורים באזור המרכז/השרון

מודעה זו מיועדת לנשים וגברים כאחד
– סודיות מובטחת –
נא לשלוח קורות חיים לכח' משאבי אנוש
ת.ד. 8190 פ"ת 49131, או לפקס 03-9288518

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

מפעל המקררים והמזגנים בעפולה הנמצא בתנופת התרחבות מזמין אתכם להצטרף לצוות המוביל של המפעל
דרושים/ות

מהנדס/ת מכונות בכיר למחלקת הנדסה ופיתוח
דרישות התפקיד: נסיון של 8 שנים לפחות בתכנון מוצרים. נסיון בתכנון מערכות מכניות ואלקטרומכניות. רצוי ידע ונסיון בתחום הפלסטיקה.

מנהל/ת תחום אלקטרוניקה
התפקיד כולל: ניהול פרוייקטים בפיתוח, בקרה, קשר עם יועצים חיצוניים וספקים.
דרישות התפקיד: מהנדס אלקטרוניקה. נסיון רלבנטי של 8 שנים לפחות. התמחות במערכות בקרה אלקטרומכניות, מיקרופרוססורים חומרה ותוכנה.

מנהל/ת מבלטיה
דרישות התפקיד: מהנדס מכונות/הנדסאי. נסיון של 8 שנים בתעשיה בטכנולוגיות: עיבוד פלסטי של מתכות, מבלטי פריסה וכיפוף.

מהנדס/ת תעשיה וניהול
ניהול תפ"י אגף מזגנים (250 עובדים)
דרישות התפקיד: נסיון של 2-3 שנים בתעשיה. ידע בהפעלת מערכת MRP

- תפקיד רב אתגרים, אופק קידום מהיר -

* כמו כן דרושים בוגרי תעשיה וניהול מוכשרים (ממוצע מעל 80).

הנדסאי/ת תעשיה וניהול
דרישות התפקיד: נסיון תעשייתי בעיתוד מלאי, רכש וקשר עם קבלני משנה. הכרת מערכות MRP

מנהל/ת מחלקת כבישה
אחריות על כ־100 עובדים
דרישות התפקיד: הנדסאי/מהנדס מכונות. נסיון בתעשיה של 10 שנים לפחות בטכנולוגיות מכבשים, ריתוכים וכיפופים.

נא להפנות קורות חיים מפורטים למפעל תדיראן ת.ד. 1116 - עפולה עלית מיקוד 18110

תדיראן תעשיות מוצרי צריכה חשמליים בע"מ

למוסד בנקאי דרוש/ה

רואה/ת חשבון

למחלקת החשב
עדיפות תינתן לבעלי נסיון
המעוניינים/ות יפנו בכתב יד תוך ציון קורות חיים לת.ד. 52036 ת"א

אדם מכון אדם לאבחון ויעוץ במשאבי אנוש

לחברת היי־טק גדולה במרכז הארץ - דרוש/ה

מנהל/ת שרות

(מישרה 803)
התפקיד:
אחריות על שרות ותכנות מרכזית ל־1,000 משתמשים ברשת מורכבת (UNIX - NOVELL) של מחשבים אישיים ותחנות עבודה.
הדרישות:
■ נסיון בניהול מקצועי של צוותי עבודה טכניים.
■ ידע טכני מעמיק בתחום התקשורת (תוכנה ותקשורת).
■ תודעת שרות גבוהה ותקשורת בינאישית טובה.
■ יכולת תכנון וביצוע של פרוייקטים בתחום התקשורת.
■ השכלה אקדמית – יתרון.

נא להפנות קורות חיים למכון אדם, רח' תבואות הארץ 3, שיכון דן, תל־אביב 69546, בציון מספר המשרה. קו"ח יועברו ללקוח.

מוזיאון ארץ-ישראל, ת"א
דרוש/ה
חשב/ת

הכישורים הדרושים:
□ נסיון בניהול מערכת כספים עסקית
□ כושר ניהול מו"מ
□ כושר הבעה בכתב ובע"פ
□ מגורים באזור ת"א
□ עדיפות לבוגרי מנהל עסקים

המעוניינים יפנו בצרוף קו"ח ורשימת ממליצים, לת.ד. 17068 ת"א, עבור מחלקת כח אדם.

מנהלי מכירות אזוריים ואנשי מכירות לשיווק מוצרים בשעות הערב.
לאזורים: צפון ודרום ירושלים והשרון
03-9228808 עבור רן

לארגון מתקדם ופיתוח בע"מ דרוש/ה

מתכנן/ת פלסטיק

* נסיון בתחום חלקי פלסטיק
* הכרות עם תוכנת סימולציה
נא לשלוח קו"ח לת.ד. 852 [illegible]
או לפקס 09-8800 [illegible]

סיברון טכנולוגיות מידע בע"מ

חברת סיברון הוקמה בתחילת 1994 על מנת לגבש מצויינות בהקמת מערכות שרת-לקוח בוגרות באירגונים מורכבים. סיברון הינה שילוב של אנשי מחשב ותיקים וצעירים, מקוריות עם מקצוענות.
סיברון מתבססת על שני תחומים:
תחום פיתוח יישומים מתמחה בפיתוח מערכות חכמות לשוק ההון, בנקאות וביטוח.
תחום טכנולוגיות מתמחה בשילוב ובפיתוח טכנולוגיות מחשוב בסביבה הטרוגנית:
Windows + Win-NT + Novell + UNIX + IBM M.F
על תחום זה מוטלת גם המשימה לשמור את סיברון בחזית הטכנולוגית.
קיים שילוב הדוק בין התחומים בפיתוח ובגיבוש מתודולוגיות לטכנולוגיות מחשוב חדישות.

הכנה למבחני מיון,
ראיונות עבודה – מכון הדס

רק במכון הדס יום מבחנים מלא 8-7 שעות.
רק בהדס משחקי מצב קבוצתיים בקבוצות גדולות (חשובה התמודדות בתנאי אמת).
הדרכה אישית על פי תוצאות המבחנים, על ידי פסיכולוגים יוצאי המכונים המובילים.
רק בהדס מבדקי יכולת ניהולית לבכירים.
רק בהדס מוכח השיפור במהלך הקורס.
במכון הדס מכירים את דרישות המעסיק ומכוני-המיון
– מנהל מכון הדס ניהל בעבר מכון מיון במשך 6 שנים.
לפורשי צבא קבע – אפשרות לקיחת הקורס ללא תשלום.
הכנה לבחני מיון, ראיון אישי וקורות חיים במכון הדס – המכון הגדול בישראל.
לתאום – 03-5613056

אשד ניהול – בע"מ
חברה לניהול משאבי אנוש
ויעוץ ארגוני

החברה התמחתה במשך 9 שנים ביעוץ ארגון וניהול של מפעלים וחברות בתהליכי שינוי.
שרות יחודי: ניהול משאבי אנוש במפעלים וחברות בגודל בינוני שאין להם כל הצדקה כלכלית להעסקת מנהל כ"א מקצועי פנימי. אשד מתמחה בבניית תשתיות ארגוניות למפעלים בהקמה, בניית מערכי שיווק, גיוס, מיון – ואיבחון מקצועי של עובדים.
מומחים במיוחד במקצועות הניהול, חשיווק, התהנדסת, הביטוח והפיננסים.
אשד מבצעת מודל של פיטוריך והשמות חוץ ארגוניות במוסדות שונים.
עובדי אשד מהווים צוות רב תחומי בעל ניסיון אקדמאי ויישומי רב.

פילת – אגף גיוס והשמה – הכוח לאיתור כוח-אדם

"פילת" הינה החברה הגדולה בישראל בתחום מיון משאבי אנוש. אגף גיוס והשמה ב"פילת" מפעיל תהליכים קפדניים, הכוללים ראיונות, טכניקות הדמיה ומאגר נתונים ממוחשב, באמצעותם מאתרים את העובד ה"תפור" בדיוק עפ"י צרכיך. האגף מאייש קשת מקצועית, המכסה מגוון תפקידים במגוון תחומים ואתה נהנה משירות מקצועי, יחס אדיב ודיסקרטיות מוחלטת. לקוחותינו הם שגרירינו הטובים ביותר. ביניהם תמצא: בנקים, תעשיות מתוחכמות, גופים ציבוריים וכד'.

איי. טי. אל. מעבדות לתקנים בינלאומיים בישראל

חברת איי. טי. אל. (בדיקת מוצרים) בע"מ היא החברה הישראלית המתמחה ברישוי ותקינה בינלאומית של מוצרים. איי. טי. אל. מתמחה בבדיקות תקינה (בטיחות המוצר) ותאימות אלקטרומגנטיות (EMC) ומתן יעוץ לתעשיות האלקטרוניקה, המכונות והחשמל.
מעבדות איי. טי. אל. מבצעות בדיקות מלאות לאישורים ותוי תקן בינלאומיים, כולל עבור הסימון האירופאי החדש, ה-CE. יצרנים יכולים לזכות באישורים הנדרשים מבלי שיצטרכו לשלוח את מוצריהם לחו"ל.
חברת איי. טי. אל. מספקת גם סיוע בנושאים ייחודיים כמו רישוי ציוד רפואי ואישורי סוג עבור ציוד טלפוני וציוד רדיו.
צוות המהנדסים המתמחים של איי. טי. אל. מציע יעוץ טכני מלא ליצרנים שונים על מנת להבטיח התאמת המוצר לתקן מסויים.
לקבלת פרטים נא להתקשר לטל' 03-5339022

לניהול חוות פרחים בקניה דרוש:
בן מושב או קיבוץ
בעל נסיון בענף. ידיעת אנגלית - חובה
נא לפנות בצירוף קורות חיים
לת.ד. 2063 עפולה או לפקס: 06-760007

מבחני מיון

אל תהמר על עתידך!

הדרכה אישית ויסודית למבחני מיון ע"י פסיכולוגים ומאבחנים הטובים בתחום.
מאות משפרים את ציוניהם מדי חודש ב- 30%-40% וזאת עובדה!

תירגול חוזר למשך שנה-ללא תשלום

מכון הדס
המכון המעסוקתי לימודי
המכון הגדול והמקצועי בישראל
רח' קרליבך 11 ת"א (מול בית מעריב)
טל: 03-5613056

למפעל גדול באיזור גדרות (בדרום)
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
דרישותינו:
– בעל/ות סוג 3"ב ומעלה. (יתרון למדופלמים)
– נסיון קודם בהנה"ח ממוחשבת
– מגורים בדרום, באיזור אשדוד - רחובות - אשקלון.
לפנות בכתב, עם פרוט תולדות חיים ונסיון קודם לת.ד. 2574 אשדוד. מיקוד 77124
- סודיות מובטחת -

דרוש/ה לאלתר מזכיר/ה
לחברת שיווק מיוחדת דינמית ומובילה בתחומה
- בעל/ת נסיון מוכח בניהול משרד ועבודה צמודה עם מנכ"ל
- שליטה במעבד תמלילים WORD
- שליטה בעברית ובאנגלית
- משרה מלאה - 5 ימים בשבוע
- מיקום העבודה: איזור התעשיה הרצליה
המועמדים המתאימים מתבקשים לשלוח קורות חיים מפורטים ובכתב יד לת.ד. 32268 ת"א 61322

קריה חולים רגלי הסיון מחפש
אחות מוסמכת
למשרה מלאה, כולל דיור
עדיפות לנסיון בעבודה קהילתית
טלפון מרפאה 06-6915170/1
רכז בריאות 06-6915974 (בערב)
מזכירות 06-6915150

דרוש/ה מחנך/ת עם נסיון
כמורה לספרות, תנ"ך ו/או לשון
פרטים: חנה שחר - קבוץ עין השופט בבוקר 06-868236 בערב 06-368176

כרמלנד ממתקים
אנשי/ות מכירות
לחבילות שי בכל הארץ
דרישות מועדפות לתפקיד:
◆ נסיון במכירות ◆ בעלי כושר שכנוע והחמדה ◆ רשיון נהיגה ורכב חובה
תנאים טובים למועמדים ות המתאימים -ות, עבודה זמנית לחודשים אוג'-ספט' 95
נא לפנות בטלפון 09-963350 לכרמית
או בכתב יד לת.ד. 196 כ"ס עבור אנשי מכירות

מקור גבות דרושה
אחות מוסמכת
בעלת נסיון בעבודה קהילתית
פרטים אצל ישראלה:
בבוקר 06-939112
בערב 06-939222

לבית אופנה במרכז תל-אביב
דרוש/ה
מנהל/ת עבודה
בעל/ת ידע ונסיון רב בתחום התפירה העילית.
לפנות בכתב יד: ת.ד. 11542 ת"א

יש לנו הצעה בשבילך! מה לך יש?
מהנדס/ת יישומים
לעבודה עם כלים ורכיבים מתקדמים
⇦ 1-2 שנות נסיון בפיתוח ASIC/FPGA
⇦ ידע ב Verilog/VHDL - יתרון
⇦ תודעת שרות גבוהה, אנגלית טובה
⇦ בוגרים מצטיינים מוזמנים לפנות
⇦ תנאים טובים למתאימים!
נא לפנות בצירוף קורות חיים ל AST
רח' גולומב 7/ 47 הרצליה 46305
פקס 09-505525 e-mail: ast@actcom.co.il
AST היא מרכז פיתוח לרכיבי ASIC ומשווקת כלי CAE ממשפחת VIEW logic (מהטובים בעולם!)

לפרוייקט חדש בישראל בתחום ייחודי של
מחקרי שיווק
בשיתוף חברה בינ"ל מובילה
מנהל/ת תחום
דרישות הכרחיות
- תואר שני במינהל עסקים/כלכלה/שיטות מחקר.
- נסיון ניהולי-שיווקי (ניהול מחלקה/צוות).
- נסיון של שנתיים בתחום הסקרים/מחקרי שיווק.
- נסיון והיכרות מעמיקה עם מערכות מידע ממוחשבות
- גיל 28-36.
רק הצעות שעונות לדרישות הנ"ל תיענה
- סודיות מובטחת -
נא לשלוח קורות חיים בכתב-יד לת.ד. 3308, רמת-גן 52133

קבוץ גבעות
מטפל/ת
לילד בעל צרכים מיוחדים
טל': ערב - עדה - 07-357769

פילת
לפילת דרוש/ה עובד/ת
לסיוע בביצוע סקרים ופרוייקטים
■ נסיון בעבודה עם גליון אלקטרוני, Windows, ומעבדי תמלילים.
■ יכולת מזכירותית, תודעת שירות ו"ראש גדול".
נא לשלוח קו"ח ל"פילת" דרך פ"ת 114 ת"א 67012 ולציין ע"ג המעטפה מס' משרה 7030
רק פניות מתאימות תיענינה.

המועצה האזורית באר טוביה
[illegible]
מדריכה מרכזת
למועדונית טיפולית אזורית
[illegible]

לעיתון יומי גדול דרוש/ה
מזכיר/ה
דרישות התפקיד:
☐ ארגון וניהול משרד
☐ שליטה במעבד תמלילים QTEXT 5
☐ ידע בתוכנות נוספות
☐ הדפסות
☐ מסירות בעבודה ויחסי אנוש טובים
ימי העבודה: א-ה בשעות 8:00-17:00
נא לפנות לדבורה בטלפון 5632184
או בפקס (החל מיום א') 5625236

למפעל באיזור חאר
טכנאי/ת - הנדסאי/ת תעשיה וניהול
* ניסיון של שנתיים לפחות במח' הנדסת ייצור
* ניסיון בגיליונות אלקטרונים, FOR WINDOWS
* ידע במעבד תמלילים WORD
מתאימים יפנו לאגף משאבי-אנוש
טל. 9234931 או פקס 9231931
סודיות תישמר בקפידה

וולטה כרמיאל בע"מ
דרוש
איש מכירות לתחום השיווק
עדיפות ל:
* נסיון במפעל עתיר שינוע * הנדסאי מכונות
* מגורים בקו ראשל"צ אשדוד * אנגלית
קורות חיים יש לשלוח לוולטה כרמיאל, ת.ד. 5 בן גוריון 11, גבעת שמואל 51905, או לטל: 03-5313233

משוב – מיקצועיות באיוש בכירים

משוב מתמחה באיוש בכירים בכל ענפי המשק ובמיוחד בתעשיה. החברה פועלת ממשרדיה במרכז ובצפון.
למשוב מאגר מועמדים בכירים המתעדכן באופן שוטף. ראיון המועמדים נערך באופן מקצועי ע"י אנשים בעלי נסיון רב וכולל ניתוח ממוחשב.
ההיכרות הרחבה של משוב עם מנכ"לים ומנהלי משאבי אנוש, מהווה את הבסיס לפעילות הנמרצת של החברה, החושבת עליך ומשקיעה מאמץ ניכר בעבודה דיסקרטית אמינה ומהירה.

טיפ

בחינת מיון אחת עלולה לחסום בפניך מאות ארגונים

מוחה של בחינת מיון לעבודה בקביעת עתידך המקצועי הינה רב ומשמעותי מהמשוער: אם אתה נכשל בבחינת מיון במכון מוביל, מעבר לתפקיד ולארגון הספציפי, אתה "פסול" לפחות לתקופה הקרובה לכל מאות הארגונים שעובדים עם מכון זה. לדוגמה, מועמד שלא הצליח להתקבל לבנק הפועלים בעקבות בחינה לא מוצלחת במכון, לא יתקבל גם לבנק לאומי על סמך אותה בחינה, מבלי שתהיה לו היכולת לעשות בחינה חוזרת באותו מכון. כך שהגישה – "אם לא אצליח בבחינה הראשונה אגש שנית" – היא מוטעית מיסודה. כאן אין "מועד ב'". בתקופה הקרובה לא תוכל לגשת לאותו מכון ולהיבחן פעם נוספת.
בתהליך של חיפוש עבודה, בתנאי שוק תחרותיים, אינך יכול להרשות לעצמך "חסימה" נתונה מראש בשל יום בחינות לא מוצלח.
ההכנה והמוכנות לחבנת המבחן הינה משמעותית וקריטית, ונושאת עימה בונוס נוסף: תוצאות מוצלחות מהוות כרטיס כניסה פוטנציאלי לארגונים רבים, המשתמשים בחוות הדעת של אותו מכון בו נבחנת. כוחה של הבחינה תקף עד שנתיים - שנתיים "פטור" ממבחנים מבחינתך...

חנה סלע
מנהלת יח' הדרכה
מכון הדס
הכנה למבחני מיון לעבודה
טל': 03-5613056

טיפ

בחינת המיון - המבחן החשוב ביותר בקריירה שלך

במסגרת עבודתי הופתעתי לגלות שהרבה מועמדים מתייחסים למבחני המיון בקלות ראש.
ראשית, חשוב לדעת שמבחנים אלו קובעים את עתידך!! מכיוון שתוצאותיו אינן טובות במכון מוביל פוסל על חסף את קבלתך לתפקיד המבוקש, ובנוסף חוסם בפניך תפקידים נוספים בארגונים נוספים.
כאם אתה עובר בארגון גדול (בנק, חב' חשמל וכד') קידומך תלוי בבחינה זו. המסר המרכזי הינו – 8 שעות של מבדקים עלולים להכריע את הקריירה שלך.
8 שעות המבחנים מורכבים מעשרות תתי-מבחנים. חשוב שתדע, שתוצאות נמוכות בחלק מתתי המבחנים עלולות להכשילך גם אם בשאר המבחנים ציוניך מעולים.
לדוגמא:
השבוע עבר הדרכה במכוננו איש הייטק שהיה מועמד לתפקיד ניהולי בכיר ולא התקבל. וזאת למרות שהמבחן סיפק כישורים אינטלקטואליים מעולים אולם במבחני הניהול ובמשחקי הקבוצה תפקודו היה בינוני עד נמוך. כמי שבמשך 9 שנים עסקה בכתיבת חוות דעת עבור ארגונים, אני יכולה לומר בוודאות, שמספר קטן של מבחנים חשובים לתפקיד יטו את חוות הדעת לשלילה, למרות ששאר הציונים יכולים להיות מעולים.

מה ניתן לעשות?

דבר ראשון – להתייחס לבחינה ברצינות המירבית. להגיע למבחן לאחר הכנה והדרכה יסודית של אנשי מקצוע.
במכון הדס מועסקים אנשי מקצוע הטובים בתחום, שיכינו אותך לכל סוגי המבחנים (חשיבתיים ואישיותיים), באופן אישי.
חשוב לא לנחש איך אתה משתקף במשחקי קבוצה וכראיון אישי, אלא לשמוע חוות דעת מאיש מקצוע, מה אתה מקרין. גם כשאתה נבחן עבור תפקיד שלא מלהיב אותך, זכור שבחינה זו יכולה לשמש אותך לתפקידים בארגונים אחרים.
לסיכום: הכנה אופרטיבית ומקצועית היא המפתח בנקודה קריטית זו. הקצאת הזמן היא הכרחית.

חנה סלע
מנהלת יח' הדרכה
מכון הדס
הכנה למבחני מיון לעבודה
והמכון העסוקתי-לימודי

לחברה תעשייתית באזור המרכז
דרושים/ות

משרה 01
הנדסאי/ת מכונות
לעבודות בתחום מתקני שאיבה
■ נסיון כהנדסאי/ת מכונות כ–3 שנים.
■ ידיעת השפה העברית על בוריה.
■ ידע באנגלית.
■ בעל/ת רשיון נהיגה.

משרה 02
מהנדס/ת תעשיה וניהול/או מכונות
לטיפול בנושא רכש בחברה
■ הקמת מערכות רכש ממוכנות.
■ טיפול בהגדרות הנדסיות של הרכש בתחום המכני והחשמלי.
■ איתור ספקים בארץ ובחו"ל.
■ יכולת ניהול משא ומתן.
■ ידיעת השפות עברית ואנגלית על בוריין (שפות נוספות יתרון).
נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 52068 ת"א ולציין מס' המשרה.

חברה מבוססת במרכז אפריקה מציעה עבודה למהנדס תקשורת
בעל נסיון מוכח בהקמה ותחזוקה של
- מערכות מיתוג טלפוני
- תמסורות רדיו
- נסיון בתשתיות סיבים אופטיים - יתרון
ידע ויכולת
- שליטה מלאה בשפת האנגלית
- כושר ניהול צוותים מקומיים
ועוד
- העבודה קשורה בנסיעות
- יציאה עם/בלי המשפחה אפשרית
נא לפנות בכתב ל: י.ט.ס. בע"מ
דרויאנוב 5 - תל-אביב 63143

לחברה במרכז הארץ
דרוש/ה
מזכיר/ה לאגף מסחר
- אנגלית ברמת שפת אם
- תכתובת עסקית באנגלית
- ידיעה טובה בעברית
- מסודר/ת ואחראי/ת
- הדפסה עברית אנגלית
- הכרת תוכנות א-ב ו-WORD יתרון
- העבודה במשרה מלאה
קורות חיים יש להפנות לת.ד. 20379 ת"א 61204

לחברה מובילה בציוד תעשייתי
מנהל מחסן מכירות
- ניסיון מוכח בציוד טכני
- ניסיון מוכח בניהול והפעלת צוות עובדים
- מגורים באזור המרכז
- נכונות לעבודה מאומצת
תנאים טובים למתאימים
קורות חיים בכתב-יד לת"ד 1334, ת"א – ל/31097
- סודיות מובטחת -

לחברה ארצית לציוד טכני
דרושים/ות
אנשי מכירות נמרצים
* הנדסאי מכונות/חשמל/מיזוג
* מגורים באזור המרכז
* נכונות לעבודה מאומצת
תנאים טובים למתאימים
קורות חיים בכתב-יד: ת"ד 53360, ת"א
- סודיות מובטחת -

מדינת ישראל
מערכת הביטחון

יעד כשר ומאתגר!

לתפקיד מעניין ובלתי שגרתי
דרוש

אקדמאי דובר אנגלית
לעבודה בצפון הארץ

נתונים נדרשים:

◆ שליטה מלאה בשפה האנגלית. עדיפות לדוברי שפות זרות נוספות.
◆ גיל 40–30. נשוי או עם בת זוג קבועה.
◆ לאחר שירות צבאי מלא. בוגר קורס פיקודי בצה"ל. עדיפות לקצינים.
◆ יכולות בתחום הארגון והתקשורת הבין–אישית.
◆ נכונות למגורים בצפון הארץ במשך תקופת ההעסקה בתפקיד.
◆ רשיון נהיגה חובה.

אנו מציעים:

✓ העסקה על בסיס חוזה מיוחד ל–3 שנים עם אפשרות למגוון תפקידים וקביעות במקום העבודה, עפ"י הצרכים, מתום תקופת החוזה.
✓ רכב צמוד בתום תקופת ההכשרה.
✓ סיוע במימון שכר הדירה באיזור הצפון למשך זמן התפקיד באם תידרש העתקה זמנית של מקום המגורים.

המעונינים, העונים לדרישות דלעיל, יפנו לת.ד. 2133 חיפה, מיקוד 31020 עבור – "דובר אנגלית". בפניה יש לציין פרטים אישיים מלאים, כולל כתובת, מ.ז. וטל. להתקשרות. יש לצרף קורות חיים מלאים.
– פונים מתאימים יענו–
– סודיות מובטחת –

לסלע סיעוד ליווי ועזרה בע"מ
דרוש/ה
עו"ס
למשרה מלאה
☎ 03-5270955

לחברה לשירותי אירוח
דרושות
בחורות נאות
- גיל 18-30
- השכלה תיכונית/אקדמאית
- שפות - יתרון
- תקשורת בין אישית טובה
- הכנסה גבוהה למתאימות
לפנות בצירוף קורות חיים לת.ד. 9500 ת"א 61094
או לטלפון 03-5101468

לישיבה תיכונית
דרושים
רכז הדרכה
מדריכים
לפרטים נא לפנות לת"ד: 10015 רמת-גן

לאל גב, נציגה של חברות אלקטרוניקה בתחום הרכיבים האקטיבים והפסיבים, שמשרדיה בשהם
דרושים/ות:

EL-GAV

מהנדס/ת ישומים
■ מהנדס/ת אלקטרוניקה
■ שליטה באנגלית
■ יוזמה מרץ ומוטיבציה
■ כושר הבעה בכתב ובע"פ
■ יכולת למידה עצמאית
מהות התפקיד:
יעוץ ותמיכה טכנית ללקוחות
החברה עם קשר למחלקת רכש.

מהנדס/ת מכירות
■ הנדסאי/ת / מהנדס/ת אלקטרוניקה
■ הכרות טובה עם רכיבים אלקטרונים (מולכים למחצה).
■ שליטה באנגלית. נסיון במכירות בתחום ההי-טק-יתרון.
מהות התפקיד:
החדרת רכיבים לפרוייקטים בתעשית ההי-טק וניהול מו"מ עם גורמי רכש.

אנו מציעים תפקיד מלא אתגר בחברה צעירה ובתנאים טובים + רכב צמוד.
נא לפנות לטל: 03-9712088, ובערב: 03-9731242 פקס: 03-9712407

דרוש/ה לחברה תעשייתית
מנהל/ת חשבונות ראשי/ת
- ניהול פיננסי וחשבונאי
- ניהול לקוחות/ספקים/גביה
- ניהול בנקים וביטוח
- תמחיר
משרה מלאה
נסיון של 5 שנים לפחות
נא לפנות בקורות חיים בכתב יד לת.ד. 13177, ת"א מיקוד 61131

להברה המייעצת חברות מחו"ל בנושאי ההיי-טק באזור קריון רמת-גן
עובד/ת במישרה מלאה
-מעבד תמלילים עברית-אנגלית (העדפה לידע ב-WORD/WINDOWS)
-שליטה טובה באנגלית.
נא להתקשר 03-5798034

לוח דרושים מעריב

טל: 03-5632140 ● פקס: 03-5632059 ● מודעות דרושים נוספות מתפרסמות במוסף עסקים ובחוברת לוח

חברת תוכנה מובילה בתחום
המחשוב ומוצרים גרפיים מתקדמים - דרושים/ות

מנהל/ת חשבונות

(משרה 017)

סוג 3/2, בעל/ת 3 שנות נסיון לפחות.
חשבשבת וניהול מלאי ממוחשב.
ספקים והתאמות בנקים.
נסיון בחברת היי-טק המתמחה ביצוא - יתרון.

נא לפנות בכתב לסקאנווק, ת.ד. 58159 תל-אביב 61581 או לפקס. 03-490778 בציון מס' המשרה

SCANVEC The Graphics Specialist

המודעה מיועדת לנשים ולגברים כאחד. סודיות מובטחת.

ל-זמן תל אביב דרושה

איש/ת מכירות מנוסה

- מוטיבציה
- נסיון בניהול מו"מ מסחרי
- הופעה נאה
- רכב חובה

העבודה בגוש דן. למתאים/ה תיק לקוחות פעיל
לתאום פגישה נא לפנות לתיקי: טל. 03-5632314

אורט

מכללת ובתי ספר למדעים ולטכנולוגיה מתקדמת
לביה"ס אורט הכרמל בחיפה
דרוש/ה

מנהל/ת

הכישורים הדרושים:
★ תואר אקדמי
★ רשיון הוראה קבוע
★ נסיון בתפקידי ניהול במערכת החינוך, לפחות 5 שנים
★ ידיעת השפות ערבית ועברית ברמת שפת אם - חובה

מועמדים/ות מתאימים/ות מתבקשים/ות לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים לת.ד. 16087 ת"א 61160, מחט"פ.
מועד אחרון להגשת מועמדות כב' באב תשנ"ה 18.8.95

ארדן הנדסת חשמל בע"מ

NISKO ARDAN GROUP

מהמובילים בארץ ביצור ופיתוח לוחות חשמל מתח נמוך ומתח גבוה
דרושים/ות

חשמלאי/ת עבודות שטח

- רישיון חשמל
- נכונות לעבודה מאומצת
- שעות עבודה גמישות

חווט/ת נחושת

- חשמלאי/ת מנוסה
- ניסיון בעבודה בפסי צבירה מנחושת
- ניסיון בבנית לוחות חשמל

לפרטים נא לפנות לת.ד. 35028, תל-אביב 61350

לחב' בינלאומית בת"א
דרושה

מזכירה

✓ שליטה מלאה בעברית ואנגלית כולל הדפסה.
✓ ידיעה בגרמנית - יתרון.
✓ גמישות בהיקף המשרה ושעות העבודה.

נא לפנות בכתב-יד אל ת.ד. 20513 ת"א מיקוד 61203
סודיות מובטחת

לחברה ציבורית גדולה דרוש/ה

מהנדס/ת אזרחי/ת

1. דרישות המשרה:

מהנדס רשום בפנקס המהנדסים בעל 5 שנות נסיון
נסיון בהפעלת צוות עובדים וניהול מערכות עירוניות
נסיון מוכח בנושאים:
א. ביצוע תשתיות ומבני ציבור
ב. קשר עם קבלנים, בדיקת כמויות וחשבונות.
ג. הכנת מפרטים וכתבי כמויות לפרוייקטים טיפול בהתכחבות.
ד. ידע מקיף בחוקי הבניה והתכנון.
ה. שליטה מלאה בשפה העברית.

2. מתכנן/ת ערים

דרישות המשרה:
א. תואר ראשון בבינוי במוסד אקדמאי מוכר בארץ.
ב. נסיון מוכח של 5 שנים לפחות בתכנון ו/או ליווי תוכניות בנין ערים.
יועדפו בעלי תואר ראשון באדריכלות/הנדסה אזרחית.

מועמדים מתאימים יפנו בכתב יד בצירוף קורות חיים ותעודות המעידות על השכלה, הסכמה, ונסיון, עד לתאריך ה-4.8.95 לת.ד. 509 קרית אתא.

ד"ר עדנה פשר ושות'

יועצים לניהול
EdnaPasher Ph.D. & Associates Management Consultants

אנו מצרפים לצוות היועצים של משרדנו

כלכלן/ית

בוגר/ת מנהל עסקים/שיווק

דרישות התפקיד:
- צעיר/ה נמרץ/ת.
- מחוייבות לעבודה מאומצת ובשעות לא שגרתיות.
- יכולת ונכונות לעבודת צוות.
- עניין להתמודד עם אתגרים בלתי שגרתיים.
- שאיפה ומחוייבות לטיפוח קריירה מקצועית.

נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 9176 ת"א או לפקס: 09-546184 בציון משרה מספר 3230

נגב סטאר בע"מ

למחלקת הספנות דרוש/ה:

עוזר/ת למנהלי התפעול והחכירות

תואר ראשון בכלכלה, מחשבים או מדעים. שליטה באנגלית.

מסלול הקידום במשרה זו איננו לתפקידי ניהול בכירים.
המועמד/ת המתאים/ה יוכשר לתפקידו בנושאי ספנות.
עדיפות לקציני ים בצי סוחר.
מקום העבודה באשדוד.

קורות חיים נא לשלוח לת.ד. 15293 אשדוד 77051

המשטרה אתגר

לקרנות השוטרים דרוש/ה

ראש יחידה

▲ תואר ראשון בכלכלה/ראיית חשבון
▲ כושר ניהול וארגון
▲ כושר הבעה בכתב ובע"פ
▲ בריאות תקינה
▲ ניסיון של 5 שנים.

מקום העבודה במטה הארצי בירושלים.

העונים לדרישות הנ"ל, ישלחו קורות חיים למנכ"ל קרנות, מר ליזרוביץ, טל' 02-309680.

למוסד ציבורי גדול באזור הנגב

דרוש/ה

מהנדס/ת טכנאי/ת בנין לפיקוח על עבודות בנין

דרישות התפקיד:
- נסיון של 3 שנים לפחות בפקוח על עבודות בניין
- בעל יכולת נהול מו"מ עצמאי עם קבלנים
- שליטה מלאה בשפה העברית
- בדיקה ואישור כמויות וחשבונות
- לאחר שירות צבאי מלא בצה"ל
- רשיון נהיגה

המעונינים יפנו בכתב לת"ד 7093, ת"א למודעה מס' 727.

דרושים/ות

מפתחי הדרכה

בעלי נסיון בפיתוח קורסים,
כתיבת שעורים ומערכי שיעור

◁ עדיפות ליוצאי מפ"ה/צה"ל ובעלי סיווג בטחוני
◁ יתרון לבעלי נסיון בפיתוח חומר והדרכה בפועל על מערכות ממוחשבות.

כתבים טכניים

◁ בתחום אלקטרוניקה ומכונות
◁ יתרון לבעלי שפת אם אנגלית

קורות חיים ונסיון-נא לפנות ל: ת.ד. 39774 ת"א 61397

לחברה בינ"ל לשיווק רכיבים אלקטרוניים

ACD

דרושים

אנשי מכירות

לסניף הישראלי

- נסיון במכירות בתחום רכיבים אלקטרוניים
- יחסי אנוש מעולים
- תנאים טובים
- רשימת ממליצים

- סודיות מובטחת -

על הפונים לשלוח קורות חיים לפקס 03-6191980 לידי דויד

כצעון

חוגי טבע וטיולים

מדריכי/ות טיולים

- בעלי הכשרה בידיעת הארץ
- נסיון מוכח

רכז/ת הדרכה

- יכולת ארגון וניהול צוות הדרכה
- נסיון מוכח-חובה • יחסי אנוש מעולים

מדריכים/ות לחוגי טבע

לקבלת פרטים וקביעת מועד לראיון נא לפנות בטל': 6953284, 03-6919350

לחברת שיווק כלים לעיבוד שבבי
דרוש/ה

מנהל/ת טכני

דרישות התפקיד:
- אחריות על תפעול ולוגיסטיקה
- תמיכה טכנית ללקוחות ואנשי מכירות

כשורים נדרשים:
- מהנדס/ת מכונות -יתרון
- נסיון במכירות ושיווק, בתחום חמה
- כושר ניהול צוות והדרכתו
- גיל עד-35
- יחסי אנוש מעולים
- שליטה מלאה באנגלית בע"פ ובכתב
- מגורים באזור המרכז

למתאימים, נא לשלוח קורות חיים מפורטים ל: בכירים דרך הים 84 א', חיפה מיקוד 34746 עבור משרה 200

לקיבוץ שער הגולן

דרוש/ה:

אח/ות מוסמך/ת

עבודה: בוקר, ערב
טלפון: 06-757380, 06-757429

למוסד ארצי לבנייה

דרוש

מהנדס בניין/אדריכל

לסיוע בעבודה טכנית

שליטה בשפה העברית
מתאים לגמלאי בעבודה חלקית

יש לשלוח קורות חיים לת"ד 37502, ת"א 61000, עבור פנינה

אפריקה ישראל להשקעות בע"מ

דרוש/ה

חשמלאי מוסמך

- בעל תעודת חשמלאי מוסמך
- ידע במערכות מיזוג אוויר מרכזיות
- נסיון מעשי של 5 שנים
- נכונות לעבודה במשמרות

המתאימים יפנו בצירוף קורות חיים בכתב יד לת.ד. 29238 תל-אביב מיקוד 61241

למפעל תעשייתי דרושים

1. מחסנאי בעל נסיון בניהול מחסן חומרי גלם
2. פקידת משרד כללית

קורות חיים בפקס 03-6777838 טל: 03-6771037 לרחל

למושב נאות הכיכר

דרוש

מכונאי דיזל להפעלת מוסך - כעצמאי

מגורים במקום

טל' 07-552091/557912, פקס' 07-554588

טאואר סמיקונדקטור היא חברה מובילה בתחום יצור מעגלים משולבים בטכנולוגיה של 0.8μm ומפתחת טכנולוגיות בתחום ה-0.6μm ו-0.5μm.
בשנה האחרונה גדל כושר הייצור של החברה בלמעלה מ-50% והיא מעסיקה כ-600 עובדים.

חברה עם איכות חיים אחרת

פיסיקאים/ות מהנדסי/ות חומרים/כימיה/מכונות

או מתחומים אחרים של המדעים המדוייקים

לפיתוח תהליכים לקראת הדור הבא של המוליכים למחצה ומעורבות ברכישה והפעלה של טכנולוגיות מתקדמות.

מהנדסי/ות חשמל

מרצים ובעלי כושר לימוד גבוה, להובלת מערך תמיכה ללקוחות בארץ ובחו"ל (נסיון לא הכרחי).

טכנאי/ות הנדסאי/ות אלקטרוניקה/ מכשור ובקרה

לאחזקת מכונות רב תחומיות משובצות מחשב.

מהנדסי/ות חשמל

לתכנון ופיתוח שבבי בדיקה לטכנולוגיות VLSI עתידיות.

הנדסאי/ת תעשייה וניהול

למעקב אחרי ביצוע תכניות ייצור, הטמעת שיטות תכנון ובקרת ייצור ולתמיכה במערכת ממוחשבת לניהול רצפת הייצור (נסיון לא הכרחי).

טכנאי/ת הנדסאי/ת כימיה

לתפעול מעבדה כימית אנליטית, ביצוע ביקורות קבלה ואנליזות כימיות "רטובות".

נא לפנות בצרוף קורות חיים, תעודות וציונים אל: טאואר סמיקונדקטור, ת.ד. 619 מגדל העמק 10556 עבור מחלקת גיוס עובדים, או לפקס: 06-506560, או e-mail: csglmh@mhvx00.tsl.co.il.
סודיות תשמר בקפידה. אפשרי סיוע בהעתקת מקום מגורים.

TOWER SEMICONDUCTOR LTD.

מוליכים אותך לעתיד

פורמולה שרותי תוכנה

פורמולה בית התוכנה המרכזי בקבוצת פורמולה קולט אנשי/ות תוכנה למשרות קבועות בכל רחבי הארץ דרושים/ות בדחיפות אנשי/ות מחשב בתחומים הבאים:

לפרויקטים בנקאיים

- מנהל/ת פרוייקט דובר/ת אנגלית לפרוייקט בחו"ל. (פיתוח בארץ) SYBASE/POWER BUILDER.
- תוכניתנים/ות-מנתחים/ות בעלי נסיון בלפחות אחד מהתחומים הבאים: COBOL-CICS, IMS, DB2
- תוכניתני/ות-מנתחי/ות COBOL + ADABAS NATURAL 2

תשתיות

- ראש צוות - DBA ל-ADABAS רצוי היכרות גם עם מסדי נתונים טבלאיים
- מפעילי/ות AS-400

לפרויקטים לוגיסטיים

- מתכנתים/ות - מנתחים/ות DBA ORACLE.
- מנתח/ת מערכות בתחום כח אדם
- מתכנתים/ות-מנתחים/ות למערכות CLIENT SERVER- POWER BUILDER

לפרויקטים רפואיים

- מנתחי מערכות PC ו-MF
- מעצבים/ות - תוכניתנים/ות NATURAL - ADABAS
- אנשי/ות מרכז מידע היכרויות עם כלי DATA WAREHOUSE בסביבת UNIX

נא לשלוח קורות חיים אל: פורמולה שרותי תוכנה בע"מ ת.ד. 2062 הרצליה מיקוד 46120 עבור משאבי אנוש תוך ציון על המעטפה מודעה מס' 86 סודיות מובטחת.

האנשים שמאחורי הנוסחה

למפעל עתיר ידע

מנהלות משאבי אנוש

- אקדמאי/ת, בעל/ת נסיון בתחום מו"מ, נהול ופיתוח כח-אדם
- אנגלית ברמת שפת אם
- מקום העבודה בירושלים

המיון נעשה ע"י חברת "שילוב" - השמת כח אדם

קורות חיים לשלוח לפקס: 02-250703

למפעל עתיר ידע

מנהלות רכש

- נסיון מוכח בתחום הייטק בענף האלקטרוניקה
- כושר ניהול, ארגון ומו"מ
- אנגלית ברמה גבוהה
- מקום העבודה בירושלים

המיון נעשה ע"י חברת "שילוב" - השמת כח אדם

קורות חיים לשלוח לפקס: 02-250703

מכשור בע"מ

מפתחת, מייצרת ומשווקת מערכות AUTOMATED OPTICAL INSPECTION לבקרת ייצור בתעשית המוליכים למחצה. המערכת משלבת תחומי הרכשת ועיבוד תמונה, מערכות הנעה, אלקטרוניקה דיגיטלית ואנלוגית ואלגוריתמים מתוחכמים. החברה מיצאת מוצריה לחברות IC מהמובילות בעולם.

ראש צוות חומרה

(משרה מס 77080)

לפיתוח חומרה בתחום ראיה ממוחשבת בסביבת עיבוד מקבילי.

- מהנדס/ת אלקטרוניקה.
- נסיון קודם בניהול צוותי פיתוח.
- נסיון בפיתוח מערכות רב ותחומיות
- יצירתי/ת וצעיר/ה ברוחו/ה.

לאגף הפיתוח

System Administrator

(משרה מס 77100)

לניהול תשתית רשת מחשבי החברה המבוססים על SUN ו-PC והמקושרים ברשת TCP/IP ו-NOVELL.

מהנדס/ת אפליקציה

(משרה מס 76070)

לתמיכת לקוחות המערכת בשלבי המכירה, הדרכה טכנית ופתרון בעיות טכניות.

- מהנדס/ת אלקטרוניקה או פיסיקאי/ת - בעל/ת נסיון בתחום IC.
- התפקיד מחייב נסיעות תכופות לחו"ל.

מהנדסי/ות אלקטרוניקה

(משרה מס 76050)

לפיתוח ואינטגרציה של נושאי חומרה מגוונים בתחום ראיה ממוחשבת, בסביבת עיבוד מקבילי, מרמת הכרטיס ועד רמת המערכת.

- 3 שנים נסיון לפחות בפיתוח חומרה דיגיטלית ו/או אנלוגית.
- עדיפות לבעלי/ות נסיון בתחום רכיבי CCD ו/או תכנון מעגלים מהירים.

לאגף התפעול

הנדסאי/ת אלקטרוניקה

(משרה מס 74010)

- נסיון במערכות אלקטרוניקה/אופטיקה/מחשב.
- ידיעת השפה האנגלית.

הנדסאי/ת אלקטרוניקה

(משרה מס 74011)

- נסיון בעבודה עם תוכנת ORCAD.
- נסיון בעבודה עם רכיבים מיתכנתים PLD/FPGA.

רכז/ת קבלני משנה עיבוד שבבי וזיווד

(משרה מס 74030)

- הנדסאי/ת מכונות / תעשיה וניהול.
- נסיון קודם במפעל היי-טק.
- הכרת שוק הספקים בארץ.
- יכולת אישית גבוהה.

הנדסאי/ת תעו"נ לגוף תפ"י

(משרה מס 74050)

- רצוי נסיון במערכות MRP

הנדסאי/ת טכנאי/ת מכונות /אלקטרואופטיקה

(משרה מס 74060)

- להרכבות מכנו אופטיות.

קורות חיים נא לשלוח אל: אורבוטק, מכשור, ת.ד. 215 יבנה 81102, בציון מס' המשרה המבוקשת. סודיות מובטחת.

אשד רובוטק

דרוש/ה

בעל/ת תואר ראשון בהנדסה או במדעים

לריכוז פעילות הכנת ספרי לימוד למעבדות במדע וטכנולוגיה.
כפיפות ל-Curriculum Development Manager

דרישות התפקיד:
- נסיון בהוראה של 3-5 שנים
- יכולת הבעה בעברית, בכתב ובע"פ. אנגלית-יתרון
- נסיון בעבודה בסביבות ממוחשבות

קורות חיים מפורטים ומודפסים לשלוח למנהלת משאבי אנוש ומינהל, ת.ד. 13234 ת"א 61131
- סודיות מובטחת -

הלפרין

שרותי ניהול בע"מ
הלפרין שרותי ניהול בע"מ עוסקת בייעוץ, פיתוח ויישום מערכות מידע ניהוליות בארגונים גדולים תוך שימוש בכלי תוכנה מתקדמים.
דרושים/ות

מנתחי/ות מערכות

בעלי/ות רקע בנקאי

רואי/ות חשבון

בעלי/ות רקע במיחשוב/נתוח מערכות

קורות חיים נא לשלוח להלפרין
שד' בן גוריון 77 ת"א 64514
פקס. 03-5224402
- סודיות מובטחת -

המשך מודעות לוח מחוברת לוח עמ' 29

דירות

תל-אביב

■ תל-אביב — דירות למכירה

מס' חד'	מ"ר	מחיר ב-$	קומה/מתוך	מעלית	הערות	רחוב	טלפון	קוד
■ פנטהאוזים ודירות גג								
5	180	570,000	4	✓	מרפסת גג ענקית	רחוב שקט "ירחל"	03-5233088	12638
■ 4 חדרים ויותר								
4	110	289,000	3/4	✓	מסחות משקיעה משופצת	כיכר מלכי ישראל	מגמה 03-6046237	12642
■ 3-3½ חדרים								
3			3/4		עוקית+מרפסות, 3 כ"א, בחזית	בפינסקר,פרטי,מיידי	03-6421062	12630
■ 2-2½ חדרים								
2	60		2		עורפי,שמור,דו"ש 5400907	שקט,צפון ת"א	03-5712880,3236880	12686
2	65	175,000	2/3		נוף מהמם לים	ביקון שקט לגורים	03-5236228	12647
2.5	66	207,000	קק		משופצת + גינה, לא בטאבו	בצפון השקט	03-5221858, 5224004	12652
2.5	75	239,000	3/3		+מרפסות פוטנציאל אדיר	סמוונת	03-6046237	12643

■ תל-אביב — דירות להשכרה

מס' חד'	מחיר $ חודשי	קומה	על'	תאריך כניסה	הערות	רחוב	טלפון	קוד
■ דירות להשכרה								
1	400	קק	✓	מיידי	דירת סטודיו מרווחת ויפיפיה	במרכז היפה	03-5235228	12685
2	600	2	✓	מיידי	דירה ספציוע מרוהטת חלקי	בצפון צירלסון	03-5235228	12648
2	850	2	✓	מיידי	מעוצבת אפשרות בתמה גבוהה	שקטה וזה צדק	03-6235228	12683
3	800	2	✓	מיידי	לאחר שיפוץ מרוהטת	ליד הסינרמה	5376207/5 6730949	12647
3	760	3	✓	1/9/95	+2 ב-$880,שקטה וגם לשותפים	אוסישקין הטוב	03-6044938	12660
3.5	880	2	✓	מיידי	מרוהטת קומפלט + מזגן	צפון ריזנוף	03-201981 ,5224596	12660
4	1,300	4	✓	מיידי	גג, מזגנים,ללא תיווך+מעלית	דובנוב	03-6910392	12646
5		6	✓	מיידי	+מעלית+מרפסות לבעלי יכולת	גבעת הפרחים קנדין	03-5492163	12636

■ תל-אביב — וילות ובתים למכירה

מס' חד'	מחיר ב-$	מ"ר בנוי	מ"ר מגרש	הערות	רחוב	טלפון	קוד
■ וילות בתים למכירה							
6		100	268	אפשרות בניה 2 יחידות	נוה צדק	03-5221858, 5224004	12652

■ תל-אביב צפון — דירות למכירה

מס' חד'	מ"ר	מחיר ב-$	קומה/מתוך	מעלית	הערות	רחוב	טלפון	קוד
■ פנטהאוזים ודירות גג								
4		330,000			הזדמנות משקיעה ויפה+גג	רמות צהלה "דיור 2000"	03-6420066	12681
■ 4 חדרים ויותר								
6			5/7	✓	במגדל יוקרה מפואר+מרפסת	ברמא"ב מיידי אביב אחזות	03-6414730	12631
6	186	420,000	6/7	✓	מסבה ענק, לובי מפואר	שלום אש, הדר יוסף	03-491666	12644
■ 2-2½ חדרים								
2.5			2		אפשר בניה,שקט צמרת השחן	עיר שמש,בלעדי	03-5496749	12621

■ תל-אביב צפון — דירות להשכרה

מס' חד'	מחיר $ חודשי	קומה	על'	תאריך כניסה	הערות	רחוב	טלפון	קוד
■ דירות להשכרה								
5	900				משופצת+מזגן+ארונות ס.מעלה	הדר יוסף "דיור 2000"	03-6420066	12678

■ ת"א צפון — וילות ובתים למכירה

מס' חד'	מחיר ב-$	מ"ר בנוי	מ"ר מגרש	הערות	רחוב	טלפון	קוד
■ וילות בתים למכירה							
	2,160,000	330	850	לבעלי יכולת חדשה ומפוארת	צהלה בלעדי צמרת השרון	03-5496749	12677
0		300	550	מיוחד,חייב להמכר משופץ+מרתף	תל ברוך 1-סא מלרין	03-5401174	12630

אזור המרכז

■ רמת-גן — דירות להשכרה

מס' חד'	מחיר $ חודשי	קומה	על'	תאריך כניסה	הערות	רחוב	טלפון	קוד
■ דירות להשכרה								
2			✓	1.8.95	יפה,חצי מרוהטת	רח' שקט וקטן	08-227623	13813

■ גבעתיים — דירות למכירה

מס' חד'	מ"ר	מחיר ב-$	קומה/מתוך	מעלית	הערות	רחוב	טלפון	קוד
■ 3-3½ חדרים								
3.5	100	260,000	על/6	✓		באלומות בותסבר	08-7746684	12610
■ 2-2½ חדרים								
2	65	140,000			מרווחת,מיידית,מצוינת למשקיעים	המביא "דירות 2001"	03-5730395	12626

■ גבעתיים — וילות ובתים למכירה

מס' חד'	מחיר ב-$	מ"ר בנוי	מ"ר מגרש	הערות	רחוב	טלפון	קוד
■ וילות בתים למכירה							
6	580,000	180	250	מחולק כיום לשתי דירות	המאור 1	03-314428	12639

■ בני-ברק — דירות למכירה

מס' חד'	מ"ר	מחיר ב-$	קומה/מתוך	מעלית	הערות	רחוב	טלפון	קוד
■ 2-2½ חדרים								
2.5	70	128,000	1/3		מרווחת שקטה באזור מעולה	הוגן	03-5792726	12629

■ פתח-תקוה — דירות למכירה

מס' חד'	מ"ר	מחיר ב-$	קומה/מתוך	מעלית	הערות	רחוב	טלפון	קוד
■ פנטהאוזים ודירות גג								
4		225,000	3/3		+חצי על הגג,מרווחת מושקעת	בקרבת בלינסון "דיור 2000"	03-6420066	12609

■ פתח-תקוה — וילות ובתים להשכרה

מס' חד'	מחיר $ חודשי	מ"ר בנוי	מ"ר מגרש	תאריך כניסה	הערות	רחוב	טלפון	קוד
■ וילות ובתים להשכרה								
2.5	700	70		מיידי	מיקום מקסים אפי למרוהט	ק.מטלון בלעדי קנדין	03-5492163	12634

מכירת מחסן – כדירה יוקרתית פיצויים בגין ההפרה

מאת: עו"ד אסתר ורשואר

על פי הסכם מכר, רכשה התובעת זכויות שהיו למוכר, לקבל חכירה לדורות ממנהל מקרקעי ישראל לגבי דירה מסוימת, במחיר מוסכם של $110,000.

מתוך אשר קישר בין התובעת - הקונה לבין המוכר תיאר את הדירה כדירה חדשה.

רק לאחר קבלת החזקה בדירה, נוכחה הקונה לדעת כי בדירה ליקויים רבים הנראים לעין, כגון העדר הסקה מחמת הינתקות הדיירים האחרים מההסקה המרכזית, רטיבות בקירות, פגמים בלוחות שיש בארוני החלונות, אי יכולת להשתמש באינטרסול וכדומה.

פגמים אלה התחייב המוכר לתקן במסמך נפרד, על אף התחייבותו זו לא תיקן המוכר כל שהתחייב לתקן.

חודשים ספורים לאחר שהקונה החלה להתגורר בדירה, הוברר לה לתדהמתה, כי נורות הביוב המצויים סמוך לדירה, עולים על גדותיהם ומציפים דירתה כמי שוטפין.

בנוסף לכך התברר לקונה, כי המוכר מעולם לא קיבל היתר לבנית דירה זו למטרת מגורים.

עוד הוברר לקונה, כי המוכר השתמש במשך שנים רבות ביחידה זו כמחסן, ורק בטרם חתם עם הקונה על החוזה, הפך את המחסן לדירה.

הקונה הגישה תביעה לבית המשפט, ותבעה פיצויים על הנזקים הרבים שנגרמו לה, והשבת כספים שלטענתה שולמו מעבר לראוי.

בדיון שהתקיים בפני בית המשפט, הוכח כי המוכר הפך בשלב מאוד מאוחר את המחסן לדירה, וזאת מבלי לקבל היתר על כך, היתר שכנראה לא ניתן כלל לקבלו.

עוד קבע בית המשפט, כי המוכר מכר לתובעת את הדירה מבלי לציין בפניה כי הדירה מחוברת ישירות לרשת הביוב.

כן נפסק כי בהיתר הבניה המקורי שקיבל המוכר צוין במפורש כי היחידה שמכר בתור דירה נועדה למחסן, ובפועל המוכר מעולם לא קיבל היתר להפוך את המחסן ליחידת מגורים.

בנוסף לכל האמור לעיל, קבע בית המשפט כי על פי תקנות התכנון והבניה על מנת להפוך מחסן לדירת מגורים יוקרתית, היה על המוכר לאבטח כי יחידה זו לא תוצף במי שפכים, וזאת יכל הוא לעשות על ידי חיבור מתאים לרשת הביוב.

לאור זאת, ערכאת העירעור לא מצא כל מקום להפחית חיובים כספיים בהם חויב המוכר, בגין הרצאות ונזקים שנגרמו עקב הצפות מי ביוב, חילחול מי הגינה, ניקוי שטיחים ודירות ערכם.

מחיר מודעת מילים

לוח מעריב

במדור

דירות למכירה

8 פרסומים (4 ג' + 4 ו') 396 ש"ח

4 פרסומים (2 ג' + 2 ו') 286 ש"ח

ליקויי תכנון ובנייה וזכויות דיירים

מאת: ד"ר אינג' אברהם בן עזרא

בתביעה שהגישו דיירים בישוב אריאל נגד חברה קבלנית לבנייה אשר מכרה להם דירות מגורים, נפסק בבית משפט השלום בתל אביב סכום פיצויים כספיים בסך של כמאה אלף ש"ח לדירה בממוצע.

התביעה נסבה על ליקויי תכנון ובנייה, וביניהם:

– מדרגות פנימיות בניגוד לתקנות.
– פרוזדורים צרים.
– מערכות ביוב בניגוד להל"ת.
– מעקים לא בטיחותיים במגרש, בניגוד לחוק.
– יציאה משנית מהדירה ברוחב צר מדרישת התקנות.
– ליקויי מיגון.
– ליקויי אוורור.
– אמבט לא מרופן.
– ועוד...

התביעה הוגשה על פי חוות דעת מקצועית של ד"ר אברהם בן עזרא, אשר נחקר ארוכות בבית המשפט, כמומחים אחרים בתיק זה. עורך הדין של הדיירים – רם אורן.

פסק הדין ניתן באפריל 1992, והצדדים הגישו ערעורים הדדיים שהתבררו בבית המשפט המחוזי בתל אביב.

תוצאת הערעור - שנפסקה במאי 1995 – היא השארת פסק הדין דלמטה על כנו, תוך תיקונים בגין טעות בסוג הדירות, וטעויות חשבוניות.

פסק דין זה – בעיקר בחלקו שהתברר בבית משפט השלום, זוכה להתייחסות עניינית לליקויי תכנון ובנייה ספציפיים – מהווה נדבך נוסף בזכויות רוכשי דירות.

■ קרית-אונו — דירות למכירה

מס' חד'	מ"ר	מחיר ב-$	קומה/מתוך	מעלית	הערות	רחוב	טלפון	קוד
■ 2½-3 חדרים								
3	74		3/4		דו"ש,מזגן	מרכזי	בערב: 03-6342663	

אזור השרון

■ רמת-השרון — דירות למכירה

מס' חד'	מ"ר	מחיר ב-$	קומה/מתוך	מעלית	הערות	רחוב	טלפון	קוד
■ 4 חדרים ויותר								
4		298,000	2		בתיקום הטוב ביותר! הזדמנות!	כאה בלעדי צמרת השרון	050-298776	
6	170			✓	עוקית מדהימה לבעלי יכולת	רוד שקט	03-5492163	

■ רמת-השרון — וילות ובתים למכירה

מס' חד'	מחיר ב-$	מ"ר בנוי	מ"ר מגרש	הערות	רחוב	טלפון	קוד
■ וילות בתים למכירה							
		160	437	בית ישן שטח עם פוטנציאל	מורשה "אופק נכסים"	03-5470999	

■ רמת-השרון — וילות ובתים להשכרה

מס' חד'	מחיר $ חודשי	מ"ר בנוי	מ"ר מגרש	תאריך כניסה	הערות	רחוב	טלפון	קוד
■ וילות ובתים להשכרה								
3.5		110	500	20.8	מערבית ברחוב שקט	קרוב למרכז	אופק נכסים 5470999	

■ הרצליה — דירות להשכרה

מס' חד'	מחיר $ חודשי	קומה	על'	תאריך כניסה	הערות	רחוב	טלפון	קוד
■ דירות להשכרה								
3	610	3	✓	12/8	ריהוט חלקי	שכ' שביב	אמיר 09-578604	

■ הרצליה — וילות ובתים למכירה

מס' חד'	מחיר ב-$	מ"ר בנוי	מ"ר מגרש	הערות	רחוב	טלפון	קוד
■ וילות בתים למכירה							
4.5		210		בן שנה וחצי פינתי יפה	בצעירה "אופק נכסים"	03-5470999	

■ רעננה — דירות להשכרה

מס' חד'	מחיר $ חודשי	קומה	על'	תאריך כניסה	הערות	רחוב	טלפון	קוד
■ דירות להשכרה								
3.5	650	1		1.8.95	מיוחדת מזגן+חדר עבודה	הגדוד העברי	09-9222777	

■ הוד-השרון — דירות להשכרה

מס' חד'	מחיר $ חודשי	קומה	על'	תאריך כניסה	הערות	רחוב	טלפון	קוד
3.5	520	2	✓	ספטמבר	חניה+דו"ש	בני-ברית	09-9941138	

■ כפר-סבא — דירות להשכרה

מס' חד'	מחיר $ חודשי	קומה	על'	תאריך כניסה	הערות	רחוב	טלפון	קוד
3	470	3	✓	מיידי	מסודרת ריהוט חלקי שקטה	רוד המפלט	03-318281	

חולון/בת-ים

■ חולון — דירות למכירה

מס' חד'	מ"ר	מחיר ב-$	קומה/מתוך	מעלית	הערות	רחוב	טלפון	קוד
■ 3-3½ חדרים								
3.5	83	186,000	6/7	✓	חנית מזגן, דו"ש	ביאליק 160	03-5037137,052-506296	

■ חולון — דירות להשכרה

מס' חד'	מחיר $ חודשי	קומה	על'	תאריך כניסה	הערות	רחוב	טלפון	קוד
■ דירות להשכרה								
4	570	2	✓	מיידי	מסודרת מושקעת, 050-306218	קדושי קהיר	03-5059347	

■ בת-ים — דירות להשכרה

מס' חד'	מחיר $ חודשי	קומה	על'	תאריך כניסה	הערות	רחוב	טלפון	קוד
3	550	7	✓	מיידי	חנית מעלית מרוהטת	רב-מימון	03-5814915	

ראשון-לציון

■ דירות למכירה

מס' חד'	מ"ר	מחיר ב-$	קומה/מתוך	מעלית	הערות	רחוב	טלפון	קוד
■ 4 חדרים ויותר								
4	103	180,000	4/8		חזית+חניה מושקעת	הרצית 11 ראשל"צ	03-5490688	

■ דירות להשכרה

מס' חד'	מחיר $ חודשי	קומה	על'	תאריך כניסה	הערות	רחוב	טלפון	קוד
■ דירות להשכרה								
4	620		✓	מיידי	מרוהטת חלקית ומושקעת	הרצית 11 ראשל"צ	03-5490688	

אזור חיפה והצפון

■ חיפה — דירות למכירה

מס' חד'	מ"ר	מחיר ב-$	קומה/מתוך	מעלית	הערות	רחוב	טלפון	קוד
■ 4 חדרים ויותר								
4	110	210,000	2/2		מרווחת מעט דיירים	קדימה, בכרמל "אורגל"	04-388220	

■ חיפה — וילות ובתים למכירה

מס' חד'	מחיר ב-$	מ"ר בנוי	מ"ר מגרש	הערות	רחוב	טלפון	קוד
■ וילות בתים למכירה							
6	360,000	155		פנטהאוז בבנייה מתאים לנכה+גמף	אחוזה ר.אלמוני "אורגל"	04-388220	

רכב

דגם	שנה	סמ"ק	אוט'	מזגן	יד	ק"מ	מחיר	הערות/תוספות	טלפון	קוד
■ אוטוביאנקי										
פלה	89	1000				90,000	גמיש	+רדיו-דיסק	03-6834152	12636
■ אמריקאיות										
■ פונטיאק										
LE 6000	91	3100	✓	✓	2		מחירון	שמור+כל התוספות	050-304276 09-498496	12641
■ ג'יפים										
■ סוסה										
סוסה	93		✓	✓	1			סגור,מהשכרה	050-271928,03-9605089	12668
■ דייהטסו										
■ דייהטסו אפלאוז										
אפלאוז X	93			✓			49,000	מחברה+כל התוספות לא בשבת	03-6063478	12646
אפלאוז X	91	1600		✓	1	28,000	42,600	שמורה+תוספות	050-216084,09-580871	12628
אפלאוז	95	1600		✓	1	12,000	מחירון	ה"כ אזעקה אדומה	03-9220101 03-9302523	12627
■ מיצובישי										
■ מיצובישי גלאנט										
GLI	91	1800		✓	1	55,000	מחירון	אזעקה ה"כ מצב מצויין	03-9612243	12664
■ מסחריות וטנדרים										
■ G.M.C.										
[illegible]	89	3700	✓	✓	3	130,000	48,000	מזגן מפוצל+ה"כ ע:03-6894343,ב:03-317411		12689
[illegible]	95	6500	✓	✓	1	6,500		מפואר כל התוספות	02-810086	12684
■ סובארו										
[illegible]	88	1800		✓	1		מחירון	לרבקה א'-ה'	03-5617043	12666
[illegible]	88	1600		✓	1		מחירון	לרבקה א'-ה'	03-5617043	12668
■ פולקסווגן										
טרנספורטר	87	1600		✓			מחירון	טורבו קומבי	09-696486,696223,050-294160	12623
טרנספורטר	87	2000			1			דבל,בהזדמנות,פרטית	050-279161,09-682848	12662
קרוול	92	2600		✓	1	134,000		מתיירת	09-986002	12649
■ פורד										
טרנזיט	91			✓				יחד קירור בנין+ה"כ	03-5470095 5470250	12687
■ ניסאן										
סני	94	1600	✓	✓	1	35,000	גמיש	+תוספת "סוכנות ניסן" הרצליה	09-558047	12603
■ סובארו										
■ סובארו ג'סטי										
ג'סטי	93	1000		✓	1	38,000		טסט לשנה	09-981120 052-586072	12611
■ סובארו לאגסי										
לגסי	90	1600	✓	✓	2	60,000	מחירון	יפיפה שמור+ה"כ ע.03-7518584,ב.09-986376		12663
■ סובארו 1300										
DL	81	1300			3	143,000	גמיש	טסט לשנה,מצב טוב	03-6990908	12671
■ סובארו 1600										
[illegible]	87	1600					גמיש	במצב מצוין,מיום א'	03-5747849,6414456	12606
GL	89	1600	✓	✓	2	125,000	מחירון	ה"כ,ר"מ,ח"ח	09-429230 09-594888	12664
[illegible]	90	1600	✓	✓	1	115,000	גמיש	ה"כ בשעות העבודה:	08-572911	12598
R	90	1600			3			מצב מצוין	08-340262	12618
■ סוזוקי										
■ סוזוקי סויפט										
סוויפט 1300	93	1300	✓	✓	1	8,000	מחירון	רדיו טייפ כחדשה לא בשבת	03-5526537	12660
■ סימקה קרייזלר										
קרייזלר	79	1600	✓		1			אוברול,מצוות,ח"ח בערב	03-6966615	12633
■ פולקסווגן										
■ פולקסווגן חיפושית										
חיפושית	74	1300						+69 אדומות	08-388333 08-388463	12587
■ פורד										
XR-3	92	1600			1	47,000	84,000	+תוס,מיוחדת,בורדו,מטלי	03-7513247	12536
■ פורד פיאסטה										
פיאסטה	83	1100		✓	3		מחירון	ריפוד חדש,מצב טוב	09-963163	12538
■ פיאט										
■ פיאט אונו										
45	92	1000			1	24,000	מחירון	מעולה	050-206125,09-450185	12634
■ פג'ו										
■ פג'ו 205										
GR 205	89	1400		✓	3	73,000	מחירון	שמורה במצב טוב	03-9625457	12644
■ פג'ו 504										
GL 504	77	2000	✓	✓	2	30,000	גמיש	ח"ח,ר"מ+תוספות	03-6190191,5218773	12650
■ פג'ו 605										
605	91	2000	✓	✓	1		מחירון	צבע כסף	03-6485587	12595
■ רנו										
■ רנו 12										
TL	79	1300			2	68,000	6000	מצב מצוין לא בשבת	03-6959047	12638
■ אופנועים וקטנועים										
■ וספה										
200	88	200					מחירון	מצב נדיר שמורה	03-5710646	12620
■ סוזוקי										
TSX	94	50			1		מחירון	שמור אלי	03-5521374	12640
GN	93	250			2	20,000		תוספות מצב חדש נדיר	03-9365591	12639

תיאור כללי לרובר 414SI

מאת אפרים מוהר

רכב משפחתי בעל 4 דלתות, בנפח מנוע 1400 סמ"ק בעל מערכת הזרקת בנזין אלקטרונית, שני גלי זיזים עליונים, בהספק של 103 כ"ס ב־6000 סל"ד, ממיר קטליטי תלת דרגתי ומערכת הצתה מתוכננת (PGMFI). הרכב מצויד בתיבת הילוכים ידנית בעלת 5 הילוכים.

414 רובר ניתן בנוחות נסיעה וכבידור חלל הנוסעים מתנאי הדרך וזאת הודות למתלי המקפרסון הקדמיים, למוטות הייצוב ולמתלים הנגררים מאחור. כל רכב נבדק בנפרד במנהרת רוח ומים עד לקבלת בידוד מושלם של חלל הנוסעים.

הרכב מאובזר במזגן מקורי, הגה כוח מתכוון, נעילה מרכזית, מערכת אזעקה מקורית, מראות מתכווננות מכפנים ושסתום אינרציה לניתוק משאבת הדלק במקרה של תאונה.

לבטיחותך, מהנדסי רובר משקיעים את מירב המאמצים להגן על הנהג ועל כל נוסעי הרכב, ואת ע"י מרכב המיוצר כולו ע"י רובוטים. המרכב מתוכנן לספיגת אנרגיה במכות חזיתיות וקורות פלדה בדלתות הרכב לספיגת מכות צד, תגורות בטיחות מודרניות המתכווננות לגובה הרצוי, גלגל הגה מצופה בחומרים סופגי אנרגיה להקטנת הנזק בשעת תאונה, מושבים ומשענות ראש המותאמים למבנה האנטומי של גוף האדם.

גם לאיכות המרכב והצבע משמעות רבה. 70% ממרכב הרובר מצופה פלדת אל חלד (ZINC COATED) ולהגנה נוספת כוותת שכבת ויקס להגנה על הצבע.

ביצועים

קמ"ש 100–0 10.5 שניות מהירות סופית: 179 קמ"ש

מידות 414

אורך כללי: 4.37 מטר

רוחק סרנים: 2.55 מטר

גובה: 1.40 מטר

רוחב כולל מראות: 1.94 מטר

מחיר מודעת מילים

לוח מעריב

במדורים

רכב מ־76 עד 83

אופנועים,

קטנועים,

טילונים

8 פרסומים (4 ג' + 4 ו') 227 ש"ח

4 פרסומים (2 ג' + 2 ו') 130 ש"ח

הגורמים המשפיעים על מחירי הרכב

מאת אפרים מוהר

מחירי הרכב מושפעים משורה ארוכה של גורמים כדוגמת: סוג הבעלים - חברת השכרה, חברה מסחרית, קיבוץ, רכב ממשלתי, בית ספר לנהיגה, מונית לשעבר, רכב מחוץ לקו הירוק, קילומטראז' גבוה מעל לממוצע (ממוצע שנתי: 18,000 ק"מ), תדירות החלפת בעלים (ממוצע החלפת בעלות רכב פרטי בין 3-4 שנים) ועוד וכמובן המצב המיכני והחיצוני עם הדגשה על תאוונות שעבר הרכב.

שים לב – למרות הפרסומים, שווי מכונית אינו נקבע על פי טבלאות "מדעיות". שוק המכוניות ממשיך להתנהל לפי היצע וביקוש ובהתאם לרשימה, המופיעה מטה.

להלן אחוזי ירידת ערך רכב פרטי לפי מצבו:

חברה פרטית: 10%.

חברה ציבורית או קיבוץ: 20%.

חברת השכרה: בין 10–20% בהתאם למספר הק"מ.

בי"ס לנהיגה: 20%–25% בהתאם לתקופת השימוש.

מונית לשעבר: 30%.

רכב משטרתי וו רכב ממכרז: 30%.

רכב לאחר שיקום (אחרי תאונה) עם החלפת מספר: 30%.

רכב מסחרי מהשכרה/חב' ציבורית: בין 5–15%.

רכב חדש הנמצא בשימוש עד 4 חודשים מאבד 4% מערכו; בין 4–8 חודשים - מאבד כ־7%.

עסקים

עסקים

12532 | למכירה/ השכרה חנות למסעדה בגבן גבוה!!! "ירחל" 03-5233086

12550 | עסק פיתוק שותפות למכירה מכללת רווחית • מתנען • ריהוט • צעד! $60,000 בלבד! 03-5222950,03-5224920

12607 | עסק בתחום הרכב • לקוחות קבועים • מוניטין רב. ת.ד. 50482 תל-אביב 61500 $150,000

מחסנים

12577 | להשכרה רק לאחסנה 250 מ"ר ליד אזור 03-9604147

אולמות

12678 | להשכרה 400 מ"ר ,קיק ,מחולק בבנין מסואר בת"א ומיזור מלא 03-312328,03-317646

12696 | להשכרה מספר אולמות בסולה עדיפות להייטק בניינים "אופק נכסים" 03-5470990

חנויות

12567 | בנתאי"ג למכירה חנות תכשיטים עובדת במיקום מעולה, תיוזו! "אביב אחזות הלר'ן" 03-6414730

12564 | להשכרה !!! במרכז אלנבי ! 35 מ"ר לכל מטרה !! 1,800 $ דמי "גלבן איתן" 03-5255021

12609 | בנתמ"ש למכירה חנות באוסישקין 32 מ"ר במיקום מעולה "אופק נכסים" 03-5470999

משרדים

12519 | להשכרה בבנין משרדים בגבעתיים 275 מ"ר כולל שטחים ומיזוג 03-5732154

12626 | למכירה דירות ב-2 חדרים • רשיון "ג'זל" 03-5733088

12632 | להשכרה במרכז רמת השרון 160 מ"ר במיקום מעולה קנדין 03-5492163

מבני תעשיה

12640 | להשכרה מבנה לתעשיה קלה, באיזור לטרון, 270 מ"ר • מחסן 08-229634

מגרשים

11930 | ב-500 חקלאי פרטי מיועד לתעשיה בהוד השרון "אופק נכסים" 03-5470999

11984 | מבחר מגרשים על חוצה שומרון בקטע ממרשה לכיון צומת קאסם "אופק נכסים" 03-5470999

12622 | למכירה בעפולה אזהו"ש מגרש 10.5 דונם (אפשרות חלקים) לבניה מידית "סטל נכסים" 03 8442398

שרות-זהב

מציעים למכירה

11869 | תכולה בהזדמנות!!! פלק+שולחן, מדיח, מייבש, מקפיא, כסאות ועוד. במצב מצוין 03-9388773

הלוואות

11612 | משכנתאות לדירה - רכב מחברת ביטוח מובילה ריבית נמוכה במיוחד. שירות אישי 03-6812776

סירות גלשנים ואופנועי ים

12676 | סירת מירוץ שיקספיר 1986 מנוע מרקורי 80 כ"ס, רשיון שייט לשטחים 050-258476

קייט ונופש

12669 | להשכרה שבוע בקלאב הוטל טבריה 27/8-3/9 03-7518203,03-7512049

12611 | למכירה בהזדמנות קלאב-הוטל אילת אקסלוסיבי שבוע 21 אפשרי בתשלומים 03-6477378

שרותי ליווי

12595 | שרות מיוחד למבינים, בדיסקרטיות מלאה • ורטה. לנשים תהנהה פינוק מיוחד מנשלום 03-5282916

שידוכים

שידוכים

12614 | "לי-קר" - אמינות ודיסקרטיות • יחס אישי וסיוע (מ-1978) .. תחונה !!! - מחלקות : לצעירים/ות - לאקדמאים/ות - 03-5290679

הצעות עבודה

הצעות עבודה

12630 | כפר-סבא ורעננה לחלוקת עיתונים למתייבבשעות הבוקר המוקדמות רכב/קטנוע חובה. 03-6632189

12573 | לאזורים:באר-שבע והדרום, חיפה והצפון ירושלים וסביבה צעירים/ות אחרי צבא, לעבודה יחודית ומעשה בפרוייקט ארצי חדש גדול ומרתק!!! עניין, אתגר שכר ותנאים מעולים ואפשרויות קידום לרציניים!!! לתאום פגישת ראיון קבלה לתפקיד. 03-5624128

12581 | לשבועון הנוער של המדינה "מעריב לנוער"-צעירים/ות אחרי צבא לעבודה יחודית בפרוייקט ארצי חדש גדול ומרתק!!! עניין, אתגר, שכר ותנאים מעולים!!! קידום • בונוסים לרציניים/ות!!! 03-5615848

12126 | דרושים שליחים עם קטנועים לחלוקת שבועון בין ד' באזורים ת"א פ"ת נתניה הרצליה חולון בת-ים ראשל"צ קריות-חיפה 03-6866877

12600 | צעירים/ות דינמיים/ות לעבודה יחודית בתחום השיווק והפרסום! העבודה במשרה מלאה ובעלת עניין, אתגר, שכר נאה ואפשרויות נרחבות לקידום! תנאים מעולים • קורס "אומנות המכירה" על חשבוננו! 03-5615848

12609 | לעיתון נשים גדול ומפורסם! צעירות דינמיות-לעבודה מרתקת בדיילות בייצוג פרויקט יחודי גדול ומעניין!!! תנאים מצוינים למתאימות, שכר גבוה ואפשרויות קידום לרציניות!!! 03-5615848

12116 | "טאאקט" דרוש/ה אחראי/ת משמרת למחלקת טלמרקטינג. נסיון בטלמרקטינג ובניהול. לפנות ליעל 03-5755885

12631 | מסכת תקוה וקירמאק!!! לחלוקת עיתונים למנויים בשעות הבוקר המוקדמות, רכב/ קטנוע חובה 177-022-5665

12638 | לא מספיק לנו שאתה דינמי!!אתה צריך להיות דינמי!!! לפרוייקט ארצי חדש גדול ומרתק במערך השיווק והפרסום של עיתון מעריב! דרושים/ות צעירים/ות דעקמיים/ות אחרי צבא! תנאים מעולים למתאימים/ות, שכר והכנה מתחבונים יחד! ואפשרויות קידום נירחבות!!! מתאים גם לסטודנטים/ות!! 03-5624128 03-5617302

12691 | מגיה/ה למכון פסיכולוגי בשיכון-דן. למשרה מלאה יסודית, רציניות ונחמד/ה. 03-498805

אחיות וכח-עזר

12644 | לקיבוץ כפר מנחם דרושה אחות מוסמכת 08 508586 08-508400

ביטוח

12631 | לסוכנות ביטוח באזור נתניה פקיד/ת תביעות מנוסה ת.ד 740 אבן יהודה

גזירה ותפירה

12311 | לקונפקציה נשים, תופר/ת טוב/ה במתפרה, עם נכונות לעזור בכל העבודות הגלות 03-6306813

חשמל ואלקטרוניקה

12103 | ליטל-קולי מתקינים למערכות תקשורת רמקולים ותשתית מחשב 03-6817444

טכנאים/הנדסאים

12143 | תנאים טובים להנדסאי תעשיה אילול עם ניסיון נתסי" 03-6374678 03-5038374 101-0041606

11530 | טכנאי/הנדסאי אלקטרוניקה/מחשבים ,נסיון ברשות נגבל. קריה לח.ד. 8529 ת"א

מהנדסים ואדריכלים

12561 | מהנדס/ת מכונות • נסיון במכניקה עדינה, מערכות הנעה, אנלוג, רצוי תכנון נמחשב. 08-381060

מוכרים/ות וקופאים/ות

12672 | לבוטיק ברמת-השרון דרושה מוכרת עם נסיון רב. תנאים טובים 052-506901 03-5408529 לרקי

מוכירות

12512 | מזכירה אקסלוגנטית מ- 14.00, רצוי קצינה משוחררת/סטודנטית. 03-5243768

מחשבים ותוכנה

12541 | הנדסאי/טכנאי מחשבים, לתמיכה והתקנות, רצוי ידע ב-DBASE 03-7620303 03-7617324 03-7610765

סוכנים/מפיצים

12676 | לחברת קוסמטיקה ומוצרי שיער ידועה דרושים סוכנים לכל חלקי הארץ ולקיבוצים 03-5161810/1

עובדי בנין

12651 | מתפנה קבוצה קבלנית לעבודות גבס כולל חומר 03 לטפת עומר 03-6440658

עוזרות ומטפלות

12638 | אשה מנוסה • המלצות לחשק בית וטיפול בילדים בקירות הסביונים יהוד 03-6387229 03-6307395

12642 | מטפלים/ות אחראים/ות ומסורים/ות, לטיפול בקשישים בבתיהם. באזור רחם ת"א ,שעות ונחישות 03 302811

12586 | ברמא"ב ל-3 ילדים (ו- 1-3, 12.00-17.30 ,עם המלצות, בקין קל, ביגול, מיידי. 03 6430707

פקידות ופקידונות

12617 | לחברה לשיווק פקידה קלדנית צעירה אחראית ת"א 03-6810126 03-6313888

רפואת שיניים

12523 | למרפאת שיניים ברח' ירושה אסיסטנטית צעירה תנאים טובים! 03-6732059 03-6723786

שליחים/ות

12574 | לחברה גדולה, סדרן לאחר שירות צבאי, בעל קטנוע, לעבודה בת"א למור 03-5499151

12627 | סתל אביב רמת גן והסביבה חלוקת עיתונים למנויים בשעות הבוקר המוקדמות רכב/ קטנוע חובה 177-022-5665

מוסף ספרות וספרים עמ' 28

יום שישי, א' באב תשנ"ה, 28.7.1995

לאן זה יוביל

פיגוע הטרור ברמת-גן השבוע הוסיף עוד שישה קורבנות למחיר הדמים הכבד שאנחנו משלמים. נשיא המדינה, עזר ויצמן, קרא למנהלי המשא ומתן לבחון היטב את דרכם ועורר פעם נוספת ויכוח האם אין הוא חורג מסמכותו. "לא אהיה חותמת גומי", השיב ויצמן למבקריו. "אגיד את דברי ולא אשתוק" ■ על עזר ויצמן, נשיא שלא מצטער על שום דבר שהוא אומר – סימה קדמון עמ' 2

צומת עליה ברמת-גן, דקות אחדות לאחר הפיגוע. צוותים שונים של כוחות הביטחון עוסקים במיומנות בעבודתם. משמאל נשיא המדינה, עזר ויצמן   צילומים: יוסי אלוני באמצעות אילן ארד תעופה, ופלאש 90

שלום ירושלמי על אביגדור קהלני – עמ' 6 ■ חמי שלו על מרטין אינדיק – עמ' 8 ■ דוד אגמון על תפיסת הביטחון בתהליך השלום – עמ' 10 ■ עודד גרנות על מוחמד דחלאן ויוסף נאסר – עמ' 12 ■ שמואל מיטלמן על מאיר שמגר – עמ' 16 ■ בן כספית על ג'ונתן פולארד – עמ' 19 ■ ירון בן-עמי על זוועת בוסניה – עמ' 20

עולם חדש של אפשרויות

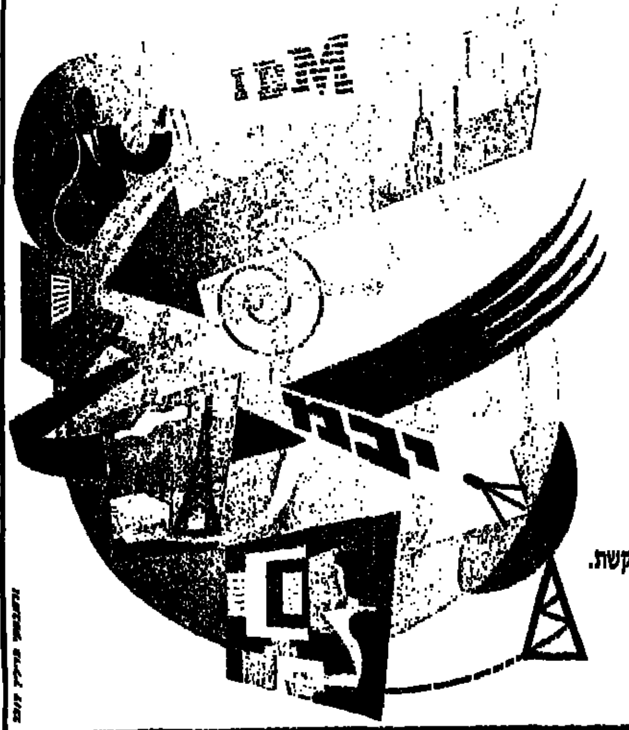

ליבם ישראל דרושים/ות

△ מנהל/ת מוצר ל-RETAIL&DISTRIBUTION (משרה 48)
היכרות מוצרי IBM ואחרים, נסיון מעשי ועבודה ב-RETAIL.

△ מוביל/ית פרוייקטים ל-RETAIL&DISTRIBUTION (משרה 49)
נסיון ביישום מערכות ויכולת שיווקית בהצגת פתרונות.

△ נציג/ות מכירות לתחום ה-UNIX (משרה 47)
היכרות של שוק ה-UNIX בארץ ונסיון של כ-3 שנים.

△ מומחה/ית למערכות ותוכנה של-AS/400 (משרה 50)
נסיון בהתקנה ותחזוקה של OS/400, עיצוב והטמעת פתרונות ב-AS/400.

△ טכנאי/ת מחשבים לעבודה בניו-יורק (משרה 51)
נסיון באחזקת CPU/IO של IBM, אזרחות ישראלית וסיווג בטחוני.

נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים ליבם, פקס 03-6978907 או ת.ד. 33666 ת"א 61336, או בדואר אלקטרוני: hr@il . ibm . com בציון מס' המשרה המבוקשת.

יבם IBM
פתרונות לעולם קטן

RIT

ריט היא חברה צעירה ודינמית מקבוצת רד-בינת.
ריט מפתחת ומוכרת בארץ ובחו"ל מוצרי בקרה על השתות כבילה לתקשורת מחשבים. מוצרי החברה חדשניים ואנו בעיצומה של פריצת דרך שיווקית. הצטרף אלינו כדי לעשות זאת!

מנהל/ת מכירות אזורי לאירופה

כישורים:
* מהנדס/ת אלקטרוניקה / מחשבים
* נסיון קודם במכירות לחו"ל
* שליטה מלאה באנגלית, ידיעת שפות אירופאיות נוספות – יתרון
* ידע בתקשורת מחשבים – יתרון
* נכונות לנסיעות תכופות לחו"ל
* יכולת ליצור יחסי אמון עם מפיצים בחו"ל. (משרה מס' [illegible])

נא לשלוח קורות חיים, בציון מספר המשרה ולפרט נסיון קודם לריט: מחלקת כח-אדם, רחוב הנחושת 6, תל אביב 69710. או בפקס מספר 03-6476945. Email: dana_g @ radmail.rad.co.il. פניות מתאימות בלבד תענינה. סודיות מובטחת.

MEMOREX TELEX

MEMOREX TELEX היא חברה בינלאומית, המספקת פתרונות תקשורת כוללים לרשתות LAN ו- WAN בסביבות AS/400, OS/2 UNIX ו- SNA.
לחברה 4000 אנשי המקצוע, הפועלים ב- 360 משרדי שירות, בלמעלה מ- 20 מדינות.
הם נותנים שירותים מתקדמים הכוללים התקנה, ניהול, פיקוח ותמיכה, ומספקים פתרונות מלאים לצרכי הקישוריות ולאחסון של יותר מ- 60,000 לקוחות.
מחזורה השנתי של החברה הבינלאומית למעלה ממיליארד דולר.
ממורקס טלקס מרחיבה עתה את פעילותה בארץ.
למידע נוסף על ממורקס-טלקס http://www.mtc.com

להקמת מערך חדשני בתחום תקשורת מחשבים דרושים/ות

אנשי/נשות שיווק
טכנאי/מהנדס/ת תקשורת

בעלי ידע באחד או יותר המתחומים הבאים:
- תקשורת LAN/WAN
- רשתות Novell, NT, OS/2, UNIX וקישוריותן LAN Manager/Server ל- AS/400 ו- MF בסביבת SNA
- טופולוגיות Ethernet ו- Tolken Ring
- IPX, DLC, TCP/IP, WinSocket
- פלטפורמות ניהול נפוצות
- הכרת ציוד תקשורת מחשבים
- יישום והטמעת מערכות תקשורת מחשבים בסביבות רבות משתמשים
- הגדרה, הקמה, התקנה ותחזוקת מבנה מערך תקשורת מחשבים – יתרון
- הכרות והבנה בחמרה ואפליקציות
- CNA או CNE – יתרון

מועמדים בעלי יכולת עבודה עצמאית, לימוד עצמי, יכולת הובלת פרוייקטים, מודעות לתמיכה ושרות, יכולת עמידה בלחצים ועבודה בצוות, מוזמנים לפנות בכתב לממורקס טלקס, ת.ד. 8160 פ"ת 49181 פקס. 03-9244502

הטכניון
המכון הטכנולוגי לישראל

מנהל/ת מרכז המחשבים
נה/118

תאור התפקיד:
אחריות לניהול, להפעלה שוטפת ולאחזקה של מרכז המחשבים (חומרה, תוכנה ותקשורת).
ניהול כח האדם של המרכז, כולל אחריות להכשרתו המקצועית. אחריות למתן יעוץ למשתמשים בקמפוס בתחומי החומרה, התוכנה והתקשורת (כולל רכש).
אחריות לביצוע הרכש עבור מרכז המחשבים, כולל נתוח חלופות טכניות וניתוח עלות/תועלת.
יעוץ להנהלת הטכניון בנושא פיתוח מערך המחשבים בקמפוס.

הכישורים הדרושים:
השכלה אקדמית (רצוי בעל/ת תואר שני) באחד מתחומי המחשב. בעל/ת ידע ונסיון (של 5 שנים לפחות) בניהול מרכז מחשבים וקבוצה גדולה של עובדים.
ידע ונסיון בניהול מערכות IBM, דיגיטל, UNIX ותקשורת נתונים (כולל מערכות הפעלה).
רצוי ידע בתחומים: מיחשוב אישי, אבטחת מידע במחשבים וברשתות תקשורת, מערכות תקשורת ציבוריות, מאגרי מידע. בעל/ת נסיון מוכח בהכנת מפרטי דרישות לחברות מחשבים וניתוח חלופות.
נדרשת ידיעת השפה העברית על בוריה וידיעה טובה מאוד של השפה האנגלית.

הערה:
- מנהל/ת המרכז יהיה כפוף לראש אגף תכנון ומערכות מידע.
- המועמד/ת יועסק על פי חוזה מיוחד.

מהנדס/ת מחשבים
נה/53

תאור התפקיד:
מרכז הטפול במחשבים ורשת תקשורת מחשבים פקולטית. התפקיד כולל ניהול רשתות מקומיות, ניהול שרתים ותחנות עבודה וגבויים, התקנה (חמרה + תוכנה) של מחשבים אישיים, הדרכה ויעוץ למשתמשים ברמת היישומים.
ייזום פתוח השרותים בפקולטה.

הכישורים הדרושים:
מהנדס/ת – רצוי מחשבים/חשמל אפשר מכונות/כימיות בעל/ת נסיון מקיף במחשבים ותקשורת.
הכרה טובה של רשתות NOVELL של מחשבים אישיים PC/MAC של יישומים נפוצים.
ידע ונסיון במערכות ההפעלה הנפוצות במחשבים אישיים, ובתחנות עבודה (כולל UNIX ונגזרותיה).
כושר ארגון והדרכה.

מועמדים/ות מתאימים/ות העונים/ות לדרישות יפנו בכתב, בציון קורות חיים, נסיון קודם, שמות ממליצים ומספר המשרה עד יום 6.8.95 אלו: אגף כח אדם, קרית הטכניון, חיפה 32000.

בנק הפועלים

דרושים/ות

מועמדים/ות למסלול הכשרה לניהול בנקאי

מטרת התכנית:
הכשרת עתודה ניהולית ומקצועית לסניפים ולמחלקות הנהלה [illegible]
כישורים נדרשים:
בוגרי/ות אוניברסיטה בעלי/ות רקע כלכלי ופיננסי.
יכולת ניהול צוות עובדים.
העבודה בשעות מפוצלות.
תנאים משופרים למתאימים/ות!
המעוניינים יפנו בכתב יד בצרוף קורות חיים לת"ד 20136 [illegible] משרה 600. רק פניות מתאימות תענינה. סודיות מובטחת.

לחברת S.E.A MULTIMEDIA המפתחת כותרי CD-ROM לשוק העולמי דרושים בעלי מקצוע מעולים לתפקידים הבאים:

SEA MULTIMEDIA

מתכנת/ת PC בכיר/ה
[illegible] VISUAL BASIC [illegible] CD-ROM [illegible]

מתכנת/ת מקינטוש
[illegible]

מזכירה ע/א לשעות אחה"צ והערב
[illegible] WORD [illegible]

CREATIVE DIRECTOR
[illegible]

תנאים הולמים למתאימים
[illegible]

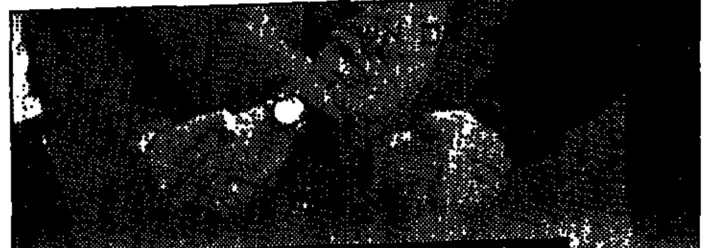

למחלקת הפיתוח דרושים/ות:

מהנדס/ת מערכת
לאפיון והגדרת מוצרים חדשים ומתקדמים בתחום רשתות תקשורת נתונים.
- מהנדס/ת אלקטרוניקה/מחשבים
- לפחות 2 שנות נסיון בפיתוח בתחומי חומרה (גם תוכנה)
- יכולת להובלה טכנית של פרוייקטים, התמחות והעברת ידע בתחומים חדשים, בעברית ובאנגלית.
- נסיון ברשתות מקומיות ובפרוטוקולי תקשורת מתקדמים – יתרון

מהנדס/ת VLSI מומחה
לבניית סביבת עבודה לתכנון רכיבי VLSI גדולים
- נסיון בעבודה בשפות עיליות (VERILOG, VHDL)
- הכרת מערכות CADENCE ו-SYNOPSIS – הכרחית
- 6-8 שנות נסיון לפחות בתכנון רכיבים מתוכנתים
- יתרון לבעלי נסיון בעבודה בסביבת סמיקונדקטורס

קורות חיים ניתן להפנות למחלקת משאבי אנוש פקס מס' 03-6458471 או לכתובת: רח' דבורה הנביאה, עתידים 3, תל-אביב 61131. כל הפניות תענינה. סודיות מובטחת.

LANNET

קו-אופ פארם

דרושים/ות
רוקחים/ות
למשרה מלאה/חלקית
לסניפים: אילת, אשקלון, כפר-סבא
תנאים מעולים
אפשרות קידום למשרות ניהוליות

בדבר פרטים לפנות לאיריס: 09-975431

הוא הרי לא בא מהשק"ם, ויצמן

סימה קדמון

ביום שלישי נוצר פקק בכניסה לבית הנשיא: בערב הגיעה לשם קבוצה גדולה של אנשי סיעת העבודה ומרצ למפגש מיוחד עם עזר ויצמן. הפגישה היתה ביוזמת אנשי סיעת העבודה, שגילו בבוקרו של אותו יום כי חברי סיעת צומת כבר הקדימו אותם ויזמו פגישה כזאת. נסים זוילי ניסה, במהדורת מבט, להסביר את הריצה המבוהלת הזאת של אנשי העבודה לנשיא. צומת, הוא אמר, שנפגשה עם הנשיא בבוקר, חיזקה אותו באמירותיו. העבודה ומרצ ביקשו גם הן להציג בפניו את עמדתם. זוילי רחה את כל היוזמות, גם אלה של אנשי סיעתו. הפגישות האלה גוררות את הנשיא להתבטאויות שגורעות מכבודו וממעמדו, כך אמר.

מדברים אלה אפשר היה להבין, שבין הסיעות מתקיימת עכשיו תחרות פרועה של השפעה על אמירותיו של הנשיא. אפילו דדי צוקר, שיום קודם הכריז בדרמטיות שויצמן אינו הנשיא שלו - רץ בערב למישכן. אם אתם מתנגדים כל־כך להתערבותו של הנשיא בוויכוח הפוליטי, שאלתי את צוקר, למה אתם רצים אליו?

"תראי", אומר צוקר, "הוא לא התערב באופן נייטרלי נטול עמדה. הוא היה מעורב תוך נקיטת עמדה שיצרה לנו בעיה. ברגע שהוא שם את כף רגלו בטריטוריה הזאת, אפשר להיות רק עם אלה ונגד האחרים. ולעמדה הזאת חצי יסכימו וחצי לא. אנחנו הלכנו להבהיר לו את המחירים. להסביר לו שזה יוצר בעיה ל־50 האחוזים מהעם שהוא העמיד מולו. אני לא מציע להשאיר לו שטח פעולה בשדה הפוליטי".

ומה הוא אמר?

"הוא מאוד הקשיב. עד כמה שזה יחזיק מים, הוא אמר שהוא מבין, שהוא לא יחזור על התבטאויות כאלה. שהוא לא יימנע ממעורבות, אבל היא תהיה שונה. שהוא יצטרך לשנות את ההתבטאויות שלו".

אבל זה לא פלא שהדרכים לביתו של הנשיא מפוצצות. גם דדי צוקר יודע שעזר ויצמן הוא מקרה מיוחד של נשיא עממי. כל־כך עממי, שהוא אפילו יותר עממי מהעם שלו. לא הנשיא קורא את רחשי הציבור, אלא הציבור מתפנה מיד לבדוק את רחשיו של הנשיא כדי לקבוע את עמדתו. כמו בפיגוע בבית־ליד, כך גם השבוע בצומת עלית, מיד אחרי הפיגוע, כבר ידע העם ש"ככה אי אפשר להמשיך". הוא, העם, לא ידע איך כן אפשר להמשיך, אבל לפחות היה ברור שככה לא.

אנשי צומת יצאו מפגישתם עם הנשיא מרוצים מאוד. "את יודעת איך הוא", אמר לי בחיבה גדולה מישהו מהמשתתפים, "אין לו מחסום לפיו, ולא משנה מי יושב מולו".

חברי הסיעה השתדלו לשמור על דיסקרטיות בנוגע לפגישתם בת השעה וחצי. הם רק יכלו להבטיח, שהיריה האחרונה עוד לא נורתה, ושהנשיא שומר לו חלק מהתחמושת למצבים יותר קיצוניים, שהוא אפילו נתן להם שני טיפים מעניינים, ושלובנו דרכי פעולה.

"הוא חושש להגיע למצב של זאבים־זאבים", הסביר לי מישהו מצומת. "מצב שיגידו שהנה, הנשיא אומר עוד פעם דברים. אבל יש לו בטן מלאה. הרבה ביקורת על דרך המשא ומתן עם הפלשתינים והצעות מה צריך לעשות. הוא לא מוציא מכלל אפשרות שהוא ימצא את העיתוי להגיד את כל זה. קיבלנו גם אינפורמציה מהשיחה בארבע עיניים שלו עם רבין".

בטח שמעתם ממנו רק דברים חמים על רבין.

"בטח, בטח. את מכירה את הבדיחה על מוישה שאומר למישהו: יש לי מלה חמה להגיד לך: שתישרף. זה בעניין היחסים החמים בין הנשיא לרבין".

תגיד, שאלתי את דדי צוקר, איך זה שגם אתם וגם צומת יצאתם מהנשיא מעודדים ומרוצים?

"הוא הרי צ'ארמר", אמר צוקר, "אתה יוצא ממנו מחוייך, טפוח־שכם".

אז מכל העניין הזה, למי צריך להאמין?

"אני מציע לך להאמין לכולם".

■

שאלתי השבוע את אריה שומר, ראש לישכתו של הנשיא, איך זה שאנשי צומת יצאו כל כך מרוצים מהשיחה עם הנשיא. "אני לא אגיד לך שהנשיא מקסים, לבבי, ריגשי, אנושי", אומר שומר. "זה ידוע. הם הרי פנו אליו. הם כתבו מכתב. רפול כתב לי את המכתב ביום שני אחרי הפיגוע. סידרנו לו פגישה. הוא בא עם כל סיעתו. רפול הסביר את עמדתו, וביקש שהנשיא יקרא לממשלת חירום לאומית. לא ממשלת אחרות, ממשלת חירום. היו לו תנאים. להפסיק את השיחות עם הפלשתינים ושהם יבטלו את האמנה הפלשתינית. ואז צומת תיכנס לממשלה. הנשיא הקשיב להם. הוא אמר שאין סיכוי שהממשלה תסכים להפסיק את השיחות".

והוא גם אמר שהוא לא מרוצה מדרך ניהול המשא ומתן.

"הוא לא אמר שהוא לא מרוצה. הוא הביע את עמדתו. תראי, אני רוצה להכניס אותך קצת לראש של הנשיא. הוא חושב שצריך להמשיך בשיחות. הוא רודף שלום ועושה שלום. מי היה זה שנתן את ראשו להעפתו מהממשלה בשביל שלום אם לא עזר? הוא לא מאמין שהממשלה יכולה להפסיק את השיחות".

שומר אומר, שלחברי סיעת העבודה ומרצ הבטיח ויצמן שהוא לא ידבר כל פעם, אבל הוא ימצא את הזמן והעיתוי. ברגע שיהיו מצוקות, הוא ידבר. "תראי", מסביר שומר, "הנשיא אומר: אתם רוצים שלא אתערב בנושאים פוליטיים, אבל אחר־כך אתם באים אלי ואומרים: אתה הנשיא שלנו, אז תייצג אותי. אז מה הם רוצים, שהוא ישתוק? אני מבטיח לך שהם יצאו מפה וחשבו: איזה נשיא יש לנו! אחרי שעיזר ניתח להם את המצב, הוא סיפר להם מה הוא עשה מאז 48' - ב־73', 67', 56'. והוא הסביר להם מה זה שלום. הוא הרי לא בא מהשק"ם. הוא עשה משהו למדינת ישראל".

אז אולי באמת אפשר לדעת, בסיכומו של עניין, מה בעצם הנשיא חושב?

שומר נאנח אנחה גדולה. מי כמוהו מכיר את צפונות ליבו של הנשיא, וכמה, כמה קשה להסביר אותן לזרים. הוא מצטט לפתע משיחתו של הנשיא עם אנשי סיעת העבודה: "אמשיך להתערב אך אתבטא אחרת", כך אמר להם ויצמן.

"אבל זה לא אומר", אומר שומר, "שהוא מתכוון לתת לדדי צוקר או לדליה איציק לקבוע מה לעשות או לא לעשות במוסד הנשיאות. כשיראה שהמצב קשה, הוא לא מתכוון לשתוק. הוא יקשיב, יאזין, ישקול. הנה, אני אצטט לך בדיוק מה שהנשיא אמר אחרי הפיגוע. הוא אמר: הקברניטים שמנהלים את המשא ומתן צריכים לבחון היטב את דרכם מה לעשות ואיך לנהל את המשא ומתן. אי אפשר לעבור לסדר היום לנוכח התמשכות הפיגועים".

נו, ומה זה אומר?

"זה אומר שהוא לא מדבר על השהיית השיחות. הוא חושב שצריך להמשיך. אבל מה החוכמה של מנהיג שלא רצים ריצת אמוק לכל דבר. יש פה בעיית ביטחון רצינית. אז שלא תהיה רגישות מול זה? הנה, אתמול הוא אמר לראשי מועצת יש"ע: תדעו לכם, המפה תשתנה. לערבים יהיה חלק ולכם יהיה. איך תשתנה ומה יהיה המצב - צריך לתת לממשלה לארגן ולפעול".

אז זה בדיוק העניין. צריך לחשאיר את זה לממשלה?

"וזה מה שהממשלה עושה? אז למה דליה איציק אמרה אתמול שאין להם מושג ממה שקורה, שהם לא יודעים כלום"?

תגיד, שאלתי את שומר, קרה פעם שהנשיא הצטער על משהו שהוא אמר? אולי על הקשר שעשה בין מדונה ומקדונלד לבין האסון בערד?

"משהו שהוא מצטער? - מלה לא. אנחנו מקבלים כאן מחר את הורין ו־50 חברים של איתן פלד ז"ל. זה אירוע אמוציונאלי וחיובי, שהנשיא פוגש אותם".

וזה מה שהוא עדיין חושב. שבגלל מדונה נהרגו שלושה ילדים.

"הנשיא דיבר על השפעות זרות. הוא לא היה חוזר בו מזה. אולי היה חוזר בו רק ממלה אחת: במקום המילה אמריקניזציה, היה צריך להגיד - השפעות זרות".

יוצב בראש הרשימה. קהלני

שבוע הראה לי אורי הייטנר, דובר ועד ישובי הגולן, מכתב שצולם בכמה העתקים ומוחזק בידיהם ובידי הדרך השלישית. זהו מכתב של הסופר עמוס עוז, שנשלח לאזרח ששמו צרפתי. צרפתי שלח אותו לח"כ אביגדור קהלני בצירוף כמה מילים אישיות: "זהו צילום של שני קטעים של מכתב שקיבלתי פעם מ'הפחדן' הידוע עמוס עוז", כותב צרפתי. "אי אפשר להצדיק יותר טוב מזה את הנושא של רוב מיוחס".

המכתב נשלח לצרפתי במאי 90', והוא כתוב בכתב ידו של עוז. כותב עמוס עוז: "...הדבר הקובע הוא זה: יש קווים אדומים, שגם הרוב אינו יכול לחצות אותם בלי לקרוע את העם לשניים. אילו התקבלו הסכמי קמפ־דייויד, בכנסת ובעם, ברוב דחוק של 51% - הייתי אני, הפשרן, אומר: אל תבצעו אותם. אין מקבלים החלטה כה גורלית ברוב כל כך קטן".

קווים אדומים. עוז צילום: אלי דסה

את עמוס עוז לא יכולתי למצוא השבוע, הוא בחו"ל. אבל הייטנר נשמע מרוצה מאוד, כאילו הוא מחזיק בידיו איזו אמת גדולה, איזו תשובה ניצחת שאין להתווכח איתה. בכלל, האווירה ערב ההצבעה בכנסת על שריון חוק הגולן היתה טובה. לאנשי הגולן לא היה משנה מה יהיה בהצבעה, הם ראו בכל תוצאה נצחון. מבחינתם, ההצבעה היתה סיומו של מאבק בן כמעט שנה, מאז הונח החוק בכנסת בחג סוכות שעבר.

"המון פעמים כעסתי על קהלני והחבר'ה שלו", אומר יהודה הראל, יו"ר תנועת הדרך השלישית, "על כך שלא הביאו את החוק להצבעה. היום אני חושב שהם צדקו. כי הבאנו את זה למצב הכי נוח. כופפנו את הסיעה".

עדיין מודאג. לנדאו צילום: ליהיא לפיד

יהודה הראל רצה שההצבעה שהיתה ביום רביעי תהיה הצבעת אמון. החוק אמנם לא היה עובר, אבל קהלני וזיסמן היו שורפים סופית את הקשרים עם מפלגת העבודה ועוברים לדרך השלישית. "אני תוהה כל הזמן", הוא אומר לי, "למה עושים מזה עניין כל כך גדול. הרי החוק הזה ממילא לא יעבור שלוש קריאות בכנסת הזאת. אבל רבין הפך את זה לעניין גדול והשקיע בזה מאמצים אדירים, ששיאם בשלוש פגישות עם אישיות ענקית כמו אלכס גולדפרב. הוא גם אמר, שאם זה יעבור בקריאה טרומית, זה לא יאפשר לו להמשיך את המשא ומתן עם סוריה. ובכל מקרה, זה יוכיח לסורים שרבין - הנה, הוא מבטיח לנו את כל הגולן, אבל אין לו רוב - cannot deliver. זה הופך אותו לברווז צולע. זאת היתה המטרה שלנו, והשגנו אותה. הוכחנו שאין רוב בכנסת שמוכן לירידה מכל רמת הגולן. אני חושב שיש רוב בכנסת שמוכן לוויתורים בגולן, אבל אין רוב לוויתור על כל הגולן".

מבחינת מתיישבי רמת הגולן, המערכה הבאה היא הקמת מפלגת הדרך השלישית בסוף אוגוסט, ונסיון לצרף אליה כמה שיותר ח"כים. בראשה, לדברי הראל, תעמוד בוורת של אנשים, ששה־שבעה. נכון, הוא אומר, לא כולם מסוגלים להיות מספר 1, העניין הזה מונח עלי: לבדוק בסקרים מי הכי אלקטורלי.

מי לדעתך?

"לי נראה שאביגדור קהלני, אבל זה לא בדוק, וגם לא בטוח שכך זה יישאר בעוד חצי שנה".

ואתה משוכנע שהוא יעזוב את מפלגת העבודה.

"הוא לא הכריז על זה", אומר הראל, "אבל זאת הערכתי. אני מעריך שגם עמנואל זיסמן יעזוב כשנקים מפלגה".

שאלתי אותו אם דן שומרון יסכים שימקמו את קהלני בראש הרשימה. אפשר לשמוע דרך הטלפון את החיוך של הראל. "לא כל־כך בקלות", הוא אומר. "אבל היו לי הרבה שיחות עם שניהם. סוכם שלא מחליטים עכשיו, אבל הם התחייבו לקבל את מה שיוחלט".

נו, אמרתי לו, אחרי שבוע כזה בכנסת אתה כבר פוליטיקאי.

לא, הוא אומר.

אז איך קוראים למה שאתה?

"עכשיו אני כבר מאה אחוז פוליטיקאי, אבל אני עוד לא שפוט".

"אין לו מחסום לפיו, ולא משנה מי יושב מולו". הנשיא ויצמן בביקור במעלה אדומים, השבוע צילום: פלאש 90

עזר ויצמן הוא מקרה מיוחד של נשיא עממי. כל־כך עממי, שהוא אפילו יותר עממי מהעם שלו. לא הנשיא קורא את רחשי הציבור, אלא הציבור מתפנה מיד לבדוק את רחשיו של הנשיא כדי לקבוע את עמדתו

מארגן מישאל עם. לנדאו

את הפגנת הימין ("אם צה"ל יוצא - הטרור נכנס") שנערכה לפני מספר שבועות בכפר סבא, אירגן בעיקר ראש עיריית הרצליה, אלי לנדאו. יצחק ולד, ראש עיריית כפר סבא, לא הגיע. באותו יום בצהריים הם היו בשיחה אצל ראש הממשלה.

נכנסתי לרבין מודאג ויצאתי מעודד, אמר או יצחק ולד. נכנסנו מודאגים ויצאנו עוד יותר מודאגים, אמרו אלי לנדאו וצבי בר, ראש העיר רמת־גן. ויצחק ולד הסביר לי אז: "כשלנדאו מארגן הפגנה לאותו ערב, איך הוא יכול לצאת מרוצה בצהריים"?

לנדאו עדיין מודאג. השבוע, לאחר הפיגוע בצומת עלית, שלחו הוא וצבי בר לראשי הערים והמועצות המקומיות הזמנה לישיבת חירום שתתקיים ביום שישי הבא בהרצליה. על סדר היום: מישאל־עם על מדיניות ממשלת ישראל ויישום הסכם אוסלו.

לנדאו ובר חשים, על־פי האיגרת, "כי הסכמי אוסלו הציבו סימני שאלה כבדים ביחס לרצונם של תושבי ישראל בתהליך המואץ". לפיכך הם מציעים מישאל־עם, שיכול למנוע פילוג בעם ושתוצאותיו "יתירו לממשלה להמשיך בדרכה או יניחו מחסומים לבלום אותה".

שאלתי את לנדאו איך הוא חושב לקיים את המישאל הזה. "אנחנו נערכים למימון של 4־5 מיליון שקלים מכספי תורמים", הסביר לנדאו. "בראש המבצע נעמיד שופט עליון, אנשי אקדמיה ואלופים שאין חילוקי דעות בעניין האינטגריטי שלהם. אנחנו נשלח לכל בית אב, על פי מירשם התושבים, מעטפת הצבעה. בתאריך מסוים נפזר את הקלפיות ברחבי הארץ, כל אחד ישליך מעטפה חתומה שתענה על שאלה אחת בלבד ביחס למדיניות הממשלה בהסכם אוסלו".

אתה יודע שיגשו לקלפיות האלה רק הקיצונים. אלה שבאים להפגנות.

"את מביעה עכשיו רעה", הוא נוזף בי. "וכעיתונאית אני מציע לך לא להביע דעות. צריך להוציא מהבתים אנשים שבעד ונגד. זאת צריכה להיות הצבעה מסודרת. ותרשי לי להוסיף שמי שמכיר אותנו יודע שזה גם יתבצע".

אתה יודע, אמרתי לו, יש אנשים רעים שעוד יכולים לחשוב שכל הפעילויות האלה שלך הן לא כל־כך מדאגה לביטחון האישי שלנו, כמו מתוך דאגה אישית לפריימריס שלך.

"אנשים תמיד יאשימו", אומר לנדאו. "הם תמיד מרכלים, טוענים, מאשימים. רבין אמר לי בשיחה: אני שומע את דעתך, מכבד אותך והולך בדרכי. התלונה שלי, שיבדוק אם גם עם ישראל בעד הדרך שלו".

מומחה לסבל האנושי. שריד

כיון שתמונה שווה מאה מילים. מצד שני, אם אפשר גם מילים וגם תמונות, מה רע? על רקע זה יצא השבוע מטוס הסיוע של חיל האוויר הישראלי, עם כמה טון תרופות ועוד כמה טון עיתונאים, בדרכו לספליט שבקרואטיה.

ליתר דיוק, מדובר ב־18 עיתונאים. ערוץ 1, ערוץ 2, קול ישראל, מעריב, ידיעות אחרונות, הארץ, דובר צה"ל, ביטאון חיל האוויר, מה עוד נשאר? בוא נגיד שאם היו מוותרים על כמה עיתונאים, ומפנים מהמעברים כמה מצלמות ותאורות, אפשר היה להאכיל עוד כמה מאות ילדים בוסנים.

ליוסי שריד, שהגדיר פעם את עצמו כמומחה לסבל האנושי, יש עבר עשיר במטוסי סיוע. העבר הזה מתועד היטב בכתבות וצילומים. לפני שלוש שנים, בתקופה הפחות טובה שלו, יצא שריד באחת משליחויות הקודש האלה. אז התקשורת דווקא לא שיתפה פעולה. ליתר דיוק, זאת היתה הפעם הראשונה בחייו, שבה הוצג שריד בתקשורת כנלעג. איך זה שבמקום להגיע לשדות הקרב בסרייבו, הוא ישב לו בביטחה במלון אינטרקונטיננטל בזאגרב. אבל מאז צבר שריד לא מעט שעות של סבל אנושי, ואחרי רואנדה הוא כבר יודע שאפילו הוא לא יציל את העולם. את משימת הסיוע המשותפת שלנו ושל הירדנים, הוא הגדיר השבוע כסמל.

עצוב לחשוב, שאחרי ארבע שנות מלחמה אומללה, כשתמונות הזוועה מונחות מול עינינו ערב ערב, זה כל מה שהוציאה ישראל תחת ידיה, וגם זה ביוזמת המלך הירדני. מטוס אחר, שגם אותו הפכו תוך כמה שעות למרכז תקשורת.

אבל מה שיותר נורא, אמר לי השבוע מישהו שהצטרף למטוס, זה חוסר הפרופורציה בין סיקור המשלחת לבין מה שהיא באמת. לדבריו, אמר לו סגן קצין רפואה ראשי, אל"מ ג', שרשימת הסיוע שנלקח לא נעשתה על פי הצרכים, אלא על פי הערכות מה צריך. וכך קרה שהועמסו טונות רבות של בגדים ושמיכות, כשעכשיו קיץ בסרייבו, חם מאוד, ושמיכות זה הדבר האחרון שזקוקים לו.

אולי בין תמונה לתמונה, אפשר היה להרים איזה טלפון לצלב האדום הבינלאומי ולשאול מה בעצם צריך שם. אם כבר ממילא נוסעים.

עורך: אבי בטלהיים ■ סגן עורך: גונן גינת ■ עריכה: אבי ויינברג, דנה נצר ■ עיצוב: יורם נאמן ■ גרפיקה: משה מימוני

יולי 95', לזכור ולשכוח

קו 20, היום שאחרי, והמראות שהפכו כבר מוכרים מדי: נרות זיכרון במקום הפיגוע, וצער הקרובים שאיבדו את היקרים להם, בשתיים משש הלוויות שהתקיימו השבוע

עפר שלח

עייפות גדולה

זה ממש לא משנה איפה זה תפס אתכם. השעה היתה עשרים לתשע בבוקר, כך שלרובכנו זה קרה בדרכים, עם הרדיו פתוח. מנחי תוכניות האקטואליה קטעו את הראיון התורן ועברו לחדר החדשות, ומאותו רגע כאילו הופעלה קלטת, שכולנו מכירים אותה בעל פה. הדבר היחיד שהשתנה בה מהפעמים הקודמות היה המקום והמספרים. וזה מה שהיה כל כך מייאש בפיגוע בצומת עלית: שהכל כבר קרה קודם ונאמר קודם, ושום דבר לא משתנה. הכל מין לופ ענקי של רעש לבן, מין "פופוליטיקה" אינסופית שמתרחשת כל הזמן, ורק כפתור הווליום שלה מוקפץ מדי פעם בפיצוץ. שום דבר לא משתנה, חוץ מהאנשים שמתים.

– "אני עומד עשרים מטר מהאוטובוס, ואי אפשר לתאר את המחזה: חתיכות ברזל קרועות, כתמי דם, חלקי גופות..."

– "הרחובות מסביב נסגרו לתנועה, ולבאים מצפון אנחנו ממליצים לנסוע דרך..."

– גידי גוב, פוליקר, נורית גלרון, שלמה...

– "כוחות ההצלה הגיעו במהירות רבה, אבל סקרנים רבים מצטופפים במקום ומפריעים לפעולת..."

– "מוות לערבים! מוות לערבים!"

– "בשורה האחרונה ישב בן אדם זקוף, ורק כל הראש שלו היה פתוח..."

– "ז'בוטינסקי חסום, ולנוסעים לתל־אביב כדאי..."

– "ידנו עוד תשיג את המרצחים, ולערפאת נאמר..."

– "אי אפשר לאבטח כל אוטובוס, בכל תחנה, כל הזמן..."

– "מוות לערבים! מוות לערבים!"

– "אויבי השלום לא ינצחו. עם כל הזעזוע, לא ניתן לחמאס ולג'יהאד האיסלאמי להשיג..."

– "הגיעו 27 פצועים, שלושה מהם במצב..."

– "אני מציע לכולנו לעצור ולחשוב. ככה זה לא יכול..."

– "מספרי הטלפון במכון הפתולוגי הם..."

– "עד מתי תמשיך הממשלה הזו להפקיר שמזו מתי יתחילו כבר..."

– "לא ימיטו אותנו מדרכנו..."

– "למי אני צועק מניאקז לרמטכ"לז למה הוא לא מגן..."

– "הפיגוע הזה קטן יותר מזה שהיה בקו 5, אבל גדול יותר..."

– "אני אומר לך ולכל המאזינים, הגיע הזמן שהמדינה הזו תתחיל להיות מדינת יהודית, כמו שכתוב במגילת העצמאות אני לא גזען, אבל..."

– "נמשיך בתהליך השלום ונמשיך להיאבק בטרור..."

– "אם היו עשרה אוטובוסים מתפוצצים בג'נין, אולי הם היו לומדים..."

– "ארוני דובר החמאס, אתה מגנה או לא מגנה...?"

וכך הלאה והלאה, לא כולל תמונות הזוועה בעיתונים ובעלי הטורים, שנאבקים למצוא משמעות קוסמית באדם שעולה בבוקר לאוטובוס עם מטען צינור ומפוצץ אנשים תמימים שהלכו לעבודה. כמו במחזה מוסר מימי הביניים, כל אחד מבעלי התפקידים בהצגת האימה הזו אומר את המשפט שלו, ורק אלה שמותם מרים את המסך משתנים. וגם הטור הזה הוא רפליקת עייפות. כי מעל לכל, מעל לשאלות החשובות מאוד שצריך להתחבט בהן, פיגוע או לא פיגוע, מעל לשאלה מה באמת עושים, שאין לה תשובה בשום דרך ראשונה או שניה או שלישית, מעל לכל אלה ריחפה השבוע עייפות גדולה. העייפות של הסטטיסטים, שממתינים מבלי דעת בירכתי הבמה לתורם לעלות למרכז, ולשמש כבובות ערופות הראש שדמן נשפך במערכה הראשונה.

מיכל קפרא

השכנה הסולידית של תל־אביב

ביום שני התפוצץ האוטובוס בצומת עלית. באותו יום נולדה ליאסר ערפאת בת קטנה. זהוואה יקראו לה. אולי תהיה דומה לאמא, אולי לאבא. בבית החולים 'בלומנטל' בחיפה רשמה בחורה בת 28, הכבולה למיטתה כבר 13 שנה, עוד יום של חבלים. בכנרת המשיכו את החיפושים אחרי הנערה שנפלה מסירה. גופתה של אורית חיריק, בת 17, נמצאה. גופות שני הטייסים, שנעדרו מאז התנגשות המטוסים, נמשו מהים. שוטרים ירדנים היכו בחגורות תיירים ישראלים. ובטלוויזיה הקרינו את הסרט 'פישר קינג', בכיכובו של רובין וויליאמס.

שום ארוע אינו קשור לארוע הקודם, לא נולד ממנו ולא משליך עליו. ובכל זאת ימים קשים. חודש קשה, חודש יולי. האוויר לח וחם וחודש רעות. דווקא בחודש הזה, ב־24 ביולי, החליט איש אנונימי אחר, לשים על גופו חמישה קילוגרמים של חומר נפץ ולעלות על אוטובוס ישראלי. צבע עורו, מסרה המשטרה, היה בהיר ולכן לא עורר חשד. המציאות הישראלית מתחלקת לצבעים. צבעים חשודים וצבעים בלתי חשודים. אבל המציאות היא ערמומית.

האיש הבהיר הזה עלה לאוטובוס קו 20. קו 20 מגיע לתל־אביב. תל־אביב, על פי כל הגיון טרוריסטי, היא יעד מועדף. היא מרכזית, חייכנית, תוססת, צפופה, נהנתנית, קנאת הפרובינציה. מה איכפת לה מסיכסוכים פוליטיים. הפיגוע בקו 5 ברחוב דיזנגוף המתיש את העצבים המעורערים שיש לעיר העליזה והלא־איכפתית הזו.

רמת־גן היא השכנה הסולידית. היא לא מתפרעת, לא עורכת מסיבות קוקסינלים, לא פותחת מכבסות ב־4 לפנות בוקר, לא משתכרת, לא מוכרת לילדות פלטפורמות נוצצות של 30 סנטימטר, לא מתאפרת בכבדות. היא שקטה, מהוגנת, נסגרת בשמונה בערב פחות או יותר.

אז מה עבר לו בראש, לאיש הבהיר עם החמישה קילו חומר נפץ, שהחליט להפעיל את עצמו למוות דווקא בצומת עלית?

במלחמת המפרץ ספגה רמת־גן את רוב הסקארים. קשה לשכוח את לילות הסקארים הסהרוריים האלה, לילות של חורף, של בטריות עשן גדולות, של בהלה איומה, של נחיריים שמנסים להריח את החומר הכימי – יש או אין – באוויר. זו היתה הפעם הראשונה שהעין פגשה את רמת־גן מפוררת, הרוסה ומריפה ריח שרוף.

כבר אז היה ברור שהסקארים קצת פיספסו. לטילים העיראקיים, יש להניח, לא היה שום עניין מיוחד ברמת־גן. הם הסתכלו במפה, כיוונו לתל־אביב, אבל הטילים טעו בכמה סנטימטר מהמרכז התוסס ונפלו על השכנה הסולידית. בלי כוונה. סטיה קלה, לא משמעותית.

ואולי גם הוא טעה, האיש הבהיר. אולי הוא חשב שהגיע לתל־אביב? אולי הוא הביט בחלון וראה את בנייני המשרדים רבי הקומות וזה נראה לו מראה תל־אביבי בהחלט. עוד שתי תחנות והוא היה בתל־אביב, אבל משום מה החליט להתפוצץ על הגבול.

הוא ישב שם באוטובוס הזה, המיזוג פעל, מסביב הנוסעים, אנשים זרים, נסיעה שיגרתית, ומהחלון אפשר לראות את בניין בורסת היהלומים הרמת־גני. ממול, אם הוא היה מתכופף קצת, הוא היה רואה את מפעל השוקולד שתרעד בתרבות המקומית אפילו בשיר ובזמר. אבל קשה להניח שהמתאבד הזה מכיר את הניואנסים התרבותיים שלנו. האוטובוס היה בדרכו לשוק הכרמל, אבל הוא לא התאפק.

באותו יום ממש המשיכה תל־אביב להתנהל כהרגלה. היו סרטים בקולנוע, אנשים ישבו בבתי קפה, שתו אספרסו קטן, אגין. דיזנגוף סנטר היה עמוס, חגג את החופש הגדול. אנשים אכלו פיצות, גלידות, מיהרו הביתה, יצאו מהבית. היה פיגוע, היתה בהלה קטנה, אבל איכשהו תחושת האסון התפוגגה מהר.

הזעזוע מפיגוע של 20 קילוגרם בתל־אביב, עימעם את הזעזוע מפיגוע של חמישה קילוגרמים ברמת־גן. העין ספגה כבר את מנת הזוועה בדיזנגוף, ובאותו רגע נולד החיסון. חיסון שמאפשר להמשיך לאכול פיצה או גלידה, כאילו כלום.

רבין, כך אמרו, הגיע למקום הפיגוע ודיבר יפה מאוד. המפגינים צעקו. ערפאת – ארטוריסו אבא – מיהר לגנות. המשטרה נטלה את אצבעות האיש הבהיר ההוא והצמידה אותן לחומר הלח הכהה, שמבליט את טביעות האצבעות. ביבי נתניהו דרש לחסל מיד את הטרור. נשיא המדינה עזר ויצמן הודיע ש"במצב הזה אי־אפשר לעבור לסדר היום". הממשלה זעמה. טביעות האצבעות של המחבל לא עזרו לפצח את תעלומת זיהויו. סתם איש אנונימי אחד, שאפילו לא מוכר לזרועות הביטחון. וארבע משפחות ישבו מחוץ למחלקת טיפול נמרץ בבית חולים 'איכילוב'. רק מי שישב אי פעם מחוץ לאיזשהו חדר טיפול נמרץ, מכיר את כאב הבטן, הפיסי, הנורא, של המתח, של התרדה האיומה. את היובש בפה, את חוסר התיאבון, את כאב המניכיים הנורא. ובאותו זמן, האופוזיציה דרשה להשעות את שיחות השלום ורבין אמר שאסור להשעות וגם קלינטון הסכים איתו. והיו חמש הלוויות.

ביום שני, בשעה 8:35 בבוקר, דקה לפני הפיצוץ, עוד היתה רמת־גן סתם השכנה הנחמדה והסולידית של תל־אביב, ומשה שקרי ז"ל כסף הכל רצה להגיע לים.

צילומים: קוקו, רובי קסטרו ואלי דסה

הניצחון של קהלני, המפלה של חוק הגולן

"אני לא איש ימין מובהק", אומר אביגדור קהלני, חבר מפלגת העבודה (עדיין) והאיש שהוביל את המאבק למען חוק הגולן ■ החוק אמנם לא עבר השבוע, אבל קהלני וחבריו מרגישים שניצחו: הם יצרו דרמה עצומה בכנסת והוכיחו שאין רוב לוויתורים בגולן ■ קהלני נשאר במפלגת העבודה, אבל נתקל בעוינות מופגנת – מראש הממשלה ועד חברי הסניפים. ואילו מאנשי הליכוד הוא זוכה לחיבוקים ולאהדה ■ לכנסת הבאה הוא ירוץ בראש רשימת "הדרך השלישית"

שלום ירושלמי

ביום שלישי בערב, כשיאו של המירוץ אחרי קולות חברי־הכנסת לקראת ההצבעה על שריון חוק הגולן, סיפר אביגדור קהלני את הבדיחה העצובה על הצדיק שטבע בים הסוער. מרוכב באיש יראי־שמים, שנסחף עם הגלים והחל לפרפר. שחיין שעבר ליד הצדיק וביקש להצילו נדחה. "עזוב, אני סומך על הקדוש ברוך הוא", שח לו הצדיק. גם סירת מירוץ שהגיחה לעומתו נתקלה בסירוב, מאותה סיבה בדיוק, ואפילו טייס מסוק ששילשל לעברו של הצדיק חבל הצלה ארוך לא זכה למענה.

בסופו של דבר גברה הסערה על האיש, עד שטבע ונשמתו התגלגלה השמיימה והתייצבה לפני האל ומלאכי השרת. "תגיד, האיש כל כך ישר ומאמין, מדוע לא סייעת לו"? – שאלו המלאכים את בורא עולם. "מה פתאום לא סייעתי", ענה להם הקב"ה, "שלחתי לו שחיין, סירת מירוץ והליקופטר, והוא לא רצה אותם".

קהלני ביקש להסביר, כי הוא פעל במהלך השנה האחרונה מתוך אמונה גדולה (העוזר הפרלמנטרי הדתי שלו, מאיר בן־מאיר, קורא לזה "אמונה והשתדלות"), אך ללא המאמצים הגדולים שהשקיע, התרומות הגדולות שגייס והיוזמות הפרלמנטריות והתקשורתיות שבהן נקט, היה עניין רמת הגולן יורד מזמן מראש סדר היום הציבורי.

צריך להבין, מבחינתו של קהלני ושל חבריו, עמנואל זיסמן ויעקב שפי, היה גם השבוע האחרון בסימן נצחון, אפילו שהחוק לשריון הגולן נפל ברעש גדול. הצעת החוק יצרה דרמה ענקית וחסרת־תקדים בכנסת, כופפה מעט את ראש הממשלה והעבירה לו את המסר הפשוט הבא: אין לך רוב בעם לוויתור על רמת הגולן תמורת שלום. אתה יכול, מקסימום, להשיג תיקו.

בפועל עשוי להתברר, עם זאת, שההישג שעליו מדברים קהלני וחבריו הוא נצחון פירוס. רבין, בסיוע אמריקני מאסיבי, יאיץ מעתה את המשא־ומתן עם הסורים, אחרי שעבר את המבחן הפוליטי הפנימי הקשה ביותר מאז תחילת הקדנציה, וישאיר את מתנגדיו הרחק מאחור. שמעון פרס, שר החוץ, בטוח שקהלני ביצע טעות איומה, שגרמה נזק מבוזר. ביום רביעי, קצת אחרי ההצבעה, נתקלו פרס וקהלני במסדרון. עשר שנים אחרי שהקדיש לו משפטי הערצה פרסיסטים, שהודבקו על גב ספרו של קהלני "עוז 77", ניהל שר החוץ עם חבר הכנסת הסורר דו־שיח של חרשים, בנימה עצבנית, המובא כאן עם קיצורים הכרחיים:

פרס: עשית שטות גדולה. זו פוליטיקה של מתחילים. את הצעד הזה לא קיבלו בסיעה שלך, ובסופו של דבר נפלת עם ההצעה.

קהלני: עשיתי דברים שבהם האמנתי. אנחנו מכבדים אותך בדרך שלך. אני בטוח שיש בסיעה מקום לאיש כמוני.

פרס: בהחלט, מותר לך לחשוב אחרת. ברגע שהתקבלה ההכרעה בסיעה, אתה מחוייב במשמעת, כמו כולם.

קהלני: המחוייבות שלי היא רק כלפי העם. אני לא מוכן לשקר את העם.

פרס: למה אתה חושב שאתה משקר? במצע העבודה דובר על מישאל־עם?

קהלני: הודענו שלא נרד מהגולן. לא שיקרנו?

פרס: במצע כתוב שתהיה פשרה טריטוריאלית בכל החזיתות. על זה חתמנו ועל זה הצבענו.

קהלני: אתה לא עונה לשאלה שלי. אתה אמרת שאם לא נרד מהגולן עד נהר הירדן, לא יהיה שלום עם הסורים.

פרס: לא אמרתי דבר כזה.

■■■

ומעבר לאידיאולוגיה מסתתר, כמובן, העניין האישי. שלשום אחרי הצהריים, כאשר יצא רבין עייף ומרוט מאולם המליאה, הוא אמר כי קהלני וחבריו עשו מעשה שלא ייעשה וביקשו לסגל את פעולת הממשלה. רבין גם הגניב לדבריו איום מרוסווה כלפי השלושה ("אני מקווה שהמפלגה תדע מי היה נאמן לה"). זהו עוד ביטוי קשה ליחסים המעורערים בין הצדדים. קהלני, כך הרושם, אינו רצוי עוד בביתו שלו, והוא יודע זאת. לפני שנכנס לישיבה הלחוצה של סיעת העבודה בכנסת, ביקש קהלני מעסקני הגולן ואנשי תנועתו החדשה, "הדרך השלישית", שליוו אותו באורח צמוד מדי: "תכינו לי בית חדש. היום הם מגרשים אותי".

קהלני, בעצם, נפרד כבר מזמן ממפלגת העבודה. "נפשית, הוא בחוץ", העיד השבוע אחד מחבריו. בספטמבר שעבר עליתי איתו לרמת הגולן, שם עודד את שובתי־הרעב ונשא את נאומו המפורסם בעצרת המחאה הגדולה שהתקיימה באיצטדיון בקצרין (קהלני עצמו הצטרף לשביתה, אך הפסיק אחרי יום). קהלני דיבר כבר אז על הנידוי החברתי שצפוי לו במפלגת העבודה ועל הרשימה העצמאית שאותה הוא ינהיג. בשמורת גמלא פגשו את קהלני כמה מתושבי קיבוץ אלרום, וביקשו ממנו שלא ייסוג מהמאבק על הגולן. "אני לא אסוג", הבטיח להם קהלני, "אבל כדאי שתדעו. לכם יורידו את הבית. לי הם יורידו את הראש".

במהלך החודשים האחרונים ניהלו מפלגת העבודה וקהלני קרב מפותל, נירו זה בזה מתחת למותן. המפלגה, על כל שלוחותיה, ניסתה את כל האפשרויות המנגנוניות והפרלמנטריות כדי למנוע מקהלני וחבריו להגיש את הצעת החוק המדוברת. רבים משותפיו לרעיון של קהלני נפלו בדרך. בוועידת העבודה בתחילת יוני נקבע התיקון התקדימי, לפיו מי שיגיש הצעה בניגוד לדעת רוב חברי הסיעה, לא יוכל להתמודד לכנסת, ולמעשה יסולק מהשורות. באותה ועידה כינה רבין את קהלני (שאותו הוא מעולם לא חיבב ולא קידם במיוחד) ואת חבריו "פחדני השלום". קהלני ניסה אז להסתער לעברו של רבין, אבל מוטה גור ז"ל והשר שחל בלמו אותו. "אם אני פוחד לרדת מרמת הגולן ולהפקיר את ביטחון המדינה, לא איכפת לי שהוא יקרא לי פחדן", אמר אז קהלני.

בתחילת החודש הופיע קהלני בישיבת מזכירות סניף העבודה בירושלים, שם הכינו את טקס הגירוש הכמעט־רשמי שלו מהמפלגה. קהלני נתקל בעויינות נוראה, ואפילו הבדיחות שלו ("הייתי יכול לשבת באגף האנשים היפים, אם הייתי מגדל שיער"), התקבלו בהסתייגות. הפעילים המקומיים, שידועים בדרך־כלל בניציותם, טענו בפניו כי הוא מבקש להרוס את תהליך השלום עוד בטרם החל. קהלני עמד נדהם והאשים את מזכיר הסניף, חיים כהן, בהסתה מכוונת. בפני הנוכחים הוא טען, ש"אם זה המחנה, וזו ירושלים, אין לי מה לעשות יותר במפלגת העבודה", וכמה מהם קראו לעברו "אז תלך". השבוע סיפר קהלני, שתמיד האמין שהמפלגה היא אמצעי לקדם רעיון, אבל מציון יצאה תורה אחרת. המפלגה היא חזות הכל, והעסקנים מעדיפים את 'אמא מפלגה' על־פני 'אמא אדמה' (ראה מסגרת).

חמישה ימים אחרי הארוע בסניף ירושלים, הופיע קהלני בפני צעירי הליכוד במצודת זאב. דווקא בין אנשי הימין, העיד קהלני, הוא מרגיש הרבה יותר טוב. מי שעקב אחריו בימים האחרונים חש היטב את החיבוק החם שהם מעניקים לו. שלשום, אחרי הנאום (המרשים, יש לומר) של קהלני בכנסת, קם ממקומו יצחק שמיר ופלט לעברו ברכת "יישר כוח". הח"כים משה פלד (ששיגר לעבר קהלני קריאות עידוד עזות במהלך הנאום), צחי הנגבי, דב שילנסקי, עוזי לנדאו, לימור לבנת ואבנר חי שאקי הקיפו אותו, כאילו היה זאב ז'בוטינסקי. גם אריאל שרון קרא לקהלני לפינה ומסר לו שבחים, ורחבעם זאבי מהטרנספריסטים ניצל את החגיגה הכללית ורץ להחתים את קהלני על עצומה למען שיחרור פולארד.

■■■

אביגדור קהלני, חשבון נפש: "אני לא איש ימין מובהק. הבעיה היא שהמחנה המרכזי במפלגת העבודה סובל מחוסר הנהגה. קמו כל מיני חוגים, כמו 'הדרך המרכזית' של שמעון שטרית ו'חוג חורפית', אבל זה לא היה זה. יש כל הזמן מאבקי יוקרה ומשחקי כבוד והערכה. אם אחר אירגן כנס, או השני לא בא. כולם מאמינים בדרך, אבל הם לא הצליחו ליצור משקל נגד ל'חוג משוב' ול'חוג הכפר־הירוק' במפלגה. אם החבורה הזו היתה מגובשת ומגיעה להסכמות, לא היתה קמה 'הדרך השלישית' ומקבלת כזו תנופה. פשוט, במקרה כזה לא היה בתנועה הזו שום צורך".

אולי זהו גם הכשלון שלך. למה לא קמת ולקחת על עצמך את המנהיגות?

"אין לי בעיות מנהיגות, אבל יש הירוכיה. בין הדמויות הפועלות יש שרים וראשי ועדות. חוץ מזה, כשראיתי מקרוב את כל הסיכסוכים הפנימיים, החלטתי שזה בזבוז זמן. בסוף מצאתי את עצמי פועל בזירה שבה אני יכול להביא את דעותי לידי ביטוי. בדרך השלישית יושבים יחד אתי האלופים יצחק חופי, צבי זמיר ועמוס חורב, שרבין מאוד מעריך אותו ונפגע ממנו".

מדוע?

"גם בגלל שחורב הוא אחד התומכים הגדולים בכך ש'הדרך השלישית' תרוץ בבחירות".

מי היה צריך להיות מנהיג החוג המרכזי?

"ח"כ גדליה גל. הוא היה יכול לחבר בין האנשים".

מה עם השר אהוד ברק?

"אני הייתי מציע לו שינסה. זהו החלון הפתוח שאליו הוא צריך להיכנס. הוא צריך אומץ. אני רואה את שמעון שטרית מתפתל, בגלל שהוא יושב בממשלה. אני רואה את יעקב צור מתפתל ולא מדבר, איך אפרים סנה מתפתל. אף אחד לא רוצה להרגיז את רבין. נראה לי שגם ברק יתקשה להציג עמדה עצמאית".

אתה יודע מה הדעות המדיניות של ברק?

"בתחילת השבוע הצגנו במסיבת עיתונאים את תוכנית 'הדרך השלישית' להסדר קבע ביהודה ושומרון. שירטטנו מפה על בסיס עקרונות תוכנית אלון, פחות או יותר. ברק פגש אותי בישיבת הסיעה ואמר לי: 'התוכנית שלכם מאוד מוצאת חן בעיני. אתה חושב שהפלשתינים יקבלו אותה?'".

נו, והפלשתינים יקבלו אותה?

"יש פלשתינים שיסכימו שירושלים המזרחית היא לא בירתם? התוכנית שלנו היא הבסיס למשא ומתן על הסדר הקבע. לממשלה אין אפילו קו מוביל. אני חבר־כנסת, ואני לא יודע כלום. מה הם אומרים על גבולות הקבע? על פינוי ישובים? מה הם רוצים? להגיע לסוגיות הכי קשות אחרי שאיבדנו את כל הנכסים? את כל ערי הגדה? הם לא מבינים שאז יהיה טרור, כי הפלשתינים לא יקבלו את ירושלים. אנחנו אומרים לגשת מיד להסדר קבע, ועד שלא מסיימים את הדיונים, לא זזים עוד מילימטר. אם הפצצה צריכה להתפוצץ, אז עכשיו".

"תבינו לי בית חדש. היום הם מגרשים אותי". קהלני
צילום: 'שני צלמים', סוכנות צילום

קצת מפתיע שאתה מייחס ליהודה ושומרון הרבה יותר חשיבות מאשר לרמת הגולן, שעליה בנית את כל הקמפיין שלך.

"יהודה ושומרון זו בעיית הבעיות. רמת הגולן היא גיזרה מסויימת, חשובה מאוד, אבל אפשר לדחות את הטיפול בה. ביהודה ושומרון יש אוכלוסיה יהודית ופלשתינית. אי־אפשר להשיג שם דחיה".

בכל זאת, אתה מוכן להיפגש עם אסד, אבל לא עם ערפאת.

"עם אסד יש עוד על מה לדבר. ערפאת כבר קיבל משמעון פרס את הכל".

■■■

אביגדור קהלני, אם היית מיישר קו עם המפלגה שלך, אולי היית היום סגן שר הביטחון.

"סביר להניח".

רצית להיות סגן שר ביטחון?

"מאוד. ביקשתי מרבין בתחילת הקדנציה שייתן לי את התפקיד, או לפחות להיות סגן־שר במשרד הבינוי והשיכון, או במשרד הפנים. לרבין היה סדר עדיפויות אחר".

מה יש לרבין נגדך?

"לא יודע. אין לי תסביכים, ואם יש לי, אני לא רוצה בגילי לפתח אותם. אין לי הרבה ציפיות מהפוליטיקאים. אני יודע שאם אהיה חזק, אקבל, ואם אהיה חלש, הם יתלו אותי על הקולב. למדתי את חוקי המשחק, ואני לא מתרגש. אני נזכר עכשיו איך בבחירות, רבין ביקש ממני להקים את 'כוח קהלני', כדי שאביא לו את בוחרי הליכוד. זה היה האינטרס שלו. הוא השתמש בי. אבל אין לי אכזבות גם מזה".

■■■

קהלני, עם כל המרירות, יישאר בכנסת כחבר סיעת מפלגת העבודה, לפחות עד סוף הקדנציה. כמו דוד לוי, שפרש מהליכוד אך לא ויתר על מקומו בכנסת, משוכנע גם קהלני כי הוא הביא לעבודה אלפי קולות, ולכן הוא יושב על הספסלים (האחוריים) בזכות ולא בחסד. קהלני גם לא יפרוש מהחיים הפוליטיים, למרות כל מה שפורסם בשמו. להיפך. ארועי יום רביעי מחישים את הקריירה החדשה של קהלני, כראש מפלגת "הדרך השלישית" שתתמודד, כנראה, בבחירות הבאות לכנסת. קהלני, ונימוקיו המשונים עמו, מאמין כי המפלגה הזו עשויה לקבל עשרים(!) מנדטים ויותר. "בממשלה הבאה יישבו שרי 'הדרך השלישית'. אין לי שום ספק בכך", אמר קהלני השבוע.

ולכן אתה לא בלחץ?

"אני אף־פעם לא בלחץ. אגב, אתה יודע מתי אני מגיע לשיא השלווה?"

מתי?

"באמצע המלחמה, כשאני בתוך הטנק. אז אני רגוע".

אמא אדמה

עניין האדמה מעסיק את קהלני. אין נאום, או הרצאה או מאמר, שבהם קהלני אינו מדבר על קדושת האדמה ויבולה. באחת משיחותיו עם יצחק רבין השתמש במשל הגדר החיה: "אם תקצץ אותנו, נפרח שוב, כי אנחנו לא מקבלים את המים והמזון ממך", אמר קהלני לראש הממשלה. התרגום הפוליטי: בעידן הפריימריס, אני מקבל את הכוח שלי מהציבור, ולא ממנהיג המפלגה.

קהלני מחזיק בכיסו שני שירי אדמה, שמסמלים מאין כמותם את המאבק הלאומי על הארץ. את השיר הנורא והמפורסם של המשורר הפלשתיני מחמוד דרוויש, ממארס 1988, שבו הוא קורא לישראלים לחזור לגלויותיהם ולקחת עמם את מתיהם. השיר השני הוא פרי עטו של קהלני. השיר נקרא "אודם רגבייך". קהלני כתב אותו אחרי שחזר מאחת ההלוויות אחרי הפיגוע בבית־ליד:

"כמה עוד דם ארווך/ מזון לפרחייך
דם בני מוונך/ מאדים רגבייך
מה עוד תבקשי/ מיוצא חלצייך
מה עוד תחפצי/ מאיתנו בנייך
שורשי ענפי ופרחי/ אלמים כולם בתלמייך
נשמתי ופתיל חיי/ טמון בין סלעייך
מי ייתן אדמתי/ ואבין שורש סודותייך
ואוצב תחת בני/ כופר בשערייך".

השגריר מרטין אינדיק החזיר את הצבע ללחיים של הנציגות האמריקנית בישראל, לאחר שסבלה במשך שנים ממחלת שינה דיפלומטית ◻ הוא עובד קשה ובהתלהבות. הוא יעיל ופעיל, עורך פגישות וסיורים מבוקר עד לילה, מקיים קשר הדוק עם רבין ופרס ומתדרך עיתונאים ◻ השבוע טענו שמעורבותו הגיעה עד כדי נסיון להשפיע על תוצאות ההצבעה בכנסת. הסיפור הזה, ככל הנראה, אינו נכון. אבל בתחום אחד, שגריר ארה"ב אינו מתבייש להפגין מעורבות בוטה: הוא דורש במפגיע שישראל תקנה יותר מוצרים אמריקניים ◻ דיוקן של שגריר שמחובר באינפוזיה לישראל

הדוד מאמריקה

חמי שלו

השגריר מרטין אינדיק העדיף שלא לפגוש אותי לצורך הכנת כתבה זו. פניתי אליו מיד לאחר פירסום הסיפור (שככל הנראה כלל לא היה) על נסיונו של שגריר ארה"ב בישראל להשפיע על חבר הכנסת אריה דרעי להצביע נגד החוק לשריון הגולן. אינדיק אמר שהוא מעדיף שלא לקיים עמי את הפגישה, בשל "הסיפור הקודם" שפירסמתי לגביו.

"הסיפור הקודם" שאליו התייחס השגריר התפרסם במעריב בתחילת חודש יוני. סופר בו על נזיפה לא־ישירה שהשמיע ראש הממשלה יצחק רבין באוזניו של הבוס של השגריר, שר החוץ האמריקני וורן כריסטופר, בנוכחותו של אינדיק. רבין אמר לכריסטופר שהתידרוכים של האמריקנים לעיתונות הישראלית "כבדים" מדי לטעמו. כריסטופר השיב שאכן יש להיזהר בנושאים כאלה.

רבין, כך נראה, כבר שכח מזמן. השגריר האמריקני מקיים פגישות אישיות עם ראש הממשלה בתדירות גבוהה ביותר, בלי שום פרופורציה לשגרירים אחרים ובתחרות הוגנת עם הרוב המכריע של שרי הממשלה. יש ימים שקו הטלפון בלישכת השגריר ברחוב הירקון בתל־אביב מתפקד כנל"ן עם לישכת ראש הממשלה בירושלים או עם משרד החוץ. אינדיק נמצא בישראל רק שלושה חודשים, אך הוא מוברג כאן כמו אחד שהקדיש לכך את מיטב שנותיו.

■ ■ ■

אינדיק מכיר את ישראל לפני ולפנים, וזה לא פלא. הוא גדל בבית יהודי חם, ביקר בישראל בהיותו בן 18, למד באולפן קיץ באוניברסיטה העברית כאשר פרצה מלחמת יום הכיפורים ואף התנדב לעבודות סיוע בעיריית ירושלים. בראיון לאבינועם בר־יוסף התוודה אינדיק, שכששמע את האזעקה הראשונה ביום כיפור, שקל אפילו לעלות לישראל.

לפני 15 שנה עבר אינדיק מסידני, עיר מגוריו באוסטרליה, לוושינגטון. אהדתו לישראל וכישוריו הניכרים הובילו אותו לאיפא"ק, הלובי היהודי הכמעט כל־יכול. אינדיק התחבר באינפוזיה לישראל ולמזרח התיכון, וגם לפוליטיקה הוושינגטונית המפותלת. אחר כך, ב־1985, הוא הקים את "מכון וושינגטון", וזה, בניגוד לתחזיות, הפך במהרה להיכל של השפעה, יוקרה וכסף בזירה הישראלית־אמריקנית.

כאשר צורף למועצה לביטחון לאומי בבית הלבן, בעקבות הבחירות ב־1992, שימש אינדיק, בין יתר עיסוקיו, גם כמעין "קצין קישור" של לשכת ראש הממשלה לבית הלבן. אינדיק ואיתן הבר "קישרו" את ראש ממשלת ישראל עם נשיא ארה"ב. ממקומו במועצה לביטחון לאומי, ובאמצעות חיבורו עם ידידו דניס רוס, היה אינדיק מעורב בכל הנושאים הרבים והמגוונים שבהם היתה מעורבות של קלינטון ורבין, החל מפרשת 415 ומגורשי החמאס, דרך הסכם השלום עם ירדן, תנועותיו של יאסר ערפאת לוושינגטון ולעזה, הטקסטים השונים, המשא ומתן עם סוריה, הכל. אינדיק היה בעניינים.

בשנותיו בוושינגטון, הכיר אינדיק את כל המי־ומי של הצמרת המדינית, הפוליטית והעיתונאית של ישראל, ועם חלק מהם אף יצר קשרים אישיים וחברתיים אמיצים. כשהגיע לארץ לפני שלושה חודשים, הוא לא היה זקוק ל־100 ימים, אפילו לא ליום אחד של חסד. הוא לא היה צריך לעבור טירונות וגם לא לשלם דמי כניסה. אריה דרעי איננו יצור מהמאדים עבורו, וויגזגיו של אלכס גולדפרב בכנסת השבוע ודאי נראו לו, כמו לכולנו, מוכרים מאיזה מקום. דקה אחרי סיום טקס הגשת כתב האמנתו לנשיא, ב־11 באפריל, כבר שחה אינדיק כמו דג במים.

לאינדיק יש מרץ. הוא עובד קשה ובהתלהבות. בן־לילה, כמעט, הפך לכתובת עבור קובעי המדיניות בירושלים. הוא יעיל ופעיל, מקיים פגישות וסיורים מבוקר עד לילה. הוא פוגש מדינאים ופוליטיקאים, עיתונאים ופרופסורים, מדענים ופעילות ויצ"ו. הוא חוקר את חיפה מהנמל עד הכרמל, ומוצא זמן לאסוף לביתו שבהרצליה יצירות אמנות של גדולי האמנים היהודים־אמריקניים.

יש אומנם איזו טענה, שכבר מתלחששת בתל־אביב, שאינדיק ממעט לארח בקצב שאוהדי סם לואיס האגדי הורגלו אליו, אבל אני מודה שלא הקדשתי יותר מדי מאמץ לבדיקת נכונותה. ובכל מקרה, עדיין מוקדם מדי לשפוט.

מכבש הלחצים של השגריר

שני נושאים בוערים בעצמותיו של אינדיק: השלום הישראלי־סורי, ופתיחת השווקים הישראליים למוצרים אמריקניים. בנושא השני, הוא "מתערב בענייניה הפנימיים של ישראל" בצורה בוטה ונחרצת: אינדיק מפעיל בגלוי, בגאווה, וגרמה שגם במידה מסויימת של עליצות, מכבש של לחצים גלויים וסמויים. הוא הפך את רבין לפורץ הדרך של המכוניות האמריקניות מדטרויט; הוא גרם לשר החקלאות צור לצאת לקרב נגד יבוא תפוחים מצפון מדינת מיין שבארה"ב: למיכה חריש הוא מנדנד על יבוא מוצרי מזון. אינדיק איננו מרפה, הוא סוכן מכירות של כלכלת ארצו, ובעניין הזה הוא יכול להפתיע את שומעיו בניסוחים לא ממש דיפלומטיים. "לא נסבול את היחס המפלה של ישראל", זעקה הכותרת במעריב על פגישה משעממת לכאורה, של שגריר זר עם איגוד לשכות המסחר.

אינדיק, אכן, איננו דיפלומט מקצועי. הוא לא בא ממשרד החוץ, הוא לא היה מזכיר שני ברנגון, ויש סימנים שהוא לא רואה בגינוני הדיפלומטיה את פיסגת ההתנהגות האנושית. כמה ימים לאחר הגעתו, הוא זקף את גבותיהם של "גורמים בירושלים" כאשר החל בסידרה מואצת של תדריכים לעיתונאים. אינדיק – וכאן אני מדבר מנסיון אישי – הוא מתדרך מהליגה הראשונה: רהוט, נעים, אינטליגנטי, והחשוב מכל מבחינת העיתונאים – גם מספק קצת מידע פה ושם. הוא נותן כאן, לראשונה מזה שנים רבות, הצגה אחראית, נאמנה ומעניינת של עמדת ארה"ב.

כשהובעה תמיהה על תידרוכיו לעיתונות, הוליד הדבר רינון־נגד, קצת נבזי: מכרים אומרים, שכאשר שואלים אותו על "מעורבות יתר" בעולם הפוליטי והתקשורתי בישראל, משיב אינדיק כי פעילותו כאן היא לא פחותה, בלשון דיפלומטית, ממעורבות של מקבילו, השגריר הישראלי בארה"ב, בהשפעה על תהליכים פוליטיים פנימיים בארה"ב הנוגעים לענייניה של ישראל.

התשובה לאינדיק, לדברי המסתייגים מדבריו, היא כי אין דומה התערבותה של ישראל הננסית בארה"ב האדירה, לנסיון השפעה אמריקני בישראל הקטנה. אין דומה האינטרס הקיומי של ישראל בארה"ב לאינטרס אסטרטגי, אחד מני רבים, של המעצמה העולמית. אף שגריר ישראלי בוושינגטון עוד לא תואר "נציב עליון", כפי שגד יעקבי כינה את אחד מקודמיו היותר פעלתנים של אינדיק, השגריר סם לואיס.

מצד שני, טוענים אחרים, מי שתורם עשרות מיליארדי דולרים להגנתה ורווחתה של מדינת ישראל, מי ששומר עליה כעל בבת־עינו מפני כל פגע – קונה לעצמו גם זכות להתערב קצת, בעדינות, בענייניה הפנימיים לכאורה של ישראל, שהיו יכולים, השבוע, לפוצץ לגמרי את התהליך המדיני עם סוריה, ואולי גם להפיל את הממשלה הזאת, המנהלת מדיניות לשביעות רצונה הכמעט־מלאה של ארה"ב.

יש לו חברים מכל גוני הקשת הפוליטית. שגריר ארה"ב בישראל, מרטין אינדיק, בלחיצת יד חברית עם אורי סביר, מנכ"ל משרד החוץ, בטקס הגשת כתב האמנתו בבית הנשיא בחודש אפריל השנה

צילום: פלאש 90

"השגריר הליכודניק"

אינדיק החזיר את הצבע ללחיים של הנציגות האמריקנית כאן, לאחר שסבלה במשך שנים ממחלת שינה דיפלומטית. הוא "איזן" במקצת את מערך הכוחות של היחסים הדיפלומטיים בין ישראל לארה"ב, ויצר מצב שבו לשתי המדינות, ולא רק לישראל, יש שגריר מעורב ובקיא, שיכול לתרום מידע ורעיונות לבני שיחו.

אינדיק רואה בסוריה את המפתח לתהליך השלום. הוא מקדיש את מרבית מירצו המדיני לנושא הזה. כהוגה המדיניות האמריקנית של ה"בלימה הכפולה" כלפי איראן ועיראק, הוא משוכנע שהשלום בין ישראל לסוריה הוא אינטרס אסטרטגי מובהק של ארה"ב. הסדר עם הפלשתינים, עם כל הכבוד, איננו שייך לליגה הזאת.

אנשים המכירים אותו עוד מתקופת היותו פעיל באיפ"אק טוענים, כי כבר אז גילה יחס מאופק, בלשון דיפלומטית, כלפי הפלשתינים. למעשה, במהלך שנות ה־80 המאוחרות תואר אינדיק בישראל כ"ליכודניק", יחד עם חברו, מתאם שיחות השלום דניס רוס. בצמרת השפויה של הליכוד התייחסו אז לאינדיק כשותף לדרך, אם לא לתוצאה הסופית. אצל פרס ואנשיו, ושוב בלשון דיפלומטית, רוס ואינדיק לא היו האישים הכי הכי פופולריים. האשימו אותם במחדל, אם לא בשיתוף פעולה פעיל בהכשלת "הסכם לונדון", ובסיוע לשמירה על הסטטוס קוו. כששמע השבוע את ההתקפות של "בכירים בליכוד" על התערבותו כביכול אצל דרעי לגבי ההצבעה על חוק הגולן, יכול היה אינדיק רק לגחך לנוכח תהפוכות העתים.

לאינדיק יש חברים מכל גוני הקשת הפוליטית: הוא חבר של נמרוד נוביק, הוא חבר של איתן הבר, הוא חבר של האחים מרידור – דן וסלי. את הקו המאחר בהשקפות שהביע בעשר השנים האחרונות צריך לחפש לא בפוליטיקה הישראלית, אלא בנאמנותו לשולחיו האמריקניים. "מכון וושינגטון" מומן על ידי מקצת מגדולי התורמים לאיפ"אק, ואלה, כאז כן עתה, חשים נוח יותר עם מדיניות הליכוד. אינדיק, המהגר מאוסטרליה, הפך לפטריוט אמריקני מאמין, ונאמנותו נתונה עתה למעסיקו, שהוא גם נשיאו.

מישהו עשה השבוע לאינדיק תרגיל פוליטי, והשתמש בפעלתנותו הרבה של השגריר כדי לנסות ולהשיג, ברגע האחרון, רוב לשריון חוק הגולן. זה קרה לאינדיק כי הוא עובד קשה. בפעם הבאה, הוא ייזהר יותר. אולי בפעם הבאה הוא לא ייפגש עם דרעי ערב הצבעה מכרעת, שבה ממלאת ש"ס תפקיד מרכזי.

לא רצו שגריר יהודי

המיתקפות עליו השבוע, בעקבות הפגישה שקיים עם אריה דרעי, איפשרו מבט קצר למצב שבו לא תהיה הרמוניה כה גדולה ביחסי ישראל־ארה"ב, כפי שיש עתה.

כמה חודשים לאחר שקלינטון נבחר לתפקידו, בנובמבר 92', הועברה שאלה דיסקרטית ביותר אל שגריר ישראל בארה"ב, זלמן שובל, ובאמצעותו לראש הממשלה יצחק רבין. הבית הלבן ביקש לדעת, באופן הכי לא־פורמאלי שניתן, מה דעתם של השניים על האפשרות שיהודי יהיה שגריר ארה"ב בישראל. בין המועמדים שהוזכרו היה ריצ'רד שיפטר, פקיד בכיר במחלקת המדינה, שנחשב בזמנו לאחד מאוהדי ישראל הגדולים במימשל. התשובה הישראלית היתה, ככל שהצלחנו לברר, לא ממש מתפעלת.

שנתיים של שיתוף פעולה הדוק בין שני המימשלים, ויחסי הקירבה המיוחדים במינם בין מימשל קלינטון לבין הקהילה היהודית בארה"ב, הפכו את השאלה העדינה הזאת ללא רלוונטית. כאשר נוצר הצורך להחליף את השגריר הקודם, אדוארד ג'רג'יאן, התלבט המימשל בין מספר מועמדים, חלקם יהודים, חלקם לא. מורטון אברמוביץ, נשיא קרן קרנגי, נשאל אף סירב. אינדיק היה מועמד כמעט אידיאלי: מחונך, מרושת ובעל קשרים ענפים בשתי המדינות. באמריקה לא מקובל לעסוק בטומאי בריתו של אדם, אך בישראל עוררה יהדותו של אינדיק אי־נחת משני צידיו של המתרס הפוליטי. לעת עתה, החששות לא התממשו.

וגם אם זה יבוא, יוכל אינדיק להיזקק למילותיו של הנרי קיסינג'ר, שכונה "יהודון" על ידי מפגיני גוש אמונים, כאשר בא להשכין הסכמי הפרדה באמצע שנות ה־70 ולסלול בכך דרך לעידן השלום. כך כתב קיסינג'ר בזכרונותיו: "למרות שלא קיימתי את דתי, לא יכולתי לשכוח שי־13 מבני משפחתי ניספו במחנות ריכוז של הנאצים. לא היה לי כל רצון לעורר שואה נוספת באמצעות מדיניות שכוונתה טובה אך היא עלולה לצאת מכלל שליטה. למרות זאת נאלצתי להכפיף את העדפותי הרגשיות לתפיסתי את האינטרס הלאומי. זה לא היה תמיד קל, לעתים זה אף הכאיב. אבל בסופו של דבר, אני משוכנע שלטווח ארוך, ביטחונה של ישראל יישמר רק על ידי העגנתה כאינטרס אסטרטגי של ארה"ב, ולא בתחושותיהם האישיות של פרטים".

כשהגיע לארץ לפני שלושה חודשים, הוא לא היה זקוק ל־100 ימים, אפילו לא ליום אחד של חסד. הוא לא היה צריך לעבור טירונות וגם לא לשלם דמי כניסה. אריה דרעי איננו יצור מהמאדים עבורו, וויגזגיו של אלכס גולדפרב בכנסת השבוע ודאי נראו לו, כמו לכולנו, מוכרים מאיזה מקום. דקה אחרי סיום טקס הגשת כתב האמנתו לנשיא, ב־11 באפריל, כבר שחה אינדיק כמו דג במים

דוד אגמון

חושפים אותנו לסכנות ולאסונות

תהליך השלום נמשך מאז 1991. הוא קיבל תנופה ממשית עם הסכם אוסלו וביצוע הסכם עזה ויריחו, ונמשך בהסכם השלום עם ירדן, בשיחות על הסדר הביניים ביהודה ושומרון ובנסיונות למגעים עם סוריה. הוא יימשך, קרוב לוודאי, בהיערכות להסדר הקבע ובשיחות והסכמי שלום עם עוד ארצות ערביות.

על רקע התהליך, חוזרות ונשנות הטענות כי ייווצרו סכנות ביטחוניות קשות, ומובעים חששות מטרור מתגבר מהשטחים שיהיו בשליטת הפלשתינים, שבהם יקומו "ערי מקלט", ומאיום קיומי סורי ממרומי רמת־הגולן המוחזרת.

מנגד נשמעים הסברים "מרגיעים" על כך, שמצב של שלום נועד להפסיק את פעולות האיבה, תוך הבנה הדדית של כל צד לצרכיו ורגישויותיו של הצד השני. במצב של שלום, כך מסבירים, אין איום קיומי, אין סכנות ביטחוניות, ואפשר לוותר על שטחים חיוניים שבעבר הוחזקו כקווים אדומים משיקולי ביטחון.

כל צד מביא אנשי צבא ותיקים, אלופים במיל' ו"בני סמכא" ביטחוניים, שיעידו וינמקו את תפיסתו. אלה ואלה נשענים, בראש ובראשונה, על התפיסה הפוליטית, ומתאימים לה את עמדתם הביטחונית. כל זאת על מנת לשכנע את ציבור הבוחרים, תוך שימוש בנימוקי ביטחון, שלהם רגישות גבוהה בציבור הישראלי.

הוויכוח הזה נוכח לחיזוקים כל אימת שמתרחש אירוע ביטחוני כדוגמת הפיגוע באוטובוס 20 ברמת־גן ביום שני או תקרית בלבנון. מנגד, משמשת תקופת רגיעה בפיגועים לחיזוק עמדתו של השמאל. זה כמו זה, אינם נוגעים בלב העניין.

■

תפיסת הביטחון של מדינת ישראל, שהתגבשה בשנות החמישים, מבוססת על הגנת גבולות המדינה תוך שימוש ופיתוח העיקרון, שההגנה הטובה ביותר היא ההתקפה. תפיסת הביטחון, המגובשת ומוגדרת ע"י הממשלה, משמשת את הכוחות והיערכותם – בשיגרה, בפעילות הביטחון השוטף ובמלחמה. תפיסת הביטחון משפיעה בעיקר על בניית הכוחות וחלוקת המשאבים המוקצים לביטחון.

זה שנים שאזורנו עובר תהליך של שינויים, שבחלקם הם מנוגדים זה לזה. הסכם השלום עם מצרים, התמוטטות ברית המועצות והתפתחות תהליך השלום, יחד עם המהפכה האיסלאמית באיראן, עליית כוחו של הטרור הקיצוני האיסלאמי ופיתוח היכולת להשגת נשק לא קונבנציונלי ע"י מדינות באזור, בעיקר אותן המדינות שיש להן אמצעים לרכישתו והשתלטות ע"י גורמים קיצוניים: משטרים איסלאמיים דוגמת איראן וסודן, או משטרים טוטליטאריים דוגמת עיראק ולוב.

יחד עם השינויים המדיניים, החברתיים והכלכליים באזור, חלו גם שינויים במרכיבי הביטחון ובאיומים על מדינת ישראל. השינויים העיקריים מתבטאים בעליה משמעותית בטרור – בכמות הפיגועים, בעוצמתם הקטלנית ובאופי האירגונים המבצעים אותם; בהתפתחות האיום הלא קונבנציונלי – הטילים ארוכי הטווח המסוגלים לשאת ראשי נפץ כימיים או גרעיניים; ומנגד, ירידה באיום הישיר דרך גבולות המדינה, ככל שתהליך השלום מתקדם.

אם ראשי המדינה פועלים בקידום התהליך המדיני בעיקר משיקולים פוליטיים, לא נראה שהם נתנו דעתם על השינויים המחייבים הגדרה חדשה לתפיסת הביטחון. התפיסה החדשה צריכה לתת מענה לשלושת האיומים העיקריים: מעגל הטרור, הפנימי והחיצוני, צבאות ערב של המדינות הגובלות בנו, והאיום הגרעיני במעגל המדינות הקיצוניות.

מעגל הטרור מתבטא בפעילות החמאס בתוך תחומי מדינת ישראל, בהתקפות החיזבאללה בדרום לבנון, ובפיגועים כנגד מטרות ישראליות ויהודיות ברחבי העולם, כפי שקרה בארגנטינה בשני הארועים הרצחניים – שגרירות ישראל ומרכז הקהילה היהודית. נראה שמאחר שאין הגדרה מפורשת בתפיסת הביטחון, לפיה הטרור הוא איום קיומי, הרי שההתייחסות אליו ע"י כוחות הביטחון, אף שהיא רצינית, היא כאל מטרד ביטחוני. אין במיכלול כוחות הביטחון – צבא, משטרה, שב"כ ומוסד – חשיבה אסטרטגית המתייחסת לטרור, להתפתחותו ולדרכי ההתמודדות אתו כאיום כולל. בוודאי שאין הטרור מובא בחשבון כאיום ממשי וכנושא להתייחסות במסגרת השיחות על ההסדרים השונים עם הפלשתינים.

עיקר תשומת הלב הביטחונית מופנית, עדיין, להתכוננות למלחמה דוגמת אותן מלחמות שהתנסינו בהן בעבר. פיתוח האוגדות המשוריינות כמרכיב העיקרי בכוחות היבשה, עוטות חליפות חדשות של טנקים משופרים, מערכות נשק מתוחכמות ואמצעי שליטה ובקרה ממוכנים. אין חולק שיש עדיין צורך בכל אלה, אך בתפיסת ביטחון חדשה, יקבל תחום זה פרופורציות שונות בחלוקת המשאבים הביטחוניים.

האיום הלא־קונבנציונלי הוא האיום הקיומי שאליו צריכה להיות מופנית עיקר תשומת הלב הביטחונית, ובמשתמע גם הקצאת המשאבים, בניית הכוחות ופיתוח האמל"ח (ולא רק בחיל האוויר).

■

קובעי המדיניות, הנתונים בלהט "עשיית השלום", משתמשים בטיעון הביטחוני לעתים קרובות מאוד במהלך השיחות. אולם, בהיעדר תפיסת ביטחון מתאימה, מתקשים צוותי המשא ומתן לבסס טיעונים אלה, והם מוצאים את עצמם נסוגים מעמדה ביטחונית אחת לשניה, ובכך הם יוצרים מצבים בלתי אפשריים למימוש וחושפים אותנו לסכנות.

כך נראה שפתרונות מאולצים, כמו פריסת צה"ל מחוץ למרכזי אוכלוסיה פלשתינית, הימנעות מפעילות התקפית יזומה ומתואמת כנגד החיזבאללה בלבנון, וויתור על שטחים אסטרטגיים ברמת הגולן, חושפים את מדינת ישראל ותושביה לסכנות, איומים ואסונות.

כשעוסקים בתהליך השלום, שמטרתו המוצהרת היא להפסיק את פעולות האיבה, לצמצם את האיומים והסכנות ולהגביר את ביטחון המדינה ותושביה, צריך להגדיר את תפיסת הביטחון וצורכי הביטחון לפני שניגשים לשיחות. בדרך שבה מנוהל התהליך הנוכחי, קברניטי השלום מובילים לתוצאות הפוכות, מסוכנות, המתבטאות בפיגועים מהסוג שחווינו השבוע. וזה רק קצה הקרחון.

הכותב, תת־אלוף (מיל.), היה ראש הוועדה להסדרי ביטחון במשלחת לשיחות על הסדר עזה־יריחו

צילום: גדי קבלו

השר אפרים סנה בפגישה עם ערפאת ביום שני השבוע – יום הפיגוע בקו 20

צוותי המשא ומתן לשלום נסוגים מעמדה ביטחונית אחת לשניה ויוצרים מצבים בלתי אפשריים למימוש, מאחר שישראל לא טרחה להתאים את תפיסת הביטחון שלה למציאות החדשה. בדרך שבה מנוהל התהליך הנוכחי, קברניטי השלום מובילים לתוצאות הפוכות, מסוכנות, המתבטאות בפיגועים מהסוג שחווינו השבוע. וזה רק קצה הקרחון

עיר עם קצת רחמים

כל בוקר אני מקבל פקס עם ידיעות מהארץ. כמעט כל פקס־ידיעות כזה ארוז במודעות אבל. אני מתאבל ופוחד לקבל את הפקס הבא. ימים קשים. טייסים נופלים מהשמיים, ולא באמצע הלילה. ילדים מתים בפסטיבל ערד, ולא בגלל משינה. מטיילים נשחטים במדבר יהודה, והפיגוע שכל כך פחדנו לחכות לו שוב הגיע, ודווקא לרמת־גן. בכל פעם זה הורג קצת את כולנו, והרבה את השלום הזה שכבר ספג יותר מ־100 הרוגים, ואוי למי שיקרא להם מחיר, כי בני אדם חיים זה לא חשבון עובר ושב. יש דרכים אחרות לשוחח ולהתווכח. הכי קל זה להרוג אחד את השני, ואחר כך השני את הראשון, במעגל של דם שלא מתייבש לעולם. פצעים שאינם מגלידים גם כשבא הפצע הבא.

■

אני כותב את זה מעיר שנחשבת לאלימה, ולכן יוצא לי לחשוב הרבה על טבעו האלים של האדם. אני יודע שזה לא מנחם, אבל בשבוע האחרון קבעו כמה קרימינולוגים את מה שכבר אמרו כמה פילוסופים (וקיבלו על הראש בשביל זה): האדם נולד טוב, זה רק החיים שרוצחים אותו ועושים אותו רע או משוגע או שניהם ביחד. רק הסביבה והחינוך, עם הרבה תמיכה מהמשפחה, הופכים תינוק חמוד לילד עבריין ואחר כך גם לפושע מבוקש פחות או יותר.

חודשיים בניו־יורק, ועדיין לא נרצחתי. אני כבר יודע איך ללכת בסנטרל־פארק ואני אסיר תודה למתן וילנאי, המ"פ הראשון שלי, שלימד אותי לחימה בשטח בנוי. לפעמים אני אפילו אסיר ציון. אין שטח בנוי יותר מניו־יורק. מישהו הגדיר את העיר הזאת כ"הדבר האלים ביותר שעשה האדם לחלקת אדמה". אני לא זוכר מי אמר את זה, אבל אני בהחלט עומד מאחוריו. אני לא עומד לפניו משום שזה מסוכן. חודשיים בניו־יורק, והנה אני כבר יודע איפה לא ללכת ומתי לא לעשות את זה. למי לתת סיגריה, אש או קש. כבר ראיתי אנשים שוכבים על מדרכות ואנשים אחרים דורכים עליהם. בחור סוחב ארנק מאשה זקנה ומחטט בו כאילו שזה תמיד היה שלו. מכות ברכבת התחתית, צעקות ומרדפים ביוניון ובוושינגטון, שתי הככרות האלה. למדתי למי לחייך ואת מי לברך, ומתי ללכת הצידה ולחכות שזה יעבור. חודשיים טירונות בניו־יורק ואני שורד. אם זה יימשך ככה, אולי ישלחו אותי לקורס מ"כים בשיקגו.

אחת התופעות המיסתוריות בעיר הזאת, אם לא המיסתורית ביותר, זו הירידה התלולה במקרי הרצח, השוד והפריצות. זו ההידרדרות המשמעותית ביותר של הפשע בניו־יורק ברבע המאה האחרונה, ואם הם ימשיכו, ככה, ניו־יורק עוד תהיה עיר בטוחה ורודפת שלום, ואז המאפיה תתחיל לאפות באגטים ובייגלעך, הרוצחים והגנבים יעמדו בתור בלשכות הסעד, השוטרים ישמנו את אקדחיהם ויכניסו אותם לפריזרים, ואז מה אשתי תגיד לי בכל בוקר כשאני יורד לתחתית או לקפה ברחוב 14 השנוי במחלוקת? ואיזה סרטים יעשה קווינטין טרנטינו בעידן השלום העירוני שמאיים עלינו?

אכיפת החוק מפתיעה את כולם, אבל לא את המפקח הראשי של משטרת ניו־יורק, וויליאם ג'י. ברטון. ברנש קשוח וגבוה, שנראה כמו שריף קשה־יום אבל טוב לב מהמערבונים של פעם. אחד מאלה שאתה אומר עליהם: "הם לוקחים את החוק לידיים", אבל זה נאמר בטון חיובי, בתודה, כמעט בהערצה.

"אנחנו נדפוק אותם כמו ברווזים ששטים על קורות עץ ביריד", אומר ברטון בכנס קרימינולוגים שנערך לאחרונה בעיר. פרופסורים למדעי הפשע, שמתרצים את ירידת הפשע בסיבות שונות ומשונות, שלא שייכות בדיוק לתיפקוד המשטרה, מדברים על השימוש והסחר בסמים, על הקלות הבלתי נסבלת של השגת הנשק, ואפילו על שינויי מזג האוויר. המפקח ברטון, לעומת זאת, רוצה שהעולם כולו יידע שהמיגור המאסיבי של הפשע בעיר נובע באופן אקסקלוסיבי מן האסטרטגיה האלימה וההחלטית שלו ושל פיקודיו.

■

השלווה הזמנית הזאת, שלפתע פקדה את העיר, היא עניין גדול פה. כל מי שלמד (או לימד) קרימינולוגיה, המום מהירידה הזאת בפשיעה. הדיאגרמות בעיתון מורות על גרף יורד של 30 אחוז במקרי הרצח ובתקריות האש בשנה האחרונה. 648 נרצחים השנה, כ־312 קורבנות פחות בהשוואה לשנה האחרונה. מקרי השוד ירדו ב־21.9 אחוז. במקרי הפריצות לבתים ולחנויות נרשמה ירידה של 18.1 אחוז. רק במקרי האונס נשאר המצב כפי שהיה, אבל החוקרים אומרים שעל מקרי האונס (לפי מחקר שנערך על מדגם של נשים שנאנסו), מדווחים בדרך כלל יותר מאשר על פשעים אחרים. מה ששוב מראה לכם שהנשים אמיצות יותר מאיתנו.

הגברת ג'נט רינו, שרת המשפטים של קלינטון, גם היא מתרגשת ממגמת היושר הזאת, והיא גייסה לאחרונה צבא של חוקרים ותחקירנים שיחזרו אליה עם תשובה מדוייקת: איך פתאום הפשע תפס ראש קטן. זאת אולי הפעם הראשונה בעולם שמקיימים ועדת חקירה על יושר מגוזם.

ג'פרי פגאן, מנהל המרכז לחקר האלימות באוניברסיטת

ניו־יורק. פתאום אתה רואה יותר שוטרים מגנבים (תמונה מתוך הסידרה 'סרפיקו')

קולומביה, גם הוא המום. "מה שקורה לנגד עינינו זה ממש נס", הוא אומר, "ואנחנו עוד לא יודעים אפילו איך לאכול את זה. נכון, לשוטרים מגיע הרבה קרדיט ומחמאות, אבל אסור לנו לשכוח שאם זאת רק המדיניות של המשטרה, זאת תהיה הפעם הראשונה בהיסטוריה ששוטרים גורמים לשינויים בדפוסי התנהגות של תרבות שלמה". ואמנם, חוקרים רבים תולים את העליה או את הירידה בעקומת מקרי הפשע במצוקות חברתיות עמוקות כמו משפחות הרוסות, והמשטרה כמובן לא יכולה לשלוט בחוג המשפחה לדורותיה. המשטרה בקושי יכולה להסתדר עם המשפחה שלה.

תאוריות על המניעים לירידה באלימות לא חסרות. יש כאלה שיספרו לך על האפידמיה של הקוקאין והקראק, שכנראה הולכת ונרגעת. חוקרים אחרים טוענים שהענישה כעת משמעותית יותר: רוב האנשים המבוגרים שירו במישהו בשנה האחרונה, יושבים כעת מאחורי סורגים מסויימים או נרצחו במלחמת כנופיות. וכמובן יש מלומדים בעלי אמונה וחזון, שיגידו לכם שמגיפת האיידס, החזרה לערכי המשפחה ולחיק הדת, הם המניעים העיקריים לירידה התלולה בפשע המפורסם של ניו־יורק.

מפקחי משטרה בכירים שהתראיינו לאחרונה בעיתונות וברשתות הטלוויזיה הממלכתיות, טוענים שרוב הפשעים של האלימות האינדיווידואלית נובעים מייאוש עמוק או מתשוקות חסרות רסן. אבל אין להתעלם גם מהשימוש והסחר בסמים, מהאלכוהול והמקומות בהם מוכרים אותו בלי רשיון, ומהאפשרות הכמעט עממית לקנות נשק בסופרמרקט. כל אלה משפיעים על החיים והמוות ברחובות העיר.

■

המפקח ברטון, השריף הגאה והבלתי נלאה, אמר במסיבת עיתונאים שהוא השתמש בניו־יורק כבמעבדה, שאולי תלמד אותנו כיצד למגר פשע בשאר הערים הגדולות בעולם. דבר אחד בטוח, החבר'ה של ברטון לקחו את העסק ברצינות. המפקח ואנשיו בהחלט מצאו דרכים חדשות להיכנס לבתים של אנשים ולבדוק כמה רובים יש להם, לאיזו מלחמה הם בדיוק מתכוננים, ומי זייף להם את הרשיונות לשאת נשק. צעירים רבים נעצרו על עבירות קלות, כמו ציורי גרפיטי על קירות, אבל כדי להשתחרר לא איכפת להם לפעמים לספר באריכות על סחר בסמים, ומי קונה אקדחים ממי, כולל שמות, תאריכים ומקומות מדוייקים.

מיסטר ברטון נתן למחלקה שלו פקודה חד־משמעית שלא לעבוד לפי השעון והספר, ולהתייחס לכל צלצול טלפון כאל מלחמה בפשע. החיילים של ברטון הכינו מפות מחשב עם ציוני מקום וכמות האלימות בכל רחוב בעיר. המיפוי וההתייחסות הזאת, הפכו את הפושעים למעין יחידות צבא, כך שלמשטרה יש כעת מושג נגד מי היא נלחמת, ואיפה הכי קל לתפוס אותם.

לפני שוויליאם ג'י. ברטון נכנס לתפקיד, שוטרים שכונתיים קיבלו פקודות משונות. למשל, לא לעצור נרקומנים וסוחרי סמים כדי שלא יתפתו לקחת מהם שוחד (מי שראה את הסרט "סרפיקו" מכיר את גודל המגיפה). כמו כן, לפני תקופת ברטון רק שוטרים ספורים עבדו בשעות הלילה ובסופי השבוע, משאירים לפושעים רחובות ריקים מחוק ושעות אלימות ידועות מראש.

מצב זה השתנה. פתאום אתה רואה ברחובות העיר שוטרים כמעט יותר מגנבים, בכל שעות היממה והשבוע. המעצרים התרבו ביותר מ־25 אחוז, ואם זה יימשך ככה, אני ממש לא אמצמץ כשאני חולף בקרנות הרחובות והשדרות של העיר הענקית הזאת.

■

"אני רוצה לשנות את הגישה, הגורסת שהמשטרה לא יכולה להשפיע באופן ברור על שינויים חברתיים", אומר המפקח ברטון. "ב־20 השנים האחרונות המשטרה האמריקנית הצליפה ביתושים. בניו־יורק למדנו שהגיע הזמן לייבש את הביצה".

אני כמובן מאוד שמח על ההתפתחות הזאת. הפחד הטבעי שלי נובע מהאפשרות שאחרי שהם ייבשו את הביצות, הם יקימו מושב עובדים. אבל דיה לצרה בשעתה.

מוחמד דחלאן, ראש השב"כ הפלשתיני, בראיון למעריב:

״הפכנו אבן על אבן, לא היה חשוד שלא נחקר״

ראשי שירותי הביטחון בעזה משוכנעים שבסופו של דבר יניחו את ידם על המחבל שביצע את הפיגוע באוטובוס בקו 20 ברמת גן ■ גנרל יוסף נאסר, מפקד כוחות הביטחון הפלשתינים: ״לעולם לא ניכנע לסחטנות הטרור״ ■ דחלאן: ״תוך כדי החיפושים במסגדים נתקלו אנשינו בפעילי חמאס, שאמרו לנו: גם אנחנו מנסים לברר מי אחראי לפעולה. אם זה היה מישהו מן החמאס, כבר היינו יודעים. כבר היינו מאתרים את המשפחה ומוצאים את סוכת האבלים״

עודד גרנות

הפיצוץ בצומת עלית ברמת־גן השיג את מוחמד דחלאן, ראש השב"כ הפלשתיני ברצועה, באכסדרת מלון לוט שלחוף ים המלח. השיחות עם הישראלים עמדו להיפתח בכל רגע, אבל דחלאן עזב הכל ודהר כמו מטורף בחזרה לעזה.

"בכל מקרה של פיגוע בישראלים, יש לנו הנחיות מערפאת לפתוח במצוד אחרי מתכנני הפעולה ולנסות ללכוד את השותפים למעשה", מגלה דחלאן בראיון מיוחד למעריב, "אבל הפעם זה פעל בצורה הרבה יותר יעילה מבעבר. כל מנגנוני הביטחון הפלשתיני נרתמו למבצע אדיר של חיפושים. הפכנו אבן על אבן. לא היה מקום חשוד שלא ביקרנו בו, ולא היה אדם חשוד שלא הוזמן לחקירה במטה המשטרה או השב"כ, אבל בסוף החקירות הרגשנו שאנחנו מגששים באפלה".

כשדחלאן מדבר על מנגנוני הביטחון הפלשתיני הוא מתכוון, בין השאר, למודיעין הצבאי בראשותו של מוסא ערפאת, ל"מוטר" הפלשתיני בראשותו של אמין אל־הינדי, וכמו כן לכוחות הביטחון הפלשתיניים בפיקודו של גנרל יוסף נאסר. ראש אש"ף מפעיל בעזה "תמנון" ביטחוני רב־זרועי, כדי לשמור על איזון בין מרכיבי הכוח השונים, וכל הזרועות נצטוו הפעם לא לחסוך במאמץ כדי ללכוד את האחראים לפיצוץ באוטובוס, שזכה לגינוי תקיף מפיו של ערפאת.

באופן טבעי נפל החשד על חוליות עז א־דין אל־קסאם, הזרוע הצבאית של תנועת החמאס. "כולם יודעים שתנועת החמאס מתנגדת לתהליך השלום", אומר דחלאן, "והתחושה הכללית היא, שאכן מדובר באירגון הזה, משום שהוא נוקט שיטות של רצח ואלימות כדי לבטא את רעותיו. אבל הבעיה העיקרית שלנו היא שאנחנו לא יכולים להתבסס רק על הנחות, ואנחנו זקוקים למידע מוצק, שיצביע בוודאות על זהות המבצעים. מידע כזה לא הגיע אלינו עדיין".

ראש השב"כ הפלשתיני אומר כי זו הפעם הראשונה שבה התחילו החיפושים בלי קצה של חוט: "במקרים קודמים ידענו תמיד את זהות האירגון שביצע את הפיגוע, גם אם לא מיהר ליטול על עצמו את האחריות". לדוגמא הוא מזכיר את משאית הנפץ בתל שבע: "שעות אחדות בלבד אחרי שנעצר נהג המשאית, כבר לכדנו את מתכנני הפעולה".

ואולם אחרי הפיגוע ברמת גן, השתרר ערפל כבד: "עשינו תחקיר יסודי, אבל עד יום רביעי בערב לא הצלחנו לזהות בוודאות אף אחד מארגוני האופוזיציה האיסלאמית שפועלים בשטחי האוטונומיה כנושא באחריות. כל החשודים, ששמותיהם הגיעו אלינו בדרכים שונות, לרבות אלה שפורסמו בתקשורת הישראלית, נבדקו בקפדנות. התברר שחלקם יצא לחו"ל עוד לפני ביצוע הפעולה, וחלקם נמצא, אמנם, בתחומי הרשות, אבל אין לו שום קשר לפיגוע ברמת־גן". בין אלה הוא מונה את משפחת א־נג'אר מחאן־יונס, שדיווחה כי בנם נעדר מן הבית כבר כמה ימים. "למשפחת א־נג'אר אין נגיעה לפיצוץ באוטובוס", אומר דחלאן בביטחון מלא.

פירסום תמונתו של המחבל המתאבד בעיתונות הישראלית לא סייע לפיצוח התעלומה. "התמונה היתה ברורה. יש טביעות אצבעות. אצלנו כולם מכירים את כולם. בדרך כלל אין צורך בתעודת זהות". ובכל זאת התברר, כי השב"כ הפלשתיני מתקשה לזהות את האיש. "בכל הבדיקות שעשינו בתחומי השליטה של הרשות הפלשתינית, לא הצלחנו לגלות עד לרגע זה מי האיש שמופיע בתצלום", אומר דחלאן. ראש השב"כ מדבר על תחום האוטונומיה. חשודים בגדה זה כבר סיפור אחר.

"הוא לא יצא מעזה"

גם יוסוף נאסר, מפקד כוחות הביטחון הפלשתיניים, משער כי המחבל המתאכד לא יצא מעזה: "לחמאס יש עניין להביך את הרשות הפלשתינית", הוא אומר. "אילו יצא מבצע הפעולה משטחי האוטונומיה, הם היו שמחים להודיע על כך". אבל גם נאסר לא מוכן להתחייב לשום דבר, עד שתמוצה החקירה.

בינם לבינם תוהים גורמי ביטחון פלשתיניים, איך זה קרה שמחבל ערבי לא עורר את חשדו של נהג האוטובוס הישראלי. "מן התמונה בעיתון רואים אדם בעל חזות מזרחית, אבל לא בהכרח ערבי", אומר אחד הפלשתינים המופקד על החקירה.

ויש עוד כמה עובדות שלא מסתדרות עדיין לגורמי הביטחון הפלשתיניים בפאזל המוכר של פיגועי התאבדות נוסח החמאס והג'יהאד האיסלמי. כמו, למשל, הכמות הקטנה מדי של חומר נפץ שהוכנסה למטען הצינור, בהשוואה למטענים שהונחו באוטובוסים בדיזנגוף ובחדרה, וכן גם "הבחירה המוזרה" של מתכנני הפיגוע דווקא בקו 20 של דן, "שידוע כי הוא אוטובוס שמסיע בעיקר אנשים מבוגרים, בשעה שהם רוצים לפגוע דווקא בצעירים".

עם תחושה עמומה בלבד שמדובר באירגון החמאס, אבל בלי ודאות, הגבירו כוחות הביטחון הפלשתיניים אחרי הפיגוע את המעצרים בקרב פעילי התנועה בעזה. בכלא בעזה שוהים כבר מזה זמן שני מנהיגי החמאס ברצועה, שייח' מחמוד א־זהאר ואחמד בח'ר. בישראל רואים במעצרם המתמשך של השניים, ובגילוח זקנם בהוראה של אחד מראשי זרועות הביטחון הפלשתיני, את אחד הסימנים הברורים למדיניות התקיפה יותר של הרשות הפלשתינית כלפי גורמי האופוזיציה האיסלאמית. אבל גם זה לא הספיק כדי למנוע את הפיגוע ברמת־גן.

יוסוף נאסר אומר, כי המעצרים שביצעה הרשות הפלשתינית בחודשים האחרונים בקרב מנהיגי החמאס והג'יהאד האיסלאמי תרמו ישירות לירידה בעקומת הפיגועים של שני האירגונים בישראל: "אנחנו עוקבים אחרי הקיצונים ורודפים אותם. גם עצרנו הרבה מאנשיהם".

אבל חלק מן העצורים כבר שוחרר.

"מן החמאס לא שחררנו אף אחד. כולם עדיין בכלא".

ומה עם איסוף הנשק ברצועה?

"אנחנו מחרימים כל נשק שמתגלה ללא רשיון. החרמנו הרבה כלים".

אבל לא ערכתם חיפושים אחרי נשק בבתים.

"עדיין לא הגענו לשלב הזה".

גורמי הביטחון הפלשתיניים, שמשתפים פעולה עם זרועות הביטחון בישראל בנסיון לאתר וללכוד את מתכנני הפיגוע ברמת־גן, נדהמו לגלות שהם לא היחידים שמחפשים: "ערכנו חיפושים נמרצים במסגדים. תוך כדי החיפושים נתקלו אנשינו בפעילי חמאס, שאמרו לנו: גם אנחנו מנסים לברר מי אחראי לפעולה ברמת־גן. שמענו ברדיו שמאשימים את החמאס, אבל אנחנו לא מאמינים עד שנגלה בעצמנו. אם זה היה מישהו מן החמאס, כבר היינו יודעים. כבר היינו מאתרים את המשפחה ומוצאים את סוכת האבלים". גם פעילים בג'יהאד האיסלמי נשבעו שאין לתנועה שלהם שום קשר לפיצוץ האוטובוס.

"התמונה של המחבל היתה ברורה. יש טביעות אצבעות. אצלנו כולם מכירים את כולם. בדרך כלל אין צורך בתעודת זהות. אבל בכל הבדיקות שעשינו, לא הצלחנו לגלות עד לרגע זה מי האיש שמופיע בתצלום"

"כולם חשודים"

מוחמד דחלאן טוען, שהעובדה כי עד יום רביעי לא נטל על עצמו החמאס אחריות לפיגוע מעלה אפשרות שהוא אכן איננו מעורב ישירות בארוע הדמים. "כל פיגועי החמאס עד כה נעשו לצורך מטרה מדינית. אף פעם לא קרה שביצעו פעולה ולא נטלו אחריות, כיוון שאז הם לא מפיקים מן הפעולה שום תועלת מדינית. והרי כל מטרתם היא לשבש את תהליך השלום".

אבל בינתיים מסרב ראש השב"כ הפלשתיני לנקות מאחריות למעשה אף אחד מאירגוני האופוזיציה. "כולם בגדר חשודים. אנחנו נמשיך לחפש, ובסופו של דבר נאתר את האשמים. זה יכול לקחת עוד כמה ימים, אבל בסוף נגיע אליהם".

הסבר אחר להימנעות הקיצונים האיסלאמים מנטילת אחריות לפיגוע ברמת־גן הוא, לדברי מוחמד דחלאן, החשש מ"החרפת העימות עם הרשות הפלשתינית". אבל יוסוף נאסר, ראש כוחות הביטחון הפלשתיניים, אומר כי העימות נמצא כבר בעיצומו, ו"החמאס לא מפחד מהתמודדות". הוא טוען כי לא הושגה שום הבנה בין הרשות הפלשתינית לבין החמאס על הפסקת פיגועים בישראל, וכי הירידה במספר הפיגועים בחודשים האחרונים היא תוצאה של צעדי המניעה שנקטה הרשות הפלשתינית, יחד עם "דעיכת הפופולריות" של האופוזיציה האיסלאמית ברחוב הפלשתיני. "הם פשוט הרגישו שהאנשים ברחוב כבר לא מתלהבים מן הכיוון הזה של אלימות", אומר גנרל נאסר.

"נגיב בחריפות"

באמצעות הראיון הזה הוא מבקש לשלוח תנחומים למשפחות הקורבנות בפיגוע ברמת־גן ואיחולי החלמה מהירה לפצועים. "אנחנו מגנים את הארוע המצער והמכאיב הזה, ואנחנו מודאגים מהתמשכות מעגל הדמים. לעולם לא ניכנע לנסיונות הסחיטה של הטרור ושל הקיצונים, ולעולם לא ניסוג לאחור מדרך השלום" הוא אומר, ומבטיח "לעשות כל מאמץ כדי ללכוד את מתכנני הפיגוע הרצחני ולהעמיד אותם לדין".

מה יקרה אם יתברר שהמתאבד יצא מעזה ומתחומי הרשות הפלשתינית?

"זה יהיה רע. רע מאוד".

מה תעשו?

"נגיב בחריפות. תגובה קשה והולמת".

ומה גורלו של "המהנדס" יחיא עייש, שנושא באחריות לתיכנון הפיגועים, ועל פי השמועה נמצא בעזה?

"השמועות הללו מופצות כבר במשך זמן רב, אבל אינן מדוייקות. אנחנו מחפשים אותו בכל מקום, אבל אין לנו הוכחות שהוא נמצא ברצועה".

ואם ייתפס?

"אין ספק שייחקר, ועל פי תוצאות החקירה יועמד לדין ויעשו איתו את החשבון".

הרבה ישראלים חוששים שהערים בגדה יהפכו אחרי יציאת צה"ל לערי מקלט למחבלים, שייצאו משם לפיגועים בישראל.

"אם נגיע להסכמים טובים ונכונים, זה לא יקרה", מבטיח הגנרל הפלשתיני. גם הוא וגם ראש השב"כ דחלאן שבעי רצון משיתוף הפעולה עם כוחות הביטחון הישראליים במאמץ לחסל את הטרור.

דחלאן: "יש ועדת קישור ישראלית־פלשתינית, שדואגת לביצוע ההסכמים בתחומי הביטחון. יש שיתוף פעולה בין הרשות לבין ישראל כדי למנוע פיגועים בשטח שלכם ופגיעות של מתנחלים בפלשתינים. בסך הכל יש הבנה רבה בין הצדדים בתחום זה של מניעת טרור".

גנרל נאסר: "יש מפגשים של מפקדים צבאיים בכל הרמות. יש פטרולים משותפים. כולם די מרוצים כיוון שהמטרה היא משותפת. אני מקווה ששיתוף הפעולה הזה רק יילך וישתפר, ויגבר האמון ההדדי בין שני הצדדים".

מפקד כוחות הביטחון הפלשתיניים לא מעלה על הדעת שהחמאס יוכל להשתתף בבחירות למועצת האוטונומיה בלי שיתחייב מראש להפסיק כל פעילות טרור: "דמוקרטיה וקיצוניות לא הולכות ביחד. זה ברור". ומוחמד דחלאן חולק שבחים "לתבונתו של ראש הממשלה רבין", שהודיע אחרי הפיגוע ברמת־גן כי המשא ומתן יימשך. "האיש ניחן בחוכמה רבה, כיוון שהוא מבין את צורכי העם בישראל. אני משוכנע שהאינטרס של שני העמים הוא להשלים במהירות את הסדר הביניים ולחסום את דרכם של אירגוני האופוזיציה הפלשתיניים, שרוצים לטרפד את תהליך השלום".

גם דחלאן מבטיח לא לחסוך מאמץ כדי לאתר את מבצעי הפיגוע ברמת־גן ולהעמידם לדין. "אנחנו מבררים מי נכנס לתחומי האוטונומיה בחודשים האחרונים ובודקים היטב כל מי שהיה קשור בעבר לאירגונים שמתנגדים לתהליך השלום. אני משוכנע שנמצא אותם, ואני משוכנע שתהליך השלום יתקיים בהצלחה לטובת כולנו".

צילומים: גדי קבלו וחיים אזולאי

"לא הושגה שום הבנה בינינו לבין החמאס" – יוסוף נאסר (מימין). "יש הבנה רבה עם ישראל במניעת טרור" – מוחמד דחלאן

המהנדס החמקן

יוסי לוי

איש מתוחכם, יחיא עייש. מטעני החבלה שהוא מכין דווקא לא מתוחכמים – הם פשוטים יחסית, והתחוכמה שלו היא בכך שאינו עושה טעויות שגורמות לתאונות עבודה או לתקלות בזמן ההפעלה.

אולם התיחכום העיקרי של "המהנדס" מתבטא בדרך שבה הוא מצליח לחמוק מזרועות הביטחון פעם אחר פעם. כמעט כל יחידה מיוחדת בצה"ל עסקה בשלב זה או אחר בניסיון לעלות על עקבותיו. השב"כ ואגף המודיעין, ביחד עם יחידות המסתערבים של משמר הגבול והימ"מ, עושים כל מאמץ להניח עליו את ידם. והוא עדיין חופשי.

משך זמן ממושך נעשו מאמצים לעלות על עקבותיו. אשתו, המתגוררת בכפר רפאת, היתה נתונה זמן רב תחת מעקב של השב"כ. אולם לפני חודש וחצי הופתעו לגלות בשב"כ, כי תחת עיניהם הבוחנות הצליחה הגברת עייש לחמוק מהמעקב. הם איבדו את עקבותיה.

כפר רפאת, מקום הולדתו של המהנדס, מרוחק רק חמישה קילומטרים מהקו הירוק וכ־20 קילומטרים ממקום הפיגוע ברמת־גן. בילדותו יכול היה עייש לראות על ההרים מסביב את ההתנחלויות היהודיות עם גגות הרעפים האדומים: מדרום – פדואל; ממזרח – עלי זהב; ומצפון, הגדולה מכולן – אלקנה.

עייש פועל לבדו. אין סביבו חבורה קבועה של אנשים, והדבר מקשה עוד יותר להשיג מידע מודיעיני אודותיו. הוא נהנה ממעמד מיוחד בחמאס, ומקיים קשר עם כהני הדת הנמצאים בראש ההירארכיה. כהני הדת הם גם אלה שמאתרים עבורו מתאבדים פוטנציאליים. עייש יהיה זה שייצור את הקשר (משום שאין דרך להתקשר אליו), הוא זה שיקבע את הזמן והמקום).

המהנדס לעולם לא ישהה יותר מ־24 שעות באותו מקום. כל פעיל של החמאס יסייע לו, בכל הזדמנות, במציאת מקום מיסתור, באספקת חומר נפץ או בכל דרך אחרת. חומר הנפץ מושג ללא קושי על־ידי פירוק מוקשים ופצצות, גניבה ממחצבות או הברחה בדרכי עפר עקלקלות. כאן מהווים הרועים הבדואים מרכיב חשוב, כאוספי ומפרקי פצצות וכסוחרים בחומר הנפץ.

עייש מחזיק בתעודות זהות ישראליות מזוייפות, הוא נוהג להתחפש ולהחליף זהויות חדשות לבקרים. רמת המידור הגבוהה, המאפיינת את החמאס בכלל ואת עייש ואנשיו בפרט, מונעת כמעט כל אפשרות להשיג מידע מודיעיני של ממש על פיגועים מתוכננים. אין ספק כי פיגוע כמו זה שהיה ביום שני בקו 20 ברמת גן, מצריך תיכנון מוקדם ומדוקדק של יותר מאדם אחד.

בשב"כ העריכו השבוע, עוד לפני שנודעה זהות המחבל, כי מדובר בצעיר ערבי תושב השומרון (אולי אף ערבי ישראלי), שאינו מוכר לזרועות הביטחון, כמו במקרים קודמים של מתאבדים. מכנים אותם מחבלים חד־פעמיים, כלומר כאלה שלא ביצעו שום עבירה קודם לכן (ומובן שזו גם העבירה האחרונה שלהם). לאחר שנבדקו טביעות האצבעות והתברר שמדובר במחבל ללא עבר ביטחוני או פלילי, התחזקה ההשערה הזו.

ההערכה השבוע, כי המחבל לא בא מתחומי הרשות הפלשתינית. בכך השיג החמאס הישג כפול: לא להביך את הרשות הפלשתינית, ולהוכיח לישראל שמחבלים מפגעים יוצאים משטחים שבשליטתה. אותם גורמים בשב"כ אמרו, כי בין החמאס לרשות הפלשתינית, ישנה הסכמה לגבי המותר והאסור לכל אחד מהצדדים. אחת ההבנות הבסיסיות היא, שפיגועי ההתאבדות יבוצעו ע"י החמאס רק בתחומי הקו הירוק.

הרשות הפלשתינית, מצידה, נדרשה על־ידי ישראל לעשות הכל כדי להניח ידה על המהנדס. לא מן הנמנע כי ישראל תעלה דרישה זו במהלך השיחות עם הפלשתינים. ערפאת כבר השיב לישראלים: מה אתם רוצים מאיתנו? הרי אפילו אתם לא מצליחים לשים עליו יד.

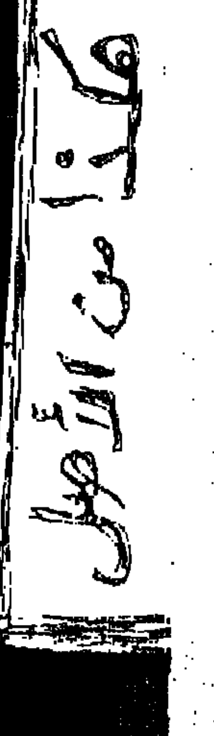

לא רוצים את בלפסט בחברון

נדב העצני

גבוה גבוה מעל מרכזה של העיר חברון, יושבים שני חיילים בעמדת תצפית. נעליים אדומות, ידיים אוחזות ברובים, מכשירי הקשר פולטים דיווחים. במבט חטוף ניתן לראות מכאן את מרבית הנקודות האסטרטגיות שבמרחב. גבעת המימשל הצבאי, רכס הג'עברה – עליו ממוקמת מפקדת משמר הגבול – מערת המכפלה והגבעות השולטות על מרכז העיר. צריחי המסגדים, הנראים מכל כיוון, מספקים את התפאורה הבלתי נמנעת של עיר מוסלמית ארוקה.

אלא שלמרגלות החיילים, מרחק שני מטר מהבודקה הצה"לי, נסדקת התמונה באופן מפתיע: קבוצת ילדות יהודיות, כולן בשמלות, יושבה על רצפת הבטון ומקשקשת בלהט. במורד המדרגות, בין חורבות המבנה, רוחשות זאטוטות נוספות. אחת מקושת זרדים למדורה, שניה חותכת תפוחי אדמה, שלישית פורשת סדין צבעוני על חוטי ניילון.

המבנה החרב למחצה הוא קבר ישי, אבי דוד המלך, המתנשא בפאתי תל רומידה. הילדות הן בנות קייטנת המתיישבים, כיתות א' עד ה'. הנוער מנהל שיחות ערות, אבל אף מלה על פוליטיקה. עכשיו נמצאים ב"יום שדה".

נירית לוינגר, בת 18, היא האחראית. היא, כמובן, בתו של הרב משה לוינגר. בעוד כחודש תלך לשירות לאומי, ובינתיים היא מדריכה את הזאטוטות כיצד להכין צ'יפס בתנאי שדה. מה דעתה על הכוונה למסור חלק מחברון לידי הרשות הפלשתינית? – "אנחנו לא מדברים על זה ולא מאמינים לזה", היא משיבה. "אנחנו מטיילים בכל רחבי חברון ומאמינים שכולה שלנו, כך שאי אפשר לחלק אותה".

■■■

בלב חברון הערבית יושבים יהודים, והדבר יוצר קשיים במשא ומתן עם הפלשתינים, המבקשים לקבל לידיהם את השליטה בעיר. השבוע הועלה רעיון חדש: להעניק לפלשתינים סמכויות רק בחלק מהעיר ■ המתנחלים אינם אוהבים את הרעיון, גם ראש העיר מוסטפה נטשה מתנגד, וגם בצמרת צה"ל יש מסתייגים ■ נכון לעכשיו שורר שקט בעיר, אבל כל נסיון לשנות את הסטטוס־קוו עלול להבעיר בערה גדולה

אלא שאם תתקבל ההצעה הישראלית, שהועלתה לאחרונה במשא ומתן עם הפלשתינים, הרי שבקרוב יקשה על נירית לוינגר וחברותיה לטייל בסביבה. שכן כאן, בקבר ישי ובתל רומידה, נמצאת אחת מנקודות התפר הרבות בין חלקי העיר. כבר היום ישנה במקומות רבים חלוקה דה־פקטו. שביל העפר המוליך מהקרוואנים שבשכונה היהודית למבנה הקבר, מגורר זה מספר חודשים בגדר תיל גבוהה. זה למעלה משנה, מאז הטבח במערת המכפלה, פרס צה"ל רשת של מחסומים, גדרות ומחסומי בטון בעיר. קו התפר עובר בטבורה של העיר: רחוב ראשי אחד, המוביל לקסבה – לערבים, רחוב ראשי שני, הנמתח בין בית הדסה לחצר אברהם אבינו – ליהודים. אני, שהגעתי למיתחם היהודי מכיוון הרחובות הראשיים הערביים, גרמתי לחיילי המחסומים קפיצה קטנה בלב. יהודים ממעטים לעבור כאן מאז פסח בשנה שעברה.

אבל דווקא בתחום הביטחוני, חברון רחוקה מבלפסט מרחק רב. המצב שקט מאוד, כמעט פסטורלי. מרענן במיוחד לשמוע את השבחים הרבים שמעטירים יהודי העיר על הצבא, בניגוד לעויינות המופגנת כלפי המשטרה. אכן, המאמץ הרב שהושקע כאן במלחמה נגד תוליות החמאס הרצחניות, רשם בחודשים האחרונים שורה מרשימה של הצלחות, שלא כמו בעזה וביריחו.

עד לאחרונה היתה חברון מחוץ למעגל הדיונים. לכל היה ברור כי הנוכחות היהודית במרכז העיר אינה מאפשרת להחיל עליה את הדגם של ג'נין ושכם. ההצעה החדשה, המבקשת לתת לפלשתינים משהו גם בחברון, הועלתה מתוך מצוקה קשה של הנושאים־ונותנים. היא נועדה לרכך את העמדה הפלשתינית בעניין חברון. כזכור, רק לפני שבועות מעטים הכריז ראש עיריית חברון, מוסטפה נטשה, כי תושבי עירו לא יקחו חלק בבחירות לרשות הפלשתינית אם לא תהיה נסיגה ישראלית גם מעירו.

הרעיון החדש, להעניק לפלשתינים שליטה בחלק מחברון, אינו מקובל על מרבית ראשי הצבא. אולם עתה יש במערכת הביטחון מי שטוענים, כי ניתן להעניק לפלשתינים סמכויות אזרחיות בחלקים הלא יהודיים של העיר, שכן זה יתן לפלשתינים תקווה לעתיד וכך יתרום גם לביטחון.

את העמדה הזו דוחים רבים בצמרת צה"ל, ביניהם, ככל הידוע, גם אלוף פיקוד המרכז אילן בירן. אלה קובעים, על סמך נסיון עזה ויריחו, כי כל תזוזה בחברון תיצור מציאות של תוהו ובוהו ביטחוני.

ההצעה הישראלית מציעה לסווג את מערב חברון כאיזור "צהוב" (על פי צבעי המפות הנפרשות בימים אלה). משמעות הדבר היא יציאה של צה"ל מכל מאחזיו באזור, בכלל זה נטישת בניין המימשל הצבאי והכנסת כוחות פלשתיניים לעיר. "האחריות הביטחונית הכוללת" תישאר ישראלית, אולם בצמרת הצבאית יש טוענים שזו הגדרה מפוקפקת למדי. שכן, צה"ל יפטרל רק על הצירים הראשיים ויותיר למעשה את מרבית השטח מחוץ לתחומו.

רבות מהעמדות שהציג צה"ל עד כה נדחו על ידי הדרג המדיני. ראשי צה"ל ביקשו, למשל, להגביל את תחום השליטה הפלשתינית לרבע מהשטח המיושב בגדה המערבית. הדרג הפוליטי הלך הרבה יותר רחוק. אין ספק שגם בחברון לא יקבעו הגנרלים.

"זה לא יעבוד"

מחלון ביתו של נעם ארנון, דובר היישוב היהודי בחברון, ניתן לקבל מושג על הקשיים הצפויים ליהודים כאן אם תתקבל ההצעה החדשה. 20 המטרים מפרידים בין חלונו בבית הדסה לבין הבית הערבי שלצידו, הם הם קו התפר שבין שני חלקי העיר. גם היום לא קל לחיות כאן. בפתח הבית שני חיילים, מאחוריהם עמדת שקי חול. לצידם מחסום דוקרנים, שנועד למנוע מכוניות תופת ושאר הפתעות.

"רק לפני מספר חודשים ירו כאן טיל לאו לתוך המטבח של משפחת משולם, בבית שניאורסון הסמוך לנו", מזכיר ארנון. "היום צה"ל יכול לבדוק את זווית הירי, לנהל חקירה ומצוד ולתפוס את האחראים. בחודשים האחרונים, ברוך השם, היו לצה"ל הרבה הצלחות כאן. אבל, אם הבתים שממול או השכונות הגובלות בנו, לא יהיו בשליטתנו, תיווצר פה מציאות בלתי אפשרית. ואז המסקנה תהיה שאי אפשר להמשיך כך וצריך להוציא אותנו מפה".

לארנון אין ספק כי ההאשמות האחרונות נגד יהודי חברון הן חלק ממסע מאורגן, שנועד להעלות את הנושא על סדר היום ולתת לגיטימציה לפינוי היהודים מהעיר. ההצעות לחלק את העיר הן, לדעתו, חלק "מתוכנית שטנית שכל מטרתה ליצור במכוון שפיכות דמים, על מנת להשיג מטרה פוליטית שתחריב את הישוב היהודי בחברון ותגרש את יושביו".

רבים מהמתיישבים מחזיקים בדעה דומה לזו של ארנון, אבל לא כולם. רון שכנר, ראש מועצת הר חברון, בעצמו סגן מפקד חטיבה וסא"ל במיל', אינו רואה הבדל גדול בין רמאללה, שכם וחברון. "עצם המחשבה שניתן למתוח קו בתוך השטח העירוני ולומר שצה"ל מסוגל להגן עליו, אינה מקובלת עלי", אומר שכנר. "אבל מה ההבדל בין רמאללה לחברון? גם ברמאללה יצטרכו להעביר גבול מלאכותי בין העיר לבין היישוב פסגות. זה לא יעבור שם, כמו שזה לא יעבוד בחברון".

כל מחשבה על חלוקת חברון תלויה, בראש ובראשונה, בהשלמת סלילתו של הכביש העוקף החדש, המוביל מהיישוב בית חגי שמדרום לעיר לקריית ארבע. היום עוברת כל התנועה היהודית לבאר שבע, לבית חגי וליישובים הסמוכים בכביש "דרך השלום", הנמתח בחלקה המערבי של העיר. הכביש העוקף אמור להיות מושלם רק בעוד כחצי שנה, אם יימצאו 15 מיליון הש"ח החסרים להשלמתו.

כל עוד כביש זה אינו נסלל, עוברת תנועה יהודית מאסיבית בחלקה הצפוני של חברון. ככל הידוע, צה"ל דחה הצעות לאפשר שליטה פלשתינית בצידי הדרך. התביעה הביטחונית האלמנטרית היתה שליטה של שני ק"מ משני צידיו של הכביש. זה יותיר לרשות הפלשתינית מעט מאוד שטח משלה.

כמה דקות הליכה מביתו של נעם ארנון, סמוך לפתח הקסבה של חברון, הולך ומשתפץ בית רומנו. גם כאן עוברת תחנה מרכזית של קו התפר העירוני. פה, יותר מבכל מקום, יש תנועה ערבית סמיכה לצד המיתחם היהודי, והצבא נערך בהתאם. מחסום של קוביות בטון חוסם את מרבית שטח הכביש, חיילים מפטרלים בפתח, חייל מתצפת מלמעלה. גם כאן נרשמו אין ספור נסיונות פגיעה, בקבוקי תבערה, אבנים וכל הבא ליד.

גמרא במקום הפגנה

רק לפני מספר חודשים נחנך בית המדרש המשופץ, ו־150 תלמידי ישיבת 'שבי חברון' שבו ללמוד כאן תורה. הבית, שהיה בבעלות חב"ד לפני טבח תרפ"ט, עדיין בשיפוצים.

ישיבת 'שבי חברון' הפכה בפי כמה מדוברי השמאל לסמל הרוע עלי אדמות. אבל דווקא בחברון ובקריית ארבע, נחשבים ראשי הישיבה לפשרנים, כאלה שיעדיפו תמיד לסיים עוד דף גמרא ולא לצאת להפגנה.

150 תלמידים ועוד כ־25 חיילים לומדים בישיבה. בראש המוסד עומד אדם צעיר, בן 40, הרב משה בלייכר, הנחשב לעילוי בתחומו. זה 13 שנה הוא מחזיק את המוסד הזה, ואינו מסוגל להבין כיצד מישהו מסוגל לכנות את תלמידיו ואותו "טרבים" – הכינוי שבו השתמשה שולמית אלוני השבוע. הוא עצמו האמין מאז ומתמיד בהסברה וקירוב לבבות בעם, הוא אומר, ומעיד על עצמו שאינו מבין דבר במאבקים פוליטיים.

"במשך 13 שנה של קיום הישיבה לא היה אפילו מקרה אחד של היתקלות תלמיד של הישיבה עם ערבים", הוא אומר. "יש לנו יחסי כבוד הדדי. אם שולמית אלוני תבוא לבקר כאן תוך הורדת המסווה הפוליטי שלה, אני בטוח שגם היא תבין שהיא טעתה. לפעמים, האווירה מתחממת בעקבות פגיעות של ערבים ביהודים, אבל אני חושב שאילו ברמת גן היו פגיעות כתושבים כמו כאן, התגובה היהודית היתה חמורה הרבה יותר".

רעיון חלוקת חברון מקומם גם את הרב בלייכר. "מה שהם מנסים לעשות הוא חמור. אני לא מאלה שטוענים שהם יודעים מה צריך לעשות, אבל כל מי שרוצה לפגוע ביישוב היהודי בחברון צריך לדעת שמדובר בציפור נפשו של העם היהודי. אני לא רוצה לומר מה תהיה התגובה, אבל חשוב לדעת שאותנו לא יזיזו מכאן. יהיה לנו קשה, אבל בעזרת השם נתגבר. כפי שלא ניתן לעקור את מערת המכפלה, לא ניתן לעקור אותנו. שום דבר לא יפגע בנחישות דעתנו להמשיך ולהיאחז כאן".

■■■

בדרך מחברון לירושלים נמשכים המאבקים בין המתיישבים לשלטון. ליד הגדר של קריית ארבע, בשכונה הקטנה הקרויה אשמורת יצחק, התיישבו בשבוע האחרון 16 משפחות חרשות. הן פלשו לבתים ריקים ששיווקם נאסר בהוראת הממשלה. צפונה משם, בגבעת הדגן הסמוכה לאפרת, נבנה מאהל מחאה חרש, שכבר מאיים להפוך למוקד עימות קרוב. פעולות המחאה הללו נובעות ישירות מהאצת המשא ומתן עם הפלשתינים. אבל לכל ברור, כי חומר הנפץ האמיתי מצוי דרומה משם, סביב מערת המכפלה. כל נסיון לשנות שם את הסטטוס־קוו, עלול להבעיר בערה גדולה.

גם הפלשתינים מתנגדים

"המשמעות של חלוקת העיר היא להמשיך את הסבל של בני עמנו", אומר ראש עיריית חברון, מוסטפה נטשה. "המתנחלים ימשיכו לשלוט במרכז העיר, אנשים לא יוכלו לעבור מצד אחד של העיר לשני, והכל ישותק. אני חושב שהצעה כזו לא תתקבל על ידינו. עדיין לא היו לי מגעים בעניין עם עזה, אבל אם האנשים לא ירגישו שיש שינוי חיובי בעיר, החלוקה לא תעזור לנו".

נטשה דוחה את הטענות הנשמעות בחברון על אכזבה קשה מהרשות הפלשתינית, אבל הוא חושש מצעדים חלקיים בעיר. "אם המצב הנוכחי יישאר ויימשך השיתוק בלב העיר, אז מה החשיבות של כל היתר"?

גורמים ישראלים מעריכים, עם זאת, שהפלשתינים יקחו כל מה שיתנו להם, בכלל זה שליטה חלקית בעיר האבות. אבל ייתכן שיצירת גבול חדש בלב חברון תפגע דווקא בתמיכת תושבי העיר ברשות הפלשתינית, תמיכה הסובלת גם היום מכירסום רב.

חברון יהודית, חברון ערבית. הרב משה בלייכר על רקע הישיבה שלו

בנות המתנחלים ב"יום שדה" בקייטנה (במרכז), ותושבים ערבים צועדים ברחובות השקטים בצל דגל ישראל (משמאל)

צילומים: פלאש 90

לנקו - אחת מהשתיים הטובות בעולם!
Lenco®

* מערכות סטריאו * רדיו טייפ לרכב * קומפקט דיסק * מיקרו-גל *
טלוויזיות * וידאו * שואבי אבק * פקסימליות * מיני בר *
מבצעי אביב 95 ל"חבר" משרתי הקבע והגימלאים, נכי צה"ל, משטרת ישראל, אנשי כוחות הבטחון... לפרטים והזמנות טלפוניות: 03-6130967, 03-5569577, 03-5569494, 07-370715
יבואנים בישראל: מיה אלקטרוניק בע"מ, רח' בר-כוכבא 12 חולון, טל: 03-5569494

הנשיא היוצא של בית המשפט העליון, השופט מאיר שמגר, בראיון פרידה:

"אינני מתכוון להשתלב בפוליטיקה. הגיע הזמן שגם אני אהנה"

"איני מסכים שבג"ץ נתן החלטה כלשהי שהיו לה מניעים פוליטיים", אומר השופט שמגר, המחווה את דעתו על מצב שלטון החוק במדינה ("מניח את הדעת. לא מעבר לזה"), מעמד בית המשפט העליון ("איני חושש לעוצמתו ויציבותו"), עונש מוות למחבלים ("טוב שלא נזקקנו לעונש המוות"), בג"ץ המגורשים, חקירה חיצונית של תאונות בצה"ל ("איני יודע אם זה מעשי"), ועוד ■ ועל יחסיו עם ראש הממשלה, יצחק רבין, הוא אומר: "היחסים קורקטיים, אין לי שום תלונות"

"אנו מארחים כאן קבוצות גדולות ומנסים להנחיל ערכים כך שלא יגיעו אף פעם לבית המשפט כלקוחות אלא תמיד כמבקרים". השופט שמגר
צילום: פלאש 90

ב עוד כשבועיים יפשוט מאיר שמגר את גלימת השופט השחורה, יעיף מבט אחרון בלישכתו המרשימה, הנשקפת אל גן הוורדים של הכנסת, ויצטרף לשורה המכובדת של נשיאי בית המשפט העליון בדימוס. שמגר יגיע לגיל 70, ובמצוות המחוקק הוא פורש מכהונת השיפוט.

ב־1975 החל את כהונתו כשופט, ועכשיו הוא מעניק את הראיון העיתונאי הראשון מאז. כדרכו, הוא מאופק וזהיר, אבל גם כך תשובותיו מקיפות ובהירות.

■■■

הקיטוב הפוליטי הביא חוגים רחבים יחסית לדבר על הלגיטימיות שבאי־ציות לחוק. שמענו לאחרונה על פסק הרבנים בעניין אי־ציות לפקודת פינוי ישובים בשטחים. האם זה מטריד אותך?

"איני רוצה להתייחס לתופעות קונקרטיות. אנחנו בבית המשפט תמיד התרחקנו ממעורבות בנושאים פוליטיים, וזהו אחד מהסודות של האמון שניתן בנו. כללית, הציות לחוק הוא בגדר חובה שאין משתחררים ממנה על ידי אי־שביעות רצון ממציאות כזו או אחרת. יש, כמובן, לכבד את חופש הביטוי אבל אין הצדקה בשום נסיבות לסטות מחיובי החוק".

ועדת החקירה בעניין הטבח בחברון, שעמדת בראשה, פירסמה המלצות בעניין אכיפת החוק בשטחים. אתה מרוצה מקצב היישום של ההמלצות?

"איני יודע על כך, ואני למד על הנושא מהעיתונות".

נשמעו הצהרות של מתנחלים בשטחים, שלא יצייתו להוראה להתפנות אם תהיה כזו. היו גם עימותים עם כוחות הביטחון לאחר פיגועים. האם אין סכנה שתחזור שם מציאות של 'מזרח פרוע'?

"אין בכוונתי להגיב על כך".

האם אתה מרוצה ממצב שמירת ואכיפת החוק במדינה?

"אני סבור שחל שינוי מהותי בכמות הכוללת של הפשיעה. עלה מספרם של מעשי אלימות, פגיעה בין בני זוג, עבירות מיניות, וזאת מכיוון שהנכונות להתלונן גדלה בחברה החופשית. עבירות סמים התרבו מבחינת הכמויות והתחכום. באופן כולל, קשה לדבר על שינויים מהותיים בפשיעה. אבל עצם קיומה של תופעת הפשיעה היומיומית, כגון גניבות רכב בכמויות גדולות מאוד (מישהו חישב שכל 25 דקות נגנב כלי־רכב), פריצות, מעשי שוד, שוד בנקים - כל אלה מצביעים על כך שהפשיעה היא חלק חי, חי מדי, בחיי היומיום שלנו.

"לכן, בתחום הזה קשה לדבר על שלטון החוק כיעד שהושג, אלא כיעד שדורש טיפול מתמיד, יעיל ומהיר של בתי המשפט. יש צורך בענישה הולמת, בייחוד בנושאים רגישים של עבירות מין וסמים, כי בהן יש סיכוי טוב שהענישה המרתיעה תשיג את מטרתה. אין להתעלם מעניינו האינדיבידואלי של כל נאשם, אבל המגמה הכללית חייבת להיות ענישה מחמירה, שיוצרת כוח הרתעה אפקטיבי".

ומה לגבי שמירת החוק ביחסים שבין האזרח לרשויות?

"הדבר בא לידי ביטוי במישור הבג"ץ. מספר העתירות לבג"ץ עלה ב־10 אחוזים בשנה החולפת (כ־7,000 עתירות). יש ללמוד מסוגי המקרים שהועלו בפנינו על תקלות לא מעטות ביחסים בין השלטון לפרט וביחסים בין השלטון המרכזי לשלטון המקומי. ההתייחסות של הרשויות לפניות אזרחים והפגיעה בעיקרון השוויון גורעות משלטון החוק. אפשר לומר ששלטון החוק במדינה בכללותו מניח את הדעת. לא מעבר לזה".

נשיא המדינה ויצמן התבטא אחר האסון בספטמבר ערד שאנו נתונים להשפעה קלוקלת של תרבות זרה. מה דעתך?

"אין ספק שהחברה שלנו כיום איבדה הרבה מהריסונים המוסריים שהיו לחברה הקטנה, הפשוטה ואולי הפרובינציאלית שהיתה כאן לפני 45 שנה. אבל אלה התפתחויות שאיש לא יכול לעצור, וצריך לחפש דרכים להתמודד איתן. יש אלימות רבה יותר בחברה שלנו מאשר בעבר, והדבר נעוץ בליקויים בחינוך ובאובדן ערכים. איני חושב שבתי המשפט יכולים לתרום לכך, כי בית המשפט נכנס לפעולה במקום שהחינוך נכשל. אני כשלעצמי מאמין בהשקעה יסודית בחינוך, וניסיתי, למשל, לנצל את בית המשפט הזה כערכת חינוך. אנו מארחים כאן קבוצות גדולות של תלמידי תיכון, אנשי צבא ועוד, ומנסים להנחיל ערכים כך שלא יגיעו אף פעם לבית המשפט כלקוחות אלא תמיד כמבקרים".

אז בג"ץ חסך לבית הספר לנורמות?

"זה טבעי. הואיל והבג"ץ עוסק ביחסים בין הרשויות הממלכתיות והפרט, טבעי שבהכרעותיו הוא גם קובע נורמות כלליות. הבג"ץ אינו בית הספר למוסר, הוא מוסד שיפוטי המיישם חוק. אבל בדונו במינהל תקין ובחוקיות ואופן פעולת רשויות השלטון, הוא קובע נורמות שמשמשות כערכים חינוכיים. כאן, כמובן, נכנסת חשיבות העיתונות, המרווחת מבית המשפט ומסייעת להשיג את האפקט החינוכי של פסיקתנו".

■■■

בתקופת נשיאותך התרחבה התערבות בג"ץ בתחומי רשויות אחרות. מה הסיבה לכך?

"יש להבדיל בין זכות העמידה לבין נושא השפיטות בבג"ץ. זכות העמידה דנה בשאלה מי רשאי לפנות לבית המשפט. כללי השפיטות קובעים במה ידון בית המשפט. בזכות העמידה אכן היתה הרחבה מדעת ומרצון, ופתחנו את שערי בית המשפט לאנשים שבעבר לא היו זוכים להישמע כאן. אם בית המשפט מוכן - וצריך להיות מוכן - לבדוק את חוקיות הפעולה של הרשויות, כי אז אתה צריך לשמוע את האנשים הפונים אלינו. אכן יש שינוי בכוונות להקשיב להשגות ולתלונות של האזרח יותר מאשר בעבר. יש כתובת לציבור.

"לגבי השפיטות, כאן מסתמנות שתי גישות שונות בבית המשפט. האחת גורסת שכל נושא שפיט, ובודקים את הסבירות הכללית של חוקיות הפעולה. לעומת זאת, זרם אחר בבית המשפט גורס שכדי שנושא יהיה שפיט, הוא צריך להיות בעל מהות משפטית. נושא שהוא בעיקרו פוליטי אינו ראוי להידון בבג"ץ, על פי השקפה זו".

אתה ועמיתך, השופט ברק, חושבים אחרת בנושא זה.

"כן, יש לנו גישות שונות. בתחום זכות העמידה הגישה דומה. בתחום השפיטות, אני דוגל בהימנעות בית המשפט מלדון בנושאים בתחום הפוליטיקה או בתחום המקצועי הספציפי. למשל, השאלה אם לפתח מטוס לביא או לא אינה עניין לבית המשפט. סירבנו גם לדון בנושא ההתנחלויות. זה נושא של מדיניות שבית משפט אינו צריך להיכנס אליו".

ראש הממשלה רבין נתן ביטויים פומביים לכך שאינו רווה נחת מהחלטות של בג"ץ. הוא התלונן שבג"ץ "קילקל" לו את הגירוש ושהוא מגביל את כוחות הביטחון.

"איני חושש לעוצמתו וליציבותו של בית המשפט. מצד שני, בג"ץ צריך להיות מוכן לכך שערכים שהוא מטיף להם - ייושמו בציבור. אם אדם רוצה להשמיע ביקורת על החלטה של בג"ץ, זו זכותו ואי אפשר לאסור ולמנוע זאת ממנו, ובלבד שהביקורת נעשית בצורה המקובלת והמותרת. אין גוף ציבורי בחברה דמוקרטית החסין מביקורת".

גם כאשר משמיע אותה ראש הרשות המבצעת, בנימה שאין בה מן הנימוס?

"כל אחד מתבטא במסגרת חופש הביטוי. אולי רגישותי בנושאים אלה תמימה קצת. אולי היא נובעת מביטחון עצמי גדול של בית המשפט. אבל מה שחשוב זה שניישם את הכללים להם אנו מטיפים. אינך יכול מצד אחד להטיף לחופש ביטוי, ומצד שני לומר 'עלי אל תדבר'".

ההיכרות בינך לרבין היא רבת שנים. כיצד התאפיינו היחסים ביניכם בתקופת כהונתך?

"אין לי מערכת יחסים עם ראש הממשלה בתוקף תפקידי, פרט לעניינים רשמיים. היחסים בינינו קורקטיים. אין לי שום תלונות".

לעמיתך, השופט ברק, העומד להתמנות כנשיא, אין לעומת זאת קשר קרוב עם רבין, בלשון המעטה, עוד מתקופת חשבון הדולרים של לאה רבין. האם זה יכול להקשות עליו בכהונתו החדשה?

"לא. בתפקידו של שופט אין משקל לקשרים בעבר או להיעדר קשרים בעבר. שופט דן בנושא שלפניו על פי חינוכו ותפיסתו, באופן עצמאי לחלוטין".

אינך חושש שאולי המעורבות הגוברת של בג"ץ תביא לתגובת־נגד של הממשלה ושל הכנסת באמצעות חקיקה מגבילה?

"איני חושב. ההיזקקות לבג"ץ היא של כולם, וזה נטוע עמוק במציאות הישראלית ובתודעה הציבורית ונהנה מאמון הציבור. איני חושב שביקורת שאני רואה אותה לגיטימית תשפיע על מעמדו. זה לא בר־ביצוע בכלל".

בפרשת גירוש 400 אנשי החמאס, הוטחה בכם ביקורת שההחלטתכם לאשר את הגירוש היתה פוליטית.

"איני מסכים שבג"ץ נתן החלטה כלשהי שהיו לה מניעים פוליטיים. בג"ץ הגירוש הלך בדיוק, מבחינה משפטית, בעקבות בג"ץ קודם, כן הוחלט לגרש את ראש עיריית חברון דאז, קוואסמה, ולא היה בזה שום דבר פוליטי".

על רקע גל הטרור האיסלאמי, אתה רואה אפשרות לבחון מחדש הטלת עונש מוות על מחבלים שביצעו מעשי טרור המוניים?

"זו בעיה שעולה מדי פעם. כששימשתי בתפקידי כיועץ המשפטי לממשלה, לא דגלתי בעונש מוות. באותה תקופה אירע הטבח בלוד על ידי הטרוריסט היפני קוזו אוקאמוטו. טוב שלא נזקקנו לעונש המוות עד עכשיו ופרט לנושא פשעי הנאצים. בינתיים הבעיה לא התעוררה, כי מדובר במחבלים־מתאבדים, ולא שיניתי את דעתי. הכל כפוף לזמן נתון".

◄

"שישנו עבורי את החוק? - זה לא תקין"

ע שרים שנה כיהן מאיר שמגר כשופט בבית המשפט העליון, 12 מתוכן כנשיא. ביום ראשון, 13 באוגוסט, יפרוש מתפקידו, אך על פי החוק יישב עוד שלושה חודשים בלישכה נפרדת, כשופט לא פעיל, כדי להשלים כתיבת פסקי דין. עם פרישתו, הוא יותיר אחריו בית משפט שונה לחלוטין מבחינת עוצמתו ומשקלו במשולש הרשויות במדינה.

בתקופה זו הורחבה זכות העמידה בבג"ץ כמעט לכל אזרח. נפרצו הסייגים להתערבות בג"ץ בענייני רשויות אחרות, וזרועו הארוכה "עשתה סדר", מעת לעת, בכנסת (בג"ץ הורה לפרסם הסכמים קואליציוניים והתערב בהליכי חקיקה), במשרדי היועץ המשפטי לממשלה (וההחלטה להורות לו להעמיד לדין את הבנקאים ועוד), ובמיפקדת הפרקליט הצבאי הראשי (שהצטווה להעמיד לדין את אל"מ יהודה מאיר על התעללות בתושבים ביו"ש).

בג"ץ החל להתערב בנושאים של טוהר מידות וגרם להתפטרות השר אריה דרעי וסגן השר רפאל פנחסי, שנחשדו אז בפלילים. שערי בג"ץ נפתחו בפני תושבי השטחים (שמגר הניח את התשתית לכך עוד בתפקידו כיועץ המשפטי לממשלה). אחד השיאים ביצירתו המשפטית היא תרומתו הגדולה לחופש העיתונות. שמגר, שזכות היסוד של חופש הביטוי היא החשובה ביותר לדידו, הכיר בחיסיון העיתונאי על מקורות מידע ואף גרס - בדעת מיעוט - שלא צריך לחייב עיתון בפיצויי לשון הרע כאשר הפירסום נעשה בתום לב.

■

בקריירה המשפטית העשירה שלו, הספיק מאיר שמגר לשמש גם כפרקליט צבאי ראשי (1961 - 1968) וכיועץ משפטי לממשלה (1968 - 1975). עם פרישתו בגיל 70, הוא מקבל עליו ברצון את גזירת החוק. "אמנם", הוא אומר בחיוך, "אני בכוחותי ולא נס ליחי, אבל ציות לחוק מתבקש גם כשהכללים לא נוחים". בכך הוא מרמז להצעות שהעלו גורמים שונים לתקן את גיל הפרישה בחוק, באופן שיאפשר לו להמשיך ולכהן. "אלה היו הצעות אנטי־חינוכיות", הוא אומר, "משום שחינכו את האזרח לכך שכאשר מדובר ביוקרתו וטובתו של מאן דהוא, אפשר לאגף ולשנות נורמה שנקבעה כלפי הציבור בכלל. שישנו עבורי את החוק? - זה נראה לי לא תקין, ולכן סירבתי".

למה לא נותנים לו

אסתר פולארד תשוב מחרתיים לקנדה, לאחר שלושה שבועות קשים בישראל. כמה ימים אחר־כך, כשתבקר את בעלה ג'ונתן בכלא 'בטנר' שבצפון קרוליינה, תנסה לתת לו תמונת מצב על המערכה לשיחרורו.

והמצב, למרות המאמצים, לא טוב. בעוד כחודש יתייצב ג'ונתן בפני ועדת השיחרורים הפדרלית, וישולח ממנה כחורה לתאו. במצב הדברים הנוכחי, אין כל סיכוי לשיחרור מוקדם. להיפך, לוועדה סמכות להחליט על 'הקפאה' ולקבוע, למשל, שהדיון הבא בעניין שיחרורו של פולארד יתקיים בעוד 15 שנה.

"רוב האנשים איתם דיברתי", אומרת אסתר למעריב, "לא מודעים לחומרת המצב. הם לא מבינים שג'ונתן קבור שם, ושהולכים לזרוק את המפתח לים. לכולם נדמה, משום מה, שתיכף ומיד, אוטו־טו, הוא יוצא מהכלא ובא לישראל. כדי שזה יקרה צריך לפעול. ופעולה, לצערי, אין".

פולארד הספיקה כאן לא מעט. היא נפגשה עם עשרות חברי־כנסת, ראשי רשויות מקומיות, סופרים, עיתונאים וקריקטוריסטים. היא היתה אצל הנשיא ויצמן, אצל השר ליבאי, אצל הרב הראשי אליהו. היא התקבלה בחמימות על ידי רפול, גנדי, דוד לוי ויוסי שריד. היא הופיעה אצל דן שילון והשתתפה בשני רבי־שיח המתקיימים דרך קבע בתום הצגת 'פולארד – הפטריוטים' מאת מוטי לרנר, המועלית בתיאטרון הקאמרי.

היא לא התקבלה אצל ראש הממשלה יצחק רבין. הפגישה שהצליחה לתאם עם שמעון פרס, בעמל רב, בוטלה ברגע האחרון (מדובר ביום הפיגוע ברמת־גן). פרס היה, אגב, ראש הממשלה כשפולארד נלכד. רבין היה שר הביטחון.

■■■

הנושא שהוביל את מסעה של אסתר בישראל היה בקשת האזרחות הישראלית עבור בעלה. היא נפגשה עם השר ליבאי והפצירה בו. ליבאי הבטיח לשקול. ממשרד הפנים אמרו לה ביום ראשון אחר־הצהריים, שתקבל תשובה לבקשה תוך יום־יומיים. עד רגע זה לא קיבלה.

מה שבמשרד הפנים לא יודעים עדיין, זה שפולארד אוחזת עתירה לבג"ץ, אותה תגיש במידה ותחול התמהמהות נוספת. לעתירה אחראים עו"ד גדעון פרישטיק, שראה אותה מופיעה ב'קאמרי' והתלהב, ועו"ד מרדכי עופרי, שליווה אותה במהלך שהותה כאן.

במקביל, ובעיצומו של המאבק, הופיעו בעיתונות ידיעות על פיהן מתנגדים בני משפחתו של פולארד ומנהיגים יהודיים חשובים למתן אזרחות ישראלית לג'ונתן.

השאלה היא מה רוצה ג'ונתן עצמו, ומי פועל בשמו. התשובה חד משמעית: אסתר פולארד היא היחידה המדברת בשמו של ג'ונתן. היא האדם הקרוב אליו ביותר. גם בשהותה בישראל שוחחה עימו בטלפון כמעט בכל יום. היא מבקרת אצלו פעם בחודש, שלושה־ארבעה ימים בכל פעם. והוא, ג'ונתן, רוצה מאוד לקבל אזרחות ישראלית.

"עשר שנים הוא מתחנן לקבל את האזרחות הזו", מספרת אסתר, "הוא העביר עשרות בקשות, אבל נדחה. אין הכרה ישראלית בג'ונתן. הוא ביקש דברים פשוטים יותר – כמו ביקור של נציג ישראלי רשמי – וגם כאן נדחה".

מסתבר כי למרות שעברו כבר עשר שנים, אין עדיין הכרה רשמית של ישראל בג'ונתן פולארד. נכון, נציגים ישראלים הפסיקו כבר מזמן להכחיש שג'ונתן ואן פולארד אכן גורשו מהשגרירות הישראלית, בה ניסו למצוא מקלט. גם העובדה כי על הפעלת פולארד ידעו הדרגים הגבוהים ביותר בממשלה אין יותר מערערים. אבל כלפי חוץ, ממשיכה המדיניות הישראלית הרשמית לשחק בנדמה לי. המאמץ הישראלי הכבד ביותר מושקע בהשתקה. כן, מדי פעם משוגרת לוושינגטון בקשה רפה כזו או אחרת, ממנה מתעלמים האמריקנים בחגיגיות. אבל העיקר, מבחינתם של הישראלים, הוא שלא יהיה רעש, שלא ידברו על זה יותר מדי, שלא יחזרו לחטט בפצעים. לתת לאמריקאים לשכוח בשקט את הסיפור הזה, להניח לפרשה להתפוגג. ובינתיים, נשכח גם ג'ונתן עצמו.

■■■

לג'ונתן ואסתר נמאס. שיטת המדיניות השקטה פשטה, לדבריהם, את הרגל. הגיע הזמן לצאת למלחמה גלויה. לאמץ את פולארד כסוכן ישראלי לכל דבר, להתייצב מאחוריו, ולדרוש בפה מלא את שיחרורו.

לא מזמן חשף ג'ונתן תגלית מעניינת: הוא הצליח לקרוא מסמך סיכום אודות 'הצהרת הנזק' – מסמך שנכתב על ידי נציג פרולי עבור השופט, ומוגש לו טרם גזירת דינו של הנאשם.

ב'הצהרת הנזק' של פולארד אמורים היו להיות גנוזים כל הסודות הנוראיים על הנזק העצום שגרם לביטחון הלאומי של ארה"ב, טענות הנשמעות בתקשורת האמריקנית בכל פעם שראש הממשלה מעלה את עניינו בפני הנשיא קלינטון. בפועל, כך מתברר, לא היו דברים מעולם. אין ב'הצהרת הנזק' של ג'ונתן פולארד שום נזק ממשי שאכן נגרם בפועל. יש המון חששות, דוגמת: "אם ישראל תגלה כך וכך לאלה ואלה, ייגרם נזק כזה וכזה". בשטח, חלפו כבר עשר שנים ושום דבר לא קרה. התפוצצות פרשת המרגל אולדריץ' איימס ניפצה, סופית, את האגדה.

כמעט כל מי שנפגש עם אסתר פולארד בארץ, הביע את תמיכתו במאבקה. היו כאלה שאף כתבו מכתבים מרגשים. כך, למשל, הסופר א"ב יהושע, איתו נפגשה בירושלים. "אין כל ספק שממשלת ישראל צריכה לצאת ממשחק המחבואים הזה לגבי יונתן פולארד", כתב יהושע לאסתר. "היא שלחה אותו לרגל בארה"ב וחייבת לקחת את כל האחריות... על המדינה גם להודות בטעות של מעשה זה, או לפחות להסביר לדעת הקהל האמריקנית את מניעיו".

ח"כ דוד לוי קיבל אותה בחמימות. ח"כ רחבעם זאבי אירגן כנס חברי כנסת, שהתקיים ביום שלישי, בו נכחו כמאה משתתפים. בכנס, בו נאמו בין היתר יו"ר הכנסת שבח וייס, דוד לוי, מרדכי וירדיגר ורחבעם זאבי, הציג גנדי טיוטת הצעת חוק להענקת אזרחות לפולארד, אותה הוא מתכוון להגיש בקרוב לכנסת.

ולמרות כל זה, קשה לאסתר פולארד להציג התקדמות. "אנחנו יורים בפיל עם רוגטקה", אמרה לי בשבוע שעבר. "אנחנו מחפשים את המטבע מתחת לפנס", אמרה לי השבוע. "כולם מדברים, נואמים ותומכים. אבל זה לא יועיל. את הנאומים צריך לשאת באמריקה, באוזני הנשיא האמריקני והמחוקקים. שם מתנהלת המלחמה, ושם היא תוכרע".

אין לה מושג מרוע ראש הממשלה מסרב להיפגש איתה כבר שנתיים. "אין למשרד ראש הממשלה כוונה להתדיין עם הגב' פולארד מעל דפי העיתונות" – זו היתה תגובת המשרד בעקבות אחד הראיונות עם אסתר. "אז שידברו איתי לא באמצעות העיתונות", היא אומרת. "מה ביקשתי כבר? הכלו להביא מסר אישי מג'ונתן לראש הממשלה".

ואולי דווקא יוסי שריד, איתו נפגשה פולארד בתחילת השבוע, הגדיר את הדברים בצורה המדוייקת ביותר. "אני לא רוצה לשמוע את הסיפורים, הניתוחים וההסברים", אמר לה שריד. "במשך שנים נמנעתי להתקרב לפרשה הזו. אבל עכשיו אני אומר – די. עשר שנים זה מספיק. הגיע הזמן לשים קץ לעניין הזה ממניעים הומניטריים". שריד אף צייד אותה במכתב תמיכה בהתאם.

■■■

"אני לא יודעת מה אגיד לג'ונתן בשבוע הבא", אומרת אסתר פולארד, "הוא תלה הרבה תקוות בעניין הזה של האזרחות. ליוסף ביגון, שהיה אסיר ציון וישב בכלא הסובייטי בעוון ריגול לישראל, נתנו אזרחות ישראלית ב־1972, מבלי שביקש. הוא עלה ארצה ב־88'. 16 שנה הוא החזיק באזרחות לפני שהגיע לישראל. ג'ונתן רוצה להיות אזרח ישראלי, להרגיש שיש לו מדינה, שיש לו גב, שיש מישהו מאחוריו. לפחות זה".

בעוד חודש, במלאת עשר שנים לשבתו בכלא, יתייצב ג'ונתן פולארד בפני ועדת השיחרורים הפדרלית בארה"ב ויבקש לחון אותו או לפחות לקצר את עונש מאסר העולם שהוטל עליו. הסיכוי שייענה קלוש ■ רעייתו, אסתר, נמצאת בישראל ומבקשת בשמו להעניק לו אזרחות ישראלית, כדי שיופיע בפני ועדת השיחרורים כישראלי וירגיש שיש לו מדינה הנותנת לו גיבוי. מתברר שגם כאן הסיכוי קלוש. למה?

קדוש קדוש קדוש

אפרים סידון

סיפור־עם ערבי מספר על שני בדואים שרכבו על גמל, כשלפתע כרע זה ונפח את נשמתו. טמנו השניים את הגופה בצד הדרך, ערמו על המקום גל אבנים וישבו אבלים על קבר הבהמה זג"ל (זכר גמל לברכה). עוד הם יושבים עגומי פנים, עברה שיירת רוכבים לידם. למראה שני הבדואים האבלים נעצרו הרוכבים ושאלו לפשר גל האבנים. "מה, אינכם יודעים"? – אמר אחד הבדואים, "פה קבור שייח' חשוב, פה קבור 'וואלי' (קדוש)".

מיהרו הרוכבים והניחו על גל האבנים תכשיטים ומעות והתפללו להצלחת דרכם, ואף תרמו לשומרי האתר הקדוש. ראו הבדואים כי טוב ומיהרו להפיץ את סיפור הקבר. ונהרו למקום המוני מאמינים וגם מבנה לתפילה הקימו. והבדואים שומרי המקום ומפרסמיו רואים אך טוב. לימים פרצה מריבה בין השניים, ובסערת הקרב צעק האחד אל חברו: "בוש והיכלם, איכה תעז להכות ולקלל ליד קברו של השייח' הקדוש"?

"בוא הנה", אמר הנגוף למטיף, "את הקדושה תשאיר למאמינים. שנינו הרי יודעים מי קבור פה".

ולמה הפכתי פתאום למספר סיפורים? כיוון שבמשא ומתן לשלום, עולה כרגע על הפרק עניין המקומות הקדושים. 22 אתרים כאלה נמצאים ביהודה ושומרון, אם כי אין אחידות מבחינת חשיבותם הדתית. יש קדוש קדוש קדוש, יש קדוש קדוש, ויש קדוש סתם. מהירבת הלל ואשתמוע, שהם דרג ב' בסולם הקדושה, דרך סוסיא והרודיון מן הליגה הארצית, ועד קבר יוסף וקבר רחל, הנהנים ממעמד מועדף בדירוג האתרים.

ונשאלת השאלה, מהו הקריטריון ההופך אתר כלשהו לקדוש? ראשית, כמובן, שיימצא בו קברו של אחד מאבות האומה או בני משפחתו. ואם לא הם, אז לפחות אחד ממלכיה הצדיקים של מלכות יהודה או ישראל, נביא אמת או גיבור מלחמה. הצרה שהיהדות, כשהיתה עדיין צעירה ושפויה, השתדלה מאוד להימנע מציון מדוייק של מקומות קבורה. כיוון שהנבואה בימים ההם, בניגוד לימינו אנו, לא ניתנה לשוטים, הבינו הנביאים והחכמים שסימונו המדוייק של קבר, הרי הוא פתח לרעה חולה. וכך אין אנו יודעים את מקום קבורתם של משה ודוד, וקברות מלכי יהודה והנביאים. וגם לגבי קבר רחל, קבר יוסף ומערת המכפלה, אין שום הוכחה היסטורית או ארכיאולוגית כי אמנם הטמונים שם הם אלה ששמם קרוי על המבנה. ולכן, בהיעדר הוכחות במציאות, מגיעות ההוכחות שבדמיון. מה שהעלימה התורה המציאה התמימות, הבורות ו/או השרלטנות. ואם תרצו – זו אגדה.

הפרופסור זאב וילנאי, מגדולי חוקרי ארץ ישראל, מספר בספרו "ואהבת לארצך כמוך" את האנקדוטה הבאה: בשנות ה־30 הוא גילה ליד צומת שמשון אבן גדולה ומסותתת, שבלטה בצורתה על רקע צוקי הסביבה. הסלע המוזר גירה את דמיונו של הפרופסור, והוא המציא את המעשיה הבאה. "כשהגיעו השמועות על טיטוס הצר על חומות ירושלים, קם אחד מבני בניו של שמשון הגיבור שגר באזור, והחליט לעזור למגינים. מהיותו מצאצאיו של הגיבור הידוע, העמיס את הסלע האדיר על כתפיו ועימו התכוון להגיע אל העיר הנצורה ולהוסיפה אל החומה. אך בעודו מטפס על ההר, הבחין בעשן עולה מכיוון ירושלים. הבין בן בנו של שמשון כי נפלה העיר בידי הערלים, ופקע ליבו מעוצם הצער. הוא התמוטט, והסלע עליו. ואכן, עד היום הזה, עומד הסלע כמצבה למסירותו של הגיבור אוהב ירושלים".

זו האגדה שהמציא וילנאי, וייתכן שהיא היתה נשארת בגדר סיפור נאה. אלא שבאמצע שנות ה־50 קיבל הפרופסור איגרת מטעם משרד הדתות, עליה חתום ש.ז. כהנא, המנכ"ל הנמרץ. והאיגרת היתה הזמנה להכרזת הסלע ההוא כאתר קדוש בשם "סלע החורבן". וזאת על פי האגדה עתיקת הימים, בת אלפי השנים, שעברה מאב לבן ועל פיה הפך הסלע האלמוני לאוצר לאומי־דתי־ממלכתי. ואם מעשה בנים סימן לאבות, אין לי ספק שגם איתורם של קבר יוסף וקבר שמואל נעשה ע"י וילנאים קדומים מן המאות ה־11 וה־12, שהשתעשעו גם הם במעשיות לתלמידיהם.

לכן, מי שחושש כי החזרת שטחי יו"ש לפלשתינים תפקיע מעמנו את אתרי הקודש, אל פחד. קצת דמיון, קורטוב מעשי נסים ונפלאות, יוזמה ותושיה ויכולת אילתור, יכולים להמציא מקומות קדושים חילופיים ללא הגבלה. והרי כולנו יודעים שהריבוי־הטבעי של קברי צדיקים וקדושים נמצא כיום בשיאו. הנה, לפני שנתיים חשף הרב הראשי של צפת את קברו של ישעיהו הנביא ליד קיבוץ ברעם בגליל, וזאת על פי עץ הבוטם (?) ומעיין שאולי היה שם. וכמו הרב הראשי של צפת, יכולה כל מועצה דתית לאתר מקום קדוש בתחומיה, שתהיה בו סגולה לחולים ולנישואין ולפרי בטן, וטנדר עם גולן. על פי הכתוב: "תנו לקבר גולדסטאר".

יש המון נביאים שעדיין אפשר להמציא להם מקום עליה לרגל. ועל כל מקום קדוש שיישאר באוטונומיה, נוכל להמציא אחר בתחומי הקו הירוק. ואם ירצה השם, או משרד הדתות, נוכל לומר בקרוב כולנו: לשנה הבאה בקבר נח הצדיק בגבעתיים.

השופט מאיר שמגר, ראיון פרידה

(המשך מהעמוד הקודם)

לאחר שיושלם חוק יסוד החקיקה, האם כל בית משפט יוסמך לבטל חוק של הכנסת?

"הדבר תלוי בניסוח החוק. אני דוגל בכך שרק בית המשפט העליון יהיה מוסמך לבטל חוק. בית המשפט לחוקה יישב כאן, ורצוי שיישב בו ההרכב המלא, שיכלול תשעה שופטים. כיום יש קושי בכך, בגלל שבית המשפט הנוכחי מונה 14 שופטים. נקווה שאם תימשך הרפורמה של העברת סמכויות לבית משפט השלום, ויורדו מאות תיקי ערעורים מסדר יומו של בית המשפט העליון, ניתן יהיה תוך שנתיים לרדת במספר השופטים בבית משפט זה".

בעצם אתה דוגל ב"בג"ץ קטן וחכם"?

"כן, בג"ץ חוקתי. גדול וחכם".

העומס עדיין מכביד על מערכת המשפט, למרות המאמץ האדיר שאתם משקיעים. האם אתה מוטרד מעינויי הדין הנגרם למתדיינים?

"בוודאי שזה מטריד. יש ליצור, כפי שעשו זאת בהצלחה בארה"ב, כלים אלטרנטיביים לבתי המשפט כך שתיקים לא יגיעו כלל לבתי המשפט וייפתרו במסגרות אחרות, כגון אומבודסמנים ועוד. מוכרחים לחנך את האזרח שלא יילך בכל נושא לבית המשפט. אחרת בשנת 1995 פתאום יסתבר לנו שמספר התיקים קפץ למיליון. השופטים עובדים יותר, אבל מספר המשפטים גדל. זו הבעיה".

■■■

איך אתה מתייחס לטענות על קלות העונשים שמוטלים על עברייני מין?

"זו ביקורת לגיטימית, כל עוד היא אינה פוגעת בבית המשפט. אבל הביקורת היא כוללנית מדי. יש מקרים כאלה ויש מקרים אחרים. משפטים של עברייני מין אינם שונים ממשפטי נאשמים אחרים, במובן זה שבית המשפט דן גם באדם שבפניו. זה חלק משיטת המשפט ומזכויות האדם. איני מסכים תמיד לעונש שנגזר, ואז הדרך הנכונה היא להגיש ערעור".

האם אסונות כמו צאלים ב' והירי בחייל בר־נתן ז"ל, לא מחזקים את הטענה שיש להוציא את חקירת התאונות מידי צה"ל ולמסרן לרשויות אזרחיות?

"איני מתייחס לפרשיות אלה, כי איני מכיר אותן. הוצאת נושא של חקירה מהצבא זה דבר פרובלמטי. כי אלה נושאים צבאיים בתחומי יחידות צבאיות, שלעיתים קרובות דורשים מיומנות והתמצאות. איני יודע אם ההצעה הזו אפשרית. נניח שמדובר בתאונה אווירית של מטוס. האם משטרת ישראל יכולה לשלוח בוחנים לבדוק את הנושא? איני יודע אם זה מעשי. מי שטוען שצריך להוציא את חקירת התאונות מהצבא צריך גם להצביע איך עושים זאת".

האם יש לעגן את חיסיון המקורות של העיתונאי בחוק?

"כן. אני סבור שמה שכתבתי בפסק הדין בבג"ץ ציטרין (שבו נקבע כי זכותו של עיתונאי לשמור על חיסיון מקורותיו – ש.מ.), ראוי לעיגון בחוק. זהו מסוג הנושאים שהחוק תמיד יגן עליהם בצורה יותר יעילה מאשר פרשנות".

■■■

מהן תוכניותיך לעתיד? האם בכוונתך להשתלב בפוליטיקה?

"אין לי תוכניות ואיני מתכוון להשתלב בפוליטיקה. היו לי פיתויים לעשות כן בהרבה מאוד שלבים. למשל, ראש הממשלה גולדה מאיר רצתה שאהיה שר המשפטים. אני איש מקצוע המשפט, ורוצה לעסוק במקצוע זה גם אחרי פרישתי. אולי בזוויות אחרות, כמו כתיבה וכדומה".

יש תחומים ביצועיים במדינה שאתה יכול להשתלב בהם?

"יכול או רוצה? יכול – בהחלט כן, אבל איני רוצה בכך. אני רוצה, ראשית, לסיים את כתיבת פסקי הדין שנותרו לי, ולהשאיר את השולחן הזה נקי. ואחר כך להיות חופשי מהתחייבויות לפחות למספר חודשים. אני רוצה לחיות את החיים הנורמליים. כמעט לא יצאתי לחופשות במשך שנות כהונתי, והגיע היום שאחרי תקופה ארוכה כזו, גם אני אהנה".

שמואל מיטלמן

טיהור אתני במרכז אירופה. שוב

בוסניה מזכירה בימים אלה יותר ויותר את אירופה של מלחמת העולם השניה. מאות אלפי פליטים מגורשים מבתיהם, הסרבים מתעללים, אונסים, רוצחים – והכל בשם הטיהור האתני ▪ צעיר בוסני ניצל מהוצאה המונית להורג כשהסתתר בין הגוויות. אמירה מחמדוביץ' ראתה איך רוצחים הסרבים את בעלה ▪ והעולם מנסה הפעם לא לשתוק ושולח לבוסניה כוחות או"ם, אלא שיכולתם של אלה מוגבלת, והסרבים והבוסנים כאחד רוחשים להם בוז עמוק ▪ מלחמה במרכז אירופה, קיץ 95'

ירון בן־עמי
שליח מעריב לבוסניה

סרברניצה נפלה. גם ז'פה. עשרות אלפי אנשים הפכו בבת אחת לפליטים. רבים נרצחו, עונו, נאנסו. טיהור אתני, זוכרים?

זמן רב, יחסית, עבר מאז הפעם האחרונה שהיה המונח הזה בכותרות. או מאז שרווח לאחרונה על התעללות כזו בפליטים. זמן רב כל כך, עד שניתן היה כמעט לשכוח אותו. בעצם, מטרת המלחמה הזו: להפריד בכל אמצעי בין האוכלוסיות - סרבים, קרואטים ומוסלמים - גם אם צריך, לצורך העניין, לרצוח ולהתעלל. מאוד עקביים שם, בבוסניה.

■ ■ ■

את סיפורו של M.O., מוסלמי בן 24 מסרברניצה, הביא העיתון 'ליבראסיון': "דחפו אותנו לאולם התעמלות, שם הוחזקו כבר כ־300 איש, כחצי תריסר בני פחות מ־13. כמה בכו, אחרים צרחו. איש אחד קם ואמר: 'אל תדאגו. אנחנו רבים מדי. הסרבים לא יכולים לעשות לנו שום דבר'. מיד נשמעו יריות. שומר הזדקף ושאל: 'יש עוד מי שרוצים למחות'?"

M.O. סיפר עוד, כי הסרבים כיסו את עיני השבויים, והוציאו אותם בקבוצות של 15. הוא עצמו היה בקבוצה השישית, שהוכנסה למשאית קטנה. חמש דקות מאוחר יותר, הורו הסרבים לאסירים לצאת מן המשאית, ותוך שהם מכים אותם בקתות הרובים, סידרו אותם בשורה.

"בן דודי אמר לי 'זה נגמר'. אחזנו זה בידו של זה. היה מטח של יריות", מספר M.O. "בן דודי נפגע, ומשך אותי למטה כשנפל. התחבאתי בין המתים. שמעתי את הסרבים צועקים 'עכשיו לכו תזיינו את האמהות הטורקיות שלכם!' שמעתי את צעדיהם ואת רעש היריות כשחיסלו את כל מי ששרד זו. הירי נמשך כל אחר הצהריים והערב. הייתי בלב ים של גוויות".

יחד עם שני ניצולים נוספים הצליח M.O. לעבור את קו החזית דרך היער, על פי צלילי המואזין, הקורא לתפילה בכפרי המוסלמים.

או, למשל, סיפורה של אמירה מחמדוביץ'. רק בת 20, היא, בעלה ותינוקה בן השמונה חודשים, נסו לפני כשבועיים מכפר ליד סרברניצה. הם הגיעו לפוטוקארי, מצפון להם, ולנו מחוץ לבסיס האו"ם. האו"ם, בכל פרשת סרברניצה, לא שימש גורם מרתיע לגבי הסרבים. למעשה, הוא אינו משמש גורם מרתיע עבורם גם במקומות אחרים. הסרבים הגיעו, אם כן, ולקחו איתם את מוג'ו, בעלה. "בכיתי, צרחתי, חיבקתי אותו", היא מספרת. ללא הועיל, כמובן.

הסרבים הושיבו אותה, ואחרים, באוטובוס. כרוך, היא מספרת, הם דרשו שוב ושוב כסף, והורידו נשים צעירות מן האוטובוס. לאיש לא היו אשליות באשר לגורלן של מי שהורדו מן האוטובוס. את סיפורי הטיהור האתני מכיר כל ילד בבוסניה.

יום־יומיים לאחר מכן, עצרו הסרבים את האוטובוס, והבחינה על קבוצת גברים בצד הדרך, שידיהם על עורפם. היא זיהתה את בעלה, ששמר על ראש מורכן, אך הרים את מבטו. עיניהם נפגשו, אולם הם לא אמרו דבר זה לזו, מפחד הסרבים. "הסרבים אמרו לנו להביט בהם פעם נוספת, אחרונה", סיפרה מחמדוביץ'.

הסיפורים המזעזעים הללו הם רק שניים מבין מאות ואלפים. שליח זכויות האדם של האו"ם בבוסניה, טדיאוש מאזובייצקי, כבר האשים את הסרבים ב"מעשים ברבריים". מנהיג הסרבים בבוסניה, ראדובאן קראדז'יץ', ומפקד הצבא שלו, גנרל ראטקו מלאדיץ', הואשמו השבוע בבית הדין לפשעי מלחמה של האו"ם בהאג ברצח עם, פשעי מלחמה ופשעים נגד האנושות. קראדז'יץ', פסיכיאטר במקצועו, הוא האיש שנתן את ההוראה. מלאדיץ' הוא האיש שהיה ממונה על הביצוע. כתב האישום, אגב, אינו יותר מסתם חתיכת נייר. לפחות בשלב זה.

שכן אם יש גורם שכל הצדדים בבוסניה רוחשים לו בוז, זה האו"ם. הסרבים בזים לאו"ם על חולשתו, על חוסר ההחלטיות שלו, על הקלות שבה נופלים "האזורים הבטוחים" שלו. ואילו המוסלמים בזים לו מאותן הסיבות בדיוק, שנתפסות על ידם כעזרה, גם אם פאסיבית, לסרבים. צריך לשמוע את ילדי סראייבו מדברים על האו"ם. לפני שנה וחצי שאלתי אחד מהם מה דעתו על UNPROFOR, כוח שמירת השלום של האו"ם. הוא עיווה את פניו ופלט צליל מיאוס. מאז זה רק החמיר.

יתכן זה הוא תוצאת הגישה ההססנית והמבוהלת משהו של האו"ם כלפי המלחמה האיומה ביותר באירופה מאז מלחמת העולם השניה. למשל, כוח שמירת השלום: אין שלום בבוסניה שניתן לשמור עליו. למשל המערכת ההיררכית המסובכת, המותירה בידי מפקדי האו"ם בשטח את ההחלטה האחרונה באשר להתקפות מטוסי נאט"ו. מפקדי האו"ם חוששים שהתקפות כאלה יביאו לפגיעה בחייליהם, בעוד שאנשי נאט"ו חשים שגישת אנשי האו"ם פוגעת באמינותה ובכושר ההרתעה של הברית הצפון אטלנטית. המלחמה בבוסניה הצליחה לסכסך גם בין גורמים במערב.

משקע השנאה

התוצאה של כל זה היא, כמובן, שהמלחמה בבוסניה נמשכת, וכמוה גם הטיהור האתני. אבל עד כמה שקשה הדבר לעיכול, אולי דווקא הטיהור האתני הוא שיביא לקיצה של המלחמה. שהרי אם מטרת המלחמה היא להפריד בין האוכלוסיות, אולי לכשיושלם הטיהור, תסתיים גם המלחמה. ראטקו מלאדיץ' אמר בשבוע שעבר, כי צבאו יסיים את המלחמה עד בוא הסתיו, על ידי השלמת כיבוש המובלעות המוסלמיות. כלומר, השלמת הטיהור האתני.

זו, לפחות, אחת הטענות. יש לה כמה נקודות חלשות. הבולטת שבהן היא משקע השנאה שנותר. "אנחנו מוכנים לעשות שלום עם כל מי שאינם אשמים בפשעי מלחמה", אמר השבוע שר החוץ של בוסניה, מוחמד שאצ'ירבי. לשאלת מעריב אם, לפיכך, לא תהיה מוכנה ממשלת בוסניה לחתום על חוזה שלום עם קראדז'יץ' ואנשיו, מנהיגי הסרבים בבוסניה, משיב שאצ'ירבי: "מה ערך חתימתו של פושע מלחמה?" ועוד הוא מוסיף: "לא כל הסרבים אשמים, אבל צריך יהיה להרשיע את האחראים לפשעים, כדי לטהר את החפים מפשע".

זה נשמע הגיוני מאוד, להלכה. למעשה, קראדז'יץ' הוא מנהיג הסרבים, ולא נראה כאילו מעמדו מתערער. סירוב לעשות שלום עם קראדז'יץ' הוא, בשלב זה, סירוב לעשות שלום עם הסרבים.

וזאת ועוד. שאצ'ירבי אינו סבור שנפילת סרברניצה וז'פה מקרבת את קץ המלחמה. "נהפוך הוא, בסך הכל נחשפים העם הבוסני וממשלתו

(המשך בעמוד 23)

חיילי או"ם מצרים מפנים פצוע בוסני בן 10, שרגלו נקטעה בהפגזות הסרבים, מבית החולים בז'פה צילום: א.פ.

הנסיך הירדני חסן (מימין) עם השר יוסי שריד, בדרך לבוסניה עם מטוסי הסיוע צילום: לע"מ

סקר מעריב
בביצוע מותגים - מכון למחקרי שוק ודעת קהל
האם לדעתך ישראל צריכה לגלות מעורבות במלחמה בבוסניה?
באיזה אופן ישראל צריכה להיות מעורבת

במוסטאר, כמו בביירות

"זה כמו ביירות", אמר אחד מאנשי המשלחת הירדנית כשנעצרה השיירה בלב מוסטאר. הבניינים החרבים שבחצי המזרחי, המוסלמי לשעבר, של העיר, החליפו את הבניינים נקובי הכדורים שבצד המערבי. הרחובות מטעים: כמעט שאין בהם נפש חיה, אבל העיר דווקא מאוכלסת. פה ושם חנויות פתוחות, בעיקר בצד המערבי. אפילו חנות אחת עם ערימות של מכנסי ג'ינס.

מוסטאר מנסה להשתקם. שנה עברה מאז הסתיימה בה המלחמה. מלחמה של ממש, זאת אומרת. האיום נותר עד היום: הסרבים יושבים על ההר המשקיף אל העיר. מדי פעם יש גם תקריות. "סרבים", אמר נהג המכונית שלנו, כשהצביע על ההר. חיבה רבה הוא לא רוחש להם.

במידה מסויימת עשויה מוסטאר לשמש מעין מעבדה לבוסניה שאחרי סיום המלחמה. מרתק לראות כיצד מנסה עיר בוסנית להשתקם מהחורבן שהמיטה המלחמה.

בראש ובראשונה, מדובר כאן בשיקום פיסי של העיר: רבים מבנייניה חרבו ועל האזרחים ניכרות המלחמה. החצי המזרחי של העיר זוכה בחצי שעה יומית של מים זורמים, חשמל וגז. חצי שעה. וזה עוד נחשב שיפור. באיצטדיון שבחצי העיר המערבי, לעומת זאת, משקים בנחת את הגינה המפוארת את הכניסה אליו.

בכל הבעיות האלה מטפל האיחוד האירופי, שגם נציגיו בעיר אינם יכולים להתחמק מהשימוש בסמלים, הנפוץ כל כך בבוסניה: שיקום הגשר העתיק והמפורסם של מוסטאר, שנבנה על ידי הטורקים במאה ה־16, קישר בין החלק הקרואטי של העיר לחלק המוסלמי ונחרב במלחמה, מסמל בעיניהם את בניית הגשרים בין הלבבות.

הבעיה היא, כמובן, שלא ברור אם הלבבות מעוניינים להתגשר. במכונית, כשמישהו שואל אותי איזה שפה מדוברת כאן, נפלט לי בטעות "סרבו־קרואטית". הנהג, דראז'ן לרצ'ינה, מפנה את ראשו: "נו, נו סרב", הוא אומר, "קרואט". מושגים מן העבר - מקומם לא יכירם במציאות החדשה. אחר כך, כדי לא להשאיר מקום לספק, הוא מסיר את העיניים מן הדרך, נועץ אותן בנו, אומר "סרב", ומסמן סכין החותכת את הגרון. שלא תהיה אי הבנה.

או, למשל, איברהים ואליהיץ'. ואליהיץ' הוא שוטר, "שוטר מקצועי" הוא מקפיד לציין, הגם שלדבריו, היה מקצועו המקורי עריכת דין. הוא מוסלמי, שהתגורר עם משפחתו בחלק המערבי, הקרואטי, של העיר לפני פרוץ המלחמה.

זו היתה טעות. כשפרצה המלחמה, הוא מספר, רצחו הקרואטים את אביו. "רק כי הוא היה מוסלמי", אומר ואליהיץ'. "הוא היה איש זקן, לא חייל". אבל השנאה העיוורת הזו, שהקטגוריות שלה אינן אנשים, אלא קבוצות אתניות, פשתה גם בו עצמו. אתה שונא את הקרואטים או את הסרבים? - אנחנו שואלים אותו, והוא משיב: "כן, כן". תוכל לחיות איתם אחרי שהמלחמה תיגמר? - "יהיה קשה מאד לחיות שוב עם הסרבים והקרואטים", הוא משיב ברצינות.

בנהר המקסים הזורם מתחתינו ומפריד בין שני חלקי העיר, משתכשכים כמה עשרות נערים. זו הדרך היחידה להימלט מהחום המציק. זו גם דרך להעביר את הזמן: מקצת בתי הספר שבו ונפתחו, וכן כמה עסקים. אולם מרבית הצעירים שבגרו נלקחו לצבא ("הם נלחמים בסרבים", הוא המונח המקובל), ועבור מי שנשאר - לא נותרו אפשרויות רבות. פשוט, אין למרבית הצעירים כמה למלא את יומם. עוד אחת מן הטרגדיות הרבות של המלחמה הזו.

כי המלחמה לא רק הרסה מבנים והרגה ועינתה אנשים: היא ריטשה לרסיסים את המירקם של החיים המשותפים בין סרבים, קרואטים, מוסלמים, יהודים וצוענים, שבקושי שוקם לאחר מלחמת העולם השניה, ואף זאת רק בשל שלטון ריכוזי וחזק של איש אחד: טיטו. ואת המירקם הזה, יהיה קשה מאד לשחזר פעם נוספת.

זוכים יום יום:
אירוח במלונות טבריה,
ארוחות זוגיות במסעדות הטובות בעיר,
כרטיסי כניסה לאתרי בילוי ונופש.
ועוד ועוד...

זהו את האתר וזכו בפרסים
הרכב מהאותיות את שם האתר שבתמונה
ל ו נ מ ר ב ג ר

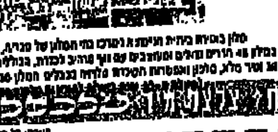

כל יום מתפרסמת במעריב חידה. פתרת? צלצל לטלכלל ומסור את התשובה ואת פרטיך האישיים.
כל יום יעלו בגורל 10 זוכים, מקרב כל הפותרים נכונה באותו יום.
מכונית פיג'ו 306 SL כולל מזגן מקורי וכרית אויר תוגרל בסוף המבצע, בין כל הנופשים באחד ממלונות טבריה בתקופת המבצע (בהתאם לתקנון).
עכשיו... רוץ לפתור את החידה היומית!

התאחדות המלונות טבריה
מרכז תיירות נופש ומרפא טבריה
Isrotel

הזמן עוד היום נופש: בכל מלונות טבריה ואצל סוכני הנסיעות ברחבי הארץ.
למידע בדבר רשימת המלונות המשתתפים במבצע פנו ללישכת המודיעין לתייר: 06-761660
ההשתתפות והפרסים הם בהתאם לתקנון המבצע. את התקנון ניתן להשיג במשרדי המרכז לתיירות נופש ומרפא -עיריית טבריה, במלונות טבריה, ובחברת הפרסום.
ההשתתפות במבצע אסורה על עובדי המרכז לתיירות נופש ומרפא-עיריית טבריה, עובדי מלונות טבריה, פרסום שמעוני פינקלשטיין ובני משפחותיהם. המבצע יסתיים ביום 1/10/95.
הגרלת המכונית תערך ביום 18/10/95 בפיקוח עו"ד בן-חמו יוסף, מטעם המרכז לתיירות נופש ומרפא-עיריית טבריה ותוצאותיה יפורסמו במעריב.

מורים

לומדים ונופשים באוירת קמפוס

מסלולים מיוחדים למורים בשבתון

בידך להפוך את שנת השבתון שלך לשנה של לימודים והנאה באוירה סטודנטיאלית אמיתית! תוכל לבחור לך מסלול השתלמות המשלב מפגשים שבועיים בקמפוס. כל שעליך לעשות הוא "לתפור" לעצמך את המסלול המתאים לך.

שילוב לימודים ונופש

אמנות, מוסיקה, ידיעת הארץ, קולנוע
שבוע מרוכז (56 שעות) בבית הארחה

תפקידי ניהול בבית הספר

נשים בתפקידי ניהול • ייזום, שיווק ופרסום • רכזי הערכה בבית־הספר
מדריכי "יוזמים צעירים" • רכזי פרוייקטים בית־ספריים • רכזי מיחשוב
מורים מנחים: אנגלית, ביולוגיה, מתמטיקה

העשרה

אשנב ללקויות למידה • חשיבה המצאתית למורים בחינוך הטכנולוגי
סוגיות בפסיכיאטריה של בני נוער • הפקה, עריכה והבאה לדפוס
שילוב אמנויות במאה ה־20 • היסטוריה ומדעי החברה, מתמטיקה, מחשבים, מדעים ושפות

השלמת תואר "בוגר אוניברסיטה" בלימודים בקמפוס

הכרה בלימודים קודמים, ללא בחינות קבלה,
לימודים בקבוצות מאורגנות

לקבלת מידע:
המחלקה לעובדי הוראה, האוניברסיטה הפתוחה,
רח' קלאוזנר 16 רמת־אביב, ת"א, 61392
טלפונים: 6460255, 6460493, 03-6460566

המחלקה לעובדי הוראה
האוניברסיטה הפתוחה

פרשה ופשרה

מסעי

נפתלי קראוס

"ויסעו ויחנו"

"אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאותם, ביד משה ואהרן. ויכתוב משה את מוצאי־הם למסעיהם על פי ד' ואלה מסעיהם למוצאיהם. ויס־עו מרעמסס... ויחנו בסוכות. ויסעו מסוכות ויחנו... ויסעו... ויחנו..." (במדבר, ל"ג, א־י).

אנו קוראים פסוקים אלה וכהם 42 תחנות המסע במדבר ולא יכולים שלא לשאול, יחד עם רש"י "למה נכתבו המסעות הללו?" לשם מה בא פירוט זה של המ־קומות, בהם חנו בני ישראל בנדודיהם במדבר? אילו באה רשימה זו בסוף ספר "דברים", אחרי דברי הסיכומים והפרידה של משה, אולי לא היינו שואלים שאלה זו. אבל כאן? מה עושות כאן התחנות במדבר, שכאילו נרשמו בקצרנות ובקיצור מופלג.

רש"י מביא על שאלת־הוא שתי תשובות. אחת, עפ"י הפשט וההגיון, לפי ספר "היסוד" לרבי משה הדר־שן (פרשן במאה ה־11, שכתביו אבדו ונשתמר רק מה שמצוטט פה ושם ברש"י):

"... להודיע חסדיו של מקום [הקב"ה], שאף על פי שגזר עליהם לטלטלם ולהניעם במדבר, לא תאמר שהיו מטולטלים ממסע למסע כל ארבעים שנה ולא היתה להם מנוחה. שהרי אין כאן אלא 42 מסעות. צא [תוריד] מהם 14 שכולם היו בשנה הראשונה, קודם הגזירה – משנסעו מרעמסס עד שבאו לריתמה, שמשם נשלחו המ־רגלים... ועוד הוצא משם שמונה מסעות שהיו לאחר מיתת אהרן, מהור ההר עד ערבות מואב, בשנת הארב־עים. נמצא שכל 38 השנים לא נסעו אלא עשרים מס־עות..."

הסבר אחר שרש"י מביא, הוא עפ"י מדרש תנחומא: "משל למלך שהיה בנו חולה והוליכו למקום רחוק לרפ־אותו. כיוון שהיו חוזרין, התחיל אביו מונה את המסעות: כאן ישנו [ישבנו]; כאן הוקרנו [התקררנו מפני החום], כאן חשת בראשך...".

עד כאן ברש"י, המשמיט משום־מה את הסיומת המ־דרשית, שיש בו מוסר־השכל שלילי: "כך אמר הקב"ה למשה: מנה להם את כל המקומות היכן הכעיסוני" (תנ־חומא, מסעי, ג' וכן במ"ר כ"ג, ג ובילקוט).

פרשני הדורות לא הסתפקו בטעמי רש"י והמדרש ודשו בענין מכל צדדיו. הרמב"ם (במורה נבוכים, ח"ג, נ) מביא טעם רציונלי־פסיכולוגי, שעיקרו חיזוק האמונה באותות ומופתים שעשה ד' לישראל בארבעים שנות נדודיו במדבר: המן שירד מדי יום ביומו, הבאר שליוותה אותם וכו'. לדבריו, מי שחווה את המאורעות, מאמין בנסים, אבל לדורות הבאים אין זה אלא סיפור ואולי יכחישם השומע. לכן "כיוון שידע הבורא יתברך שאפשר שיפקפקו בנופתים האלה, כמו שמפקפקים בשאר הס־פורים... ויחשבו כי שהייתם היתה במדבר קרוב לישוב שאפשר לאדם להיות בו... לפיכך סילקו כל הפקפוקים... על ידי ביאור אותם מסעות, כדי שיראום הבאים ויידעו את גודל הפלא..."

זיהוי שמות גיאוגרפיים ידועים, בא כאן איפוא לחזק את האמונה.

פרשנים אחרים – מרלב"ג ורבנו בחיי ועד מלבי"ם – מביאים את דברי הרמב"ם, מפלפלים בהם ומוחים אתו. רמב"ן מסכם ואומר שעם כל הטעמים הניתנים, הרי זה סוד, מדוע ציווה ד' את משה לרשום את המסעות.

ר"ע ספורנו מוצא שהמסעות נכתבו כדי להדגיש את זכותו של עם ישראל, שהלכו אחרי ד' במדבר בארץ לא זרועה "באופן שהיו ראויים להיכנס לארץ".

קושי לשוני מסויים – "ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם עפ"י ד' ואלה מסעיהם למוצאיהם" (שם, שם ב) מביא פרשנים אחרים לכך, שיחלקו את המסעות לשניים או יותר חלקים: חלקם הראשון, עד שיגור המרג־לים, היה "עפ"י ד'", כשהתכלית היא להגיע לא"י – ואילו אחר כך באה הנדידה במדבר, ללא תכלית, וזולת מילוי הגזירה של 40 שנה (אור־החיים, העמק־דבר, כלי־יקר ועוד). פרשנים אחרים מתמקדים בכינוי התחנות ובמה שאירע בהן, עפ"י תיאור התורה במקומות אחרים. כאן, למשל, לא מוזכר מעמד הר סיני ושיגור המרגלים, כי אלה זכו לפירסום מירבי במקומם. זיהוי משוער של המקומות, לפי שמותיהם הידועים היום, מביא ר' יח"צ מושקוביץ ב"דעת מקרא".

ר"י נחשוני, בספרו, "הגות בפרשיות התורה", מצביע על זווית מעניינת, הלכתית, הנוגעת לפרסום המסעות. לפי ההלכה אסור ליהודים לגור במצרים, כי התורה ציוותה לא להוסיף ולראות אותם עד עולם. הסמ"ג, ה"יראים" ועוד מטעימים כי האיסור חל רק על מי שנו־סע מארץ ישראל למצרים. מוסיף על כך רבי יוסף שאול נתנזון (שהיה רב בלבוב) בספרו "שואל ומשיב", כי אי־סור החזרה למצרים חל אך ורק באותה דרך שבה הלכו יוצאי מצרים ולכן נרשם המסלול המדויק בתורה, למען דעת באיזה נתיב אסור ללכת, כדי לשוב מצריימה...

במישור הקבלי ראוי לצטט את דברי אברבנאל, האו־מר כי בגאולה העתידה יעביר הבורא שוב את ישראל דרך אותן 42 תחנות, וזאת בהתאם לנבואת יחזקאל "והבאתי אתכם אל מדבר העמים..." (כ, ל"ה).

יותר לעומק מביא הרבי מליובאוויטש [זצ"ל] את דעת הבעל־שם־טוב, שאותן מ"ב "תחנות" של "מסעי בני ישראל", קיימות אצל כל יהודי במהלך שנות חייו: "יציאת מצרים" מסמלת את לידת האדם... "קברות התאווה" מגלם את מידת החכמה, שאדם מבטל את כל תאוותיו, בשל דבקותו בבורא וכו' (ליקוטי שיחות, כ"ג, עמ' 225).

בעל "שפת אמת" מגור היה אומר כי יש במסעות הללו משום עליה ממ"ט שערי טומאה, שבני ישראל היו שקועים בהם במצרים. 42 התחנות, יחד עם שבעה המסעות שחזרו לאחור אחרי מות אהרן, הם 49 (מ"ט) וזו מעלה גדולה למשה רבנו שהזכיר זאת, יען כי על כל יהודי לזכור את אשר עבר עליו בתחילת דרכו.

המכללה האקדמית של תל־אביב־יפו
THE ACADEMIC COLLEGE OF TEL-AVIV-YAFFO
באחריותה האקדמית של אוניברסיטת תל־אביב

המכללה האקדמית מודיעה על המשך רישום המיועד לבעלי נתונים גבוהים ללימודי התואר הראשון [בוגר - B.A.] במגמות:

כלכלה־ניהול
מדעי ההתנהגות (פסיכולוגיה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה)
מחשבים
כן נמשכת ההרשמה הרגילה למגמת **חברה־פוליטיקה**

הרישום מיועד גם למשפרי ציוני הבגרות או הפסיכומטרי בבחינות הקיץ ולמסיימי שנה א' באוניברסיטאות.
תנאי הקבלה: זכאות לתעודת בגרות ובחינה פסיכומטרית. חתכי הקבלה נקבעים לפי ממוצע של שני הנתונים או לפי הנתון הגבוה מבין השניים.

כל המגמות במכללה האקדמית פועלות על פי היתר של המועצה להשכלה גבוהה. שכר הלימוד זהה לשכר הלימוד באוניברסיטאות.
המכללה האקדמית הוכרה על ידי משרד החינוך התרבות והספורט כמוסד להשכלה גבוהה לעניין חוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד - 1994.

ערכת רישום ניתן לרכוש בחנויות "דיונון" באוניברסיטאות תל־אביב, בר־אילן, ובן־גוריון או במשרד המרשם של המכללה, בפנייה אישית או בדואר בצרוף המחאה ע"ס 30 ש"ח. כתובת המכללה: רח' אנטוקולסקי 4 (על־יד רחוב אבן־גבירול 108), תל־אביב 64044 או ת"ד 16131 מיקוד 61161
מומלץ לברר את סיכויי הקבלה לפני הרישום, במשרדי המכללה או בטלפון: 03-5271272/3
שעות הקבלה הן: בימים א'־ה' בשעות 9־14 ובימי ג' בשעות 9־18. ייעוץ אישי יינתן בימי ב', ו' בשעות 14־16.

במדינת הקרם, במחוזות הג'יל

טלוויזיה
מאיר שניצר

נוצרי טוב הוא זה שחוטף סטירה על לחיו האחת, ומזדרז להגיש למהלומה גם את הלחי האחרת. דומה שזהו סוג המבחן שאותו ייאלצו לצלוח בימים הקרובים מי שצפו בפרק הפותח של "רמת אביב ג'". שכן אם הפרק ששודר אמש היה מכה, הרי שפרק מספר שתיים, זה שישודר ביום שני, הוא כבר ממש בומבה בפרצוף.

מבחינות מסויימות, שני הפרקים הפותחים של "רמת אביב ג'", מסיגים לאחור את הדרמה הטלוויזיונית שמופקת בישראל מזה 25 שנה. וכל זאת, דווקא משום שהעיצוב שלה, התאורה, תנועות המצלמה, העריכה והאיפור – כל אלה עומדים על רמה משביעת רצון, ואף יותר מזה.

במצב עניינים מעין זה, כשמסתיימים נדנודי הקבע על הצורה, עולה לדיון ביתר חריפות סוגיית התוכן. והתוכן, ככל שהדברים קשורים ב"רמת אביב ג'", הוא מתחת לכל ביקורת. דווקא משום שבסידרה זו נפתרו רוב הבעיות הצורניות שהעיקו על הדרמה הטלוויזיונית הישראלית, מתבלטת כל כך עליבותו של התוכן.

היו, כמובן, במרוצת חצי יובל השנים האחרונות, מוצרים טלוויזיונים גרועים יותר מ"רמת אביב ג'". אך ככל שהדבר נוגע לפער בין הצורה לתוכן, דומה שבסידרה זו הושג שיא חדש. לוק מבריק שנופל על עלילה רפרפה, משחק מעליב את העין וטקסטים צורמים את האוזניים. כל זאת, יחד עם העמדת סצינות משמימה.

והכי גרוע: זה לא מקרי. הפער שהושג פה בין צורה לתוכן, מצביע על מגמה מחושבת של עושי "רמת אביב ג'". הם רצו, ככל הנראה, לייצר סידרה אוסטרלית. ייחודן של סדרות מתוצרת אוסטרליה הוא בהיעדר ייחוד מוחלט. ויעידו על כך "סיכונים", "משפחות", "חוף פרא־דייס", "קרוב רחוק", וגם "משפחת סאליבן" המשודרת בערוץ הכבלים "סטאר פלוס".

הסדרות, או מוטב לומר אופרות הסבון האוסטרליות, מעוצבות בדרך כלל כתואמי־אמריקה מגושמים. מוצרי צריכה המוחקים מעצמם כל סממן של זהות מקומית. הרצון להיות אנונימי אינו מתבטא בהן רק במחיקה מודעת של אתרי ההתרחשות, אלא גם בטשטוש אישיותם של שחקני הסדרות הללו.

במקום שחקנים, מופיעים גברים־מחוייטים־מדי. במקום שחקניות, משובצות אל מול המצלמה נשים־מאופרות־מדי. וכולם כמו נגזרו מתוך שערי ז'ורנאלים לקידום מכירותיהם של משחות שיניים, תכשירי חפיפת ראש, משקפי שמש או עניבות. אין עוד עולם ממשי וגם לא עולם מדומה. במקום זה מעצבים את התואם לחיקוי העולמות. מרחיקים עוד יותר את העדות. שמים עוד פילטר בין מה שיש לבין מה שהיו רוצים שיהיה.

במקום רעיון הקבע של הפירסומאים, שגורס כי כל מי שיהיה לבוש/מאופר/מבושם כך וכך, יוכל להיחשב כחבר בחוג הזה והזה, באות סדרות ה'במקום' האוסטרליות, ומטיפות להידמות לבובות ההדגמה, למאנקינים, ולא לבני האדם.

ב"רמת אביב ג'" זה פשטני עוד יותר, משום שיוצרי הסידרה הזו עשו לעצמם חיים קלים ומיקמו את מה שמתקראת־עלילה בתוך עולם האופנה. הדמות המרכזית, מייק לינוביץ, הוא בעל בית אופנה, שמתחריו השיגו במירמה את דגמי הקולקציה הבאה שלו. הוא ושתי בנותיו הבוגרות, שעובדות יחד עימו, נלחצים אל הקיר. מה לעשות, מה לעשות? בעוד עשרה ימים באים לארץ הקניינים מאירופה, ולבית האופנה שלנו אין מה להראות להם.

מובן, מיד מתחולל נס, וצעירה מלאת קסם נוחתת במשרד של לינוביץ, ובידה תיק עבודות. היא, האלמונית, תציל את המצב בסידרה מאולתרת של בגדים שיוכנו בצ'יק־צ'אק, עד בוא הקניינים מאירופה. ויש, כמובן, גם עלילת משנה, ובה מככבת בתה הגימנסטית של אשת האופנאי. בת מנישואיה הראשונים של הגברת לינוביץ. עידית כשבילכם. זו מעדיפה את חוף הים, או ליתר דיוק את סוכת המציל ומזרונו, על פני ספסל הלימודים. ועוד כמה עלילות משנה, בהן מושכות בעול בנותיו הבוגרות של אותו לינוביץ, שיחד עם אחי־אשתו של האופנאי נכנסות ויוצאות בין הסדינים. והכל יחד תוך שני פרקים בלבד.

רחיסות עלילתית אינה גורם מגונה באופרת סבון. להיפך. זהו ז'אנר הדורש מעצמו תפניות חדות בעלילה. אלא שיואל זילברג, שכתב וביים את "רמת אביב ג'" נטה כאן לבלבל בין עודף עלילתי לטמטום שבעלילה. הסידרה הזו מעדיפה את האופציה השניה. גם מטקסט אדיוטי אין להיבהל כשמדובר באופרת סבון. אלה הן בדרך כלל דרישות הז'אנר. אך במוצר של זילברג בולט לא רק הכשל שבכתיבת השורות לשחקנים, אלא בעיקר הפער בין מעמדן החברתי של הדמויות, לבין חוסר התיחכום שלהן.

כשעלילה אווילית נופלת על שורות גרועות, אפילו שחקנים טובים יתקשו להצילה. שלא לדבר על שחקני "רמת אביב ג'", שמפגינים רמת ביצוע מהגרועות שנצפו בארץ. למראה פרקי הפתיחה בסידרה, עולה הרושם כי זילברג וצוות המפיקים שלו התעקשו לשכור אך ורק כאלה החסרים כל מושג במשחק מול מצלמה.

כולם איומים. כל השחקנים. בעיקר משום שחשוב יותר מאופן המשחק הוא הלוק. הצורה של השחקנים והשחקניות היא העיקר. מה שמעניק ל"רמת אביב ג'" מימד בלתי אנושי. זאת, משום שחשיבותו של האדם בסידרה זו דומה לחשיבות העציץ הדקורטיבי, או לפס התאורה הכחלחל שחותך את התמונה באלכסון מרשים.

היעדר האנושיות מועצם עוד יותר בשל החלטתם של יוצרי הסידרה לטשטש את מקום ההתרחשות. זה קורה בשום־מקום ובכל־מקום. זוהי ארץ סטרילית, שיש לה נוכחות פיסית של כיס אוויר. אין זיהוי טריטוריאלי ואין תאור לוקאלי של אתר העלילה. למעשה, בשני פרקי הפתיחה אי אפשר למצוא סימני־דרך כלשהם, שירמזו אם העסק כולו מתחולל ביפן, דרום אפריקה, ישראל או צרפת. הכל אנונימי, ורק שלט אחד, ועליו שם בית האופנה, והוא באותיות לטיניות, מייצג את מסורת המלה הכתובה.

במקום זאת גדוש המסך הקטן בתחנות דרך מוסכמות של חברת השפע. פנטהאוז עם מרפסת מוריקה. מרצדס. טלפון סלולרי. משרתת פיליפינית. בריכה. מאסאז'יסט פרטי. ג'יפ. תצוגת אופנה. דומה שאילו בן אדם רגיל, כזה שעשוי בשר־ודם, היה נכנס בטעות לתוך עלילה הזו, כאילו היא "שושנת קהיר הסגולה", הוא מיד היה מתגלץ' החוצה. רגליו לא היו מצליחות להתייצב על רצפת הסידרה, שכמו נוצקה מעירוב בלתי סביר של ג'ל לשיער, קונדישנרים, חלב פנים, שחור לעיניים וקרם לשיזוף. חלקלק ושמנוני.

כאמור, אתמול שודרה מכת הפתיחה. ביום שני המכה האמיתית. בשלב זה, כך הודיע דובר "טלעד", לא ישודרו עוד פרקים מסדרת "רמת אביב ג'", עד שיתקבלו בחברה התגובות על הפרקים הפותחים. תגובות הקהל, לא הביקורת. כמובן.

ליאור מילר ויעל בר־זוהר ב"רמת אביב ג'"

טיהור אתני במרכז אירופה

(המשך מעמוד 21)

לאי־צדק חמור יותר. ככל שגובר אי הצדק, כן קטן הסיכוי לשלום צודק וכבר קיימא. כעת, יותר מתמיד, אנו נתונים לרצון הקהילה הבינלאומית", הוא אומר, וקשה לשמוע תקווה רבה בקולו. הוא לא בוטח במיוחד בקהילה הבינלאומית. "בסרברניצה וז'פה נעשה שימוש בהפחדה פוליטית", הוא מסביר מעט מטענותיו נגד האו"ם, נגד המערב, נגד העולם. "הם כאילו אמרו לנו: 'אם תבחרו להילחם לבדכם, להגן על עצמכם, אנחנו ננטוש את סרברניצה', אבל הם נטשו אותה בכל מקרה". הוא מזכיר את החיילים ההולנדים, שנטשו את הגנת "האזור הבטוח".

"בואו נסיר את האמברגו"

מנקודת ראותו של שאצ'ירבי, כך זה עובד באמת: "יש מי שמבקשים לפתוח קווים שרירותיים בבוסניה, ואז מבקשים מאיתנו להגן עליהם. כך, למשל, זה מתרחש בגורז'דה: האו"ם קבע את גבולות האזור הבטוח. אנחנו מגינים על הקווים, והם לוקחים את התהילה. זה ציני וזה אכזרי", הוא קובע, ומיד מוסיף דוגמא: "בצרפת שאלו אותנו פקידים בכירים אם נוכל להגן על גורז'דה עם תוספת של 1,000 חיילים צרפתים. לנו יש בגורז'דה 10,000 חיילים, שבלעדיהם לא ניתן היה להגן על העיר. ככל שאני מעריך את ההצעה הצרפתית, תהינו על מידת ההוגנות שבשאלה הזו. הם שולחים חיילים עם קסדות, שכפ"צים, רובים מודרניים ונשק כבד – כל הדברים שאין לחיילים שלנו, בגלל אמברגו הנשק הבינלאומי המוטל על בוסניה. אנחנו, בעצם, מתבקשים להילחם שכם אל שכם עם כוח, שמנהיגיו שוללים מאיתנו את היכולת להתחמש".

שאלת האמברגו היא שאלה כואבת במיוחד. הרעיון שמאחוריו היה, שאמברגו יעיל ייטול מכל הצדדים את יכולת הלחימה. אבל האמברגו פשוט לא יעיל: נשק מגיע לבוסניה בכמויות גדולות, ובמסגרת אספקת הנשק מאחורי הקלעים, הצבא הסרבי חמוש טוב יותר. ודאי שלא זו התוצאה לה התכוון מי שהגה את רעיון האמברגו, אבל להסיר את האמברגו כעת, פירושו לתת היתר למלחמת כל בכל אכזרית בבוסניה. כך שהסרת האמברגו היא רעיון שרק מתחיל להבשיל במערב.

מה שאי אפשר לומר על העולם המוסלמי, המביע תמיכה לא מסוייגת במוסלמים שבבוסניה. תמיכה המתבטאת הן במילים – כמו יורש העצר הירדני, הנסיך חסן, שאמר השבוע כי אם ייכשלו שוב מאמצי האו"ם, לא תהיה ברירה אלא לאפשר לצדדים להילחם זה בזה, תוך יכולת לחמש את עצמם (כלומר, בואו נסיר את האמברגו); והן במעשים: מתנדבים מארצות מוסלמיות, אמנם לא במספרים גדולים במיוחד, נמנים עם כוחות המוסלמים בבוסניה. איראן ועיראק, היריבות הנצחיות, הסכימו באחרונה לשתף פעולה בכל הנוגע לבוסניה.

התמיכה המוסלמית הרחבה לה זוכים הבוסנים המוסלמים, מספקת דווקא לסרבים נשק תעמולתי. הם מציגים את המוסלמים הבוסנים כמי שיביאו את הקנאות המוסלמית החשוכה אל לב אירופה. והמסר הזה מחלחל אט אט גם אל המערב. לזכותם של הסרבים ייאמר, שיש מידה של צדק בדבריהם: הכל מדברים על ההקצנה הדתית שחלה בבוסניה. הקצנה ששורשיה בסכסוך האתני, ששורשיו בסכסוך הדתי. מסובך בבוסניה.

תגובת האו"ם על כל המתרחש כעת בבוסניה, היתה לשלוח חיילים בריטים וצרפתים, חמושים בארטילריה כבדה מעט יותר מקודם, לסראייבו. זהו "כוח התגובה המהירה" של האו"ם, שתפקידו, לפי שעה, לשמור על דרכי האספקה לסראייבו, הבירה, פתוחות. זו, למשל, משימה שנראה שאפשר לעמוד בה, והיא גם משימה חשובה. דרכי האספקה לסראייבו – ולא רק לה – נתונות כמעט לחלוטין בשליטה סרבית. והסרבים לא מוכנים, בדרך כלל, לאפשר מעבר שיירות אספקה. אלפים רבים של מוסלמים באזורים הנצורים, מתקיימים בתנאים שלא ייאמנו. "הומו אדאפטוס", קוראים להם העיתונאים הזרים שמגיעים לסראייבו – "האדם המתרגל". לכל דבר.

וכך מגיע כבר הקיץ הרביעי של המלחמה. מלחמה שמסרבת, בעקשנות, להתייחס לחוקי המשחק המקובלים, וקובעת את חוקי המשחק שלה בעצמה. "תראה איזה משוגעים אנחנו", אמר לסוכנות רויטר ולאטאן פאסיץ', תושב סראייבו, "עכשיו אנחנו אומרים: זוכרים כמה היה טוב בשנה שעברה, כשלא היו יריות? הזכרון שלנו אינו מגיע לימים שלפני המלחמה. זו הטרגדיה שלנו".

מה שהכי עצוב זה שתושבי בוסניה אינם מסוגלים לא רק לזכור מצב של שלום בעבר – רבים גם מתקשים לדמיין את השלום אחרי המלחמה. כמו תושב מוסטאר, אותו שאלנו מה הוא מתכנן לעשות אחרי המלחמה. "אחרי המלחמה"? הוא משתומם, "אין לי מושג מה יהיה אחרי המלחמה".

ידרון בן־עמי

מוסף האושר של מעריב

הדרך אל האושר

כולל טעם לפגם

גיליון מס' 80

עורך יום: אבנר אברהמי ● עורך לילה: דודו גבע

לגליון זה מצורף סוף שבוע בטבריה

© 1994 PHOTODISK

שרהל'ה שרון

אימרו לי אחי,
חגידו לי רעי,
עד מתיו
אני רוצה לשיר
ולא יוצאת בת־קול.
רק אנחה מתוך
כאב גדול.
מכת אחר מכה
ועכשיו תור חשתיקה.

ב הדרך אל האושר

16 "עגונות קש" שנחשפו על־ידי בית הדין הרבני כעובדות בחופשה על הקרח, פותחות לראשונה את הפה: "לא נהיה חותמות גומי". רשומון

מזל"טים ישראליים מסרבים להישלח לבוסניה

בשרה עם שוש:
ישראל תקבל תחנת התרעה בקבר רחל

שני המקומות שליד הנהג יוקצו לבריאים

גורמים פלשתינים מרגיעים: הפיגוע על רקע רומנטי

תיירים שגורשו ממלונות בגלל המו"מ מסרבים לנפוש בבה"ד 4

נדחה ליל האהבה

האושר שלי

© 1994 PHOTODISK

עיבוד ועימוד מק: שרון מחט

שוברי הקופות של אוגוסט

צחק, שתית אותה!

והפעם: מיכאל אנג'לו

לא נפסיק לשייר
לא נפסיק לשייר
לא נפסיק לשייר
לא נפסיק לשייר

מה לעשות,
זוהי ארצנו היחידה.
עוד יהיה טוב
ואין־זו אין־זו -
אגדה.
ועוד נזכה לראות זריחה
של יום בהיר,
ומשום כך -
אנחנו לא, אנחנו לא,
נפסיק לשיר:
לא נפסיק לשיר
לא נפסיק לשיר
לא נפסיק לשיר
לא נפסיק לשיר

תל אביבים יגיעו לעבודה דרך האינטרנט

סיפורו המדהים של קופאי בל"ל שנשדד 3 פעמים (כולל פעם אחת בבית)

זווילי, הלוויתן האהוב, חוזר בלווית ידיד חדש - אהוד הקרפיון הדיגיטלי

בחסות

לקוראינו

סוף שבוע בטבריה

צולם ביום ו' 21.7.95 18:30

מילון האושר

סימן קריאה

בדרך אל הפריימריס

מדריך מקוצר

כב. עלה על פרשיות מהעבר

- דף קשר מס' 676 -

הכונו לתחרות חלון הראווה הנאה

פר"ס ראשון:
חבילת תיור בזוגלובקו!

חיים הנגבי

אוי לאיש הזה

ח"כ זאבי דיבר השבוע גרמנית

רחבעם זאבי חולם טרנספר, מדבר טרנספר, כותב טרנספר. יש לו מצע טרנספר ומפלגה טרנספר ואפילו חברים – כל אחד מהם אח'לה טרנספריסט – בסיעה־טרנספר.

השבוע, בדיון במליאת הכנסת, חידש האיש הזה חידוש: כשהוא אומר טרנספר, כך מסתבר, הוא מתכוון לא רק לערבים אלא גם ליהודים: ליתר דיוק: לסוג מסויים של יהודים. שמעתי על כך משהו מפיו בשידור חי בטלוויזיה, בערוץ 33, והלכתי אחר־כך לקרוא בפרוטוקול הכנסת (יום שני, 24.7.95). להלן מימצאי פרוטוקול אחרים.

יהודי, על־פי זאבי, מיועד לטרנספר – לא בכפייה, ח"ו, אלא מרצון – אם הוא לוקה, לא עלינו, במומים הבאים: "מוכן לוותר על קברי־אבות" ו/או "אין לו שורשים במסורת־ישראל" ו/או "איננו נאמן לארץ־ישראל". יהודי כזה, קובע קצין ההסעים הנ"ל, "נמצא כאן בטעות, או במיקרה", ומכיוון ש"הוא לא מוכן להילחם למען המולדת", "מוטב לו ולנו שיקום וילך".

"שיקום וילך", אומר הזאבי, "ושיקח איתו בלכתו גם את (א) כל החזונות הזרים, ואת (ב) פסלי העכו"ם, ואת (ג) פסטיבלי הבעל, ואת (ד) חגיגות העשתורת, ואת (ה) חבריו החרשים מעזה ומאוריינט־האוס, וגם את (ו) הפרסים הנובלים... שיילך ויעזוב אותנו לנפשנו, אנחנו נמשיך לבנות ולהילחם על ארץ־ישראל בלעדיו..."

דומה, שמצע כזה אינו מחייב ניתוח: הוא מדבר בעד עצמו ומעיד על בעליו. מה שמציע לנו זאבי – "נמשיך לבנות ולהילחם" – הם חיים על־פי־קבר: קברי־עבר, קברי־הווה, קברי־עתיד. לאלה שהביעו תמיהה וסימן שאלה מדוע הגיש הצעת אי־אמון בממשלה בנושא המוור של הנאמנות לקבר־יוסף ולקבר־רחל, יש לו הסבר קצר וקולע: "הקברים האלה הם כמשל והם כסמל".

בערבו של אותו היום, שעות ספורות לאחר שתם הדיון בכנסת, היה זאבי בין האורחים שהסבו לשולחן העגול של "פופוליטיקה". בבוקר היה, כדכור, פיגוע רצחני ברמת־גן, ורדן מרגלית, המנחה, ביקש אותו להשתחרר לשעה קלה מן הפוליטיקה ולדבר כמי שהיה יועץ ראש־ממשלה לענייני טרור. ולזאבי, מקצוען, היתה הצעה איך להכיס את הטרור הפלסטיני: לפוצץ מכוניות־תופת בריכוזי־אוכלוסיה פלסטינים, בלב ערי הגדה.

הנה כך, טרור תחת טרור. הדבר מזכיר, משום־מה, קצין ספרדי קנאי, בעל־ברית של הגנרליסימו פרנקו, מילאן אסטראי שמו. הלה, טֶנְיֶינטה־קורונל (סגן־אלוף), שאיבד עין, יד ורגל בקרבות במרוקו, השתתף בהריסת הרפובליקה הספרדית. הוא התפרסם כמי שאימן את חייליו לזעוק בפה צייתני אחד ובקול צבאי גדול "יחי המוות" יחי־יחי!!!

השבוע הגדיל זאבי להסית. הטרור, דומה, היה לו כסם־מעורר: את הממשלה – "מועצת היהודים", בלשונו – הוא רימה ליודנראט. הממשלה, לדבריו, אינה שוקטת, אלא "חותרת בכל מאודה לפירוק המדינה". ושר־החוץ, נא לשים־לב לרמז הגס, "מבלה לילותיו עם ערפאת ומתמסר לו..." פרס מבקש, כך רשום בפרוטוקול, "להכניס את היהודים לגיטו בגבולות אושוויץ".

"אוי לאיש הזה, וארורה דרכו", הרעים זאבי מעל הדוכן במליאת הכנסת. אחר־כך פנה ללשון־איומים: "הוא (פרס – ח"ה) וחבריו יעמדו בבוא היום לדין ויתנו את הדין, כן, כל שרי ממשלת הכניעה וההשפלה, הם ופקידיהם יעמדו לדין!"

הנה, אפיגון של השטן: דברים דומים – אותם משפטים, אותן מלים, אותו תוכן – הושמעו כבר לפני שלושה דורות, במקום אחר, בשפה אחרת. גרמנית.

חדשות ומשמעותן

מצאו את המתכון לנישואים מאושרים

מעריב, 24.7.95

אסא כשר

"המקומות הקדושים": שבע תמיהות

לא כל יום מזדמן לי ללמוד משהו חדש וחשוב אודות היהדות. השבוע שמעתי, לראשונה, שלדת היהודית יש "מקומות קדושים", אפילו מסודרים ברשימה. על "קבר רחל" בבית־לחם נאמר שהוא במקום השני, על "קבר יוסף" בשכם נרמז, שגם הוא בצמרת מצעד המקומות הקדושים.

מילדותי, אני זוכר את השאלה המעניינת, למה שבר משה רבנו את הלוחות, כשראה את העם רוקדים סביב עגל הזהב. מנעורי, אני זוכר את התשובה המעניינת: "ואם הביא הלוחות, היו כמחליפין עגל בלוח, ולא סרו מטעותן". משה רבנו שובר את הלוחות, כדי שלא יקרו סביבם כמו שרקדו סביב העגל. לשון אחרת, משה רבנו שובר את הלוחות, כדי שלא ייחשבו קדושים: "ואל תרמו כי המקדש והמשכן המה עניינים קדושים בעצמם... ויותר מזה הלוחות, מכתב אלקים, גם המה אינם קדושים...", בלשונו של הרב הגודע, מאיר שמחה הכהן מדווינסק (שנפטר לפני כשבעים שנה), בפירושו לתורה. ככל שהמדובר בחפצים ובמקומות, אומר לנו הרב, "סוף, דבר, אין שום עניין קדוש בעולם". תמיהה ראשונה: אם אין לנו מקומות קדושים, איך זה יש לנו פתאום "מקומות קדושים"?

לשם הדיון הציבורי ב"קבר יוסף", אני מוכן להניח שהעניין ב"קבר יוסף" נגזר מן העניין ביוסף עצמו. אני גם מניח שהעניין הדתי ביוסף עצמו נעוץ בלקחים הדתיים שניתן להפיק מדמותו של יוסף, כפי שהיא מצטיירת בספר "בראשית". והנה, מפני שיוסף עמד בפיתויי של אשת פוטיפר, הספרות המדרשית נותנת לו את הכינוי "יוסף הצדיק" והספרות הקבלית מכנה אותו "שומר הברית". בין בתוארו האחד ובין בתוארו האחר, יוסף מסמל את כיבוש היצר, לא יצר אחד ומיוחד, אלא כל יצר. תמיהה שניה: האם כל הדבקים ב"קבר יוסף" אכן מבטאים בחייהם, יותר מכל, את כיבוש היצר, את ריסון הכוח, את ההתנערות מן הלאומנות האלימה?

דרך אגב, לא כל המדרשים מלאים בהתפעלות מדרכיו של יוסף. "ביוון שראה עצמו מושל", מביא רש"י דברי מדרש, "התחיל אוכל ושותה ומסלסל בשערו. אמר הקב"ה, אביך מתאבל ואתה מסלסל בשערך?" וכן הלאה. יתר על כן, כשעמד יוסף בפיתוי, מספר לנו מדרש אחר, בקושי הצליח לעשות זאת: "ולא שמע אליה (אל אשת פוטיפר, כשניסתה לפתות אותו), אמר רבי, שמע לה, אלא שהביא הקב"ה איקונין של אביו ונתבייש וברח וכן הלאה. תמיהה שלישית: אם מעטים מאוד הם האנשים המתעניינים באמת ביוסף עצמו, אם ביניהם יש גם אחרים שכלל אינם מתפעלים ממנו, אם בחייהם של כל שאר האנשים יוסף לא ממלא שום תפקיד, מה לנו "קבר יוסף", מי לנו נטורי "קבר יוסף"?

ואם "קבר יוסף" הוא מוקר לדרישה פוליטית, למה לא כל קבר דומה? ב"ספר חברון" אני קורא על הכפרים שליד חברון, שבחלחול נמצא "נבי יוניס", קבר יונה הנביא, או אולי קבר גד החוזה ונוסף לו קבר נתן הנביא. בבני נעים נמצא "נבי לוט", בן אחי אברהם. בדורא, "נבי נוח". בחירבת יקין, "נבי יקין", הוא קין בן אדם הראשון. ואילו בחברון עצמה, בדרום מערב, קברי ישי אבי דוד ובניו ואולי גם רות המואביה. על אם הדרך לבאר־שבע, קברו של עתניאל בן־קנז, אחיו של כלב. בתוך השוק, באחד המרתפים, קברו של אבנר בן־נר, שר צבא שאול. וכן הלאה. תמיהה רביעית: האם כל האתרים האלה מופיעים ברשימת "המקומות הקדושים", מאז ומעולם, או שמא הם מתווספים עליה כעור מקלות מן המוכן בגלגלי שיירת השלום?

ובמשא ומתן כמו במשא ומתן: דרישה גוררת דרישה. ב"ספר זאב וילנאי", שהוגש לו עם הגיעו לגבורות, לפני את אחת עשרה שנים, אני קורא תמצית של ספר ישן, "קברי קדושים מוסלמים בארץ־ישראל": "ברחבי הארץ פזורים מאות קברי קדושים. הם מצויים בכל מקום – בכפרים ובשדות, על ההרים ובעמקים. אין כמעט כפר שאין בו קבר קדוש...". יש אתרים הקשורים במוחמר, יש כאלה הקשורים בנביאים אחרים המוזכרים בקוראן. יש רבים המנציחים דמויות מקראיות. תמיהה חמישית: האם העובדה שאתר מסויים הוא "מקום קדוש", על פי "דת הפלאחים", היא עילה לדרישה כלשהי בדבר ריבונות?

כיוצא בזה, כשהמדובר באתרים נוצריים. ביפו יש כמה מקומות, הקשורים בדמות ידועה, מן "הברית החדשה". תמיהה ששית: האם יש טעם בדרישה לריבונות, על רקע של טענות בדבר זיקה היסטורית או סנטימנטלית של אנשים כלשהם למקום כלשהו?

ומעניין לעניין באותו עניין: השבוע התפרסמה איגרת של רבנים, "בעניין מסירת שטחים מארץ ישראל לנכרים" ("מעריב" 25.7.95), עם בקשה "נא לקרוא בעיון". קראתי בעיון, גם את הציטטות המוכרות, גם את הטיעונים הפוליטיים, הדליים (הסכם שלום כ"פיסת נייר", "רואים" שדיבורים על פינוי "גורמים לשונאי ישראל להרים ראש" וכן הלאה). אבל שתי מלים לא מצאתי בכל רוממות גרונם של רבני האיגרת: "מדינת ישראל". לא פלא, אם נזכור שהבסיס הוא "פסק דין ברור כשולחן ערוך", שעצם קיומה של מדינה יהודית דמוקרטית זר להנחות היסוד שלו, גם בדבר המצוי וגם בדבר הרצוי. תמיהה שביעית: מה לרבנים הללו ולמאבק פוליטי בדבר ריבונותה של מדינת־ישראל באתר זה או אחר, אם המדינה אינה ראויה אפילו להיזכר באיגרת כזאת ל"אזרחי ארץ־ישראל"?

אלף מילים

צילום: פלאש 90

יום בחיים

יעקב חסדאי

ערד. בכל זאת הנוער

שתי נערות ונער, נדרסו למוות בפסטיבל ערד. הסיבות ברורות למדי. מקום האירוע לא היה מתאים, סידורי הכניסה פגומים והמשטרה לא ערוכה כראוי.

והנה קם נשיא המדינה ודיבר על ה"אמריקניזציה" בחברה שלנו. הזכיר את מק'דונלדס, מדונה ומייקל ג'קסון, והכל הבינו שהנשיא סבור שיש באסון הזה לקח יותר חשוב ומשמעותי מאשר אשמת המארגנים והמשטרה.

הערת הנשיא משכה אליו מטח של ביקורת, החל ממנהל מק'דונלדס, שהזכיר את הפנטומים ועד שר החינוך שציין את חיבתו למוסיקה של מייקל ג'קסון.

אך, אולי בכל זאת הנשיא צודק?

אין ספק שפסטיבל ערד הלך ולבש דמות אמריקנית. הייבוא האמריקני הזה מיושן למדי, מוצר בן שלושים שנה. אבל, כרגיל, אנחנו קונים את המוצרים המיושנים, שכבר אינם פופולריים במיוחד בארצות מוצאם.

מרד הנעורים האמריקני שורשיו בשנות החמישים והששים, הביטוי הבולט שלו היה כנסים המוניים בסגנון "וודסטוק" שבהם נערים ונערות בני טובים ותלמידי אוניברסיטאות פרקו את עול תרבות המבוגרים והכריזו על עידן החופש והאהבה. היום כבר ידוע כי כנסים המוניים כאלה עלולים להפוך בני נוער טובים ומחונכים לעדר של סוסי פרא אלימים; גם נתגלה כי הספונטניות והתמימות של "ילדי הפרחים" מנוצלים היטב על־ידי אילי הון ותקשורת.

מסתבר מן הנסיון האמריקני, כי בשעה שהתרבות והערכים של החברה מאבדים מכוחם, נוטים האזרחים להתייחס בסלחנות לפריקת העול של בני הנעורים – אם אין לנו מה להציע להם, שיחפשו את דרכם כרצונם. פסטיבל ערד פנה לכיוון הזה. במהלך התפתחותו אפשר היה להבחין בכל סימני הסכנה שידועים מזה דור בארועים מסוג זה – שימוש מופרז באלכוהול, מתידנות, הפצת סמים ומיסחור האירוע.

חברה משתיתה את סדריה ואורחות חייה על שני יסודות, על החוק ועל הערכים. את החוק כופים המשטרה ובתי המשפט ואת הערכים מקנים ההורים, המחנכים והמנהיגים, בדרך של חינוך ודוגמה אישית. בשאלות של אלימות חברתית, הטיפול העיקרי הוא במישור החינוך והערכים. כאשר נקראת המשטרה לטפל בעניין, זה כשלעצמו סימן מובהק לכשלון חברתי. הם לא רצו לראות, ואם ראו, לא חשבו שתפקידם לחנך. הם סמכו על המשטרה שתגן על הנערים, אך שכחו שבדרך אל המשטרה יש גם להם תפקיד. אם הם לא ממלאים תפקידם, המפגש עם המשטרה הוא מאוחר מדי, וכפי שראינו גם הרה אסון.

בחלל הערכי שנוצר מצפים לנער הצעיר כוחות אחרים, תאבי בצע, ציניים וחסרי אחריות. למרבה הצער, שר החינוך אינו מכיר אותם. חיבתו המוסיקלית למייקל ג'קסון היא עניין פרטי שלו, אך התעלמותו של השר מן המשמעות החברתית והכלכלית של התופעה, מדאיגה מאוד מבחינה ציבורית. הזמר הנודע הוא רק אביזר תעשייתי בעסק גדול. עסק זה מצטיין בחוסר מעצורים, ומשחק ביצריהם ובאופנותיהם של נערים כדי להרוויח כסף, בגדול.

למנהלי התעשיה הזאת אין כל אחריות וחובה כלפי מאות כלפי הנערים שמריעים להם. כדי להצליח, הם זקוקים להביא את הנוער לאובדן עשתונות, להשתוללות ולהפקרות. אז העסק הכלכלי שלהם מגיע לשיא הצלחתו. החקיינים הישראלים של תעשיית מדונה ומייקל ג'קסון אינם שונים, ומי שמתפלא מדוע המארגנים של פסטיבל ערד ניסו להמשיך גם אחרי האסון, צריך להבין שהעיקר שם לא היה המוסיקה אלא הכסף.

הנערים אינם מבינים זאת, אבל ההורים, המחנכים, המנהיגים?

חבל שצריך היה לקרות אסון ערד כדי ללמדנו לקח. אפשר היה ללמוד את חלקה הזה במנות קטנות אך מכאיבות לא פחות, בפרשת ה"פאבים". הכל יודעים את נזקיה של השיכרות. נזקים לבריאות האדם, אסונות בדרכים, ופשיעה. המלחמה בשיכרות היא מאבק מתמיד של החברה המערבית. לנו כיהודים היה נכס – שיכרות אינה נפוצה בינינו.

והנה נתברר לכמה בעלי עסקים ואנשי תקשורת, שפתיחת פאבים ועידוד השתייה של בני נוער הם עסק מכניס וטוב. והחל מסע צלב לטיפוח השתייה בארץ. התוצאות ניכרו מיד: תאונות דרכים מחרידות של בני שמונה־עשרה שנהרגו על ההגה אחרי ליל שתיה. דקירות ומעשי אלימות בפאבים. ומה עושים ההורים, המחנכים והמנהיגים? איזו חרפה! ממליצים לשיכורים הצעירים לתת לחברות לנהוג בבוקר.

כך מתנהגת חברה שאיבדה את ערכיה, את תחושת סמכותה ואת אחריותה לחינוך הדור הצעיר.

את המשטרה אפשר יהיה לחקור ואת המארגנים להעניש, אבל מי באמת צריך לבקש סליחה משלושת בני הנוער שנרמסו ברגלי חבריהם?

שמואל שניצר

שלום של יגון ואבל

הטרור, שזקף השבוע את ראשו המפלצתי אחר כמה חודשים של שקט יחסי, אינו שובר את רוחו של העם בישראל. הוא גם אינו מניע את הממשלה להפסיק את תהליך השלום (אלא לשעת ההלוויות של הקרבנות), אבל הוא שומט את התמיכה הציבורית מתחת לרגליה של הממשלה.

הרעיון שגם נשלם את מחיר השלום במלואו וגם ניאלץ לחיות עם הטרור אינו מעורר התלהבות מרובה. אם זהו הדבר הטוב ביותר שראש הממשלה ושריו יכולים להציע לנו, דומה שרובו של הציבור ידחה את ההצעה בנימוס, אך בתקיפות. למות בריסוק אברים בדרך לעבודה איננו מן הציפיות העשויות להלהיב את המוני בית ישראל. לרובו של הציבור אין נפקא מינה אם המוות בא לו מידי הרוב הפלשתיני, או מידי קבוצת מיעוט קנאית ופורקת עול. גם לא איכפת לו אם מבחינה סטאטיסטית יש ירידה בשיעור הפיגועים או לא. השלום שהובטח לנו היה שלום של אפס פיגועים; והוא איננו מתממש. מי שהבטיח לנו כי יקיץ הקץ על מאה שנות שפיכות דמים ועכשיו הוא מתקן את עצמו ומבטיח רק פחות קרבנות ובמירווחי זמן יותר ארוכים, אינו יכול לצפות שיוסיפו לבטוח בו. אמת, נכון הדבר שהיה טרור גם לפני שהיה משא ומתן עם הפלשתינים, אבל אז לא היו הגבלות על יכולתנו להלחם בטרוריסטים בכל הכוח והתושיה שעמדו לרשותנו, לא היו להם ערי מקלט ומסתור, לא היתה אותה הרגשה משפילה של חוסר אונים מול המוות האורב בכל אוטובוס. לא היה ויתור על מקומות שאליהם נקשרה נפשנו מילדותנו. לא היתה פריסה מחדש, ולא ויתור על ריבונות. לא היתה משטרה פלשתינית באזורים הכפריים של יהודה ושומרון ובעיבורה של ירושלים. לא היתה מחיקה מזורזת של המציאות שנוצרה אחר מלחמת ששת הימים. עכשיו יש לנו כל אלה – וגם טרור רצחני.

ואנחנו, ברובנו, איננו מוכנים לקנות את החבילה הזאת, שיש בה גם ריבונות לאויבינו וגם מוות אלים בשבילנו. מה עוד שאין זה מה שהובטח לנו ולא מה שציפינו.

שמענו עד לזרא את הטענה שאסור להפסיק את המשא ומתן עם הפלשתינים מפני שזה יהיה בגדר מתן פרס לטרוריסטים. אינני סבור שמישהו בדק אי פעם את הסברה שהחמאס והג'יהאד האיסלאמי עודם מתנגדים למשא ומתן ורוצים בהפסקתו. הם לא היו שומרים על שביתת הנשק עם ערפאת זמן כה ממושך אילו באמת התנגדו למשא ומתן. למעשה אין להם סיבה לרצות בהפסקתו, הוא נותן להם כל מה שהם רוצים: שטח, ריבונות, בסיסים להתקפות, בטחון להם ולמנהיגיהם. המחלוקת האמיתית ביניהם לבין ערפאת תפרוץ אם וכאשר הוא יחליט בשלב כלשהו להפסיק את מסע ההישגים שלו ולומר די במה שניתן לו. עכשיו אין להם סיבה לרצות בהפסקת התהליך.

גם סיסמת האופוזיציה, "להפסיק את המשא ומתן", נראית כשייכת לשלב קודם של המחלוקת. מי שממליץ על כך אולי יזכה במחיאות כפים סוערות מצד קהל שהוא נבוך ומבוהל וברור לו שדרושה תגובה נמרצת, אבל אין הוא יודע איזו. לא הפסקת המשא ומתן דרושה כאן, אלא שינוי כיוונו ויעדיו. צריך להחזירו ממתן ריבונות לכינון אוטונומיה. זו היתה הכוונה המקורית של הפתרון שהוצע לפלשתינים והיא היתה מוסכמת גם על הליכוד. איך נתרחש המעבר משלטון עצמי בלא צבא ויחסי חוץ, אל ריבונות כמעט מלאה – וזאת עוד בשלב של המו"מ על הסדר הביניים – זה סיפור של להיטות רבה מדי, של פזיזות במשא ומתן, אולי גם של חוסר בהירות בכוונות הממשלה. הנושאים והנותנים חשבו כנראה שככל שיתקרבו לעמדות הפלשתינים יוכרתו מאמציהם בהצלחות יותר מרשימות. אין ספק שקל יותר להגיע להישגים במשא ומתן כאשר מקבלים כמעט את כל תביעות הצד שכנגד. אך משא ומתן רציני יש לו הנחיות ברורות לגבי מה שניתן לקבל ולגבי מה שמוכרחים לדחות. בלי מגבלות כאלה נהפך המו"מ על נקלה לאותה קריקטורה נלעגת שכולנו רואים לנגד עינינו.

אי אפשר לסכל את כל מזימות הטרור אבל הסיכוי להדברתו מצטמק ומתגמד כאשר המתגוננים מפניו נוטלים על עצמם מגבלות האמורות לרצות את הצד הפלשתיני על חשבון בטחון החיים הישראליים. כאן אין מקום לשום פשרות והשמירה על חופש הפעולה הגמור של גורמי הבטחון שלנו צריכה להיות מוחלטת. ממשלה שלא תבין זאת, תוכל לזכות בכל הצבעות האימון בכנסת. בעיני העם לא תהיה ראויה לאימון.

המצב דומה במידה לא מעטה לזה שנוצר בחודשים האחרונים לכהונתה של ממשלת שמיר. העליה מברית המועצות לבשה ממדים משיחיים. המפלגה השלטת הסיעה המוני בוחרים אל הישובים החדשים ביהודה ושומרון, שגידולם ושגשוגם היו מפלאי הדור. אבל לא תמונות המטוסים המלאים בעלי המטען האנושי היקר נחרטו בזכרון, אלא דווקא תמונת המדען־העולה, המטאטא את הרחובות לפרנסתו. וכשלון הקליטה הוא שהכריע את הכף בבחירות.

השבוע ראינו את המטוסים של ירדן וישראל נוחתים בספליט בשליחות של סעד לפליטי בוסניה, והמראה הרחיב את הדעת. אבל תמונה אחרת דחקה אותו לקרן זווית: תמונת האוטובוס ברחוב אבא הלל ברמת גן, פירצה גדולה בדופן שלו, מושביו ותקרתו מרוחים רקמות ארם שהותזו בכוח ההדף, ובתוכו ששה הרוגים ועוד כמה פצועים פצעים אנושים.

והיא התמונה שהמחישה את מהותו של השלום שהושג, שלום של יגון ואבל – והכשלון צרב בלבבות כברזל המלובן.

אברהם תירוש

דברים שרואים מבית הנשיא

מי שתמך בבחירתו של עזר ויצמן לנשיא, ידע שהוא בוחר נשיא שונה מקודמיו. נשיא שידבר יותר מהם, וגם בעניינים שהם נמנעו בדרך כלל מעיסוק פומבי בהם. מי שבחר בו, במפלגה או בכנסת, עשה כן למרות ה"חסרון" הזה, ומי שהתנגד לו עשה גם הוא כן בגלל אותו "חסרון". השורה התחתונה: איש אינו צריך להיות מופתע.

זהו ויצמן, לטוב ולרע. ומעבר לתכונות־אופי ומבנה אישיות, שקשה לשנות בגיל 71, צריך גם לזכור, שהוא הנשיא היחיד שבא לתפקיד הייצוגי היישר מהשורה הראשונה של התפקידים המדיניים, ואף זה משפיע בוודאי על אופי התבטאויותיו.

השאלות הן, כמובן, האם הצהרותיו הפוליטיות מסמנות שינוי בעמדותיו – חזרה מהשמאל אל הימין – ואם לא, מה קורה לו? והאם הוא חורג מן החוק, או מן הנוהל, בהתערבויות המילוליות שלו? נדמה לי, שלא חל שינוי בעמדותיו של הנשיא ומי שחושב שהוא שב לחיק הליכוד – טועה. הוא נשאר תומך בתהליך השלום וסבור גם היום, שאש"ף הוא הפרטנר להסדר ושתמורת שלום צריכה ישראל להחזיר כמעט את כל השטחים, ביו"ש ובגולן. אבל יש לו ביקורת על דרך ניהול המו"מ על ידי רבין ופרס. למשל, הריצה אחרי אסד – הוא נוקשה ומודאג מהם בשאלות הבטחון.

כל מה שאומר ויצמן בתחום הפוליטי, צריך לשים לב, נאמר על בסיס עמדה המצדדת בתהליך השלום. אם הוא אומר שצריך לעצור ולעשות חושבים, פירושו חושבים איך להמשיך במו"מ, אבל תוך כדי צימצום מעשי הטרור, ולא חושבים איך להפסיקו לחלוטין, כעמדת הליכוד. וכאשר הוא מצהיר שהוא בעד הליכה ישר להסדר הקבע, הוא מבהיר למתנחלים שגבולות הקבע לא יהיו דומים לגבולות הנוכחיים, כלומר, לא א"י השלימה.

ואם הוא מודאג מבעיות הבטחון שיווצרו עם ההערכות־מחדש, הוא מבטא בכך דאגה שאינה נחלתם של אנשי יש"ע בלבד, אלא גם של תומכים מובהקים של ההסדר עם הפלשתינים. דומה שבנושא זה חש הנשיא שהוא נותן ביטוי לתחושה של רבים בציבור, בעוד ראש הממשלה ער למצוקת המתנחלים הרבה פחות מבעבר.

אבל כשצריך, הוא גם מעיף מפתח לשכתו, בתגובה ויצמנית טיפוסית, משלחת של אנשי ימין דתיים שבאה אליו ביום שהתפרסם פסק ההלכה של הרבנים הקוראים לחיילים לסרב לפקודות פינוי, פסק המוציא אותו מכליו, ואף תובע מהרב הראשי לשעבר, הרב אברהם שפירא, לשנותו.

ועוד: דברים שרואים מכאן, מבית הנשיא, לא רואים משם, מקריית הממשלה. הממשלה רואה את התהליך ואת המטרה, הנשיא רואה גם את העם. והוא מאמין, כך נראה, שהכרעות גורליות צריכות להתקבל בקונצנזוס רחב ככל האפשר ושצריך להשקיע מאמץ אמיתי ביצירתו. ועוד הוא מאמין, שצריך לעשות יותר מהכל, כדי למנוע קרע ומלחמת אחים ושפיכות דמים. "אינני ישן בלילה מרוב חשש לפילוג בעם", הוא משפט המפתח.

עזר ויצמן בטוח, שהאיש שעליו מוטל להרחיב את הקונצנזוס ולמנוע מלחמת אחים, הוא הנשיא. הרגע הנורא של יד־איש־באחיו, ההולך ומתקרב אולי, מפחיד אותו וכבר זמן רב הוא מכשיר עצמו לתפקיד האדם שיוכל להכנס בין המחנות הניצים ולמנוע שפיכות דמים.

ברור שלא יהיה לו כל סיכוי למלא תפקיד זה, אם לא יהיה מקובל גם על המתנחלים ותומכיהם, יגלה הבנה למצוקותיהם וידבר איתם. זה אינו מחייב אותו לשינוי עמדות יסוד, זה כן מחייב אותו לגילוי הבנה רבה יותר משמגלים רבין ופרס.

אם אפשר איפוא "להאשים" את ויצמן במשהו, הרי זה לכל היותר בתזוזה מילולית לעבר המרכז ובנסיון להידברות עם בעלי דעות אחרות. זו אולי תזוזה לשם אינטרס מסויים, אבל זהו אינטרס חיובי, חשוב, לא אישי: מניעת מלחמת אחים. הצרה היא, שכאשר מישהו הולך מהשמאל לכיוון המרכז, אפילו קצת, קל להאשימו שהוא הולך ימינה.

האם הנשיא עובר בהצהרותיו ובמעורבות היתר שלו על איזה חוק? וודאי שלא. האם הוא נוטל לעצמו סמכויות לא לו? גם זה לא, שהרי ככלות הכל הוא רק מדבר והממשלה אינה חייבת לשמוע לו. האם הוא חורג מנהלים וממסורת שנקבעו והתמסדו מאז "כלא" דוד בן־גוריון את הנשיא ויצמן הראשון בבית ברחובות? נראה שכן.

רבין ופרס אינם אוהבים את זה. הם שומעים מהנשיא בארבע עיניים ובשיחות טלפון עוד יותר ממה שהוא אומר לציבור, והם די כועסים. יש לפעמים שיחות לא נעימות ביניהם לבינו. רבין, שלא תמך במרכז המפלגה בבחירת ויצמן, בוודאי מתריס מדי פעם כלפי חבריו: אמרתי לכם!

אבל אם בהגיע העימות לשיאו, כשישראל תחזיר שטחים ותפנה ישובים ותחרר מהגולן, יצליח הנשיא למנוע מלחמת אחים – כל זה כדאי.

חגי סגל

שם המשחק: אכזריות

בלי צביעות ובלי הטפות מוסר. הסרבים אינם נאצים והבוסנים אינם יהודים

לא בעיה לכתוב מאמר נגד מה שקורה בבוסניה. כל הגיגן מתחיל, קל־יוחומר פובליציסט שבע־מאמרים ורוגז, מסוגל להפיק בלי קושי 500 מלים גבוהות על תועבות הסרבים במחוזות סרברניצה, גורז'דה וז'פה. אתה מצמיד לסרבים את התואר "פושעי מלחמה", בוכה בכתב עם הבוסנים האומללים, מגנה בכל תוקף את שתיקת העולם, משווה את הטיהור האתני העכשווי באירופה לטיהור האתני הקודם, וחותם את העיסה המילולית בקריאה נרגשת למצפון היהודי: "כקרבננות הזוועה הנאצית אל לנו להיות בין השותקים".

הרבה יותר בעייתי ומסוכן לכתוב מאמר, שאינו מעוטר בהיגדים המוסריים האופנתיים על פרשת בוסניה, פן תואשם באהדה לרוצחי שבויים, אונסי פליטות ומטהרים אתניים. אף־על־פי־כן אשים פה את נפשי בעטי, ואתמה: מה העולם הגדול רוצה מהחיים של הסרבים? איך אפשר לדמות את מוראות מלחמת האזרחים הקטנה ביוגוסלביה לזוועות הנאצים ביהודים במחצית הראשונה של המאה?

מאז נהלצנו בשן ועין מהגרדום הגרמני יש לנו נטיה מוורה לערוך השוואות מגוחכות בין צרות קטנות של אחרים לבין השואה הנוראה שלנו. הנפש היהודיה צרה מהכיל את זוועת טרבלינקה והיא כמהה לחלוק אותה עם אחרים. ברם, שום דבר בסרברניצה אינו מזכיר את טרבלינקה. לאבותינו המומתים לא היה ויכוח טריטוריאלי עם הנאצים. הם לא סיכנו את שלום הרייך השלישי, לא חתרו לעצמאות מרינית באיזור ברלין ולא אגרו נשק בבתי־כנסת. היטלר רצח אותם בדם קר אך ורק בגלל אפם ואמונתם.

בבוסניה, לעומת זאת, מתנהל סיכסוך שיגרתי על טריטוריה, כשהאכזריות היא שם המשחק. נעלה מכל ספק, שהבוסנים היו מבצעים בסרבים זוועות דומות במקרה של יחסי כוחות הפוכים. כמוסלמים הם מנועים מלהתפאר במורשת דתית רחמנית במיוחד. כיהודים אנחנו מנועים מלשכוח את החלצותם המתלהבת לעזרת הנאצים, בעידודו של מיודענו, המופתי הירושלמי חאג' אמין אל־חוסייני. עד היום הם אפילו לא ביקשו סליחה. דווקא הסרבים הפגינו כלפינו יותר נחמדות באותם ימים חשוכים.

אולי הסרבים לא צודקים עכשיו, אולי לא יפה שהם מצפצפים על קהילית המוסר הבינלאומית, אבל בסך־הכל מלחמת סרביה־בוסניה היא מלחמה נורמלית. שני עמים שלא סובלים זה את זה מתקוטטים עד מוות על אותה כברת אדמה. בסופו של דבר נופלת הכרעה צבאית, ואז משתדל הצד המנצח לממש את נצחונו, כדי להבטיח שהצד המובס לא יוכל לסכן אותו בעתיד. מימוש הנצחון מתנהל בשיטות לא הכי אסתטיות, כגון טרנספר כוחני, כי אין דבר כזה מלחמה אסתטית. כל הטרגדיה במזרח־התיכון היא הקושי הנפשי של ישראל לממש את נצחונותיה הצבאיים באמצעים לא־אסתטיים. סביר להניח שלא היינו מתפוצצים היום בסיטואציות באוטובוסי גוש־דן, אילו היינו יותר אטומים לצער האוייב המובס באחרית מלחמת ששת הימים.

פרדוכסלית, רצוי שמלחמות תהיינה איומות ככל האפשר, מפני שרק מלחמות איומות יעקרו מהבריות את החשק להילחם. חוקי אמנת ז'נבה, מנגד, הופכים את המלחמה למשחק עם כללים ספורטיביים. (מותר, למשל, לשסע את האוייב ברסיסי רימון־יד, אך חל איסור מוחלט על חיסולו בגז זרחן, או בגז חרדל). הנשיא הארי טרומן, משליך הפצצה האטומית על הירושימה, תרם לשלום העולם יותר מכל חתני פרס נובל לשלום בחסלו בבת אחת 150 אלף אזרחים יפניים במקום להרוג אותם אחר אחד באמצעים קונבנציונליים וברוח אמנת ז'נבה. בימינו, ימי צביעות וחסד, הגיגנים רבים היו מרשיעים אותו על מעשה דומה בפשע מלחמה.

אם מדינת ישראל כה משתוקקת, משיקולי מריניות ופוזה, להטיס רייסות ואקמולים לאומללי בוסניה, שתטיס. רק בבקשה, לא לעטוף את המבצע בלקחי השואה ולא לייהד את הצרות הבוסניות. בתור מדינה המחזרת עכשיו אחרי רודן עריץ בשם אסד ומתלטפת ממושכות עם הארכי־טרוריסט ערפאת, יש לנו בעיה להטיף מוסר לראדובאן קראדז'יץ'.

מעריב
ספרות וספרים
יום ו', א' באב תשנ"ה, 28.7.95

קיץ

על הקיר, מול המיטה, תלויים שני ציורים נטורליסטיים. האנגליות שלהם ניכרת מן האיפוק האקוורלי, סוג האור החוור הבא בחלון, השמלות של הילדות. הילדות הן מוקד התמימות של הציורים. הן תובעות מן המתבונן אמון ורגיעה, בהיותן רציניות ומרוכזות בפעילותן, בלי להכיר בנוכחות הצייר.

תמונה אחת מתרחשת במטבח כפרי רחב. שתי ילדות עומדות בו, אחת בכירה, והצעירה נסמכת אליה בשל חשש והתפנקות. שתיהן פונות אל החלון הפתוח, שבו מתרחשת התנועה שבציור. רוח נושבת, והיא מניפה וילון שקוף ומנפחת אותו אל תוך החדר. הילדות עומדות בהמתנה לדבר מה, והכל סביבן אומר שזאת המתנה שגורה; אמצע התרחשות מוכרת, נטועה במקום היחיד שבו התרחשויות מתרחשות: בכפר, בבית, וכשמחוץ לחלון מסתמנות גבעות כחולות ואי־אלו עצים מטושטשי מיתאר.

בתמונה השנייה נראית ילדה משקה עציצים על אדן פנימי של חלון רחב. על פניה ניכר זמן שימשך לנצח, לתוך האור הסבלני הבא באותו חלון. מעציץ אל עציץ, אין דוחק, ודאי שאין טמפרטורה באותו חדר־הסבה, שבו, על שולחן מוצק, מונח מעשה סריגה. הסורגת, שאינה נראית בתמונה, כנראה לא בחפזה לסיים את מלאכתה, ועם זאת, אין היא חרדה ממנה. זאת סריגה בין־עונות, מחוץ לזמן, שאפשר לעסוק בה מפני שלא חם, ואפשר להרפות ממנה, שהרי אינה מיועדת לעונת החורף בהכרח.

כל הדברים האלה קורים בקיבוץ בהרי אפרים, בחדר של צימר, וגם אם צימר היא מלה המוספת אל פונדק לבודר־עץ בעיירת אלפים, הרי שכל המילים הרשומות כאן אין להן נגיעה לשוויץ, וכולן נולדות בקיץ ישראלי במובנו הטוב, אם יכול להיות לקיץ ישראלי מובן טוב.

בוקר, קיבוץ, דלת נפתחת אל דשא רך, מהות שיחי הערער, הצל שהאורן מניח על פיסת אדמה חשופה בדרך לבריכת השחיה, אין איש בבריכה, מכסוף מים אל תוך מים, שדה שלף צהוב ומעבר לו שורת ברושים מאובקת מגוננת על מטע אבוקדו רווי, וזה כבר על גבעה מרוחקת יותר, ומעבר לה שיפולים מורחים של כרמל בירוק כחה, מערך ריטוטים שבין אור לצללים שמטילים עננים כמעט אפרפרים, ובעצם ורדרדים, לא, כי לבבנים, וכאן ילק ארום על המים, ומן השיחים מזנקת ערת דרורים, ופה בסמוך שחרור, ועל הגדר עורבני ותורים ואנפות, ומן הקוצים היבשים, לצד שביל העפר, מאותתות ציקדות, הכל בסדר, ובבריכה עדיין אין איש, וכשהמציל בא לבסוף והוא בחור אנגלי בהיר השיער במצב התפכחות מהוסס, הוא מבהיר שלא, אין כלור במים, מים טהורים, הוא אומר ושוקע בתנומה אלכוהולית.

ובטלוויזיה שבחדר, בינתיים, הכל בינתיים ללא קץ, אפשר לבחור תמונות נוף של הדרך המוריקה, החוצה נהרות ואגמים ועיירות ציוריות, דרך הטור־דה־פראנס, שגופיו האירופיים נבלעים בנוף הכרמל, כמו בית הכפר האנגלי שעל הקיר.

הו בטלה, הו קריאה עצומת עיניים, דפיה נהפכים ברוח, והמלים באות, כמעט אובדות ולפתע נקלטות, רגע, מה היה הסיפור הזה? זה סיפור על משורר, הוגה דעות סיני (מתוך המלומד והזונה, שבחר, תרגם ובאר דן דאור, הוצאת כתר) ששמו היה לי באי, ו"כל חייו אהב את היין ולא ביקש משרה. רצה רק לטייל בין ארבעת הימים ולראות את כל ההרים המפורסמים ולשתות את כל היינות הטובים". הוא וחבריו קראו לעצמם "ששת הבטלנים של החורש והפלגים". אך המשרות רדפו את השיכור ברוך־הכשרונות, וסופו ששימש כיועץ אישי לקיסר, עורר קנאה וביקש להשתחרר. כיוון שכך, צייד אותו הקיסר בלוח זהב שעליו כתב: "הקיסר ממנה בזאת את לי באי למלומד בלא דאגה היחיד בעולם".

הקיץ הצורף נופים, עד סין הוא מגיע, ובה, במאה השמינית, אנו למודים נים לא נים, התגשם חלום הבטלה האוניברסלי הגמור. כדי להקל על מימושו הוסיף וכתב הקיסר לכל מאן דבעי: "מותר לו (למלומד בלא דאגה) לנוע כרצונו, ולשתות בכל אשר ילך. מחלקות האוצר המקומיות ישלמו לו אלף גראן לנפה, חמש מאות לפלך".

תלמה אדמון

אחרון דור המשוררים

משה דור

"אדם שעיניו פקוחות תמיד בתורו אחר הטוב, משורר מקורי לחלוטין שאינו יודע נחת, צופה חמור־מבט בעולם רחב הרבה יותר ממה שמשערים אמנים רבים, שוחר מבריק של יופי ונאמנות, חמלה וצחוק" – כך הספיד המספר האמריקני ריינולדס פרייס את המשורר האנגלי הדגול סטיבן ספנדר, שנפטר בשבוע שעבר והוא בן 86. פרייס היה ידיד קרוב של ספנדר, שהקדיש לו את מהדורת שיריו המקובצים שראתה אור לפני עשר שנים. ואנו נוכל להוסיף: נחתמה תקופה. ספנדר היה האחרון לדור המשוררים הבריטיים של שנות השלושים, אשר במרכזו עמד וו.ה. אודן, הדור שהסעיר את השירה האנגלית

[illegible]

המודרנית במשב רוח מרדני של תודעה פוליטית־חברתית בעלת גוון שמאלי מובהק.

אבל במקום שהיה אודן אוטוקראטי ובטוח בעצמו ובייעודו, כן היה ספנדר מלא ספקות ואפילו מבוכה. אפילו בימים שהחזיק עצמו "משורר מגויס" – וזמן קצר היה אף חבר המפלגה הקומוניסטית – שיצירתו חתומה בסימן שליחות אידאית, היה "משולל אותה מטרה יחידה והבהירה", כפי שכתב באחד משיריו. וגם אז האמין, כשם שאמר לי בביקורו בישראל באמצע שנות השבעים, שנים רבות לאחר שנתאכזב אכזבה גמורה מן הקומוניזם, שחירות הביטוי היא ערך עליון, ועל רקע זה התנגש עם אחרים מטובי חבריו. "סופר חייב להגיב באופן אישי", אמר לי, "בעייתו של הסופר היא לכתוב מה שהוא יכול לכתוב (...) אפשר שבספר על המלחמה יהיו רעיונות נכונים מאוד, פטריוטיים ופוליטיים, ואף־על־פי־כן הספרות תהיה נאמנה יותר, במימד שלה, למציאות (...) מאשר הכתיבה הפוליטית או התעמולתית. אם סופרים מוותרים על האמת הפנימית שלהם, הם נתפסים לעיתונאות".

אכן, בהקדמה לספר שירים שלו ציין ספנדר, כי "לגבי השירה בטוח אדם פחות מאשר לגבי כל דבר אחר". שירי ספנדר הם בבחינת חדירה אל הבלתי־מוגדר והבלתי־מוכרע. מאמצים עקיבים להקנות יציבות לנויל, להשיג דריסת רגל, בלי שום אידיאליזציה, כאז פשרי. "לא להיות, אבל תמיד על שפת ההוויה", כתב. מוקד שירתו הוא תודעתו המתעוררת. אך הוא אינו מחויב לעצמו, אלא חושף בחומרה וללא רחם מה שיכול להיות "מושחת, חסר ממשות" בעצמו, והוא קשה לגבי עצמו לאין השוואה מיחסו אל שאר בריות, עמיתיהם שלהם – בניגוד לשלו – עשויים בהחלט להיות כנים בתכלית. "אני מהרהר בהתמדה באלה שהיו גדולים באמת", כתב באחד משיריו המפורסמים ביותר.

סטיבן ספנדר נולד בלונדון ב־28 בפברואר, 1909. שירים החל לכתוב בשחר נעוריו, ובבואו לאוניברסיטת אוקספורד הרהיב עוז בנפשו והראה את שיריו לאודן, שהיה בוגר ממנו בשנתיים. אודן עודדו להמשיך, ובקבוצת המשוררים הצעירים – חבריו לאודן ולספנדר גם מקניס ולואיס – סופה שהטביעה את חותמה בשירה האנגלית המודרנית. לאחר אוקספורד שהה ספנדר תקופת־מה בגרמניה ותרגם שירה גרמנית, בעיקר רילקה. בשנות השלושים סייעו ספנדר וידידיו לרפובליקנים במלחמת האזרחים הספרדית והוא עצמו כתב שירה, רומנים, מחזות וביקורת ספרותית. בכתיבה זו המשיך מאוחר יותר ואף ערך כתבי־עת ספרותיים, וביניהם את "אנקאונטר" הידוע, שמערכתו פרש ב־1967 לאחר שנודע, כי סוכנות הביון האמריקנית מממנת אותו.

עשרות שנים היה ספנדר למבטא מרכזי של ההשקפה האינטלקטואלית הליברלית, הירצה באוניברסיטאות אמריקניות וכן היה פרופסור לספרות באוניברסיטת לונדון. ב־1983 קיבל תואר אבירות. היתה לו קירבת־נפש מיוחדת לישראל. "בשבילי", אמר לי, "ישראל מבטאת את העם היהודי ואת גאולת ההסטוריה היהודית".

סטיבן ספנדר. היה חבר המפלגה הקומוניסטית

הגולים

להיסטוריה יש לשונות
יש מלאכים יש תותחים
היא הושיעה היא חללה
את גוליה־בחיים שברי־מיתתה
שבשבילם הדף שהיא הדפיסה
הוא שחק אשר שמם עליו כותב עולם שלם.

החלום

"את חולמת", הוא אמר, "מבלי הילד
הישן בתוך גופך, והוא חולם".

הוא חיך.

הוא הסמיך את ראשו בבדי־המחשבה
אל שפתיה. כך נעולים
חשו את החיים שחייהם חוללו
זעים בתוך בשרה: שלמים
בין גופותיהם המעורסלים התנדנדו.
חשתיר קפל רחוב מצריה.

לבתי

לפיתת־חננה של מלא ידה סביב אצבעי
בתי, עתה בהתהלכנו יחד.
כל חיי אחוש טבעת לא־נראית
חושקת עצם זאת בזהרה; בהתבגרה
הרחק מהיום כשם שכבר עיניה רחוקות.

סטיבן ספנדר

מאנגלית: משה דור

[illegible]

מוצרט. רק להאזין למוסיקה שלו. לא "אמא פולניה" היתה הבעיה של מוצרט, אלא אבא אוסטרי. כך עולה מהביוגרפיה החדשה "מוצרט: חיים", שכתב מיינרד סולומון (הרפר־קולינס), הנסקרת בכמה עתונים בארה"ב ובבריטניה. במשך שתי מאות, כותב מייקל וולש בשבועון "טיים", מנסים חובבי־מוצרט לגשר בין שלמות המוסיקה שלו, שאינה ניתנת לביטוי במלים, לבין הילדותיות והגסות של התנהגותו. הגישה היותר נפוצה היתה לראות בו מעין אל־ילד, שמעיין היצירה שלו נבע ספונטנית.

אבל יותר ויותר חוקרים ניסו בעת האחרונה להסיר את מעטה האגדה שכיסה על גאון־המוסיקה הזה, וסולומון הרחיק לכת מקודמיו בהומניזציה שלו. הוא שופך אור במיוחד על היחסים המורכבים שבין מוצרט לבין האיש שהיה מרכז חייו ואימת־חייו: אביו, ליאופולד, שגם הוא היה לאגדה, במקרה זה, המפלצת שבה. בקצת פשטנות: האינפנטיליזציה של מוצרט היתה מעשה ידי אביו, שלא השלים עם התבגרותו. ומוצרט עצמו, שלא יכול להימלט מדימוי־הילד שהקסים את חצרות המלוכה באירופה, מצא מפלט, כמבוגר, מאחורי הדימוי הזה.

סולומון, מוסיקולוג, שכתב ביוגרפיה מצויינת של בטהובן, מחייה בכשרון רב גם את סביבתו של מוצרט ותקופתו, כותב וולש. ואם הוא מגזים לעתים בפרשנות פרוידיאנית של סמלים, זה חסרון פעוט בהשוואה להישגיו בספר בכללו. כשיפגוש הקורא את מוצרט הגוסס, הנפוח והמדיף צחנה, מסיים וולש, כבר לא יישאר כלום מכל הקלישאות הרומנטיות של בובת־התרסינה שבכתה כשמרי־אנטואנט סירבה לנשק אותה, ובמקומן יבוא מוצרט בשר־ודם.

מייקל דיברין, ב"אינדיפנדנט און סנדיי", גם הוא את הספר, אבל בתוספת קמצוץ מלח. מלת המפתח שסולומון מרבה להשתמש בה בניתוחים הפסיכואנליטיים שלו היא "אולי", מרגיש הכותב. אם אכן הגיעה שליטתו של ליאופולד בבנו לממדים כאלה, פשוט איננו יודעים. והספר יוכל לשמש כמתקן של עיוותים קודמים, כמעורר מחלוקת פוריה, וכתזכורת שהדרך הטובה ביותר להתקרב למוצרט היא להאזין למוסיקה שלו.

המלה. מוספי הספרים של "סנדיי טיימס" ו"אובזרוור" מהללים את האנתולוגיה החדשה של מכתבים ("אוקספורד") שהחליפו גדולי־ספרות ושירה, פילוסופיה ומדינאות, בעריכתם של פרנק ואניטה קרמוד. אנשים אומרים שעבר זמנה של האנתולוגיה, פותחת פיונה מקארתי את סקירתה ב"אובזרוור", אבל מגיני הז'אנר יוכלו להתנפל עתה בשקיקה על קובץ המכתבים: הוא הוכחה חדשה עד כמה נפלאות יכולות אנתולוגיות להיות. וסיימון ברט, ב"סנדיי טיימס", מתחיל כך את סקירתו: "פרצוף־גמל מכוער ומזוהם שכמותך...", מי יוכל לעמוד בפני מכתב שנפתח במלים אלו, במיוחד אם הכותבת היא אליזבת, מלכת בוהמיה, ב־1630, ומסתיים בהבעת חיבה וידידות עמוקים.

ברט מספר שהאנתולוגיה מלאה הפתעות. למשל, היא מגלה לנו שג'יין אוסטין סבלה פעם מהנגאובר. "אני חוששת שהפרזתי אמש בלגימת יין", כותבת מחברת "גאווה ודעה קדומה", "אחרת אינני יכולה להסביר את העובדה שידי רועדת היום".

בני הזוג קרמוד, אומר ברט, בחרו, בתבונה, שלא לנסות להציג קנון של מכתבי אנגליה, אלא לתת לנו חלק מן המבריק, המעורר, המעניין, שקיים בים הגדול הזה. מדובר ביותר מ־500 מכתבים שנכתבו לאורך כ־500 שנים, מסר פיליפ סידני ("אתקע בך את מגיוני" כתב למזכירו של אביו) ועד גראוצ'ו מרקס. מסע בזמן, מלומד ורב־דמיון. הוא מראה, בין היתר, שבדרך כלל, הכותבים הטובים יותר, היו גם כותבי־המכתבים הטובים יותר.

העורכים, מלומדים מקיימברידג', קובעים שתור הזהב של אמנות כתיבת־המכתבים היה בין 1700 ל־1918. אחר כך, אבוי, החלה מלכות הטלפון והתקשורת האלקטרונית. מקארתי אומרת שהטכנולוגיה מדללת את הדרמה של התכתבות, מפני שהיא מסלקת את פער־הזמן, שהוא מקור הסבל והאקסטזה במיוחד לאוהבים. קשה לה לדמיין אנתולוגיה של פאקסים, ועוד פחות מזה, של דואר אלקטרוני.

ורדי בן־יעקב

הלהיטים

סיפורת

[illegible]

יום ו', א' באב תשנ"ה, 28.7.95

מה יש בדליה רביקוביץ ששובה את הלב

יצחק לאור

דליה רביקוביץ, כל השירים עד כה, הקיבוץ המאוחד, 349 עמ'

משוררים מכנסים מדי פעם כמה קבצים ישנים שלהם לספר אחד. קהל קוראיהם מתחלף, יש פורשים (מפסיקים לעקוב, מחליפים מקצוע, או גומרים ללמוד, או מתברגנים), אחרים מצטרפים, ויש רצון להגיע אל הקוראים החדשים באמצעות ספר חדש. מצד שני, כינוס שירים הוא עניין מרתיע, ואין צורך לפרט בנושא מצמרר זה. רתיעתה של דליה רביקוביץ מכינוס כל שיריה מתבטאת בשם הספר: כל השירים "עד כה". מורו אף משורר ממשוררי "שנות החמישים" לא כינס את כל שירתו. מתישהו טרחו אבידן ועמיחי לכנס את שירתם המוקדמת

[illegible]

לספרים בהוצאת שוקן. זך לא כינס, רביקוביץ לא כינסה. גם האחרים לא. תגל החוא, נרתע להכריז ברבים על גילו, ובצדק, אולי. אחרי הכל, "שירתנו הצעירה" מסרבת להודות בחלוף הזמן.

כך או כך, רביקוביץ – משוררת אהובה כל־כך על קוראים רבים כל־כך – טרחה וכינסה את כל שירתה, ראשונה מבני "המחזור שלה" בשירה העברית. וכל כמה ששם הספר מסתייג ומבטיח לנו עוד ספרים, הנה עמדה והעניקה לנו את הסיכום הרחב ביותר למה שעשתה "עד כה". ומעשה הזה – כמו שסח לי פעם אדם אחר משכם, פליט מיכנה: עושה שיטה בלב.

עכשיו, כשהספר מחזיק את כל מה שפורסם בספרים הקודמים, יכול אתה לשבת ולדפדף ולשאול את עצמך: מה יש בה, בדליה רביקוביץ, ששובה את הלב, ששבה תמיד את הלב? אני כותב בסגנון כזה, שמורחים באמצעותו בדרך כלל רצנזיות: "יכול אתה לשבת ולדפדף ולשאול את עצמך: מה יש בה, בדליה רביקוביץ, ששובה את הלב". אבל אני באמת מכוון לסגנון הזה "יכול אתה". גבר קורא את שירתה וחייב לשאול את עצמו, מתוך אחריות: מה יש באהבה לדליה רביקוביץ שאיננו "פרוורטי"? במלים פשוטות יותר – אני מבקר את עצמי: כלום אין באהבה לדליה רביקוביץ, לשירתה, בכוונות להעריץ אפילו את שירתה, משהו שהשירה הזאת מנבאת אותו מתחילתה, מן השיר הראשון? "תפוח זהב/ אהב את מלכתו/ הלך אל מבחוץ" (עמ' 16). כבר בשיר הפותח את הקובץ הראשון שלה מופיעה הטרוניה שבאה מאוחר יותר, ואחר־כך גם ככאב גדול יותר, גרוע יותר, גרוע יותר בבכיו "ספרי תורה/ מצילים מן האש/ אותי לא" (עמ' 174). והשורות המפורסמות כל־כך, החותמות את השיר "הבגד" (המוקדש לגבר מסוים): "אבל הבגד, אמרה, הבגד בוער באש./ מה את אומרת, צעקתי, מה את אומרת?/ אין עלי בגד בכלל, הרי זאת אני הבוערת". (עמ' 123). וכל השירים הללו, האם הם פונים לקוראת? או לקורא? האם תפוח הזהב הולך אל תפוח הזהב או אל מלכתו? מיהו הקורא אל דליה רביקוביץ? הקורא הזכר. מהי אהבתו לשירה הזאת? כלום איננה היענות חסרת ביקורת לעור המקולף הזה של הכאב הרביקוביצי?

[illegible] תפילה, איור של הנה אדלן, מתוך התערוכה

אני מתעקש להשאר בשאלה של אהבת הקורא לשירת רביקוביץ. לא אהבת הקוראת, ובטח לא אהבת הקורא/ת. אני שואל על היכולת לאהוב את הכאב הזה של אשה המשוועת אל מאזין. לא אל מאזינה. האם המאזינות, חוסר הישע, הצורך בגבר חזק וטוב שיהיה אוהב/אב, אינם חלק מאהבת הקוראים לשירת רביקוביץ? מובן שהשירה הזאת טובה. ("כולנו משוררים נפלאים, אורי, כולנו משוררים נפלאים", השיבה פעם רביקוביץ במסיבה אחת, לכותב שירים, שהגן בלהט על משורר אחר, הגן עליו ואמר: "אבל הוא משורר נפלא". "כולנו משוררים נפלאים", אמרה לו רביקוביץ ברשעות מקסימה של אריסטוקרטית רוסיה, וגם ידעה מה היא אומרת).

השאלה איננה, כמובן, לבוא ו"להעריך" את שירת דליה רביקוביץ, בהזדמנות החגיגית הזאת שבה רואה אור הכרך הזה, או כהזדמנות של פרס מטעם פרופסור אחר. דליה רביקוביץ היא משוררת חשובה מאוד,

בובה ממוכנת, שרון ירושלמי־חסון. מתוך תערוכת איורים לשירי דליה רביקוביץ, שיזמה אגודת המאיירים בפסטיבל השירה 95', ירושלים

מרכזית. יסוריה הופכים להיות חלק מהאופן שבו נשים וגברים מכירים את שירת הייסורים שלה. אין שום סיבה לקלס או להלל. תמיד יימצא מי שיאהב את השירה הזאת, ותמיד יימצא מישהו שלא יאהב אותה. כמו ביחס לכל שירה. השאלה המעניינת, בין יתר השאלות המעניינות, היא מה בביעותים של הילדה הקטנה והעזובה, מה בנשיות שלה, המופיעה שוב ושוב כ"משהו חסר", סובייקט שצריך למישהו חזק שיבוא ויחבק אותו – מה בכל אלה הופך את שירתה לשירה מועדפת כל־כך, מעבר לתביעה הסתמית לאהוב את החלש.

וכך, אני קורא בשירים של דליה רביקוביץ ואני אומר לעצמי: אני גבר (הטרוסקסואל); את שירי קוראות גם נשים: אני קורא בשירי נשים על "אין לי אבא" (יונה וולך, דליה רביקוביץ): אני קורא בשירי גברים על "אין לי אבא" (נתן זך, יאיר הורביץ, וברמיזות דקיקות וכמעט מסרבות להודות – גם מאיר ויזלטיר): אני מתעקש לדעת אם הכל יכול לדור בכפיפה אחת, כלומר, את "אין לי אבא" ממין זכר ואת "אין לי אבא"

> אני קורא בשירה ואני אוהב אותה, אומר יצחק לאור. האם קריאת נשים וגברים ברביקוביץ זהה? גם הקוראות וגם הקורא מכירים את הצורך להאחז בגבר המאוזן ושניהם מגיבים על אותה תחינה. אך המשוררת כותבת לגבר, כי לגבי היא מספרת על הפצעים לפוצע

ממין נקבה אפשר לשים תחת כותרת אחת? אי אפשר. תודה לאל. החומציום המשעמם של "כולנו בני־אדם" משמיד את כל מה שכואב באמת, כי הכולנו הזה כולל תמיד הוצאה מן הכלל של מי ש"איננו כמונו".

וכך, אני קורא את השירה של דליה רביקוביץ ואני אוהב אותה: אני מניח שאת שירתה קוראות גם נשים וגם הן אוהבות אותה. האם קריאתנו היא "אותה קריאה"? ואולי גם קריאתן של הנשים היא קריאה "זכרית", כלומר אין להן קריאה "נשית"? קריאתן היא קריאה מטעם הקריאה הדומיננטית: כך אוהבת אשה, וכך אוהב גבר, ושלום על ישראל. ואף־על־פי־כן, מהו הדבר שאותו אני אוהב מעבר לתחינה אל הזכר, כלומר אל הקורא הזכר, כלומר אל הקוראת הנקבית המכירה בעצמה את התחינה הזאת? "אהבתי אותו כמו שהחמנית אוהבת את השמש/ וכמו שהיא נוטה אליו (...) אהבתי אותו בכלל מה שהוא/ ומה שאני" (עמ' 178). יכול להיות שמבצבצת אצלי התשובה, אבל אינני יודע. עדיין לא.

אני כותב את עצמי כותב רשימת ביקורת: אני כותב את הדברים הללו ביום הזכרון למות אבי, ודווקא היום אני קורא את אבלה הלא נגמר של רביקוביץ על מות אביה. כך אומר האב המת בשיר מאוחר מאוד שלה, אחד מאלו שהתפרסמו עכשיו לראשונה בספר: "כאשר נדרסתי למות מכביש השחור,/ בדרך עין לבדי הביתי לארץ מבוזה ונבהל,/ וידעתי שבכל השנים שתבאנה כמוני תהיי נבהלת/ ולא תשמרי מאש/ ולא ממהמול מים,/ וכמוני לא תאחזי מה יד/ למשוך אותך לאחור/ מפני סכנה" (עמ' 311).

מעבר להרהור שירו של אלתרמן לבתו, "שיר משמר", מעבר לרצון לזכות באב שיגן עליה בשירו, כמו שאלתרמן הגן/לא הגן על בתו, אני אומר לעצמי: הנה כאב כזה ממושך, בן חמישים שנה, אני אומר לעצמי ביום השנה הרביעי למות אבי: וכלום אין הכאב "אותו כאב"? לא רק ממרחק השנים, אלא גם ממרחק המינים? אבל לעולם אל תאמר "אותו כאב". כי הכל מתבטל מפני האמירה הזאת ואין טעם בלשון, אם הכאב הוא "אותו כאב".

האם הכאב על מות האב הוא הכאב החוזר בשירתה של דליה רביקוביץ, לכל ארכה, גם בכאב על אובדן גבר/אב, שהוא המחבק, והעוזר? לפני זמן רב כתבה: "יקח אותי אל ירכתי צפון,/ קח אותי אל האוקינוס האטלנטי" (עמ' 94). וגם בגרסות המוקדמות, המפוארות, של השירה בסגנון המקראי מופיעה התשוקה הזאת. והאם זהו "אותו כאב" שמתבהר רק בשירים המאוחרים? אכן, כן. זהו "אותו כאב": "אנא קחני לך יד ביד/ אנא, ראני לך עין בעין" (עמ' 34).

שיר זה, למשל, ("כבאות למשפט") איננו שיר "אישי", או לפחות איננו שיר אמוטיבי כמו אלה המאוחרים יותר. כאן, בספרה הראשון, עשתה רביקוביץ בנסיון הרואי, ואת קולה בנתה בתוך לשון שסביבתה החברתית לא ידעה, לא הבינה, לא הכירה, לא אהבה. הרחק מן הנימה ה"דיבורית", שהפכה להיות הנוסח המוביל בשירה העברית באותן שנים.

יש הרואים בספרה הראשון של דליה רביקוביץ, "אהבת תפוח הזהב", את ספרה החשוב ביותר: ספר מתוחכם מאוד, צפוף ובהיר כאחד. דווקא כאן נושא הקול האישי אופי חזק כל־כך בינות למבנים התנ"כיים. גם בתוך השירים ה"ארכאיים" הללו של הספר הראשון, התביעה היא אותה תביעה: "אני רוצה את האבן הראשונה/ למגוש את האבן הראשונה/ ללקוח את האבן הראשונה" (עמ' 32). אבל הקול הוא "אותו קול" גם בשירים הבאים, הסנטימנטליים יותר, כמעט תמיד למאזין ממין זכר. למשל, ב"השתדלות" הידוע: "תזכר שהבטחת לבוא אלי מחר,/ שעה אחרי שיחשיך,/ חזרתי חובות ממקומות אחרים/ ואולי תרצה למלכתך" (עמ' 91).

אבל מעבר לכאב הפשוט, העירום, הפעור כמו פצע המופילי, יש משהו עמוק יותר, הקשור לצורך "שלי" ב"מישהו" שאיננו. בתוך העולם הזה יש טבע משתנה חליפות: לפעמים הוא גורם לנסיון להתפייס, להעור בו, כדי לחיות מאושרת. "השמש הו הטובה המלטפת זהב ופנים/ השמש הו המורה במשתה מערנים/ שהיא כמו בדור של זהב משמשת משחק לקטנים" (עמ' 48). וביתר בהירות: "שאני מאוהבת אני ויושבת בענן/ עמום גשמים,/ מגיר מטר" (עמ' 180). לפעמים זהו טבע מבעית: "במקום ההוא,/ באחור המקומות האלה,/ טרום הפרחים מחמם,/ טרום הפרחים בטרף,/ כלבים הרצו מהם שן" (עמ' 99). בכל המקומות הללו יש משהו מבודד מאוד, יפה, סגיע, אינו עומד לרגע בכוחות עצמו. להוציא את רגע אמירתו בשיר השבירי. אם תקחו משוררים אחרים המבקשים לשכנענו ביופי, או ביופיים, או ביופי השורות שלהם, כמו שעושה זאת לפעמים רביקוביץ, תוכלו להיווכח עד כמה טראגי הוא היופי שהיא מוצאת או ממציאה. תמיד הוא דומה לפרח, או למשהו שנשרף, או נשבר.

דוגמא אחרת: "אמלו סלעים נשברים, אני אומרת לה,/ ולא מחמנת זקנה./ שנים רבות הם שוכבים על גבם מחום ובקר (...) ואז האזוב משגשג, האצות נגרשות והים מגיח וחוזר (...) ופתאום האבן מצוקקית" (עמ' 182). אבל שימו לב איך הרטוריקה הזאת של "אני אומרת לך" שבה וחוזרת אצל רביקוביץ. אין זו יחידת הסגנון היחידה המאפיינת אותה (יש עוד: "אני אומרת", למשל, שוב ושוב). וגם לא מדובר דווקא במניירה, ואפילו לא רק ביחידת סגנון שאין לה (ולא צריכה להיות לה) משמעות, מעין סימפטום "יפה", דווקא משום שהוא חוזר על עצמו בהרבה שירים (חישבו על מניירות של המפרי בוגארט, או של בלמונדו אצל גודאר, או כוס החלב החוזרת אצל היצ'קוק בכמה סרטים, כדי להבין איזה יופי גלום בחזרה על יחידת סגנון שאין לה משמעות).

אבל רביקוביץ חוזרת על הרטוריקה שלה, המסבירה משהו, הרטוריקה

פורמרם, איור של פלורוס עידול, מתוך התערוכה

ה"דירקטית" שלה, תמיד בפניה לגבר. מתוך צורך להאחז בגבר המאוזן. היא לא שרה לקורא/ת. היא שרה לקורא. לכן גברים ונשים אוהבים את שירתה. כי למי היא מספרת על הפצע? לפוצע. כי אולי הסובייקט האנושי הוא דווקא תמיד קצת־אשה, על אפו וחמתו של המנגנון הפמיניסטי המשתלב יפה באקדמיה וחי על "ההבדל" (החשוב כשלעצמו). כלומר, אולי הסובייקט האנושי הוא סובייקט נשי, ומיד יחסר לו מה שחסר, למשל, לנביא ירמיהו שזועק אל ה', שדפק אותו וזרק אותו: "פתיתני ה' ואפת/ חזקתני ותוכל/ הייתי לשחוק כל היום כלה לעג לי".

ומי שיקרא היטב את משורר התהלים יוכל לראות עד כמה הטבע דורס, נפילי הטבע מותירים את הדובר האוהב כ"מישהו חסר", נשי, נוכר הפוצע האהוב, ממש כמו דליה רביקוביץ, החיה בעולם בלי אלוהים שממש, ובמקום זה עם אהבה, אבל גם כאן: "והגל דורס את בטנן של האדוות/ והשמים טוקבים את אימת המצולה". ■

עורכת: תלמה אדמון עריכה: אסנת בליער עריכה גרפית: רותי כנאי מזכירה: רינת לוי

חדשות

יולי־אוגוסט בכתר. רועה צעיר העוזב את שדות המרעה שבמולדתו בדרכו להגשים חלום, מגלה כי הדרך להגשמתו רצופה אמיתות מופלאות. כך בהאלכימאי, פרי עטו של הסופר הברזילאי פאולו קואלו. החיפוש אחר האמת האישית והמשפטית בעת פיענוח פרשת רצח הוא אחד ממרכיבי הרומן דרגת האשמה של ריצ'ארד נורת' פאטרסון. בסדרת ספרי עיון יראו אור: גל אחר בסיפורת העברית מאת אברהם בלבן הסוקר את המעבר מן הסיפורת של שנות השישים לסיפורת של שנות השמונים והתשעים; הר־המריבה – המאבק על הר הבית – יהודים ומוסלמים, דת ופוליטיקה, ספרו של נדב שרגאי, מתעד את העימותים שהתגלעו על הר־הבית והסובב לו משנת 1967 ועד ימינו אלה. בסדרת ספרי ההומור יראו אור ספרו של דני סנדרסון תאמינו לי, הנותן תשובות לשאלות המהותיות של החיים, וספר הקריקטורות של איתן קרמי אוכלים ובוכים, העוסק באכילה ובדיאטה.

יוסריאן בן 68. ספר ההמשך ל"מילכוד 22" של ג'וזף הלר יראה אור בקרוב בספרית מעריב ושמו זמן סגירה. ב"זמן סגירה" חוזר הלר לגיבוריו המוכרים של "מילכוד 22", אך עתה הם קשישים יותר ונלחמים בסוף הבלתי נמנע.

חינוך. שני ספרים חדשים עומדים לראות אור בסדרה "חיים בכפיפה אחת – רב ספר למצבים במשפחה", בהוצאת איתאב: אחרי הצלצול – מדריך אנציקלופדיה ליסודות החינוך מאת אליעזר גלבוע; בן־לא, שחור־לבן – משברי התבגרות על סף שנות ה־2000 מאת עמלה עינת ובייעוץ ד"ר דויד גרין, הכולל גם קטעי מחזות ושירה. בהוצאת יבנה יצאה מהדורה מחודשת של הספר "ילדים: האתגר" מאת ד"ר רודולף דרייקורס, שמציג דרכים מעשיות חדשות בחינוך ילדים.

כתבי עת. בקרוב יראה אור כתב העת תת תרבות, רבעון לתרבות הומוסקסואלית ולסבית בהוצאת אורכך בע"מ והאגודה לשמירת זכויות הפרט, שיהווה במה ליצירות מתחומים שונים שדנות במיניות האנושית בכלל ובזו ההומוסקסואלית והלסבית בפרט. עתון 77 יוציא לאור את גליון 186 – סופרים יהודים כותבי צרפתית. בגליון מסות על אלבר כהן, פטריק מודיאנו ואחרים. בקרוב ייצא לאור הקובץ ה־14 של סדרת הליקון לשירה עכשווית (ארוטיקה ב) בעריכת אמיר אור, שהוא המשכו של הליקון־13 (ארוטיקה א) ויעסוק ב"פוליטיקה" של הארוטיקה. יצא גליון 37 של אפיריון, כתב עת לספרות, תרבות וחברה

שירת חוצות. "הספריה החדשה לשירה" מפרסמת על לוחות המודעות בתל־אביב פלקט עם שירו של סימון נתמיאס (איתן נ. גלס), "מה אני רוצה". הפלקט הוא ראשון בפרויקט של פרסום שירים על לוחות מודעות.

פגישה. בביקורה בארץ נפגשה הסופרת בל קאופמן גם עם אריה אהרוני, מתרגמו של שלום עליכם. הסופרת ("במעלה המדרגות היורדות"), נכדתו של הסופר האידי, הגיעה לארץ כדי ליום פעילות ציבורית לציון 80 שנים למות סבה. אהרוני הגיש לה את מלה כנגד מלה, הכרך ה־20 בתרגומיו לשלום עליכם.

בל קאופמן ואריה אהרוני

פרס. תיאטרון בית לסין יקיים השנה בפעם הרביעית את תחרות פרס עדה בן־נחום לתרגום מחזות. כל מי שתרגם פרי עטו הועלה בשנתיים האחרונות על בימת תיאטרון מקצועי בארץ מוזמן להגיש את תרגומו (מקור ותרגום ב־3 עותקים) לא יאוחר מיום 31.8 לוועדת השיפוט בבית לסין.

ארועים. לסדנאות לכתיבה יוצרת ב"בית הסופר" בתל־אביב, בתחומי השירה (בהדרכת מרדכי גלדמן ואשר רייך), הפרוזה (ד"ר גדעון תלפז ורבקה רז) וספרות ילדים ונוער (ד"ר דורית אורגד ונורית יובל) אפשר להרשם בטלפון: 6953256 – 03, פקס: 6919681 – 03.

• נפתחה ההרשמה לסדנאות כתיבה למבוגרים ולנוער בספריית בית־אלון, גבעתיים: סיפורת ושירה למתקדמים וספרות מדע בדיוני (ד"ר אורציון ברתנא), שירה (אשר רייך), סיפורת (ד"ר דורית זילברמן), כתיבת דרמה ותסריט (יצחק גורמזאנו־גורן) ושירה וסיפורת לנוער (גבריאלה אביגור רותם). טל. 5732770 – 03.

אסנת בלייר

האבק רובץ על הכל

אירי ריקן

היינריך בל, שתיקת המלאך, עברית: אריה חשביה, שלגי, 178 עמ'

"שתיקת המלאך" הוא מסוג הספרים שערכם ההסטורי גדול מאיכותם הספרותית. בל כתב את הספר בשנים הראשונות שאחרי המלחמה, שבה שרת כחייל בצבא הגרמני ונפצע שלוש פעמים, עד שנשבה על־ידי האמריקנים. עם חזרתו הביתה מצא את מולדתו מנסה לחחיות משק כלכלי שנשחט על מזבח המלחמה, שאותה כינה "בית חרושת לאלמנות". לקראת סיום

תרגום

כתיבתו של הספר באוגוסט 1950, כתב למוציאו לאור: "הרומן מתאר את האנשים שחיו בתקופה הזאת ואת רעבונם. הוא מגולל סיפור אהבה בסגנון ברור ומצומצם שהולם את האופי הלקוני של הדור ש'שב הביתה', דור שיודע כי אין לו בית עלי אדמות".

המו"ל לא התרשם מכתב־היד, וביקש מהסופר הצעיר לשכתבו ולהרחיבו. לאחר מספר מקצי שיפורים, שלא הניחו את דעת המו"ל, התייאש בל וגנז את הספר עד יומו האחרון. רק ב־1992, שבע שנים אחרי מותו (ולא עשר כפי שמצוין במבוא) ועשרים שנה אחרי זכייתו בנובל, כתור "המצפון של האומה הגרמנית", פורסם לראשונה הספר בגרמניה.

במבוא לתרגום העברי טוען אריה חשביה, כי המו"ל הגרמני נרתע מפרסום הספר עקב תכניו הקשים: בגלל היותו לאינכון מבחינה פוליטית ומנוגד לרוח הלאומנות הגרמנית, שביקשה בשנות השיקום "להרחיק ולשכוח את התקופה הנאצית". אולם עם כל הכבוד לבל, חשביה והמוניטין המפוקפק של הלאומנות הגרמנית, קשה שלא להזדהות עם סרובו של המו"ל לפרסם יצירה בוסרית כמו "שתיקת המלאך". טענותיו של חשביה נראות תמוהות עוד יותר לאור העובדה, ששנה בלבד לאחר גניזתו של הרומן פרסם בל את "איפה היית, אדם ?" (תורגם במסדה), ושנתיים מאוחר יותר, ב־1953, את "אפילו מלה אחת לא אמר" (תורגם בזמורה ביתן). שני ספרים, שטיפלו בלי כפפות בסימפטומים הנלווים לתאוות המלחמה הגרמנית, ובכל זאת מצאו קורת גג בגרמניה הפוסט־נאצית.

זאת ועוד. כל מי שיקרא את "אפילו מלה אחת לא אמר", ימצא דמיון מפתיע בינו לבין "שתיקת המלאך", באָלֶם הכוחרת ובתכנים, בעיצוב הדמויות ובסגנון המורבידי האפל. בשני הספרים בוחן בל את מה שעשתה מכונת המלחמה לאנשים הקטנים המתרכים בשולי ההסטוריה, עלובי חיים שלא מבינים למה זה קורה להם ובסך־הכל רוצים לחזור הביתה בשלום. חייל השב הביתה על מנת לחפש את עתידו

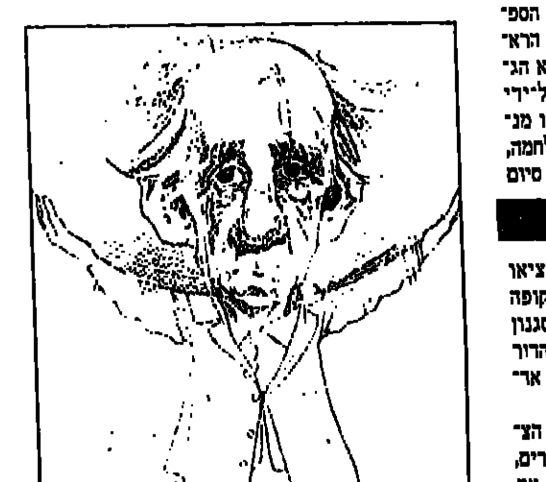
היינריך בל
איור: דויד ליון

המו"ל הגרמני סרב בזמנו להוציא לאור את הרומן הפוסט־מלחמתי של בל. עיון בתרגום מסביר למה

על בטן רעבה ומוצא עצמו "כטובע במציאות הלא־מציאותית האפורה הזאת". כומר שמחפש את אלוהים, אבל לא מוצא בשום מקום, ועוד נשמות תועות, שעל כורחן מבינות, ש"העולם הזה אינו מקום לחיות בו". בניגוד לספריו המאוחרים, שנשלטו על־ידי הנראטיב הדרמטי, משקיע בל את עיקר מרצו באווירה, או במה שניתן לכנות פואטיקה של מוות. הספר גדוש לעייפה בתאורים פרטניים של ערים מזוהמות, רחובות עמוסי פסולת בניין, בניינים מפוחמים ודימויים המנחישים בשלל מצבי צבירה את מה שעשתה המלחמה לפרצופה של המדינה הגרמנית. ב"שתיקת המלאך" הוא משחיל את הדכאון דרך האף עם ריחות של עשן וחלודה", "הריח המבחיל, השמנוני של הרס", "ריח של חול ובוץ יבש", "ריח של עשן קר ועיי חורבות לחים", "ריח של זיעה ומסכנות של אביונים". ואלה באמת רק כמה דוגמאות מקריות.

חומר הגלם המשותף לשני הספרים הוא האבק, הזוכה אצל בל למעמד רמוני, בבחינת ארגז המסרקים של השטן או משהו בסגנון. ב"אפילו" הוא מתאר במשך מספר עמודים את נסיונותיה הסיזיפיים של הגיבורה לנקות את חדרה: "האבק רובץ על כל מקום בחדר, אבק סידי דק, המאלץ אותי לשוב ולנגב הכל. לאחר ניקוי מטר מרובע עלי לשטוף את מטלית הרצפה, ומיד צף ענן חלבי במים הצלולים. לאחר המטר המרובע השלישי המים כבר עכורים, ולאחר שפיכתם נותר בדלי משקע סידי גועלי, שעלי לנקותו בידיים, ושוב עלי למלא את הדלי", וכו' (תרגום צבי אררו).

בספר הנוכחי חוזר מוטיב הספוגה/אבק בנוסח שלישי: "היא הביאה לחדר דליי מים, בזה אחר זה, ואולם מיד לאחר שניקתה שטח קטן, נעשו המים חלביים וסמיכים מן הסיד, הטיח והחול, וכל אימת ששפכה דלי מים על הפסולת נשאר משקע עקש, שהיה קשה לשטוף אותו. כל אימת שהביאה מים טריים לתרר, קפאה תחתיה בתרהמה: המקומות שניקתה התייבשו בינתים והבהיקו בלובן מחוצפ ומכוער, והריצפה, שעדיין לא נוקתה, היתה בעלת גוון כהה ואחיד".

השוואה בין שני הספרים מראה, שבל גם למד משהו בשנה שחלפה ביניהם (למרות שגם "אפילו" לא ייזכר בין יצירותיו הגדולות). ב"שתיקת המלאך", מרוב אבק לא רואים את הפרטים, ומה שיותר גרוע אין גם חשק לחפש. בסופו של עניין נותר הקורא עם שברי פסיפס של כיעור אורבני וכמה פיסות חיים עלובות, שלא מתחברות לשום דבר. דבר נוסף שבל למד עם השנים, הוא שיש הבדל בין יצירה ספרותית למניפסט מחאה או מאמר פובליציסטי. שני האחרונים נבחנים במידת הריקון, החרות והמהירות, שבהם מעביר הכותב את מסריו. סוד כוחה של יצירה ספרותית הוא במניפולציה, בערפול הכוונות והחדירה ללב דרך הנקבוביות הקטנות בעור. ב"שתיקת המלאך" מנסה בל לבעוט בבטנו של הקורא, אבל הרגל נשארת תלויה באוויר. מסתבר שלא די במציאות עגומה, כוונות טובות וערמות אבק, כדי לייצר רומן שיכאיב לנשמה. ■

מתי באמת יצאו ממצרים?

יואל רפל

שאול הון, מלכים ותרסים – התנ"ך בראי הארכיאולוגיה, הוצאת ירון גולן, 175 עמ'

כל ששאול הון מחדש בספרו ומציע פתרונות לקושיות מקראיות, הרי שהוא מעורר בהצעותיו שאלות נוספות. כמה וכמה נושאים מרכזיים בספר זה, שבו נאספו מחקרי תנ"ך של המחבר לכדי

ארכיאולוגיה

יריעה אחת והשקפה אחת. הון מבקש להתמודד, בדרכו, עם סוגיות מרכזיות העומדות על סדר היום המחקרי כבר שנים רבות: מיהם העברים? מתי היתה יציאת מצרים? כיצד נכבשה יריחו? מדוע נמנע התנ"ך מלתאר את כיבוש ההר המרכזי – בין עי לשכם? האם אפשר להתקין לוח כרונולוגי עברי שאינו קשור לכרונולוגיה המצרית? ועוד שאלות הנקשרות בטווח ההסטורי, שבין יציאת מצרים ועד מרד בר־כוכבא.

בהקדמה לספר כותב פרופ' חיים גבריהו ז"ל, ששימש שנים רבות יושב־ראש החברה לחקר המקרא, כי "בכמה ממסקנותיו הקדים הון את המחקר הבינלאומי". זוהי מחמאה גדולה המחייבת הוכחה. עיקר חידושיו של הון הם בשאלת יציאת מצרים. אצל מרבית החוקרים מקובל כי הארוע ההסטורי התרחש בימי שלטונו של רעמסס השני, דהיינו, במחצית המאה השלוש־עשרה לפני הספירה (1250 לפנה"ס בערך). הון המבקש להתנתק מהכרונולוגיה המצרית, מסתמך על ממצאים ארכיאולוגיים, מסביר את מכת החושך ומגיע למסקנה כי יציאת מצרים התרחשה ב־1447 לפנה"ס. בכך הוא מקדים את הארוע בכ־200 שנה.

אלא שבנימוקיו מתעלם הון מממצאים ארכיאולוגיים אחרים כמו "מצבת מרנפתח". השינוי בתאריך יציאת מצרים מאפשר למחבר לקבוע לוח מסודר לזמנם ולימי פעילותם של השופטים. אך עדיין הוא מותיר קושיה שעליה הוא מעיר "האסכולה הגורסת שיציאת מצרים ב־1250 לפנה"ס נקלעת לקשיים, ואין בידה להסביר על־פי תאריכים את פרשת הכיבוש וההתנחלות" (עמ' 33). בכך המחבר מתעלם ממחקרים רבים שעסקו בחוסר ההתאמה בין הארכיאולוגיה למקרא, ואשר הביאו לפיתוחן של שלוש תאוריות מרכזיות בנושא זה, הנסקרות בהרחבה בספר "מנוודות למלוכה" (הוצאת יד בן־צבי) ובמרכזן, תאוריית הכיבוש הצבאי האחיד: "ההתנחלות השקטה" והתאוריה הסוציולוגית על מרד עבדים.

עניין אחר הוא שאלת התיישבותם של הפלישתים. הון כותב כי הפלישתים "מופיעים בזירה זו (א"י – י.ר.) כ־200 שנים לאחר שבני־ישראל נכנסו לכנען והתבססו בה". אלא שבכל התאור המעניין שהוא מביא יש משום התעלמות מפסוק בפרשת יציאת־מצרים, שבו נאמר "ולא נחם אלוקים דרך ארץ פלישתים כי קרוב הוא" (שמות י"ג, י"ז), ומכאן שפלישתים היו בעת יציאת מצרים. ואם הם באו 200 שנה מאוחר יותר, צא ולמד, שיציאת מצרים היתה, אולי בכל זאת, בשנת 1250 לפנה"ס.

אינני בא לערער על מסקנותיו המעניינות של הון, העוסק בכך כבר ארבעים שנה, כי אם לעורר שאלות

בכמה ממסקנותיו הקדים הון את המחקר. מחמאה המחייבת הוכחה

המעידות כי פתרון חד־משמעי אין, ולא בכדי התעורר באחרונה ויכוח נרחב על הארכיאולוגיה המקראית.

עניין נוסף העומד במרכז ספרו של הון הוא שאלת כיבוש שכם על־ידי יהושע בן־נון. הפתרון המוצע – מפתיע, ומעורר שאלה: האם יש בו גם התמודדות עם ההרכב האנושי־שבטי של ארץ־ישראל באותם ימים. הון גורס כי שכם ובראשה המלך לבאיה, שיתפה פעולה עם יהושע בן־נון, ושמשה עבורו מוקד אסטרטגי למבצעים צבאיים. עובדות אלו אינן נזכרות בתנ"ך והסקתן ודאי נכונה כמו כל מסקנה אחרת.

"מלכים ותרסים" מוצג בכותרת משנה "התנ"ך בראי הארכיאולוגיה", ואין ספק שהמחבר בקי בחידושי המחקר, אלא שהוא מאוד סלקטיבי. דומה שהתעלמות מהמחקר הענף המתנהל במכונים לארכיאולוגיה, הן של האוניברסיטה העברית והן של אוניברסיטת תל־אביב, על אף השוני ביניהם, מצביעה על היצמדות לתנ"ך יותר מאשר לארכיאולוגיה. בכספר בחקר התנ"ך יש בחידושיו של הון עניין רב המעורר מחשבה. ■

הוצאת ירון גולן מכינה בימים אלה את המהדורה השניה, ובה תיקונים ותוספות.

חיים גורי
חדרי המדרגות

הרחובות האפורים האלה, הבתים הישנים.
אויר חדרי המדרגות הנאמן במימיו ומימה,
על אף הבגידה הגדולה ונפילת המשטרים
השונים.

הרחובות האפורים האלה,
השוערים "כבדי האדרת", השתיינים רב הזמן,
המלשינים.

אומרים שישנו עודף נשים צעירות
ברב ארצות מרכז ומזרח אירופה
ומחסור קשה ביהודים.

העיר כבר לא תהיה מה שהיתה פעם.
אומרים כמה זקנים.
אולי הם שייכים לשרידי הסוציאליזם־הריאלי.
קשה לדעת למה הם מתכוונים.

מתוך הגליון השני של "רחוב", שיופיע בקרוב

פינה בבית קפה וינאי

אמן הסיפור הבינוני

שלמה ניצן, רומנסה בחורף, ספרית פועלים, 132 עמ'

שלמה ניצן משוייך, כרונולוגית, לדור תש"ח, היינו, אותו דור מספרים שמלחמת השחרור והחוויה שסבבה אותה עיצבה את עולמם התרבותי ואת תחומי העיצוב הנושאי, הפואטי והפרקטי שבספריהם. זוהי, ללא ספק, קביעה גורפת, שאינה מבחינה בניואנסים, ובוודאי היא קולת במידה רבה לקורפוס שלם של מספרים, שתוו את הוויית הפלמ"ח ודור תש"ח בנעוריהם, ומאז פרסמו ספרים רבים ושונים.

שלמה ניצן מעולם לא היה משוייך ל"מרכז החבורה", וגם ברומנים של תש"ח שכתב, רחק מרחק רב מן הסטריאוטיפ הנושאי והמיתי של דודו ואליק – סטריאוטיפ מכוונה, בעיקר מחמת שסופרי הדור ביקשו להפיח עלילות גבורה ועלילות חיים ברמויות שמתו בטרם הספיקו לצבור ביוגרפיה כלשהי או הצבר כלשהו של חיים פנימיים, של נפשיות.

כהטלת העניין הספרותי נעה לכאן ולכאן – סומכת נופלים וזוקפת כפופים, וגם ההיפך מזה, אך עם ירידת קרנו של דור תש"ח בסיפורת, לא עלתה קרנו של החריג, שלמה ניצן. הלה נותר לעמוד בשולי התמונה הספרותית. ארבעת הנובלות שראו אור זה עתה הן נזר הורמנות מחודשת לעמוד על המאפיינים המיוחדים סופר זה: לפנינו, קודם לכל, סופר מקצועי ומיומן, ואחראי, שאינו מצטיין בהפלגות רמיון או בנסיונות חריגה מן התבניות הפרקטיות והפואטיות של הסיפור העשוי היטב.

ארבעת הנובלות, למרות נושאיהן השונים, עוסקות במשקעותיו המזדמנות של האדם הבינוני, זה שאין לו לא מאגרי תבונה ולא מאגרי תובנה ולא עומקים נפשיים כל ישועה, שייצא חמוש בהם מול ים הייסורים של חיי היומיום. נמצא כאן מערכת יחסית טעונה מתחים ומצוקות בין אב לבנו, בין נכד לסבו, ובעיקר, בין אדם לבין עצמו, ובין אדם למקום – מקום מגוריו. המחבר, שגם בטרילוגיה על תש"ח שכתב השכיל לעמוד על הצד האפרורי, היום־יומי ועמוס המצוקות שבגבורה הכוללת, הכפויה הר כגיגית, ממשיך לתאר חוויה של יום קטנות גם בסיפוריו האחרונים. גיבוריו ממש מתקיימים ואף מקבלים העצמה בסיפורי ה'גיל השלישי' שלו – אנשים שרוב חייהם כבר מאחוריהם. סיפור מן הסוג הזה פותח את הקובץ, ומכין את הרקע האפרפר לסיפורים הבאים אחריו.

במקל ארוך שבקצהו עט

אמנון נבות

מירון ח. איזקסון, חיי משפחה, ספרית מעריב, 176 עמ'

"בנימין, אביה של נעמי, אוסר עליה להתחתן. אורי ונעמי מבקשים והוא חריף וברור. ולסרב דווקא לאורי, אותו בחור זהיר וחששן. אורי היה הראשון שהסביר את מה שצפוי: 'עכשיו אנחנו מאוהבים, אבל אחר־כך מישהו משנינו ישנה את מצבו. את בשבילי בחורה יפה, אשר אינני יכול שלא לבקש את גופך ואת דיבורך, בכל דרכייך את יפה. נכון שאבא שלי

מכריכת הספר *עיצוב: עוז ורדימון*

ידע בגילי לאסור על עצמו קרבת אשה, אבל אני דווקא אותך אוהב. את יודעת, תעבורנה שנים ונהיה לאחרים. אולי הגוף שלך כבר יהיה נינות מדי וימאס בי (...) אבל בכל זאת אני מוכרח להתחתן איתך'.

השורות דלהלן הן שורות הפתיחה של רומן חדש העוסק במשולש, או אולי מרובע משפחתי, הכולל את אביה של הכלה, הכלה בכבודה ובעצמה, החתן, ועוד זוג אחר. המשפחות – משפחות דתיות, למרות שהעניין הזה אינו מובלט, והסופר, מירון ח. איזקסון, הוא יהודי שומר תורה ומצוות וכבר פרסם ארבעה ספרי שירה המבקשים לעסוק בחוויה הדתית בכלים של שירה מודרנית 'חילונית'.

המתחים בין התכנים הדתיים ומסגרות הביטוי החילוניות הובילו את איזקסון לכמה וכמה הישגים מעניינים (אמנם נקודתיים) בשירתו. אינני יכול לומר כזאת על הפרוזה שלו, כפי שזו באה לידי ביטוי בספר העומד לפני: הלשון קשה, עצית ולא משוחררת, ליטראטיות יתר ורבְּרֶת עוצרים ללא הרף את סיפור הסיפור, היינו, את מהלכם של הדברים. הדמויות הן בחינת דגמי קרטון המרוברות מתוך רשמקול המשמיע ללא הרף 'הצהרות עקרוניות' על הנושא (תראו לי בחור צעיר בן זמננו האומר לאהובתו משפט כ'אני אינני יכול שלא לבקש את גופך ואת דיבורך') ודוגמאות תמורות ומשונות מזה לא תחסרנה. אבל אין להאריך היכן שראוי לקצר: דומה, שהסופר החרדי כתב את הסיפור כשידו אינה אוחזת בעט, אלא במקל ארוך שבקצהו עט. אין לדברים שום מהלך טבעי ומתפתח, מכל מלה ומכל משפט עולה רק הסתום, העצור, הבלום הביוארי, וה'עקרוני'. כיוון שהגענו עד כדי כך, ראוי שייאמר כאן דבר עקרוני: סופר דתי בן זמננו המבקש לכתוב דבר־פרוזה אינו יכול לעקוף או להתעלם משתי פוזיציות מרכזיות: האחת היא כל כתבי שמואל יוסף עגנון, והשניה היא כל כתבי הרב קוק. וגם בתבניות הללו ובגנזורות שלהן אפשר לפעול גדולות ונצורות (ואני מזמין את איזקסון לקרוא מספר צעיר, אורי טאוב, ולהווכח).

תגובה: ביקורתו של אמנון נבות על ספרו של דני דותן "האוניברסיטה השחורה" (30.6.95) מעידה, במקרה הטוב, על אי־הבנת הנקרא, או חמור מזה, על אי־קריאת הנקרא. ראשית, חלק נכבד מן הביקורת מתיחס בכלל לספרו הקודם של דותן "על משולש הפוך בין כאן לירח". המבקר קובע כי הספר מתבסס על "מערכת יחסים רמיונית" בין גיבוריו, אנשי רוח בירושלים של שנות ה־40. ובכן, לידיעת נבות, המדובר במערכות יחסים אמיתיות לגמרי, שתועדו לאחר שנים ארוכות של מחקר. נבות מציין, משום מה, את גרשום שלום וש"י עגנון כאילו הם מגיבורי הספר. אילו היה טורח לקרוא את הספר אותו הוא מעז לבקר, היה מגלה שהשניים אינם מגיבוריו, אלא שהם בקושי מוזכרים בו. מכאן, שטענתו כאילו השמות הגדולים של הגיבורים "עשו לדותן את מרבית העבודה הקשה" היא מגוחכת. קראקוור או מלניקוב בהחלט אינם "שמות גדולים". נבות רשאי אולי לקטול את הספר הזה, כמו את החדש, שבו לטענתו ביקש דותן לשרטט ביוגרפיה של דור מלחמת יום הכיפורים (בעוד שלמעשה הוא עוסק בחריג ולא בדור), אך כדאי להבהיר לקוראים שהספר "על משולש הפוך וכו'" זכה לשבחים נדירים.

יון פדר, כתר

תגובה לתגובה: מאחר שאיני רואה ביון פדר בר פלוגתא שלי לשום עניין שהוא, כיוון שתחומי תפקידו אינם נוגעים בתחומי תפקידי, הריני מוכן בזאת לקבל את כל קביעותיו המלומדות. טוען מר פדר, ספרו של פלוני אינו עוסק בדור מלחמת יום הכיפורים אלא בחרגולים ורווים עסקינן – שפיר. מוסיף ודורש פדר שמלניקוב וקראקוור ואלוה לספר שילר כאלמונים בגשם הם, איש לא ידעם – טוב. עוד מגביר חיילים פדר וקובע שספרו הירוד כמותית ואיכותית של אותו פלוני מתבסס על "שנים של מחקר" – כפתור ופרח. קובע פדר קטגורית שאני מעז לבקר "ספרים שאיני טורח לקרוא" – שפתיים יישק.

כל שנות כתיבת ביקורת ספרותית על־ידי לא יצלחו לעמוד מול קביעותיו אלה, שאיני מוצא טעם וסיבה להתדיין עמן. טענותיו אינן מן הסוג שאפשר להשיב עליו. וממילא, רשימות הביקורת שלי לא יעמדו בדרכם של פדר ונבחרת סופריו בדרך אל האושר ואל ההצלחה באוטונומיה התרבותית של יושבי רחוב שיינקין.

אמנון נבות

עיתונות
ורדי בן־יעקב

קשר, גליון 17, כתב־עת, המכון לחקר העתונות היהודית, אוניברסיטת ת"א, עורך: מרדכי נאור

כקודמיו, גם הגליון האחרון של "קשר" כולל לא מעט רשימות שיש בהן עניין, אבל הקטע שאני מצאתי מעניין במיוחד, לא היה מאמר, לא פרי מחקר או הגות, לא ממואר, אלא פשוט הנוסח המלא של פסק־דין שנתנה השופטת שרה סירוטה בבית המשפט המחוזי בתל־אביב בסוף השנה שעברה.

איסר הראל, שהיה הממונה על שרותי הבטחון של ישראל, תבע את העתון "דבר" על הוצאת לשון־הרע. העתון פרסם מאמר שדן בספרם של איאן בלק ובני מוריס "המלחמות החשאיות של ישראל" ואגב כך האשים את איסר הראל "בחיפוי על רב־המרגלים ישראל בר במשך 11 שנים" וב"שימוש באמצעי אלימות בלתי־חוקיים ובפיברוק האשמות נגד האיש שהאשים את ישראל בר (מחבר המאמר, דניאל בן־ישכר). התובע זכה במשפט, ונפסקו לו פיצויים בסך אלף ש"ח, וזה בהתחשבות במצבו הפיננסי הלא־מזהיר של העתון. על הנתבעים הוטל לשלם גם את הוצאות המשפט ואת שכר הטירחה של עורך־הדין, בשיעור 20 אחוז מסכום הפיצויים, בתוספת מע"מ.

פסק־הדין מחזיר אותנו לאווירה של ימים רחוקים, של שנות ה־50' ותחילת שנות ה־60', משרטט דמויות צבעוניות, כתוב כסיפור מרתק, ומראה אלו תוצאות מעשיות עגומות נובעות מכסאח מבריק, לכאורה "ספרותי" בלבד, כשהוא עובר בדפוס לעולם המציאות, שבו חיים בני־אדם עם רגשותיהם, ובו חוק לשון־הרע. במלים אחרות, יש שם ביקורת מוסמכת ולקחים על שיקולי עריכה וכתיבה בעתון, שכל עתונאי צריך לשנן. מפליא שהעתונות כמעט לא עסקה בכל העניין בשעתו. אולי מאותה סיבה שבגינה בבית התלוי לא מזכירים חבל.

עוד פרשה מרתקת מסופרת ברשימתו של עוזי אלידע והיא מחזירה אותנו לאווירתם של ימים רחוקים עוד יותר, סוף שנות ה־20' ותחילת שנות ה־30', התקופה שבה עבר "דואר היום" מידיו של איתמר בן אב"י לידיו של זאב ז'בוטינסקי. ימי התוכחה והזעם של אורי צבי גרינברג ואבא אחימאיר.

אבל גם כתיבה קלה הרבה יותר מזו, הפזמונאות הסאטירית בעתונות העברית, זוכה למאמר מעניין מאת דן אלמגור על קודמיו של נתן אלתרמן – "הטורים שקדמו לטור השביעי". כל אלה מאמרים גדולים. יש גם קטנים מעניינים, כמו הקטע האוטוביוגרפי המקסים שכתב נסים רג'ואן על ימיו כעתונאי בשנות ה־40', כשהיה מבקר־קולנוע וסוקר ספרים בעתון "עיראק טיימס" בבגדד. ■

ילדה מתעוררת בבוקר והיא בת חמישים

נורית זרחי

אריקה ג'ונג, פחד חמישים, לפתע באמצע החיים, מאנגלית: שרה ריפין, זמורה ביתן, 380 עמ'

כמו אותן נשים ויקטוריאניות נועזות – שחרו עם קמטריהן וספלי החרסינה שלהן בשמלותיהן הפרופות עד לסנטר, באוריינט, באפריקה, לאורך האמזונאס, ובשאר מחוזות הפרא – כך חולקת אריקה ג'ונג עם הקוראים את חוויית הפחד שלה, כל אימת

יומן קריאה

שהיא חוצה אזור פרא. "פחד גבהים", הספרים שבאו בעקבותיו, ועכשיו, "פחד גיל החמישים".

זאת, כשהמלה פחד איננה אינפורמציה על תחושה פרטית, אלא גילוי המשקף פן של תרבות, פן סוציולוגי, שינוי במהלך תפיסת החיים, שהתייר האמיץ, כיוון שהוא חודר ראשון לאזור שהיה עד עתה חסום, חושף אותו בפנינו.

ובאמת, גם להוותי אינני יכולה להכחיש, שהעיתונות, הטלוויזיה, האופנה, והציבור הרועש, בניגוד לזה הרומם מרוב שנים ופחד, מכהירים חוור והבהר, שמה שג'ונג אומרת נכון, ובאזור הרוחב של גיל החמישים נמצאות, לדעת החברה שלנו, כל הנשים שלא היה להן אופי, אומץ או מידות טובות, כדי להשאר במרידיאנים יותר ארוטיים, או אסתטיים. זה האזור אליו מגלים את הנשים שלא עשו ניתוחים, התעמלות, שלא מימשו את עצמן, שלא מצאו אמת פנימית העוצרת את ההזדקנות, ולכן עליהן להיות שקופות. מפני שעל־פי קנה מידה צרכני, שהוא אבן הבוחן, אין להן שוק, וזה שהן בנות חמישים ויותר, זהו בעצם עונש על התנהגות לא טובה. כי אשה המתנהגת כפי שצריך, תמיד נשארת בגיל שבין עשרים לשלושים, ואם נטה לה חסר, ארבעים.

אריקה ג'ונג, הנסיכה שנמה באופן סוער ביותר, במיטות בעלים ומאהבים, מעל דפי ספרים שכתבה, סמינרים שנתנה, ילדה שילדה, מתעוררת בוקר אחר והנה היא בת חמישים. מהר מהר, צריך לעשות משהו, צריך לעצור משהו, שזה לא יימשך כך הלאה. ברור שזה מוליך לסכנה איומה, ואפילו כשהנסיך מגיע, הכישוף הרע לא הוסר. מהו הלחש היכול לעצור את כל זה?

יתכן שחשיפת העבר המשפחתי היא הלחש, המקור, או מה שנוטים לכנות בשם שורשים. מה שלא ידעתי עד עכשיו, מה שלא גיליתי לעצמי או לאחרים, יעזור, כי אפילו הטרגדיה הקלאסית בנויה על עקרון הפער שבין אי־ידיעת הגיבור את עצמו לבין העולם, כאשר מה שהגיבור אינו יודע על עצמו עתיד להתנקם בו.

אריקה ג'ונג חושפת בגילוי לב, "את ההווי הסוער והסופע של משפחתה היהודית־רוסית הבוהמית: את ראשית הקריירה שלה כמשוררת, את פרשת האהבה הממושכת בינה לבין איטליה, ופרשיות רבות וקצרות עם גברים, את הכאב והאושר שבנישואיה, הקשרים בינה לבין בתה, ובינה לבין אביה ואמה".

מדהים להיווכח בזה פעם אחר פעם, כמה כל הכרזה חברתית בנויה על דמה של אדם אחר: "אני מביטה על סביבי בגיל חמישים, ורואה את נשי דורי מתמודדות עם ההתבגרות. הן בבוכות, והתשובה למבוכתן איננה ספר נוסף על הורמונים. 'הבעיה עמוקה יותר מאליוסת, ממתיחות פנים (...) היא נוגעת למיכלול הדימוי העצמי בתרבות המאוהבת בנעורים, ואינה מאוהבת בנשים כבני־אדם. אנו נבעתות בגיל חמישים, מפני שאיננו יודעות מה לכל הרוחות נהיה כשנחדל להיות צעירות וחמורות. כמו בכל שלב בחיינו, אין לנו דגמי חיקוי, עשרים וחמש שנים של פמיניזם, ריאקציה, ושוב פמיניזם, ועדיין אנחנו עומדות על סף

אריקה ג'ונג כפי שהצטלמה לכריכת הספר

ג'ונג: 'עשרים וחמש שנות פמיניזם, ריאקציה, ושוב פמיניזם, ועדיין אנחנו עומדות על סף תהום'

תהום. מה נהיה כעת, כשההורמונים שלנו הירפו מאיתנו".

אריקה ג'ונג רוצה לגלות את הלחש שמררים את הפחד מפני ההזדקנות, או שמבטל את ההרדמות או את הפחד. אבל הכעס מונע ממנה: "כעס אמצע החיים הוא כעס משתולל", היא אומרת. "בשנות העשרים שלנו, כשהצלחנו ואמהותינו עדיין לפנינו, יכולנו לדמות שמשהו יציל אותנו ממעמד האורחות סוג ב'. ההיטג, או הנישואין או האמהות. כעת אנו יודעות שדבר לא יצילנו, עלינו להציל את עצמנו".

אבל כדי להציל את עצמך אינך יכול להלחם כדיבור לטובת מטרה חברתית, צודקת ככל שתהיה. זה חלקו האחד של הבלבול שבו שרוי הספר. בהתחלת "חוג הסרטן" מצטט הנרי מילר את הסופר והוגה הדעות האמריקני אמרסון: "רומנים עתידים במשך הזמן לפנות את מקומם ליומנים או לאוטוביוגרפיות". וזה חלקו השני של הבלבול שבו שרוי הספר. כתיבת אוטוביוגרפיה, מתוך החלטה לתאר חיים כמירגם מייצג, אינה יכולה לעלות יפה. הספר מעניין, אינטליגנטי, גדוש ידע, ומעל לכל, קורא קריאה נכונה וכואבת את עולם הנשים העכשווי. אבל על הסופר, הרוצה לחשוף את האמת שלו, ללכת איתה עד כמה שהאומץ שלו, בינתו או מודעותו, מאפשרים לו מעבר לקונבנציה החברתית. עליו להניח לנו, הקוראים, להחליט אם אכן הוא מירגם מייצג, או שהאחיזה שלו בתפיסות קולקטיביות מחפה על חוסר יכולת להבין מדוע הוא נאחז בהן, ומה הן מסתירות מאחוריהן. אנחנו קוראים ביוגרפיה כדי לחוות עולם של יחיד, להזדהות עם חומר חי בלתי מסווג, איננו קוראים אוטוביוגרפיה לשם חיזוק טענה חברתית.

זה בעצם בלתי אפשרי להלחם במושג על־ידי השימוש בו. ברגע שג'ונג מרכזת את כוחה כדי להלחם במושג האשה בת החמישים, היא יוצרת אותו מחדש במשנה תוקף. וזה משמעה של השתעבדות לקולקטיב. השחרור ממנו יכול להיווצר רק על־ידי תחושה פנימית של שחרור מן המושג. איך יכולים לעשות את זה? בעזרת אותו מקור של אמת שאיננה קולקטיבית, שאדם עשוי למצוא בתוך עצמו. וחייב למצוא, אם הוא מתכוון להציע לנו מוצא.

אחת האפשרויות להשתחרר ממושג היא להעמיד אותו בתוך רצף הסטורי. אז אתה נוכח שהמאה הי"ז העמידה במרכז התרבות, כמושא להערצה, את העלם הצעיר. המאה ה־19 העריצה את הילד, והמאה העשרים את המתבגר. זה מכניס את הריון לפרופורציות אחרות.

אולי הבלבול האידאי הזה הוא הגורם לכך שהספר משולל כל מבנה אמנותי, ולמעשה אינו מעוצב. הוא מעין חומר לספר, יותר מאשר ספר כתוב. האמת, אומרת ג'ונג, היא הדבר שאני מחפשת. אבל האמת הספרותית אין כמוה כאמת העובדתית. היא יצירה חדשה של דבר שטרם היה. היצור החדש הזה נולד בחלקו על־ידי יצירת הירוכיה של עדיפויות, ובחלקו על־ידי נגיעה בדבר שקיים מעבר לחברתי. משהו שאינו ידוע אפילו לסופר עצמו, ומתגלה תוך כדי תהליך הכתיבה.

חבל. הנסיכה לא מצאה את הלחש, ולא הצליחה להעניק לנו הנשים את הקסם המשחרר מן הסטטיסטיקה, את הכישוף היכול ליצור בנו את האמונה, שמעבר לשוק הצרכני עדיין נמשכים החיים גם אל תוך שנות החמישים, ושבידינו יכול להיות הכוח והרצון לחיות באזור האפלולי, הפרוע, המסוכן הזה. ■

עסקים

עיתון כלכלי יומי

יום ה', כ' באב תשנ"ד, 28.7.94

מאיים בתביעה

ליאון קופלר, מנכ"ל סופרפארם, מפחד מגיל אונגר וממש רותח על כלל עמ' 2

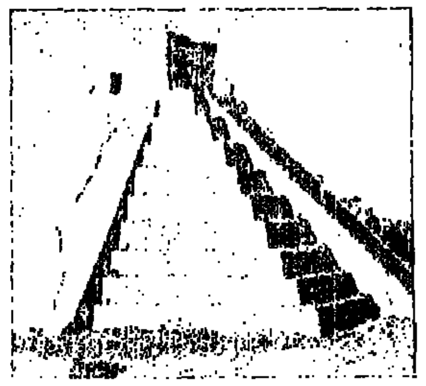

טיול למקסיקו

את הדרך לקרנבל בריו כדאי להתחיל דווקא בחוף הקריבי במקסיקו ● מדור תיירות עמ' 8

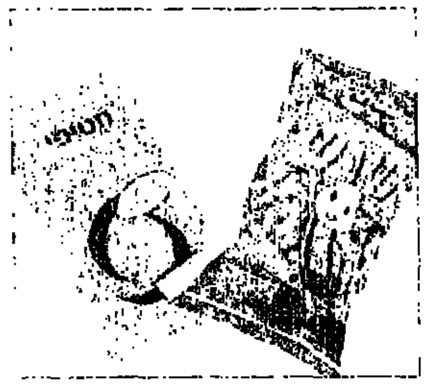

הסיבוב השני

עלית מנסה שוב להתחרות בבמבה הניצחי ● אחרי פינוקי מגיע תור שוש עמ' 2

אתמול בבורסה

יום המסחר אתמול בבורסה עמד בסימן פקיעת אופציות המעו"ף ליולי. בסיום המסחר ירד מדד המשתנים ב־0.36% לרמה של 179.26 נקודות המעו"ף ירד ב־0.35% לרמה של 180.41 נקודות. מניות הכרם רשמו עליות ממוצעות של 0.3% ומדד הכרם הגיע לרמה של 178.69 נקודות. מחזורי המסחר היו נמוכים והסתכמו ב־141 מיליון ש"ח. בלטו במחזורים מניות טבע וכור.

עולה יורד

דולר יציג	סל המטבעות
(-0.28%) 3.0510	(+0.04%) 3.3798
מדד משתנים	ניקיי
(-0.36%) 179.26	(-208) 20,137.2
ין יפני	מרק גרמני
$1 = 98.07	$1 = 1.5757
פרנק שוויצרי	ליש"ט
$1 = 1.3370	1 ליש"ט = $1.5317
בורסת לונדון	זהב
(-34.9) 3,082.3	$388.10 לאונקיה

העורך הכלכלי: גבי קסלר
עורך עסקים: משה פרל

תקציב 95': דמי הביטוח הלאומי יופחתו בחצי אחוז

הממשלה תכריע ביום ראשון על שורה של צעדים להפחתת נטל המס וצמצום הגרעון בתקציב ■ ההפחתה בדמי הביטוח הלאומי נועדה לפצות את ציבור השכירים על מס הבריאות החדש

מאת יוסי גרינשטיין

ב־3 השנים הבאות צפויות הפחתות מיסים ב־3.2 מיליארד ש"ח, שיעוגנו בחוק מיוחד ובשנה הבאה צפויה הפחתה של כחצי אחוז בדמי הביטוח הלאומי והפחתות במיסי קניה. כך עולה מהצעת התקציב של משרד האוצר לשנת 95'.

שר האוצר, אברהם שוחט, יגיש לממשלה ביום ראשון שורת הצעות להפחתת נטל המס והגרעון התקציבי. הממשלה תקיים דיון שני על התקציב לשנת 1995 ותקבל החלטות על היקף הגרעון, תוספת הוצאות ושיעור הפחתות המיסים.

מדובר בהפחתת מיסים נוספת של 800 מיליון ש"ח, מעבר להחלטות שכבר התקבלו - הפחתת 850 מיליון ש"ח במסגרת ביצוע שלב ב' של הרפורמה במס הכנסה והפחתת מס החברות ב־1% ל־37%. סך הפחתות המיסים יגיעו ב־1995 ל־1.7 מיליארד ש"ח. אולם מנגד יגדל נטל המס ב־1.2 מיליארד ש"ח כתוצאה ממס הבריאות החדש.

שוחט יבהיר לשרים, כי הפחתת המיסים נועדה למנוע עליית נטל המס ל־41%, כתוצאה מתוספת של 1.2 מיליארד ש"ח ממס הבריאות.

שוחט יציע לממשלה להפחית ב־95' מיסי קניה ב־200 מיליון ש"ח (על מוצרי חשמל וכלים) ותשלומים לביטוח הלאומי ב־620 מיליון ש"ח. המשמעות היא דמי הביטוח הלאומי יפחתו ב־0.9%, מחצית לעובד ומחצית למעסיק. העובד ישלם 4.9% (לעומת 5.35% כיום) והמעסיק ישלם 1.95% (לעומת 2.4% כיום).

הפחתת דמי הביטוח הלאומי נועדה לפצות את השכירים על מס הבריאות ועל השינויים בדמי הביטוח הלאומי שאושרו בכנסת. מדובר בהגדלת תקרת השכר ל־13.5 אלף ש"ח ובהכללת רכיבים נוספים בבסיס ההכנסה החייבת, כגון החזר הוצאות רכב וביגוד.

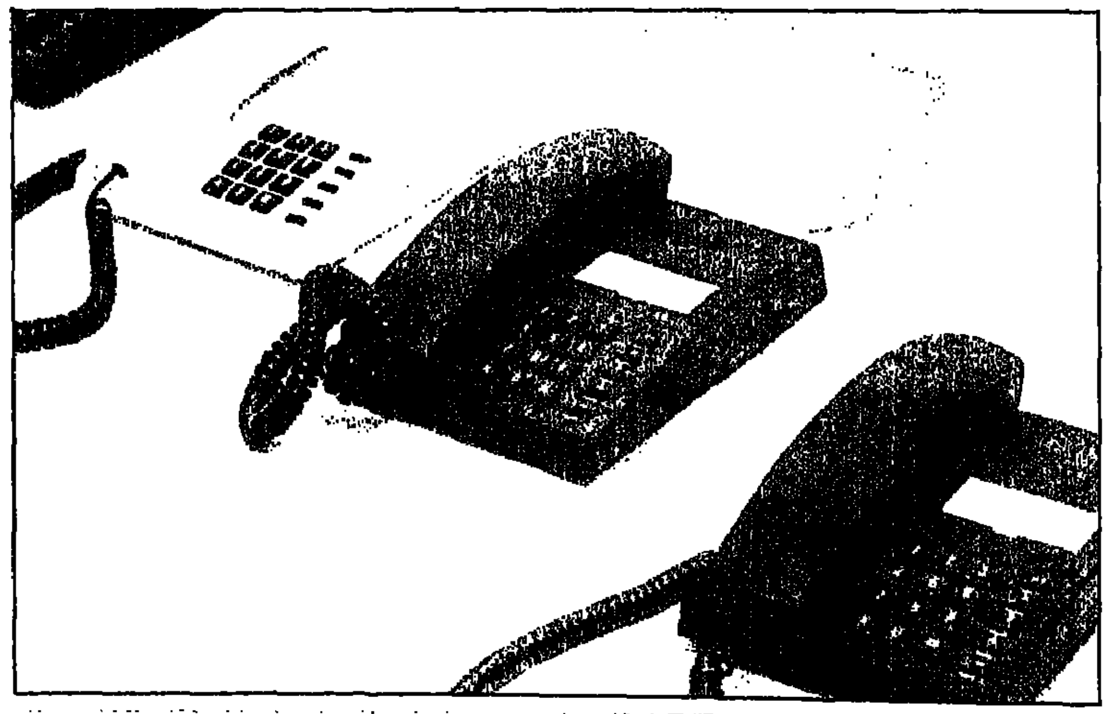

בזק מציגה: הטלפון החדש

זהו "אלמוג 2000", הראשון מתוך שלושה טלפונים בסיסיים חדשים שבזק תציע למנוייה החל מעוד חודשיים, במקום ה"זמיר" וה"עפרוני" שייצרו חברות תדיראן וטלרד. למכרז הבינלאומי של בזק לאספקת טלפונים הוגשו 31 דגמים של עשר חברות. לשלב הגמר עלו חמישה דגמים, ביניהם הדגם של סימנס, וכן דגמים של תדיראן, טלרד, ודגם ושל אסקום השוויצרית. המכשיר מתוצרת חברת סימנס, דורג במקום הראשון לאחר סדרה מקיפה של בדיקות הנדסיות ושיווקיות.

כתב: דוד גורדון

נכסי הציבור איבדו 22 מיליארד שקל במאי

זאת בעקבות המפולת בבורסה ■ שווי המניות בתיק הנכסים ירד ב־20% והגיע ל־95.8 מיליארד שקל

מאת יוסי גרינשטיין

שווי תיק נכסי הציבור ירד במאי ב־22 מיליארד שקל בעקבות המפולת בבורסה.

תיק הנכסים הכספיים של הציבור ירד בחודש מאי ב־22 מיליארד שקל והגיע ל־420.3 מיליארד שקל, לעומת 442.4 מיליארד שקל באפריל, ו־459.7 מיליארד שקל בינואר 1994. המדובר בסכום הכולל של הנכסים שבידי הציבור הרחב בארץ (למעט נכסי הממשלה, בנק ישראל והבנקים המסחריים).

השחיקה החדה בשווי תיק הנכסים בחודש מאי נובעת מהמפולת בבורסה - שווי המניות בתיק הנכסים ירד ב־23 מיליארד שקל (כ־20%) והגיע ל־95.8 מיליארד שקל, לעומת 119 מיליארד באפריל ו־143.7 מיליארד בינואר.

במאי נרשם שינוי דרמטי בהרכב תיק הנכסים של הציבור - משקל המניות ירד ל־22.8%, לעומת 26.9% באפריל ו־31.3% בינואר. משקל צמודי המדד עלה ל־50.3%, ומשקל צמודי המט"ח עלה ל־13.7% משווי התיק (לעומת 12.8% בינואר). החלק הלא צמוד בתיק הנכסים עלה ל־13.2%.

גם רכיבים נוספים בתיק הושפעו מהמפולת בבורסה - בקופות הגמל נרשמה במאי צבירה שלילית של 1.6 מיליארד שקל. יתרת המניות (המוחזקת ישירות בידי הציבור) ירדה ב־21 מיליארד שקל והסתכמה ב־85.9 מיליארד שקל. גם בקרנות הפנסיה נרשמה שחיקה של 400 מיליון שקל. ומנגד - יתרת תוכניות החסכון הצמודות דווקא עלתה ב־500 מיליון שקל והגיעה בסוף מאי ל־46 מיליארד שקל.

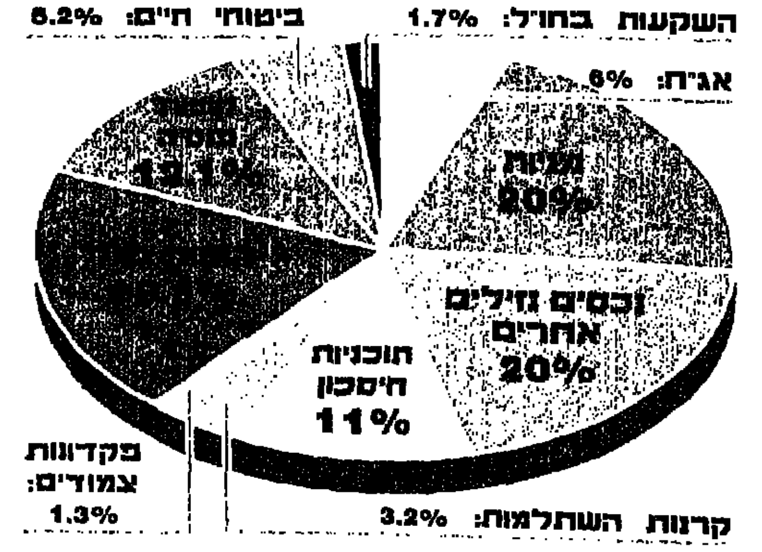

בלעדי ללקוחות ישראכרט
כל יום דיל חדש
$199
טיסה לפריז הלוך ושוב. יציאה ב־31.7
$295
טיסה ללונדון או פריז הלוך ושוב
לפריז יציאות ב־3.8.95, 16.8.95; ללונדון יציאות ב־1.8.95, 2.8.95, 4.8.95, 3.8.95
● מספר המקומות מוגבל ● המחירים למשלמים בישראכרט בלבד, בתוספת 50 כוכבים לאדם ● המחירים אינם כוללים מסי נמל, דמי רישום ושילוב יעדים. במקרה של ביטול, יחולו דמי ביטול מלאים ● טיסות שכר הלוך ושוב ● חזרות החל מה- 16.8.95.
צפו בערוץ 2 בימים א,ג,ד, ומוצאי שבת 16:00-17:00, 17:30-18:00, 19:00-20:00 ותתפסו את הדילים היומיים של ישראכרט וסופר צ'רטר.
ההזמנות אצל כל סוכני הנסיעות בארץ.
טלחו"ל לדיל היומי: 03-5252999.
סופר צ'רטר
הכי טוב ישראכרט

משה פרל

יומן עסקים

השיטה עובדת

בעידן של כותרות אפוקליפטיות על ריבית עולה, בורסה מתרסקת, והזרמות לקופות מרושושות, אין דבר משובב יותר מעיון מדוקדק בריטואל העלאת המחירים.

מידי שנה, לפני פרוץ החגים, מתחילים האינטרסנטים לטפטף לעיתונות ידיעות על מחסור במצרכים ומחירים שאו־טו־טו עולים.

במילים אחרות, הם גוערים בנו: רוצו לבצע את קניות החג ויפה שעה אחת קודם. והסגנון – שפתיים יישקו. התפרצות של ממש של יצירתיות, דמיון וחזון להתברך בו.

יבואני הבשר, למשל, רומזים היום על עליה אפשרית במחירי הבשר הקפוא. הם תובעים ייקור ומתפתלים בהסבר לפיו הקאובויס' של אורוגוואי וברזיל נמנעו משחיטת בקר כדי לשמור על התפתחות העדר.

ואם אתה תוהה מה זה בדיוק עדר מפותח, חכה למגדלי הדבורים. אלה יצאו לפני ימים אחדים בבשורה לפיה הם צופים מחסור בדבש בחגים. כן, בדיוק בראש השנה יחסר לנו דבש. והסיבה? "הדבורים לא הספיקו להוציא את הדבש מהפרחים בזמן, בגלל הפריחה המוקדמת שהיתה השנה, דבר שהוריד את כמויות דבש הדבורים לחצי". חוצפה שכזאת.

לכוורנים התברר גם – בדיוק עכשיו – שבתקופת רדיית הדבש הדבורים היו חולות, ואל תגידו שזה מזכיר לכם את "אכלו לי, שתו לי מקורס קצינים".

בקיצור, אם לא תקנו עכשיו דגים אין לכם סיכוי למצוא בחגים אפילו קרפיון אחד לרפואה. ככל הנראה יימצא איזה זיהום עונתי בבריכות הדגים, או לפחות פריחה קשה בזימי הנקבות. ותשכחו מהגפילטע פיש.

מקורות יודעי דבר מוסרים גם שהרימונים עומדים בפני תקפה של תולעים משחיתות ותפוחים ממילא יהיו רק מייבוא.

ואם יש משהו יותר מרהים מהידיעות הנ"ל, הרי זה האופן שבו הן עובדות. התורים, ההסתערות, העליהום על רשתות שיווק המזון כאילו הכל נגמר. השיטה עובדת.

חטיף חדש של חברת עלית ינסה להתחרות שוב בבמבה של אסם

בשבוע הבא מוציאה עלית לשוק את החטיף שוש ■ הנסיון הקודם של החברה שנערך לפני שנה וחצי עם פינוקי נכשל ■ מחיר החטיף החדש יהיה זהה למחיר הבמבה וינסה לנגוס בחלקה בשוק

מאת הדס מנור

חברת עלית מנסה שוב להתחרות בבמבה, חטיף הדגל לילדים של חברת אסם.

בשבוע הבא תצא עלית לשוק עם חטיף על בסיס תירס בטעם בוטנים, העשוי בתהליך ניפוח ומזכיר את הבמבה.

שם המותג של החטיף יהיה שוש, בשימוש בדמות שוש מסדרת הטלוויזיה הלימודית לילדים, 'חיות וחיוכים'.

מחיר השוש יהיה זהה למחיר הבמבה של אסם, והוא מהווה נסיון לשפר את התחרות באסם, לאחר שהחטיף הקודם שהוציאה עלית לשוק כמוצר דומה לבמבה, פינוקי, לא הצליח לתפוס פלח שוק משמעותי.

לפני כשנה וחצי יצאה עלית לשוק לראשונה בתחרות חזיתית במוצר הדגל לילדים של אסם, הבמבה, הקיים למעלה מ־20 שנה. המוצר הקודם, שנקרא פינוקי, לא זכה להצלחה רבה בחדירתו לשוק. המוצר החדש, שוש, עבר משך חודשים ארוכים מבחני טעימה של ילדים והתאמות לטעם המועדף עליהם כשחלק ממבחני הטעימה כללו גם אימהות.

הכוונה היא לצאת עם מוצר משופר, מלווה במסע פרסום ושיווק אגרסיבי, בנסיון להחדירו בהצלחה ולהשיג אחיזה בפלח משמעותי ממכירות חטיף תירס מנופח לילדים. חטיף הבמבה, העשוי בתהליך ניפוח, הוא החטיף הנמכר ביותר לילדים בשוק הישראלי, בין היתר בשל דימויו הבריאותי והיותו מועשר בוויטמינים.

לפי ההערכות תופסת אסם כמכירות הבמבה כ־80%, כולל נוסף שהיווה את הרחבתו, גם בית החיות עם במבה בצורת חיות. יצר אסם פועלת תמ"י עם פיצ נהמד.

פינוקי של עלית לא הצליח להקטין את מכירות החברה שנגד לו עד כניסתו לשוק.

שוש ימכר באריזה מתכתית אטומה, הניתנת לפתיחה וסגירה חוזרת, במחיר של שקל לאריזה בת 20 גרם, ו־2.80 שקלים לאריזה בת גרם שלצורך החדרתה תשווק עם בובת אצבע מפלסטיק.

לפני זמן קצר החלה חברה ישראלית קטנה לייצור מזון, טופז, לייצר חטיף מתחרה לבמבה של אסם, תחת השם במבי, שכרגע מתיים משווק רק ליצוא.

טופז, יצרנית מוצרי מזון, החלה בייצור שוקולד למריחה, השקיעה לצורך ייצור הבמבי כמיליון דולר במפעל מאושר בשדרות, שם ייוצר החטיף. הבמבי מתוכנן לצאת למדפי החנויות בארץ לקראת החגים, במחיר נמוך מהבמבה של אסם, בנסיון להתחרות בו.

במבה ושוש. נלחמים על פה הילדים

סופרפארם: אם ימונה גיל אונגר למנכ"ל רשת כלל פארם נלך לבית משפט

מאת הדס מנור

רשת סופרפארם, והמנכ"ל והבעלים ליאון קופלר, מאיימת על כלל בתביעה משפטית, אם תמנה את גיל אונגר, לשעבר מנהל השיווק של סופרפארם, למנכ"ל רשת הדרגסטורים כלל פארם.

אונגר פרש לפני כשנה וחצי מסופרפארם, ומאז כיהן כמנהל השיווק של טמפו. בתקופה האחרונה הוא מנהל מגעים עם כלל סחר, המתכוונת למנותו למנכ"ל רשת כלל פארם. אונגר, מנהל השיווק הפורש של טמפו תעשיות בירה, נחשב אחד מאנשי השיווק הבולטים בחברות המסחריות במשק, ובעל נסיון רב ברשתות דרגסטורים אותו רכש כשהיה מנהל השיווק של הרשת המובילה בענף, סופרפארם. בזמנו אף נחשב אחר ממקורביו של קופלר.

חברת כלל סחר מסוכסכת עם המנכ"ל הנוכחי של כלל פארם, הרוקח זאב גורה, שגם הוא בעלים בחברה, והוא מנהל נגרה בימים אלה תביעה משפטית, בעקבותיה פרש מנכ"ל כלל סחר, אליהו בן עמרם, מדירקטוריון כלל פארם. עפ"י חווה ההתקשרות של כלל סחר למנות מנכ"ל לאחר ה־1 בדצמבר 94'. הסכסוך בין גורה וכלל התעורר בעקבות חילוקי דעות ניהוליים והפסדי הרשת.

אונגר לא חתום על הסכם ציון עם סופרפארם, אולם זו טוענת, כי הוא יודע סודות מקצועיים של החברה, ולכן ייתבע אם יעבור לחברה מתחרים. גורם מקורב מסר כי אונגר לא ילקח עמו מהחברה רשימת לקוחות או כל מידע סודי אחר, וכי פניית סופרפארם נועדה להרתיע את כלל ממינויו.

אונגר מסר בתגובה כי פנייתה של סופרפארם טרם הגיעה אליו. "כשתגיע, נדע להתמודד עם זה", אמר. לדבריו, הוא אינו יודע מה מוגדר בידי סופרפארם כסוד מקצועי. "אולי הידע איך להיות דר מרף ברשת דרגסטורים הוא פרי". אליהו בן עמרם, מנכ"ל כלל סחר, אמר בתגובה כי המו"מ עם אונגר טרם הסתיים והוא עדיין לא מונה מנכ"ל. אולם בהתיחס לאיום סופרפארם בתביעה אמר כי "על פניו איני רואה כל עילה לתביעה כזו".

שר השיכון הורה על הכנות לסלילת כביש בין אילת לעקבה

מאת עופר פטרסבורג

שר הבינוי והשיכון בנימין בן־אליעזר הורה אתמול למע"צ להיות ערוכים לביצוע מידי של כביש הגבול שיחבר בין אילת לעקבה. מדובר ב־1.2 ק"מ, בהשקעה של כמליון דולר, שיחברו בין מסוף הגבול המתוכנן באילת לכביש הערבה. לפי התוכניות יסללו הירדנים מצידם כביש בן קילומטר וחצי שיחבר בין המסוף בעקבה ובין כביש הערבה שלהם המחבר את העיר לרבת עמון.

תוכנית נקודתית כבר יש, ולאחר סיכום סופי עם הירדנים תצא לפועל תוכנית מפורטת לסלילה, שתוכל להסתיים בתוך כשבועיים. מדובר בכביש בן שני נתיבים בלבד, שיעבור בשטח הגבול, מזרחית לשדה התעופה העירוני, שייועד בשלב הראשון רק לכלי רכב פרטיים ואוטובוסים, ויתאים בהיקף לכך לעילות תיירותית. בשלב מאוחר יותר יורשו לנוע בו גם משאיות מובילות מטען, שינועו בין הנמלים.

כביש זה ישמש גם ככביש חוצה של כה־אילת־טאבה. בין אילת לטאבה לא מתוכנן כל כביש, עקב המבנה הטופוגרפי הקיים. אולם בתוכנית כביש היקפי עוקף אילת, שיסלל בשלב מאוחר יותר, ויוביל ממסוף הגבול של עקבה־אילת למסוף מצרי־ישראלי בעין נטפים.

די.סי.אל. טכנולוגיות בע"מ
("החברה")

מודעה מתקנת למודעה מתאריך 15 ביוני 1994 בדבר החלטת דירקטוריון החברה להקצאת כתבי אופציה (סדרה 2) לעובדים, המתבצעת על־פי תקנות ניירות ערך (הקצאת ניירות ערך בחברה רשומה שהוצעו שלא לציבור), התשנ"ב־1992 ("התקנות").

1. **מבוא**

ביום 9 ביוני 1994, החליט דירקטוריון החברה, כי החברה תקצה 100,000 כתבי אופציה (סדרה 2) ("כתבי האופציה") לרפאל, רבינוביץ, מתולל ושות', חברה לנאמנות בע"מ ("הנאמן"), על־מנת שישמשו למתן כתבי אופציה לעובדי החברה ו/או חברות חבת שלה, שאינם בעלי ענין בחברה, כפי שיחליט דירקטוריון החברה מפעם לפעם. כתבי האופציה ניתנים למימוש למניות רגילות בנות 1 ש"ח ע"נ כ"א כמפורט להלן. דו"ח מיידי על ההחלטה הנ"ל נשלח ביום 15 ביוני 1994.

2. **הניצעים**

כתבי האופציה יוקצו לנאמן על־מנת שישמשו למתן כתבי האופציה לעובדי החברה ו/או חברות חבת שלה, כפי שיחליט דירקטוריון החברה מפעם לפעם. הקצאת כתבי האופציה תעשה אך ורק עבור ניצעים שבמועד ההקצאה הם עובדי החברה. הקריטריונים שעל־פיהם יוקצו כתבי האופציה לעובדים יהיו תרומתו של העובד לחברה, מעמדו ויכולתו המקצועית. כתבי האופציה אינם מיועדים לעובדים שהם בעלי ענין בחברה או לכאלה שיהפכו לבעלי ענין בעקבות הקצאת כתבי אופציה.

מספר העובדים שיוצעו להם כתבי אופציה במסגרת תכנית זו, ובמסגרת כל תכנית אופציות נוספת בשנים 1994־1995, לא יעלה על 35.

3. **ניירות הערך המוצעים והתמורה בגינם**

3.1 כתבי האופציה ניתנים למימוש למניות רגילות בנות 1 ש"ח ע"נ כל אחת, במחיר מימוש שיקבע על־ידי דירקטוריון החברה לגבי כל עובד בעת מתן כתבי האופציה לאותו עובד, ובלבד שמחיר המימוש לא יפחת משווית המאזני של מניה על־פי הדו"חות הכספיים האחרונים של החברה (שנתיים או ביניים), שפורסמו עובר לקבלת ההחלטה על מתן כתבי האופציה לאותו עובד, בצירוף הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן, בין המדד בגין החודש האחרון של התקופה שלגביה נעשו הדו"חות הכספיים האמורים למדד הידוע ביום המימוש על־ידי אותו עובד. עם החלטת הדירקטוריון להקצות לעובד כתבי אופציה, יודיע הנאמן לעובד הניצע על הקצאת כתבי האופציה, מספרם והמחיר שנקבע למימושם.

3.2 עובדים שיוקצו להם כתבי אופציה (להלן: "ניצעים"), יהיו זכאים לקבל את מחצית כתבי האופציה המיועדים להם ולממשם רק אם ימשיכו להיות מועסקים בחברה או בחברת חבת במשך תקופת מינימום של שנה אחת מהיום שבו הוחלט להעביר להם כתבי אופציה. זכאותם של הניצעים ליתרת כתבי האופציה שיועדו להם מותנית בכך שימשיכו להיות מועסקים בחברה במשך שנה נוספת לאחר תום השנה האחת האמורה.

3.3 כתבי האופציה יוקצו לנאמן אשר יעבירם לעובדי החברה, כאמור, בדרך של רישום כתבי האופציה בספריו על שם הניצעים. מימוש כתבי האופציה יתבצע רק לאחר קיום תנאי הזכאות על־ידי הניצעים.

4. **נימוקי הדירקטוריון בעד עדיפות התצעה הפרטית על פני הצעה לציבור**

4.1 הקצאת כתבי האופציה לניצעים נעשית על־מנת לתמריצם לתרום לפיתוח עסקי החברה ולקידומם, בכך שגובה התגמול לו הם יזכו קשור באופן ישיר להישגי החברה ולתוצאות פעילותה.

4.2 אופן הקצאת האופציות ומימושן יש בו כדי להניע את הניצעים להוסיף ולהיות קשורים עם החברה במשך תקופה של שנתיים לפחות.

5. **הדירקטורים שהשתתפו בקבלת ההחלטה האמורה**

בישיבת דירקטוריון החברה השתתפו עמיחי בן־דוד, שמעון לסר, אורי מלמד, יעקב ארטל (דמ"צ) ואברהם מרון (דמ"צ) וההחלטה התקבלה פה אחד.

6. **אישורים**

6.1 הקצאת כתבי האופציה כפופה לקבלת כל האישורים הדרושים על־פי כל דין, ובכלל זה אישור הבורסה לניירות ערך בת"א בע"מ לרישומן של המניות שיוקצו למסחר.

6.2 הקצאת כתבי האופציה לנאמן תתבצע ביום 31 ביולי 1994 (או מיד לאחר מכן לכשיתאפשר הדבר), בכפוף לקבלת האישורים האמורים; אם לא יינתנו האישורים כאמור עד לאותו תאריך תידחה ההקצאה עד לקבלת האישורים.

די.סי.אל. טכנולוגיות בע"מ

נמשך הגידול בפעילות: המדד המשולב עלה ביוני בחצי אחוז

המדד המשולב עלה ברבע השני של השנה ב־0.9% בלבד, לעומת עליה של 3.8% ברבע הראשון

מאת יוסי גרינשטיין

נמשך הגידול בפעילות המשק, תוך האטה ביצור התעשייתי ובייבוא נכסי השקעה.

המדד המשולב לבחינת מצב המשק עלה בחודש יוני ב־0.5%, לאחר עליה של 0.1% בחודש מאי. בסיכום כולל נרשמה עליה של 4.7% במחצית הראשונה של 1994, אולם המדד המשולב עלה ברבע השני של השנה ב־0.9% בלבד, לעומת עליה גדולה בהרבה של 3.8% ברבע הראשון.

המדד המשולב, המחושב במחלקת המחקר של בנק ישראל, עלה בשנתיים האחרונות בשיעור של 6.4 אחוז לשנה.

מבנק ישראל נמסר כי התפתחות המדד המשולב ברבע השני משקפת את המשך הגידול בפעילות המשקית, לאחר ההתרחבות הניכרת ברבע הראשון.

מדד המסחר הקמעוני עלה ביוני ב־1.2% והשלים עליה של 12.5% במחצית הראשונה.

ירידה במדד היבוא

אולם, בחודש שעבר נרשמה ירידה ביבוא נכסי השקעה ותמרי גלם – מדד היבוא ירד ביוני ב־6.4%, לאחר עליה של 5.2% ברבע הראשון. במחצית הראשונה של 1994 עלה מדד היבוא בשיעור של 10.3%.

בענף התעשיה נרשמה האטה – מדד היצור התעשייתי, המפורסם באיחור של חודש, ירד בחודש מאי ב־1.1%, זאת לאחר עליה של 2.3% בחודש אפריל.

בתוך חצי שנה עלה מדד היצור התעשייתי בכ־1.5% בלבד.

מספר משרות השכירים במגזר העסקי עלה בחודש מאי ב־0.6% והגיע ל־1.28 מיליון שכירים.

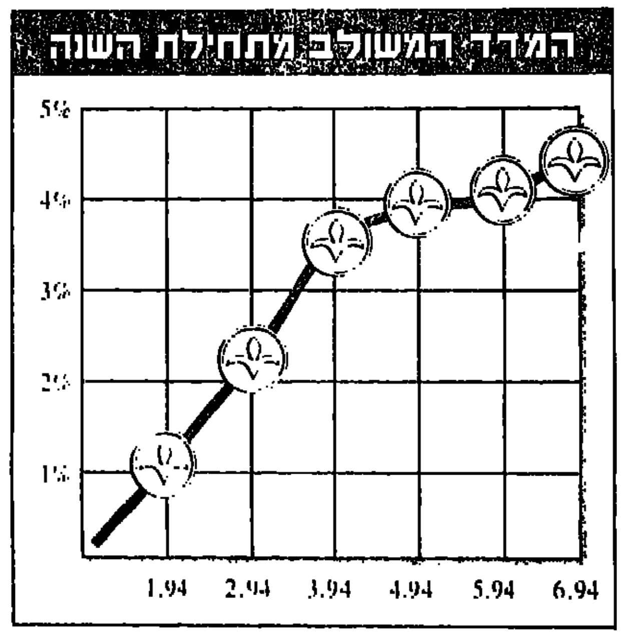

הערכה עדכנית של נכסי חברת שיכון ופיתוח: 850 מיליון שקלים

מאת עופר פטרסבורג

לחברת שיכון ופיתוח נכסים בשווי של 850 מיליון שקל, כך עולה מהערכה עדכנית של נכסי החברה לקראת מכירתו של גרעין השליטה.

ההערכה אינה מתייחסת לרכישות הקרקע שביצעה החברה מאז פרסום התשקיף האחרון. שו"פ כרגע מוערכת היום בשוק בכ־327 מיליון דולר.

בשבועות האחרונים מבצעים השמאים אהוד חמאירי ובן ציון גולדשטיין הערכה מחודשת של כל נכסי שו"פ, הכוללים אלפי דונמים ברחבי הארץ.

הנכסים הוערכו במארס השנה בכ־750 מיליון שקל.

העליה הניכרת בשווי הנכסים נובעת מעליית מחירי הקרקעות מאז השיערוך האחרון, וכן מן העובדה שקרקעות רבות שהופשרו במהלך השנה האחרונה הפכו זמינות וערכן עלה באופן משמעותי.

כמו כן, בוצעו מאז השיערוך האחרון עיסקות גדולות, בהן זכיה במכרז מודיעין, עיסקה גדולה בשוהם ורכישת 300 דונם באשקלון מקבוצת בנק הפועלים, בהיקף של 30 מיליון דולר.

בין הנכסים הבולטים של שו"פ: 50 דונם לפני הפשרה באזורי חן בתל אביב, שערכם עלה מ־28 מיליון דולר לכ־33 מיליון דולר, ו־100 דונם בקרית אונו, שהוערכו ב־16 מיליון דולר ומוערכים היום ב־21 מיליון דולר. כמו כן בידי החברה מאות דונמים בחיפה.

מכירת שו"פ תנוהל על ידי צוות מכירה שיורכב מאנשי הוועדה למכירת חברות ממשלתיות של האוצר, אגף החשב הכללי והמחלקה המשפטית של האוצר. החברות המעוניינות ברכישת גרעין השליטה בשיכון ופיתוח יהיו חייבות להוכיח רכישת מניות בשווי של 150 מיליון דולר לפחות.

תקרת הריבית בשוק האפור: 36.9% — עליה של חצי אחוז

עליה של 0.5% חלה בריבית המירבית הנגבת על אשראי הניתן בשוק האפור, והיא עומדת כעת על 36.9%, בעקבות התייקרות הריבית הבנקאית על אשראי לא צמוד.

תקרת הריבית בשוק האפור עלתה בכ־3% בתוך חצי שנה, במקביל לייקור הריבית הבנקאית הרגילה.

החוק המסדיר את מתן האשראי בשוק האפור קובע כי העלות המירבית בו תהיה גבוהה פי 2.25 מהעלות הכוללת הממוצעת לאשראי לא צמוד שנותנים הבנקים לציבור.

לצורך זה נקבע בחוק כי בנק ישראל יפרסם מדי חודש נתון זה. אתמול הודיע בנק ישראל כי עלות האשראי הבנקאי הלא צמוד הגיעה בחודש מאי ל־16.4%, לעומת 16.19% באפריל. שיעור זה פורסם לצורך קביעת תקרת הריבית בהלוואות בשוק האפור.

יוסי גרינשטיין

250 מיליון שקל פיצוי למגדלי הירקות בשל הסחר עם האוטונומיה

מגדלי הירקות יקבלו פיצוי של 250 מיליון שקל בשל הפתיחה ההדרגתית של הגבול לסחר חפשי בתוצרת חקלאית בין ישראל לאוטונומיה. על פי ההערכה תביא פתיחת הגבול לירידת מחירי הירקות, והפיצוי יאפשר לחקלאים להתמודד עם התחרות הצפויה.

כפי שסוכם בין משרדי החקלאות והאוצר לבין אירגוני המגדלים, יקבלו את הפיצויים מגדלי העגבניות, המלפפונים, החצילים, הקישואים והבטטות.

הפיצוי ינתן למשך ארבע שנים, החל בחודש הבא. חישוב הפיצוי ייעשה על פי היקף היצור בשנים האחרונות, והפיצוי ינתן גם לחקלאים שיחליטו לפרוש מן היצור.

מגדלי התירס והעגבניות לתעשיה יקבלו תמיכה מיוחדת של עד 5 מיליון שקל במשך שנתיים.

עוד סוכם, כי החל מתחילת השנה הבאה יבוטלו מיכסות הגידול לגזר ובצל, ומיכסות תפוחי האדמה יבוטלו באופן הדרגתי. בכך תושלם פתיחת המיכסות בכל ענפי הירקות.

על פי דרישת שר החקלאות, יפוצו החקלאים בעלי המיכסות בהיקף של 1,700 שקל לדונם. בסעיף זה ייסתכם הפיצוי ב־100 מיליון שקל.

במגמה לסייע לחקלאים לשלב בעבודתם טכנולוגיות מתקדמות, סוכם ששיעור המענק למיכון חקלאי בהממות יועלה מרמה של 20% ל־40%.

שר החקלאות יעקב צור, אמר כי ההסכם שנחתם ייאפשר לחקלאים להתמודד עם התנאים החדשים תוך עידוד המעבר לגידולים מתוחכמים, המיועדים ליצוא.

צור ציין, כי במסגרת ההסכם תפצה המדינה לראשונה על ביטול מיכסה, כעוד שעד כה בוטלו המיכסות בענפים שונים באופן חד צדדי ובלי הגנה על החקלאים.

דליה מזורי

משרד שמאים אפרים מוהר

עיין ושמור לשעת הצורך

שמאות רכב כללית

- ☐ הערכת הנזק הישיר עקב תאונה
- ☐ קביעת אחוזי ירידת הערך לאחר תאונה
- ☐ אומדן מחיר מכוניות פרטיות מסחריות משאיות מוניות כולל רכב חריג וישן
- ☐ קביעת סכום ירידת הערך עקב פגמים וליקויים
- ☐ הערכת שווית של מכונית בהתאם לנתוניה ומצבה

- מידע כללי ומקצועי ללא משוא פנים
- תחשיבי עלויות רכישה ואחזקת רכב
- תחשיבי עלויות רכישה ואחזקת רכב נכים וזכאים לפטור ממסים
- מתן עדות כעד מומחה בבתי משפט

שמאי רכב ומעריך נזקים (תעודה מס. 154) מתמחה בירידת ערך מכוניות לאחר תאונה, עלות אחזקת רכב וכדאיות החלפתו.

אפרים מוהר הראשון בארץ שהנהיג מחירון לרכב

רח' חרוץ 2 תל אביב, טלפונים: 6376335, 03-6390177

בנק הספנות לישראל בע"מ

הודעה ללקוחותינו

החל מיום ה־31.07.94 יחולו שינויים בשיעורי ריבית החובה כמפורט להלן:

פרוט מרכיבי הריבית	שיעור השינוי	שיעור הריבית החדש: תעריפית	מתואמת
1. ריבית בסיסית	+0.5%	14.5%	
2. תוספת סיכון מירבית	–	4.5%	
3. שיעור הריבית המירבית על אשראי מאושר		19%	20.40%
4. ריבית חריגה מירבית	–	4.5%	
5. שיעור הריבית המירבית על אשראי חריג		23.5%	25.65%
6. שיעור עמלת הקצאת אשראי:	–	2.0%	
7. דמי ניהול קבועים לרבעון: 90 ש"ח			

הודעה זו מתפרסמת במקום משלוח הודעות ללקוחות

נצבא חברה להתנחלות בע"מ

הודעה על אסיפה כללית רגילה

1. ניתנת בזאת הודעה לבעלי המניות כי האסיפה הכללית הרגילה של החברה תתכנס **ביום ראשון 7.8.94 בשעה 15:30**, בחדר ישיבות הנהלה בקומה השישית **בבית אגד, דרך פתח תקוה 142, תל־אביב.**
2. **סדר היום:**
אישור הדו"חות הכספיים 1992-1993
3. **הערות:**
א. אם בשעה היעודה לכינוסה של האסיפה היעודה לא יהיה מניין חוקי, תדחה האסיפה לשבעה ימים ותתכנס באותו מקום ובאותה השעה ותהיה חוקית בכל מספר המשתתפים - שלא יפחת משניים
ב. חבר הרוצה להצביע באמצעות בא־כוח יוכל לעשות כך בתנאי שימנה ביפוי כח כדין
ג. טפסי יפוי כח ניתן לקבל במשרדי החברה, ברחי המסגר 38 בתל אביב
ד. כתבי יפוי־כח יש להפקיד במזכירות החברה, במשרדה ברח' המסגר 38, תל־אביב לא יאוחר מ־48 שעות לפני מועד כינוס האסיפה

ה ה נ ה ל ה

מועצת הכבלים בוחנת אפשרות להקמת ערוץ בערבית

מועצת הכבלים תחל לדון בחודש הקרוב באפשרות להוציא מכרז לערוץ שידור בערבית במסגרת ערוצי הכבלים. בערוץ זה אמורות להיות משודרות פרסומות. זאת על פי המלצות וועדת שכטר שמינתה שולמית אלוני, שרת התקשורת, ושהובאו במסגרת תצהירה של השרה לבית המשפט העליון במסגרת הדיון בבג"צ בנושא התרת הפרסומת בכבלים.

מיכל רפאלי־כדורי, יו"ר מועצת הכבלים, כבר זימנה אליה נציגים של גורמים עיסקיים במגזר הערבי, ונציגים של אגודת התקשורת הערבית, על מנת לדון עימם על האפשרות להקמת הערוץ. גורמים עיסקיים מהמגזר הערבי כבר הביעו עניין בהקמת ערוץ כזה, שיוכל להגדיל את אחוז חדירת הכבלים במגזר הערבי, ולפתח את אפשרויות הפרסום שם" אמרה רפאלי־כדורי.

רינת קליין

חריש ימליץ להקים קרן הון סיכון למימון הפקת סרטי קולנוע בארץ

שר התמ"ס, מיכה חריש, הודיע אתמול כי ימליץ בפני ראש הממשלה להקים קרן הון סיכון למימון הפקות קולנוע בישראל, בהיקף של 50 מיליון דולר. בכך אימץ השר חריש את מסקנות ועדה שבחנה דרכים לקידום תעשיית הקולנוע בישראל.

על פי התיכנון, תתחיל הקרן לפעול בתחילת שנת 1995, והיא תורכב מהשקעה של 25 מיליון דולר של ממשלת ישראל ו־25 מיליון דולר של משקיעים זרים.

הוועדה המליצה גם לפשט את ההליכים במס ההכנסה כדי שהמפיקים יוכלו לנצל את הטבות המס הניתנות להם.

כמו כן הודיע חריש כי משרדו יגדיל את השתתפותו בקרן המשותפת עם משרד החינוך לעידוד היצירה המקומית.

המלצה נוספת מתייחסת לביטוח סיכוני מלחמה. השר חריש הודיע שכל קואופרודוקציה בינלאומית תבוטח מעתה באמצעות חברת הביטוח הממשלתית ענבל או באמצעות החברה לסיכוני סחר חוץ.

השר חריש גילה כי בשנים האחרונות הפסידה ישראל עשרות מליוני דולרים כהשקעות בקואופרודוקציות "שכמעט וצולמו בישראל ולבסוף עברו לארצות אחרות".

יהודה גולן

בית המשפט הורה להסיר את שלטי הפרסומת של חברת אדי

הקמפיין שלה לאזעקות קליפורד ניצל, לדברי השופט, את הקמפיין המוקדם למערכות האזעקה דראגון

שלט הפירסום של חברת אדי. "התנהגות פסולה שתכליתה לנצל את המסע הפרסומי של המתחרה"

מאת מיכל גרשון

בפסק דין תקדימי הורה אתמול השופט, איתמר פלפל, סגן נשיא בית המשפט המחוזי להסיר את שלטי הפרסומת של חברת אדי המשווקת את מערכות אזעקת רכב מתוצרת חברת קליפורד בהן נעשה שימוש במילים "אזעקת אמת".

לפני שבוע החל מסע פרסום של המתחרה חברת אפריל טקליין המשווקת את מערכות האזעקה דראגון באמצעות משרד הפרסום צייטמריו. מסע הפרסום החל עם הטיזר "בקרוב תהיה אזעקת אמת".

חמישה ימים לאחר מכן, ביום שני השבוע, הופיע שלט חוצות של חברת אדי המתחרה ובו נאמר "כשהרכב בסכנה יש רק אזעקת אמת אחת, קליפורד 95", מודעות אלו עוצבו על ידי משרד הפרסום הרצוג טרייסטר ירון.

יהודה אליאם, מנכ"ל חברת אפריל טקליין פנה באמצעות עו"ד רם שמגר, ממשרד דובי וויסגלס אל השופט אליהו ויגודר בבקשה להוציא צו מניעה שיעכב את המשך מסע הפרסום בטענה של ניצול קמפיין פרסומי של חברה אחת לטובת חברה אחרת.

בדיון שהתקיים ביום שלישי בפני השופט, איתמר פלפל, טענו אנשי משרד הרצוג טרייסטר ירון כי "קליפורד אזעקת אמת" היא הסיסמא המובילה את חברת קליפורד לאזעקות רכב מזה שנתיים, ועוד טענו כי החברה הוציאה בעבר פרסומים בהם סיסמא זו מופיעה.

עו"ד שמגר הביא בפני השופט פלפל מכתב של אילון זרמון, הפרסומאי הקודם של קליפורד, ובו נאמר ש"אפס אזעקות שווא" היתה הסיסמא שהובילה לפני שנתיים וחצי את מוצרי קליפורד.

השופט השתכנע כי זוהי "אמתלת שווא משום שמילים אלה מעולם לא הוצגו ולא הובלטו בפרסומיה של המשיבה כסיסמא פרסומית. שוכנעתי כי המשיבה לא ראתה מעולם את צירוף המילים הנ"ל כסיסמא פרסומית שלה".

עוד אמר השופט בהחלטתו כי: "בהצגת שלטי הפרסומת כאשר המילים אזעקת אמת ושלושה סימני קריאה יש משום התנהגות פסולה שתכליתה לנצל את המסע הפרסומי של המבקשת לטובת עצמה על חשבון הוצאותיה של המבקשת. מן הדין להיעתר ולצוות להימנע משמוש במילים אזעקת אמת בשלטי הפרסומת ועליה לגרום לכך שהשלטים שהציבה יתוקנו תוך 24 שעות".

מסע הפרסום של קליפורד יימשך והיום יוקרן על מסך הערוץ השני תשדיר בו תופיע על המסך שיקופית המזכירה את השיקופית שנראתה על המסך בימי מלחמת המיפרץ. בהמשך מתמוססת השיקופית ומופיע הכיתוב "דראגון אזעקת אמת". עלות הקמפיין כולו תגיע לכ־200 אלף דולר.

ליאור צ'יסמריו הגיש לאיגוד הפרסום הישראלי בקשה לדון בוועדת האתיקה בסילוקו של משרד הפרסום הרצוג טרייסטר ירון ואמר "אסור לתת לענף לרדת לרמה של שוד דרכים זו עבירה לתפוס טרמפ על מסע פרסום קיים למוצר, זהו מחטף וגניבה של יצירתיות של משרד אחר. יש להקפיד על כללי התנהגות גם בענף תחרותי כמו ענף הפרסום".

יבואנים: לייקר את מחירי הבשר עקב עליית המחירים בדרום אמריקה

מאת אסתר גולדברשט

יבואני הבשר דורשים ליקר את מחיר הבשר הקפוא ב־15% עד 20%, עקב עליית מחירי הבשר בדרום אמריקה. היבואנים מתכוונים לייקר את הבשר עוד לפני החגים, עקר התייקרות הבשר המיובא מדרום אמריקה.

בחודש האחרון כבר התייקר הבשר הקפוא בכ־15%, לנוכח ירידה של כ־10% ביבוא הבשר מדרום אמריקה. ישראל מיבאת כ־60 טון בשר בשנה. "המחירים בסימן עליה", אמר אהרון לימור, מנכ"ל סנפרוסט, "משום שלא ברור מתי יחרשו ברזיל ואורגוואי את שחיטת הבשר".

מחירי הבשר הקפוא בדרום אמריקה עלו, עקב מחסור זמני בבשר שנוצר לאחר שברזיל ואורגוואי עצרו את השחיטה, כדי לשמור על התפתחות העדר.

מחירי הבשר הקפוא נמצאים בפיקוח. לאה ליכט, סגן מנהל מינהל המזון וכלכלנית ראשית במשרד התעשיה והמסחר אמרה, כי לפחות המלאי הישן, שמסתכם בכ־8 אלפים טון, צריך להימכר לצרכן במחיר הישן, שנע בין 11 עד כ־14 שקל לק"ג. בישראל צורכים כ־3.7 אלפים טון בשר קפוא בחודש.

ליכט אומרת, כי לא מתבצעה עבירה על הפיקוח על המחירים, למרות שהבשר הקפוא התייקר. אהרון לימור מסביר, כי צו הפיקוח נשמר, למרות התייקרות הבשר, כיוון ש"לפני שלושה, חודשים היו המחירים מתחת למחירי הצו בכ־10%. עכשיו יחזרו למחירי הצו". מחיר הצו 8.80 שקלים לקמעונאי.

לימור: "נותרה לנו ארגנטינה, כספק עיקרי ונוצר מצב קשה שהם לא מבצעים חוזים קודמים ועושים מה שהם רוצים".

עובדי לשכת המס יתגברו את מערך הגביה של הביטוח הלאומי

מאת יהודה גולן

המוסד לביטוח לאומי יקלוט בקרוב עובדים של לשכת המס של ההסתדרות, כדי לסייע בביצוע חוק ביטוח בריאות ממלכתי.

שרת העבודה והרווחה, אורה נמיר, נפגשה אתמול עם מנכ"ל ההסתדרות, חיים רמון, והודיעה לו כי החליטה שכל העובדים שיתגברו את מערך הגביה של הביטוח הלאומי לקראת יישום חוק ביטוח בריאות, יבואו מקרב לשכת המס.

כזכור חששו מאות עובדי לשכת המס שהפגינו בתקופה האחרונה,כי בעקבות הפעלת החוק החדש, הקובע שהביטוח הלאומי יגבה את התשלומים עבור קופות החולים, הם ימצאו עצמם מובטלים.

בביטוח הלאומי מעריכים כי מדובר בלמעלה ממאה עובדים שייקלטו במערך הגביה, ובכל מקרה מדובר רק בחלק קטן מעובדי לשכות המס בכל הארץ.

עובד בכיר במוסד אמר אתמול למעריב כי בשלב זה רבות מהשאלות בהקשר לחוק ביטוח הבריאות עדיין פתוחות ועכשיו נבדקות ההשלכות של שינוי החוק על תיפקוד המערכת, כך שמספר העובדים שיצטרפו למערך הגביה טרם גובש.

למרות הצהרתה של נמיר ברור כבר עתה כי בנוסף לעובדי לשכת המס יקלוט הביטוח הלאומי גם בעלי מקצועות נוספים בעיקר אנשי מחשב ותיכנות וגם יועצים משפטיים,"לא נתפשר על איכות השירות שלנו" אמר אותו פקיד בכיר.

קונגרסים
בחסות EURO TRADE BANK LIMITED בנק יורו-טרייד בע"מ

יום עיון בנושא:

מנחה: מר אהוד גלר, יו"ר אלטק
יום ה' 25 באוגוסט 94', מלון הילטון, תל אביב

סדר היום:
- התכנסות והרשמה
- מדיניות משרד התעשיה והמסחר לעידוד היצוא
מרצה: מר מיכה חריש, שר התעשיה והמסחר
- עידוד היצוא ע"פי ועדת הורביץ
מרצה: מר אלי הורביץ, נשיא חברת טבע ויו"ר ועדת הורביץ
- מרכזי שיווק והפצה - הקמת שלוחות בחו"ל (שיקולים שיווקיים ולוגיסטיים)
מרצה: מר דוד ליטבק, מנכ"ל מכון היצוא הישראלי
- מודלים לשיווק ולמרכזי שיווק חברות ישראליות בחו"ל - הנסיון המעשי בעולם
מרצים: Mr. BOAZ RAAM, PRESIDENT S.P.C - A VOLTA GROUP COMPANY - U.S.A
Mr. AHARON LIVNI, GENERAL MANAGER I.M.C ROTTERDAM, HOLLAND
(ההרצאה בעברית)
- כלי שיווק וכלי סיוע פיננסיים
מרצה: מר יוחנן לוי, משנה למנכ"ל משרד התעשייה והמסחר
- מימון ליצואנים באמצעות אשראי—חידושים אחרונים
מרצה: מר מנחם ובר, מנכ"ל בנק יורו—טרייד בע"מ
- שימוש בכלי החברה לביטוח סיכוני סחר חוץ בסיוע ליצואנים
מרצה: מר דורון קלאוזנר, מנכ"ל החברה לביטוח סיכוני סחר חוץ
- איך לנצל יתרונות חברה ישראלית ולהתאימם לחו"ל
מרצה: מר עוזיה גליל, נשיא אלרון
- פנל: הצלחת חברות ישראליות בחו"ל — מנסיונם של יצואנים
(מרצים לפי סדר א"-ב"):
מר איתן אריאלי, מנכ"ל צ.ל.פ.-גל — מר עמנואל פרישר, מנכ"ל פולישק
גב' ליאורה בירנהק, מנכ"ל מנעמים — מר דני קליין, מנכ"ל דקורה

קהל היעד: חברות יצוא, מרכזי סחר, חברות מימון, בנקים, חברות ביטוח, יצואנים, תעשיינים,יועצי שיווק, עמילי מכס, חשבים, מנהלי כספים, עו"ד ורו"ח.

ניתן להרשם בטלפונים: 5632383, 03-5632415 (בפקס: 5632061, 03-5625236

הפרשות המעבידים לקרנות הפנסיה לא מכסות את ההתחייבות לפיצויים

מנכ"ל מבטחים: "יתכן שחלק מהמעבידים יאלצו להפריש סכומים נוספים לצורך פיצויים"

מאת יהודה שרוני

הפרשות המעבידים לקרנות הפנסיה אינן מכסות בהכרח את כל התחייבויותיהם לתשלום פיצויי פיטורין לעובדים, כך עולה מפסיקה שניתנה השבוע בבית הדין לעבודה בנצרת עילית.

בפסיקה נדונה פנייתו של מפעל פלבם מקיבוץ עין חרוד, שדרש לקבוע כי ההפרשות בשיעור של 6% לקרן הפנסיה בנוסף ל־2.33% מכסות את כל התחייבויותיו לתשלום פיצויים. הפניה לבית המשפט נעשתה היות והסכם שחתמה הנהלת המפעל עם קרן הפנסיה מבטחים, נאמר כי הפרשת ה־6% באה "על חשבון פיצוי הפיטורין" ולא "במקום הפיצויים".

ואולם, נוסחת החישוב שקרן מבטחים מפעילה (המכונה בעגה המקצועית 'נוסחת ערכי פידיון'), שוחקת את ששת האחוזים הללו. לאחר כ־20 שנות עבודה הם מהווים רק כ־5% מההפרשה המקורית. עקב כך, יאלץ המעביד להעביר לעובד סכומים נוספים שיכסו את התחייבויותיו לפיצויים.

בית המשפט דחה כאמור את בקשת הקיבוץ, ואישר את החישוב לפי הנוסחה של קרן מבטחים.

בעקבות כך החליטה עו"ד תמר גולן, באת כוחו של הקיבוץ, לערער על פסיקה זו בבית הדין הארצי.

קביעת בית המשפט בנצרת מתקבלת בהפתעה רבה, שכן חלק הארי של המעבידים סברו כי הפרשת ששת האחוזים (בנוסף ל־2.33%) מכסה את כל התחייבויותיהם לפיצויים. אם יתברר כי המצב אינו כזה, יאלצו חלק גדול מהמעבידים להתאים מחדש את ההפרשות לפיצויים שביצעו בספרים.

בתשובה לפנית מעריב אישר בן עמי עמירן, מנכ"ל מבטחים, כי ההערכה כי חלק מהמעבידים עלולים להדרש להעביר סכומים נוספים לפיצויים. הוא הדגיש עם זאת, כי במרבית ההסכמים, כמו עם התאחדות התעשיינים, נאמר מפורשות כי הפרשת 6% באה במקום ההפרשה לפיצויים.

הכיסא המעסה

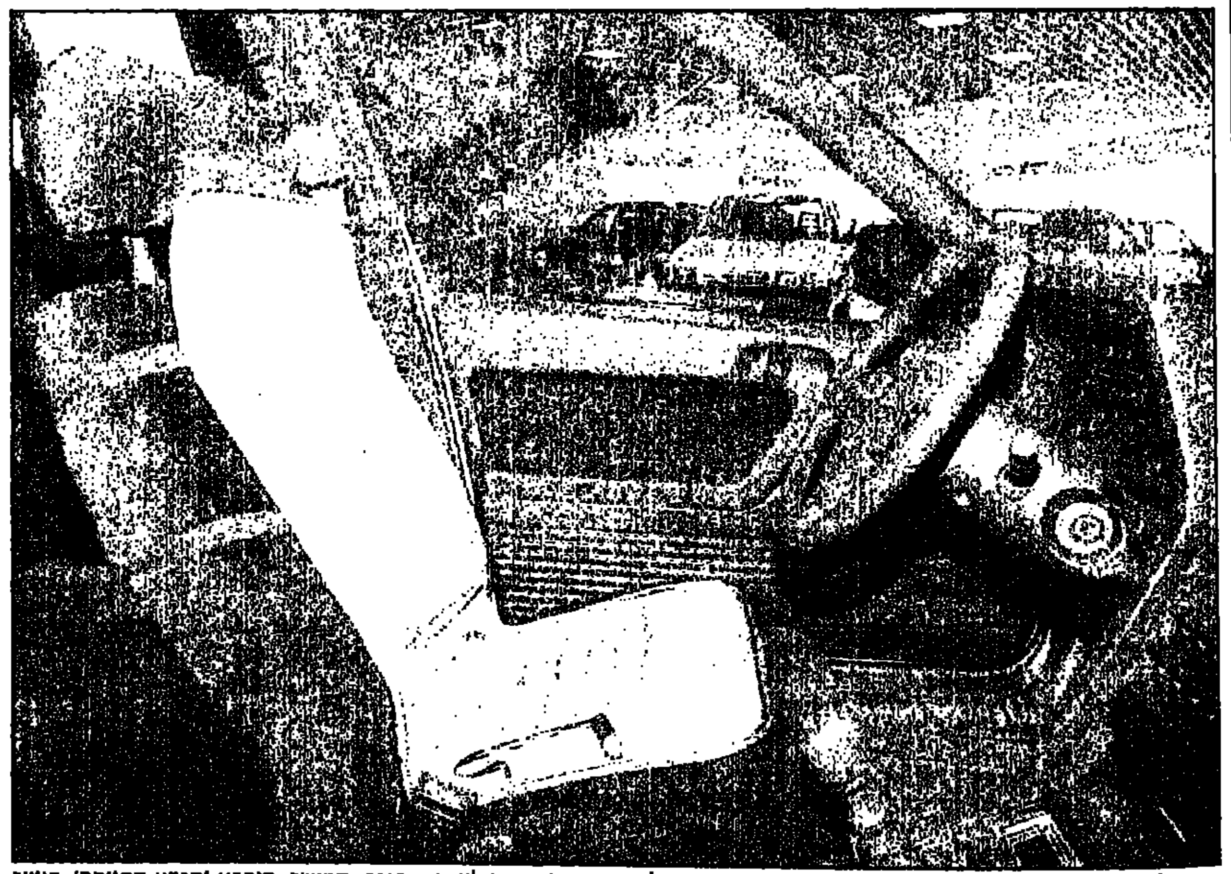
מושב לעיסוי בשעת הנהיגה, המתחבר למצת המכונית, מיועד להעניק מסז' מרענן לנוהגים ברכב. המושב, הנקרא 'הכסא המעסה', מיוצר בסין, ומיובא לישראל בידי חברת גיל־גד. העיסוי מיועד לפעול כ־10 עד 15 דקות בכל שעת נהיגה. המושב מולבש על כסא הנהג באמצעות גומיות. משווק בחמישה צבעים להתאמה לצבעי ריפוד הרכב, במחיר 99 שקלים לצרכן. כתבה: הדס מנור

ניצול מירבי של התלושים

טיפ
הדס מנור

לקראת ראש השנה החלו וועדי עובדים והנהלות בחלוקת תווי שי של רשתות שיווק, כמתנות לעובדים לחג. דווקא השנה, כאשר רשתות השיווק מתחרות במרץ על אהדת וועדי העובדים וכלל הצרכנים, כדאי לשים לב לתווי שי שיהיו בעלי יעילות מירבית.

הבעייה מתחילה כשהולכים לממש את הקנייה בחנויות שבהן מוצעת קניה בתלושי השי של הרשת. כמעט כל תלושי השי שמקבלים לחג, הם תלושים של 100 שקלים.

אם למשל קונים בתלושים של קו אופ ברשת המשביר לצרכן, ברוב המקרים לא מקבלים כעודף תלושים מקוריים של הרשת, בהם ניתן שוב להשתמש בכל החנויות, אלא מסתפקים במתן עודף בצורת תלוש של הרשת בה קניתם, או במקרה הגרוע יותר, בפתק זיכוי.

פתק זיכוי עלול להיות מוגבל בזמן השימוש בו, לעומת התלושים המקוריים שקיבלתם, שהינם ללא הגבלת זמן שימוש. בנוסף, פתק הזיכוי מאפשר קנייה רק ברשת שנתנה את הפתק. לכן, מי שעומד להשתמש בתווי שי במיגוון הרשתות, לקנייה שאינו יודע את גובהה, מומלץ להכנס לסניף סופרמרקט של אחת הרשתות מהם נקנו התווים (קו אופ, שופרסל־היפרכל או היפרשוק), או לנצל הזדמנות של קנייה בהם של סל מוצרי המזון לחג, ולפרוט בקופה את תווי השי שנותרו בידיכם, לתווים בסכומים קטנים.

באופן כזה, כשמשתמשים בתווים בקנייה ברשתות הנוספות, אין צורך לפרוט תוו שי של 100 שקלים ולהישאר עם תלוש זיכוי שמגביל אתכם.

המזרחי מציע תכניות חסכון עם הצמדה למדד הבניה

בנק המזרחי מסר אתמול על הפעלת תכנית חסכון חדשה, שבה הקרן והריבית צמודים למדד תשומות הבניה למגורים. התכנית מתאימה במיוחד למי שרוצה לרכוש דירה חדשה, ומעוניין להבטיח את עצמו מתנודות מחירים. מדד הבניה מבטא את תנודות המחירים של חומרי הבניה.

התכנית החדשה תופעל לתקופה של חמש שנים. היא תעניק לחוסכים ריבית של 3% לשנה. יש לציין, כי בעבר כבר הפעילו חלק מהבנקים (כמו בנק טפחות ובנק המזרחי עצמו) תכניות מסוג זה, ואולם אלה לא זכו להתעניינות רבה מצד הציבור הרחב.

יהודה שרוני

הפועלים מפעיל בנקט למשיכת מט"ח בנתב"ג

בנק הפועלים עומד להשלים את התקנתו של בנקט מיוחד בנמל התעופה בן גוריון, שיאפשר משיכת מטבע חוץ ליוצאים לחו"ל. את המטבע ניתן יהיה למשוך באמצעות כרטיס אשראי או כרטיס יורושיק. הבנקט יוצב באולם הנוסעים היוצאים, והשימוש בו יותר לאחר מעבר ביקורת הדרכונים.

השירות לפי שעה ינתן אך ורק ללקוחות בנק הפועלים. כשלב הראשון תתאפשר משיכת דולרים בלבד. בעתיד הקרוב תתאפשר משיכתם גם של מטבעות חוץ אחרים, ויוכלו לעשות כן גם לקוחות של בנקים אחרים הנמנים על קבוצת בנק הפועלים.

סכום המשיכה יוגבל ל־500 דולר. בנקים אחרים מתכוונים להפעיל בקרוב שירות דומה.

יהודה שרוני

התמ"ס יגביר הביקורת על הגרלות לפרסומת מסחרית

יחידת הממונה על הגנת הצרכן במשרד התעשייה והמסחר, קיבלה לאחריותה את הפיקוח על הגרלות לפרסומת מסחרית. מעתה בתכוון מינהל הצרכנות בתמ"ס להגביר את הביקורות על עורכי ההגרלות בארץ, בהם, חברות מסחריות, חברות דלק, בנקים, סוכנויות רכב, קבלנים ועתונים. סגנית שר התמ"ס מאשה לובלסקי, האחראית על נושאי הצרכנות בשירד, אמרה כי הגברת הפיקוח אפשרית באמצעות הגדלת כוח האדם והתקציב לפיקוח על ההגרלות וקביעת התקנים הנדרשים נמצאת בימים אלה בדיון בין האוצר לתמ"ס.

על פי חוק העונשין בארץ, חל איסור על עריכת הגרלות והימורים, איסור ממנו פטורים מפעל הפיס והלוטו) והמועצה להסדר הימורים בספורט (הטוטו). בנוסף, ניתן היתר כללי עליו חתום מנכ"ל משרד האוצר, לעריכת הגרלות בפרסומת מסחרית, והגרלות אלה עורכות היום חברות רבות בביקה.

לפי החוק עד כה, הסמכות לפיקוח על ההגרלות היתה בידי האוצר, שאינו ערוך לפיקוח על הגנת הצרכנים.

הדס מנור

הסלון דמוי העור התבלה מהר מדי לדעת הרוכשים

התובעים טענו כי הריהוט אינו תקין ■ הנתבעת טענה כי מדובר בבלאי כתוצאה משימוש

תביעות קטנות
איריס פרחי

הסלון שרכשו אתי ואלי לוי, התבלה זמן קצר לאחר קנייתו. השניים פנו לבית משפט לתביעות קטנות בת"א בבקשה לחייב את רהיטי ליבוביץ מרחוב הרצל בת"א לשלם להם 2,500 שקלים.

כך טענו בני הזוג לוי בכתב התביעה: "לפני כשנתיים וחצי קנינו סלון דמוי עור. כעבור שנה בערך החלה הכורסא להתבלות. פנינו למועצה הישראלית לצרכנות כדי שיטפלו בבעיה. מרהיטי ליבוביץ לא קבלנו שום תגובה".

בכתב ההגנה דרשו נציגי הנתבעת לדחות את התביעה.

"עלינו להבהיר כי רהיטי ליבוביץ היא שותפות בין שלום ליבוביץ וחיים לווגרטן. לטענתם, התובעים רכשו את הסלון לפני שלוש שנים. "אנחנו נותנים אחריות לבד דמוי עור לתקופה של חצי שנה, זוהי אחריות סבירה. מאז הקנייה עברו שלוש שנים לכן לא חלה עלינו אחריות".

לדיון בפני השופטת דפנה אבניאלי, התייצב בשם הנתבעת חיים לווגרטן.

השופטת קבעה בפסק הדין כי "הנתבע מאשר כי הריפוד על גבי כורסא אחת הותלף, אך טוען כי הנזק לריפוד נגרם כתוצאה משימוש בלתי סביר ע"י התובעים. השימוש הבלתי סביר לגירסת הנתבע מתבטא בכך שהתובע ובני ביתו יושבים על מערכת הריהוט, ובכך גורמים לשפשוף בבד.

"הנתבע מעיד על עצמו כי הוא יצרן רהיטים מומחה, ותמהני כיצד בהיותו יצרן מומחה, העלה טענה מסוג זה.

"איני מקבלת גירסתו של הנתבע כי הנזק לריהוט נגרם כתוצאה משימוש בלתי סביר. ניתן להבחין כי הנזק מתמקד בעיקר במקומות הבאים בחיכוך עם גוף היושב, ומכך ניתן להסיק כי הבד אינו עמיד ואיננו מתאים למטרה לשמה הוא יועד.

אשר לנזקים, מדובר במערכת ריהוט שנרכשה לפני שלוש שנים ולכן מתוך המחיר ששולם על ידי התובע יש להפחית כלאי בגין היותה מערכת מסומשת ואין מקום לזכות את התובע במלוא סכום הפיצוי הנדרש על ידו".

השופטת קבעה כי מתוך הסכום הנדרש "יש להפחית 30% בגין בלאי סביר".

היא חייבה את הנתבע לשלם לתובעים 1,635 שקלים.

גליה מגר־מניה
גד שמרון

כסאות יקרים

הגרמנים, כמו כל עם, לא אוהבים לשלם מיסים. אבל עוד יותר הם שונאים לשמוע על פרשיות בזבוז חסרות הגיון. כך למשל גילו לאחרונה מספר עתונאים כי באחד מהמחסנים בבון, הבירה הזמנית, מאוחסנים מאות מושבים שהוצאו מבניין הפרלמנט. מדובר בכ־500 הכסאות עליהם ישבו המחוקקים הגרמנים עד שנת 1987, עת החליט הבונדסטאג לשפר את איכות הישיבה.

בון

הכסאות הישנים היו בדרכם לאולם המכירות הפומביות, כאשר החליטו חברי אחת הועדות כי מן הראוי לשמור את הכסאות האלה ולהציגם במוזיאון, כחלק מהמורשת של גרמניה המודרנית. מכיוון שהמוזיאון היה אז בבניה, הועברו הכיסאות למחסן, עבורו שילמה הממשלה כל חודש עשרת אלפים מארק (19 אלף ש"ח).

השנים חלפו, המוזיאון נפתח, 24 מושבים הועברו אליו והנותרים המשיכו להעלות אבק ולהעשיר את קופתו של בעל המחסן. עד עכשיו הרוויח כ־800 אלף מארק מהמושבים הישנים, ואילמלא עלו כמה עתונאים חטטנים על הסיפור, היה ממשיך להנות מההכנסה הלא־צפויה הזאת. אבל הימים הטובים נגמרו. בעקבות החשיפה החליטה נשיאות הפרלמנט להוציא את יתרת המושבים למכירה פומבית, ובקרוב יתפנה חלל גדול במחסן אחד בבון.

חברת איסטמן קודאק דיווחה על ירידה של 92% ברווחים

איסטמן קודאק, החברה המובילה בענף הצילום, דיווחה שלשום על ירידה של 92 אחוזים ברווחיה ברבעון השני של השנה, למרות עלייה מתונה במכירות.

את הירידה ייחסה החברה להשפעה שלילית של תנודות במטבע, לתיקוני מלאי והכנסות, לגידול בעלויות שעלה על הגידול בהכנסות ולביקוש חלש בתחום ההדמיה המשרדית. ההכנסה הנקייה צנחה ל־264 מיליון דולר, לעומת 371 מיליון אשתקד. החברה הודיעה על ירידה של 5 אחוזים ברווח התפעולי בעסקי הצילום וההדמיה שלה לצרכן. בענף ההדמיה המסחרית, המהווה 6% מן המכירות, ירדו ההכנסות ב־50% לעומת השנה שעברה, ועמדו על 105 מיליון דולר.

בניסיון להגביר את מכירות מותגיה, שכרה קודאק את שירותיו של ג'והן סקאלי, לשעבר ראש אפל, כיועץ בקו מוצרי ההדמיה הדיגיטלים הניתנים לשיווק מהיר.

רויטר.

דיגיטל: הפסדים של 1.7 מיליארד דולר ברבעון

התוצאות טובות יותר מהציפיות ושער המניה עלה ■ המחשבים הקטנים גברו על המיינפריים

סנדרה שוגווארה
לוס אנג'לס טיימס

דיגיטל, חברת המחשבים השלישית בגודלה בארה"ב, דיווחה על הפסד של 1.7 מיליארד דולר או 12.64 דולר למניה ברבעון הרביעי.

בעקבות ההודעת עלה שערה של המניה בדולר אחד ל־19.75 דולר. אנאליסטים ייחסו את העלייה לעובדה, שההפסדים הממשיים נמוכים מהתחזית הגרועה ביותר. הפסדים אלה גם מהווים שיפור בהשוואה להישגי החברה בשלושת החודשים הראשונים של השנה.

בלי להביא בחשבון את מחיר הרה־ארגון בסך 1.2 מיליארד דולר והוצאות חד פעמיות בסך 380 מיליון דולר הקשורות בקיצוץ משרות, ההפסד ברבעון שהסתיים ב־2 ביולי מסתכם ב־160 מיליון דולר.

רוברט פאלמר. המסתגלים שורדים

[illegible] מיליארד דולר. באותה תקופה בשנת [illegible] הרוויחה דיגיטל [illegible] מיליארד דולר [illegible] והכנסותיה הסתכמו ב־[illegible] מיליארד דולר. ההפסדים [illegible] הכספים [illegible] מיליארד דולר וההכנסות היו 14 מיליארד דולר. בשנת הכספים הקודמת הפסידה החברה 251 מיליון דולר מתוך הכנסות של 14 מיליארד.

בתחילת החודש הודיעה החברה על כוונתה לפטר רבע מעובדיה ולמכור כמה יחידות שלה כדי לגייס מזומנים.

מנכ"ל דיגיטל, רוברט פאלמר, אמר שהנתונים הכספיים "מגלים סימנים חיוביים ומעודדים", ביניהם עלייה במכירות מכונות … במיקרו־פרוססור … החדשים של דיגיטל. "[illegible] תהיה החברה רזה ו[illegible]", אמר פאלמר, "[illegible] רק המסתגלים".

אנאליסטים … דה, ש־70 אחוזים מההכנסות … מות לזכות מערכות … נות, שגברו על המיינפריים ומחשבי המיינפריים … בשנות ה־80.

יש הסבורים, שעל … תמקד בתוכנה, כשירותים … גרציה של מערכות … שהמחשבים האישיים … העבודה אלפא הן … וח שולי נמוך יותר.

אלפי משקיעים מבוהלים ברוסיה ניסו למכור את מניותיהם באם.אם.אם

סוכנות איי.פי

מחירי המניות של חברת ההשקעות הגדולה ביותר ברוסיה, אם.אם.אם., צנחו אתמול בבהלת מכירות, ואלפי משקיעים מודאגים צבאו על משרדיה וניסו להיפטר ממניותיהם בכל מחיר. המניות הפסידו בין לילה כשליש מערכן.

היה זה המשבר הכלכלי החמור ביותר ברוסיה הפוסט סובייטית. הוא הוציא לרחובות לא פחות מפגינים מאשר ניסיון ההפיכה באוקטובר אשתקד. התפתחות זו עלולה לערער את אמונם של מיליונים בכלכלת השוק של רוסיה, הנמצאת עדיין בחיתוליה.

אם.אם.אם. מתפארת ב־10 מיליון בעלי מניות. החברה ביקשה להפוך את המשבר הכלכלי למשבר פוליטי ופרסמה מודעות גדולות בעיתונות המאשימות פוליטיקאים בבעיות החברה ומשקיעיה. נשיא החברה, סרגיי מאוורודי, טען שמפלתה של החברה עלולה לגרום הפיכה. נשיא רוסיה, בוריס ילצין, הודיע שדברים מעין אלה קורים בכלכלת שוק, ואין זה מתפקידה של הממשלה להסריר את ענייניהם של המשקיעים. אך ייתכן, שהממשלה לא תוכל להמשיך לעמוד מן הצד לאור תביעות הפיצויים של אזרחים שהיו מורגלים בפיקוח.

רבים השקיעו בחברה חסכונות חיים, פנסיות ומשכורות. החברה מצדה שילמה תשואה גבוהה.

ערך המניה עלה מאז פברואר מדולר אחד ל־105 דולר, על פי שער החליפין הנוכחי. אנאליסטים מנבאים, שהתנודות מאיימות גם על חברות השקעות דומות הבנויות על פי עקרון הפירמידה.

מניות אם.אם.אם. צנחו אתמול ל־40,000 רובל (20 דולר) … שנסחרו ביום שלישי … 60,000 רובל. החברה … קטן מהמניות באחר … מעטים הצליחו לצאת …

בהלת הקניות … שעבר, לאחר שהממשלה … משקיעים שאין ביכולתה … לכסף שהשקיעו באם.אם.אם. … רות השקעות אחרות. … הגישו תביעה נגד … אם.אם.אם. על עבירות … אחרות.

עסקים באמריקה
אבינועם בר־יוסף

גן עדן לתעשיית המזון

ברובע הצרפתי של ניו־אורלינס, על שפת המיסיסיפי, שוכן קפה דה־מונד, בית קפה עממי שנוסד בראשית המאה. הוא פתוח עשרים וארבע שעות ביממה, והתפרסם בזכות הבנייטים שהוא מגיש, מעין סופגניות טבולות באבקת סוכר, ובזכות תערובת הקפה עם ציקוריה בסגנון צרפתי. זה כל מה שניתן להזמין שם, להוציא שוקו חם.

אין שעה שבה אפשר למצוא שולחן פנוי, על אף שזהו בית קפה ענק במונחים ישראליים.

ניו־אורלינס, בירת הדיקסי, היא אחת מפינות החמד של ארצות הברית. היא נוסדה במאה שעברה על ידי מהגרים מצרפת ששימרו את המסורת האירופית. הרובע הצרפתי מזכיר את רבעיה העתיקים של פריז. רחובות צרים, מרפסות תלויות מברזל מפורזל, המון בתי קפה, מסעדות, חנויות למזכרות ובתי שעשועים עם רקדניות קאן־קאן והשפניות, מעניקים לתייר המזדמן ניחוח של עולם אחר.

תאור התפאורה הזאת נחוץ כדי להסביר את פריחתה של תעשיית בתי הקפה הצרפתיים והמאפיות שכובשת בימים אלה את אמריקה.

ארצות הברית היא גן עדן לתעשיית המזון. עד שהתעדן טעמם, נכבשו האמריקנים על ידי כל גל של מהגרים. תחילה ההוט־דוג של נתנ'ס, אחר כך ההמבורגרים, האוכל הסיני, הפיצריות האיטלקיות, השישליקיות וכעת הבגט, הקרואסון והבנייט.

ההצלחה של קפה דה־מונד עוררה את קנאתו של פטריק אסקוארה, בעליו של בית קפה צרפתי שנפתח בדאלאס בראשית שנות ה־80. הוא שכר אולם גדול מול "קפה דה מונד" והקים בו את לה מדלן, הכובש את אמריקה.

אסקוארה מקים ממלכה מחוף אל חוף, הכוללת שמונה בתי קפה בדאלאס, שבעה בתי קפה ביוסטון, שניים בניו־אורלינס, אחד בסן אנטוניו ושניים חדשים בפרבריה הצפוניים של וושינגטון. אולם הוא אינו אוהב את המלה "רשת": "כל בית קפה חדש הוא יצירה בפני עצמה", הוא אומר.

ניו אורלינס. מרפסות מפורזלות וניחוח אירופי

העיצוב מזכיר מאפייה צרפתית והלקוחות מוזמנים לקרוא את "לה־מונד" או עתון אמריקני בשעה שהם אוכלים את הקרואסון או הבגט שנאפו במקום ולוגמים את קפה הבוקר. בתי הקפה מבוססים על הגשה עצמית. בצד אחד נמצאת המאפיה ובפינה אחרת מגישים ארוחות – סלטים, מרקים, קישים ועוף צלוי באורגנו.

אסקוארה הוא לא מסעדן. בפריס היתה לו חברה ליחסי ציבור ובראשית שנות השמונים הגיע לארצות הברית כדי להביא לצרפת מופעי רודיאו. המפע עדיין מחכה לאמרגן אירופי, משום שסטנלי מרכוס, חברו של אסקוארה ומייסד רשת הכלבו ניימן מרכוס, המליץ בפניו לפתוח בית קפה צרפתי באחד מפרברי דלאס.

השניים גייסו השקעה של 500 אלף דולר ופתחו את לה מדלן בדלאס טקסאס. ההצלחה האירה פנים לאסקוארה וכעבור שנה הוא לווה 800 אלף דולר כדי להתרחב. ההלוואה הוחזרה בתוך שנתיים. אסקוארה מחפש מקומות חדשים שבהם יודעים להעריך טעם צרפתי מעודן. בוושינגטון הקדימו אותו שתי רשתות אחרות, ויו לה פראנס ואו בון פן, אבל וושינגטון היא עיר קוסמופוליטית, בה מתגוררים דיפלומטים רבים המחפשים את טעמי פריס. שוויה של רשת המסעדות מוערך בעשרות מליוני דולרים.

ממלכת לה־מדלן, על אף שצעדה את צעדיה הראשונים בדאלאס, מזוהה יותר מכל עם סניפיה בניו־אורלינס. אסקוארה הופך להצלחה אמריקנית ומצטרף לשורה הארוכה של מהגרים שהתעשרו ממכירת האוכל האירופי באמריקה.

הזעתר של אהוד

במרכז ז'אביץ בניו־יורק התקיימה התערוכה החצי שנתית של מעדנים, שבה הציגו מעדניות יוקרתיות מחוף אל חוף את קווי הייצור החדשים שלהן. סלמון מעושן מניו־זילנד, פרוסצ'וטו איטלקי, שמן זית וממרחי ירקות ים־תיכוניים וכדומה. מבקר המזון של ניו־יורק מגאזין כותב כי למרות התגברות ההשפעה האיטלקית על האוכל האמריקני, השנה היא שנת האוכל היהודי והמזון הכשר כובש את אמריקה. היהודים הצליחו משום מה להחדיר לתודעתם של הגויים כי מוצרי המזון הכשר לא רק עונים על דרישות ההלכה, אלא גם נקיים יותר ונתונים לפיקוח מחמיר יותר.

עסקי המזון הכשר נאמדים במיליארדי דולרים. תוויות ההכשר, כותב ניו־יורק מגאזין, נפוצות יותר מאי־פעם. הבייגל נהפך לכל כך אופנתי עד שאיטלקים רבים ואפילו ישראלי לשעבר משווקים את הטראלי וטבעות בצק איטלקיות מטובלות בשומר ופילפל חריף) כמיני בייגלס.

על אף שבארצות הברית עוד לא קמה רשת ישראלית כדוגמת בתי הקפה "לה־מדלן", היתה הצלחה גדולה בתערוכה לישראלי אהוד ינאי, … לשעבר שירד לאמריקה והתיישב בסנטה מוניקה. ינאי מכנה את קו הייצור שלו הגליל הצחה, … שלו הוא רוטב זעתר בטוממסום וסומק, ומבקרי המזון קבעו כי זה היה הרוטב הטוב ביותר בתערוכה – טעים יותר מרוטב האורגנו האיטלקי.

העיתונאי לשעבר משווק בין היתר שמן זית … שן, עשוי תערובת של זיתים שחורים וירוקים, … ניות מיובשות בשמש ובצלצלים טבולים בשמן, … קליפות תפוזים.

משחק משתלם

הספורט הוא אחד הענפים המכניסים ביותר לכירים באמריקה, והענף המוביל בין ענפי הספורט השונים הוא הבייסבול.

שחקן בעל יכולת, קואורדינציה טובה בין העיניים לידיים ויכולת ריכוז, עשוי להרוויח עד 1.2 מיליון דולר בשנה. כדי להבטיח את רמת השכר הזה, השחקנים אינם נרתעים משביתות גם בסוף העונה, ויכולת המיקוח שלהם מקרבת כמה מהמועדונים היוקרתיים לפשיטות רגל.

מועדון הספורט אטלנטה ברייבס מוציא על משכורות שחקני בייסבול 52.1 מיליון דולר לשנה. אחריו צועדת קבוצת היאנקים מניו־יורק עם משכורות שמגיעות ל־44.8 מיליון דולר ואילו הקבוצה השלישית היא של דטרויט טייגרס עם הוצאות בגובה של 42.7 מיליון דולר לשנה.

על פי הנתונים כדאי לאירגוני עובדים … במשק האמריקני ליטול דוגמה משחקני הבייסבול. מסתבר כי מעולם לא הפסידו בהתמקחות עם ההנהלות, בעיקר אם המו"מ מתקיים תחת איום שביתה ערב משחק חשוב.

צומת קיסר

משרד התחבורה מעורב בכל: בתוכנית הגבולות הפתוחים עם ירדן, המלחמה בתאונות, הפקקים, מחירי התחבורה הציבורית וגובה הקנסות על הנהג ■ כשנתיים לאחר כניסתו לתפקיד, קובע ישראל קיסר: היו פגמים בתכנון הכבישים ■ ראיון

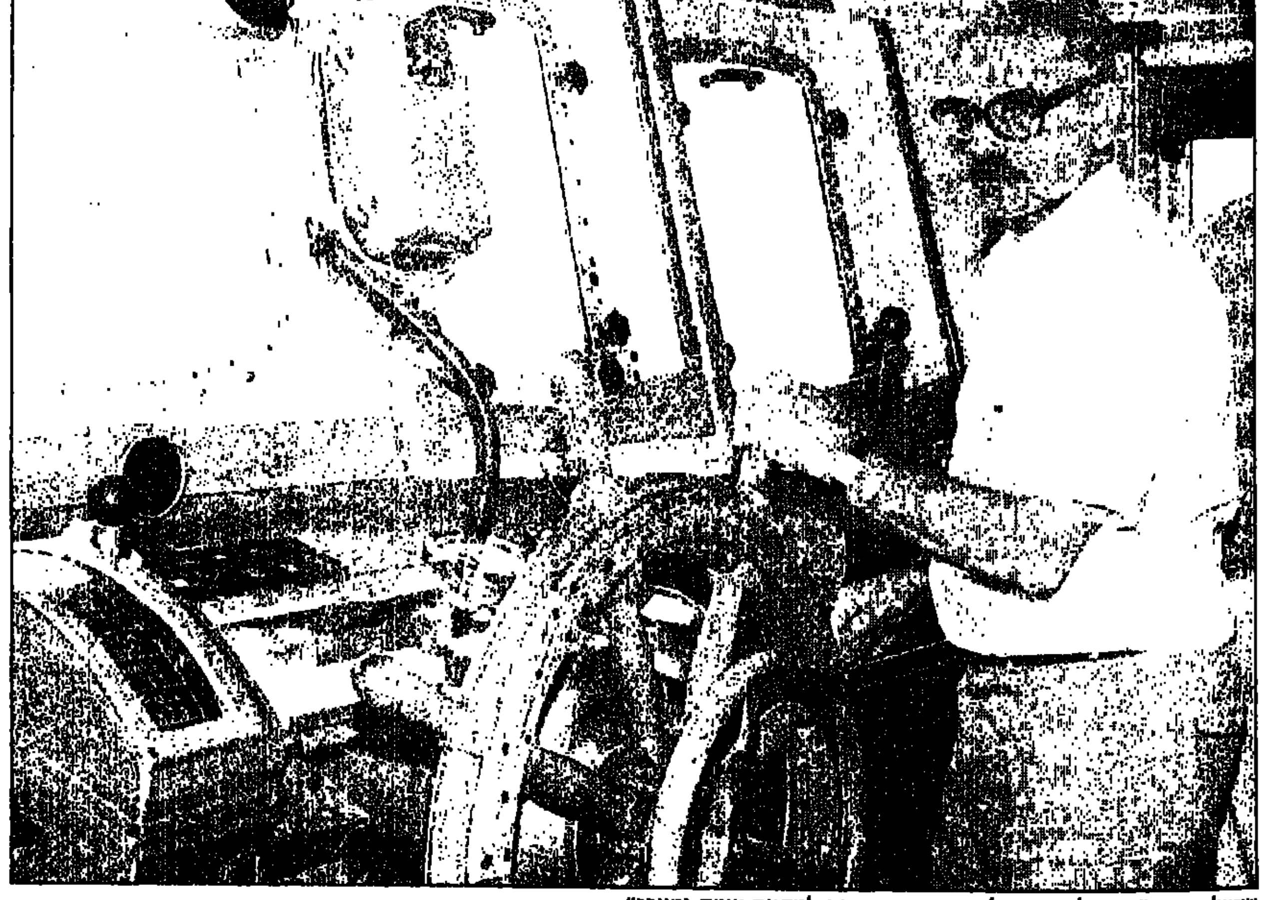
ישראל קיסר. "ישראל עשויה להפוך ממדינת־קצה למדינת צומת ומעבר"

מאת יוחאי שנער

כמעט שנתיים לאחר כניסתו לתפקיד, תולה שר התחבורה, ישראל קיסר, את האשם על רוב בעיות התחבורה בקודמיו לתפקיד ובמצב שאליו הגיע משק התחבורה. לדבריו, אם תהיה בעתיד תוכנית אב לתחבורה, והאחריות תרוכז בידי משרדו, יימנעו פקקים כדוגמת אלו הנוצרים כיום בצומת כפר־שמריהו.

– אזור צומת כפר־שמריהו נהפך בימים האחרונים לפקק ארוך. עד מתי זה יימשך?

בדרך־כלל, כשיש עבודות בהיקף כזה, נוצר מצב של אי־נוחות לנהגים. אחרי הכל, הכוונה היא חיובית. חלק מהבעיות יכלו להימנע, לו היו מבצעים תכנון כולל, אלא שאף אחד לא חזה את המצב ולא תכנן אותו מראש.

– אז הסיבה לבלאגן היא שעדיין אין תוכנית אב לתחבורה במדינת ישראל?

"מחירי התחבורה הציבורית הוקפאו. אשמח מאוד אם יורידו אותם, אבל צריך להיות ריאליים"

כשהגעתי לכאן ושאלתי על תוכנית כזו, נעניתי בגמגומים. שכרתי את שירותי המכון לתכנון התחבורה, חידשתי את פעילותו והנחיתי אותו לבצע תוכנית כזו. זהו כיום הנושא הראשון שאותו אני מאשר לכל ישוב, המקבל מימון לביצוע 70 אחוזים מהתוכנית ממשרד התחבורה. הדברים אצלנו התפתחו באופן אבולוציוני: גם בנתיבי איילון זה כך. לו הייתי מתכנן את הנתיבים כיום, הייתי חופר נתיב לרכבת תחתית, אך כעת זה מאוחר מדי. ועדת תיאום בינמשרדית אמורה לבחון את התוכנית הזו.

– חלק ניכר מתשתית הכבישים בידי מע"ץ. איפה משתלב משרד התחבורה?

משרד התחבורה אחראי לנתיבים העירוניים העיקריים, המבוצעים על־ידי חברת נתיבי איילון והשלוחות שלה – נתיבי גליל, נתיבי כרמל, ונתיבי נגב. הקמתי את נתיבי גליל, שתקציבה הנוכחי עומד על כ־60 מיליון שקלים. זאת, כשהתקציב הראשוני שעמד לרשותנו היה 2.5 מיליון בלבד. החברה מטפלת בשלב הראשון ביישובים הערבים והדרוזים בלבד וסוללת שם עורקי כניסה ראשיים. הגענו כבר ל־57 ישובים, ואני חושב שהאווירה במקומות האלהב השתנתה, מאחר שכעת הם זוכים להשקעות בתשתית.

– מתי יעברו כל סמכויות התכנון לידי משרד התחבורה?

טבעי שזה יקרה, אבל הדבר נתון בידי הממשלה. הוסכם על כך כבר בממשלות קודמות, וזו אינה המצאה שלי. אינני אומר זאת מתוך איפריאליזם: האחריות צריכה להיות כוללת.

טיסות מעל סעודיה

על רקע אירועי הימים האחרונים ייתכן, שתמומש הכוונה שהוזכרה שוב ושוב במהלך החודשים האחרונים, ליצור שמים פתוחים בין ישראל לירדן. אך בעוד שעבור ירדן יש יתרון בפיתרון מעין זה, אין זה המצב לגבינו. בדרך למזרח אסיה, למשל, כדי להקל על אל־על, יהיה צורך לעבור גם בשמי סעודיה והנסיכויות.

במשרד התחבורה מציינים, כי יש סיכויים טובים לכך, שהפנייה לסעודים – בתיווך ארה"ב – תיענה בחיוב. צעד כזה עשוי לחסוך לאל־על כעשרה מיליון דולר מדי שנה, בהתבסס על כמות הטיסות הנוכחית.

נושא נוסף שעלה בדיונים מול ירדן בעין־עברונה היא מערכת הכבישים העתידית בין ישראל וירדן, לפי שעה מדובר על סלילת כביש בין אילת לעקבה.

– איך מתמודד משרדך עם ההתפתחויות הצפויות באזור?

ישראל עשויה להפוך ממדינת־קצה למדינת צומת ומעבר. הכנו תוכנית לעידן השלום, הכוללת פירוט רשת כבישים ורכבות לאזור כולו. במסגרת התוכנית נבצע גם השקעות ברכבת ובנמלים, ולראשונה הצלחנו לשכנע את האוצר בכך, שיש הכרח לבצע השקעות ממלכתיות בתשתית הרכבתית.

– בזמן האחרון התעוררו מחדש טענות אגד ודן, לפיהן הממשלה אינה תומכת בתחבורה הציבורית.

כשהגעתי למשרד, עמדה בתוקף ההלכה של הממשלה הקודמת, לפיה יש לבטל כליל את הסובסידיה הכללית. זה לא נראה לי. אם רוצים לעודד את התחבורה הציבורית, אחד האמצעים הוא המהיר. חשוב יותר לתת נתיבים חופשיים לתחבורה הציבורית, כיוון שאם יש יתרון לאוטובוס, יש גם סיבה להשתמש בו. המטרה שלנו – ליצור נתיב כזה בכל כביש שיש בו שלושה נתיבים לכל כיוון.

– האם יש סיכוי שמחירי הנסיעה יוזלו?

המחירים הוקפאו, והעלייה הקודמת סכרה על הסובסידיה הקיימת. אשמח מאוד אם יורידו את התעריפים, אבל צריך להיות ריאליים. אני מעדיף להשקיע בנתיבי תחבורה ציבורית מאשר בהורדת מחירים.

– בראשית השנה היתה עלייה במספר ההרוגים בתאונות הדרכים. איך נתקדם המאבק בתאונות?

"מספר ההרוגים עלה ב־17%. התאונות אמנם פחתו, אבל רבו התאונות עם הרוגים רבים"

לצערי, במספר ההרוגים עלה השנה ב־17 אחוז. במספר התאונות אמנם קטן, אבל רבו התאונות עם הרוגים רבים. לפי כל מדד אחר – תאונות לק"מ נסיעה, לכלי־רכב או לק"מ כביש, הנתונים נמצאים במגמת ירידה.

מהם הסכומים המושקעים כיום בחינוך?

קשה לנקוב בסכום, מאחר שחלק מהתקציב מגיע ממשרד החינוך. מדובר בעשרות מיליוני שקלים, שמקורם גם בהגדלת שעות החינוך.

– גם קנסות על עבירות תנועה הועלו.

נכון. בקנסות לא נגעו במשך ארבע שנים, והיה צורך לעדכן אותם. הגעתי, רציתי להעלות אותם מעבר לרמתם הנוכחית, אבל נתקלתי בהתנגדות מצד חברי ממשלה. על עבירות תנועה שעלולות לגרום לתאונה, כגון אור אדום או חציית קו לבן, יש לפגוע בכיסו של הנהג.

בערבון מוגבל
על אנשים ומספרים

■ שוחט מתארח בת"א ■ חקלאים מרוסיה מתארחים בישראל ■ וחברת ק.א.ל מתגאה במנכ"ל חדש

ניצן חדש

■ דובי ניצן, חבר קיבוץ פלמחים, מונה אתמול לתפקיד מנכ"ל החברה לביטוח חקלאי במקום איתן נדן, הפורש אחרי שש שנים. המינוי אושר על ידי דירקטוריון החברה, בראשות צבילי בן משה. ניצן שימש עד כה כמנכ"ל הסוכנות לביטוח של התנועה הקיבוצית ומנכ"ל חברת הספנות תרשיש.

ניצן, 50, הוא בוגר החוג לכלכלה וגיאוגרפיה. המינוי נעשה על רקע הידיעות שפורסמו לראשונה במעריב על אי סדרים כספיים בחברה, שנחשפו ביוזמת ההנהלה החדשה.

יהודה שרוני

ביקור מהקולחוז

■ 20 ראשי קולחוזים מרוסיה יגיעו לארץ להשתלמות בתחום החקלאות. כך סוכם בתום ביקורו של שר החקלאות, יעקב צור, במוסקבה. אתמול חזר השר לארץ.

ראשי הקולחוזים יעברו השתלמות בהשקייה, הזרעה ושימוש בטכנולוגיות בחקלאות.

דליה מזורי

מהאוצר לשדרות

■ יעקב ליפשיץ, מנכ"ל משרד האוצר לשעבר, מונה ליו"ר חברת ספקטרוניקס. החברה, בעלת מפעל בשדרות, מתמחה בייצור מערכות לגילוי וכיבוי אש. ספקטרוניקס נסחרת בבורסה בתל אביב. המנכ"ל, יחיאל ספקטור, מחזיק ב־23 אחוז ממניותיה.

אסתר גולדברשט

תואר בקיצור

■ 50 מנהלים בכירים מחברות רבות בכל מגזרי המשק סיימו בימים אלה את המחזור הראשון של לימודי תואר שני במינהל עסקים בתוכנית הלימודים אקזקוטיב אם.בי.איי. מדובר בתוכנית מקוצרת ללימודי תואר שני במינהל עסקים, שנבנתה במיוחד למנהלים בכירים על ידי דיקאן הפקולטה לניהול באוניברסיטת תל־אביב, פרופ' ניב אחיטוב.

ניב אחיטוב. תוכנית מיוחדת

משתתפי התוכנית עוברים סינון על פי תנאי קבלה שונים מהמקובל בפקולטה לניהול ונהנים מתכונת לימודים שמתאימה ללוחות הזמנים שלהם. בין בוגרי המחזור הראשון – מנהלים מאל איס, מאיכלה, נשיונל סמיקונדקטור ואחרות. עתה החלה ההרשמה ללימודי המחזור השלישי.

מינוי צעיר

■ עו"ד ירון קידר, 29, מונה לתפקיד היועץ המשפטי של ההסתדרות. לפני שנתיים בלבד מונה קידר לתפקיד היועץ המשפטי של סיעת מרצ בכנסת. בבחירות המוניציפליות כיהן כיועץ המשפטי של הסניפים הארציים.

ירון קידר. יועץ משפטי

כשהוקמה סיעת רם לבחירות להסתדרות, נכלל עו"ד קידר בנרוגיה, שהביאה מרצ להתונה עם חיים רמון. עתה החליט יו"ר ההסתדרות הנכנס להפסיק את העבודה עם משרדו של עו"ד עודד קלמרו. במקומו הוחלט למנות בשכר את עו"ד קידר. היועץ המשפטי של ההסתדרות ממונה על כל המערכת המשפטית של ההסתדרות, המעסיקה כ־30 עורכי דין.

טל ישחף

נלקין פורש

■ מרדכי ניבון, כמנכ"ל חברת ק.א.ל, התמנה לתפקיד המנכ"ל בפועל של החברה. הוא ינהיג את צפריר נלקין, שכיהן בתפקיד 17 שנה.

ניבון הוא מוסמך הטכניון בהנדסה חקלאית. עד 79' מילא שורת תפקידים בכירים בתחומי פיתוח המיכון החקלאי במשרד החקלאות. משנת 79' הוא סמנכ"ל ק.א.ל. החברה הוקמה ב־1976, והיא עוסקת בהטסת תוצרת חקלאית טריה לאירופה.

דליה מזורי

פסיקה פיסקלית

■ באסיפה הכללית של הסניף הישראלי של הארגון הפיסקלי הבינלאומי, שהתקיימה בשבוע שעבר, נבחר יו"ר חדש לסניף: ד"ר אבי אלתר, לשעבר היועץ המשפטי של נציבות מס ההכנסה, וכיום בעל משרד פרטי. בעלי התפקיד הנוספים שנבחרו הם רו"ח רולי הוגן (מזכיר) ורו"ח עמי הלביא (גזבר).

יהודה שרוני

סמן פרחי יזמות

■ טקס סיום לחניכי הקורס ליזמות עסקית של המכללה למינהל ובנק הפועלים התקיים השבוע בבניין המכללה ברמת־גן. באירוע השתתפו כ־300 יזמים. הם קיבלו תעודת־סיום, שיקני להם מעמד של לקוח מועדף בבנק הפועלים.

בקורסים שהתקיימו עד כה השתתפו כ־300 תלמידים. את הקורסים יזם וריכז רו"ח רון מישאל, מנכ"ל ראש שירותים פיננסיים בע"מ.

שוחט בחל אביב

■ שר האוצר, אברהם שוחט, אמור להגיע היום לביקור עבודה בעיריית תל־אביב. בין השאר ייפגש עם ראש העיריה, רוני מילוא, מהנדס העיריה ומנכ"ל עמידר. לאחר מכן ייצא לסיור ביפו ובשכונת עזרא.

יוסי גרינשטיין

על הקרח במטולה, על האש בבית יער

הגליל העליון מציע שפע אתרי בילוי, בידור ולינה ■ כמה עולים שעה בקיאק זוגי או אירוח צמחוני

החופשה הגדולה בעיצומה. הורים וילדיהם רוצים לנפוש, ורבים מהם רוצים לעשות זאת בארץ. לקראת שיא העונה נערכו עמותות התיירות באזורים שונים בארץ לראת קליטת הנופשים. נשתדל להביא את האירועים, המבצעים והמחירים, ונפתח בגליל העליון.

ייחודו של הגליל העליון כאתר תיירות מוצלח נובע מכך שהוא מסוגל להציע לכל נופש את החופשה המיוחדת שלו: טיולי ג'יפים, באגי וטרקטורונים; שיט בקיאקים, ראפטינג ואבובים, טיולים רגליים וטיסות חוויה בשמי הצפון, החלקה על קרח, מוזיאונים, עתיקות, שמורות טבע וגנים לאומיים. לנוחות המבקרים פרושות תחנות מידע ובהן מבחר הצעות למסלולי טיולים, תלושי הנחה לאתרים ומידע על האירועים באזור. בצומת מחניים מוצבת תחנת מידע ממוחשבת הפועלת 24 שעות ביממה. "קו ירוק" 177-022-9811 פועל לרשות הנופשים כדי שיוכלו להזמין חדרים.

צלילי השבוע

אם יש צורך בסיבה מיוחדת להגיע לאזור, הרי שבימים אלה מתקיימים שבוע המוסיקה הקאמרית בכפר בלום, בהשתתפות מקהלות ותזמורות, וחג הכלייזמרים בסימטאות צפת.

הנה מספר דוגמאות לחבילות פנאי ונופש (למשפחה בת 4 נפשות - הורים ושני ילדים):

● לינה על בסיס ארוחת בוקר בכפר הנשיא - 172 שקל לזוג, 43 שקל לילד מעל שנתיים. בילוי בקיאקי הגליל העליון - 30 שקל לשעה וחצי עד שעתיים בקיאק. שעה רכיבה על סוסים בבת יער - 45 שקל לאדם. מחיר כל החבילה - 558 שקל ללא ארוחות.

● לינה על בסיס ארוחת בוקר בקיבוץ הגושרים - 480 שקל לזוג ולשני ילדים. יום כיף במרכז קנדה - 18 שקל לאדם. מחיר כל החבילה - 552 שקל.

● לינה בשאר ישוב אצל משפחת הילבורן, בדירת שני חדרים ממוזגת עם בריכת שחייה - 70 שקל למבוגר, 50 שקל לילד. על לילה רביעי מקבלים 10% הנחה. ג'יפים בבת יער - 430 שקל לשלוש שעות. מחיר כל החבילה - 670 שקל.

חדרי נופש לדוגמה:

● קיבוץ יראון - 268 שקל ללילה למשפחה בת 4 נפשות ● כפר הנשיא - 172 שקל לזוג ו־43 שקל לילד מגיל שנתיים. החדר ממוזג, לינה וארוחת בוקר ● רמות נפתלי, משפחת לוי, 2 חדרים עם מטבחון מצויד ופינת ישיבה, ללא ארוחת בוקר - 140 שקל לזוג, 50 שקל לילד ● מלון תל־אביב בצפת, לילה על בסיס לינה וארוחת בוקר - 130 שקל למבוגר, 65 שקל לילד ● מושב אמירים, אירוח צמחוני־טבעוני. חדר לזוג ללא ארוחות - 200 שקל ללילה. דירה לזוג ולשני ילדים, ללא ארוחות - 295 שקל ללילה. מרכז הזמנת חדרים ללינה כפרית במושבים ובמושבות, אלי משאש - 06-950865, 06-951806.

מסלול רטוב והישרדות

מבחר אתרי בילוי ונופש:

● ראפטינג בנהר הירדן ומכוניות באגי: מבחר מסלולי אתגר רטובים לאורך הירדן ההררי, ראפטינג משפחתי, שיט קיאקים, ימי כיף והישרדות. מסלולי באגי ושילובם בשיט על הנהר. מבחר מסלולי טיול בעמק החולה ובשיפולי רמת־הגולן, מלווים על־ידי מדריכים. במקום קייטרינג המציע מגוון קר או ארוחות ברביקיו ודגים. ראפטינג לשעתיים - 98 שקל לאדם. מסלול משפחתי לשעה עד שעה וחצי - 35 שקל למבוגר, 30 שקל לילד. פעילות קבוצתית (מ־25 אנשים) בהישרדות - 50 שקל למבוגר, 45 שקל לילד. באגי, מגיל 18 ומעלה לבעלי רשיון נהיגה - 95 שקל לשעה, 130 שקל לשעה וחצי.

● קיאקי הגליל העליון: חבילות של ימי כיף לקבוצות, בהזמנה מראש. שיט בקיאקים וטיולי ג'יפים. מבחר מסלולים, בשילוב טרקטורונים והתרגעות בבריכות שחייה. כחלק מיום הכיף - הנחה מיוחדת בהזמנת ארוחה מראש במספר מסעדות. מחירים רגילים: קיאק זוגי - 60 שקל לשעה. טרקטורונים - 75 שקל לשעה. אבובים - 20 שקל לשעה. סוסים בשאר ישוב - 45 שקל לשעה.

לשואבי המים

● חוות בת יער: שוכנת סמוך למצפה עמוקה ביער בירייה. פאב־מסעדה בסגנון בוקרים. טיולי ג'יפים למשפחות, טיולי רכיבה על סוסים לילדים מעל גיל 13. סוסי פוני לקטנים, פינת חי וטיול רכיבה על אופני הרים. סוסים - 45 שקל לשעת רכיבה. ג'יפים - 430 שקל לג'יפ לטיול של 3 שעות. אופני הרים - 20 שקל. במקום מסעדה המתמחה בבשר.

● מרכז קנדה במטולה: בריכות שחייה, מגלשות מים, החלקה על קרח - 18 שקל לאדם.

● שיט קטאראפט (קטאמרן וראפטינג) בכפר הנשיא: שיט מסעיר במורד הירדן ההררי.

● חוות באבא יונה בצומת יסוד המעלה: טיולי ג'יפים, רכיבה על סוסים, מסעדה כשרה ומסעדה בשירות עצמי. הנחה למשתתפים בכמה פעילויות.

● קיבוץ איילת השחר: טיולי ג'יפים מודרכים, החל מכמה שעות וכלה במספר ימים. רכיבה על סוסים באזור הגליל והגולן, סוסי פוני לילדים. מטווח ירי פעיל.

● ורד הגליל: טיולי סוסים ברחבי הגליל מגיל 13, סוסי פוני לילדים. מסעדה בסגנון משפחתי.

● קיץ אחר באחוזת דוברובין: המבקרים באחוזת דוברובין בקיץ יוכלו לצפות בתוכנית אורקולית, לשאוב מים מן הבאר, לסייר בחדרים המשוחזרים ובמטבח וליהנות מהכלים היפהפיים בסדנת הקדרות. פעילות יוצרת לילדים. כניסה חינם לילדים עד גיל 6. בתיאום מראש - סיור מודרך לקבוצות ביסוד המעלה. כרטיס הכניסה מקנה הנחה בכניסה לשמורת החולה.

מרכז קנדה. צבעים, מים וקרח

ראפטינג בנהר הירדן. אפשר לשלב עם באגי והישרדות

החדרנית מופיעה עם שוט

הולידיי אין בטבריה מציע פעילויות לכל המשפחה ■ יש גם שמיכת בוץ

כמעט בלי להרגיש בכך הפך מלון הולידיי אין בטבריה למרכז נופש פעיל, מן הטובים שיש לנו היום בצפון הארץ.

למלון, השייך לחברת אפריקה ישראל תיירות ונופש, שטחים נרחבים ומטופחים משני צידי הכביש המוליך לטבריה, מצוק ההר במערב ועד לחוף הכנרת. הם כוללים בתוכם את מתקני המלון, חוות סוסים, פינת חי, כרי דשא גדולים, חוף רחצה בכנרת עם אפשרות לשכור קיאקים וסירות מנוע, ואת מרחצאות חמי טבריה וחמי טבריה הצעירה.

משפחה יכולה להגיע למרכז הנופש הזה, להיכנס למלון, להניח את הדברים בחדר וכבר לצאת לפעילות.

אפשר להשאיר את הילדים במועדון הנמשים החדש של המלון, ולרדת לחוף הכנרת או להיכנס למרחצאות טבריה הצעירה ולטבול בבריכה הטרימילית (מים מינרליים חמים). אחר־כך אפשר לשחות כמה קילומטרים בבריכת השחייה הרגילה, ואם זה לא מספיק - ניתן לחלץ את העצמות במחול אירובי מסעיר. אחר־כך משתרעים בעצלות בכיסאות הנוח וצופים בנחת לעבר הכנרת והרי גולן שממול.

אלה שמעדיפים טיפולי בריאות, יכולים תמורת 175 שקל ביום חול לקבל טיפול שנקרא אטרקציה וכולל אמבט שמנים ריחני, שמיכת בוץ ומסז'. אפשר גם לקבל כל דבר לחוף.

הנשארים בחוף הרחצה מתמסרים בדרך־כלל לשחייה ולמשחקי מים, או לבטלה בצל העצים. הלהיט - ישיבה על כיסאות פלסטיק בתוך המים.

בערב, לאחר הארוחה, מדרכן צוות הבידור של המלון את האורחים לעבר מועדון הלילה, שם מופיעה לודמילה - שביום היא חדרנית במלון - יחד עם אביה בלהטוטי חרבות והצלפות שוט. משחקי חברה שנמשכים עד חצות נועלים את היום הגדוש.

את הילדים משאירים במועדון הנמשים

יום ה', כ' באב תשנ"ד, 28.7.94

דקלי קוקס ואיגואנות מתחממות על החוף

את הדרך לקרנבל בריו כדאי להתחיל דווקא בחוף הקריבי במקסיקו ■ ריפים מהיפים בעולם, פירמידות ובמות פולחן עתיקות מתקופת המאיה, ציפורי ענק, דולפינים ותנינים

טיול במקסיקו

תרמילאים רבים כבר מתכוננים לעונה נוספת של טיולים בדרום־אמריקה, ששיאה הוא הקרנבל הגדול בברזיל בחודש פברואר. חלקם מתחילים את הטיול בהצצה לארץ הגדולה במרכז אמריקה, מקסיקו, לשם לוקח אותנו השבוע היועץ למסלולים מיוחדים באיפי תא ליינס, בועז יובל.

אל עיר הנופש קנקון בחצי האי יוקטן ניתן להגיע בטיסות הן מאירופה והן מארה"ב. המקום נהנה ממזג אוויר טרופי, מיעוט גשמים והרבה ימי שמש, ים בצבע טורקיז ושפע מלונות ומסעדות.

קורבנות לאל הגשם

מקנקון נוסעים דרומה לאורך החוף לכיוון העיר טולום. מכפר הדייגים CARMEN PLAY DEL ניתן לשוט בסירה לאי COZUMEL, שבו מספר אתרי צלילה (ריפים) מהיפים בעולם. באי אפשר לשכור אופניים ולטייל.

בכפר הדייגים ניתן להשיג מלונות זולים וקבנות (סוכות קש עם ערסלים). אל תחמיצו את הביקור ב־RAY BLUE PAROOT. עוד בסביבה שמורת הטבע הימית כ־HA XEL, ו־YAL KU - אזור של לגונות מקסימות ואיגואנות המתחממות על החוף. דרומה משם נמצא XPU HA - חוף יפה ומבודד השופע דקלי קוקוס. סמוך לעיר טולום נמצא החוף KARET (שרט), ובו בריכות דולפינים ענקיות ונהר תת־קרקעי.

העיר טולום, שנבנתה בסוף תקופת המאיה, ממוקמת על צוק סלע שממנו נשקף החוף הקריבי לאורכו. מטולום סעו מערבה לצ'יצ'ן איצה - מתחם ענקי מתקופת תרבות המאיה הכולל פירמידות, מקדשים, ובמות פולחן שבהן הוקרבו קורבנות אדם, שהושלכו ל"באר הקדושה" כדי לרצות את אל הגשם.

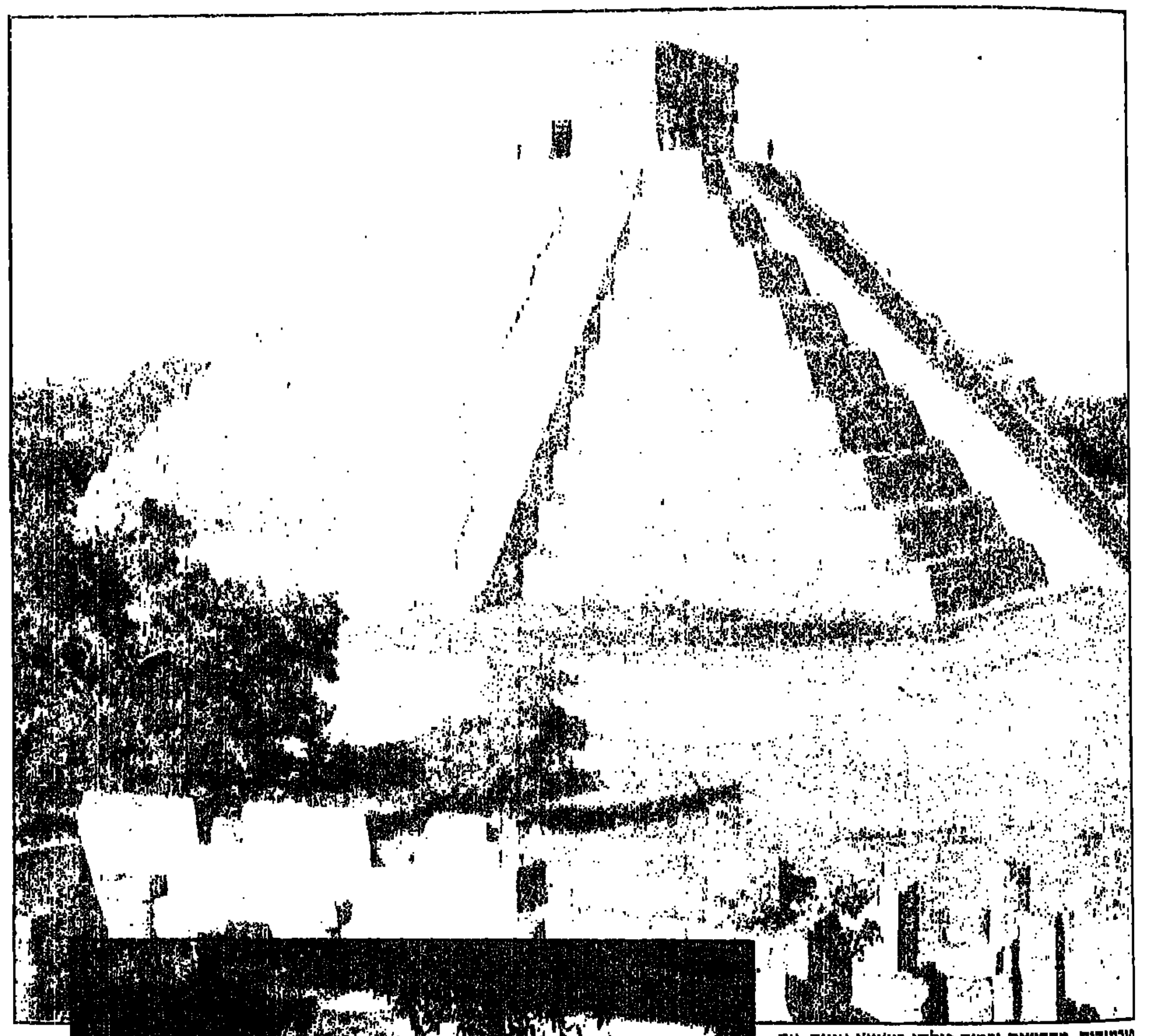

פירמידות, מקדשים ובמות פולחן בצ'יצ'ן איצה. את קורבנות האדם היו משליכים לתוך הבאר הקדושה

במרחק שעה וחצי נסיעה מצ'יצ'ן־איצה נמצאת בירת חצי האי יוקטן מרידה, עיר קטנה עם רחוב מרכזי הבנוי בסגנון ספרדי. במקום מוזיאון אנתרופולוגי מעניין, שווקים, ובערבים מופעי רחוב, מחול וערבי שירה. ממרידה המשיכו לחבל צ'יאפס ההררי שבו כפרי אינדיאנים רבים, השומרים בקנאות על מסורתם.

העיר המרכזית בחבל היא סן־קריסטובל, המציגה ארכיטקטורה קולוניאלית במיטבה: בניינים צבעוניים נמוכים עם חצרות פנימיות ובהן עצים מסביב לבריכה קטנה. השוק הססגוני מציג עבודות רקמה, אריגה ותוצרת חקלאית, ואליו נוהרים מאות אינדיאנים מכפרי הסביבה, כשלכל כפר תלבושת מיוחדת משלו.

לא לאכול את העלים

מומלץ לבקר בכיכרות המרכזיות בכפרי האינדיאנים. בכנסיות המקושטות בעלי דקלים שרצפתן מכוסה במחטי אורן נערכים בימי ראשון טקסים שהם מיזוג של הדת הקתולית עם אמונות מסורתיות. בכפר AMATENANGO, שהוא מרכז לעבודות קדרות באזור, ניתן למצוא כלי חימר בצורת אפרוחים, תרנגולות ויונים הממלאים את הסימטאות.

צפונה מסן־קריסטובל נמצאת בירת החבל, העיר טוקסטלה, ולידה הכפר הקטן CORZO CHIAPUDE, שהוא נקודת המוצא לשיט לאורך נהר GUJALVA והעשיר בציפורי ענק, בתנינים ובמפלי מים) אל קניון סומידרו, בעל הקירות העצומים בגובה 300 מטרים.

צפונה משם, בלב יער טרופי, נמצאת שמורת הטבע אגווה אזול. בדרך לגואטמלה כדאי לסיים את הביקור בחבל ארץ הררי זה בשמורת מונטה בלו, המלאה לגונות, אגמים וצמחיה טרופית צפופה.

טיפים: ● כדאי לשכור אוטו. יש צורך, בנוסף לרשיון בינלאומי תקף, גם בכרטיס אשראי. לבאים מארה"ב - אוטובוסים ורכבות למקסיקו־סיטי ניתן לקחת מהעיר לארדו שבטקסס.

● מ־1987 פועלת רשת רכבות המגיעה כמעט לכל הערים המרכזיות. לאוטובוסים יש ארבע דרגות: מפשוט (שבו אפשר לפגוש הרבה חזירים ותרנגולות) ועד דה־לוקס. הם מגיעים לכל מקום ● כביש אגרה נקרא CUOTA, וכביש חופשי - LIBRE ● המוניות הצהובות בערים זולות יותר מהירוקות ● שדה התעופה קנקון נמצא מחוץ לעיר, ניתן להגיע אליו רק במוניות וממנו במיניבוס.

● אין לשתות מים מהברזים ● רצוי לטעום את ה־TAMALES - בשר וירקות עטופים בעלי בננות ואפויים בתנור (ולא לאכול את עלי הבננות) ● כדי להפיק את מקסימום ההנאה מהטיול בכפרים רצוי להיעזר במדריכה אינדיאנית בשם מרצדס, היושבת בסן־קריסטובל, ומספקת שפע של מידע על רפואה, רופאי אליל, סדרי שלטון ועוד.

אגווה אזול. שמורת טבע בלב יער טרופי

לאוטובוסים יש ארבע דרגות: מפשוט (הרבה חזירים ותרנגולות) ועד דה־לוקס. המוניות הצהובות זולות מהמוניות הירוקות

קצרים בארץ

ג'ימי וחיות הבר

חברת טיולי הג'יפים ג'ימי ג'יפ והבעלים ג'ימי, קאובוי ותיק ברמת־הגולן, יוצאים הקיץ במגוון טיולי ג'יפים המותאמים במיוחד לעונה החמה.

המסלולים הם החל משעתיים ועד כמה ימים, ובהם חוצים נחלים, מתרחצים בהם והולכים במים, ומטיילים במצוקים היורדים מהגולן אל הכנרת. בטיולי הלילה מתבוננים בחיות הבר באמצעות זרקורים.

כמו כן מארגנת החברה ימי כיף לקבוצות, המבוססים על מגוון הבילויים שאזור הכנרת מציע לנופשים, בשילוב ארוחות בסגנונות שונים. הצוות כולל נהגים ותיקים ומיומנים שיש להם נסיון רב בנהיגת שטח, וביניהם חובשים ומצילים.

קטנועים בארקיע

כל הנוסעים שטסים בארקיע ועוברים בשדה דב בתל־אביב יוכלו מעתה לשכור קטנועים במשרדי ארקיע בשדה.

הקטנוע להשכרה הינו מדגם סאן יאנג, 50 סמ"ק. ניתן לשכור אותו לפרקי זמן החל מ־4 שעות ועד 24 שעות. דמי ההשכרה כוללים 80 ק"מ, וכל ק"מ נוסף מחויב בתשלום. המחיר ל־24 שעות - 94 שקל, כולל קסדה לאדם אחד. ההשכרה מוגבלת לבעלי רשיון נהיגה על קטנוע מגיל 18 ומעלה.

קצרים בחו"ל

מעל הקניונים

אופנבקאי, המייצגת בישראל את החברות טאפ, גיאל, אייר אתדיה, יו.אס.אייר ואיירו מקסיקו, קיבלה גם את ייצוג סיניק איירליינס - חברת התעופה המתמחה בסיורים מעל הקניונים הגדולים בארה"ב. בסיסה הראשי של החברה הוא בלאס־וגאס, והיא מפעילה צי של 59 מטוסים, שכולו מותאם לטיסה מעל הקניונים.

הגביע באוויר

בריטיש איירווייס זכתה ב"גביע העולם" כחברת התעופה המובילה באירופה ובארה"ב לשנת 1994. הגביע הוענק לנציג החברה על־ידי השחקנית ראקל וולש בטקס מיוחד שהתקיים באולפני יוניברסל בלוס־אנג'לס. את הגביע מעניקה ההוצאה לאור טרוול טרייד גאזט. סינגפור איירליינס נבחרה כחברה המובילה באסיה, אמריקן איירליינס כמובילה בצפון־אמריקה, אמירטס כחברה המובילה במזרח התיכון. כמובילה בתחום בידור הנוסעים נבחרה וירג'ין אטלנטיק.

עשרות טיולים לסין בחגים

הוזלת כרטיסי הטיסה וביטול המטבע לאורחים זרים בסין הגבירו את הביקוש

"סין חוזרת למרכז הבמה במזרח הרחוק", אומר מוש סביר, מנכ"ל החברה הגיאוגרפית - נאות הכיכר.

לדבריו, רבים מיהרו להספיד את היעד הזה, בעיוון שהקו הישיר של חברת אל על לבנגקוק בכך כסערה את הזירה הזאת בחורף האחרון. אבל עכשיו, כשנרגעו הרוחות, חוזרים המטיילים הישראלים ומגלים שוב את סין.

ההיסטוריה חוזרת

לקראת החגים עולים הביקושים לטיולים בסין לממדים דומים להיקפי השיא שהיו בשנים 1991-1992, אומר סביר.

כבר היום מדובר ביציאתם של 45 טיולים בחודש ספטמבר, רק באמצעות החברה הגיאוגרפית - נאות הכיכר, המרכזת כיום כ־70 אחוז משוק הטיולים הקבוצתיים לסין.

גורמים בשוק מציינים, כי התגברות התנועה לסין נובעת בעיקר משינויים במערכת המטבע הסינית, שביטלה את המטבע לאורחים זרים, ומהוזלת מחיר כרטיסי הטיסה לסין והתאמתם למחירי הטיסה לבנגקוק ובומביי.

בעקבות כך הוסכים היום בני זוג היוצאים לסין ב־1,000 דולר.

כדי לטפל בתנועה הגואה לסין יופעל בחברה הגיאוגרפית לקראת חודש ספטמבר חדר מצב מיוחד, שיטפל ביציאת המטיילים שייצאו באמצעותה לסין.

"נקים גם חפ"ק בסין. קיימים בבייג'ינג ויתאם פעולות עם כל הגורמים הסיניים", אומר סביר.

שעת סין בטלוויזיה

בערוץ הראשון של הטלוויזיה הישראלית יוקרן בקרוב סדרה של חמישה פרקים הנקראת "שעת סין". הסדרה הופקה על־ידי הטלוויזיה בשיתוף עם החברה הגיאוגרפית - נאות הכיכר.

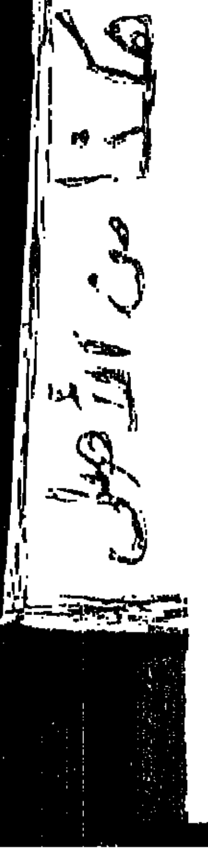

מדור פירסומי

סקירה מיוחדת: איוורור ומאווררי תקרה

שוק המאווררים מתחדש מדי שנה במגוון דגמים חדשניים העוזרים לנו לעבור את הקיץ יותר בקלות.

גם בעלי מזגנים מוסיפים מאוורר. המאווררים נחשבים כמוצרים משלימים למזגן ומסייעים פיזור הקור.

בתקופה האחרונה צמחו להם מאווררי התקרה, ותפסו מקום במכירות ובאיכות.

מאווררי התקרה בעלי מנוע חזק, שקטים וייציבים, מאווררי התקרה משתלבים בעיצוב הבית ואינם תופסים מקום (מכיוון שהם תלויים על התיקרה). מאווררי התקרה מופיעים בדגמים יפים ודקורטיביים.

נזכיר גם את המאווררים לצרכים תעשייתיים: מפוחים ושואבי אויר לאולמות, מטבחים ומסעדות.

תפקיד מאווררים אלו: הרחקת גזים נפלטים, ריחות רעים והחלפת אויר מזוהם בנקי.

שואבי האויר משמשים גם להעברת אויר המזוגים המצונן מאולם לאולם ומחדר לחדר.

איוורור הצפון סוכנויות בע"מ
יבוא שיווק והתקנת מערכות איוורור

חברת "איוורור הצפון" מספקת את המענה האופטימלי לכל בעיות האיוורור במישור הביתי, המוסדי והתעשייתי, בעלת בלעדיות בכל איזור הצפון, ומכאן שמה.

תחומי פעילותה של החברה ענפים - החל מיבוא ייצור ושיווק המפוחים ומערכות האיוורור, וכלה בהתקנתם בבית הלקוח, בעסק ובמפעל.

בין מגוון מוצריהם ניתן למצוא מערכות איוורור ביתיות בכל הגדלים ושואבים צנטריפוגליים למטבחים ביתיים, שואבי אויר ציריים וצנטריפוגליים, שואבי עשן מוגני אש למפעלי תעשייה ולמטבחים מוסדיים.

החברה אחראית על פיתוחן וייצורן של מערכות לטיפול וסינון אויר בדרגות שונות, באמצעות פילטר פרוס, או פילטרים אבסולוטיים והכל בהתאם לצרכי הלקוח, ואף לכל שלבי הקמתם - החל מתכנונן וכלה בשלב הביצוע הסופי.

השירות אמין ואדיב, ההספקה מיידית וכער האיכות המאפיינת את מוצרי החברה - ידברו לקוחות מרוצים.

מפעל: רחוב חשיש 4 ת.ד. 10712 מפרץ חיפה טלפון (רב קווי) 04-420052 פקס: 04-420122.

Vent-Axia מרכז האיוורור והחימום

אנגליה

"מרכז האיוורור והחימום" מהווה את המרכז הגדול והרציני ביותר לשואבי אויר, מפוחים, מערכות איוורור וחימום - לבית, מטבחים ואולמות, מעליות, חקלאות ותעשייה.

לזכותו 35 שנות מוניטין בענף, אשר מדברות בעד עצמן. תוצרתו המעולה ונעצם היותו יבואן ומשווק ישיר (עובדה אשר חוסכת את פער התיווך) הופכת אותו למוביל בתחומו.

ב"מרכז האיוורור והחימום" ניתן למצוא את מיטב המותגים אשר קיימים בשוק הצרכני, הן במפוחים והן בשואבי אוויר. המכשירים ניחנים בטיב, איכות, שקט ועיצוב.

ארבעת השמות המובילים בתחום:

VENT-AXIA ונט-אקציה - תוצרת אנגליה. תחום התמחותם הוא שואבי אויר אשר קיימים בגדלים שונים, מביתי ועד תעשייתי, בעיצוב נאה ובאיכות טכנית גבוהה במיוחד.

TECNIFAN S.P. טכנופאן - תוצרת ספרד - אחראים על ייצור מפוחים למיזוג אויר ושואבי אויר וונטות באיכות מעולה ובעלות נמוכה.

ASPIRA אספירה - תוצרת איטליה - מייצרים שואבי אויר ביתיים, תוך מתן דגש חזק על העיצוב והמראה הויזואלי של המכשירים.

במרכז האיוורור והחימום ניתן למצוא את כל חלקי החילוף, לכל סוגי המפוחים ושואבי האוויר שברשותם.

מעל לכל יחס אישי לכל לקוח, שירות במקום תוך מתן ייעוץ מקצועי והתאמת המוצר - והכול בהתאם לצרכיו וטעמו של הלקוח.

ללא פער תיווך, כבר אמרנו!!!

רח' אבן גבירול 151, תל-אביב 62037
טל': 5445250, 5461759, 03-6054351;
פקס': 03-5461759

אלקטרו סטאר חברת המאווררים המובילה בישראל מביאה לך שבעה דגמים בשלושה גדלים של מאווררי תקרה מהמתקדמים בעולם: מאוורר תקרה "36 עם יחידת תאורה בילט אין, מאוורר תקרה "42, ומאוורר תקרה "52 עם הכנה לתאורה בעיצוב דקורטיבי ובמבחר צבעים.

המדור הופק ע"י הפקות מדורים - אורלי אלקסלסי טל' 03-5376506

קח אוויר

התקן היום מאוורר סטאר תיקרה ותרגיש מיד בהבדל.

אתה יכול לפתוח חלון, להתרווח בכורסה ולהתמכר לאוויר הזורם בחדר.
סטאר תיקרה, מפזר אוויר נעים בכל חלל החדר, מצוין לחדרי שינה ומתאים לשמוש בכל שעות היום והלילה.
היכנס ל"הום סנטר", קנה ובנה", "שקם" ו"המשביר לצרכן", בחר את הדגם שמתאים לך, שים *230 ש"ח ויש לך סטאר תיקרה.
סטאר תיקרה, מאוורר התיקרה האמריקאי הנמכר ביותר בישראל.

* מחיר המאוורר החל מ-230 ש"ח כולל מע"מ, לא כולל התקנה.
התקנה קלה ובטוחה ע"י חשמלאי

לפרטים נוספים: טל. 03-6828883.

סטאר תיקרה
מאווררי התיקרה הטובים בעולם.

הוועדה המקומית לתכנון ובניה מרחב תכנון מקומי נתניה

ניתנת בזה הודעה לפי סעיף 149 (139) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 כי הוגש לאישור הועדה המקומית, תשריט חלוקה ואיחוד בגוש: 7962 חלקות ארעיות 14, 15, שנמצאת באזור התעשיה קרית נורדאו. התשריט בסטיה מנת/36/368/ג' אשר פורסמה למתן תוקף בי.פ. 2322 מיום 22.5.77, ותרש"צ 3/14/22 אשר אושר למתן תוקף ביום 29.5.84.

מהות הסטיה היא שכתוצאה מאיחור החלקות מתבטל קו הבנין בין החלקות ונוצרת הקלה בקו הבנין.

את התכניות ניתן לראות במשרדי הועדה המקומית בשד' ויצמן 106 בימים ובשעות קבלת קהל.

התנגדויות אפשר להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הודעה זאת.

צבי פולג
יו"ר הועדה המקומית

הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ח 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה חולון בקשה ליתן היתר בנייה לתוספת בניה ברחוב גולדברג מס' 3 גוש 6021 חלקה 730 תיק בנין 2/2000 בקשה מס' 94/211 הכוללת את ההקלות הבאות: תוספת אחוזי בנייה [illegible]

מוטי ששון
ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה חולון

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990 ולחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי יבנה
הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 5 (1) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990, ובהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 כי במשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה יבנה מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר יב/במ/220/ב" [illegible]

מרדכי בן-עזרא
יו"ר הועדה לבניה למגורים ולתעשיה
מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי פתח תקוה
הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית [illegible]

ד"ר אהרן לוי
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז המרכז

הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ח 1965 [illegible]

מוטי ששון
ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה חולון

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי מורדות הכרמל
הודעה בדבר אשור תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת [illegible]

ד"ר חיים קופלמן
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז חיפה

הועדה המקומית לתכנון ובניה תמר - רמת נגב - ערבה תיכונה
נווה זוהר - דואר נע ים המלח

בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשל"ה 1965 ניתנה בזו הודעה כי לועדתנו הוגשה בקשה על ידי מע"צ להתרת שימוש חורג בקרקע [illegible]

יואב גבעתי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה "תמר" - רמת נגב - ערבה תיכונה

הונדה עשה לך מנהג קבוע - קח עמק חייל לדרך

מעריב בורסה

יום ה', כ' באב תשנ"ד, 28.7.94

היום פוקעות האופציות של בנק לאומי

האוצר מפסיד 435 מיליון שקל בגלל אי מימוש אופציות בל"ל

אי מימוש האופציה יגרום לכך שכמות מניות בל"ל תהיה נמוכה משמעותית מזו של הפועלים

מאת יהודה שרוני

הכנסות בהיקף של 435 מיליון שקל ייגרעו מהאוצר כתוצאה מאי מימוש האופציות של בנק לאומי. היום הוא המועד האחרון למימוש האופציות. אלה נסחרות זה ימים אחרים במחיר של נקודה אחת, זאת מכיוון שתוספת המימוש בגינם, גבוהה משמעותית ממחיר המניה.

אי מימוש האופציות יגרום לכך שכמות המניות הנסחרת של בנק לאומי, תהיה נמוכה משמעותית בהשוואה לזו של בנק הפועלים. לו אופציות בל"ל היו מומרות, היו מתוספים 9 אחוזים נוספים מהון המניות, כך שכמות המניות הנסחרת היתה עומדת על 22.2 אחוז. הכמות הנסחרת של מניות בנק הפועלים עומדת כיום על 20 אחוז.

יתרת מניות בנק לאומי ובנק הפועלים מוחזקות על ידי האוצר (באמצעות חברת נכסים מ.י.). נכסים נמצאת בימים אלה בעיצומם של מגעים למכירת גרעין השליטה בבל"ל. עם השלמת העיסקה, תתפנה החברה לביצוע עיסקת מכירת גרעין השליטה בבנק הפועלים.

ירידות השערים החדות בבורסה בחודשים האחרונים גרמו לכך שחלק גדול מהאופציות נסחרות כיום מחוץ לכסף (ואינן כדאיות בהמרה למניות). ירידות השערים לא פסחו גם על מניות בל"ל והפועלים, ושערן נשחק בעשרות אחוזים (מה שפגע בעובדי הבנקים שרכשו מניות אלה לקראת ההנפקות).

בחודש האחרון נרשמה התאוששות במניות. העליה במניות הפועלים היתה חדה מזו של בל"ל.

קבוצת עידן־אלייטק ודנקנר זכו במרכז של רשות הדואר להפעלת רשת שה"ם

החברות יציעו מאגרי מידע, טלמרקטינג ושיחות ועידה באמצעות מערכת התקשורת של הדואר

מאת דוד גורדון

קבוצת עידן־אלייטק ודנקנר השקעות זכו במכרז להפעלת רשת שה"ם של רשות הדואר.

החוזה שייחתם עם רשות הדואר הוא לעשר שנים, ולפי התוכנית העסקית צפויות כבר בשנה הראשונה הכנסות של כ־3 מיליון דולר.

במכרז, שנסגר בחודש דצמבר 1993, נתבקשו החברות להציע שירותים באמצעות מערכת התקשורת של הדואר כמו מאגרי מידע, דואר אלקטרוני, טלמרקטינג, שיחות ועידה אלקטרוניות, שירות התרעות מצוקה, ועוד.

הרעיון היה לאפשר ליזם פרטי לנצל את התשתית הטכנולוגית והרישיון הגורף להפעלת שירותי מידע שהוענק לרשות הדואר לשם הפעלת שרותים חדשים.

חלק מהשרותים עשוי להתחרות בשירותים עתידיים או קיימים של בזק וחברות אחרות הפועלות בענף. לדברי עמי אראל, מנכ"ל עידן־אלייטק, ההצעה שוכתה בוללת שירותי פקס, מידע קולי, תקשורת מחשבים, תקשורת וידיאו, ושירותים נוספים.

מערכת שה"ם ושירות העברת מסרים) מבוססת על מחשבי דיגיטל ומעניקה כיום שירותי מבריקה לרשות הדואר. מסולבים בה מחשבים בשלושה מוקדים - ירושלים, תל־אביב, חיפה - ומערכת תקשורת שתקיף בעתיד חלק גדול מסניפי הדואר.

היחידה המטפלת בשה"ם מתפקדת כיום כמרכז רווח עצמאי ברשות הדואר, ועל החברות שהתמודדו הוטל להציע לא רק קשת של שירותים, כי אם גם מערך שיווק, תוכניות להרחבה טכנית למערכת ומסגרת כלכלית לשיתוף הפעולה בין בין הזוכה לרשות.

שלוש קבוצות התמודדו במכרז: שותפות של אלביט, תדיראן גילת ואמנת, חברת פוסטקום של פישמן־בראון, וקבוצת אלייטק־דנקנר. דנקנר השקעות ועידן־אלייטק שיתפו פעולה בעבר במסגרת ההתמודדות על מכרז הפלאפון. לדנקנר יש 25 אחוז בקבוצה שזכתה בעת במכרז.

אראל. 3 מיליון דולר בשנה

המ־לט חתמה על הסכם לשיווק מוצריה בקוריאה

מאת דן אמודי

המילט, שהנפיקה את מניותיה בבורסה לפני כשלושה חודשים, הודיעה כי חברת הבת שלה HTC חתמה על הסכם ראשון לשיווק מוצריה עם חברה קוריאנית. עד כה עסקה החברה במחקר ופיתוח בלבד.

במסגרת ההסכם, תקים HTC מפעל בקוריאה ליצור חלק מהרכיבים למערכות אותן היא מייצרת. החברה הקוריאנית תשלם תמורת זכויות השיווק 100 אלף דולר.

HTC מוחזקת ע"י המילט בשיעור של 75% ומייצרת ציוד שליטה, בדיקה ובקרה, צנרת, ברזים וציוד משלים להולכת גזים המשמשים ביצור שבבים אלקטרוניים.

המילט עצמה מייצרת מחברים וברזים למערכות מדויקות, בחדרי ניתוח.

לפי התכנון ייוצרו הרכיבים "הגסים" של המערכות בקוריאה והרכיבים המתקדמים ייוצרו בישראל.

דסיזן תתקין מערכות סונאר ב־7 מיליון דולר בספינות סער־5

אסתר גולדברשט

חברת דסיזן הישראלית זכתה, יחד עם חברת אדו האמריקנית, בפרוייקט להתקנת מכשירי סונאר בספינות סער־5. היקף הפרוייקט כ־22 מיליון דולר, כאשר חלקה של דסיזן בפרוייקט מסתכם ב־7 מיליון דולר.

חברת דסיזן הובילה בפיתוח הסונר ואילו חברת אדו האמריקנית הובילה בייצור המערכות והתקנת הסונר בספינות.

ספינת סער־5, הראשונה בתוך שלוש ספינות שהזמין חיל הים בארצות הברית, הגיעה אתמול לנמל חיפה. את הספינות בונות מספנות אינגלס בארצות הברית.

מניות חברת דסיזן נסחרות בבורסה בתל אביב ומניות חברת האם שלה ד.ס.פ.י נסחרות בבורסת נאסד"ק בניו יורק.

לפני כשנה וחצי רכשה החברה האם את מפעל נשיונל סמי קונדקטור במגדל העמק יחד עם החברה לישראל. החברה צברה הפסדים ועמדה על סף סגירה.

החברה שינתה את שמה לטאואר סמי קונדקטור ועלתה על מכיל הבראה.

בית המשפט דחה את ההחלטה על הנפקת מניות יצהר בשווי נמוך מערכן

הבקשה נדחתה עד לקבלת חוות דעת של רואה חשבון או כלכלן לגבי שווי המניות של החברה

מאת אייל שוחט

בית המשפט המחוזי בתל אביב החליט לדחות את ההחלטה בדבר בקשתה של חברת יצהר, להנפיק מניות בשווי נמוך מערכן, עד אשר יקבל חוות דעת של רואה חשבון או כלכלן לגבי שווי מניות החברה.

יצהר תעשיות פנתה לבית המשפט המחוזי ב־3.7.94 בבקשה לאשר לה להנפיק מניות בשווי של 30%. כלומר מניות בנות 1 שקל ערך נקוב יונפקו לפי שווי של 30 אגורות למניה.

יצהר זקוקה לאישור הנפקה זה לצורך גיוס מיידי של משאבים, לשם שיקום הונה העצמי של החברה, ועל מנת שתוכל לעמוד בדרישות הבורסה לחידוש המסחר בניירות הערך שלה ולמנוע מחיקתן מהמסחר.

יצהר נכנסה לקשיים כספיים ב־1991 וצברה חוב של כ־75 מיליון שקל. החברה, שנסחרה בבורסה בתל אביב הוכנסה לכינוס נכסים לפי בקשת בעלי איגרות מהציבור ובקשת הבנקים הנושים.

עם מינוי עורכי הדין ישראל קנטור וד"ר יעקב וינרוט, במרץ 1991, ככונסי הנכסים של החברה, הופסק המסחר בניירות הערך של החברה. באותה השנה פתחה הבורסה בהליכים למחיקת ניירות הערך של החברה מהמסחר. במהלך הכינוס מימשו הכונסים את נכסיה של החברה. המפעל על כל תכולתו נמכר על ידי הכונסים בסכום של 50 מיליון שקל לחברת טית בית, שבבעלות משפחת בירגר.

בהליך נפרד מכרו הכונסים את השלד הבורסאי של יצהר לריכרד לוי תוצרת בשר ולד"ר יהודה שנהב תמורת 1.6 מיליון דולר. בשלב מאוחר יותר רכש ד"ר שנהב גם חלקה של ריכרד לוי בחברה והפך לבעל השליטה ביצהר.

במסגרת הסרת הליכי הכינוס מהחברה פנתה יצהר לבית המשפט בבקשה שיאשר לה להנפיק את מניותיה בניכיון של 70%. כלקוס כאמור החליט בית המשפט כי בטרם יאשר את הנפקת המניות יש להמציא לפניו חוות דעת מקצועית כבר שווי מניות יצהר והאם ניכיון של 70% מבטא את שווין הכלכלי של מניות החברה.

בשלב הראשון תנפיק החברה 17.5 מיליון מניות, במחיר מוזל לבעל השליטה בחברה, יהודה שנהב, ובשלב השני יונפקו 100 מיליון מניות, במחיר מוזל לכלל בעלי המניות. בסך הכל אמורה ההנפקה להביא את החברה להון עצמי חיובי של 2.25 מיליון דולר.

יו"ר בנק אמריקאי ישראלי לשעבר מצטרף לקווי אשראי

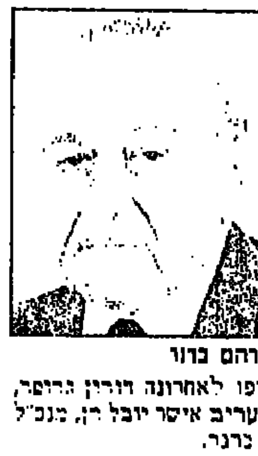

אברהם ברנר

אברהם ברנר, לשעבר יו"ר הדירקטוריון של בנק אמריקאי ישראלי, מצטרף לקבוצת קווי אשראי. ברנר יכהן בתפקיד דירקטור בחברה, ויהיה אחראי לפיתוח קשרי קווי אשראי במישור הבינלאומי, ולמגעיה עם משקיעים זרים.

ברנר מצטרף לקווי אשראי בעקבות פרישתו לפנסיה מתפקידו בבנק אמריקאי ישראלי ומינויו של יעקב אלינב במקומו. בעת האחרונה גדל מספר בעלי התפקיד המצטרפים לקבוצת קווי אשראי - כין היתר הצטרפו לאחרונה דורין הרפר, דוד דור וגד סואן. בתשובה לפניית מעריב אישר יובל רן, מנכ"ל קווי אשראי, את דבר הצטרפותו של ברנר.

יהודה שרוני

ליפשיר תחליף תוך שבועיים את המנכ"ל מתתיהו ליפשיץ

חברת ליפשיר תמנה בתוך שבועיים מנכ"ל חדש לחברה, במקומו של מתתיהו ליפשיץ. ליפשיץ כיהן גם כיו"ר הדירקטוריון, אך באסיפה שהתקיימה בשבוע שעבר מונה במקומו לתפקיד עדי רוזן, מנכ"ל מגור.

למעריב נודע כי הבעלים החדשים של החברה כבר החלו במגעים למינוי מנכ"ל חדש, ולתפקיד יש מספר מועמדים. בתוך כך נודע כי ליפשיר תכנס בעוד כשבועיים אסיפה כללית מיוחדת, לשם הגדלת מספר חברי הדירקטוריון מ־9 ל־11. הגדלת מספר החברים נועדה לאפשר את כניסתם של נציגים נוספים מקרב בעלי השליטה החדשים. החתומים על הסכם הניהול.

מתתיהו ליפשיץ מתכוון להמשיך ולהחזיק מניות בליפשיר. כיום יש בידיו 10% ממניות החברה, אך יחד עם בעלי מניות האחרים הנמנים על קבוצתו, מגיעות אחזקותיו לכ־25% מהמניות. אחזקות אלה יאפשרו לליפשיץ להפוך למיעוט חוסם.

יהודה שרוני

גידול של 150 מיליון דולר בהיקף חובות היהלומנים

חובות היהלומנים גדלו בהיקף של כ־150 מיליון דולר בשנה האחרונה, בשל המשבר הפוקד את תעשיית היהלומים. החוב הגדול ביותר של היהלומנים הוא לבנק איגוד. בנק זה ממשיך להיות המלווה המוביל לתעשיית היהלומים, למרות שהשותפות בינו לבין בנק לאומי במימון עיסקי היהלומים פורקה.

חובותיהם של היהלומנים לבנק איגוד התקבמו בסוף השבוע שעבר ב־271 מיליון דולר. לפי נתוני הבנק, יש בידיו בטחונות מהיהלומנים בהיקף של 420 מיליון דולר. בנק לאומי, שהחל בפעילותו העצמאית בענף היהלומים לפני כמה חודשים, הגיע להיקף הלוואות של 101 מיליון דולר לענף.

היקף חובות היהלומנים לבנק דיסקונט הגיע ל־214 מיליון דולר. לבנק יש בטחונות בהיקף של 311 מיליון דולר. חוב היהלומנים לבנק הבינלאומי: 71 מיליון דולר, והיקף הבטחונות הוא 56 מיליון דולר. היקף החוב לבנק המזרחי: 95 מיליון דולר.

דוד ליפקין

רווחי אלבן ברבעון השני: 211 אלף שקל - ירידה של 78%

חברת אלבן הרוויחה ברבעון השני 211 אלף שקל. לפני הכנסות מימון נרשם הפסד של 225 אלף שקל, אולם בשל הכנסות מימוניות של 436 אלף שקל נרשמו רווחים. ברבעון המקביל אשתקד הרוויחה החברה 963 אלף שקל.

ההכנסות ממכירות עלו ברבעון ב־47% והסתכמו ב־2 מיליון שקל. הגידול נרשם בעיקר בשל ההכנסות מהפעלת בית האבות, בית טובי העיר. אולם, כנגד ההכנסה של כ־600 אלף שקל מבית האבות רשמה אלבן הוצאות של 1.6 מיליון שקל. דבר שהביא להפסד התפעולי. החברה הסבירה זאת בתקופה נמוכה של המוסד בתקופת הרצית.

בראשית השנה הרוויחה אלבן 642 אלף שקל, ירידה של 71% לעומת רווח של 2.1 מיליון שקל במחצית הראשונה של 1993.

דן אמודי

הממשלה תגייס באג"ח סחירות 1.65 מיליארד ש"ח באוגוסט

במחצית השניה של 94' תגייס הממשלה אג"ח ב־15 מיליארד ש"ח לעומת 7 מיליארד ש"ח במחצית הראשונה

מאת יוסי גרינשטיין

הממשלה תגייס בחודש אוגוסט אגרות חוב סחירות בהיקף של 1.65 מיליארד ש"ח, לעומת גיוס של 1.5 מיליארד בחודש יולי וגיוס של 700 מיליון ש"ח ביוני. כך אומר סגן הממונה על שוק ההון משה שגיא.

בנוסף יונפקו באוגוסט אג"ח לא סחירות (לקרנות פנסיה וקופות גמל) בהיקף של 500 מיליון ש"ח, בדומה לחודש יולי.

סך הפדיונות יסתכם באוגוסט ב־2.2 מיליארד ש"ח, לעומת 2.1 מיליארד ש"ח ביולי. יצויין כי במחצית השניה של 1994 תגייס הממשלה אג"ח ב־15 מיליארד ש"ח לעומת 7 מיליארד ש"ח במחצית הראשונה.

הנפקת האג"ח הסחירות תסתכם בכ־11 מיליארד ש"ח, לעומת 3.5 מיליארד ש"ח במחצית הראשונה של 1994.

במחצית השניה יגדלו צרכי המימון של הממשלה לנוכח גידול של מיליארדי ש"ח בהיקף ההוצאות בתקציב המדינה - גופים במשבר, תוספות שכר והסדרי השלום.

פירוט ההנפקות הצפויות בחודש אוגוסט - 150 מיליון ש"ח ב"גליל" (צמודי מדד ל־15 שנה), 150 מיליון ש"ח ב"שגיא" (צמודי מדד ל־8 שנים), 310 מיליון ש"ח ב"כפיר" (ריבית משתנה), 270 מיליון ש"ח ב"גלבוע" (צמודי דולר) ו־120 מיליון ש"ח ב"גילון" (לא צמודות).

גיוס ההון הכולל (נטו) יסתכם בשנת 1994 ב־1.2 מיליארד ש"ח. תשלומי הריבית על הקרן (שתגיע לפדיון השנה) יסתכמו ב־9.5 מיליארד ש"ח.

מילון זימון

מה זה הון מניות רשום ומהו הון מניות נפרע?

הון מניות רשום הוא סכום ההון שחברה רשמה להנפקה אצל רשם החברות. הסכום אשר החברה הנפיקה למעשה יכול להיות נמוך מהון המניות הרשום. במקרה זה יכולה החברה להגדיל את הונה בעתיד, עד השלמת הסכום המלא מבלי שתזדקק לפנות פעם נוספת לרשם החברות.

הון מניות נפרע זה הון המניות של חברה, מתוך סך ההון הרשום, אשר הונפקו ותמורתן שולמה לחברה על ידי רוכשי המניות.

סכום הון המניות הנפרע תמיד קטן או שווה לסכום הון המניות הרשום.

* ד"ר יאיר זימון משמש ראש החוג למימון וכלכלה במכללה למינהל ומרצה באוניברסיטת תל־אביב.

קוראים המבקשים להפנות שאלות על מונחים ומושגים בשוק ההון מוזמנים לכתוב למעריב, ת.ד 20050 תל אביב, עבור "מילון זימון".

מ.ז.פ.ק עברה מרווח להפסד של 192 אלף שקל ברבעון השני

חברת מ.ז.פ.ק סיימה את הרבעון השני בהפסד נקי של 192 אלף שקל לעומת רווח נקי של 452 ברבעון המקביל אשתקד. המכירות פחתו ברבעון זה בכ־29% והסתכמו ב־5.6 מיליון שקל. הרווח הגולמי רשם ירידה של כ־31% ל־1.7 מיליון שקל.

החברה משווקת כלי בית רובם מיובאים, ועיקר פעילותה חלה בתקופות החגים (ראש השנה ופסח). הירידה במכירות נובעת מהפסקת שיווק מוצרי סולתם. מראשית השנה הרוויחה מ.ז.פ.ק 2.1 מיליון שקל לעומת 2.7 מיליון שקל במחצית הראשונה של 1993.

דן אמודי

אופציות על מדד המעו"ף

רו"ח נתנאל הררי

העליות הגבירו את הציפיות למימוש

מאז תחילתו של חודש יולי שב שוק המניות להפגין עוצמה ושערי המניות המטפסים אט אט כלפי מעלה. פרסומו של מדד חודש יוני לפני קרוב לשבועיים, שעלה ב־1.4% הפתיע לרעה משקיעים רבים, אך למרות נתון מאכזב זה נרשמו בשערי המניות ירידות רק ביום המסחר הראשון לאחר פרסומו של המדד. כלומר, למרות שלמרבית המשקיעים כבר היה ברור שתחול התייקרות נוספת בשיעור הריבית בעקבות המדד הגבוה, המגמה החיובית בשוק נמשכה.

גם ביום שלישי בו הודיע בנק ישראל על העלאה של כמחצית האחוז בשיעור הריבית, נסתיים המסחר בעליות שערים.

לגבי עוצמתו של שוק ההון בחודש יולי אין חולקים. אך בדיקה וניתוח של ציפיות המשקיעים לגבי העתיד, כפי שמשתקפות במחיריהן של האופציות על מדד המעו"ף, מלמדת על ציפיות הולכות וגדלות למימוש שערים. סטיות התקן הגלומות באופציות על מדד המעו"ף, הן מסוג CALL והן מסוג PUT מלמדות על ציפיות למימוש.

מניתוח סדרת האופציות שמועד פקיעתן בחודש ספטמבר עולה כי סטיות התקן הגלומות באופציות מסוג PUT גבוהות בצורה משמעותית מסטיות התקן הגלומות באופציות ה־CALL. המשמעות של נתון זה היא, כי באופן יחסי מוכנים המשקיעים לשלם פרמיה יקרה על מנת לבטח את עצמם כנגד ירידות שערים.

אופציות ה־PUT משמשות כפוליסות ביטוח נגד מצב זה של ירידות שערים, ולכן כשגדלים החששות מפני מימוש וירידות שערים גדל הביקוש לאופציות אלה. עם הגידול בביקוש עולה מחירן של האופציות ובמקביל עולות סטיות התקן הגלומות בהן.

ניתן למנות מספר סיבות לחששותיו הגוברים של ציבור המשקיעים מפני ירידות שערים. ראשית, אחרי מהלך עליה של יותר מ־20% בתוך פחות מחודש השוק צפוי להתממש. משקיעים בעלי תעוזה וחזון שקנו מניות בשיאו של המשבר כבר גרפו רווחים נאים, ועשויים לרצות לממש בטרם יפקוד גל ירידות חדש את הבורסה. שנית, ישנם חששות בקרב ציבור המשקיעים כי מועד פקיעתן של סדרת האופציות שמועד מימושן ביולי, עלול לגרור את התערבותם של גופים גדולים, שלהם יש אינטרס לתת לשוק דחיפה קלה כלפי מטה.

השער הקובע לצורך ההתחשבנות בין כותבי סדרת האופציות של חודש יולי לבין רוכשי האופציות הוא שער הסגירה שיקבע היום. ולכן עולים החששות כי במיוחד היום יתערבו גופים גדולים במהלך המסחר בנסיון להשפיע על שערו של מדד המעו"ף.

ניתוח טכני

מן הבחינה הטכנית לא חלו שינויים משמעותיים לעומת השבוע הקודם. לא נפרצו קווי תמיכה או התנגדות חשובים. קו התמיכה A בגרף מדד המשתנים עדיין מייצג את רמות התמיכה הנמוכות למדד. בגלל שיפועו, התמיכה שנותן קו A לשוק היא ברמות הולכות וקטנות, גם קו ההתנגדות D שנפרץ כלפי מעלה והפך לקו תמיכה תומך בשוק. רמות התמיכה שמייצג קו D גבוהות מרמות התמיכה שמייצג קו A

תיקון טכני כלפי מטה חזרה לרמות המיוצגות על ידי הקו C, הוא כמעט מתבקש. רמות התמיכה כתרחיש של תיקון מעין זה הן סביב 172 נקודות. ירידה מתחת לרמה זו עלולה לרחוף את שערו של מדד המשתנים כלפי מטה לכוון הקו A. ירידה כזו פירושה היפוך מגמה ומעבר למצב של שוק יורד, כל

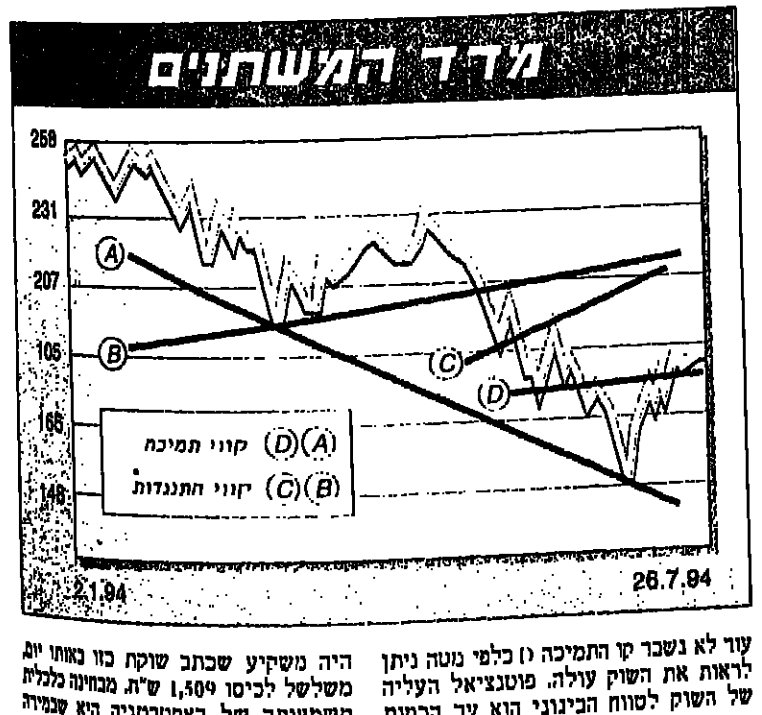

עוד לא נשבר קו התמיכה () כלפי מטה ניתן לראות את השוק עולה. פוטנציאל העליה של השוק לטווח הבינוני הוא עד הרמות המיוצגות בגרף על ידי הקו) כלומר סביב רמת 190 נקודות עם אפשרות ל"ביקור" של השוק ברמות מעוררות הנוסטלגיה של 200 נקודות. רמות אלה מיוצגות בגרף על ידי קו ההתנגדות B.

במידה ובעתיד יכשל השוק בנסיון הפריצה של קו זה, עלול השוק לעבור גל מחודש של ירידות שערים חדות.

דרכי פעולה אפשריות

קו ההתנגדות B חזק יחסית, גם קו התמיכה D נותן תמיכה משמעותית למדד המשתנים. לפיכך, משקיע הסבור כי עד סוף חודש ספטמבר ינוע שערו של מדד המעו"ף בין הרמות של 170 ו־200 יכול לבצע אסטרטגיה הנקראת מכירת שוקת.

מכירת שוקת מבוצעת על ידי כתיבה של אופציית PUT בעלת מחיר מימוש נמוך וכתיבת אופציית CALL בעלת מחיר מימוש גבוה, כאשר שתי האופציות הן לאותו מועד מימוש. רצוי, שמחיר המימוש של אופציית ה־PUT הנכתבת יהיה המחיר הנמוך ביותר אליו עלול להגיע, לדעת המשקיע, מחירו של נכס הבסיס. בהתאמה, מחיר המימוש על אופציית ה־CALL הנכתבת רצוי שיהיה המחיר הגבוה ביותר אליו עשוי המדד להגיע לפי מיטב הבנתו של המשקיע.

משילוב של הניתוח הטכני וניתוח סטיות התקן של האופציות על מדד המעו"ף נראה כי כתיבת אופציית 170 PUT לספטמבר ובמקביל כתיבת אופציית 200 PUT שמועד מימושה בספטמבר

ביצוע מכירת שוקת ביום ה־24 ליולי היה נותן את התוצאות הבאות: עבור כתיבת אופציית PUT 170 בעלת מחיר מימוש 170 ושמועד מימושה בספטמבר ניתן היה לגבות 999 ש"ח. תמורת כתיבת אופציית CALL בעלת מחיר מימוש 200 ושמועד מימושה בספטמבר ניתן היה לגבות 510 ש"ח. סה"כ היה משקיע שכתב שוקת כזו באותו יום, משלשל לכיסו 1,509 ש"ח. מבחינה כלכלית משמעותה של האסטרטגיה היא שבמידה וביום פקיעתן של האופציות יעמוד שערו של מדד המעו"ף בשער שבין 170 ל־200 נקודות, כל הפרמיה אותה גבה המשקיע עם כניסתו לפוזיציה תישאר בידיו כרווח.

רווח/הפסד ממכירת שוקת

בתרחיש של עליות מחירים חדות מעל 200 נקודות או של ירידות שערים חדות מתחת לרמת 170 הנקודות מצטמצמים רווחיו של המשקיע. במקרים של תנודות מאוד חדות המשקיע יכול גם להפסיד ואפילו הרבה. כדי למצוא את נקודות האיזון יש לבצע את החישוב הבא: את סך כל הפרמיה שגבה המשקיע לחלק ב־100. את התוצאה המתקבלת, 15.09, יש להוסיף למחיר המימוש של אופציית ה־CALL הנכתבת ולהפחית ממחיר המימוש של אופציית ה־PUT הנכתבת. נקודות האיזון מתקבלות ברמות של 154.91 ו־215.09 נקודות. לכן, במידה ועד ספטמבר ירד שערו של המעו"ף מתחת לרמה של 154.91 או יעלה מעל 215.09 נקודות ייגרמו למשקיע הפסדים.

אסטרטגיה זו מבחינה תיאורטית נחשבת למסוכנת יחסית עקב ההפסדים התיאורטיים הגבוהים אליהם נחשף כותב אופציות. בפועל ניתן לראות כי האסטרטגיה מכסה טווח מחירים רחב למדי עד שהמשקיע עובר להפסדים.

● הכותב עוסק בייעוץ וניהול השקעות בעסקות עתידיות במט"ח ובני"ע.

הרשות לפיתוח ירושלים

מכרז פומבי

למיון מוקדם של מציעים לתכנון ביצוע וכריה של מנהרה שתכרה בין אגן רפאים לבין אגן שורק (להלן-"המנהרה").

הרשות לפיתוח ירושלים (להלן - "הרשות") בתיאום עם עיריית ירושלים, מזמינה קבלנים מעוניינים, הרשומים בהתאם לחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, תשכ"ט - 1969 בסיווג בלתי מוגבל (ג'6) באחד לפחות מן הענפים: בניה למגורים (סוג 100), כבישים ותשתית (סוג 200) או גשרים (סוג 300), לגשת למיון מוקדם של מציעים לתכנון ביצוע וכריה של המנהרה ומאסף ביוב.

המנהרה תכרה בדרום ירושלים בין אגן רפאים לבין אגן שורק ותחצה את רכס אורה. המנהרה מיועדת להעביר קו ביוב גרביטציוני בקוטר 1 מ' שיונח על קרקעית המנהרה ולאפשר מעבר רכב קל לאורך קו הביוב לצורך ביקורת ותחזוקה.

על הפונים לעמוד במספר דרישות סף וביניהן ידע ונסיון מעשי בביצוע מנהרות. מועמד העומד בכל דרישות הסף למעט לענין הידע והנסיון בביצוע מנהרות, יכול למלא תנאי זה על ידי התקשרות עם גורם נוסף שלו הידע והנסיון הנדרשים.

רק משתתפים שייבחרו לרשימה המצומצמת במסגרת תהליך המיון המוקדם יהיו זכאים להגיש הצעתם במכרז. הרשות החליטה כי היא שומרת לעצמה את הזכות לנהל משא ומתן עם המתמודדים שהצעותיהם תימצאנה מתאימות. מכל מקום, אין באמור לעיל בכדי להגביל את זכותה של הרשות לנהל את המכרז בכל דרך חוקית אחרת, או את זכותה של הרשות לדחות איזו מן ההצעות, או את כולן.

הודעה בכתב זו בלבד, ולא שום מידע או מסמך אחר, תחשב כפניה תקפה לקבלת פניות למיון המוקדם.

את מסמכי המיון המוקדם ניתן יהיה לקבל **במשרדי הרשות, בכיכר ספרא, ירושלים, החל מהשעה 10:00 בבוקר ב־1.8.94** תמורת סך של 1,500 ש"ח. מסמכי המיון המוקדם יישלחו למעוניינים בכך בדואר מהיר בתמורה לעיל.

מידע נוסף בדבר קבלת מסמכי המיון המוקדם ניתן לקבל באמצעות פניה בפקסימיליה לרשות. מספר הפקסימיליה של הרשות הוא: **02-250875**.

את מסמכי המיון המוקדם יש להגיש לרשות עד ליום 11.9.94 בשעה 14:00.

המציעים ייבחנו בהתאם למפורט במסמכי המיון המוקדם.

החלטת הרשות תהיה סופית.

סקירת המסחר

דן אמודי

לקראת הקרב על 180 הנקודות

אתמול ניטשה המערכה הראשונה בקרב על ה־180 נקודות. המערכה נערכת בין כותבי אופציות המכר ורוכשי אופציות הרכש מצד אחד וכותבי אופציות הרכש ומוכרי אופציות המכר מן הצד השני. אלו מושכים את השוק למעלה ואלו מושכים את השוק למטה, כאשר נקודת האיזון נמצאת במדד של 180 נקודות.

היום פגות אופציות המעו"ף לחודש יולי והפעילים צופים כי "הקרב" יחריף. "מה שראינו הוא בסך הכל ירית הפתיחה. "האקשן" צפוי ביום חמישי. הרבה כסף עבר לזירת אופציות המעו"ף בחודשיים האחרונים. ניתן לראות זאת במחזורים היומיים שהלכו והתעצמו", אמר אחד הפעילים והוסיף, "לכל צד יש אינטרס יש מי שירוויחו עם מדד המעו"ף יהיה מעל 180 נקודות ומנגד יש שעלולים להפסיד הרבה כסף עם מדד המעו"ף לא יסגור ביום חמישי בירידה".

כור וטבע בלטו

האינטרסים המנוגדים של השחקנים במעו"ף גרם לכך שמדד המשתנים והמעו"ף נעו לכל אורך היום מסביב ל־0%. בסיום המסחר רשמו המשתנים ירידה של 0.36% ונעצרו ברמה של 179.26 נקודות. המעו"ף ירד בשיעור דומה, 0.35% ונעצר, איך לא, ברמה של 180.41 נקודות. רק מניות הכר"ם, שאינן קשורות למסחר באופציות, רשמו עליות ממוצעות של 0.3% ומדד הכר"ם סגר את יום המסחר ברמה של 178.69 נקודות.

מחזורי המסחר היו נמוכים וכך גם העניין. באמצע המסחר נראו לא מעט עמודות ריקות באולמות. בסיכום היום עמד המחזור הכללי במניות על 141 מיליון שקל מהם 44 מיליון שקל בכר"ם ו־97 מיליון שקל במר"ץ ובמשתנים. שוב בלטו במחזורים מניות המעו"ף כור, וטבע שרשמו מחזור מסחר של 12.5 מיליון שקל וכ־12 מיליון שקל בהתאמה. מניית טבע הובילה בביקושים ואלו הסתכמו בראשית היום בכ־4 מיליון שקל. בסיום עלתה טבע ב־0.5% וכור רשמה עליה של 0.75%.

עם פרסום רשימת הלידר בבוקר עלה שיו

ויון כמעט מוחלט בין הביקושים וההיצעים עם יתרון קלוש להיצעים. כל אחד מהם עמד על כ־54 מיליון שקל. אולם בעוד שבכר"ם נרשם עודף ביקוש של 9.4 מיליון שקל, הרי שבמר"ץ היה עודף היצע דומה של כ־9.6 מיליון שקל. החלוקה עצמה בין הביקושים להיצעים לא היתה ברורה כאשר ניירות מעו"ף מופיעים הן בביקושים והן בהיצעים. בראשית המסחר בשלב המשתנים עלו המדדים והגיעו לשיא של 180.5 נקודות במשתנים ו־181.75 נקודות במעו"ף המייצגים עליה של 0.33% ו־0.39% בהתאמה. אולם לאחר מכן גבר כוחם של כותבי אופציות הרכש והמורידים החלו לרדת עד לשפל של 179.98 נקודות במעו"ף ו־178.91 נקודות במשתנים.

תנודתיות עזה

ככלל נדמה לרבים כי החודשים הבאים לא ידמו ליוני ויולי. חודשים אלו התאפינו מעל לכל בתנודתיות עזה ובלתי סלקטיבית של השוק כולו. סטיות התקן, אותו מדד המציין תנודתיות זו היה גבוה במיוחד. שני נתונים אלו, הריצו את הספקולנטים, אחד הכוחות החשובים בבורסה, מזירות המשתנים אל זירת המסחר באופציות. זירה שהסיכון והסיכוי בה היו גדולים בהרבה. היום נדמה לרבים, כי השוק אינו מה שהיה פעם. הוא תנודתי פחות וסלקטיבי הרבה יותר. גם העליה החדה והבלתי צפויה מעמקי ה־150 נקודות גרמה ללא מעט רוכשי אופציות מכר, הלהיט של הירידות, הפסדים לא מבוטלים.

בשוק מניות סלקטיבי יכולים הספקולנטים לפעול ביעילות. למעשה זהו המקום שבו הם מרגישים הכי בנוח. בשוק הדוהר בפראות לשני הכיוונים האופציה הטובה ביותר הם אופציות המעו"ף. ציפיה זו לירידת התנודתיות התבטאה בעיקר באופציות לחודש ספטמבר בהם נרשמו ירידות הן באופציות הרכש והן באופציות המכר, סימן לכך שהפעילים צופים כי התנהגות השוק של יוני ויולי לא תחזור על עצמה באוגוסט וספטמבר. מצד שני, הפעילים והמבינים למניהם נתפסו בשנה האחרונה מופתעים, לא אחת, מהתנהגות השוק.

'מחזורי המתנה' במעו"ף

בשוק האג"ח נרשמו ביקושים ערים לצמודי מדד. ביקושים אלו הסתכמו בכ־80 מיליון שקל. הסיבה לביקושים אלו נעוצה בהמשך עלית הריבית, עליה שכמעט ולא השפיעה על שוק המניות עצמו. בסיכום המסחר עלו צמודי המדד בשיעור ממוצע של 0.25%.

בשוק המעו"ף, כמו בזירת המשתנים נרשמו "מחזורי המתנה", נמוכים יחסית. המחזור במונחי נכס בסיס הסתכם ב־317 מיליון שקל. מעל 17 אלף אופציות החליפו אתמול ידים בשווי כולל של 12 מיליון שקל.

קשה לדעת מה יתחולל היום, "תהיה מלחמה", אמר אחד המבצעים, "כל צד ילחם פה על העשירית אחוז שלו". דעתו זו משותפת לרבים. לכל גוף יש אינטרס משלו. יהיו כאלה שירצו להרים את השוק ויזרימו ביקושים. לעומתם יהיו מי שיעדיפו להוריד את השוק ויזרימו היצעים. בטוח בינהם יהיו מעט קונים שירכשו את המניות בשביל מה שהן ובשביל החברות העומדות מאחוריהם. אולם הם יהיו, מן הסתם, במיעוט.

הודעות בורסה

אייל שוחט

קידוח אסתר 6 של אבג'יק מזל הגיע לעומק סופי

אבג'יק מזל, שותפות מוגבלת הודיעה אתמול לבורסה כי קידוח אסתר 6 הגיע לעומק הסופי של 235.8 מטר. במהלך הקידוח נמצא גז מתאן. הגז הוזרם באופן מבוקר לאויר החופשי במשך כשעה וחצי. החברה מציינת כי בשלב זה לא ניתן לקבוע את המשמעות הכלכלית של ממצאים אלו.

רק לאחר ביצוע לוגים חשמליים, השלמת הבאר להפקה וביצוע מבחני הפקה ניתן יהיה להעריך את כמויות הגז שניתן להפיק מהבאר. קידוח אסתר 6 הינו הקידוח החמישי המתבצע במתחם הקידוח של נאות מרדכי באזור החולה. הקידוח הנוכחי ממוקם כ־500 מטר צפונית מערבית לקידוח הקודם, אסתר 4.

הקידוח הבא, אסתר 5 צפוי להתחיל במהלך החודש הבא. המבנה הגיאולוגי בנאות מרדכי משתרע על שטח של 64 קמ"ר. מקורות מקורבים לחברה מעריכים כי אם הממצאים שנמצאו עד כה מייצגים את מה שנמצא במבנה, אזי מדובר בפוטנציאל של עשרות מיליוני דולרים.

40% ממניות אלדור – לכבלים

כבלים חתמה עם אלדור הסכם לפיו יוקצו לכבלים 40% ממניות אלדור בתמורה ל־3 מיליון שקל, צמוד למדד חודש דצמבר 1993. ההסכם שנחתם אתמול מותנה בכך שהרווח הנקי של חברת אלדור לשנים 1993 ו־1994 לא יפחת מהסכומים שנקבעו. ההסכם יכנס לתוקף עם אישור דירקטוריון כבלים ואישור הממונה על ההגבלים העיסקיים.

חברת אלדור עוסקת בשיווק ובמסחר של כבלים מסוגים שונים, לרבות כבלים בעלי סיבים אופטיים. כמו כן מייצגת החברה בישראל חברות המייצרות כבלים בעלי סיבים אופטיים, ציוד, אביזרים ומכשירים הנוגעים לתחום התיקשורת.

החברה עוסקת גם בהתקנות של כבלים וא

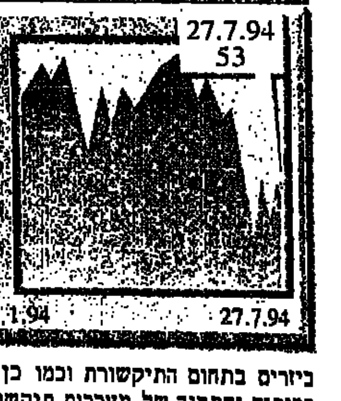

ביזרים בתחום התיקשורת וכמו כן עוסקת בפיתוח והתקנה של מערכות תיקשורת שונות. על פי ההסכם התחייבה כבלים לא לעסוק בתחום ההתקנות והפיתוח של מערכות ואביזרי תיקשורת אלא באמצעות אלדור. וחברת אלדור מצדה התחייבה שלא לעסוק בייצור כבלים מכל סוג שהוא.

הקצאה פרטית בלירז

לירז חתמה עם חברת ההשקעות של בנק דיסקונט, מקבוצת אי.די.בי, על הסכם לפיו תקצה לירז 650 אלף מניות רגילות לדיסקונט במחיר של 16.6 שקל למניה. דיסקונט השקעות תחזיק ב־14.5% מהון מניות לירז לאחר שתושלם הקצאת המניות.

בנוסף תקצה לירז לדיסקונט השקעות 762 אלף כיתבי אופציה למניות הניתנים למימוש תוך 4 שנים ממועד ההקצאה.

מחיר מימוש האופציות יהיה בין 5.55 דולר ל־6.21 דולר למניה, בהתאם למועד מימוש האופציות. לאחר מימוש האופציות יגדלו החזקותיה של דיסקונט השקעות בלירז לכדי 22%. על פי ההסכם בין הצדדים יתחייב אריה קילמן, מנכ"ל לירז, לאחזקה מינימלית מסוימת במניות החברה לתקופה של 4 שנים מיום חתימת ההסכם. וכמו כן יתחייב להמשיך ולכהן בתפקידו בתקופה זו. קילמן מחזיק ב־33% מהון מניותיה של לירז.

מרתון תגדיל החזקות בפגסוס

מועצת המנהלים של קרן מרתון החליטה להגדיל את החזקותיה בחברת פגסוס. החברה תשקיע 600 אלף דולר נוספים בפגסוס ותגיע לכדי החזקות בסך 25.1% מהון מניות פגסוס. החברה השקיעה בעבר 700 אלף דולר בפגסוס והחזיקה ב־17.5% ממניותיה. פגסוס הפכה לחברה מסונפת של מרתון בזכות הענקת 1.5% ממניותיה, ללא תמורה כספית, לקרן הון הסיכון מרתון.

בפגסוס הסבירו מהווה זה כהערכה לתרומתה של מרתון לפיתוח עסקיה של פגסוס. לפיכך מרתון אשר השקיעה סכום כולל של 1.3 מיליון דולר בפגסוס, תחזיק למעשה בכ־25% ממניות פגסוס.

יתר בעלי השליטה בחברה הינם שני מקימיה: גדעון שינהלין ויצחק זלוטר וכן קבוצת משקיעים פרטיים. לפגסוס צבר הזמנות של למעלה מ־1 מיליון דולר אשר נצבר במהלך שלושת החודשים האחרונים.

פגסוס טכנולוגיות הינה חברה פרטית הפועלת ומתמחה בפיתוח ציוד היקפי ומתקנים מתקדמים לעיבוד אותות עבור תעשיית המחשבים האישיים.

החברה סיימה לאחרונה את שלב הפיתוח והחלה לשווק עכבר תלת מימדי אלחוטי לשימוש במחשבים ומשחקים אלקטרוניים. העכבר מבוסס על טכנולוגיה אולטרה סונית ובניגוד לעכברים הקונבנציונלים אינו מצריך משטח עבודה.

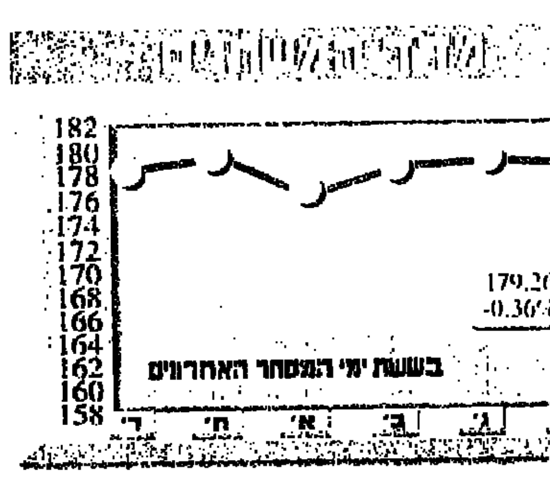

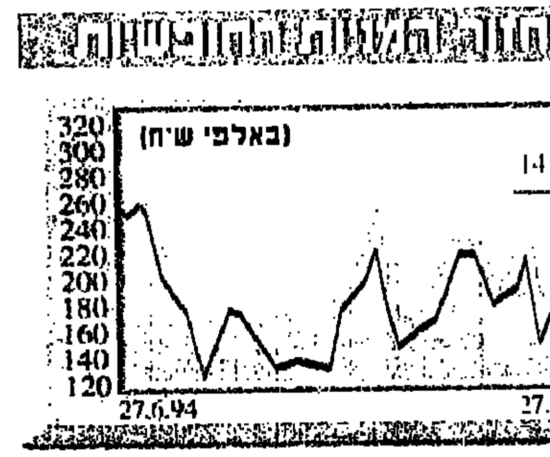

שוקי חו"ל

ירידות חדות באירופה ובטוקיו

בורסות חו"ל החששות מפני האינפלציה ועליית הריבית בארצות הברית גרמו אתמול לגל של ירידות בפתיחת המסחר בוול סטריט. בתום השעתיים הראשונות של המסחר ירד מדד הדאו ג'ונס ב־17.8 ל־3,717.8 נקודות.

הירידות בניו יורק השפיעו מיידית על המסחר בבורסות של לונדון ופריז, שם ירדו שערי המניות בשיעור חד.

הבורסה	שער סגירה	שינוי בנקודות	שער גבוה ב־94
ניו־יורק*	3,717.8	-17.8	3,978.4
לונדון	3,082.3	-34.9	3,520.3
טוקיו	20,137.2	-208.1	20,780.1
פרנקפורט	2,140.4	-11.5	2,271.1
פריז	2,055.7	-21.1	2,355.9
הונג קונג	9,402.1	+207.8	12,201.1
סידני	2,041.7	+0.4	2,340.6

שערי סגירה

* נכון ל־11:00 שעון ניו־יורק

במהלך המסחר בבורסה של לונדון, עד לפתיחת המסחר בניו יורק, נרשמו ירידות מתונות למרות פרסום נתונים מאקרו־כלכליים חיוביים. מדד הפייננשל טיימס ירד ב־34.9 נקודות ל־3,082.3 נקודות. גם בפריז הוחרפה מגמת הירידות בעקבות השפעת המסחר בוול סטריט. מדד הסי.איי.סי. ירד ב־21.2 ל־2,055.7 נקודות. גם בבורסה של פרנקפורט נרשמו אתמול ירידות – המשקיעים מימשו רווחים, לאחר העליות שנרשמו באחרונה בבורסה. מומחים מעריכים כי לירידות אתמול תהיה השפעה פסיכולוגית על השוק בתקופה הקרובה.

גל מכירות פקד אתמול את הבורסה של טוקיו. המשקיעים הפרטיים נטשו את מניות החברות הטכנולוגיות, ורק קניות של גופים ציבוריים מנעו ירידות גדולות יותר. מדד הניקיי ירד ב־208.14 ל־20,137.23 נקודות. בבורסה של הונג קונג הביאו תוצאותיו החיוביות של המכרז למכירת מקרקעין, לביקושים, והמסחר התאפיין בעליות שערים. מדד ההאנג סנג עלה ב־207.82 נקודות ל־9,402.18 נקודות.

שוקי הכספים לקראת סיום המסחר אמש באירופה ירד שער הדולר לעבר רמת 1.5750 מרק גרמני לדולר, לאחר שבבוקר נסחר במזרח הרחוק בשער של 1.5845 מרק לדולר.

מדד הזמנות מוצרים בני קיימא בארצות הברית המשיך בחודש יוני מגמת עליה של שלושה חודשים רצופים כשעלה בשיעור של 1.3%. בניכוי מרכיב ההובלה עלה המדד בשיעור של 1.0%.

בקנדה פורסם כי מדד מחירי חומרי הגלם עלה בחודש יוני בשיעור של 2.2%. מדד המחירים התעשייתי עלה בחודש יוני בשיעור של 0.6%.

באוסטרליה נמסר כי מדד המחירים לצרכן עלה בחודש יוני בשיעור של 0.7%, בחישוב שנתי זו עליה בשיעור של 1.7%. מדד המחירים הסיטונאיים בדנמרק עלה בחודש יוני בשיעור של 4%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

שערי סגירה בשעה 17.00: 1.5750 מרק לדולר, 1.5315 דולר לליש"ט, 1.3350 פרנק שוויצרי לדולר, 97.71 ין לדולר.

שיעורי ריבית

(באחוזים) (נכון ל־27.7.94, 18:00 שעון ישראל)

המטבע	חודשית	תלת חודשית	חצי שנתית
דולר ארה"ב	4.350	4.690	5.120
ליש"ט	5.000	5.250	5.440
[illegible]	4.910	4.730	4.930
פר"ש	4.950	4.280	4.150
פר"צ	4.000	5.440	5.570
גילדן	4.100	4.800	4.900
ין	2.010	2.120	2.150
לירטה	8.120	8.150	8.670
שער הדיסקונט של הבנק המרכזי בארה"ב			[illegible]
ריבית ליבור חצי שנתית			5.250
הריבית בקרנות הפדרליות בארה"ב			4.250

המקור: פריקו אינטרנשיונל

שערי המשתנים

המניות הבולטות

העליות הגדולות היום

שם החברה	% שינוי	שם החברה	% שינוי
1 פורז	10.39	8 סונאפין	10.00
2 טבעופלסט	10.10	9 ליפמן	10.00
3 צבר תירות	10.10	10 כוחות הכל'	10.00
4 בהקמס	10.10	11 יוניקורן 5	9.50
5 ירדן	10.00	12 פורק	9.70
6 איסקו	10.00	13 גב־ים 5	9.50
7 יעקובוביץ	10.00	14 אורדן	8.80

הירידות הגדולות היום

שם החברה	% שינוי	שם החברה	% שינוי
1 וילחק	-14.00	8 דובק עש	-9.50
2 ויטן	-10.10	9 פיתקית	-9.00
3 וריבבה	-10.00	10 ברעד	-8.50
4 גרש	-9.50	11 דסוור ורחו 4	-8.90
5 חבוף 5	-9.50	12 הם לס	-8.20
6 סיפק	-9.53	13 דובאר נכבורות	-8.00
7 ובנות עולם	-9.60	אי מי אקס	-7.70

התמורות הבולטות היום

שם החברה	תמורה*	שם החברה	תמורה*
1 כור	12516.8	8 כלל תעשיות	2749.4
2 גרש	11587.4	9 אים	2406.7
3 בזק	3773.9	10 פועלים	2184.0
4 ישר אסקו יהש	3688.4	11 כלל ישראל 1	2112.2
5 אידיבי פיתוח	3308.9	12 פועלים השקעות	1787.7
6 דיסקונט השקעות	2948.3	13 ג מיוקים לישראל	1750.8
7 אלביט	2791.5	14 שופ	1698.8

העליות הגדולות החודש

שם החברה	% שינוי	שם החברה	% שינוי
1 כור	252.50	8 יאר	105.30
2 סונאפין	192.40	9 ציקלם 5	94.00
3 טפר	161.60	10 חנוי יהש	91.73
4 דלק פט	157.70	11 שרות	92.10
5 בון	128.49	12 טבעופלסט	82.10
6 ציקלון 1	121.70	13 ברוק 5	82.00
7 רמי	107.43	14 זהוקן 1 שה	81.00

הירידות הגדולות החודש

שם החברה	% שינוי	שם החברה	% שינוי
1 טן	-17.73	8 סוסים	-15.40
2 אד אקוס	-27.20	9 נס פל	-14.50
3 בסיסקו	-21.50	10 איזל ספחר	-14.20
4 וראוסם	-19.83	11 בזי לין	-13.90
5 גרי ראוז	-17.63	12 סהריג	-13.70
6 הציוז	-17.20	13 אוש	-13.50
7 הבר משוב אופוס	-15.50	14 ויפל	-12.50

* באלפי ש"ח

האופציות הבולטות

העליות הגדולות היום

שם הסדרה	% שינוי	שם הסדרה	% שינוי
1 קופקס אפ 1	47.20	7 בתי התיכון אפ 1	24.40
2 סי די אי אפ	44.70	8 מפעלי פלדה אפ 1	23.40
3 בכנעפרטס אפ 1	35.90	9 לייריים אפ 1	21.10
4 ושואה אפ 1	28.20	10 תופיה אפ 1	20.10
5 יעקובוביץ אפ 1	25.40	11 סקן בר אפ 1	23.00
6 ליפמן אפ 1	25.00	12 אלקבורת קפ אפ 1	23.00
דורי הורמה אפ 1	25.00	גן שמואל אפ 2	19.90

הירידות הגדולות היום

שם הסדרה	% שינוי	שם הסדרה	% שינוי
1 פיסבי אפ 1	-64.10	8 סמצ סעברות אפ 1	-10.10
2 סקן אפ 1	-33.30	9 צאים אפ 1	-10.00
3 אלקן אפ 2	-31.00	10 נלחק אפ 1	-9.50
4 קסטיל אפ 1	-19.70	11 רב קר אפ א	-9.50
5 אלה אפ 1	-17.10	12 היבאר אפ 1	-9.50
6 בן יקרו אפ 1	-15.00	13 עמידה אפ 1	-8.60
7 סוכן אפ 1	-15.10	14 איפסן אפ 1	-7.20

התמורות הבולטות היום

שם הסדרה	תמורה*	שם הסדרה	תמורה*
1 כלל ישראל אפ 1	330.7	8 בזק אפ ב	141.0
2 כור אפ 2	264.3	9 ושואה אפ 1	132.6
3 בגדם אפ 1	230.5	10 כלבות אפר אפ 1	115.1
4 פועלים הוק אפ 2	181.6	11 זורות אפ 2	108.1
5 ארבים אפ 1	174.4	12 יאר אפ 1	102.7
6 כור אפ 1	171.7	13 נלדר בויר אפ 1	97.1
7 לגו אפ 1	143.4	14 כרר הוה אפה	91.5

העליות הגדולות החודש

שם הסדרה	% שינוי	שם הסדרה	% שינוי
1 טבעופלסט אפ 1	745.60	8 דובן אפ 1	419.80
2 יעקובוביץ אפ 1	715.00	9 גיהר דרום אפ 1	356.70
3 אבוב אפ 1	556.60	10 ומבים אפ 1	351.70
4 גרקורה אפ 1	516.60	11 אלגן אפ 1	352.00
5 בוונבוקין אפ 1	469.50	12 ר זרים אפ 1	297.10
6 סופיקן אפ 1	460.00	13 מס שת יור אפ 2	295.70
7 ליפמן אפ 1	437.90	14 בג קר אפ א	294.60

הירידות הגדולות החודש

שם הסדרה	% שינוי	שם הסדרה	% שינוי
1 סיסקו אפ 1	-61.40	8	-34.30
2 ישראמקו אפ 2	-60.00	9	-33.00
3 ליים אר 2	-52.40	10	-17.20
4 פיסבי אפ 1	-48.30	11	-12.70
5 בן אפ 1	-47.20	12	-12.10
6 זס סעברות אפ 1	-45.60	13	-10.40
7 קומבס אפ 1	-37.30	14	-10.00

* באלפי ש"ח

שערי המניות

שם החברה	שער בוקרות	שינוי בנקודות	שינוי ב-%	שער גבוה יומי	שער נמוך יומי	מספר עסקאות	תמורה בכספי אלש"ח	מחזור ש"ח	מ.ר.צ. שער	מ.ר.צ. שינוי בנק'	מ.ר.צ. שינוי ב-%	מ.ר.צ. הון אלש"ח	שער גבוה 1.1.93	שער נמוך 1.1.93	שינוי החודש ב-%	שינוי השנה ב-%	תאריך אחרון	רווח נקי מ' $	הון עצמי מ' $	שווי שוק מ' $	מכפיל רווח
[illegible]	53.0	-	-	103.00	99.00	17	758.6	1429082	53.00	-	-	439.4	132.0	10.8	23.5	-10.1	03/93	-1.50	5.25	33.51	הפ
[illegible]	11.7	-0.3	-2.50	95.00	95.00	1	158.6	1358848	11.70	-0.3	-2.50	144.9	51.2	8.7	21.9	-81.0	03/94	-2.81	14.08	10.27	הפ
[illegible]	2303.0	68.0	2.50	102.75	100.50	51	2606.7	114029	2247.00	-	-	387.1	4705.0	1596.0	35.3	-49.9	03/94	9.47	91.97	190.92	20
[illegible]	3768.0	-77.0	-2.00	98.00	98.00	1	415.5	11033	3768.00	-77.0	-2.00	335.4	5321.8	2901.3	-0.5	-20.2	03/94	12.83	93.90	185.86	14
[illegible]	36.5	-	-	100.00	100.00	0	0.0	0	36.50	-	-	0.0	1526.0	36.5	-27.0	-28.6	03/93	-17.18	-3.90	1.33	הפ
[illegible]	2777.0	113.0	4.20	108.25	103.00	12	606.0	21682	2804.00	140.0	6.26	338.8	6653.8	1730.0	52.2	-42.8	03/94	2.68	19.45	43.23	16
[illegible]	8781.0	108.0	1.20	102.00	100.50	6	261.7	2982	8760.00	87.0	1.00	107.9	17641.0	4412.0	40.0	-27.9	03/94	-1.85	33.70	82.13	פ"ר
[illegible]	413.0	24.0	6.20 ↑	107.00	104.00	45	1274.7 ●	311202	401.00	12.0	3.08	125.1	659.0	337.0	21.8	-28.8	03/94	3.58	32.70	28.92	6
[illegible]	782.0	8.0	1.00	103.00	100.75	34	1206.6	151015	804.00	20.0	2.55	378.0	1602.0	593.0	13.3	-38.8	03/94	0.42	50.69	121.52	269
[illegible]	4228.0	-	-	101.25	101.25	1	635.7	15030	4228.00	-	-	618.6	7593.0	3062.7	16.0	-33.9	03/94	6.39	125.70	183.39	26
[illegible]	1095.0	-3.0	-0.30	100.50	99.50	26	1295.6	116028	1098.00	-	-	357.2	1591.0	961.0	7.6	-27.8	03/94	53.64	616.69	675.92	13
[illegible]	61343.0	153.0	0.30	100.75	100.00	23	3308.9	5384	61190.00	-	-	929.5	87103.0	54168.8	3.1	-25.7	03/94	77.20	705.27	909.49	12
[illegible]	832.0	6.0	0.70	102.00	100.75	8	757.0	91005	826.00	-	-	223.1	1421.0	687.0	13.7	-32.2	03/94	7.41	92.10	117.11	16
[illegible]	20058.0	-781.0	-3.70	98.75	96.00	46	2791.5	13807	20266.00	-573.0	-2.75	602.4	48428.8	18918.0	9.3	-52.5	03/94	31.94	275.85	384.02	10
[illegible]	8728.0	-317.0	-3.50	97.50	96.50	13	577.5	6575	8842.00	-204.0	-2.26	245.4	10294.4	4641.6	18.4	-3.2	03/94	28.45	74.73	245.16	9
[illegible]	9637.0	-330.0	-3.20	98.00	96.25	16	495.8	5011	9964.00	-203.0	-2.00	185.4	24652.0	8728.0	4.7	-51.9	03/94	8.45	160.21	168.20	20
[illegible]	1775.0	-13.0	-0.70	99.00	98.75	7	468.2	26386	1784.00	-4.0	-0.22	294.3	2162.5	1404.0	8.4	-7.4	03/94	16.14	150.27	325.79	20
[illegible]	373286.0	3696.0	1.00	101.50	101.00	5	500.7	134	373286.00	3696.0	1.00	369.5	5963000.0	2338740.0	36.2	-25.3	03/94	40.78	276.14	554.59	14
[illegible]	390580.0	874.0	0.20	101.60	98.50	13	563.0	144	391564.00	1948.0	0.50	270.2	6285680.0	2409420.0	34.2	-23.5	03/94	40.78	276.14	554.90	14
[illegible]	582.0	-4.0	-0.70	97.50	97.00	6	456.6	78584	585.00	-1.0	-0.17	374.3	1387.0	469.0	15.7	-50.8	03/93	6.56	42.73	83.75	10
[illegible]	690.0	-36.0	-6.00 ↓	93.50	93.50	4	755.2	109806	690.00	-36.0	-4.98	687.3	2140.0	486.0	27.8	-62.2	03/94	-3.73	9.63	14.06	פ"ר
[illegible]	262.0	-3.0	-1.10	98.25	97.50	6	280.1	106726	265.00	-	-	153.0	680.0	198.5	18.6	-52.3	03/94	0.47	13.62	14.04	30
[illegible]	527.0	-3.0	-0.60	100.25	98.25	59	3773.9	715198	530.00	-	-	1405.5	817.0	463.0	4.4	-27.4	03/94	96.71	1133.04	1251.23	13
[illegible]	29813.0	75.0	0.30	101.25	100.00	8	262.5	877	29838.00	-	-	127.4	44603.7	24928.0	6.6	-27.0	03/94	49.74	444.29	480.85	10
[illegible]	28648.0	354.0	1.30	102.00	100.25	14	594.8	2074	28577.00	283.0	1.00	184.0	42798.2	23543.0	5.8	-27.4	03/94	49.74	444.29	480.85	10
[illegible]	7084.0	-	-	101.00	100.00	7	228.5	3188	7049.00	-35.0	-0.49	84.4	23025.0	5342.0	26.7	-60.3	03/94	3.70	15.04	21.71	6
[illegible]	548.0	-8.0	-1.40	98.00	98.00	2	314.6	57471	548.00	-8.0	-1.44	249.2	714.5	343.6	10.9	-9.4	03/94	12.59	168.48	23.75	10
[illegible]	124.0	0.5	0.40	101.00	100.25	15	953.5	767600	123.50	-	-	73.6	151.5	101.4	6.9	-7.5	03/94	12.59	168.48	23.75	19
[illegible]	21695.0	54.0	0.20	100.50	100.25	41	2948.3	13573	21695.00	54.0	0.25	636.3	33504.9	18591.0	6.4	-32.7	03/94	53.70	324.55	665.94	12
[illegible]	7797.0	19.0	0.20	101.00	99.25	13	1010.6	12925	7817.00	39.0	0.50	557.0	9367.6	5085.3	2.7	-11.0	03/94	14.99	219.01	216.74	17
[illegible]	2275.0	-41.0	-1.80	100.00	100.00	1	72.0	3164	2264.00	-52.0	-2.25	55.8	7751.0	2109.0	3.5	-52.8	03/94	3.74	21.52	16.97	5
[illegible]	1358.0	-	-	100.50	98.00	15	777.2	57389	1358.00	-	-	502.3	2934.0	1085.0	24.8	-42.4	03/94	15.78	147.17	125.82	8
[illegible]	26268.0	-265.0	-1.00	101.00	98.75	15	528.8	1997	26531.00	-	-	100.0	44155.0	17907.7	11.9	-35.6	03/94	32.93	246.45	473.49	15
[illegible]	25626.0	191.0	0.80	101.00	101.00	2	121.3	473	25435.00	-	-	21.1	40694.0	16571.2	11.9	-32.2	03/94	32.93	246.45	473.49	15
[illegible]	58.5	1.5	2.60	105.00	105.00	8	396.6	674537	58.00	1.0	1.75	234.6	157.5	24.8	93.7	-42.8	03/94	-14.83	5.98	14.82	פ"ר
[illegible]	88769.0	442.0	0.50	102.00	100.50	169	11867.4 ●	13466	88548.00	221.0	0.25	5849.5	101156.5	51129.6	28.8	2.4	03/94	59.43	278.28	1622.82	27
[illegible]	501.0	6.0	1.20	101.25	101.25	0	237.2	47353	501.00	6.0	1.21	237.2	570.0	292.4	28.8	3.5	03/94	59.43	278.28	1622.82	27
[illegible]	680.0	33.0	5.30 ↑	106.00	96.00	15	380.7	56842	602.00	-25.0	-3.99	101.4	2769.0	432.0	57.1	-67.3	03/94	-1.65	5.17	15.06	פ"ר
[illegible]	861.0	4.0	0.50	102.00	101.60	2	220.4	25813	857.00	-	-	168.1	1726.3	730.0	18.3	-38.9	03/94	10.11	118.08	172.32	17
[illegible]	1292.0	13.0	1.00	101.00	101.00	7	664.7	61766	1279.00	-	-	432.1	3626.0	1062.0	12.3	-55.2	03/94	-1.12	51.48	68.66	פ"ר
[illegible]	195105.0	-489.0	-0.30	99.75	99.75	0	119.0	61	195105.00	-489.0	-0.25	119.0	2432790	1479940	28.6	7.0	03/94	23.03	188.82	311.60	13
[illegible]	237.0	1.0	0.40	101.25	100.00	15	649.9	274257	236.00	-	-	300.3	629.2	166.1	21.2	-57.6	03/94	9.31	55.86	70.99	8
[illegible]	91.0	-	-	100.25	99.75	3	248.3	272613	91.00	-	-	84.5	95.0	85.5	8.4	-9.0	03/94	9.31	55.86	70.99	8
[illegible]	1014.0	-21.0	-2.00	101.00	96.00	23	767.4	74647	1035.00	-	-	275.8	1851.5	954.0	2.1	-20.7	03/94	23.51	498.27	813.59	36
[illegible]	758.0	13.0	1.70	102.00	102.00	1	398.8	52736	758.00	13.0	1.75	300.9	2384.0	666.0	14.7	-58.6	03/94	2.95	18.69	15.87	5
[illegible]	1835.0	5.0	0.30	101.00	99.25	4	172.1	9372	1848.00	18.0	0.95	62.3	3337.0	1457.0	24.7	-37.1	03/94	2.31	14.24	11.59	19
[illegible]	16.4	0.2	1.20	102.75	100.50	130	3686.4	22475742	16.20	-	-	812.6	31.9	4.3	12.3	-42.0	03/94	-14.46	83.52	121.54	פ"ר
[illegible]	1583.0	-24.0	-1.50	98.00	97.00	4	224.7	14198	1591.00	-16.0	-1.00	146.3	3278.0	1437.0	6.4	-35.0	03/94	9.60	84.29	93.42	19
[illegible]	683.0	-27.0	-3.80	98.00	97.00	4	118.9	17326	675.00	-35.0	-4.93	49.5	163185.0	570.0	17.4	-73.7	03/94	-0.05	8.35	16.73	פ"ר
[illegible]	24207.0	180.0	0.70	101.50	100.00	153	12516.8 ●	51770	24027.00	-	-	3302.5	36651.0	18239.0	25.8	-24.9	03/94	113.65	513.02	1011.51	10
[illegible]	205.0	-2.0	-1.00	100.00	98.50	39	1750.6	852108	206.00	-1.0	-0.48	780.4	340.1	193.0	-1.0	-19.0	03/94	28.78	693.25	808.29	28
[illegible]	1155.0	-3.0	-0.30	100.00	99.50	6	247.6	21414	1158.00	-	-	136.8	1389.0	846.9	5.8	-4.1	03/94	12.73	127.91	183.51	15
[illegible]	1204.0	-18.0	-1.50	99.50	98.00	6	449.8	37719	1185.00	-37.0	-3.03	269.2	2428.0	889.0	30.4	-49.4	03/94	13.05	83.54	114.23	13
[illegible]	32188.0	-407.0	-1.20	99.25	97.50	15	1052.6	3279	32086.00	-489.0	-1.50	705.6	56374.0	28323.0	4.7	-39.4	03/94	26.28	201.91	319.53	15
[illegible]	8917.0	-	-	100.25	98.75	31	2112.2	23732	8895.00	-22.0	-0.25	621.9	13928.0	7678.0	12.4	-33.5	03/94	98.43	567.83	841.83	15
[illegible]	1024.0	-8.0	-0.80	99.50	99.00	9	817.6	60200	1027.00	-5.0	-0.48	248.5	2269.0	884.0	19.1	-51.4	03/94	5.83	85.19	121.55	18
[illegible]	1670.0	-25.0	-1.50	99.00	98.00	3	201.0	12045	1678.00	-17.0	-1.00	81.3	2514.9	1342.8	4.1	-27.0	03/94	10.35	123.00	217.53	21
[illegible]	1907.0	-	-	100.50	99.75	39	2749.4	144187	1907.00	-	-	674.8	2510.3	1814.8	9.1	-23.0	03/94	56.80	578.92	863.68	15
[illegible]	309.0	-5.0	-1.60	100.00	97.75	17	556.8	178860	314.00	-	-	216.3	453.2	246.0	9.2	-24.1	03/94	134.12	1578.53	1432.73	11
[illegible]	1.0	-	-	100.00	100.00	0	0.0	0	1.00	-	-	6.0	124.0	1.0	-52.4	-93.0	03/94	134.12	1578.53	1432.73	11
[illegible]	282.0	1.0	0.40	101.00	100.50	6	197.0	69781	281.00	-	-	94.9	565.0	134.5	5.2	-37.3	03/94	-1.97	27.15	28.98	פ"ר
[illegible]	1304.0	35.0	2.80	104.00	102.00	24	1041.9	79453	1310.00	41.0	3.23	443.5	3152.0	833.0	19.4	-52.0	03/94	0.39	19.11	30.20	31
[illegible]	384.0	1.0	0.30	101.00	100.00	12	986.0	255187	387.00	4.0	1.04	678.0	585.0	231.2	7.3	-21.3	03/94	13.21	232.51	353.20	17
[illegible]	7300.0	38.0	0.50	101.25	101.00	2	81.6	1119	7284.00	-	-	52.2	65253.0	7141.0	2.4	-83.5	03/94	-1.62	7.11	1.48	פ"ר
[illegible]	14042.0	-	-	100.00	100.00	1	173.0	1232	14042.00	-	-	156.1	14794.2	7604.0	23.5	-33.7	03/94	2.08	46.69	76.13	37
[illegible]	897.0	15.0	1.70	102.50	101.75	4	362.0	40324	897.00	15.0	1.70	281.0	373.0	82.0	2.9	-67.0	03/94	0.43	30.01	37.82	87
[illegible]	1489.0	-23.0	-1.50	99.00	98.00	8	650.1	43500	1497.00	-15.0	-0.93	456.6	1915.5	1327.6	0.5	-11.8	03/94	20.30	135.59	282.09	14
[illegible]	769.0	-32.0	-4.00	96.00	96.00	0	125.3	16288	769.00	-32.0	-4.00	125.3	2637.0	614.5	26.5	-65.5	03/94	-12.13	45.74	35.82	פ"ר
[illegible]	406.0	-6.0	-1.50	99.50	97.00	6	209.1	51533	406.00	-6.0	-1.48	111.8	1832.0	315.0	15.0	-75.0	03/94	0.15	7.76	7.40	49
[illegible]	783.0	-	-	100.00	100.00	3	322.5	41185	783.00	-	-	275.5	923.5	633.0	3.2	-5.5	03/94	5.18	38.63	93.82	17
[illegible]	582.0	7.0	1.20	101.75	101.00	9	403.9	69676	575.00	-	-	156.3	1380.0	414.0	17.8	-45.8	03/94	3.74	32.40	38.78	11
[illegible]	13239.0	-	-	100.00	100.00	0	436.1	3294	13239.00	-	-	436.1	14224.0	8639.2	4.7	1.3	03/94	10.34	142.57	153.55	16
[illegible]	22446.0	-56.0	-0.20	101.25	99.50	6	324.0	1435	22727.00	225.0	1.00	108.6	45020.8	15253.8	22.5	-34.7	03/94	11.61	141.43	260.88	22
[illegible]	2137.0	16.0	0.80	101.00	100.25	10	571.8	26859	2121.00	-	-	315.2	2721.1	817.3	12.8	13.1	03/94	11.43	65.74	103.81	9
[illegible]	731.0	5.0	0.70	103.00	100.25	9	382.6	49532	726.00	-	-	178.1	2175.0	515.0	18.3	-48.2	03/94	0.44	33.30	54.47	113
[illegible]	2851.0	7.0	0.30	101.25	101.00	3	244.4	8217	2844.00	-	-	189.2	5328.0	1520.5	37.2	-38.3	03/94	3.92	30.04	51.48	13
[illegible]	4578.0	11.0	0.20	100.50	97.50	30	1264.2	28275	4430.00	-137.0	-3.00	554.9	13472.0	3037.0	19.7	-50.8	03/94	3.39	20.11	55.84	18
[illegible]	1322.0	-	-	101.25	100.00	28	1245.8	94001	1322.00	-	-	357.0	2382.0	1321.0	-3.2	-19.4	03/94	8.71	138.47	29.82	31
[illegible]	479.0	-	-	100.50	98.00	4	193.9	40500	479.00	-	-	122.1	659.0	356.0	3.0	-19.6	03/94	6.95	57.65	81.55	72
[illegible]	171.5	-	-	100.50	98.00	4	298.8	175937	168.00	-3.5	-2.04	144.4	420.0	115.5	28.0	-45.0	03/94	0.63	12.94	18.75	27
[illegible]	368.0	-4.0	-1.10	100.00	97.75	33	2484.0	676254	370.00	-	-	1133.1	519.0	285.3	24.5	-20.3	03/94	165.31	1586.33	1477.72	9
[illegible]	10637.0	27.0	0.30	102.00	100.00	41	1787.7	16758	10610.00	-	-	679.9	20294.0	7392.0	28.7	-41.0	03/94	10.73	102.55	196.63	18
[illegible]	1644.0	-	-	99.00	99.00	1	210.0	12782	1644.00	-	-	193.7	4239.0	1117.0	25.4	-60.3	03/94	4.54	18.78	32.33	7
[illegible]	705.0	-2.0	-0.30	99.50	98.00	3	276.5	39503	707.00	-	-	226.3	1059.0	594.3	11.2	-24.9	03/94	-6.08	80.93	88.51	פ"ר
[illegible]	42148.0	-	-	101.00	96.50	24	1273.0	3020	42359.00	211.0	0.50	528.3	7183.2	3202.0	13.8	-40.2	03/94	27.59	224.34	244.88	9
[illegible]	32994.0	-249.0	-0.70	97.50	95.50	5	282.1	857	33243.00	-	-	201.8	83623.0	23127.3	30.2	-45.7	03/94	8.72	70.93	88.91	12
[illegible]	222.0	-2.0	-0.90	100.25	100.00	6	484.4	217787	222.00	-2.0	-0.89	390.2	522.0	178.9	15.8	-55.3	03/94	2.92	38.39	32.94	11
[illegible]	13571.0	395.0	3.00	103.25	101.00	38	1380.5 ●	10359	13176.00	-	-	479.5	26796.0	11589.0	10.4	-45.8	03/94	4.46	25.49	45.34	12
[illegible]	13612.0	-421.0	-3.00	98.00	95.50	6	247.0	1813	13752.00	-281.0	-2.00	100.8	31780.0	8748.5	31.6	-48.3	03/94	33.03	56.26	68.33	2
[illegible]	2720.0	14.0	0.50	100.00	100.00	2	316.3	11639	2720.00	14.0	0.52	287.6	1786.8	1515.5	15.0	-24.5	03/94	4.27	52.53	105.31	25
[illegible]	189.5	3.0	1.60	102.00	100.00	18	406.7	241922	186.50	-	-	119.8	271.0	169	21.9	-11.3	03/94	1.17	22.90	32.58	20
[illegible]	524.0	-13.0	-2.40	99.50	96.50	3	243.2	48449	521.00	-18.0	-2.58	169.3	1185.0	250.0	34.0	-41.2	03/94	3.86	28.14	57.31	15
[illegible]	2144.0	5.0	0.20	100.00	100.00	3	287.1	13402	2144.00	5.0	0.23	218.7	3653.0	1332.8	18.1	-39.8	03/94	10.20	44.21	87.52	9
[illegible]	1665.0	-36.0	-2.20	97.50	97.00	3	202.9	12200	1677.00	-26.0	-1.53	83.9	2784.6	1844.1	-1.7	-29.1	03/94	5.71	38.85	82.50	14
[illegible]	3109.0	-16.0	-0.50	100.00	97.00	11	298.2	9582	3125.00	-	-	74.4	6027.0	798.0	-4.3	-15.3	03/94	-0.83	8.54	23.34	הפ
[illegible]	5290.0	-53.0	-1.00	100.00	98.25	18	851.1	16029	5343.00	-	-	308.8	6424.0	4339.7	-2.1	-15.3	03/94	18.45	217.34	30.19	17
[illegible]	222.0	9.0	4.20	104.25	101.00	47	1698.8 ●	778327	215.00	2.0	0.94	335.9	221.0	182.0	15.6	1.8	03/94	-1.21	103.85	114.54	פ"ר
[illegible]	140.5	1.5	1.10	101.00	101.00	0	162.1	115382	140.50	1.5	1.08	162.1	170.0	131.5	8.9	-1.1	03/94	-1.21	103.65	114.54	פ"ר
[illegible]	863.0	19.0	2.30	103.25	102.00	6	519.4	80750	846.00	2.0	0.24	226.3	1163.0	431.0	22.9	-18.2	03/94	-3.75	41.17	74.03	פ"ר
[illegible]	408.0	-18.0	-4.40	95.00	93.75	8	368.1	90428	410.00	-17.0	-3.58	141.2	1605.0	327.0	23.8	-61.7	03/94	5.57	23.41	27.74	4

↑ עליה של 5% ויותר. ↓ ירידה של 5% ויותר. ● תמורת מחזור הסויה כש"ח ברמה היומית. עולה משמעותית על ממוצע תמורת המחזורים במניה בחודשיים הקודמים

אזהרה

הנתונים המתפרסמים בטבלאות השערים מבוססים על נתונים שנמסרו ע"י הבורסה לניירות ערך. מערכת "עסקים" עושה את כל המאמצים למנוע שגיאות, אך במהלך העברת הנתונים, עיבודם והדפסתם עלולות בכל זאת ליפול טעויות. כל המשתמש בנתונים אלה צריך לאמת אותם. בכל מקרה השימוש בנתונים הוא על אחריות המשתמש בלבד.

טבלת המניות הישראליות בניו־יורק בחלק א' עמוד 16

בורסה

שערי קרנות נאמנות 27.7.94

מתמחות באג"ח המדינה

קרנות אג"ח

קרנות המתמחות במט"ח

קרנות מעורבות

קרנות מניות (50%)

קרנות גמישות

● : קרנות שהוקמו בטהלך 1994

מק"מ 27.7.94

מספר הנייר	ימים לפדיון	תשואה שנתית לפדיון	שער בורסה	תשואה לאחר עמלה (1)	תשואה לאחר עמלה בנותני פק"מ (2)
מקמ824	13	17.8	99.57	9.74%	9.31%
מקמ834	20	11.8	99.39	9.79%	9.37%
מקמ844	27	8.8	99.38	7.31%	7.07%
מקמ854	34	13.0	98.87	11.77%	11.18%
מקמ914	41	12.9	98.62	12.17%	11.66%
מקמ934	55	12.6	98.39	10.64%	10.19%
מקמ944	62	12.9	98.19	10.70%	10.25%
מקמ954	69	12.2	98.07	10.27%	9.87%
מקמ1014	69	12.5	97.81	11.83%	11.30%
מקמ1024	76	12.7	97.66	11.56%	11.07%
מקמ1034	83	12.5	97.37	11.94%	11.43%
מקמ1044	90	12.1	97.23	11.61%	11.14%
מקמ1114	97	12.6	96.90	12.16%	11.65%
מקמ1124	104	12.4	96.74	11.94%	11.46%
מקמ1134	111	12.3	96.55	11.87%	11.41%
מקמ1144	118	12.2	96.36	11.81%	11.36%
מקמ1154	125	12.7	96.00	12.33%	11.86%
מקמ1214	132	11.9	96.03	11.54%	11.14%
מקמ1224	139	12.6	95.58	12.31%	11.87%
מקמ1234	146	12.5	95.40	12.21%	11.79%
מקמ1244	153	12.5	95.18	12.24%	11.83%
מקמ115	160	12.4	95.00	12.16%	11.77%
מקמ125	167	12.4	94.79	12.16%	11.78%
מקמ135	174	12.5	94.56	12.21%	11.85%
מקמ145	181	12.5	94.33	12.27%	11.91%
מקמ215	188	12.6	94.09	12.34%	11.99%
מקמ315	216	12.5	93.29	12.26%	11.97%
מקמ415	251	12.5	92.25	12.28%	12.06%
מקמ515	279	12.5	91.42	12.31%	12.14%
מקמ555	307	12.4	90.67	12.22%	12.10%
מקמ715	342	12.6	89.51	12.44%	12.39%

המקור: המחלקה הכלכלית של בטוחה ני"ע והשקעות

1) תשואה אפקטיבית נטו, לאחר ניכוי עמלות הבנק.

2) התשואה בניכוי עמלה כשהיא מבוטאת במונחי ריבית המק"מ. המשמעות - אם רווח הבנק המוצעת בבנק זהה או נמוכה מהתשואה בטור זה להקופה זהה, עדיפה ההשקעה במק"מ.

שערי מטבע חוץ 27.7.94

דולר יציג	מרק יציג	דולר שחור	סל
3.0510	1.9300	3.06	3.3798

המטבע	שער יציג	השינוי היומי באחוזים	השינוי באחוזים מתחילת השנה	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה
1 דולר ארה"ב	3.0510	-0.26	+2.17	2.98	3.12	2.98	3.12	2.98	3.11	3.0303	3.0730	3.0286	3.0713	3.0209	3.0721
1 מרק גרמני	1.9300	+0.58	+12.14	1.89	1.98	1.89	1.98	2.00	2.00	1.9185	1.9456	1.9188	1.9468	1.9189	1.9466
1 לירה שטרלינג	4.6572	-0.13	+5.52	4.65	4.76	4.56	4.77	4.82	4.82	4.6348	4.7002	4.6201	4.6853	4.6382	4.7027
1 פרנק צרפתי	0.5648	+0.58	+11.49	0.54	0.58	0.55	0.58	0.58	0.58	0.5617	0.5696	0.5604	0.5684	0.5600	0.5678
100 ין יפני	3.1079	+0.25	+16.4	3.03	3.18	3.04	3.18	3.18	3.18	3.0852	3.1287	3.0857	3.1293	3.0905	3.1335
1 גלדן הולנדי	1.7192	+0.60	+11.75	1.68	1.78	1.68	1.76	1.78	1.78	1.7104	1.7345	1.7081	1.7323	1.7106	1.7344
1 פרנק שווייצרי	2.2735	+0.74	+12.76	2.23	2.33	2.23	2.33	2.35	2.35	2.2631	2.2950	2.2576	2.2895	2.2619	2.2934
1 כתר שוודי	0.3937	+0.66	+9.81	0.39	0.40	0.38	0.40	0.41	0.41	0.3919	0.3974	0.3906	0.3962	0.3919	0.2974
1 כתר נורווגי	0.4428	+0.54	+11.48	0.43	0.45	0.43	0.45	0.46	0.46	0.4400	0.4462	0.4386	0.4458	0.4403	0.4465
1 כתר דני	0.4912	+0.49	+11.33	0.48	0.50	0.48	0.50	0.51	0.51	0.4881	0.4950	0.4876	0.4946	0.4886	0.4955
1 מרק פיני	0.5861	+0.87	+13.48	0.57	0.60	0.57	0.60	0.60	0.60	0.5833	0.5915	0.5818	0.5901	0.5831	0.5912
1 דולר קנדי	2.2070	-0.36	-1.80	2.16	2.26	2.16	2.26	2.26	2.26	2.1926	2.2234	2.1930	2.2240	2.1891	2.2195
1 דולר אוסטרלי	2.2570	-0.70	+11.56	2.20	2.32	2.16	2.32	2.30	2.30	2.2451	2.2768	2.2381	2.2697	2.2382	2.2693
1 רנד דרא"פ	0.8303	+0.30	-5.60	0.54	0.76	0.59	0.84	0.84	0.84	0.8241	0.8357	0.8241	0.8358	0.8246	0.8361
10 פרנק בלגי	0.9382	+0.66	+13.40	0.92	0.96	0.91	0.97	0.97	0.97	0.9324	0.9455	0.9314	0.9447	0.9300	0.9430
10 שי' אוסטרי	2.7436	+0.81	+12.08	2.68	2.81	2.68	2.80	2.84	2.84	2.7256	2.7640	2.7234	2.7619	2.7314	2.7694
1000 לי' איטלקיות	1.9231	-0.22	+10.19	1.87	1.98	1.88	1.99	1.99	1.99	1.9134	1.9403	1.9120	1.9390	1.9153	1.9420
100 פזטה ספרדית	2.3430	+0.40	+11.93	2.27	2.42	2.31	2.46	2.43	2.43	2.3312	2.3640	2.3287	2.3617	2.3321	2.3646
E.C.U.	3.6873	+0.42	+10.6	----	----	----	----	----	----	3.6636	3.7153	3.6601	3.7118	3.6641	3.7156
1 לירה מצרית	0.9916	-0.26	+5.42	0.87	0.92	0.86	0.92	----	----	0.8700	0.9200	----	----	----	----

שערים מצטלבים 27/7/94

	דולר אמריקאי	דולר קנדי	מרק גרמני	פרנק צרפתי	פלורין הולנדי	לירה איטלקית	פרנק שוויצרי	פרנק בלגי	לירה שטרלינג	ין יפני
דולר ארה"ב		1.38260	1.57760	6.39000	1.77100	1583.75	1.33680	32.4760	0.65385	098.000
דולר קנדי	0.72327		1.14097	3.89845	1.28092	1145.49	0.96687	23.4891	0.47291	70.8809
מרק גרמני	0.63391	0.87645		3.4168U	1.12266	1003.96	0.84742	20.5870	0.41449	62.1236
פרנק צרפתי	0.18553	0.25651	0.29267		0.32867	293.831	0.24801	6.02523	0.12131	18.1818
פלורין הולנדי	0.56465	0.78069	0.89074	3.04348		894.269	0.75483	18.3377	0.36920	55.3360
לירה איטלקית	0.00063	0.00087	0.00100	0.00340	0.00112		0.00084	0.02051	0.0004	0.06188
פרנק שוויצרי	0.74806	1.03426	1.18006	4.03202	1.32481	1184.73		24.2938	0.48912	73.3094
פרנק בלגי	0.03079	0.04257	0.04857	0.16597	0.05453	48.7668	0.04116		0.02013	3.01761
לירה שטרלינג	1.52940	2.11465	2.41263	8.24347	2.70857	2422.19	2.04450	49.6688		149.881
ין יפני	0.01020	0.01411	0.01610	[illegible]	0.01807	16.1607	000.014	0.33139	0.00667	

סיכום הפעילות לפי ענפים

שם הענף	קוד ענף	מדד	שינוי ב-% יומי	חודשי	שנתי	סה"כ עליות	ירידות	כ"ש	תמורה כספית
בנקים מסחריים	בנק	187.79	-0.82	14.63	-26.11	6	7	8	6135
בנקים למשכנתאות		202.39	0.42	17.30	-24.44	9	3	9	1769
בנקים למשכנתאות	משכ		0.45	17.62	-25.09	8	2	7	1624
מקבילה - בנקים למשכנתאות	•משכ		-0.48	7.30	-30.39	1	1	2	139
חברות ביטוח		236.26	-0.16	9.79	-32.00	10	6	18	2183
חברות וסוכנויות ביטוח	בטח		-0.18	9.69	-31.74	8	4	9	1977
מקבילה - חברות וסוכנויות ביטוח	•בטח		0.02	10.41	0.02	2	1	9	176
מסחר ושרותים		165.36	-0.20	9.73	-35.68	91	66	91	18693
מסחר	מסח		-0.23	8.31	-36.62	19	13	18	3647
שרותים	שרת		-0.45	6.66	-28.09	11	10	11	7522
מלונאות ושרותי תיירות	מלן		-1.86	7.23	-43.30	4	9	7	877
מחשבים ושרותי מחשב	מחש		0.60	16.85	-55.96	7	1	9	1318
מקבילה - מסחר	•מסח		2.40	18.08	-32.61	18	6	16	3107
מקבילה - שרותים	•שרת		-0.19	15.12	-41.58	13	12	17	839
מקבילה - מלונאות ושרותי תיירות	•מלן		-0.05	12.39	-37.52	2	6	3	633
מקבילה - מחשב ושרותי מחשב	•מחש		0.60	18.57	-48.93	17	9	10	750
נדל"ן וחקלאות		150.90	0.38	20.13	-42.07	85	61	107	13066
נדל"ן בינוי ופתוח	נדל		0.40	14.94	-40.32	43	35	54	8803
חקלאות	חקל		0.34	15.98	-42.91	2	0	3	304
מקבילה - נדל"ן בינוי ופיתוח	•נדל		0.31	22.22	-54.31	40	26	50	3959
מקבילה - מזון וטבק	•מזן		1.86	24.39	-58.70	13	1	8	729
חברות תעשיה		175.84	-0.16	14.03	-32.61	156	130	182	66836
מזון וטבק	מזן		-0.36	7.89	-30.43	10	13	7	4041
טקסטיל והלבשה	טקס		0.66	13.02	-27.70	22	7	23	2343
מתכת ומוצריה	מתכ		-0.19	10.36	-40.96	14	19	12	4805
מכונות חשמל, אלקטרוניקה ואופט	אלק		-1.49	13.37	-44.14	15	23	18	9265
מוצרי בנייה	מבנ		0.48	16.95	-45.67	7	7	9	2569
מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק	כים		-0.14	13.90	-20.01	20	16	15	21158
עץ ומוצריו, נייר ודפוס	עצו		-0.06	8.08	-31.71	4	6	13	928
השקעות בתעשיה ושונות	תעש		0.46	17.42	-24.66	8	1	5	17220
מקבילה - טקסטיל והלבשה	•טקס		-0.19	36.47	-48.33	2	1	4	176
מקבילה - מתכת ומוצריה	•מתכ		-0.59	17.36	-58.59	10	8	11	669
מקבילה - מכונות חשמל, אלקטרוניקה ואופט	•אלק		-0.09	23.53	-61.38	9	11	14	1272
מקבילה - מוצרי בניה	•מבנ		2.96	29.95	-34.65	4	1	2	322
מקבילה - מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק	•כים		1.67	21.09	-39.99	7	5	9	460
מקבילה - עץ ומוצריו, נייר ודפוס	•עצו		0.25	15.88	-46.78	5	4	3	341
מקבילה - השקעות בתעשיה ושונות	•תעש		0.11	5.58	-48.07	6	7	9	538
חברות להשקעה		202.84	0.12	14.62	-34.12	68	41	74	26609
חברות השקעה	השק		0.16	14.41	-32.01	30	17	39	23178
מקבילה - חברות השקעה	•השק		-0.04	18.75	-51.92	28	24	35	3431
חיפושי נפט		127.02	0.28	16.26	-53.48	7	9	13	6822
חיפושי נפט	נפט		0.20	11.96	-55.35	4	2	1	1141
מקבילה - חיפושי נפט	•נפט		0.32	18.23	-52.25	3	7	12	5681
מקבילה		249.70	0.45	22.96	-46.74	180	130	214	28222
משתנים		179.28	-0.36	12.44	-27.72	44	39	17	97582
ברים		176.69	0.30	15.24	-41.43	197	163	281	21293
כללי		176.88	-0.12	22.40	-29.41	421	322	482	149077

מקרא לסיכום הפעילות

1. סיכום הפעילות מבוסס על כל המניות והמירים הרשומים למסחר בלבד בבורסה, בהתייחס לערך השוק (כולל גם אגרות חוב להמרה).
2. הענפים מופיעים באותיות מודגשות, תתי הענפים באותיות רגילות.
3. סיכום הפעילות לפי ענפים, מחושב לפי המידע העומד לרשותנו בזמן סגירת הגליון. אי לכך יתכנו סטיות קלות, לעומת הנתונים, ומתפרסמים מטעם הבורסה.

מניות

א

שם המניה	קוד ענף	שער בוק	שינוי בוק	שינוי ב-%	תמורה כספית אלש"ח	מחזור ע.נ. ש"ח	הצעה בקוש ע.נ ש"ח	שער גבוה 11.93-מ	שער נמוך 11.93-מ	שינוי החודש ב-%	שינוי השנה ב-%	תאריך אחרון	רווח נקי מ"ל $	הון עצמי מ"ל $	שווי שוק מ"ל $	מכפיל רווח
אאורה	•השק	3524.0	בת -	-	38.8	1100	136	70160	10450	35.3	-35.4	03/94	0.17	2.68	7.09	42
אביב	נדל	2810	60	2.9	226.5●	80607	132062	8520	2660	1.8	-62.5	03/94	0.78	9.75	12.75	16
אביב א 1	נדל	113.5	-	-	0.0	-	-	1605	98.2	8.6	-19.5	03/94	0.78	9.75	12.75	16
אביב אפ 1	נדל	1030	בת 55	5.6↑	32.7	31725	12531	5260	210	568.8	-78.0	03/94	0.78	9.75	12.75	16
אבגור אפ 2	•ופם	10	10	-	0.0	-	•••••••••	226	10	-	-97.8	03/94	-2.81	14.08	10.27	הפ
אברבוך	•מסח	355.0	-	-	5.3	1500	-676	7830	2860	11.6	-52.9	03/94	0.69	7.58	8.74	13
אברבוך אפ	•מסח	74.0	-	-	12.5	16829	-9205	3660	45.4	39.6	-78.1	03/94	0.69	7.58	8.74	13
אברות	מתכ	525.0	בת -	-	54.1	10304	1641	14370	4750	10.5	-54.1	03/94	0.30	5.23	8.15	27
אברות או א	מתכ	104.0	-0.5	-0.5	102.1●	98166	-118168	1239	95.1	0.5	-10.7	03/94	0.30	5.23	8.15	27
אוים אפ 2	כים	1382.0	בת 75.0	5.7↑	67.8	4894	7060	36590	6490	100.3	-68.3	03/94	9.47	91.87	190.92	20
אוים אפ 3	כים	694.0	בת 22.0	3.3	60.9	8778	7030	21390	2700	161.4	-67.6	03/94	9.47	91.87	190.92	20
איש	•שרת	907.0	בת -58.0	-6.0↓	84.4	8300	-17600	10490	907.0	-13.5	-12.1	03/94	0.59	7.93	21.22	38
איש אפ א	•שרת	193.0	-	-	4.2	2197	-	4160	61.0	6.9	-50.9	03/94	0.59	7.93	21.22	38
אורי	•השק	951.0	בת 43.0	4.7	33.8	3553	4579	34555	4017	32.1	-44.9	03/94	0.91	3.69	11.09	12
אורי אוא א	•השק	101.0	0.5	0.5	134.7	133400	150430	1435	52.8	0.5	-28.8	03/94	0.91	3.69	11.09	12
אראקום או 2	אלק	13.6	הפ -	-	0.0	-	20000	2000	13.8	-11.5	-91.3	03/94	-17.18	-3.90	3.39	הפ
ארגור	טקס	340.0	-	-	62.1	18272	-17560	7660	2830	13.0	-42.1	03/94	1.22	20.39	19.06	16
ארגור או 2	טקס	132.0	-0.5	-0.4	68.0	50000	-50000	1563	108.5	3.9	-6.0	03/94	1.22	20.39	19.06	16
ארגור ארבור	•שרת	175.0	-	-	0.0	-	-	5050	144.0	-6.4	-57.7	03/94	-0.43	5.67	7.71	הפ
ארגור או בוי אפ א	•שרת	82.0	1.5	1.9	0.0	-	2000	3180	68.0	18.0	-86.8	03/94	-0.43	6.67	7.71	הפ
ארוסים	•מזן	283.0	בת 2.0	0.7	4.9	1747	5000	8520	238.0	-	-48.6	03/94	0.12	2.85	3.09	38
ארדר	•נדל	262.0	בת -	-	8.7	3310	1317	3360	89.0	7.8	9.6	03/94	0.00	4.83	15.31	0
ארדר אפ 1	•נדל	139.0	-	-	30.3	21814	-5360	2090	28.9	22.5	5.3	03/94	0.00	4.83	15.31	0
אדרים	משכ	3363790	-	-	0.0	-	-	6649390	252032.0	-0.8	-38.9	03/94	1.22	10.10	16.98	14
ארושה	•השק	780.0	בת 8.0	1.0	17.2	2200	2239	7800	737.0	5.8	5.8	03/94	2.42	5.91	14.72	6
ארושה אפ 1	•השק	641.0	6.0	0.9	7.1	1102	1102	641.0	558.0	14.9	14.9	03/94	2.42	5.91	14.72	6
אהל"אב	•מתכ	697.0	9.0	1.3	3.5	500	1200	18120	298.0	18.2	-40.8	03/94	-0.68	2.20	8.06	הפ
אגרן	•מחש	563.0	בת -	-	22.5	4000	438	8700	292.0	56.0	-13.4	03/94	-0.40	2.23	6.47	הפ
אגרן אפ 1	•מחש	295.0	45.0	18.0↑	9.3	3150	28518	4090	193.0	32.3	-27.9	03/94	-0.40	2.23	6.47	הפ
אוהה	בנק	1153970	-	-	0.0	-	-	2911600	1142540	-8.1	-56.7	03/94	2.66	27.37	39.31	14
אורגים שהון	•השק	307.0	1.0	0.3	27.9	9083	25925	4370	260.0	8.2	-48.0	03/94	1.34	6.32	9.27	7
אוריצקי	•נדל	1538.0	45.0	3.0	32.3	2099	1517	35260	908.0	54.1	-42.5	03/94	2.54	11.78	38.94	15
אוריצקי אפ 1	•נדל	660.0	בת -	-	78.6	11808	6131	21920	196.5	204.1	-80.4	03/94	2.54	11.78	38.94	15
אומיטק	•מחש	473.0	בת 7.0	1.5	44.7	9451	16490	11480	363.0	26.5	-54.8	03/94	0.84	8.50	13.11	16
אומיטק אפ 1	•מחש	236.0	-	-	6.2	2200	118	9820	127.0	43.9	-71.6	03/94	0.84	8.50	13.11	16
אוניברקוד	כים	554.0	-	-	0.0	-	-	13200	554.0	-3.1	-51.7	03/94	0.94	6.75	12.35	13
אגיסרול	•כים	660.0	-	-	21.2	2470	-1780	12851	685.0	23.9	-35.8	03/94	1.38	11.48	21.29	16
אגיסרול אפ	•כים	347.0	6.0	1.8	49.4	14244	9817	7840	140.5	49.8	-54.6	03/94	1.38	11.48	21.29	16
אינקו	השק	5836.0	-	-	0.0	-	-	131130	4588.0	17.3	-49.9	03/94	0.19	7.03	10.76	57
אסוף או א	השק	127.0	-	-	78.2	69038	-	2020	92.0	10.4	-10.9	03/94	-1.65	39.70	62.13	הפ
אסוף או ב	השק	175.0	1.0	0.6	0.6	341	341	4848	109.0	22.0	-43.2	03/94	-1.65	39.70	62.13	הפ
אסוף אפ 1	השק	4517.0	-	-	67.1	1485	-1257	13841.0	1165.0	117.8	-36.3	03/94	-1.65	39.70	62.13	הפ
אפסיכה	•השק	288.0	בת -13.0	-4.3	20.5	7134	-20742	16515	221.0	15.2	-77.9	03/94	0.07	3.11	2.72	39
אופיס	טקס	1021.0	8.0	0.8	144.8	14184	18368	19749	693.0	37.2	-41.9	03/94	2.05	8.53	24.12	12
אופיר	אלק	249.0	-	-	81.2	32626	-9841	6080	212.0	11.7	-40.1	03/94	0.04	9.66	7.84	196
אופתן	נדל	232.0	-	-	21.4	9235	-8568	7890	155.0	32.6	-55.5	03/94	-0.88	8.99	7.80	הפ
אופתן אפ 1	נדל	109.5	בת -6.5	-7.2↓	14.6	13339	-44254	8600	13.1	254.4	-87.8	03/94	-0.88	6.99	7.80	הפ

מקרא למניות

1. סדר המניות לפי סדר הא"ב (כולל הרשימה המקבילה).
2. ליד כל מניה מצויין קוד הענף אליו היא משתייכת, לפי הפירוט בטבלת סיכום הפעילות לפי ענפים. רשימה מקבילה מצויינת ב-•.
3. שווי שוק - משקף את הנתונים המצרפיים של כל ניירות הערך של החברה, כולל אופציות וניירות ערך שאינם סחירים, למעט אגרות חוב להמרה.
4. מכפיל - מהווה את שווי השוק, חלקי הרווח הנקי של החברה.
5. רווח נקי - מחושב את הרווח המתואם של כל חברה במהלך 12 החודשים האחרונים המדווחים.
6. הרווח הנקי, ההון העצמי ושווי השוק - ניתנים במיליוני דולרים, עפ"י שער הדולר היציג.
7. מניות מודגשות בקיצור שונה, כאשר תמורת מחזור המניה בש"ח ברמה היומית, עולה משמעותית על ממוצע תמורת המחזורים במניה בחודשים הקודמים.

היום, יותר מתמיד אתה זקוק לנו
'אחריות'
★ ניהול תיקים מקצועי אחראי ובעל מעוף
★ מחלקה מיוחדת לפעילות בשוקי העולם
טל': 03-5283579
'אחריות'

שם המניה	קוד ענף	שער בוק	שינוי בוק	שינוי ב-%	תמורה בכספית אלפי ש"ח	מחזור בא"ש	הצעה בקוש	שער גבוה מ-1.1.93	שער נמוך מ-1.1.93	שינוי החודש ב-%	שינוי השנה ב-%	תאריך דוח אחרון	רווח נקי מיל' $	הון עצמי מיל' $	שווי שוק מיל' $	מכפיל רווח
חבס	•ורל	4669.0	230	0.5	70	150	1380	9301.0	2589.0	57.4	-38.0	03/94	-0.23	4.56	13.49	הפ
חבס אפ 1	•ורל	3051.0	208.0	7.2↑	28.7	942	2212	8158.0	1407.0	82.0	-48.9	03/94	-0.23	4.56	13.49	הפ
חבס אגח 1	•ורל	99.5	-	-	298.5	300000	-530960	127.0	91.5	4.2	-15.3	03/94	-0.23	4.56	13.49	הפ
חוי	מסח	577.0	10.0	1.8	81.0	14035	28016	1771.8	464.0	24.4	-65.2	03/94	-0.14	8.11	10.76	הפ
חוי או א	מסח	127.0	-1.0	-0.8	0.0	-	-2000	201.0	120.5	-1.9	-35.9	03/94	-0.14	8.11	10.76	הפ
חוי אפ 1	מסח	181.5	18.5 בח	11.3↑	29.9	16453	41707	929.0	70.0	179.2	-80.2	03/94	-0.14	8.11	10.76	הפ
חוי או ב	מסח	106.5	-	-	55.5	52125	-52125	128.7	95.5	1.4	-15.8	03/94	-0.14	8.11	10.78	הפ
חר	מחב	260.0	5.0	2.0	56.7	21806	63817	871.0	182.0	25.0	-58.7	03/94	0.18	14.61	10.56	59
חר אפ 2	מחב	24.3	-	-	10.8	44544	-36305	292.0	10.9	62.0	-85.8	03/94	0.18	14.61	10.56	59
חוף אלמוג	סלו	194.7	-	-	53.2	2730	-2981	448.0	181.2	4.8	-49.3	03/94	0.17	20.82	25.00	147
חופית	כים	214.0	12.0	5.9↑	1412.0●	85973	104982	781.0	151.0	27.8	-64.7	03/94	-0.18	7.72	5.54	הפ
חופית אפ 1	כים	30.5	5.1	20.1↑	3.6	11816	74192	430.0	10.0	39.3	-90.4	03/94	-0.18	7.72	5.54	הפ
חופית אפ 2	כים	85.0	14.0 בח	19.7↑	10.1	11868	43698	351.0	21.9	148.5	-84.8	03/94	-0.18	7.72	5.54	הפ
חדרון 1	השק	10264.0	-317.0	-3.0	11.8	118	-231	18171.0	6517.0	21.4	-11.2	03/94	0.65	12.51	15.88	24
חדרון 5	השק	9154.0	-	-	23.8	260	40	14720.0	4803.0	20.0	-3.7	03/94	0.65	12.51	15.88	24
חל שירותים	שרת	3397.0	-	-	34.0	1000	-1000	7382.0	2985.0	-1.4	-49.3	03/94	2.55	30.40	25.49	10
חל שירותים או 1	שרת	126.0	1.0	0.8	0.7	510	2510	149.0	117.0	-0.8	-5.5	03/94	2.55	30.40	25.49	10
חל שירותים או 2	שרת	124.5	-1.5	-1.2	0.0	-	-40000	168.0	115.0	10.7	-13.5	03/94	2.55	30.40	25.49	10
חל שירותים או 3	שרת	107.5	-0.5	-0.5	1.4	1311	-1311	123.0	92.5	5.9	-8.9	03/94	2.55	30.40	25.49	10
חל שירותים אפ ב	שרת	809.0	74.0	10.1↑	24.0	2970	2843	4534.0	272.0	49.3	-76.6	03/94	2.55	30.40	25.49	10
חרושת יור	חעש	443.0	-1.0	-0.2	13.3	2994	-8713	1440.0	290.0	45.2	-64.0	03/94	0.25	7.50	8.54	28
חרושת יור או 2	חעש	92.5	0.5	0.5	9.3	10000	338687	120.5	81.5	2.8	-22.6	03/94	0.25	7.50	8.54	28
חרושת יור אפ 2	חעש	135.0	-	-	17.0	12819	7109	741.0	35.0	285.7	-78.7	03/94	0.25	7.50	6.54	26
חסין פז	•מסח	301.0	-6.0	-2.0	16.3	5430	-4289	1419.0	225.0	28.8	-66.7	03/94	0.43	7.21	7.04	18
חסין פז אפ 1	•מסח	174.0	15.5	9.8↑	0.0	-	1843	1282.0	80.5	132.0	-72.5	03/94	0.43	7.21	7.04	16
חסן אש	•סבו	1442.0	69.0 בח	5.0↑	79.1	6484	7452	1614.0	763.0	49.1	12.0	03/94	-0.17	5.59	18.58	הפ
חסן אש אפ 1	•סבו	1150.0	-	-	19.6	1700	1518	1200.0	489.0	50.9	25.1	03/94	-0.17	5.65	18.58	הפ
ט																
טוביאס	חעש	490.0	24.0	5.2↑	90.2	18410	39701	919.0	262.0	78.8	-38.3	03/94	0.08	7.49	7.74	97
טומשור	אלק	1406.0	-11.0	-0.8	45.1	3207	-4854	4097.6	1258.0	11.8	-54.1	03/94	1.89	18.43	31.56	20
טומשור אפ 1	אלק	387.0	-4.0	-1.0	1.4	362	-1723	2884.0	93.5	85.2	-79.4	03/94	1.59	18.43	31.58	20
טופרין	מסח	298.0	-1.0	-0.3	20.7	7000	-17420	1258.0	280.0	-0.3	-65.1	03/94	-1.91	12.38	8.04	הפ
טופרין או א	מסח	98.0	-1.5	-1.5	9.9	10069	-80069	130.0	78.0	16.0	-10.5	03/94	-1.91	12.36	8.04	הפ
טופרין אפ 2	מסח	222.0	- בח	-	11.1	5022	-3087	1330.0	110.0	28.3	-72.4	03/94	-1.91	12.38	8.04	הפ
טופר	טקס	355.0	-	-	37.8	10643	-4057	608.0	178.0	79.3	-17.8	03/94	0.09	8.40	12.45	138
טופר או 1	טקס	82.5	-	-	17.7	21420	180558	113.5	61.5	22.2	-19.9	03/94	0.09	6.40	12.45	138
טופר אפ 2	טקס	151.0	0.5	0.3	54.9	36384	11153	328.0	62.0	114.2	-31.7	03/94	0.09	6.40	12.45	138
טיב	טקס	798.0	8.0	1.0	58.7●	7354	6490	1565.0	626.0	24.3	-39.9	03/94	0.88	5.42	13.72	18
טכ"ס	מחש	648.0	-	-	99.9	15416	9308	1457.0	478.0	28.1	-48.3	03/94	2.18	19.23	31.88	15
טכ"ס אפ 1	מחש	177.5	-	-	21.5	12099	-19374	917.0	87.5	91.9	-74.7	03/94	2.18	19.23	31.88	16
טכנופלסט	•כים	1040.0	95.0 בח	10.1↑	32.4	3117	5435	2495.0	518.0	82.1	-26.6	03/94	-0.38	5.59	19.74	הפ
טכנופלסט אפ 1	•כים	356.0	94.0 בח	35.9↑	7.8	2190	70265	1790.0	35.5	785.6	-59.1	03/94	-0.38	5.59	19.74	הפ
טכנופלסט אפ 2	•כים	605.0	79.0 בח	15.0↑	35.3	5830	23215	1786.0	218.0	124.1	-35.9	03/94	-0.36	5.59	19.74	הפ
טל	•ורל	383.0	-	-	64.7	18455	6724	2273.0	122.5	252.5	-78.5	03/94	-1.92	2.97	6.84	הפ
טל או א	•ורל	81.5	0.5	0.6	9.8	12000	30000	109.0	67.5	18.1	-18.5	03/94	-1.92	2.97	6.84	הפ
טל אפ 1	•ורל	100.0	- בח	-	23.3	23303	-18073	1843.0	48.6	111.4	-93.8	03/94	-1.92	2.97	6.84	הפ
טל אפ 2	•ורל	194.5	8.0 בח	3.2	11.7	6024	15019	782.0	62.0	161.1	-71.4	03/94	-1.92	2.97	6.84	הפ
טלדור	•מחש	515.0	-	-	24.3	4720	-3580	860.0	398.0	15.7	-31.8	03/94	0.18	5.01	12.03	87
טלדור אפ 1	•מחש	306.0	28.0	10.1↑	3.4	1100	8100	685.0	201.0	49.5	-43.5	03/94	0.18	5.01	12.03	87
טלסים	מסח	1208.0	6.0	0.5	68.0	6122	10827	2362.0	765.4	13.6	-44.1	03/94	1.90	7.71	25.01	13
טמבור אפ 2	כים	68.0	6.0	9.7↑	35.2	51719	71664	601.0	18.5	54.5	-81.4	03/94	10.11	158.08	172.32	17
טמג	•מזו	412.0	-	-	68.8	18702	-2746	1544.0	284.0	37.8	-67.1	03/94	0.20	5.84	6.18	31
טעם	•מזו	1073.0	- בח	-	2.0	188	237	2281.0	820.0	17.8	-44.7	03/94	1.15	7.80	18.90	16
טפחות סבוכרות	משכ	196755.0	-	-	5.9	3	-42	259458.0	136860.0	17.7	-3.8	03/94	21.09	188.62	311.60	13
טרוקדרו	•השק	283.0	-1.0	-0.4	8.8	2329	-2329	577.0	128.0	47.0	-35.5	03/84	-0.18	1.90	4.75	הפ
טרייאיב	•השק	1603.0	-4.0	-0.3	8.7	444	-344	7310.0	1121.0	-17.6	-75.0	03/94	-0.36	1.82	2.32	הפ
י																
י.ר.ר שוק ההון	•השק	610.0	-	-	19.3	3159	-	753.0	541.0	-1.6	-0.2	03/94	1.33	5.87	15.20	11
יאר	•מחש	312.0	- בח	-	21.9	7018	6560	684.0	153.0	105.3	-41.8	03/94	0.21	4.81	7.28	35
יאר אפ 1	•מחש	100.0	6.0	6.4↑	20.7	20711	10884	407.0	31.2	219.5	-70.9	03/94	0.21	4.81	7.28	35
ידע	מחש	980.0	10.0	1.0	2.9	300	300	1644.3	737.0	26.3	-35.8	03/94	0.67	5.65	7.83	12
ידע אפ 1	מחש	174.0	1.5 בח	0.9	9.3	5321	3255	773.0	80.0	167.7	-73.0	03/94	0.67	5.65	7.83	12
יפו	•מחב	558.0	8.0	1.5	1.8	280	10000	1559.0	459.0	5.5	-57.0	03/94	0.55	6.58	8.98	16
יפו אגח א	•מחב	110.5	0.5	0.5	5.0	4500	95500	165.5	98.5	11.1	-22.7	03/94	0.55	6.56	8.98	16
יפו אפ 1	•מחב	115.0	-	-	8.9	7724	-	810.0	42.6	72.9	-81.8	03/94	0.55	6.56	8.96	16
יהודה	מחב	394.0	-1.0	-0.3	7.1	1813	-1346	1342.0	329.0	7.7	-69.3	03/94	0.47	16.90	15.58	33
יהודה אפ 1	מחב	100.5	0.5	0.5	6.3	6250	4085	577.0	83.0	101.0	-80.7	03/94	0.47	16.90	15.56	33
יואל או 1	השק	175.0	-2.0	-1.1	106.8	61000	-52099	280.0	144.0	4.5	-32.2	03/94	9.33	55.86	70.99	8
יואל אגוא	השק	180.0	-0.5	-0.3	1.8	973	-10958	284.0	143.4	9.4	-30.8	03/94	9.33	55.86	70.99	8
יואל אפ 3	השק	61.0	0.5	0.8	107.7	178524	122449	98.0	46.5	31.2	-59.9	03/94	9.33	55.88	70.99	8
יובל הנדסה	•ורל	215.0	1.0	0.5	5.5	2539	2539	914.0	148.5	34.4	-84.8	03/94	-0.41	5.68	5.84	הפ
יחסה	•השק	1985.0	-	-	10.3	519	-	4468.0	1119.0	32.7	-33.2	03/94	-0.05	2.19	3.50	הפ
יוה 1	סלו	628.0	-33.0	-6.0↓	46.2	7356	-16818	1842.0	626.0	-5.1	-64.3	03/94	0.26	21.20	22.81	88
יוה או 1	סלו	113.0	-	-	48.9	43275	54520	181.5	93.5	13.0	-26.3	03/94	0.26	21.20	22.81	88
יוה אפ 1	סלו	106.5	-1.5	-1.4	3.3	3123	-3035	1048.0	30.8	143.2	-88.1	03/94	0.26	21.20	22.81	88
יוניבאר 1	•סבו	1677.0	49.0	3.0	58.0	3457	7353	4476.0	851.0	20.8	-51.7	12/93	-1.04	2.14	5.87	הפ
יוניבאר 5	•סבו	704.0	52.0	8.0↑	107.7	15298	17642	2076.0	347.0	33.1	-55.3	12/93	-1.04	2.14	5.87	הפ
יורדים	•טקס	482.0	1.0	0.2	19.0	3949	6135	1085.0	381.0	23.3	-38.8	03/94	1.41	3.33	3.56	3
יורדים אפ 1	•טקס	120.0	-	-	12.5	10451	10063	549.0	54.0	122.2	-69.2	03/94	1.41	3.33	3.56	3
יוניקורן 1	•ורל	186.0	1.0	0.6	3.3	2000	8900	515.0	118.0	32.0	-57.3	03/94	-0.58	-0.50	9.69	הפ
יוניקורן 5	•ורל	206.0	18.5 קו	9.9↑	0.0	-	16412	630.0	125.0	42.8	-46.4	03/94	-0.56	-0.50	9.69	הפ
יוניקורן או 1	•ורל	117.5	- לו	-	0.0	-	-	177.3	114.5	-2.1	-27.4	03/94	-0.58	-0.50	9.69	הפ
יוניקורן אפ 3	•ורל	86.0	8.5	11.0↑	8.6	10000	42271	389.0	73.5	-12.7	-73.0	03/94	-0.58	-0.50	9.69	הפ
יוסי פרס	•שרת	400.0	1.0	0.3	70.5	17618	13204	534.0	329.0	18.0	-39.7	03/94	1.27	8.08	10.55	8
ים סוף	ורל	603.0	3.0 בח	0.6	69.5	11526	10808	1100.0	390.0	31.8	-32.4	03/94	5.06	32.23	36.37	7
ים תיכון	•נכו	448.0	15.0	3.6	3.1	693	5487	1000.0	326.0	37.4	-32.9	03/94	4.32	6.52	11.74	3
ים תיכון או א	•נכו	117.5	-0.5	-0.4	45.0	38285	-42348	159.5	94.5	13.5	-11.0	03/94	4.32	6.52	11.74	3
ים תיכון אפ 2	•נכו	120.0	13.5 בח	12.7↑	25.0	20810	69074	630.0	31.8	93.5	-81.3	03/94	4.32	6.52	11.74	3
יסקל	השק	1808.0	-18.0	-1.0	57.1	3162	-3900	4436.0	1141.0	5.1	-54.8	03/94	-0.82	5.52	10.10	הפ
יעד או א	מסח	118.5	-	-	3.1	2694	-	199.0	112.0	3.8	-26.7	03/94	2.98	16.69	15.67	5
יעוא	•מסח	1364.0	40.0	3.0	33.7	2469	3053	2487.0	497.0	17.2	-20.9	03/94	0.19	3.06	12.61	66
יעקור	ורל	298.0	-19.0	-6.0↓	11.9	3984	-13252	1384.7	220.0	22.6	-73.9	03/94	0.53	7.54	8.25	18
יעקור או א	ורל	88.5	-	-	15.6	18000	90920	102.5	72.0	16.9	-13.5	03/94	0.53	7.54	8.25	18
יעקור אפ 2	ורל	88.5	-0.5	-0.6	11.2	12618	-3113	266.0	39.9	87.8	-70.1	03/94	0.53	7.54	8.25	18
יעקובסקי	ורל	362.0	33.0 בח	10.0↑	13.2	3657	17143	878.0	234.0	25.3	-54.2	03/94	0.60	5.85	8.63	14
יעקובסקי אפ 1	ורל	163.0	33.0 בח	25.4↑	13.8	8549	43700	592.0	24.0	715.0	-65.3	03/94	0.60	5.85	8.63	14
יפאורה	מזו	784.0	- בח	-	20.2	2577	1423	1006.0	323.0	20.1	-6.1	03/94	3.17	30.91	79.28	25
יפאורה או א	מזו	171.5	-5.5	-3.1	15.4	9000	-32496	228.0	99.4	22.1	-10.7	03/94	3.17	30.91	79.28	25
יפאורה אפ 1	מזו	786.0	-4.0	-0.5	3.2	401	-401	994.0	268.0	29.9	0.9	03/94	3.17	30.91	79.28	25
יצוא או 4	השק	280.0	4.0	1.4	0.0	-	5000	516.0	223.0	27.3	-38.5	03/94	2.81	34.24	53.50	18
ירדן	ורל	607.0	55.0	10.0↑	91.7	15089	25353	1078.0	303.0	77.0	-1.9	03/94	0.59	8.08	20.50	35
ירדן או 2	ורל	104.5	-	-	5.3	5100	37323	174.5	86.0	16.8	-6.7	03/94	0.59	8.06	20.50	35
ירדן אפ 5	ורל	391.0	-	-	78.9	20177	-10087	857.0	165.5	108.0	-11.5	03/94	0.59	8.06	20.50	35
ירושלים	משכ	330.0	1.0	0.3	57.9	17540	11500	715.8	270.0	13.8	-50.0	03/94	1.48	21.56	29.89	20
ירושלים 1פא	משכ	128.0	1.0	0.8	0.0	-	32000	168.0	112.0	5.3	-17.9	03/94	1.48	21.56	29.89	20
ישיר	•ורל	300.0	1.0	0.3	41.2	13747	2414	680.0	299.0	-11.8	-55.9	03/94	2.24	7.83	8.04	4
ישפרו	ורל	2742.0	-	-	29.4	1074	-1656	4711.0	1991.8	10.3	-36.0	03/94	0.59	21.86	28.78	49
ישראמקו	ורל	2161.0	68.0	3.2	10.8	500	15000	3246.0	1418.0	16.6	-25.3	03/94	0.14	6.68	18.59	133
ישראמקו או ב	ורל	221.0	11.0	5.2↑	10.2	4596	349506	325.0	187.8	8.3	-19.6	03/94	0.14	6.68	18.59	133
ישראמקו אפ 1	ורל	2285.0	72.0	3.3	51.7	2262	2361	4398.0	1338.0	37.2	-32.8	03/94	0.14	6.68	18.59	133
ישראמקו אפ 2	•נפט	1.0	- נו	-	0.0	-	•••••••••	21.6	1.0	-60.0	-93.8	03/94	-14.45	63.52	124.54	הפ
ישרס 1	ורל	7052.0	-71.0	-1.0	10.8	153	-153	14458.5	6024.6	-7.9	-44.5	03/94	3.45	52.45	94.35	27
ישרס 5	ורל	8330.0	63.0	1.0	3.2	50	2450	11699.0	4865.5	2.6	-40.9	03/94	3.45	52.45	94.35	27
ישרס או א	ורל	156.5	0.5	0.3	126.1	84155	82000	202.0	181.8	3.1	-26.1	03/94	3.45	52.45	94.35	27
כ																
כבלי ציון 0005	מחב	1314.0	-48.0	-3.5	205.8●	15661	-29898	3589.4	1050.0	11.7	-50.5	03/94	1.54	44.70	34.74	33
כבלים או ב	מחב	277.0	- לו	-	0.0	-	-	580.6	246.1	-0.4	-39.3	03/94	9.60	64.29	93.42	10
כבלים או 1	מחב	126.0	-1.5	-1.2	46.5	36920	-137720	142.0	101.5	5.0	-2.7	03/94	9.80	64.29	93.42	10
כבלים אפ 3	מחב	386.0	-4.0	-1.0	11.4	2941	-8764	1848.0	222.0	23.7	-65.9	03/94	9.80	64.29	93.42	10
כהן בוני	•ורל	580.0	24.0 בח	4.3	10.3	1774	1312	2014.0	405.0	30.3	-68.1	03/94	1.31	9.87	13.09	10
כהן בוני אפ 1	•ורל	240.0	40.0	20.0↑	18.4	7678	24019	1365.0	67.0	255.8	-77.7	03/94	1.31	9.87	13.09	10
כהן פח	•ורל	389.0	34.0 קו	10.1↑			18855	482.0	238.0	51.8	-20.1	03/94	0.58	5.45	9.85	17
כהן פח אפ 1	•ורל	154.5	2.0 בח	2.0	60.5●	38168	20748	231.0	54.0	157.5	-33.1	03/94	0.58	5.45	9.85	17
כור אפ 1	חעש	5959.0	337.0	6.0↑	171.7	2881	4006	5959.0	2007.0	145.8	112.3	03/94	113.65	513.02	1091.51	10
כור אפ 2	חעש	5904.0	412.0	7.5↑	284.3	4478	14457	5904.0	2979.0	84.3	34.6	03/94	113.65	513.02	1091.51	10
כור אגח 1	חעש	105.5	1.0	1.0	922.2	874127	1918790	105.5	98.0	8.2	5.5	03/94	113.65	513.02	1091.51	10

בורסה

שם המניה	קוד ענף	שער בוק	שינוי בנקי	שינוי ב-%	תמורה כספית אלש"ח	מחזור ע.נ ש"ח	הצעת ביקוש ע.נ ש"ח	שער גבוה מ-1.1.93	שער נמוך מ-1.1.93	שינוי החודש ב-%	שינוי השנה ב-%	תאריך דוח אחרון	רווח נקי מיל' $	הון עצמי מיל' $	שווי שוק מיל' $	מכפיל רווח
פרז אפ 2	•אלק	655	-	-	1.8	3203	6372	3370	229	48.1	-83.3	03/94	0.35	6.38	6.06	17
פרטר	מקס	2848.0	-	-	5.4	191	-299	5240.0	1800.0	34.7	-28.6	03/94	0.26	7.75	7.67	30
פרדס	•מס	2174.0	-97.0 בח	-4.3	18.3	750	-1129	9067.0	1284.0	14.4	-71.3	03/94	0.65	2.37	9.28	14
פרדס אגח א	•מס	86.0	1.0	1.2	10.1	11800	84711	111.5	77.0	11.7	-15.7	03/94	0.65	2.37	9.28	14
פרדס אפ 2	•מס	940.0	2.0 בח	0.2	5.4	573	77	4240.0	171.0	196.5	-77.2	03/94	0.65	2.37	9.28	14
פרופיט אגח א	•ורל	95.5	-	-	3.0	3133	-3193	165.0	76.5	9.1	-27.9	03/94	-0.45	6.03	11.16	הפ
פרופיט בויה	•ורל	409.0	-	-	41.5	10144	-13340	1524.0	295.0	18.6	-62.9	03/94	-0.45	6.03	11.16	הפ
פרי אור	חקל	5886.0	-	-	29.4	500	-100	12143.0	3145.6	-0.4	-38.4	03/94	0.45	21.99	31.82	71
פרי העמק	•מס	190.0	-	-	72.1	37940	-14168	380.0	130.5	46.2	-59.2	03/94	-0.38	9.58	9.48	הפ
פרי העמק אפ1	•מס	58.0	6.0	12.0 ↑	52.5	93713	192623	113.0	20.3	175.9	-65.9	03/94	-0.38	9.58	9.48	הפ
פרי העמק אג א	•מס	89.5	-	-	3.3	3717	127000	103.5	83.5	7.2	-10.5	03/94	-0.38	9.58	9.48	הפ
פריון אפ 4	השק	10390.0	-	-	73.2	705	-808	28620.0	5485.0	53.2	-53.6	03/94	30.03	58.26	68.30	2
פריצקר יסוד	•ורל	551.0	-7.0	-1.3	14.0	2544	-3344	1225.0	483.0	12.9	-46.9	03/94	0.28	7.57	13.29	47
פריצקר יס אגח	•ורל	101.5	-1.0	-1.0	2.0	2000	-8000	132.5	99.8	-0.5	-17.5	03/94	0.28	7.57	13.29	47
פרמן אפ 1	•מסח	130.0	-	-	3.8	2790	-4740	749.0	30.0	97.0	-80.8	03/94	-0.42	5.69	7.09	הפ
פרמן קוסמטיקה	•מסח	386.0	4.0	1.0	22.3	5767	11028	1412.0	272.0	14.5	-71.0	03/94	-0.42	5.59	7.09	הפ
צ																
צאם	מס	629.0	-11.0	-2.0	98.8	18672	-28672	782.9	480.6	5.4	-20.6	03/94	2.19	13.42	31.18	14
צאם אפ 1	מס	47.7	-5.3	-10.0 ↓	13.9	29150	-85606	338.0	14.0	54.4	-81.2	03/94	2.19	13.42	31.18	14
צבר תירות	•שרת	361.0	33.0	10.1 ↑	3.6	1009	4009	932.0	196.0	36.2	-59.2	03/94	0.15	3.84	5.52	37
צבר תירות אפ1	•שרת	105.5	-2.5	-2.3	31.7	30000	-30000	634.0	60.5	52.0	-82.3	03/94	0.15	3.84	5.52	37
צור שמיר	השק	98.0	-	-	49.4	51498	-	227.0	79.0	21.5	-48.1	03/94	0.11	42.35	22.46	204
צור שמיר אפ 6	השק	27.0	-0.1	-0.4	14.6	53956	-48545	37.5	16.2	77.6	-11.5	03/94	0.11	42.35	22.46	204
צור שמיר שה א	השק	161.0	2.0	1.1	5.4	3008	10000	217.0	148.8	4.3	-7.2	03/94	0.11	42.35	22.46	204
צור שמיר שה ב	השק	95.0	-	-	107.4	113000	12000	104.0	86.5	7.3	-5.0	03/94	0.11	42.35	22.46	204
צור שמיר בבורסה	השק	97.0	-	-	22.3	23000	-23000	124.5	76.5	16.9	-27.9	03/94	0.11	42.35	22.46	204
צים 5	בטח	7818.0	-	-	15.6	200	-31	20581.0	6697.0	-1.4	-64.6	03/94	1.60	13.45	18.16	11
צין טבסטיל	•טקס	431.0	5.0 בח	1.2	38.8	9000	9000	1427.0	325.0	28.8	-84.7	03/94	0.42	6.18	7.91	19
צימטור	מתכ	1186.0	-	-	4.4	370	-370	2768.0	1017.0	8.3	-49.0	03/94	1.52	16.84	24.19	18
צימטור אפ	מתכ	242.0	22.0	10.0 ↑	5.5	2285	7582	1203.0	127.5	18.6	-67.8	03/94	1.52	16.84	24.19	18
ציוד דרום	מתכ	651.0	16.0	2.5	10.3	1575	775	1262.9	430.4	24.2	-35.0	03/94	0.88	5.59	10.38	12
ציוד דרום אפו	מתכ	140.0	7.0	5.3 ↑	31.1	22211	5559	743.0	33.0	388.7	-73.8	03/94	0.88	5.59	10.38	12
ציקלון 1	ארק	15704.0	420.0 בח	2.7	28.6	182	254	32782.0	6569.0	121.7	-5.9	03/94	-0.91	7.98	18.26	הפ
ציקלון 5	ארק	12454.0	-	-	24.5	197	-	20422.0	8007.0	84.0	8.5	03/94	-0.91	7.98	18.26	הפ
ציקלון אג 1	אלק	168.0	-	-	16.6	10000	-	283.0	137.0	8.4	-8.2	03/94	-0.91	7.98	18.26	הפ
ציקלון אג 2	אלק	139.0	0.5	0.4	18.8	13554	10048	252.0	108.5	19.8	-13.9	03/94	-0.91	7.98	18.26	הפ
ציקלון אפ 2	אלק	7817.0	19.0	0.2	48.1	615	228	20439.0	1653.0	178.8	-20.2	03/94	-0.91	7.98	18.26	הפ
צמ'חה	•השק	476.0	-	-	26.8	5640	-6639	1235.3	353.7	17.2	-53.1	03/94	0.94	6.01	10.56	11
צמ'חה אג א	•השק	119.5	1.0	0.8	26.3	22000	85000	260.0	96.4	1.3	-44.4	03/94	0.94	6.01	10.58	11
צמעכל	•ורל	735.0	-	-	38.8	5283	-5270	1836.0	842.0	14.5	-	03/94	0.21	9.98	17.28	82
צמעכל אפו	•ורל	256.0	5.0	2.0	4.3	1677	14602	1172.0	159.5	51.3	20	03/94	0.21	9.88	17.28	82
צנורות	•מתכ	627.0	-	-	22.8	3640	2429	1351.0	514.0	18.3	-51.4	03/94	8.35	21.31	50.46	6
צנורות אפ 1	•מתכ	248.0	-	-	51.6	20809	-	863.0	100.0	66.4	-72.6	03/94	8.35	21.31	50.46	6
צרפתי	ורל	519.0	8.0	1.6	17.4	3344	8115	1588.0	433.0	-8.6	-61.2	03/94	0.01	10.50	18.40	-
צרפתי אג א	ורל	111.0	-	-	0.0	-	12500	170.0	89.0	2.3	-21.8	03/94	0.01	10.50	18.40	-
ק																
קבלים	ורל	2779.0	-35.0	-1.2	8.3	297	-1210	6213.0	1500.0	86.7	-40.1	12/93	1.30	6.28	7.91	6
קרס	כימ	5454.0	-	-	0.0	-	-	9628.3	5072.0	-4.9	-35.9	03/94	1.26	8.73	18.82	15
קרס אג 2	כימ	172.0	-	-	2.0	1185	-	255.0	167.7	4.6	-26.5	03/94	1.26	8.73	18.82	15
קרסי	מתכ	347.0	-7.0	-2.0	65.2	18795	-15165	1129.0	60.0	56.3	-61.4	03/94	2.30	6.75	10.09	4
קו מוחה	•מחש	1538.0	69.0	4.0	1.5	100	375	3318.6	1223.1	7.3	-43.7	03/94	0.59	2.65	4.07	7
קוי אשראי אג 1	•השק	212.0	- הס	-	0.0	-	-1332	470.0	138.0	8.2	-36.0	03/94	1.03	22.80	30.58	30
קוי אשראי אג א	•השק	98.5	0.5	0.5	58.6	58941	116118	118.5	80.5	13.1	-0.5	03/94	1.03	22.80	30.58	30
קוי אשראי אפ 2	•השק	84.0	-	-	61.8	96053	-57894	118.0	34.0	58.8	9.4	03/94	1.03	22.80	30.58	30
קוסטק	•מחש	1099.0	-	-	93.8	6539	-4991	1638.0	658.0	25.6	-0.1	03/94	-0.05	4.02	12.88	הפ
קוסטק אפ 1	•מחש	220.0	70.5 בח	47.2 ↑	65.9	29938	260191	846.0	32.7	124.5	-56.9	03/94	-0.05	4.02	12.88	הפ
קוסטורס	•השק	1359.0	17.0	1.3	6.5	476	4923	4087.0	1199.0	0.5	-61.4	03/94	0.54	5.28	6.68	12
קוסטורס אפ 1	•השק	938.0	-	-	5.1	540	-	3153.0	706.0	11.3	-65.1	03/94	0.54	5.28	6.68	12
קוספוליס	•אלק	580.0	20.0	3.6	10.5	1815	8067	1327.0	337.0	42.9	-33.0	03/94	0.14	3.78	6.20	44
קוספולי"ס אפ 1	•אלק	92.0	-22.5	-19.7 ↓	22.9	24873	-54941	807.0	26.9	104.4	-79.4	03/94	0.14	3.78	6.20	44
קמחהל	•מחש	362.0	15.0	4.3	1.4	392	3119	1354.0	297.0	18.5	-63.3	03/94	0.37	9.47	10.65	29
קמחהל אפ 1	•מחש	119.0	19.0 בח	19.0 ↑	6.8	5700	29955	847.0	51.0	72.5	-79.7	03/94	0.37	9.47	10.65	29
קפל	•שרת	345.0	-4.0 בח	-1.1	29.6	8571	-14310	1471.0	207.0	66.7	-62.8	03/94	1.64	8.46	5.41	3
קפל אג א	•שרת	168.5	-	-	0.0	-	-	243.9	71.0	10.5	-0.6	03/94	1.64	8.46	5.41	3
קיטאל	•השק	931.0	-5.0	-0.5	25.1	2691	-3165	2339.0	660.2	14.9	-43.7	03/94	3.14	10.67	20.34	8
קיטאל אג א	•השק	112.0	-	-	117.0	100000	-59800	213.1	87.2	8.3	-24.3	03/94	3.14	10.67	20.34	6
קיטאל אפ 1	•השק	484.0	-	-	31.8	6537	692	1678.0	228.0	48.0	-52.4	03/94	3.14	10.67	20.34	6
קלח	•מחש	983.0	-	-	0.0	-	-	2354.0	838.0	-7.0	-45.1	03/94	0.13	2.76	3.86	30
קנר	•מסח	253.0	-1.0	-0.4	40.7	16093	-15093	672.0	194.5	22.8	-46.5	03/94	-0.12	6.90	6.37	הפ
קנר אג א	•מסח	116.5	-	-	0.0	-	-	175.0	98.6	18.9	-14.3	03/94	-0.12	6.90	6.37	הפ
קנר אפ 1	•מסח	53.5	-	-	9.0	16813	-9438	142.5	27.8	72.6	-60.2	03/94	-0.12	6.90	6.37	הפ
קסריה 1	•ורל	8265.0	318.0	4.0	47.9	580	553	14717.0	3375.0	14.3	-20.1	03/94	-0.26	1.06	7.20	הפ
קעש קיבור	•אלק	253.0	- בח	-	17.7	7000	500	370.0	253.0	-2.3	-47.3	03/94	0.53	6.01	5.68	11
קלדור	•השק	378.0	-	-	215.4 ●	56981	2920	1051.0	183.0	-10.2	-48.5	03/94	-0.10	2.04	2.91	הפ
קליר 1	מתכ	2378.0	-48.0	-2.0	142.8	6000	-7565	4237.8	2035.0	5.4	-30.1	03/94	3.79	52.62	74.33	20
קליר 5	מתכ	2222.0	-22.0	-1.0	93.3	4200	-6421	3624.2	1872.0	13.7	-26.8	03/94	3.79	52.62	74.33	20
קמור	השק	411.0	-9.0	-2.1	35.7	8681	-40347	1042.0	319.0	3.0	-49.4	03/94	3.61	12.00	15.01	4
קמור אג 1	השק	99.0	-	-	71.6	72301	111699	104.0	86.5	3.1	1.0	03/94	3.61	12.00	15.01	4
קמור אפ ד	השק	353.0	-9.0	-2.5	17.0	4805	-21335	879.0	233.0	24.7	-46.6	03/94	3.61	12.00	15.01	4
קמור אפ ה	השק	244.0	-	-	7.8	3210	-484	435.0	175.0	33.7	28.8	03/94	3.61	12.00	15.01	4
קויאל	מסק	2495.0	-	-	34.4	1380	-967	5309.0	2495.0	-3.9	-44.9	03/94	0.12	67.52	44.33	389
קויכל	•ורל	130.0	10.0	8.3 ↑	71.5	65000	126635	216.0	105.5	17.8	-30.3	03/94	-0.14	5.07	6.94	הפ
קויכל אג א	•ורל	69.5	-	-	48.8	70187	-74480	112.0	62.5	-0.7	-	03/94	-0.14	5.07	6.94	הפ
קויכל אפו	•ורל	72.0	9.0	14.3 ↑	15.6	21680	45515	178.0	53.0	9.9	-50.0	03/94	-0.14	5.07	6.94	הפ
קוטקס	•כימ	743.0	-	-	32.7	4403	275	2017.0	620.0	25.3	-31.6	03/94	0.16	5.85	8.22	46
קוטקס אפ 1	•כימ	153.5	-	-	15.6	10154	-3239	903.0	107.0	-37.3	-63.8	03/94	0.16	5.85	8.22	48
קסטרו	טקס	1479.0	18.0	1.2	29.0	1959	3000	1770.0	1235.0	15.5	-8.9	03/94	1.72	11.64	27.88	16
קפיטל	•השק	529.0	-12.0 בח	-2.2	13.2	2500	-10604	802.0	442.0	0.2	-33.8	03/94	2.70	9.18	13.87	6
קפיטל אג א	•השק	93.0	1.0	1.1	0.0	-	10000	100.0	90.0	-7.0	-7.0	03/94	2.70	9.18	13.87	5
קרגל	עצו	1279.0	-	-	9.0	700	2300	2303.8	814.7	5.8	-29.9	03/94	3.17	30.87	39.64	13
קרגל אג א	עצו	243.0	-	-	0.0	-	-	277.3	193.5	2.1	2.5	03/94	3.17	30.87	39.64	13
קרדן 1	השק	856.0	13.0	2.0	10.5	1600	1600	1441.0	278.0	35.3	-30.7	03/94	3.86	28.14	57.31	15
קרור אג 2	מס	258.0	-	-	183.8 ●	83481	-81515	485.0	178.9	14.2	-36.8	03/94	10.20	54.23	87.52	9
קרור והספקה 1	מע	2238.0	28.0	1.3	14.2	634	849	3758.0	1333.3	18.9	-34.9	03/94	10.20	54.23	87.52	9
קריסטל	מסח	3311.0	-59.0	-1.8	0.0	-	-2809	6127.0	2280.0	16.1	-45.0	03/94	2.30	10.18	20.92	10
קרמין	כימ	1121.0	-3.0	-0.3	28.7	2560	-5438	2093.0	952.5	8.9	-35.6	03/94	3.84	28.81	62.52	17
קשר רום 5 קאר	שרת	845.0	17.0	2.1	32.1	3800	18600	1672.0	722.0	10.2	-47.5	03/94	2.15	12.48	20.20	9
קשר רום אגח א	שרת	120.0	1.0	0.8	0.0	-	85000	194.0	110.5	6.2	-27.1	03/94	2.15	12.48	20.20	9
קשר רום אפ 1	שרת	324.0	-	-	31.7	9795	2473	1148.0	207.0	55.0	-69.9	03/94	2.15	12.48	20.20	9
קשרי תעופה	שרת	1087.0	- בח	-	51.8	4770	-2778	2802.0	736.0	30.2	-61.6	03/94	2.43	8.22	25.15	10
קשרי תעופה אפ 1	שרת	600.0	42.0 בח	7.5 ↑	25.5	4251	10754	2421.0	200.0	102.7	-74.7	03/94	2.43	8.32	25.15	10
ר																
רץ	•שרת	285.0	3.0 בח	1.1	14.2	5348	8551	993.0	248.0	-6.7	-81.3	03/94	0.34	5.98	6.43	19
רץ אגח	•שרת	93.5	-	-	127.7	138582	-232007	146.0	88.0	6.3	-6.5	03/94	0.34	5.98	6.43	19
רב קר	•אלק	375.0	-14.0 בח	-3.6	93.8	24951	-19837	1545.0	218.0	50.0	-52.5	03/94	0.08	4.78	8.51	142
רב קר אפ א	•אלק	200.0	-22.0	-9.9 ↓	21.5	10752	-30468	1258.0	22.5	284.6	-85.8	03/94	0.08	4.78	8.51	142
רבר	ורל	511.0	-10.0	-1.9	9.5	1867	-8858	2264.0	389.0	22.2	-71.3	03/94	2.16	21.96	30.21	14
רבר אפ 1	ורל	145.5	-	-	20.4	14054	-10454	1220.0	60.0	81.9	-83.4	03/94	2.16	21.96	30.21	14
רביוטקס	מקס	1089.0	-	-	0.0	-	-200	2443.4	632.0	28.5	-49.6	03/94	1.79	10.30	20.15	11
רביוטקס אפ 1	מקס	339.0	4.0	1.2	36.3	10700	3266	1467.0	154.0	82.1	-73.2	03/94	1.79	10.30	20.15	11
רובוטרס	ורל	714.0	-	-	14.3	2000	-2855	1594.0	360.0	75.4	-33.5	03/94	-3.04	11.01	28.98	הפ
רובוטרס אפ 1	ורל	170.0	18.0	11.8 ↑	13.6	8026	72890	879.0	39.0	276.8	-81.8	03/94	-3.04	11.01	28.88	הפ
רוזבן 1	ורל	1124.0	-	-	56.2	5000	-5000	3011.0	919.0	-5.7	-54.5	03/94	0.53	13.12	25.98	49
רוזבן 5	ורל	1101.0	-	-	0.0	-	-	2820.0	850.0	-6.6	-45.3	03/94	0.53	13.12	25.98	49
רוטאר	•השק	135.5	-5.5	-3.9	70.7	52163	-112352	275.0	81.5	43.4	-41.8	03/94	-0.29	15.12	16.78	הפ
רוטאר אפ 1	•השק	82.0	-9.0	-9.9 ↓	2.9	3500	-27329	224.0	20.8	216.8	-51.9	03/94	-0.29	15.12	18.78	הפ
רוטטר	•שרת	250.0	-1.0	-0.4	22.3	8934	-2066	846.0	205.0	4.2	-63.1	03/94	0.60	5.55	5.53	9
רוטטר אפ 1	•שרת	91.0	-5.0	-5.2 ↓	13.2	13432	-18841	430.0	33.5	58.3	-71.7	03/94	0.60	5.55	5.53	9
רומטין	•ורל	462.0	-	-	0.0	-	2500	868.0	295.0	46.7	-38.6	03/94	-0.23	5.40	11.18	הפ
רומטין אגח א	•ורל	104.5	0.5	0.5	0.0	-	60000	130.0	94.0	6.6	-14.0	03/94	-0.23	5.40	11.18	הפ
רומטין אפ 1	•ורל	224.0	-	-	19.0	8473	-	874.0	85.5	78.5	-61.0	03/94	-0.23	5.40	11.18	הפ
רוטמן	•אלק	589.0	-	-	9.8	1660	-1660	2694.5	464.0	8.7	-70.7	03/94	0.79	5.49	7.62	10
רוטמן אפ 1	•אלק	185.0	-5.0	-2.6	16.1	8706	-7202	1902.0	64.0	180.3	-84.3	03/94	0.79	6.49	7.62	10
רוחם	ורל	589.0	-	-	82.4	13997	1535	1314.0	241.0	59.2	-38.3	03/94	0.72	8.65	15.49	22
רוחם אפ 1	ורל	497.0	- בח	-	17.6	3537	134	1022.0	101.5	268.1	-22.7	03/94	0.72	6.85	15.49	22
ריבוע	מסח	1126.0	14.0 בח	1.3	68.5	6072	11928	1352.0	761.0	5.2	-4.4	03/94	7.80	84.58	111.16	14

שם המניה	קוד ענף	שער בוק	שינוי בנקי	שינוי ב-%	תמורה כספית אלש"ח	מחזור ע.נ ש"ח	הצעת ביקוש ע.נ ש"ח	שער גבוה מ-1.1.93	שער נמוך מ-1.1.93	שינוי החודש ב-%	שינוי השנה ב-%	תאריך דוח אחרון	רווח נקי מיל' $	הון עצמי מיל' $	שווי שוק מיל' $	מכפיל רווח
ריבוע אפ 3	מסח	276.0	3.0	1.1	5.4	[illegible]	[illegible]	[illegible]	213.0	21.1	-33.5	03/94	7.80	84.58	111.16	[illegible]
ריבוע אפ 4	מסח	250.0	-	-	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	161.0	56.3	-20.6	03/94	7.80	84.58	111.16	[illegible]
[illegible]	השק	363.0	-	-	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	301.0	3.4	-38.6	03/94	0.50	9.50	11.15	8
[illegible] אג א	השק	108.5	0.5	0.5	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	55.5	2.8	-25.9	03/94	0.50	9.50	11.15	8
[illegible] אפ 2	השק	95.0	-	-	5.5	[illegible]	[illegible]	368.0	32.4	59.3	-68.3	03/94	0.50	9.50	11.15	8
[illegible]	[illegible]	2135.0	-22.0	-1.0	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	14.7	-50.8	03/94	4.33	19.18	[illegible]	[illegible]
[illegible] אפ 1	[illegible]	454.0	27.0	5.7 ↑	[illegible]	5775	10470	[illegible]	155.0	155.4	-74.4	03/94	4.33	19.18	[illegible]	[illegible]
[illegible] תעשיות	•כימ	477.0	-2.0	-0.4	7.2	[illegible]	[illegible]	[illegible]	641.0	1.4	2.6	03/94	0.56	8.79	17.37	[illegible]
[illegible] 1	•השק	608.0	-	-	[illegible]	[illegible]	3719	[illegible]	202.0	33.6	-13.6	03/94	-3.61	-1.36	7.80	הפ
[illegible] 4	•השק	433.0	-41.0	-8.9 ↓	11.0	[illegible]	[illegible]	[illegible]	220.0	24.0	-34.5	03/94	-3.61	-1.36	7.60	הפ
רסל	•אלק	655.0	[illegible]	[illegible]	[illegible]	11643	[illegible]	1442.5	542.0	10.6	-22.0	03/94	0.93	7.11	[illegible]	[illegible]
[illegible]	•ורל	2272.0	-	-	[illegible]	4406	-	[illegible]	1574.0	21.1	-56.8	03/94	1.35	[illegible]	[illegible]	[illegible]
רפק	מסח	2312.0	45.0	2.0	41.2	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1267.0	25.7	-45.6	03/94	2.20	10.31	28.31	[illegible]
רפק אג א	מסח	128.5	2.0	1.6	[illegible]	[illegible]	[illegible]	187.5	94.0	6.2	-24.6	03/94	2.20	10.31	28.31	[illegible]
רפק אפ 1	מסח	1887.0	-	-	[illegible]	3018	[illegible]	4355.0	1000.0	47.1	-50.6	03/94	2.20	10.31	28.31	[illegible]
רציו יהש	•נפט	11.1	-	-	110.4	[illegible]	[illegible]	48.5	10.8	17.2	-53.0	03/94	-2.19	7.55	[illegible]	הפ
רשף	מסח	135.5	-4.0 בח	[illegible]	12.1	8547	-81434	662.0	126.0	2.3	-73.7	03/94	-2.16	11.92	7.40	הפ
רשף אג א	מסח	124.5	0.5	0.4	9.0	7234	3226	149.5	113.5	8.7	-13.5	03/94	-2.16	11.92	7.40	הפ
רשף אג ב	מסח	55.5	- בח	-	3210 ●	582019	-558253	118.5	50.0	1.8	-50.4	03/94	-2.16	11.92	7.40	הפ
רשף אפ 2	מסח	92.5	14.0 קו	17.8 ↑	0.0	-	19485	736.0	45.1	54.2	-84.4	03/94	-2.16	11.92	7.40	הפ
ש																
שרות ונפט	•נפט	13.5	-0.1	-0.7	28.6	211855	-515918	16.5	10.7	22.7	-67.2	03/94	-0.76	5.80	1.81	הפ
שרות ונפט אפ 1	•נפט	2.0	-	-	1.0	150000	268016	21.7	1.9	-4.8	-90.5	03/94	-0.76	5.80	1.81	הפ
שמאון	נדל	254.0	1.0	0.4	25.4	10000	3200	1577.0	185.0	30.6	-77.0	03/94	-0.44	5.59	5.38	הפ
שמאון אפ 1	ורל	332	3.0	9.9 ↑	6.3	19041	37782	856.0	23.1	50.9	-93.0	03/94	-0.44	5.59	5.38	הפ
שיא	נדל	2575.0	-	-	67.7	2628	2548	4639.0	1666.0	43.2	-38.3	03/94	0.97	18.55	58.72	56
שיא אג 4	ורל	174.5	-3.0	-1.7	7.0	4070	-16018	333.0	137.5	22.9	-44.1	03/94	0.97	18.55	56.72	56
שיא אפ 2	ורל	1206.0	-	-	64.3	5332	4832	3275.0	484.0	90.8	-59.9	03/94	0.97	18.55	58.72	56
שלג	•השק	307.0	-6.0	-1.9	3.1	1000	-5051	1234.0	230.0	15.4	-71.7	03/94	0.66	8.65	6.58	13
שלג אפ 1	•השק	126.0	12.0	10.5 ↑	5.6	4471	33434	755.0	26.7	181.3	-79.5	03/94	0.66	8.65	6.58	13
שלדות	•מתכ	317.0	16.0	5.3 ↑	221.7 ●	65937	47325	810.0	60.0	92.1	-55.8	03/94	0.48	2.00	5.59	12
שלטון	משט	8095.0	-	-	118.1	1459	-268	11154.0	5892.0	14.1	-19.5	03/94	2.22	18.11	22.10	10
שלמי ברורי	•מתכ	617.0	-14.0	-2.2	5.3	1509	-3624	1868.0	548.0	6.7	-58.2	03/94	1.17	9.84	13.28	11
שלמי ברורי אפ	•מתכ	157.5	4.0	2.6	6.3	5272	5527	1195.0	92.5	42.5	-79.5	03/94	1.17	9.84	13.28	11
שם טוב	•ורל	474.0	- בח	-	18.0	3769	4364	1672.6	359.0	9.5	-70.5	03/94	1.11	8.04	11.40	10
שם טוב אפו	•ורל	189.0	2.0	1.1	20.0	15857	5202	1065.0	45.0	170.0	-80.0	03/94	1.11	8.04	11.40	10
שמורה •	השק	97.5	-	-	13.5	20000	-20000	103.0	94.5	-2.5	-2.5	00/00	0.00	6.25	5.12	4
שמיר מזון	•מס	569.0	-	-	0.0	-	-	1275.0	526.0	5.8	-46.8	03/94	0.28	3.81	8.68	8
שמיר מזון אפ 1	•מס	150.0	2.0	1.4	13.3	8872	12459	845.0	81.0	57.9	-81.9	03/94	0.28	3.81	9.68	8
שמירה	שרות	656.0	-2.0	-0.3	20.0	3000	-30476	1430.5	572.0	8.5	-50.3	03/94	0.85	6.07	18.37	3
שמירה אג א	שרות	119.5	0.5	0.4	0.0	-	30000	177.4	107.1	0.4	-28.9	03/94	0.85	6.07	18.37	3
שמירה אפ 1	שרות	170.0	-16.0	-8.6 ↓	1.8	1058	-1058	1079.0	87.5	38.2	-81.2	03/94	0.85	6.07	18.37	8
שמן	מס	14576.0	-110.0	-0.7	7.4	51	-399	27216.0	12345.5	-2.1	-39.9	03/94	3.52	18.53	20.98	1
שמן אג א	מס	115.0	-1.5	-1.3	61.0	53000	-53030	165.0	98.0	-1.7	-20.1	03/94	3.52	18.53	20.98	1
שמן אפ 2	מס	8508.0	- בח	-	4.4	52	14	19148.0	6008.0	27.1	-40.8	03/94	3.52	18.53	20.98	1
שף	•מסח	487.0	10.0 בח	2.1	23.9	4914	3486	1271.0	356.0	27.5	-59.7	03/94	-0.17	3.33	5.22	הפ
שף אפ א	•מסח	220.0	17.0	8.4 ↑	22.0	10000	15000	901.0	114.0	71.2	-72.3	03/94	-0.17	3.33	5.22	הפ
שקד	ורל	525.0	-18.0	-3.0	52.7	10031	-10545	1426.0	575.0	-1.7	-45.7	03/94	0.53	4.45	8.37	11
שקד אג א	ורל	122.5	-	-	0.0	-	-	154.0	102.9	3.4	-4.3	03/94	0.53	4.45	8.37	11
שקל	•ורל	227.0	2.0	0.9	7.7	3398	19310	579.0	123.0	17.3	-41.8	03/94	0.32	14.92	13.66	4
שקל אג א	•ורל	109.0	-	-	0.0	-	-	157.5	95.0	9.0	-12.1	03/94	0.32	14.92	13.66	[illegible]
שקל אפ 1	•ורל	91.0	2.0	2.2	26.0	28609	33101	417.0	50.0	41.1	-63.6	03/94	0.32	14.92	13.66	[illegible]
שקם אג'ח 1	•מסח	145.0	-	-	77.7	53568	-45723	180.0	120.1	9.4	4.3	03/94	-3.23	109.85	178.98	הפ
שקם אפ 1	•מסח	106.0	3.0	2.9	230.5	217428	509308	142.5	70.0	37.7	-7.8	03/94	-3.23	109.85	178.98	הפ
שקם אר א	•מסח	105.5	4.0	3.9	79.1	75000	200377	175.5	66.0	33.5	-28.7	03/94	-3.23	109.85	178.98	הפ
שרפין	•כימ	548.0	-	-	11.0	2000	-2000	1047.0	454.0	20.7	-37.5	03/94	0.38	8.62	13.50	[illegible]
שרפין אפ 1	•כימ	108.0	-	-	22.6	20956	-1009	487.0	74.0	58.8	-66.3	03/94	0.38	8.62	13.50	[illegible]
ת																
ת ס ם	•עצו	143.5	1.0	0.7	25.1	17500	34000	170.0	128.5	9.5	-15.8	03/94	0.85	5.31	1.92	[illegible]
תאפ אג 1	כימ	196.5	2.0	1.0	74.0	37641	107861	209.1	152.1	2.9	-1.3	03/94	-3.88	41.47	74.08	הפ
תאפ אג 2	כימ	170.5	1.0	0.6	40.2	23550	47250	215.6	139.7	3.3	-9.8	03/94	-3.88	41.47	74.08	הפ
תאת 1	אלק	514.0	-	-	6.0	1162	-	2275.0	426.0	19.0	-71.6	03/94	5.50	23.41	21.14	[illegible]
תאת אג א	אלק	193.0	-5.0	-2.5	3.2	1631	-1611	625.4	173.5	8.2	-60.2	03/94	5.50	23.41	21.14	[illegible]
תדאה	אלק	973.0	-	-	139.0	14283	-6701	1790.2	812.0	10.2	-32.2	03/94	1.11	9.10	19.53	17
תדבק	•עצו	403.0	20.0 בח	5.2 ↑	6.5	1618	2655	785.1	310.0	29.6	-38.7	03/94	0.57	9.18	13.87	[illegible]
תדבק אפ 1	•עצו	80.0	-	-	7.0	8724	-	431.0	31.9	88.2	-76.9	03/94	0.57	9.18	13.87	[illegible]
תדיראן צרכנה	אלק	881.0	-9.0	-1.0	68.1	7725	-15068	2078.7	704.0	7.0	-54.6	03/94	7.07	43.26	57.74	[illegible]
תים	השק	910.0	- בח	-	65.3	7180	3450	2765.0	738.5	11.0	-62.6	03/94	4.61	8.49	12.21	3
תים אפ 1	השק	270.0	-	-	33.2	12290	-3475	2297.0	103.5	167.1	-85.8	03/94	4.61	8.49	12.21	3
תוסף	•כימ	700.0	-7.0	-1.0	63.4	9061	-14370	1853.0	552.0	19.3	-58.2	03/94	0.15	11.61	15.59	[illegible]
תוסף אפ	•כימ	247.0	-2.0	-0.8	18.5	7506	-12143	1198.0	159.5	37.2	-68.0	03/94	0.15	11.61	15.50	[illegible]
ת'א	השק	1574.0	46.0	3.0	66.5	4273	11626	2566.0	785.0	12.1	-23.8	03/94	1.04	10.63	20.91	[illegible]
ת'א אג א	השק	366.0	-	-	31.0	8473	-7078	517.0	199.3	15.1	-22.1	03/94	1.04	10.63	26.51	[illegible]
תים	מחש	4272.0	42.0	1.0	53.0	1741	1558	9937.2	3847.0	4.6	-56.0	03/94	3.88	14.83	24.89	[illegible]
תים אג א	מחש	204.0	-	-	0.0	-	-	469.7	188.5	3.8	-55.8	03/94	3.88	14.93	20.89	[illegible]
תכוף 1	מתכ	363.0	4.0	1.1	8.2	2252	2355	724.0	267.0	33.5	-27.7	03/94	-0.43	5.86	6.17	הפ
תכוף 5	מתכ	177.0	-19.5 הו	-9.9 ↓	0.0	-	-45224	568.0	115.0	35.6	-53.5	03/94	-0.43	5.88	6.17	הפ
תכוף אג א	מתכ	93.5	-4.0	-4.1	18.7	20000	-89000	135.0	84.0	4.5	-14.6	03/94	-0.43	5.88	6.17	הפ
תעשה לא סוון	•תעש	82.0	-	-	11.2	13658	-	105.0	67.5	9.1	-52.9	03/94	-2.05	20.07	21.36	הפ
תעשה סוון	•תעש	104.0	-	-	18.2	17573	2470	174.5	88.0	6.1	-36.4	03/94	-2.05	20.07	21.36	הפ
תעשה אפ 1	•תעש	50.0	-3.5 בח	-6.5 ↓	13.6	27246	-30181	101.0	21.1	38.9	-62.4	03/94	-2.05	20.07	21.36	הפ
[illegible]	עצו	59907.0	-	-	34.7	58	-	180609.0	45402.0	22.5	-57.1	03/94	1.51	13.02	11.07	7
[illegible]	•שרת	2550.0	-	-	19.9	780	-80	2898.0	2086.0	-1.6	19.7	03/94	0.54	5.96	19.85	[illegible]
[illegible]	•השק	2142.0	-	-	160.0 ●	7470	-	4805.0	1053.0	73.4	-32.4	03/94	-0.35	1.72	3.84	הפ
תקן	•שרת	537.0	-	-	6.5	1210	-1210	959.0	307.0	39.8	-34.2	03/94	0.85	4.77	13.77	[illegible]
תקן אפ 1	•שרת	222.0	-	-	13.2	5365	-905	650.0	89.5	122.0	-57.9	03/94	0.85	4.77	13.77	[illegible]
תשלוו	נדל	863.0	-2.0	-0.2	18.8	2180	-1548	1773.0	580.0	15.2	-30.8	03/94	0.92	16.50	37.89	[illegible]
תשלוו אג א	נדל	136.0	1.5	1.1	24.7	17864	130000	241.0	106.0	8.3	-19.5	03/94	0.92	16.50	37.89	[illegible]
תשלוו אפ 1	ורל	247.0	-	-	9.1	3680	-680	1240.0	38.9	124.5	-67.0	03/94	0.92	16.50	37.89	[illegible]
תשלוו אוח ב	ורל	100.5	- בח	-	75.9	75489	68180	148.0	84.5	9.8	-18.0	03/94	0.92	16.50	37.89	[illegible]
תשלוו אפ 2	ורל	364.0	-4.0 בח	-1.1	47.2	12964	-23188	1082.0	119.0	160.9	-38.4	03/94	-0.26	4.07	35.60	הפ
תשלוו נכסים	•ורל	681.0	-	-	10.9	1600	-1600	758.0	530.0	14.3	-10.2	03/94	-0.26	4.07	28.20	הפ
תשלוו נכסים אפ1	•ורל	170.0	-	-	18.8	10977	2113	308.0	61.5	144.6	-44.8	03/94	-0.26	4.07	28.20	הפ

איגרות חוב להמרה

שם איגרת	ריבית ב-%	סוג הצמדה	מועד תש' ריבית	מועדי פדיון	מועד המרה אחרון	פדיון ממוצע	יחס ההמרה	שער א"ח בבורסה	שער מנית ההמרה	פרמית המרה	פדיון ברוטו	פדיון נטו
אביב אג 1	3.75	מדד	31/10	31/10/98-00	08/10/00	5.27	565.00	113.50	281.00	128.21	3.52	[illegible]
אברות אג א	1.25	מדד	31/12	31/12/97-99	10/12/99	4.43	1400.00	104.00	525.00	177.33	4.19	3.88
אראקס אג 2	4.00	דולר	09/09	09/09/97-97	09/09/97	3.12	750.00	13.80	36.50	183.56	137.30	124.94
ארגד אג 2	3.00	מדד	31/05	01/12/95-97	08/11/97	2.35	500.00	132.00	340.00	94.12	3.88	2.84
אוסיף אג א	0.10	מדד	31/08	31/08/97-99	26/08/99	4.10	8750.00	127.00	8781.00	28.55	1.50	1.45
אורדע אג 1	3.96	מדד	01/03	01/03/95-02	01/03/02	4.10	2500.00	118.00	1623.00	83.30	8.25	4.73
אורוים אג א	2.60	מדד	28/02	28/02/99-02	09/02/02	6.10	450.00	99.00	335.00	32.99	7.44	1.29
א' ס' אקס אגח א	4.00	מדד	05/12	05/12/96-98	13/11/98	3.36	1500.00	109.00	600.00	172.50	4.23	2.89
אישון אג ב	4.00	מדד	30/06	30/06/95-96	28/06/96	1.43	240.00	350.00	832.00	0.86	-13.89	[illegible]
איילון אג א	2.50	מדד	10/11	10/11/94-97	01/11/97	1.79	178.00	385.00	878.00	-0.21	-18.91	-19.33
אילן וח אג א	4.00	מדד	31/12	31/12/97-00	09/12/00	4.93	3120.00	117.50	797.00	65.12	3.26	1.83
אילן אג א	3.50	מדד	10/02	10/02/96-98	10/02/98	2.54	192.00	198.00	320.00	15.55	1.71	1.11
אל' קוים אג 1	2.50	מדד	31/01	31/01/98-00	08/01/00	3.52	850.00	141.50	881.00	4.40	-0.58	[illegible]
אלבן אגח א	5.00	דולר	31/03	31/03/97-06	20/11/02	7.58	1000.00	85.50	333.00	186.70	7.07	5.13
אלה אר'ח א	4.50	מדד	30/06	30/06/97-01	09/08/01	4.93	680.00	113.00	374.00	105.45	4.90	2.88
אלוני חץ אג א	3.50	מדד	31/12	31/12/96-02	09/12/02	5.43	400.00	117.50	114.50	310.48	3.53	1.83
אלטד אג א	4.00	מדד	31/12	31/12/96-00	31/12/00	4.43	126.00	154.50	187.50	15.30	0.43	[illegible]
אלטד אג ב	0.10	מדד	31/12	31/12/97-01	09/12/01	5.43	220.00	105.00	167.50	37.91	2.05	[illegible]
אלקטרה אג 4	4.00	מדד	31/12	31/12/96-98	08/12/98	3.43	3000.00	291.00	8560.00	1.99	-8.29	[illegible]

מקרא לאג"ח המרה

(1) מועד תשלום ריבית - סימון ע"י כוכבית (*), משמעו 2 תשלומים בשנה.
(2) פדיון ממוצע - התקופה הממוצעת שנותרה עד לפדיון הסופי של האגרת (בשנים).
(3) יחס המרה - מספר אגרות החוב בע.נ. של מניה אחת.
(4) שער מנית המרה - השער בבורסה של המניה, שניתן להמיר בה את האג"ח.
(5) פרמית המרה - (מיידית) - התוספת באחוזים שיש לשלם עבור רכישת המניה באמצעות המרת אג"ח, בהשוואה לרכישה ישירה של המניה.
(6) פדיון (ברוטו, נטו) - התשואה השנתית הממוצעת באחוזים בהתייחס לפדיון האג"ח בהנחה של אחזקתה עד למועד הפדיון.

שם איגרת	ריבית ב-%	סוג הצמדה	מועד תש' ריבית	מועדי פדיון	מועד המרה אחרון	פדיון ממוצע	יחס ההמרה	שער א"ח בבורסה	שער מנית ההמרה	פרמית המרה	פדיון ברוטו	פדיון נטו
[illegible]	3.50	מדד	31/12	31/12/94-97	09/12/97	1.93	625.00	124.50	548.00	41.89	2.16	0.97
[illegible]	4.00	מדד	30/06	30/06/97-00	08/06/00	4.43	342.85	112.50	235.00	64.13	4.69	3.29
[illegible]	2.37	דולר	28/02	28/02/00-04	08/02/04	7.60	2500.00	76.50	887.00	188.73	6.63	5.43
[illegible]	2.75	מדד	31/10	31/10/95-96	24/10/96	2.27	500.00	261.00	1304.00	0.06	-12.39	-13.07
[illegible]	6.65	דולר	31/08	31/08/94-01	25/08/01	3.60	600.00	134.50	827.00	53.13	4.11	2.27
[illegible]	1.50	מדד	01/11	01/11/98-98	31/10/98	3.27	70000.00	528.00	373266.00	-0.98	-20.11	-20.31
[illegible]	4.00	מדד	30/06	30/06/95-96	09/06/96	1.43	213.00	283.00	582.00	3.57	-13.02	-13.99
[illegible]	0.10	מדד	28/02	28/02/98-00	09/02/00	4.59	587.00	125.00	582.00	21.78	0.42	0.38
[illegible]	2.50	מדד	31/12	31/12/96-00	11/12/00	4.43	2400.00	98.50	880.00	168.64	3.83	2.88
[illegible]	1.80	מדד	31/12	31/12/95-98	31/12/97	2.93	444.44	172.50	388.00	88.82	3.14	2.43
[illegible]	0.10	דולר	26/11	26/11/97-99	01/11/99	4.34	900.00	103.50	690.00	35.00	2.14	2.10
[illegible]	0.10	מדד	30/06	30/06/97-00	08/06/00	4.43	375.00	119.00	384.00	16.21	0.13	0.09
[illegible]	3.00	מדד	30/03	30/09/97-99	08/09/99	4.18	720.00	127.00	398.00	129.75	3.77	2.72
[illegible]	3.70	מדד	31/01	31/01/97-01	08/07/01	4.77	900.00	119.50	877.00	58.68	4.17	2.90
[illegible]	3.75	מדד	30/09	30/09/98-02	08/09/02	6.31	870.00	94.00	462.00	77.01	6.54	4.97
[illegible]	3.50	מדד	10/09	10/09/94-99	31/08/99	2.82	180.00	208.00	262.00	27.02	1.53	0.40
[illegible]	4.25	מדד	31/12	31/12/98-02	11/12/02	6.43	800.00	85.50	257.00	197.28	5.78	4.13
[illegible]	3.00	מדד	25/12	25/12/98-01	01/12/01	4.82	860.00	101.00	532.00	62.26	5.70	4.54
[illegible]	6.00	מדד	10/02	10/02/96-99	01/02/99	3.04	425.00	188.00	259.00	205.21	6.50	3.82
[illegible]	3.75	מדד	31/12	31/12/98-00	09/12/00	5.43	450.00	108.00	198.00	147.98	4.39	3.02
[illegible]	0.10	תשוא	31/05	31/05/97-99	25/05/99	3.85	12000.00	93.50	3408.00	229.42	7.00	6.95
[illegible]	3.50	מדד	31/12	31/12/98-01	08/12/01	4.93	1300.00	86.50	333.00	278.73	8.05	4.62
[illegible]	2.00	מדד	31/01	31/01/98-98	09/01/98	2.52	1800.00	120.50	1400.00	54.93	3.14	2.43
[illegible]	0.10	מדד	30/08	30/08/95-97	30/08/97	1.93	19200.00	184.00	28898.00	9.73	-3.10	-3.13
[illegible]	4.58	דולר	31/05	31/05/98-98	08/11/98	3.10	11500.00	98.50	557.00	1833.68	12.73	10.71
[illegible]	5.00	ללא	31/12	31/12/98-98	06/12/98	2.43	285.90	323.00	769.00	24.29	-37.24	-37.78
[illegible]	6.50	דולר	28/02	28/02/00-00	08/02/00	5.59	2000.00	93.00	789.00	141.87	9.05	8.94
[illegible]	0.10	מדד	30/11	30/11/98-98	07/11/98	3.35	1100.00	118.50	875.00	93.11	1.38	1.32
[illegible]	3.60	מדד	05/12	05/12/98-02	14/11/02	5.38	550.00	108.50	272.00	115.35	3.88	2.61
[illegible]	4.50	מדד	31/12	31/12/95-97	25/07/97	2.43	225.00	193.50	309.00	40.90	4.58	2.97
[illegible]	0.38	דולר	30/11	30/11/95-02	20/11/02	4.85	550.00	119.00	548.00	19.43	1.73	1.58
[illegible]	2.50	דולר	30/11	30/11/98-02	20/11/02	5.35	500.00	124.00	548.00	13.14	2.15	1.29
[illegible]	0.10	מדד	31/12	31/12/97-01	31/12/01	5.40	2800.00	91.50	777.00	229.73	2.81	2.77
[illegible]	3.50	מדד	31/12	31/12/99-01	16/11/01	6.43	460.00	108.50	200.00	88.93	2.99	1.79
[illegible]	1.00	מדד	31/12	31/12/97-99	08/12/99	4.43	800.00	110.50	626.00	41.21	1.90	1.53
[illegible]	3.25	מדד	30/06	30/06/98-03	08/09/03	5.43	650.00	108.50	300.00	98.92	4.18	2.98
[illegible]	3.00	מדד	30/08	30/06/98-02	08/06/02	4.93	500.00	121.50	422.00	43.98	2.29	1.31
[illegible]	4.00	מדד	30/04	30/04/98-00	08/04/00	4.76	405.00	101.50	208.00	97.63	7.52	5.94
[illegible]	4.50	מדד	20/02	20/02/97-08	31/01/08	7.08	1500.00	83.50	208.00	502.16	8.38	6.38
[illegible]	2.60	מדד	31/08	31/08/95-99	08/08/99	3.10	1375.00	201.00	2275.00	21.48	1.77	0.92
[illegible]	3.50	מדד	10/05	10/05/97-99	17/04/99	3.79	6000.00	98.00	1922.00	307.91	8.34	6.90
[illegible]	1.00	מדד	10/09	10/09/97-99	16/08/99	4.13	6300.00	121.00	5938.00	28.38	1.52	1.18
[illegible]	2.90	מדד	10/09	10/09/84-01	09/09/01	3.29	1375.00	186.00	1569.00	45.47	2.05	1.08
[illegible]	2.95	מדד	31/05	31/05/97-04	09/05/04	6.35	15000.00	100.50	1569.00	860.80	4.87	3.71
[illegible]	2.90	מדד	31/12	31/12/95-98	26/12/98	2.93	3000.00	177.50	3493.00	52.45	3.09	2.05
[illegible]	3.00	מדד	30/06	30/06/97-03	08/06/03	5.93	2000.00	129.50	1905.00	35.96	1.83	0.89
[illegible]	1.00	מדד	05/02	05/02/99-03	05/02/03	8.50	700.00	95.50	284.00	135.39	3.17	2.78
[illegible]	2.00	מדד	10/11	10/11/95-99	10/11/99	3.29	1100.00	192.50	1358.00	55.93	1.45	0.78
[illegible]	1.25	מדד	10/11	10/11/94-01	01/11/01	3.79	731.70	207.00	1366.00	10.88	-0.45	-0.84
[illegible]	0.10	מדד	31/12	31/12/95-98	26/12/98	2.93	200.00	188.50	333.00	1.80	0.35	0.31
[illegible]	4.00	דולר	31/10	31/10/96-03	09/10/03	5.77	1250.00	97.00	710.00	70.77	5.35	3.81
[illegible]	2.00	מדד	30/04	30/04/97-00	08/04/00	4.26	835.00	109.50	590.00	73.53	3.08	2.34
[illegible]	3.00	מדד	30/04	30/04/98-01	08/04/01	5.28	1250.00	95.50	338.00	255.28	7.15	5.87
[illegible]	2.00	מדד	30/06	30/08/05-05	08/06/05	5.93	18000.00	123.00	17541.00	26.22	2.56	1.84
[illegible]	2.00	מדד	20/12	20/12/98-01	30/11/01	4.90	6600.00	95.50	1554.00	305.60	3.80	3.01
[illegible]	1.40	מדד	30/06	30/12/94-99	31/12/99	2.93	8000.00	103.00	1554.00	297.68	3.45	2.91
[illegible]	3.40	מדד	30/06	30/06/00-04	08/06/04	7.93	8600.00	99.50	4689.00	83.27	5.30	3.97
[illegible]	0.10	מדד	18/09	18/09/95-97	01/09/97	2.14	900.00	127.00	577.00	98.09	2.37	2.33
[illegible]	3.75	מדד	10/05	10/05/98-00	18/04/00	4.79	1714.20	106.50	577.00	218.40	6.11	4.69
[illegible]	6.31	דולר	30/06	30/06/95-97	31/05/97	1.93	6000.00	128.00	3397.00	128.08	8.72	6.51
[illegible]	0.10	מדד	31/12	31/12/97-99	30/11/98	4.43	5400.00	124.50	3397.00	97.91	2.34	2.30
[illegible]	2.00	מדד	31/12	31/12/98-00	09/12/00	4.43	7500.00	107.50	3397.00	137.34	2.76	2.03
[illegible]	2.00	דולר	31/12	31/12/96-99	08/12/99	3.93	1260.00	92.50	443.00	161.00	5.72	4.87
[illegible]	1.00	מדד	28/12	28/12/94-98	23/12/98	2.42	18000.00	501.00	88769.00	1.59	-20.09	-20.22
[illegible]	2.80	מדד	30/06	30/06/98-00	09/06/00	3.93	1275.00	98.00	296.00	322.13	8.99	5.82
[illegible]	0.50	מדד	31/12	31/12/97-04	08/12/04	6.94	530.00	82.50	355.00	23.17	3.78	3.52
[illegible]	2.00	מדד	05/01	05/01/97-03	15/12/02	6.45	2200.00	81.50	393.00	356.23	6.28	5.36
[illegible]	3.50	מדד	31/12	31/12/95-99	12/09/99	3.40	950.00	110.50	559.00	87.79	3.59	2.34
[illegible]	4.00	מדד	30/08	30/08/95-00	30/08/00	3.43	217.43	175.00	237.00	80.55	3.95	2.60
[illegible]	2.00	מדד	20/01	20/01/97-04	31/12/03	5.99	900.00	91.00	237.00	245.57	4.31	3.49
[illegible]	4.00	מדד	30/08	30/08/95-00	30/08/00	3.43	217.43	180.00	237.00	65.14	3.37	2.06
[illegible]	3.50	מדד	31/10	31/10/98-00	08/10/00	4.27	1100.00	113.00	628.00	97.93	4.38	3.09
[illegible]	4.50	מדד	31/12	31/12/97-99	08/12/99	4.43	575.00	117.50	185.00	309.47	12.97	10.71
[illegible]	4.00	מדד	28/02	28/02/98-02	04/02/02	5.80	620.00	117.50	448.00	62.61	4.74	3.33
[illegible]	0.10	מדד	31/12	31/12/95-99	10/12/99	3.43	1225.00	116.50	758.00	88.77	2.35	2.31
[illegible]	3.25	מדד	20/02	20/02/97-04	31/01/04	6.07	1400.00	86.50	298.00	306.38	8.75	5.34
[illegible]	2.00	מדד	31/12	31/12/98-00	09/12/00	4.43	450.00	171.50	784.00	-1.56	-4.45	-4.33
[illegible]	1.00	מדד	30/06	30/06/95-02	08/06/02	4.43	658.00	280.00	1835.00	0.40	-5.55	-5.76
[illegible]	0.10	דולר	28/02	28/02/98-01	06/02/01	4.09	600.00	104.50	807.00	3.29	0.58	0.35
[illegible]	3.00	מדד	30/06	30/06/95-02	24/06/02	4.43	420.00	126.00	330.00	62.91	3.01	1.99
[illegible]	2.50	מדד	30/09	30/09/96-98	30/09/98	3.18	1000.00	221.00	2161.00	2.27	-1.32	-2.08
[illegible]	3.00	מדד	30/12	30/12/96-98	08/12/98	3.43	4000.00	196.50	6330.00	24.17	0.88	-0.10
[illegible]	10.00	דולר	31/12	31/12/94-94	10/12/94	0.43	600.00	277.00	1583.00	4.99	-58.27	-58.65
[illegible]	0.10	מדד	30/06	30/06/95-01	09/06/01	3.93	2400.00	126.00	1583.00	91.03	1.70	1.68
[illegible]	2.75	מדד	20/06	20/06/99-03	31/05/03	6.90	29000.00	105.50	24207.00	26.39	2.69	1.75
[illegible]	2.00	מדד	30/04	30/04/97-97	30/04/97	2.78	950.00	139.00	1155.00	14.33	0.04	-0.61
[illegible]	0.10	מדד	31/05	31/05/98-98	09/05/98	1.85	11500.00	155.50	14498.00	23.34	-3.28	-3.31
[illegible]	4.20	מדד	31/05	31/05/95-95	26/05/95	0.84	60000.00	179.00	80510.00	33.40	4.52	3.11
[illegible]	0.10	מדד	31/05	31/05/98-98	09/05/98	2.85	1000.00	191.00	1907.00	0.18	-6.88	-6.70
[illegible]	3.00	מדד	31/01	31/01/98-02	08/01/02	5.52	830.00	99.00	528.00	55.63	6.47	5.22
[illegible]	4.60	מדד	30/06	30/06/96-98	26/06/98	1.43	260.00	314.00	803.00	1.67	-8.52	-9.70
[illegible]	1.75	מדד	31/12	31/12/98-98	25/12/98	3.43	2250.00	172.50	2144.00	81.03	3.31	2.65
[illegible]	4.00	מדד	31/12	31/12/98-00	09/12/00	5.43	2145.00	132.50	2144.00	32.58	2.92	1.58
[illegible]	3.50	מדד	31/10	31/10/96-00	31/10/00	4.27	800.00	109.00	264.00	230.30	5.53	4.16
[illegible]	3.50	מדד	05/12	05/12/98-01	15/11/01	5.88	1480.00	97.50	579.00	149.22	4.93	3.59
[illegible]	4.50	מדד	30/06	30/06/96-01	20/06/01	4.43	600.00	87.50	317.00	65.62	12.40	10.15
[illegible]	1.50	מדד	30/03	30/03/95-02	30/09/02	4.30	800.00	89.50	317.00	75.39	10.13	9.22
[illegible]	2.50	מדד	05/11	05/11/99-03	13/10/03	7.28	580.00	83.00	163.00	124.17	10.26	8.77
[illegible]	3.00	מדד	30/08	30/06/00-03	09/08/03	7.43	350.00	87.00	180.50	68.70	7.46	6.08
[illegible]	3.00	מדד	31/05	31/05/97-99	09/05/99	3.85	890.00	162.50	1472.00	-1.75	-4.48	-5.19
[illegible]	1.00	מדד	30/08	30/06/97-99	30/08/99	3.83	4350.00	119.50	3017.00	72.30	2.54	2.16
[illegible]	0.10	מדד	20/12	20/12/99-01	28/11/01	6.40	2900.00	82.00	1572.00	69.72	2.33	2.35
[illegible]	3.50	מדד	05/02	05/02/98-02	14/01/02	5.53	1000.00	89.50	204.00	338.73	7.26	5.80
[illegible]	2.00	מדד	05/11	05/11/98-02	13/10/02	6.28	1500.00	80.00	330.00	309.09	4.86	4.00
[illegible]	3.00	דולר	05/05	05/05/97-01	13/04/01	4.78	1500.00	85.50	330.00	286.64	7.72	5.94
[illegible]	3.50	מדד	30/04	30/04/97-99	08/04/99	3.76	600.00	124.50	347.00	115.27	4.30	3.65
[illegible]	0.10	מדד	20/11	20/11/98-02	29/10/02	6.32	825.00	87.50	347.00	108.03	2.78	2.71
[illegible]	2.00	מדד	05/02	05/02/00-02	15/01/02	6.53	3200.00	90.00	561.00	413.37	5.09	4.26
[illegible]	1.50	מדד	05/12	05/12/98-02	15/02/94	6.34	1100.00	86.50	388.00	159.97	4.38	3.73
[illegible]	0.11	מדד	20/12	20/12/97-01	29/11/01	5.40	266.60	88.00	156.00	50.39	3.22	3.17
[illegible]	6.50	מדד	21/12	21/12/94-94	30/12/94	0.40	1067.00	229.00	897.00	172.40	-0.78	-3.04
[illegible]	4.00	מדד	01/07	01/07/97-03	01/07/03	5.43	2500.00	102.50	897.00	185.67	7.58	5.86
[illegible]	2.50	מדד	31/05	31/05/95-04	20/05/04	5.35	314.80	110.50	235.00	48.02	4.30	3.32
[illegible]	4.00	דולר	20/09	20/09/95-02	25/08/02	4.65	380.00	98.50	232.00	58.06	5.14	3.64
[illegible]	0.10	מדד	31/10	31/12/96-02	09/10/02	5.35	850.00	104.00	635.00	39.21	0.81	0.77
[illegible]	2.80	מדד	31/01	31/01/99-99	10/01/99	4.52	670.00	122.00	553.00	47.81	3.71	2.79
[illegible]	0.10	מדד	10/04	10/04/96-01	01/04/01	4.21	3200.00	113.50	798.00	355.14	3.38	3.32
[illegible]	2.80	מדד	28/02	28/02/95-98	20/02/98	2.09	365.00	161.00	406.00	44.74	2.97	2.02
[illegible]	5.00	מדד	28/02	28/02/98-00	05/02/00	3.59	800.00	141.50	495.00	128.69	11.28	9.67
[illegible]	0.10	מדד	31/08	31/08/98-02	31/08/02	8.60	400.00	179.50	683.00	5.12	-0.95	-0.93
[illegible]	2.00	מדד	31/12	31/12/01-05	11/12/05	9.44	1800.00	89.00	854.00	87.59	3.88	3.04
[illegible]	3.00	מדד	31/01	31/01/98-01	31/01/01	5.52	290.00	113.00	169.50	91.33	4.64	3.54
[illegible]	2.70	מדד	10/01	10/01/98-05	10/01/05	5.98	30000.00	188.00	31210.00	80.71	2.74	1.87
[illegible]	3.00	מדד	10/10	10/10/95-01	18/09/01	4.21	422.00	118.00	284.00	72.37	3.95	2.84
[illegible]	3.50	מדד	20/02	20/02/89-01	20/02/01	8.00	8125.00	82.00	6126.00	8.76	8.69	7.29
[illegible]	3.00	מדד	31/12	31/12/98-01	31/12/01	5.93	1400.00	120.50	1223.00	37.94	1.80	0.81
[illegible]	3.00	מדד	28/02	28/02/98-01	08/02/01	5.60	550.00	95.50	161.00	226.24	5.61	4.44
[illegible]	4.00	מדד	30/06	30/06/95-96	28/06/96	1.43	280.00	251.00	576.00	22.01	0.10	-1.23
[illegible]	1.50	מדד	30/05	30/05/97-99	09/05/99	3.84	730.00	127.00	576.00	60.95	1.87	1.34
[illegible]	1.90	מדד	31/12	31/12/98-00	08/12/00	5.43	1300.00	164.50	2137.00	0.07	-4.47	-4.32

שם איגרת	ריבית ב-%	סוג הצמדה	מועד תש' ריבית	מועדי פדיון	מועד המרה אחרון	פדיון ממוצע	יחס ההמרה	שער א"ח בבורסה	שער מנית ההמרה	פרמית המרה	פדיון ברוטו	פדיון נטו
ופמא גרקן אגח 5	0.00	מדד	20/11	20/11/94-98	20/11/98	2.32	1200.00	103.00	731.00	78.91	-0.13	-0.13
זקה אג א	5.00	מדד	31/03	31/03/95-97	08/03/97	1.69	17000.00	195.50	3341600	-0.03	3.21	1.84
סיבופטים אג א	3.50	מדד	31/12	31/12/97-01	07/12/01	5.43	544.40	108.50	187.00	215.87	4.01	2.73
סדי אג א	3.00	מדד	05/03	05/03/99-01	15/02/01	5.81	1000.00	97.00	458.00	111.73	5.44	4.28
סמר אג 1	3.00	מדד	30/11	30/11/98-03	08/11/03	6.65	500.00	107.00	223.00	139.91	4.82	3.63
ספנות בנק שה א	3.00	מדד	01/10	01/04/96-98	06/09/98	2.93	1420.00	169.50	2651.00	1.51	-3.83	-4.70
ספנות בנק שה ב	0.10	מדד	31/01	31/01/98-03	09/01/03	6.02	3300.00	109.50	2551.00	78.31	1.12	1.08
ספנות וסף אגח 3	0.10	מדד	05/12	05/12/98-00	14/11/00	5.38	1450.00	102.00	392.00	49.03	1.17	1.06
סקאודה אג 1	4.25	מדד	31/08	31/08/91-02	31/08/02	4.10	10500.00	123.00	8384.00	84.92	5.93	4.28
סקרדטס אג א	3.00	מדד	31/12	31/12/97-97	09/12/99	3.41	4100.00	127.50	3075.00	70.00	3.48	2.38
עורא סאדר אג א	5.00	מדד	31/07	31/07/91-94	08/07/94	0.01	1000.00	380.00	4578.00	-16.59	-97.44	-38.32
עורא סאדר אג ב	4.50	מדד	14/02	14/02/97-99	01/02/99	3.58	2500.00	209.00	4578.00	14.13	2.11	0.75
עדית אג 5	2.50	מדד	10/05	10/05/95-95	05/05/95	0.79	580.00	241.00	1122.00	2.09	-17.44	-18.18
עשות אג א	3.00	מדד	30/04	30/04/97-99	30/08/99	3.76	900.00	109.50	232.00	324.78	7.00	5.81
פולגת אג א	1.75	מדד	31/12	31/12/97-97	31/12/97	3.43	430.00	181.00	478.00	62.46	1.83	1.21
פולגת אג ב	1.75	מדד	30/08	30/08/98-98	09/08/98	3.93	300.00	158.00	479.00	-1.04	-3.53	-4.47
פורמן אג 2	3.50	מדד	31/12	31/12/98-98	25/12/98	3.43	1000.00	178.50	1011.00	78.55	1.73	0.08
פועלים השק אגחא	2.00	מדד	20/11	20/11/97-04	25/10/01	6.82	20000.00	104.50	10637.00	96.46	2.40	1.67
פעדוס אגח	2.50	מדד	31/12	31/12/99-00	11/12/00	1.49	485.00	118.50	237.00	142.50	0.65	-0.15
פרדס אגח א	3.10	מדד	31/12	31/12/95-06	09/12/06	4.93	12300.00	86.00	2174.00	386.57	5.88	4.71
פרופיט אגח א	2.75	מדד	20/12	20/12/99-02	24/11/02	4.90	885.00	95.50	469.00	106.84	4.54	3.45
פרי העמק אג א	3.00	מדד	20/02	20/02/98-03	31/01/03	6.07	550.00	89.50	180.00	159.08	6.09	2.53
פרי צקר יס אגח	3.50	מדד	31/07	31/07/98-01	07/07/01	5.52	1225.00	101.50	551.00	125.69	5.35	3.99
צור שמיר שה א	2.50	מדד	10/10	10/10/94-00	01/10/00	3.21	100.00	181.00	98.00	88.51	2.84	1.94
צור שמיר שה ב	3.50	דולר	11/12	11/12/98-05	11/12/05	7.91	160.00	95.00	99.00	58.33	4.27	0.51
ציקלון אג 1	1.75	מדד	31/12	31/12/96-98	25/12/98	3.43	9250.00	168.00	12459.00	24.78	3.97	3.29
ציקלון אג 2	5.81	דולר	31/12	31/12/98-98	25/12/98	4.93	11313.00	139.00	15704.00	0.31	3.62	1.73
צמ'חה אג א	2.50	מדד	31/12	31/12/97-98	07/12/98	3.93	480.00	119.50	478.00	20.50	2.43	1.55
צרפתי אג א	3.25	מדד	31/12	31/12/98-01	07/12/02	5.93	1010.00	161.00	519.00	120.23	3.38	2.22
קלס אג 2	2.00	מדד	30/08	30/08/95-98	30/08/97	2.43	3800.00	177.00	5154.00	19.84	1.61	1.13
קוי אשראי אג א	2.50	מדד	30/11	30/11/98-01	10/11/01	5.85	260.00	99.50	189.50	52.83	3.56	2.62
קופר אג א	4.00	מדד	31/12	31/12/96-99	31/12/99	3.93	836.00	188.50	345.00	213.93	5.27	3.77
קיסאל אג א	3.50	מדד	31/03	31/03/97-99	09/03/99	3.88	1050.00	117.00	971.00	31.95	4.60	3.37
קיר אג א	4.25	מדד	31/10	31/10/98-99	07/10/99	3.77	403.00	116.50	253.00	84.19	5.08	3.50
קמור אג 1	4.00	מדד	20/12	20/12/95-04	30/11/04	5.90	2000.00	93.00	411.00	351.75	4.82	3.32
קרוכר אג א	0.10	מדד	05/11	05/11/97-01	05/11/01	5.25	214.00	89.50	170.00	11.41	8.75	6.89
קפיטל אג א	7.00	מדד	12/02	01/12/02-02	01/12/02	8.38	1000.00	93.00	529.00	75.69	78.10	51.78
קרגל אג א	5.75	מדד	30/04	31/10/95-95	25/10/95	1.26	870.00	243.00	1279.00	65.29	7.31	5.33
קרור אג 2	1.50	מדד	01/12	01/12/96-98	01/12/98	3.35	825.00	258.00	2184.00	-0.12	-6.36	-6.78
קשר רוס אגח א	3.50	מדד	31/12	31/12/98-00	03/12/99	4.43	940.00	120.00	845.00	33.49	2.09	0.88
רץ אגח	2.25	מדד	30/11	30/11/97-02	10/11/02	5.85	726.00	93.50	265.00	156.15	4.22	3.31
רומשטין אגח א	4.00	מדד	20/12	20/12/96-01	26/11/01	4.90	775.00	104.50	482.00	75.30	4.47	3.61
רימום אג א	0.10	מדד	30/10	30/10/98-01	09/10/01	4.78	400.00	108.50	353.00	13.56	1.05	1.01
רפק אג א	2.25	מדד	31/12	31/12/98-01	09/12/01	5.93	2500.00	128.50	2312.00	38.95	0.94	0.71
רשף אג א	5.81	דולר	31/08	31/08/94-97	09/08/97	1.60	450.00	124.50	135.50	311.47	7.72	5.57
רשף אג ב	1.50	מדד	28/02	28/02/97-04	08/02/04	6.10	800.00	55.50	135.50	145.76	11.55	10.44
שמידה אג א	3.75	מדד	10/09	10/09/95-01	18/01/01	1.87	800.00	119.50	668.00	43.54	3.35	2.11
שמן יו א	0.10	מדד	31/10	31/10/96-98	07/10/98	3.27	18067.00	115.50	11578.00	31.92	1.32	1.28
שקד אג א	4.00	מדד	02/06	02/06/97-97	25/05/97	2.95	925.00	127.50	525.00	115.83	6.34	4.92
שקל אג א	3.50	מדד	31/12	31/12/98-00	09/12/00	5.41	350.00	103.00	227.00	88.08	3.97	2.70
שקם אג ה 1	3.75	מדד	31/12	31/12/00-00	11/12/00	6.44	170.50	145.00	727.00	11.42	-1.22	-2.24
שקם אג ה 4	2.50	מדד	31/12	31/08/98-98	02/09/98	4.16	157.45	149.50	727.00	-0.13	-3.72	-4.41
תאפ אג 1	1.50	מדד	31/12	31/12/94-98	31/12/98	1.43	671.00	195.50	863.00	53.24	1.40	0.87
תאפ אג 2	4.88	דולר	31/12	31/12/94-96	31/12/96	1.43	531.00	120.50	863.00	17.18	-1.31	-2.42
תאס אג א	1.75	מדד	31/12	31/12/96-99	08/12/98	3.43	291.54	159.00	822.00	27.59	-0.15	-1.73
ת'א אג א	4.70	מדד	31/10	31/10/94-98	31/10/98	1.28	435.00	356.00	1574.00	1.15	-13.74	-20.68
ת'ס אג א	3.75	מדד	31/05	31/05/98-99	25/05/99	3.35	2150.00	224.00	4272.00	2.57	-1.20	-4.13
תכוף אג א	0.10	מדד	31/05	31/05/98-01	09/05/01	4.35	540.00	97.50	363.00	39.39	3.17	3.12
תשרת אג א	3.50	מדד	31/12	31/12/95-99	09/12/99	3.93	750.00	139.00	883.00	18.13	0.66	-0.43
תשרת אגח ב	2.50	מדד	31/12	31/12/97-01	09/12/01	5.94	1330.00	105.50	851.00	51.39	3.77	2.73

נתונים לכתבי אופציות

שם אופציה	שער האופציה	שער המניה	חודשים לפקיעה	תוספת מימוש	סוג הצמדה	פרמיה מידית	מנוף	תשואת איזון	שווי נאיבי	יחס נאיבי בשוק	שווי לפי B&S	יחס לפי B&S
אביב אפ 1	103.0	281.0	10	452.45	מדד	97.67	2.73	202.69	-	-	23.43	-80.17
אבור אפ 2	1.0	11.7	31/07	22.01	דולר	182.14	11.73	-100.00	-	-	-	-
אברבוך אפ	74.0	359.0	12	642.23	מדד	191.75	4.83	124.05	-	-	20.93	-71.72
אוס אפ 2	1382.0	2313.0	42	1825.20	מדד	38.39	1.87	21.68	725.03	0.52	1235.29	-13.82
אוס אפ 3	654.0	2313.0	53	4930.10	מדד	142.47	3.32	29.94	-	-	747.23	7.97
אוש אפ א	193.0	707.0	12	925.88	מדד	23.96	4.70	26.87	17.53	0.09	122.42	-36.57
אדור אלבוי אפ א	82.0	175.0	15	220.41	מדד	72.82	2.13	26.53	-	-	[illegible]	-23.15
אדרד אפ 1	133.0	262.0	30	130.24	מדד	2.76	1.88	2.38	143.61	1.00	170.99	23.01
אלגבה אפ 1	641.0	780.0	18	265.24	מדד	8.43	1.22	35.70	584.78	0.91	594.90	-7.19
[illegible] אפ 1	265.0	563.0	11	252.39	מדד	4.37	1.91	9.71	281.19	0.95	341.90	15.90
[illegible] אפ 1	667.0	1535.0	16	1763.45	מדד	57.57	2.33	72.87	-	-	543.75	-11.66
[illegible] אפ 1	236.0	473.0	10	330.87	דולר	13.53	2.00	33.43	188.22	0.79	196.71	-15.38
[illegible] אפ 1	4917.0	8781.0	26	6472.32	מדד	25.15	1.94	22.00	2822.54	0.62	5182.00	14.72
[illegible] אפ 1	109.5	232.0	8	242.83	מדד	50.94	2.12	271.09	-	-	87.92	-37.97
אורדן אפ 1	124.0	413.0	9	508.24	מדד	53.28	3.33	113.41	-	-	42.77	-65.51
[illegible] אפ1	208.0	707.0	15	1994.59	מדד	211.59	3.43	207.71	-	-	91.34	-55.21
[illegible] אפ 1	100.0	249.0	13	325.85	מדד	77.71	2.49	108.52	-	-	65.85	-34.15
[illegible] אפ 1	182.0	1216.0	3	1825.45	מדד	64.92	6.76	630.15	-	-	24.25	-84.53
א' ס' אקס אפ1	210.0	650.0	14	1284.18	דולר	149.03	2.86	175.00	-	-	75.01	-64.28
[illegible] אפ 1	191.0	537.0	12	1011.27	מדד	123.89	2.81	183.90	-	-	63.15	-63.89
[illegible] אפ 1	265.0	1355.0	18	1755.42	מדד	59.58	4.75	38.85	-	-	259.19	-19.11
אל קוית אפ 1	391.0	881.0	7	623.17	מדד	15.12	2.25	53.12	272.13	0.73	330.83	-15.37
אל קוית אפ 2	732.0	881.0	7	130.90	ללא	1.25	1.11	21.76	787.43	0.93	787.88	-3.52
[illegible] אפ1	190.0	491.0	16	540.08	מדד	48.59	2.58	54.43	-	-	148.84	-21.77
[illegible] אפ 1	13411.0	22658.0	7	12138.23	מדד	12.41	1.93	47.39	8200.15	0.79	8831.47	-13.30
[illegible] אפ 1	122.5	333.0	13	561.82	מדד	105.50	2.72	151.21	-	-	61.47	-49.82
[illegible] אפ 1	85.0	374.0	2	320.00	ללא	8.29	4.40	[illegible]	60.33	0.71	74.31	-11.97
[illegible] אפ 1	38.0	504.0	2	818.46	מדד	23.92	19.28	4850.75	-	-	2.94	-92.26
[illegible] אפ 2	335.0	524.0	39	246.91	מדד	25.40	1.59	12.42	284.91	[illegible]	348.21	3.28
[illegible] אפ 3	91.0	114.5	11	292.51	מדד	75.29	2.33	187.14	-	-	27.97	-69.25
[illegible] אפ 2	115.0	[illegible]	10	3338.07	דולר	168.03	11.23	241.85	-	-	37.73	-69.45
[illegible] אפ 1	327.0	433.0	[illegible]	120.35	מדד	3.35	1.32	27.95	315.66	0.94	315.44	-3.54
[illegible] אפ 3	59.0	167.5	22	130.24	מדד	36.66	1.69	33.23	45.51	[illegible]	76.16	[illegible]
אלקטרה צרכ אפ 1	183.5	1719.0	1	1685.45	מדד	7.56	13.51	[illegible]	39.84	0.24	159.25	[illegible]
אלקטרה צרכ אפ 2	743.0	1719.0	13	1737.81	מדד	42.81	2.31	[illegible]	-3.17	-	493.82	[illegible]
[illegible] אפ 1	108.0	1053.0	4	2421.58	מדד	140.26	9.75	[illegible]	-	-	0.77	[illegible]
[illegible] אפ 1	575.0	1757.0	6	1575.93	דולר	19.73	3.11	63.85	[illegible]	[illegible]	488.25	-15.43
[illegible] אפ 1	379.0	707.0	17	[illegible]	מדד	14.92	1.87	21.62	264.63	0.70	327.46	-13.60
[illegible] אפ 2	357.0	[illegible]	5	[illegible]	דולר	4.27	[illegible]	55.88	342.59	[illegible]	[illegible]	-4.57
[illegible] אפ 1	294.0	478.0	3	[illegible]	מדד	2.30	1.81	8.94	[illegible]	[illegible]	268.71	[illegible]
[illegible] אפ 1	137.5	[illegible]	1	120.05	ללא	1.26	[illegible]	30.22	[illegible]	[illegible]	115.15	-3.38
[illegible] אפ 2	89.5	[illegible]	47	357.85	מדד	68.57	2.89	21.77	-	-	55.27	[illegible]
[illegible] אפ	103.0	[illegible]	12	2315.72	דולר	[illegible]	6.45	[illegible]	-	-	[illegible]	[illegible]
אפריקה אפ 1	132.5	835.0	19	2322.16	מדד	143.25	5.76	85.64	-	-	[illegible]	[illegible]
[illegible] אפ 1	112.0	348.0	12	579.51	דולר	38.71	3.11	143.76	-	-	23.59	-78.95
[illegible] אפ 1	583.0	[illegible]	4	723.49	מדד	49.15	[illegible]	131.46	[illegible]	[illegible]	[illegible]	-45.47
[illegible] אפ 2	34.5	1237.0	1	[illegible]	מדד	23.31	35.85	842.50	-	-	[illegible]	8.70
[illegible] אפ 2	151.5	677.0	5	831.82	מדד	21.91	[illegible]	[illegible]	47.82	[illegible]	134.65	-32.87
[illegible] אפ 4	315.0	482.0	13	674.19	מדד	[illegible]	[illegible]	311.64	-	-	[illegible]	[illegible]
[illegible] אפ 4	278.0	[illegible]	15	[illegible]	מדד	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

מקרא לאופציות

1. שער המניה - שער המניה בה ממירים את האופציה.
2. חודשים לפקיעה - מספר החודשים שנותרו עד לפקיעה הסופית של האופציה. [illegible]
3. [illegible] - התשלום באחוזים שיש להוסיף בעת מימוש האופציה למניה, [illegible]
4. פרמיה מידית (למימוש) - התוספת באחוזים שיש לשלם עבור המניה בעת מימוש האופציה, בהשוואה לרכישה ישירה של המניה.
5. מנוף - בכמה אחוזים ישתנה מחיר האופציה כתוצאה משינוי של אחוז במניה.
6. תשואת איזון - השיעור השנתי שבו אמור מחיר המניה לעלות או לרדת, באחוזים, [illegible]
7. שווי נאיבי - [illegible]
8. שווי לפי בי.אנד.אס. - [illegible]
9. יחס לפי בי.אנד.אס. - [illegible]

שם האופציה	שער האופציה	שער המניה	חודשים/תקופה	מחיר מימוש	סוג הצמדה	פרמיה %	מנוף	תשואה אחזון	שווי ואיב'	יחס ואיב' לשער	שווי לפי B&S	יחס לפי B&S
שקם אפ 1	1060	222.0	51	174.16	מדד	28.20	2.09	10.28	74.02	0.70	108.04	1.92
שקם אר א	1055	222.0	2	112.36	מדד	-1.86	2.10	-21.35	110.30	1.05	110.32	4.57
שרפון אפ 1	1080	548.0	8	913.55	מדד	86.41	5.07	194.34	*	*	27.77	-71.29
תרביק אפ 1	800	403.0	10	820.07	מדד	123.34	5.04	201.67	*	*	8.45	-83.43
תום אפ 1	2700	910.0	3	739.82	מדד	10.97	3.37	73.51	177.27	0.66	233.75	-11.43
תוסף אפ	2470	700.0	18	1304.83	מדד	121.69	2.83	101.03	*	*	151.59	-37.43
תשוה אפ 1	500	82.0	33	127.07	דולר	115.94	1.64	67.31	*	*	18.55	-82.90
תקן אפ 1	2220	537.0	12	393.78	מדד	14.67	2.42	24.70	158.55	0.71	235.63	5.14
תשלוז אפ 1	2470	883.0	4	851.90	מדד	5.32	3.43	23.14	210.00	0.85	242.32	-1.89
תשלוז אפ 2	3640	883.0	50	1236.00	מדד	85.40	2.37	24.79	*	*	318.95	-4.13
תשלוז וכסים אפ1	1700	681.0	22	759.89	מדד	42.42	4.01	27.98	*	*	55.11	-67.59

שם האופציה	שער האופציה	שער המניה	חודשים/תקופה	מחיר מימוש	סוג הצמדה	פרמיה %	מנוף	תשואה אחזון	שווי ואיב'	יחס ואיב' לשער	שווי לפי B&S	יחס לפי B&S
[illegible]	1500	669.0	15	597.68	מדד	31.40	3.79	32.56	0.14	*	120.47	-19.69
[illegible]	1700	666.0	4	510.00	ללא	2.10	3.92	8.40	176.57	1.03	198.82	18.95
[illegible]	8508.0	14576.0	40	14531.90	מדד	58.07	1.71	30.68	1791.15	0.21	8467.86	-23.98
[illegible]	2200	487.0	30	470.51	מדד	41.79	2.21	28.22	54.27	0.25	184.81	-16.00
[illegible]	910	227.0	9	152.70	מדד	7.16	2.49	17.68	78.46	0.88	97.51	7.18

שערי איגרות חוב 27.7.94

האיגרת	שער	שינוי בנקודות	תשואה נטו ב%
נילון ריבית משתנה			
9220237	1011		
2125	1008		+12.48
2126	1028		+12.33
2160	1060	-0.2	+12.26
2201	1011		+12.20
גליל שנוא ובע בסיר			
9139338	984	-0.3	
4120	1367	+0.2	+2.26
4127	1371	+0.5	+2.44
4128	1342	+0.1	+2.25
4129	1333		+2.48
4130	1305	+0.6	+2.32
4236	1364	+2.0	+2.87
4237	1324	+0.3	+2.47
4238	1323	+0.4	+2.40
4239	1316		+2.60
4240	1283	+0.6	+2.71
4241	1267	+0.4	+2.76
4242	1263	0.1	+2.26
4243	1235	0.6	+2.54
4244	1224	+0.4	+2.62
4245	1187	0.2	+2.60
4246	1152	0.2	+2.48
4247	1144	+1.0	+2.43
4248	1108	+0.4	+2.30
4249	1086	+0.3	+2.42
4811	1483	+0.3	+2.35
4812	1437	+1.3	+2.25
4813	1408	-1.2	+2.16
4814	1418	+2.0	+2.11
4815	1396	+1.0	+2.15
4816	1388		+2.30
4817	1368		+2.31
4818	1347		+2.38
4819	1318	+0.8	+2.20
4820	1323	+0.3	+2.30
5205	1442	+1.4	+2.13
5206	1407	+0.8	+2.16
5207	1328	+1.2	+2.31
5208	1286	+1.1	+2.18
5415	1240		+2.18
5416	1212	+1.2	+2.23
5417	1180		+2.14
5418	1162		+2.24
5419	1132	+0.7	+2.29
5420	1046		+2.09
3703	*** הפסקת מסחר ***		
3704	1925.0		
3831	*** הפסקת מסחר ***		
4227	*** הפסקת מסחר ***		
4228	2402		
4229	2358	-0.1	
3832	3310		
3833	3250		
3834	3180	+4.0	
4230	2302		
4231	2287	+0.2	
4232	2248	+0.3	+2.09
3751	10200	-16.0	+2.47
4119	1540	+0.5	
4120	1644		
4233	1532	+0.3	
4234	1524	+0.4	
3781	1601	-1.8	
4901	1486	+0.6	
5707	1427		
3752	4080		-1.22
3753	4060	-2.0	+0.82
3901	3930	-2.0	+0.05
3902	3850		+1.41
3903	3740	+2.0	+1.39
3904	3670		+1.95
3791	3110	-2.0	+1.70
3792	3080		+1.86
4601	1800	+5.0	-0.93
4602	1813	-0.2	+1.06
4603	1912	+1.8	+1.18
4604	1866		+1.36
4605	1879		+1.28
4606	1870		-1.74
4607	1872		+1.65
4608	1852		+1.40
4609	1792	+0.4	+2.08
4610	1725		+2.19
4260	999	-0.2	+2.21
4611	1678	+0.6	+1.69
4612	1625	+0.6	+1.51
4613	1665	+0.8	+1.20
4614	1630	+0.2	+1.45
3862	2186	+0.2	+1.81
3863	2147	+0.8	+1.67
3864	2124		+1.97
3754	3740		+1.61
3755	3590	+1.0	+1.97
4121	1543	+0.3	+2.34
4122	1523	-0.7	+2.63
4123	1504	+0.3	+2.48
4124	1477	+1.2	+2.46
4125	1415	-0.1	+2.04
3865	2071	-0.5	+1.92
3866	2058	+0.6	+1.75
3867	2030		+1.33
3756	3480	+2.0	+1.37
3757	3410	+1.0	+2.06
3758	3310	-6.0	+1.27
3759	3350	+1.0	+0.63
3760	3430	+3.0	+1.78
3761	3340	+1.0	+1.70
3762	3240		[illegible]
3763	3150		+1.70
3764	1200	+9.0	+1.87
3765	3010	3.0	+2.04
3766	3000	+1.0	+2.01
3767	2980	+2.0	+2.16
3768	2965	[illegible]	+2.47
3769	2911		+1.67
3774	2850	+0.4	+1.83
3770	2207	-2.3	+1.81
3773	2931	+4.0	+1.17
3771	2952	+1.4	+1.48
3772	2906	-2.0	+1.37
4235	1440		+2.83
3775	2833		+1.07
3776	2780	+0.1	+1.50
3777	2738		+1.88
3778	2268	+0.1	+1.79
4801	2921	+0.5	+1.72
4802	2932	+0.6	+1.57
4803	2959	+2.8	+1.73
3779	1801	+0.4	+1.77
3780	1828	-0.4	+1.74
4804	2542	+0.8	+1.70
4807	2436	-0.6	+1.93
3787	1599	-1.1	+2.07
3783	1588	0.6	+2.13
3784	1638	0.9	+2.20
3785	1509	+0.6	+2.18
4808	2164	-0.1	+1.77
4809	2109	+3.4	+1.69
4810	2037		+1.85
5403	2986		+1.89

האיגרת	שער	שינוי בנקודות	תשואה נטו ב%
3787	1396		+2.25
6401	2860	+0.6	+1.37
5404	2839		+1.93
6405	2846	+0.8	+1.91
6402	3110		+1.79
5204	2210	+1.0	+2.08
6201	2670	+2.0	+2.00
6202	2599		+2.04
6406	2469	+0.4	+1.50
5407	2457	+1.1	+1.93
5408	2303	+0.2	+1.93
6409	2283	+0.3	+1.99
6410	2107		+1.97
5411	2082	+1.1	+2.10
5412	1884	-5.7	+1.89
6203	2510	+0.8	+1.94
6413	1889	+0.9	+1.98
6414	1819		+1.82
5001	2804		+1.94
5602	2787	+1.4	+1.94
5603	2735	+1.4	+1.96
5604	2676	+2.8	+1.86
5605	2637	+2.6	+2.01
6606	2619	+2.8	+2.02
5610	2540	+0.3	+1.98
6611	2380	+2.0	+1.97
5612	2245	+1.0	+1.98
5013	2037	+1.6	+1.97
5014	2021	+1.6	+1.93
5615	1993	+1.8	+1.98
5701	2191		+1.94
5702	2228	+2.2	+1.86
5703	2195	+4.0	+1.94
5704	1900	+2.0	+1.97
5705	1860	+0.7	+1.96
5708	1880		+2.00
5901	2200	+2.0	+1.99
1376	1519	+1.4	
1377	1531		+2.09
1378	1502	+1.0	+2.78
1379	1442	+1.2	+2.82
1380	1385	+1.0	+2.46
1381	1349	+0.9	+2.70
1382	1317	+0.9	+2.70
1383	1303	+0.6	+2.69
1384	1297	+0.5	+2.68
1385	1246	+0.4	+2.79
1495	1236		+2.84
1511	1189		+2.74
1388	1171	+0.8	+2.83
1389	1126	-0.2	+2.89
1390	1101	+0.6	+2.70
1391	1051	+0.4	+2.57
1392	1054	+0.4	+2.69
1451	1560		+2.86
1452	1650		
1495	1617		
1511	1616	+0.1	
קונצרניות – צמודות מדד			
עמישרים א	2542		+2.28
[illegible]	1015	-1.0	+4.02
[illegible] 30	1645	+0.8	+2.86
אורים 2	3740		+1.22
אורים 3	1702		+2.81
[illegible]	1760		-2.74
[illegible] 3	1638	+0.4	+2.69
[illegible]	1663		+4.47
[illegible]	1631		+3.51
[illegible] 2	2703		+1.55
[illegible] 3	2938		-1.32
[illegible] 3	1787	+0.7	+2.87
[illegible] 2	2729		-7.04
[illegible] 1	1684		+3.09
[illegible]	*** הפסקת מסחר ***		
[illegible] 23	2256		+1.67
[illegible] 24	1704		+2.85
בזק 1	2320	+0.6	+2.07
בזק 2	1401		+2.81
[illegible]	1478	+0.7	+3.42
[illegible]	993	+0.8	+3.52
[illegible] 3	3530	+1.0	+1.21
[illegible] 4	3370	-1.0	+1.18
[illegible] 5	3220		+0.63
[illegible] 6	2954	+0.9	+1.58
[illegible] 7	2929	+1.2	+1.19
[illegible] 8	2958	+0.9	+1.43
[illegible] 9	2803	+0.8	+1.32
[illegible] 10	2804	+0.8	+1.36
[illegible] 11	2487	+0.7	+2.09
[illegible] 12	2504	+0.7	+1.77
[illegible] 14	2245	+0.7	+2.23
[illegible]	1406	+0.3	-2.95
[illegible]	1854		+2.89
[illegible] 1	2798		+2.05
[illegible] 2	2680	-0.8	+1.78
[illegible] 3	2442		+1.98
[illegible] 4	1797	+0.7	-3.16
[illegible]	1741		-3.32
[illegible]	1112		+24.44
[illegible] 1	1038		+5.42
[illegible] 2	1867	+1.8	+4.42
[illegible]	3510		+0.90
[illegible]	2581		+1.23
[illegible]	2387		+1.28
חשמל 16	2469	+1.0	+2.22
חשמל 18	2319		+2.54
חשמל 17	2170	+0.9	+1.88
חשמל 18	2065		+2.47
חשמל 19	1896	-1.7	+2.83
חשמל 20	1547	+0.6	+3.14
חשמל 20א	1939	+0.8	
חשמל 21	1060		+2.98
[illegible]	950	+0.3	+5.24
[illegible] 14	1704	+1.2	+3.04
[illegible] 15	1746	+0.9	+2.36
[illegible]	1715		+3.37
[illegible]	1242	+0.1	+2.57
[illegible]	1514	+0.6	+2.72
[illegible]	2956	+0.6	+1.50
[illegible]	3140	+1.0	+1.18
[illegible]	3720	+1.0	+0.93
[illegible]	3430	+1.0	+1.37
[illegible]	3200	+1.0	+1.61
[illegible]	3410	+1.0	+1.36
[illegible]	2861		+1.81
[illegible]	2498	+0.5	+1.55
[illegible]	1972	+0.7	+4.21
[illegible]	2414	-0.2	+1.92
[illegible]	2450		+6.31
[illegible]	1821	+0.2	+1.85
[illegible]	1404	+0.4	+3.07
[illegible]	1114		+5.27
[illegible]	1109		+3.03
[illegible]	3150		+1.46
[illegible]	3400		+1.17
[illegible]	3030		+1.45
[illegible]	3030		+1.50
[illegible]	3040		+1.51
[illegible]	2938		+1.78
[illegible]	2754		+2.00
[illegible]	2903	+0.6	+1.72
[illegible]	2222		+2.03

האיגרת	שער	שינוי בנקודות	תשואה נטו ב%
[illegible] 172	1750	+0.2	+2.71
[illegible] 173	1484		
[illegible]	1575	-0.3	+4.36
[illegible]	2792		+1.23
[illegible]	2746		+1.60
[illegible]	2442		+0.97
[illegible]	1485		
[illegible]	938		
[illegible]	1678		+4.86
[illegible]	2767		+3.68
[illegible] 89	2805		+1.51
[illegible] 91	2514		+1.01
[illegible] 92	1746		+1.70
[illegible] 38	2838		+2.82
[illegible] 39	2623	+0.8	+1.50
[illegible] 40	2486	+0.8	+1.51
[illegible] 41	1780		[illegible]
[illegible] 42	1680	+0.2	+3.06
[illegible]	1126		+3.72
[illegible]	1485		+3.58
[illegible]	1277		+1.16
[illegible]	1156		+2.64
[illegible]	1667	+0.1	+3.04
[illegible]	1540	+0.1	+2.30
[illegible]	3590		+1.01
[illegible]	1480		+1.86
[illegible]	3130		+0.81
[illegible]	3410	+1.0	+1.06
[illegible]	3470	+1.0	+1.13
[illegible]	3130		+1.37
[illegible]	3330		+0.4
[illegible]	3020	-1.0	+1.67
[illegible]	3380		+1.50
[illegible]	7030	+1.0	+1.34
[illegible]	1130	+1.1	+1.28
[illegible]	2392		+1.33
[illegible]	3030		+1.80
[illegible]	3160	+1.0	+1.71
[illegible]	2519	+0.8	+1.54
[illegible]	1555		+2.87
[illegible]	884		[illegible]
[illegible]	1208		+3.32
[illegible]	1498	+0.5	+2.84
[illegible]	1565	-0.2	
[illegible]	2449		+1.87
[illegible]	1523	+2.4	
[illegible]	1115		
[illegible]	1590	+0.3	+2.45
[illegible]	1605	+1.2	+3.42
[illegible]	3550	+1.0	+1.25
[illegible]	2849		+1.81
[illegible]	1211	+3.6	+10.23
[illegible]	1298	+7.9	+8.04
[illegible]	1373		+7.07
[illegible]	1691	1.7	+11.68
[illegible]	1858	-4.8	+13.02
[illegible]	1434		
קונצרניות – נסחרות מט"ח ריבית קבועה			
[illegible]	1022		+4.68
קונצרניות – נסחרות מט"ח ריבית משתנה			
[illegible] 35	965		+8.95
[illegible] 36	830		+5.83
קונצרניות – צמודות לורב			
[illegible]	1855		+9.36
[illegible] צמוד $ ריבית משתנה			
6155	*** הפסקת מסחר ***		
6156	8750		
6157	6400	+2.0	
6158	6040		
6159	5680		+7.31
6160	4920		-2.93
6161	4880		-1.70
6162	4350		-3.61
6163	4040	-1.0	-.93
6164	3900	-1.0	+2.56
6165	3610	-4.0	+2.70
6166	3420		+2.87
6167	3380	-1.0	+2.97
6168	3100		+2.97
6169	3090		+3.23
6170	2329		+3.51
6171	2183		+3.05
6172	2167	+0.3	+.51
6505	*** הפסקת מסחר ***		
6506	1525	+0.8	
6507	1554		+6.78
6508	1801	-1.3	+3.87
6509	1579	-0.3	+4.32
6510	1511	-0.3	+1.72
6511	1501	-0.3	+1.94
6512	1499	-0.9	
6513	1518		
6401	1722	-0.1	+4.43
6514	1505	-1.9	+5.45
6515	1374	+0.1	+4.44
6516	1253	+0.1	+4.56
6517	1276	-0.3	+4.37
6519	1233	+0.2	+4.67
6520	1242	-1.0	+4.31
6521	1324		+4.35
6522	1272		+4.49
6523	1242		+4.56
6524	1228		+4.22
6525	1213		+4.34
6526	1117		+4.57
6527	1164		+4.19
6528	1101		+4.31
6529	1053		+4.23
6530	1101		+4.23
6531	[illegible]		+4.20
6532	387	-0.2	+3.46
קונצרניות – צמודות מט"ח – פרי"ב			
[illegible]	[illegible]		
קונצרניות – צמודות מט"ח			
[illegible]	1465		[illegible]
[illegible]	1537		[illegible]
[illegible]	1868	0.9	[illegible]
[illegible]	1430		[illegible]
[illegible]	1217		+4.82
[illegible]	1229		+4.61
[illegible]	1114		+4.66
[illegible]	1344	1.2	+5.42
[illegible]	[illegible]		[illegible]
[illegible]	[illegible]		[illegible]
[illegible]	1260		+5.24
[illegible]	1442		+4.82
[illegible]	1356	+0.1	+4.15
[illegible]	4490		+4.51
[illegible]	1401		+4.57
[illegible]	1161		[illegible]
[illegible]	1159		[illegible]
קונצרניות – צמודות דולר או מדד			
[illegible]	2073		
[illegible]	1240		[illegible]
[illegible]	1410		
קונצרניות צמודות מדד או על מיטבעות			
[illegible]	3140	+1.0	+2.27
[illegible]	1130	+7.5	+1.64
[illegible]	2290		+1.93
[illegible]	3900		+1.82
[illegible]	1160		+1.74

שערי אופציות המעו"ף 27.7.94

מדד מעו"ף: 180.41 | שער ריבית: 12.00% | סטיית תקן: 31.00%

הסדרה	שער סגירה	שינוי בשער	שינוי ב%	שער גבוה	שער נמוך	מחזור ביחי	תמורה כספית	פוזיציות פתוחות	שווי B&S	סטיית B&S מ%	סטיית תקן גלומה	DELTA	THETA	VEGA
C 001	17900	100	0.6	17900	17900	20	358,000	852	17941	-0.2%		100	0	0
C 120	6067	0	0.0			0	0	1153	6049	*		100	[illegible]	0
C 140	3894	0	0.0			0	0	803	4050	*		100	-4	0
P 140	12	0	0.0			0	0	2078	0	*		0	0	0
C 145	3560	0	0.0			0	0	534	3561	*		100	-6	0
P 145	3	0	0.0			0	0	1916	0	*		0	0	0
C 150	3016	16	0.5	3040	3000	24	72,360	1324	3051	-1.2%		100	-5	0
P 150	2	-1	-33.3	2	2	2	4	6614	0	100.0%		0	0	0
C 160	1977	13	0.7	2040	1950	90	177,980	4663	2052	-3.7%	6.6%	100	-8	0
P 160	3	0	0.0			0	0	10393	0	*		0	0	0
C 170	892	-8	-0.8	1080	980	462	462,460	7115	1053	-5.8%	%	99	-6	0
P 170	4	-9	-69.2	17	3	1732	14,897	10844	1	300.0%	39.4%	-1	-1	0
C 180	118	-119	-50.6	250	105	3415	642,560	12337	181	-39.3%	18.5%	61	-52	6
P 180	130	-110	-46.8	200	125	1299	185,430	8314	139	-6.5%	29.4%	-40	-47	5
C 190	6	-14	-73.7	10	3	670	2,809	17993	2	160.0%	35.6%	2	-2	0
P 190	971	-47	-4.8	1000	900	163	164,560	5772	948	2.4%	48.8%	-98	5	1
C 200	2	0	0.0			0	0	18981	0	*		0	0	0
P 200	1989	110	5.9	2000	1900	148	287,140	3138	1946	2.2%		-100	7	0
C 210	2	0	0.0			0	0	16967	0	*		0	0	0
P 210	3007	74	2.6	3020	2860	25	74,920	2403	2946	1.9%		-100	7	0
C 220	1	0	0.0			0	0	14780	0	*		0	0	0
P 220	3896	-124	-3.1	4000	3800	23	90,000	2687	3944	-1.2%	%	-100	8	0
C 230	2	0	0.0			0	0	13873	0	*		0	0	0
P 230	5000	-8	-0.2	5000	5000	3	16,000	3231	4944	1.1%		-100	8	0
C 001	17606	-93	-0.5	17640	17500	68	1,198,160	1313	17943	-1.9%		100	0	0
C 120	5846	46	0.8	5860	5600	25	146,160	863	6295	-7.1%	%	100	-4	0
C 140	4000	-300	-7.0	4000	4000	3	12,000	244	4350	-8.0%	%	99	-5	3
P 140	148	8	5.7	160	140	322	48,100	1422	13	>1000%	48.8%	-1	0	3
C 145	3536	56	1.6	3540	3520	19	67,180	262	3875	-8.7%	%	97	-6	5
P 145	175	-15	-7.9	195	170	290	50,445	2010	27	548.1%	47.1%	-2	-1	6
C 160	3142	-48	-1.5	3200	3140	75	238,600	848	3410	-7.9%	%	96	-6	9
P 160	260	-51	-16.4	300	260	1221	332,706	3781	52	400.0%	47.7%	-6	-1	9
C 160	2300	-76	-3.2	2600	2300	143	337,900	2481	2535	-9.3%		88	-8	16
P 160	480	-120	-20.0	570	480	878	471,920	9565	168	207.7%	47.7%	-12	-3	16
C 170	1720	-89	-4.9	1930	1710	297	535,950	3842	1771	-2.8%	28.9%	76	-10	24
P 170	860	-149	-14.9	980	840	1012	800,100	9218	370	129.7%	49.6%	-24	-4	24
C 180	1155	-66	-4.6	1320	1150	879	1,070,040	6148	1164	0.1%	31.0%	61	-10	30
P 180	1274	-183	-12.6	1440	1240	623	844,430	6179	733	73.8%	49.3%	-40	-5	29
C 190	793	-27	-3.3	880	760	1188	959,830	7525	704	12.6%	34.0%	44	-10	30
P 190	1880	-167	-7.7	2000	1880	336	654,870	3842	1261	49.1%	51.6%	-58	-3	30
C 200	480	-30	-5.9	540	470	1384	873,856	6946	399	20.3%	34.1%	29	-8	26
P 200	2673	-184	-6.7	2600	2540	236	608,280	2001	2010	33.0%	53.6%	-70	-1	26
C 210	271	-28	-9.4	310	270	684	184,906	8470	211	28.4%	33.9%	18	-6	20
P 210	3327	-133	-3.8	3400	3300	75	251,020	2081	2728	22.0%	65.5%	-82	1	20

מקרא: P = PUT ; C = CALL
(*) לא רווחי
B&S – נוסחה להערכת אופציות על בסיס חמישה משתנים: שער נכס הבסיס (מדד מעו"ף), שער הריבית, מחיר המימוש וסטיית התקן של התשואה
סטיית תקן מוצגים על בסיס שנתי
סטיית תקן גלומה – סטיית התקן אשר בהצבתה בנוסחת B&S נקבל את מחיר הסגירה.
דלתא – שיעור השינוי בשווי האופציה הנובע משינוי מדד המעו"ף בנקודה – בהנחה ששאר המשתנים הקובעים את שווי האופציה נשארים קבועים
תטא – שיעור השינוי בשווי האופציה הנובע מקיצור התקופה למימוש ביום אחד – בהנחה ששאר המשתנים הקובעים את שווי האופציה נשארים קבועים
וגה – שיעור השינוי בשווי האופציה הנובע מעליית סטיית התקן באחוז – בהנחה ששאר המשתנים הקובעים את שווי האופציה נשארים קבועים

המקור: **המחלקה הכלכלית של הראון את לביא בע"מ**

אופציות על שער הדולר 27.7.94

שער יציג: 3.0510 | ריבית שקלית: 12.00% | ריבית דולרית: 5.00% | סטיית תקן: 4.00%

סדרה	שער סגירה	שינוי בשער	שינוי ב%	שער גבוה	שער נמוך	מחזור ביחי	תמורה כספית	פוזיציות פתוחות	שווי B&S	סטיית B&S מ%	סטיית תקן גלומה
SC 24[illegible]	6600	0	0.0			0	0	74	6628	*	*
SC 25[illegible]	860	0	0.0			0	0	219	1185	*	*
SP 25[illegible]	15	0	0.0			0	0	90	123	*	*
SC 30[illegible]	669	-31	-4.4	700	660	7	4,680	1426	694	-3.6%	0.0
SP 30[illegible]	25	0	0.0			0	0	39	130	*	*
[illegible]	302	-18	-5.6	310	300	10	3,010	1864	260	16.1%	5.3
[illegible]	80	0	0.0			0	0	108	69	*	*
[illegible]	81	0	0.0			0	0	1523	43	*	*
[illegible]	0	0	*****			0	0	0	208	*	*
[illegible]	0	0	*****			0	0	0	6854	*	*
[illegible]	2130	0	0.0			0	0	20	2007	*	*
[illegible]	0	0	*****			0	0	0	394	*	*
[illegible]	1320	0	0.0			0	0	233	1524	*	*
[illegible]	0	0	*****			0	0	0	393	*	*
[illegible]	1100	0	0.0			0	0	744	1048	*	*
[illegible]	0	0	*****			0	0	0	384	*	*
[illegible]	630	-23	-3.5	670	620	64	34,550	2086	613	2.8%	4.4
[illegible]	100	0	0.0			0	0	1	335	*	*
[illegible]	287	-8	-2.7	280	280	30	8,600	713	278	3.2%	4.2
[illegible]	0	0	*****			0	0	0	185	*	*
[illegible]	0	0	*****			0	0	0	7048	*	*
[illegible]	0	0	*****			0	0	0	1816	*	*
[illegible]	0	0	*****			0	0	0	623	*	*
SP 30[illegible]	1496	0	0.0	1400	1400	2	2,800	330	1349	10.8%	8.1
SC 305	0	0	*****			0	0	0	514	*	*
SP 305	987	-33	-3.2	1000	980	33	32,800	294	910	8.5%	5.6
SC 310	0	0	*****			0	0	0	577	*	*
SP 310	600	10	1.7	600	600	50	30,000	273	535	12.2%	5.0
SC 315	0	0	*****			0	0	0	477	*	*
[illegible]	230	0	0.0			0	0	10	267	*	*

מקרא: P = PUT ; C = CALL
(*) לא רווחי
B&S – נוסחה להערכת אופציות על בסיס שישה משתנים: שער נכס הבסיס (דולר יציג), שערי ריבית השקל והדולר, מחיר המימוש וסטיית התקן של התשואה. כל המשתנים מוצגים על בסיס שנתי.
סטיית תקן גלומה – סטיית התקן אשר בהצבתה בנוסחת B&S נקבל את מחיר הסגירה.

המקור: **המחלקה הכלכלית של הראון את לביא בע"מ**

שם האופציה	שער האופציה	שער המניה	חודשים/תקופה	מחיר מימוש	סוג הצמדה	פרמיה %	מנוף	תשואה אחזון	שווי ואיב'	יחס ואיב' לשער	שווי לפי B&S	יחס לפי B&S
סובות ערד אפ	361.0	1215.0	11	524.83	מדד	4.12	3.42	6.39	342.68	0.95	390.36	4.15
סוס אפ 2	55.0	347.0	4	216.40	מדד	122.31	6.31	1584.38	*	*	0.04	-49.93
סודטכניקה אפ 1	882.0	561.0	15	447.56	דולר	24.74	1.21	104.44	144.71	0.16	875.48	-22.98
סודול אפ 1	55.0	723.0	7	1190.77	מדד	77.95	7.53	195.61	*	*	38.78	-59.83
סוריען אפ 1	1.5	13.6	2	62.19	דולר	369.76	9.07	*	*	*	*	*
סוריען אפ 2	8.1	13.6	14	20.78	דולר	112.35	1.68	209.01	*	*	3.28	-19.75
סופת אפ 1	31.1	74.0	5	60.71	דולר	24.07	2.38	124.18	14.79	0.48	20.94	-32.87
סופת אפ 2	23.0	74.0	17	106.28	מדד	74.70	3.22	87.10	*	*	18.97	-81.22
סוץ מעבדות אפ 1	303.0	732.0	16	2143.69	מדד	234.75	2.42	252.59	*	*	22.84	-42.53
סושקובי'ן אפ 2	615.0	650.0	43	119.08	מדד	12.94	1.06	41.71	546.24	0.89	568.84	-7.81
סופק אפ 1	338.0	484.0	31/07	175.12	מדד	-4.31	1.43	-100.00	358.93	1.06	450.62	33.32
ס' עדן אפ 1	118.0	827.0	6	1881.27	מדד	141.75	7.01	558.35	*	*	2.21	-46.13
סיסור אפ 1	263.0	438.0	13	404.51	מדד	52.10	1.67	118.19	50.17	0.19	160.09	-38.24
סילומר אפ 1	93.5	366.0	13	427.51	מדד	42.35	3.91	52.42	*	*	84.21	-8.78
סיר' ל'ין אפ א	279.0	685.0	9	745.51	מדד	49.56	2.46	122.73	*	*	137.15	-59.84
סיריאפ 1	104.0	156.0	53	137.77	מדד	54.98	1.50	25.30	39.70	0.38	104.81	0.78
סיריאפ 2	39.4	156.0	4	180.00	ללא	27.82	3.96	170.65	1.66	0.04	29.88	-49.91
סיטור הגאף אפ 3	359.0	892.0	35	1810.13	מדד	141.82	2.50	53.15	*	*	984.36	5.56
סיטואל אפ ב	9.9	235.0	1	505.76	דולר	56.74	33.21	*	*	*	1.18	-47.50
סלק הנביאים אפ	149.0	739.0	18	791.46	מדד	27.28	4.96	21.40	*	*	165.48	11.36
סלק דויט אפ1	49.5	232.0	18	326.14	דולר	61.91	4.69	55.36	*	*	40.87	-18.65
סלוות אפר אפ1	162.0	635.0	15	771.51	מדד	47.01	3.92	48.71	*	*	92.34	-50.00
סלוות הכש אפ 1	71.5	553.0	2	524.04	מדד	7.69	7.73	60.87	32.61	0.46	58.61	-18.03
סלי אפ 1	281.0	709.0	10	452.45	מדד	3.45	2.52	6.83	271.23	0.97	374.09	33.13
סליסרון אפ 2	418.0	966.0	37	750.75	מדד	20.99	2.31	11.01	298.94	0.72	450.00	7.88
סורכסון אפ 1	123.5	460.0	6	392.96	מדד	12.27	3.72	35.14	74.90	0.61	110.78	-10.32
מעריב החזקות אפ	140.0	854.0	13	1859.94	מדד	134.19	6.10	139.56	*	*	89.61	-50.20
מפעלי פלדה אפ 1	43.2	169.5	8	226.25	מדד	58.97	3.92	210.14	*	*	7.41	-82.85
מצפה בורת אפ 1	163.5	351.0	12	202.51	מדד	4.28	2.15	7.89	156.38	0.96	191.16	18.69
מר אפ 1	34.8	1388.0	1	2646.83	מדד	93.20	39.89	*	*	*	1.76	-94.94
מרחב אפ 2	40.8	257.0	5	446.54	מדד	83.61	6.30	439.93	*	*	4.83	-68.05
מרכנתיל אפ 2	374.0	546.0	47	452.45	מדד	51.36	1.46	28.59	156.91	0.42	325.84	-12.88
מרחון אפ 1	31.1	69.0	13	100.00	ללא	80.00	2.22	148.52	*	*	12.14	-60.98
משב אפ 1	279.0	638.0	12	479.33	מדד	18.86	2.29	35.30	176.31	0.63	236.44	-15.25
משוב אפ 1	156.0	258.0	47	143.57	מדד	16.11	1.65	9.29	134.54	0.86	137.37	-11.94
משכן אפ 4	3208.0	31210.0	34	7089.95	מדד	136.80	9.73	39.11	*	*	1758.62	-45.18
נפלדרון אפ 2	52.0	284.0	5	657.61	מדד	149.88	5.46	945.87	*	*	3.37	-63.52
נפלדרון אפ 3	194.5	281.0	54	215.61	מדד	44.40	1.46	21.88	102.90	0.53	183.55	-6.63
נבינגור אפ1	214.0	6128.0	30	8556.27	מדד	74.74	2.85	36.05	*	*	1997.62	-7.00
נה אלקם אפ1	79.1	1707.0	11	1563.18	מדד	37.91	2.16	78.09	198.59	0.25	578.74	-26.83
נורדן אפ 1	219.0	712.0	4	520.73	מדד	3.89	3.25	17.18	198.27	0.91	263.72	20.42
נורדן חופש אפ	12.0	35.0	11	34.75	דולר	33.51	2.92	58.19	2.04	0.17	8.80	-21.58
נורפולק אפ 1	448.0	1223.0	8	933.19	מדד	12.93	2.73	30.19	315.23	0.70	350.31	-21.81
ניא אפ 1	178.0	595.0	6	478.31	מדד	10.14	3.32	30.06	128.22	0.72	174.09	-2.74
ניר חררה אפ 1	4034.0	13239.0	33	15497.91	מדד	47.53	3.28	21.41	*	*	2770.34	-31.33
ניסקו אפ 1	429.0	1347.0	12	1685.45	מדד	56.97	3.14	82.10	*	*	289.14	-32.60
נסיתל אפ 1	2032.0	2137.0	9	1175.8	מדד	0.59	1.05	16.73	2022.75	1.00	1884.91	-7.24
נסיתל אפ 2	1232.0	2137.0	10	1018.02	מדד	5.29	1.73	15.79	1150.53	0.93	1174.10	-4.70
נפטא אר ב	47.9	731.0	4	1304.03	מדד	84.94	15.26	664.81	*	*	16.68	-56.18
נפטאה אפ 1	30.0	593.0	31/07	575.57	מדד	0.43	29.65	50.43	17.68	0.88	12.47	-37.65
סאני אלקטרו אפ1	149.0	286.0	17	349.97	מדד	72.72	1.92	93.41	*	*	74.60	-10.33
סהר נ'יע אפ 1	160.5	597.0	43	1336.92	מדד	150.82	3.72	37.29	*	*	211.09	31.52
סולו אפ 1	88.5	549.0	6	1071.70	מדד	111.33	6.20	415.49	*	*	10.20	-56.87
סולתום אח אפ 1	103.5	319.0	13	605.81	מדד	122.35	3.08	183.75	*	*	91.67	-9.50
סחר שרו אפ1	453.0	1215.0	16	804.57	מדד	3.50	2.68	4.12	451.78	1.00	523.39	-5.58
ס' ר' אי אפ	108.5	340.0	12	978.78	מדד	219.79	3.13	318.24	*	*	4.78	16.59
ס' אי' אפ 1	83.0	188.0	10	687.94	מדד	405.82	2.98	1059.69	*	*	1.55	-31.54
סינטק אפ 1	8.1	354.0	10/08	501.19	מדד	43.30	58.03	-	*	*	0.24	-38.07
סיו אפ 1	133.0	458.0	12	513.38	מדד	41.13	3.44	56.23	*	*	70.42	-47.05
סטור אפ ב	155.0	223.0	41	115.13	דולר	21.13	1.44	17.03	128.27	0.83	143.11	-7.67
סנו אפ 1	19.0	593.0	1	776.65	מדד	34.17	31.21	2241.08	*	*	5.47	-71.21
ספות בנק אפ 5	963.0	2651.0	8	1998.85	מדד	11.73	2.75	38.64	692.12	0.72	892.56	-7.32
ספות בנק אפ 6	1432.0	2651.0	43	2588.74	מדד	51.59	1.85	23.85	397.63	0.28	1435.97	0.28
ספות והספ אפ 4	259.0	992.0	16	1249.89	מדד	52.09	3.83	51.87	*	*	123.26	-52.41
סקום אפ 1	186.0	343.0	3	316.41	מדד	-2.35	2.77	-13.29	29.84	0.16	204.88	10.15
סקופ אפ 1	762.0	1469.0	31	883.20	מדד	11.99	1.93	8.39	676.48	0.89	785.06	3.83
סקרימס אפ 1	948.0	3075.0	28	3598.77	מדד	47.86	3.24	25.07	*	*	1215.95	-29.26
עבורי אפ 1	98.0	251.0	14	551.08	מדד	158.60	2.56	204.54	*	*	30.93	-88.44
עורב אפ 1	895.0	1551.0	10	1510.07	מדד	55.07	1.73	171.22	89.62	0.10	585.83	[illegible]
על בר אפ 1	343.0	1854.0	8	2069.84	מדד	30.14	5.41	59.21	*	*	211.68	[illegible]
עסינר אפ 1	90.0	208.0	16	303.66	מדד	89.26	2.31	104.88	*	*	101.14	[illegible]
עצמון אפ 1	236.0	490.0	34	709.14	מדד	92.80	2.08	45.03	*	*	224.18	[illegible]
פולות אפ 4	137.5	444.0	14	618.52	מדד	69.82	3.23	60.98	*	*	58.45	[illegible]
פועלים השק אפ 2	3002.0	10637.0	28	17387.01	מדד	81.68	3.54	42.57	*	*	1895.90	[illegible]
פועלים השק אפ1	381.0	10637.0	4	16100.32	מדד	56.82	27.92	329.68	*	*	144.41	[illegible]
פיסיבי אפ2	325.0	919.0	18	895.20	מדד	11.01	2.83	10.94	263.91	0.81	361.89	[illegible]
פיסיבי אפ3	293.0	919.0	43	1390.39	מדד	83.18	3.14	25.46	*	*	280.75	[illegible]
פיסיבי אפ 1	9.3	919.0	05/08	957.20	מדד	5.17	98.82	687.88	*	*	28.47	[illegible]
פלטוב אפ 1	147.0	783.0	18	1509.28	מדד	111.53	5.33	81.94	*	*	70.20	[illegible]
פלסטו-שק אפ1	88.5	498.0	13	807.75	מדד	79.97	5.63	89.16	*	*	80.79	[illegible]
פן דור אפ 1	307.0	838.0	10	1244.25	מדד	85.11	2.73	195.34	*	*	137.73	[illegible]
פספורט אפ 3	18.4	222.0	2	303.78	מדד	45.12	17.07	845.56	*	*	5.80	[illegible]
פקר פלדה אפ 2	9099.0	13571.0	36	7312.31	דולר	20.93	1.49	18.28	7405.91	0.81	8245.68	[illegible]
פרו אפ 1	74.0	135.0	14	150.00	ללא	65.93	1.82	114.63	3.76	0.05	56.64	[illegible]
פרו אפ 2	55.5	135.0	8	150.00	ללא	52.22	2.43	155.53	*	*	40.75	[illegible]
פרדס אפ 2	940.0	2174.0	15	8387.50	מדד	328.13	2.31	355.17	*	*	202.13	[illegible]
פרי העמק אפ1	58.0	190.0	19	510.16	מדד	197.98	3.39	134.34	*	*	71.82	[illegible]
פרין אפ 4	10390.0	13612.0	16	5433.44	מדד	18.25	1.31	50.58	8443.93	0.81	9122.93	[illegible]
פרסן אפ 1	130.0	386.0	16	978.02	מדד	187.05	2.97	185.72	*	*	38.29	[illegible]
צאס אפ 1	47.7	529.0	20/08	497.08	מדד	2.98	11.09	63.23	33.22	0.70	50.38	[illegible]
צבר חירוח אפ1	105.5	361.0	16	485.97	מדד	66.81	3.42	68.12	*	*	81.00	[illegible]
צור שמיר אפ 5	27.0	96.0	11	160.58	מדד	95.38	3.56	148.94	*	*	5.92	[illegible]
ציוסטר אפ	242.0	1188.0	18	2448.13	מדד	126.82	4.90	88.52	*	*	73.45	[illegible]
ציור דרום אפ1	140.0	651.0	3	514.67	מדד	0.56	4.65	2.76	141.61	1.01	170.43	[illegible]
ציקלון אפ 2	7817.0	12454.0	5	8145.02	דולר	12.11	1.59	92.44	6461.08	0.83	7100.28	[illegible]
צעוסל אפ1	255.0	735.0	17	1078.04	מדד	81.37	2.88	76.08	*	*	148.85	[illegible]
צורות אפ 1	248.0	627.0	10	476.08	מדד	15.32	2.53	30.70	167.39	0.67	226.50	[illegible]
קור אשראי אפ 2	64.0	169.5	18	213.91	מדד	63.96	2.85	59.45	*	*	60.35	[illegible]
קוסמק אפ 1	220.0	1089.0	2	863.12	מדד	-1.44	5.00	-9.73	241.69	1.10	272.01	[illegible]
קוסמוס אפ 1	936.0	1359.0	13	1236.00	מדד	59.82	1.45	166.68	174.87	0.19	518.91	[illegible]
קומפיליי'ש אפ 1	82.0	580.0	5	818.36	מדד	58.98	6.30	251.84	*	*	92.54	[illegible]
קווחוב אפ 1	119.0	362.0	16	771.51	מדד	148.00	3.04	147.17	*	*	31.92	[illegible]
קיטאר אפ 1	484.0	931.0	35	938.27	מדד	52.55	1.92	29.86	93.64	0.19	483.17	[illegible]
קסור אפ ד	353.0	411.0	16	152.55	דולר	23.00	1.16	105.21	269.95	0.76	278.73	[illegible]
קסור אפ ה	244.0	411.0	43	837.69	מדד	114.52	1.68	45.50	*	*	140.05	[illegible]
קיובר אפ1	72.0	130.0	18	110.22	מדד	40.17	1.81	65.35	25.16	0.35	48.11	[illegible]
קיוטקס אפ 1	153.5	743.0	5	1745.02	מדד	155.52	4.84	1278.08	*	*	59.38	[illegible]
קשר רום אפ 1	324.0	845.0	13	674.18	מדד	18.13	2.61	28.52	199.18	0.61	299.37	[illegible]
קשרי תעופה אפ 1	600.0	1087.0	8	607.87	מדד	11.12	1.81	38.76	495.05	0.83	539.30	[illegible]
רב בר אפ א	200.0	376.0	10	316.72	מדד	37.79	1.88	101.98	68.59	0.34	204.46	[illegible]
רבר אפ 1	145.5	511.0	15	1510.50	מדד	224.07	3.51	216.11	*	*	26.56	[illegible]
רבינסקס אפ 1	339.0	1069.0	30	1273.48	דולר	50.84	3.15	25.73	*	*	421.14	[illegible]
רבוזרוס אפ 1	170.0	714.0	10	735.24	מדד	28.78	4.20	42.90	2.70	0.02	258.12	[illegible]
רזבאר אפ 1	82.0	135.5	9	180.98	מדד	94.08	1.85	378.89	*	*	18.07	[illegible]
רוזוס אפ 1	91.0	250.0	10	509.01	מדד	140.00	2.75	324.00	*	*	21.25	[illegible]
רוסשן אפ 1	224.0	462.0	4	271.87	מדד	7.29	2.08	51.84	183.70	0.88	201.89	[illegible]
רוסמק אפ 1	165.0	589.0	10	1131.14	מדד	123.45	3.18	238.75	*	*	89.92	[illegible]
רותם אפ 1	497.0	589.0	34	987.01	מדד	96.85	1.48	65.82	*	*	433.15	[illegible]
ריבות אפ 3	278.0	1128.0	10	1016.02	מדד	14.72	4.09	23.49	143.12	0.52	208.82	[illegible]
ריבות אפ 4	250.0	1128.0	35	1470.48	מדד	52.52	4.51	19.86	*	*	350.98	[illegible]
ריום אפ 2	95.0	363.0	8	418.20	מדד	41.38	3.82	93.01	*	*	54.58	[illegible]
ריכרט אפ 1	498.0	2135.0	12	2810.07	מדד	45.58	4.29	63.12	*	*	49.81	[illegible]
רפק אפ 1	1882.0	2312.0	17	825.18	מדד	8.44	1.23	29.91	1720.94	0.91	173.32	[illegible]
רשוף אפ 2	92.5	135.6	5	117.58	מדד	55.04	1.46	936.87	19.89	0.22	29.92	[illegible]
שרות נפט אפ 1	2.0	13.6	3	34.12	דולר	187.58	6.75	4991.75	*	*	9.92	[illegible]
שטאנר אפ 1	33.2	254.0	3	813.80	מדד	233.46	7.65	-	*	*	9.92	[illegible]
שיא אפ 2	1206.0	2575.0	20	2352.08	מדד	38.18	2.14	38.02	372.88	0.31	89.45	[illegible]
שלו אפ 1	126.0	307.0	13	494.40	מדד	102.08	2.44	183.20	*	*	35.77	[illegible]
שלמי כדורי אפ	157.5	817.0	18	1197.88	מדד	119.87	3.92	84.18	*	*	104.42	[illegible]
שם טוב אפ1	189.0	474.0	12	810.02	מדד	110.78	2.51	181.02	*	*	50.87	[illegible]

שם האופציה	שער האופציה	שער המניה	חודשים/תקופה	מחיר מימוש	סוג הצמדה	פרמיה %	מנוף	תשואה אחזון	שווי ואיב'	יחס ואיב' לשער	שווי לפי B&S	יחס לפי B&S
בור החיכון אפ1	219.0	429.0	16	1080.11	מדד	202.82	1.98	260.68	*	*	21.70	-30.09
ביק אפ ב	176.0	527.0	22	539.42	מדד	35.76	2.99	26.20	25.27	0.14	118.81	-32.49
ביזאר אפ 1	508.0	767.0	18	1086.69	מדד	107.91	1.51	190.39	*	*	213.38	-58.00
ביול מסובנתא אר2	580.0	37881.0	18/08	60001.62	מדד	33.53	65.31	-	*	*	11.02	-98.10
ביולאום אפ 2	3625.0	29913.0	11	48138.54	מדד	73.05	8.25	92.19	*	*	862.84	-76.20
ביר בראשי אפ 1	206.0	552.0	19	1243.99	מדד	162.68	2.68	125.85	*	*	203.98	-0.99
בירמן אפ 1	132.5	427.0	15	551.08	מדד	60.09	3.22	66.24	*	*	58.13	-56.13
בלמן אפ 1	308.0	557.0	34	44.71	מדד	35.14	1.81	23.37	157.94	0.51	291.58	-5.34
בן יקר וח אפ 1	904.0	3408.0	22	9658.48	מדד	210.11	3.77	107.82	*	*	657.53	-27.28
בן יקר וח אפ 2	918.0	3408.0	47	5591.64	דולר	91.12	3.71	23.45	*	*	1851.08	101.64
ברמל אפ 1	329.0	688.0	16	407.80	מדד	7.09	2.09	10.15	300.74	0.91	337.15	2.48
בריל אפ 1	55.0	334.0	5	987.87	מדד	212.18	6.07	1769.54	*	*	0.65	-98.82
ברור סחכת אפ 1	115.0	214.0	16	108.45	מדד	4.42	1.88	7.16	111.01	0.97	118.19	2.77
ברובי'ן אפ 1	347.0	1400.0	3	1947.18	מדד	63.87	4.03	835.27	*	*	80.08	-76.92
ברנער אפ 1	140.0	419.0	10	1018.02	מדד	178.38	2.99	377.99	*	*	9.75	-93.04
גולקס אפ 1	91.0	411.0	10	445.73	דולר	30.59	4.52	48.10	*	*	84.40	-7.25
גבור סברי אפ 2	821.0	557.0	27	1445.790	מדד	222.71	5.77	82.07	*	*	183.55	-77.64
גבור ספורט אפ	48.2	318.0	11	609.03	מדד	108.05	6.88	138.99	*	*	24.09	-47.86
גבעות עולם אפ 1	1.0	9.4	31/07	38.07	דולר	294.38	9.40	-100.00	*	*	-	-
גולד בחור אפ 1	376.0	2698.0	10	3179.06	מדד	31.73	7.19	45.03	*	*	597.67	69.38
גיית אפ 1	562.0	769.0	29	305.10	דולר	15.36	1.32	23.00	503.17	0.86	558.19	-4.09
גיית אפ 4	359.0	769.0	43	1019.38	דולר	79.24	2.14	29.55	*	*	411.28	14.56
גילחק אפ 1	469.0	876.0	22	857.20	מדד	114.25	1.38	142.83	*	*	585.46	15.64
גסא חקשורת אפ 1	250.0	638.0	12	842.72	מדד	71.81	2.54	116.48	*	*	203.90	-18.44
גסבים אפ 1	148.0	398.0	6	689.48	דולר	110.97	2.71	609.31	*	*	40.27	-72.42
גן שמואל אפ 1	80.0	537.0	4	1348.18	דולר	165.85	6.71	2908.38	*	*	2.28	-97.18
גן שמואל אפ 2	158.5	537.0	18	1866.69	דולר	276.78	3.43	234.30	*	*	33.03	-78.69
גי שולסית אפ 1	62.0	272.0	15	473.83	מדד	97.03	4.39	97.98	*	*	42.30	-31.77
גרופית אפ 1	80.0	315.0	11	842.23	מדד	129.28	3.94	181.49	*	*	18.36	-79.55
גרינברג אפ 1	238.0	917.0	4	1210.99	מדד	68.01	3.85	427.42	*	*	87.54	-63.22
גרייח אפ 2	140.5	548.0	32	625.13	מדד	39.71	3.90	17.93	*	*	139.94	-0.40
דברת שרם אפ 2	289.0	777.0	13	1113.02	מדד	80.44	2.69	112.20	*	*	143.47	-50.36
דברת שרם אפ 3	468.0	777.0	60	1391.27	מדד	139.29	1.66	44.38	*	*	328.43	-29.81
דברת שרם אפ 1	662.0	777.0	9	165.00	ללא	6.44	1.17	60.91	825.60	0.95	828.60	-6.35
דוסקאר אפ 1	518.0	828.0	8	100.00	ללא	-1.80	1.21	-13.14	533.38	1.03	533.82	3.45
דאיין אפ 1	211.0	652.0	6	535.85	מדד	35.30	2.62	139.37	28.82	0.13	113.88	-46.12
דורי הודסה אפ 1	125.0	300.0	12	534.39	מדד	119.80	2.40	201.89	*	*	35.49	-71.81
דלק קדמה אפ 1	2.3	14.7	3	38.09	דולר	161.18	6.39	*	*	*	0.08	-97.30
דן רוט אפ 1	100.5	422.0	10	452.45	מדד	31.03	4.20	48.92	*	*	91.01	-9.44
דואל וחפ אפ ב	109.5	208.0	12	108.28	מדד	3.74	1.90	8.06	105.73	0.87	114.11	4.21
דודור אפ 1	95.0	201.0	2	123.30	מדד	6.61	2.12	133.72	78.58	0.83	79.04	-16.80
דסון אפ 1	72.5	520.0	4	793.94	דולר	66.62	7.17	419.53	*	*	9.33	-87.13
דסון אפ 2	410.0	520.0	41	226.84	דולר	22.47	1.27	24.11	333.39	0.81	355.29	-13.34
דסל אפ 1	285.0	764.0	7	531.31	מדד	6.28	2.65	23.47	234.88	0.82	295.48	3.67
דפרון אפ 2	1792.0	3493.0	6	1680.33	מדד	5.13	1.95	21.48	1650.27	0.92	1651.06	-7.88
דרבן אפ 1	1024.0	1905.0	8	1755.97	דולר	45.83	1.86	178.25	216.65	0.21	876.94	-33.88
דריה אפ 1	384.0	635.0	8	307.29	דולר	5.71	1.74	27.63	336.60	0.93	352.21	-3.24
דשנים אפ 1	795.0	2371.0	19	6382.03	מדד	160.52	2.98	118.68	*	*	411.14	-48.28
הד ארצי אפ	137.5	583.0	13	690.84	מדד	42.08	4.24	60.93	*	*	103.24	-24.92
הידראוליקה אפ 1	240.0	451.0	6	416.77	מדד	45.63	1.88	274.91	42.56	0.18	112.60	-53.08
הכשרה בטח אפ 1	117.0	284.0	15	841.29	מדד	174.05	2.43	217.32	*	*	36.00	-69.23
הפת אפ	154.5	455.0	11	648.63	מדד	76.12	2.94	126.10	*	*	70.19	-54.57
וידאוסט אפ 1	138.5	324.0	18	382.62	מדד	60.84	2.34	60.57	*	*	98.45	-28.92
ויפלנו אפ 1	147.5	710.0	13	965.09	מדד	56.29	4.81	62.11	*	*	124.36	-15.69
ויליור אפ 1	28.7	336.0	1	436.57	דולר	37.88	12.58	3538.19	*	*	12.21	-54.27
וליור אפ 2	128.5	336.0	8	1097.48	דולר	264.28	2.66	766.54	*	*	18.74	-85.19
ורדיון אפ 3	8894.0	17541.0	34	14510.55	דולר	33.43	1.97	20.62	5187.27	0.58	10558.99	18.72
וסט אפ 1	169.0	380.0	10	344.08	מדד	35.02	2.25	82.39	48.73	0.28	113.79	-32.67
זלר אבלון אפ1	620.0	1554.0	12	1482.54	מדד	34.01	2.51	55.83	148.32	0.24	365.82	-41.00
זת אפ 1	199.5	420.0	18	1260.56	מדד	247.63	2.11	281.79	*	*	21.39	-89.28
חת אלקטרוניקה אפ	222.0	470.0	18	452.78	מדד	43.57	2.12	49.99	42.84	0.19	192.83	-13.14
חבס אפ 1	3051.0	4669.0	8	1777.74	מדד	3.42	1.53	14.93	2837.82	0.96	3030.58	-0.67
חוי אפ 1	161.5	577.0	28	1124.14	מדד	128.28	3.18	62.94	*	*	63.78	-64.86
חד אפ 2	24.3	260.0	3	809.29	מדד	220.81	10.70	*	*	*	0.10	-89.59
חופית אפ 1	30.5	214.0	3	609.01	מדד	152.11	7.02	4738.00	*	*	0.21	-89.31
חופית אפ 2	85.0	214.0	10	678.68	מדד	256.86	2.52	619.95	*	*	2.97	-96.62
חל שרותים אפ ב	809.0	3397.0	10	4298.31	מדד	50.35	4.20	82.44	*	*	291.75	-63.94
חמישה יר אפ 2	135.0	443.0	10	890.80	דולר	131.56	3.28	277.17	*	*	27.24	-79.82
חמן פ"ג אפ1	174.0	301.0	11	323.41	מדד	65.25	1.73	170.39	*	*	121.59	-30.12
חסין אש אפ 1	1150.0	1442.0	6	847.76	מדד	17.74	1.25	250.69	904.81	0.78	912.74	-20.63
טופואר אפ 1	387.0	1408.0	15	3250.42	מדד	88.22	3.63	91.04	*	*	194.02	-49.87
טופלין אפ 2	222.0	298.0	7	250.00	ללא	59.46	1.33	682.38	82.22	0.28	90.16	-59.39
טופר אפ 2	151.0	355.0	48	480.73	מדד	77.95	2.35	25.18	*	*	186.57	23.56
טכ"מ אפ 1	177.5	648.0	16	989.90	מדד	77.07	3.65	76.23	*	*	126.24	-28.88
טכנופלסט אפ 1	358.0	1040.0	3	760.68	מדד	7.37	2.92	48.61	387.53	0.81	381.61	7.18
טכנופלסט אפ 2	805.0	1040.0	52	679.16	מדד	23.48	1.72	10.97	465.76	0.77	854.59	41.25
טל אפ 1	100.0	393.0	2	369.91	מדד	19.57	3.93	270.20	25.68	0.26	123.89	23.89
טל אפ 2	194.5	393.0	42	1605.57	מדד	358.03	2.02	83.41	*	*	322.14	65.82
טלדור אפ 1	305.0	515.0	12	508.26	מדד	57.53	1.69	138.79	28.42	0.09	155.57	-46.99
טמבור אפ 2	68.0	661.0	7	1470.61	מדד	78.70	12.66	212.22	*	*	11.61	-82.83
יאר אפ 1	100.0	312.0	8	365.55	מדד	46.01	3.12	114.71	*	*	51.67	-48.33
ידע אפ 1	174.0	930.0	16	1358.38	מדד	54.38	5.63	47.40	*	*	152.98	-12.08
ירפו אפ 1	115.0	559.0	13	1011.27	מדד	101.48	4.86	116.49	*	*	40.21	-65.03
יהודה אפ 1	100.5	394.0	10	1189.00	מדד	229.82	3.92	463.83	*	*	10.83	-89.22
יואל אפ 3	61.0	237.0	55	1062.82	מדד	374.19	3.89	49.25	*	*	62.80	2.95
יונה אפ 1	108.5	628.0	6	952.62	מדד	68.65	5.90	305.62	*	*	17.38	-83.68
יוחדים אפ 1	120.0	482.0	7	643.84	דולר	58.49	4.02	164.66	*	*	64.76	-46.03
יוטקרין אפ 3	86.0	165.0	11	407.40	דולר	199.03	1.92	538.30	*	*	12.76	-85.16
ים תיכון אפ 2	120.0	448.0	7	487.95	מדד	35.70	3.73	95.68	*	*	80.51	-32.91
יעשר אפ 2	88.5	298.0	19	1069.53	מדד	288.60	3.37	182.49	*	*	28.63	-69.91
יעקובובסקי אפ 1	163.0	362.0	7	352.74	מדד	42.47	2.22	163.08	17.35	0.11	86.55	-46.90
יפאורה אפ 1	796.0	784.0	7	58.79	מדד	9.03	0.98	0.00	726.56	0.91	653.11	-17.95
ירדן אפ 5	391.0	607.0	43	331.63	דולר	19.05	1.55	12.86	338.63	0.88	460.91	17.88
ישראלים אפ 1	2285.0	2161.0	2	980.30	דולר	0.73	1.42	14.80	1190.82	0.62	2271.61	-0.59
ישראמקו אפ 2	1.0	16.4	31/07	16.01	דולר	3.72	16.40	3362.93	0.40	0.40	2.10	110.00
כבלים אפ 3	386.0	1583.0	24	2245.83	מדד	64.24	4.10	36.91	*	*	215.34	-44.21
כהן בני אפ 1	240.0	580.0	12	1012.53	מדד	115.95	2.42	184.30	*	*	111.31	-53.62
כהן סם אפ 1	154.5	369.0	18	318.85	מדד	28.28	2.39	28.97	68.51	0.44	164.88	6.71
כור אפ1	5959.0	24207.0	5	20510.07	מדד	9.34	4.06	33.93	4016.19	0.67	4516.33	-24.21
כור אפ 2	5904.0	24207.0	40	27668.59	מדד	38.77	4.10	13.26	*	*	5735.77	-2.85
כיתן אפ 2	125.0	1155.0	3	1140.65	מדד	9.57	9.24	49.20	25.79	0.21	99.12	-20.70
כלל ישראל אפ 3	2642.0	8917.0	5	7240.52	מדד	10.83	3.38	39.48	1797.61	0.68	2043.81	-22.64
כלל סחר אפ ה	170.0	1024.0	4	938.27	מדד	8.91	5.72	34.60	100.32	0.59	204.78	14.40
כלל סחר אפ ז	65.0	1024.0	1	1025.50	מדד	6.49	15.75	101.21	2.35	0.04	84.33	29.74
כסיפר אפ 1	190.5	606.0	16	688.15	מדד	45.11	3.18	48.58	*	*	188.99	-0.80
כספים ארקיע אפ1	605.0	1046.0	16	2010.37	מדד	140.02	2.08	164.60	*	*	109.74	-78.27
כפרית אפ א	341.0	1178.0	16	1653.23	מדד	69.29	3.45	70.43	*	*	245.11	-28.12
לאומי אר 2	1.0	309.0	31/07	377.54	מדד	22.50	309.00	*	*	*	-	-
לבידי אשקלון אפ2	1328.0	2144.0	5	1074.30	דולר	12.05	1.61	89.53	1098.29	0.83	1143.68	-13.88
לגו אפ 1	292.0	584.0	17	377.32	מדד	14.61	2.00	19.83	227.28	0.78	284.54	-8.40
לוחות תל"ג אפ1	144.0	264.0	3	121.70	מדד	0.64	1.83	5.49	143.55	1.00	144.41	0.28
לוי אפ 1	175.5	579.0	19	1329.98	מדד	142.74	3.30	101.41	*	*	148.00	-15.67
לשטר בקוראפ 1	226.0	538.0	18	330.65	מדד	3.47	2.38	4.50	224.01	0.99	231.23	2.31
[illegible] אפ 1	69.0	180.5	10	221.80	דולר	72.24	2.03	200.35	*	*	50.23	-43.58
לידר אפ	218.0	964.0	19	2529.52	מדד	184.80	4.46	117.30	*	*	134.38	-37.78
לידר אפ א	727.0	1472.0	10	791.79	מדד	3.18	2.02	7.48	705.89	0.97	754.39	3.77
לידן אפ 1	1234.0	1851.0	19	1126.54	מדד	27.53	1.50	45.87	792.75	0.64	1100.99	-10.78
לידר אפ ב	451.0	792.0	50	1391.27	מדד	132.61	1.76	40.93	*	*	442.14	-1.96
לידר אפ ג	329.0	792.0	13	973.69	מדד	64.51	2.41	97.09	*	*	244.38	-25.72
לייזרים אפ 1	135.0	250.0	9	768.44	מדד	261.38	1.85	1241.80	*	*	8.13	-93.98
ליפסן אפ 1	745.0	2252.0	9	3784.88	מדד	101.15	3.02	236.51	*	*	193.83	-73.98
ליפסקי אפ 1	974.0	3017.0	34	3938.87	מדד	62.84	3.10	26.80	*	*	860.48	-10.83
לפידות אפ	6.2	20.4	21	36.50	דולר	109.31	3.29	70.90	*	*	0.34	-94.52
מ ס הנדסה אפ 1	76.0	204.0	13	185.63	מדד	28.25	2.68	43.18	25.76	0.34	66.96	-11.89
מ ס הנדסה אפ2	111.0	204.0	43	427.81	מדד	164.12	1.84	54.05	*	*	68.84	-37.98
מאונה אפ1	272.0	480.0	45	386.10	מדד	32.94	1.76	16.35	183.78	0.60	371.07	36.42
מאקפיל אפ 2	57.5	330.0	18	1543.02	מדד	385.01	5.74	288.87	*	*	32.13	-44.12
מבטח ביטוח אפ 1	259.0	939.0	12	881.72	מדד	21.48	3.63	28.66	92.01	0.38	226.80	-12.43
מגאסון אפ 1	420.0	497.0	16	146.41	מדד	13.97	1.18	61.24	358.11	0.85	416.38	-0.88
מגור אפ 1	368.0	1124.0	33	991.58	דולר	20.78	3.07	10.54	275.75	0.75	659.08	52.78